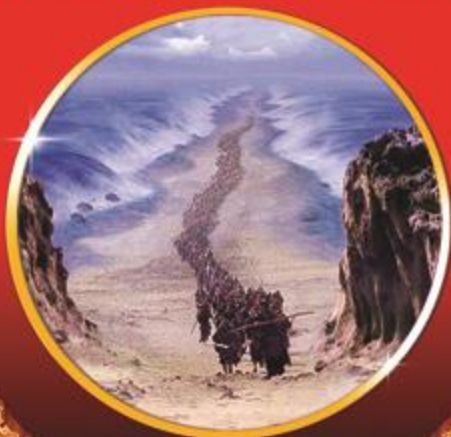

NURLU İZLER

Peygamberlerin Mucizeleri

Ahmet Şahin M. Necati Bursalı

Çelik
YAYINEVİ

NURLU İZLER

KUR'ÂN-I KERİM'DE İSİMLERİ GEÇEN

PEYGAMBERLERİN

MUCİZELERİ

•

AHMED ŞAHİN

Ankara Merkez Vaizi (emekli)

Yayıncı Sertifika No

14710

Genel Yayın Yönetmeni

Zekeriya Çelik

Tashih Kontrol

Mustafa Necati Bursalı

Hattat-Hafız-Yazar Araştırmacı

Osman Reis Camii İmam Hatibi (emekli)

Baskı Hazırlık

Ersan Güngör

İrfan Güngörür

Baskı-Cilt

Şenyıldız Matbaası

Gümüşsuyu Cad. No:3

Topkapı/İstanbul

Tel: +90 212 483 47 91

Çelik
YAYINEVİ

Ticarethane Sok. No: 59 Cağaloğlu/İstanbul

Tel: +90 212 511 28 11 - 513 73 19 • Fax: +90 212 511 28 12

www.celikyayinevi.com • celik@celikyayinevi.com

NURLU İZLER

KUR'ÂN-I KERİM'DE İSİMLERİ GEÇEN
PEYGAMBERLERİN
MUCİZELERİ

AHMED ŞAHİN
Ankara Merkez Vaizi (emekli)

İÇİNDEKİLER

Takriz.....	7
Hamd ve Senâ.....	9
Mukaddime.....	13
Hz. ÂDEM (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	17
Hz. ŞİS (ŞİT) (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	35
Hz. İDRİS (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	39
Hz. NÛH (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	45
Hz. HÛD (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	65
Hz. SALİH (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	71
Hz. İBRAHİM (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	81
Hz. LÛT (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	99
Hz. İSMAİL (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	111
Hz. İSHAK (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	131
Hz. YAKUP (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	139
Hz. YUSUF (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	145
Hz. YUNUS (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	159
Hz. EYYÛB (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	167
Hz. ŞUAYB (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	195
Hz. MUSA (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	207
Hz. HARUN (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	269
Hz. İLYAS (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	273
Hz. ELYESÂ (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	285
Hz. DAVUD (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	293
Hz. SÛLEYMAN (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	325
Hz. ZÛLKÜFL (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	371
Hz. ZEKERİYYA (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	375
Hz. YAHYA (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	393
Hz. İSA (a.s.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	407
Hz. MUHAMMED MUSTAFA (s.a.v.) Efendimiz ve Mucizeleri.....	451

TAKRİZ

İyi huyları verene hamd ve merhametin sahibine şükür olsun. O bizi yokluktan varlık âlemine getirdi ve peygamberler göndererek yolumuzu aydınlattı.

İyiliklerin kaynağı ve vefanın ocağı, güzel huy ve güzelliklerin kendisinde toplandığı Nebiyy-i Âlişan'a salât ve selam ederim.

Seyyid Ahmed Şahin hocamız bir zamanların en ateşli vaizlerindendi. Bu yolda çok çileler çekti, hatta zindanlara bile düştü. Fakat Allah'ın emirlerini tebliğden bir nefes geri durmadı. Onun tatlı sohbetleri sanki gönüllere gaybî inciler gibi dökülüyordu. Zaten kendisi de bir gönül adamıydı. Büyük üstatlara hizmet etmiş ve onların himmetine mazhar olmuştu. Dili nasıl tatlı ise yazıları da o derecede tatlı ve duru idi. Ne var ki gariplik boyununu bükmüş, yoluna cefa dikenleri dökülmüş ve büyük bir eser meydana getirememişti. Âlimlerin elinden tutan yoktu. Ne hikmetse, bizde insanlar öldükten sonra kıymet kazanır, öyle olur; ama artık giden bir daha geri gelmez... Geriden kalanların dövünmesi de -vaktinde yapılmadığından- bir işe yaramaz.

Hocamız, arkasında bir eser bırakmayı murâd etmiş olacaklar ki, kaleme sarılıp, ta Hazreti Âdem'den Son Nebi'ye kadar bütün peygamberlerin mucizelerini bir kitap hâline getirmişlerdir. Eserini çok seneler önce okumuş ve faydalanmışım. Çok titiz bir çalışmanın neticesi olan bu eser; hemen herkes tarafından anlaşılır şekilde kaleme alınmıştır...

Allah'ın aziz peygamberleri insanlardan neler çekmişler, ne türlü cefa oklarına hedef olmuşlardır. Bu yolda canlarını feda etmişler; fakat Allah

yolundan kıl kadar sapmamışlardır. Yüce Allah da onları, o seçkin kullarını mucizelerle kuvvetlendirmiştir. Mucize peygamberlere hastır, insanı aciz bırakan, aklın ve hayalin belini kıran bir ilâhî nimettir. Meselâ: Taşların, ağaçların Peygamber-i Zîşan'a selam vermesi, bir hurma kütüğünün onun hicraniyle inlemesi ve düşmanı elinde taşların şahâdet getirmesi. Daha binlerce, belki yüz binlerce mucize.

Yine her peygamberin kendine has bir mucizesi vardır. Zamanın ve mekânın şartlarına göre Yüce Allah peygamberlerine böyle mucizeler ikram etmiştir. Bir Peygamber:

— Ey Kavmim, ben Allah'ın size gönderdiği resulüyüm, bana uyun ki selamet bulasınız, dediğinde insanlar hemen ondan soruyorlardı:

— Allah'ın resulü olduğunu ne ile ispat edeceksin?

İşte o zaman peygamberler mucize göstererek peygamberliklerine bunu delil tutuyorlardı. Ne var ki, kafası olup da akli olmayan kimseler yine hak dine yanaşmıyordu.

Mustafa Necatî Bursalı

HAMD ve SENÂ

Hamdolsun can cevherini bahşeden, gökleri ve yeri yaratan, dünya gelinine çeki düzen veren, Âdem'in nesli dizisini süsleyen yüce Allah'a ki, o eşi ve benzeri bulunmayan, kudretine nihayet olmayan bir yaratıcıdır...

Ey ezel mumunun fitilini yakan ve peygamberleriyle kullarını doğru yola ileten Allah! Akıl aynamızın tozunu lütfunla gider ve bize her âlemde de medet eyle! Çünkü bütün kullar senin kapının eşiğine yüzün sürerler. Bu acizler de senin kapının toprağıdır...

Salât ve selam, iki cihanın saadet güneşi, peygamberlerin imamı, kıyamet günün şefaati tacı Hazreti Muhammed'in (s.a.v.) üzerine olsun.

Ki O, Allah'a götürücü, cennetle müjdeleyici, rahmete gark edeci ve Hakk'ın en büyük davetçisidir.

Bu salât ve selam, O'nun âli ve ashabı üzerine de olsun.

Ki onlar, gökteki yıldızlar gibi ışıklar saçmışlar, Allah'ın Peygamberinden (s.a.v.) duyduklarını ve gördüklerini bize kadar ulaştırmışlardır.

Yüce ve mukaddes dinimiz İslam, Allah'ın gönderdiği bütün peygamberlere müsavi olarak iman etmeyi emir buyurmaktadır...

İman, evet... İmansız hiçbir saadetin semtine varmaya imkân yoktur. Şu mısralar ne güzel söylenmiştir:

*Bir kere de imandan lezzet alsın vicdanın,
Ey ham adam, âlemde mümkün değil irfanın!¹*

¹ Can incileri.

Aziz ve Celil olan Allah'ın gönderdiği peygamberlerin kendilerine mahsus mucizeleri de vardır. Bunlara da inanmak ve tasdik etmek şarttır.

Bizler Müslüman'ız, Allah'ın gönderdiği bütün peygamberlere müsavi şekilde iman ediyoruz. Onların açtığı nurlu ve saadetli izden gidiyoruz. Onların her birinin kendilerine mahsus mucizelerinin bulunduğunu biliyoruz. Bu mucizelerin hak ve gerçek olduğuna da inanıyoruz.

Ne var ki, günümüzde yaşayan Müslümanların pek çoğu bunları bilmiyorlar. Bu sahadaki bilgileri eksiktir. Bu yüzden imanları taklitte kalmaktadır.

Gerçek şu ki, peygamberlerden her hangi birisini tanımamak veya inkâr etmek, tamamını inkâr etmenin aynıdır. Onların mucizelerinden en küçük bir parçasını kabule yaklaşmayanlar yine sapıklıkta ve küfrün bataklığı içinde kalırlar. Çünkü Allah'ın gönderdiği bütün peygamberler, davet ettikleri ümmetlere mucizeler göstermişlerdir.

Nasıl mucizeler gösterdiler?

Mucizelerin bir kısmı, Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim'de beyan buyrulmuştur. Fakat Kur'an-ı Kerim'i okuyup anlamak herkes için mümkün değildir. Bu büyük şereften nasibi olanların sayısı pek azdır.

Bir kısmı da mucizenin sahibi olan peygamberin kitabında veya suhûfunda yazılıdır.

Lakin bu kitapların hepsi de artık mensuhtur, yani, hükümleri ortadan kaldırılmıştır. Aynı zamanda unutulmuş ve değişikliğe uğramıştır.

İşte bu sebeplerdendir ki, o kitaplarda bildirilen mucizeler şüphe ve tereddüdü davet etmektedir. Doğruluğunun kabul edilebilmesi çok zordur.

Ancak hadisi nebevide ve ashâb-ı kiram -aleyhimür-rıdvân- hazretlerinin haberlerinde bildirilen mucizeler hak ve gerçektir.

Peygamberlerin mucizelerini kendi kaynaklarından süzerek anlatan eserler vardır. Fakat bu sahada yazılanlar hem çok azdır, hem de Arapça olarak kaleme alınmıştır. Osmanlıca olarak yazılanlar da vardır.

Ne var ki, bugünün Müslüman'ının ve genç neslin faydalanabileceği Türkçe bir eser hemen hemen hiç yok gibidir. Olanlar da gerçeğe ayna tutacak eserler değildir...

İşte bu sebeple elinizdeki kitabı hazırlamaya koyulduk. Elbette bu kolay olmadı. Bunun mesuliyeti de hayat ağacımızın dallarına bindi. Yüce ve Kerim olan Allah'ın af ve mağfiretini umarak ve ona; "Ey Allah! Dertliyiz, hacetimiz var, bize medet eyle!" diyerek gayret kanadımızı çırpmaya başladık. Tabi ki bu arada o mübarek peygamberlerin ruhani himmetlerini de umuyoruz...

Kitabımıza önce, ilk insan ve ilk peygamber Hazreti Âdem (a.s.) efendimizden başladık. Kur'an-ı Kerim'de şerefli isimleri geçen bütün peygamberlerin mucizelerini sırası ile anlattık.

Bazı kaynakların ve eser sahiplerinin yaptıkları gibi, yalnız mucizelerden bahsetmenin pek de faydalı olamayacağını düşündük. Allah tarafından gönderilen bu şerefli ve seçkin insanların hayatlarından da kısaca bahsettik.

Bununla beraber, kitabımızın bir "Siyeri Enbiya" olmasından da sakınmaya çalıştık. Bu sebeptendir ki, peygamberlerin hayatları hakkında verdiğimiz bilgileri oldukça kısa ve özlü tutmaya gayret ettik.

Açıklamaya mecbur olduğumuz bahisler çok oldu. Bunlar biraz fazla uzamış olabilirler. Bu hususta Allahü Teâlâ hazretlerinin affını ve okuyucularımızın da müsamaha ve dualarını diliyoruz.

Sevgilimiz, efendimiz ve hilkat sebebimiz Hazreti Muhammed Mustafa'nın (s.a.v.) mucizelerini ise ayrı bir kısım olarak kaleme almayı münasip gördük. Çünkü kâinat kendi yüzü suyu hürmetine yaratılan bir zâtın mucizeleri, böyle bir kaç sahifenin hududuna sığmazdı.

Kitabımıza "NURLU İZLER" adını verdik. Çünkü Allah'ın yeryüzüne vazifeli olarak gönderdiği bu şerefli insanlar tamamen aramızdan ayrılmışlardır. Fakat davetleri ve mucizeleri birer nur parçası olarak yeryüzünde kalmıştır. Kıyamete kadar da kalmaya devam edecektir. O halde en parlak yol, onların yoludur. En nurlu iz, onların gönüllerde ve ruhlarda bıraktıkları izdir. Evet:

*Gittiğin yol olmalı, nebi ve ermiş yolu,
O tertemiz peygamber sana göstermiş yolu!*

Kitabımızda zaman zaman gönülleri dinlendirici, ruhlara sefa verici, vicdanları ürpertici mısralara ve şiirlere de rastlayacaksınız. Manzum ola-

rak bazı mucizeleri idrak ufkunuza sunacağız. Çünkü şiirler çabuk ezberlenir ve muhafazası diğer yazılardan daha kolaydır. Böylece apayrı bir zevki de tatmış olacaksınız.

Nasıl mı? Şöyle:

*Ey Rab! Ey yaradılış binasının mimarı.
Senin yüce lûtfunla uçar, bal yapar arı,
Can cevherine şekil, çiçeğe renk verensin,
Akıl aynası tozlu olan bilmez bunları!..²*

Şunu da belirtmekte fayda var. Kitap yazmak kolay bir iş de değildir. Haydi, yazdın diyelim, alın terinin incilerini götürüp küflü dolaplara koyamazsın ki... Bir de o eseri kitap halinde çıkarmak mevzuu var. Nice göz nuru eserler vardır ki, rafların tozları arasında çürüyüp gitmişlerdir.

İşte bize burada Yüce Allah yardım etti. Çelik Yayınevi'ni karşımıza çıkardı. Bu büyük hizmeti fazilet omuzlarında götürecek kardeşimize dualar ediyoruz.

Peygamberlerin güneşler yanan nurlu izlerinde ömür arabalarını sürebilenlere ne devlet... Peygamberlere tabi olunmadan hiçbir baharın çiçeği koklanamaz.

*Muhammedî sevdayı çekendir akyüzlüler.
Âlemde başka yok, gül yüzlü, yaprak yüzlüler.
Saplanır da inkârın en çirkef çamuruna,
Din ne, iman ne, aşk ne? Bilmez toprak yüzlüler!³*

Her hâl ve işimizde Allah'a tevekkül ediyor ve O'na güveniyoruz.

O ne güzel Mevlâdır...

Ankara Vaizliğinden emekli
Yetimizâde
SEYYİD AHMED ŞAHİN

² M. Necati Bursalı.

³ M. Necati Bursalı, *Aşk Sızıntısı*.

MUKADDİME

Mucize ne demektir?

Kendilerine peygamber gönderilen kavmin, bir benzerini getiremeyeceği ve peygamberlerin elinden zuhur eden harikalara “Mucize” denir.

Mucize: Aciz bırakan demek olur. Onu veya benzerini meydana getirmekten diğer insanlar aciz oldukları için adına Mucize denilmiştir.

Mucizenin iki nispeti vardır:

- 1- Yaratan o olduğu için Allahü Teâlâ hazretlerine nispet edilir.
- 2- Peygamberlerin elinden zuhur ettiği için onlara nispet edilir.

Kısacası; “Peygamber mucize gösterdi” dediğimiz zaman biliriz ki o harikayı yaratıp meydana getiren Allahu Teâlâ hazretleridir.

Allah Azze ve Celle, insanları küfür ve imansızlık bataklığından hidayet ve iman gülistanına çıkartmak için bazı kullarını seçti. Onlara peygamberlik ihsan buyurdu. İnsanları hak yola davet ile vazifelendirdi. Onların peygamberliğine ve Allahü Teâlâ hazretleri tarafından getirdiklerine inanılması için de kendilerine mucizeler verdi.

Bundan Allahü Teâlâ hazretlerinin murad-ı ilâhiyyesi şudur:

İman eden kişi dünya ve ahiret saadetine ulaşacaktır. Bu gerçeğin herkes tarafından bilinmesi lazımdır.

İlim ve maarif peygamberlikten ayrı değildir. Bu ilim ve maarifin, değişik kavim ve milletlerin üzerine müsavi olarak dökülmesi gereklidir. Beşeriyetin ihtiyacı; peygamberlikten doğan ilim ve maarifle temin edilecektir. Böylece dünyanın nizamı; ilâhî kanunlara dayanacak ve arızasız olarak cereyan edecektir.

Zaten insan denilen varlığın iki çeşit hayatı vardır: Birisi, dünyadır. Diğeri de ahiret yurdunda olacaktır.

Her iki hayattaki saadet; yalnız iman ile mümkündür. Allah'ın peygamberlerinin tebliğlerinden mahrum olan insan, gerçek mabudu bilemez ve onun emirlerini tanıyamaz. Bu imandan nasibi olmayanların aralarına ayrılık ve düşmanlık girer. İnsanlar, artık insanlıklarını unuturlar. Kan döken ve can alan canavarlara dönerler.

Muhakkak ki böyle bir toplulukta huzur ve saadet kalmaz. Bu insanlar ölümünden sonraki hayatta, ahiret yurdunda dahi felakete uğrarlar. Allah'ın yakıcı azabına, cehenneme düşerler. Nitekim bu imandan mahrum olan topluluklar birbirlerini kırmaktadırlar. Cihan bir kan gölü haline gelmektedir.

Aklı başında olan her insan, kendisini yaratan zât-ı ilâhiyye'yi tanımalı ve ona gereği gibi kulluk etmelidir. Kendisi gibi insan olan diğer varlıklara bir zarar verdiği zaman bunun hesabının onun huzurunda mutlaka sorulacağına inanmalıdır. Ahiret yurdundan kendisi için kurtuluş ve saadet vesilesi olan ibadet ve taatten gafil olmamalıdır.

Gerçek şudur ki; Allah'ın peygamberlerinin davet ve telkinleri olmadan bütün bunların bilinmesi mümkün değildir.

Şüphe yoktur ki, Allahü Teâlâ hazretlerinin kuvvet ve kudreti her şeyin üzerindedir. Her hangi bir peygamberi vasıta kılmaksızın din ve imanı, kullarının kalbine dökebilirdi. Elbette ki o buna muktedir. Fakat o zaman din ve Hakk'a giden yollar ayrı ayrı olurdu. Çünkü herkes bunu, kendi istidadına ve alış kabiliyetine göre tefsir ederdi. Bu yüzden yine karışıklık meydana gelirdi.

Bu ve daha saymakla tükenmeyecek hikmetlerin neticesi olarak Allahü Teâlâ hazretleri peygamberler göndermiştir. İlâhî emirlerini bu seçkin insanlar vasıtası ile diğer kullarına duyurmuştur.

Peygamberler de bizim gibi birer insandırlar.

Allah isteseydi, meleklerden de peygamberler gönderirdi. Fakat meleklerin arkasından gitmek ve onları taklit etmek mümkün olmazdı. Bir insanın örnek edindiği ve arkasından gittiği peygamber de yine kendisi gibi insan olmalıdır ki, emirleri tutulup arkasından gidilebilinsin.

Eğer peygamberler meleklerden olsaydı, o zaman mucizeler onlar için tabii olurdu. Çünkü meleklerin yaratılışları ve yaşayışları insanlardan ayırdır ve çok farklıdır. Mesela melekler yemezler, içmezler. Elbette giyinmezler. Kendilerinde erkeklik ve dişilik vasfı yoktur. Her türlü kılık ve kıyafetlere girerler. Işıktan çok daha hızlı olarak uçarlar.

Böyle bir varlıktan meydana gelen hâdiseler elbette ki harika veya mucize olmaz, doğal bir hâdise olur.

Ama insanlar böyle değildir. İnsanın yaratılışı ve yaşayışı bellidir. O halde insandan zuhur eden herhangi bir harika “Mucize” olur. Bu yüzden ki Allahü Teâlâ hazretleri peygamberlerini insanlardan seçmiştir.

Mucizeler, zeminin ve zamanın ihtiyacına göre meydana gelmiştir.

Mesela; Hazreti Musa (a.s.) efendimizin zamanında sihirbazlık bir hayli ileri gitmişti. Allahü Teâlâ hazretleri de kulu ve Peygamberi Hazreti Musa’ya (a.s.) bu yolda bir mucize ihsan buyurmuştur. Onun elindeki mübarek asa, büyük bir ejder kesilmiştir. Sihirbazların ellerindekini olduğu gibi yutmuş ve sonunda yine eski haline dönmüştür. Bu manzarayı görenlerin arasında ilk iman edenler de yine sihirbazlar olmuştur. Firavunun verdiği ağır cezaya rağmen imanlarından fedakârlık etmemişlerdir. Çünkü böyle bir hâdisenin sihirbazlık olamayacağını en iyi bilen yine bu sihirbazlar idi.

Hazreti İsa (a.s.) efendimizin zamanında ise tıp ilmi bir hayli revaçta idi. Rabbimiz Teâlâ ve Takaddes hazretleri de kulu ve peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimize bu sahada bir mucize ihsan buyurmuşlardır. O, ölmüş olan bir insana yeniden hayat vermişti. Böylece tıbbın ve ilmin yapamayacağını yapmıştı. Bu yüzden kendisine iman edenler herkesten önce tabipler olmuştu.

Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizin yaşadığı asırda şiir ve edebiyat çok gelişmişti. Mekke-i Mükerrreme’de şiir ve edebiyat yarışmaları yapılıyordu. Birinci gelen yedi şairin şiirleri, ceylan derilerine yazılarak Kâbe’nin duvarına asılıyordu.

Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimize Kur'an-ı Kerim'i ihsan ve inzal buyurdu. Kur'an-ı Kerim'in fesahat ve belâgatı karşısında bütün şairler sustular. Kâbe duvarına asılı olan şiirlerini kendi elleri ile indirdiler.

Mucizeler anlatılıyorken bu bahisleri ve mucizelerin nasıl meydana geldiğini daha etraflı bir şekilde göreceğiz inşallah.

Bu eserimizin, okuyucuların imanlarına iman katacağına inanıyoruz. Çünkü bunu okuyanlar peygamberler gülistanında zevk ve sefa ile dolaşacaklardır. O gülistanın rengârenk çiçeklerinden toplayacaklardır. Doyumsuz kokularından ve güzelliklerinden nasibe alacaklardır.

Bu "Mucizeler Kitabı"nın bizim için de Allahü Teâlâ hazretlerinin rahmetine ve Resûlullah (s.a.v.) efendimizin şefaatine vesile olmasını niyaz ediyoruz.

“Ve dedik ki; Ey Âdem! Sen ve zevcen cennete yerleşiniz. Ve oradan, dilediğiniz yerde, dilediğiniz gibi yeyip içiniz. Yalnız işte şu ağaca yaklaşmayınız. (Onun meyvelerinden yemeye kalkışmayınız!) Sonra zalimlerden olursunuz.” (Bakara, 35)

HAZRETİ ÂDEM ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz, yeryüzünde yaratılan ilk insan ve ilk peygamberdi. Allahü Teâlâ hazretleri onu, doğrudan doğruya topraktan yaratmıştır. **Kün=Ol** emri ile var edilmiştir. Annesiz ve babasız olarak meydana getirilmiştir.

Yüce Rabbimiz ona **“Yeryüzünün halifesi”** sıfatını ihsan buyurmuştur.

Daha sonra da onu Habibi Kibriya Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizin nuru ile şereflendirmiştir. Bu büyük şeref ve üstünlükten dolayı meleklerine emir buyurmuş; **“Âdem’e secde ediniz!”** demiştir.

Allah’ın yarattığı bütün melekler bu emre uydular ve ona secde ettiler. Yalnız o zamanlar meleklerin arasında bulunan İblis=Şeytan secde etmedi. Bu yüzden lanete uğradı ve Allah’ın rahmetinden kovuldu.

İblis, kıyamete kadar yaşayacak ve Âdem’in oğullarına düşmanlığını sürdürecektir.

Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Âdem’in sol ege kemiğinden ona bir eş yarattı. Bu eş, Hazreti Havva (r.anha) validemizdir. Yeryüzündeki bütün insanların ilk kaynağı, ilk anası bu mübarek ve muhterem hanımdır.

Hazreti Havva (r.anha) validemiz yaratılıyorken, Hazreti Âdem (a.s.) uykuda bulunuyorlardı. Uyandıkları zaman bu mübarek hanımefendiyi kendi yanlarında buldular.

Allahü Teâlâ hazretleri her ikisini de evlendirdi ve cennetine koydu. Cennet-i âlâ'da diledikleri gibi yaşamalarını emir buyurdu. Ne var ki, onlara bir ağaç gösterdi ve buna yaklaşmamalarını bildirdi.

Kur'an-ı Kerim'de aziz ve celil olan Allah bu manzarayı anlatıyorken şöyle ferman buyuruyorlar:

Ve dedik ki; "Ey Âdem! Sen ve zevcen cennete yerleşiniz. Ve oradan, dilediğiniz yerde, dilediğiniz gibi yiyip içiniz. Yalnız işte şu ağaca yaklaşmayınız. (Onun meyvelerinden yemeye kalkışmayınız!) Sonra zalimlerden olursunuz."¹

Ne var ki, ona secde etmemek yüzünden lanete uğrayan şeytan ilk düşmanlığını gösterdi. Onlara vesvese verdi ve aldattı. Onlar da -kendisi ve hanımı- Allah'ın yasak ettiği ağacın meyvesinden yediler. Bu yüzden cennetten atıldılar. Yeryüzüne indirildiler.

Hazreti Âdem (a.s.) Hindistan taraflarına, -rivayete göre Serendip adalarına- indirilmişti. Hazreti Havva (r.anha) validemiz de Mekke-i Mükerrerme'nin yakınındaki bu günkü Cidde'ye bırakılmıştı.

İlahî bir ceza olarak kırk yıl kadar birbirlerinden ayrı yaşadılar. Cennetteki hatalarından dolayı kırk yıl ağladılar, gözyaşları döktüler.

Kırk yıl sonra Allahü Teâlâ hazretleri onların tevbesini kabul buyurdu. Bu günkü Arafat ovasında birbirlerine kavuştular. Daha sonra Mekke-i Mükerrerme civarına yerleştiler.

Yüceler Yücesi Rabbimizin emri ile yeryüzünde ilk defa Kâbe'yi onlar kurdular. Orada Allahü Teâlâ hazretlerine ibadet ettiler.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimizle Hazreti Havva (r.anha) validemizin yirmi batında kırk çocukları dünyaya geldi.

Hazreti Havva (r.anha) validemiz her defasında ikiz çocuk dünyaya getiriyordu. Bunlardan biri kız diğeri de erkek oluyordu. Birinci batında doğan kızlarla ikinci batında doğan erkek çocuklar, ikinci batında doğan kızlarla da birinci batında doğan erkek çocuklar evleniyorlardı.

¹ Bakara, 35.

Yeryüzünde insan neslinin çoğalması için Allahü Teâlâ hazretleri onların arasına böyle bir kanun koymuştu.

Daha sonra yeryüzünde insan nesli çoğaldı. Tabii bu ilâhî emir kaldırıldı. Yakın akrabalar arasındaki evlilik yasak edildi.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz bu fani âlemde tam bin sene yaşadı. Bu uzun yıllar içinde kendi neslinden gelen zürriyet çoğaldı. O, bu fani âleme veda ettiği zaman kendi neslinden gelen evlatlarının sayısı tam kırk bin nüfusa ulaşmıştı.

Hazreti Âdem (a.s.) bu kadar çoğalan zürriyetine peygamberlik yaptı. Onlara Allah'ın emirlerini ve yasaklarını öğretti. Kendilerine, ilâhî kitapların ilki olan suhûflardan on suhûf nazil oldu. Yapacakları vazifeler, bu suhûflarda yazılı idi.

Hazreti Âdem'in (a.s.) ömrü şerifleri bin yıla ulaştığı zaman fani âleme veda etti. Vefatları Mekke-i Mükerrerme'de olmuştur. Mekke-i Mükerrerme'de -rivayete göre- Ebû Kubeys Dağı'nın üzerine defnolunmuştur.

Kendilerinden kırk gün sonra da Hazreti Havva (r.anha) validemiz vefat buyurmuşlardır. Kabri Şerifleri Cidde'dedir.

Hazreti Âdem (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz peygamberlik vazifesini yapıyorlarken kendilerinden birçok mucizeler zuhur etmiştir.

Fakat onun ilk mucizesi, insanların arasında değil de meleklerin arasında meydana gelmiştir. Tabii bu da yaratıldıktan hemen sonra olmuştur.

1- Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin halife olarak yaratılması.

Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Âdem'i yaratacağını ve ona halifelik vereceğini meleklerine bildirmişti. Yeryüzünde Allah'ın kanunlarını koyacağı ve emirlerini yürüteceği için kendisine bu isim ve sıfat verilmişti.

Allah'ın melekleri, Rabbül âlemin hazretlerinin kendilerine ihsan buyurduğu ilim ve hikmetle geleceği görmüşler ve:

— Ey Rabbimiz, senin halifelik vereceğin zâtın nesli yeryüzünde bozgunculuk yaparlar ve kan dökerler. Halbuki biz senin emirlerine ve hükümlerine hâşâ itiraz etmiyoruz. Seni tesbih ve tenzih ediyoruz, dediler.

Allahü Teâlâ hazretleri de buyurdu:

— Ey melekler, ben sizin bilmediklerinizi biliyorum!

Ve Allahü Teâlâ hazretleri kudret eliyle yarattığı Hazreti Âdem'e yeryüzünde canlı ve cansız neler varsa hepsinin isimlerini öğretti. Sonra melekleri ile birlikte onu huzuruna çağırdı. Meleklerle buyurdu:

— Ey Meleklerim, bu eşyaların adlarının ne olduğunu bana söyleyiniz. Bilginizi ortaya koyunuz...

Melekler ise tabi bunların ne olduğunu ve isimlerini bilmiyorlardı. Onun içindir ki:

— Ey Rabbimiz, seni tesbih ve tenzih ediyoruz. Senin bildirmediıklarını biz bilemeyiz. İlim ve hikmet sahibi olan senin yüce zâtındır, dediler.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri sevgili ve seçkin kulu Hazreti Âdem (a.s.) efendimize:

— Ey Âdem, buyurdu. “Bunların ne olduğunu isimleri ile birlikte meleklerle haber ver, kimin daha çok bilgili olduğunu anlasınlar.”

Hazreti Âdem (a.s.), kendisine gösterilen canlı ve cansız bütün varlıkları isimleri ile birlikte saydı. Böylece Allah'ın yeryüzüne halife olarak yarattığı Hazreti Âdem (a.s.) ilk ve büyük mucizesini meleklerle karşı göstermiş oluyordu.

Mucize; başkalarının aynısını yapmaktan aciz bulunduğu bir hâl, bir harika demektir. Bunu daha önce belirtmiş bulunuyoruz. Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz de burada Allah'ın inayeti ile meleklerin yapmaktan aciz olduğu bir işi yapmıştı.

Allahü Teâlâ hazretleri, insanların ilk atasının büyüklüğünü meleklerine gösterdikten sonra onlara secde ile emretti. Bütün melekler bu secde emrine uydular ve Hazreti Âdem'e (a.s.) secde ettiler. Ne var ki o zamanlar meleklerin arasında bulunan İblis secde etmedi, kibirlendi. Kendini Allah'ın halifesinden daha üstün saydı. Bu yüzden lanetlendi ve Allah'ın rahmetinden ebedî olarak kovuldu.

Şimdi bu husustaki Ayet-i Kerimleri okuyalım:

Hani ya Allahü Teâlâ hazretleri meleklerine: “Şüphesiz ki ben yeryüzünde bir halife yaratacağım” dedi. Melekler de: “Orada fesat çıkartacak ve kan dökecek kimseleri mi yaratacaksın? Biz ise seni tesbih ediyor ve sana hamd eyliyoruz” dediler. Rabbin de onlara: “Ben sizin bilmediklerinizi biliyorum” dedi.²

² Bakara, 30.

Yani:

— Ey Resûlüm! Rabbinin insanların üzerindeki şu büyük nimetini hatırla! Hani ya Rabbin Teâlâ ve Takaddes hazretleri meleklerini toplayarak onlarla konuşmuştu. Onlara haber vermek kastı ile:

— Ey Meleklerim! Ben insanların atası olan kulumu, Hazreti Âdem'i (a.s.) yaratacağım. Ona yeryüzünde halifelik sıfatını ihsan edeceğim. Benim yeryüzündeki kanunlarımı onun sıfatında ve neslinde yürüteceğim, dedi.

Melekler kendilerindeki ilim ve hikmet ile insan neslinin ne olacağını kavradılar da şöyle konuştular.

— Ya Rabbel âlemin, yeryüzünde isyanları ile fesat çıkartacak ve aralarındaki düşmanlıklarla kan dökecek bir nesil mi yaratacaksın? Bizler bu sualimizle hâşâ sana itiraz etmiyoruz. Senin noksan sıfatlardan münezzeh olduğunu biliyoruz. Sana inanıyor ve hamd ediyoruz.

Allahü Teâlâ hazretleri de onlara buyurdu ki:

— Ey meleklerim, ben sizin bilmediklerinizi biliyorum.

Ve -Allahü Teâlâ hazretleri- isimlerin hepsini Hazreti Âdem'e (a.s.) öğretti. Sonra da onları meleklerle gösterdi ve: "Eğer sözünüzde doğru iseniz şunların isimlerini -bana- haber veriniz" buyurdu.³

Yani:

Allahü Teâlâ hazretleri kendi dilediği gibi kulu ve Peygamberi Hazreti Âdem'i (a.s.) yarattı. Ona yeryüzünde bulunan canlı ve cansız bütün varlıkların isimlerini öğretti. Sonra da bunları meleklerine gösterdi de onlara:

— "Eğer sizin bu husustaki bilginiz gerçek ise haydi bunların neler olduğunu isimleri ile birlikte bana söyleyiniz" emrini verdi.

Onlar da:

— "Seni tesbih ederiz Yâ Rab!" dediler. "Senin bize öğrettiklerinden başka -bizim- bir bilgimiz yoktur. Hiç şüphe yoktur ki âlim, sensin, hâkim de sen."

Yani:

Meleklerin acizliği ortaya çıkmıştı. Onun içindir ki şöyle yalvardılar kendilerini yaratan zâta:

³ Bakara, 31.

Melekler; “Ey Rabbimiz, biz seni, sana layık olan şekilde tenzih ve tesbih ediyoruz. Acizliğimizi ve itirazımızın geçersizliğini itiraf ediyoruz. Sen bize neleri bildirmiş ve ihsan buyurmuşsan biz ancak onları bilebiliriz. Gerçek şudur ki her şeyi sırrının gereği gibi bilen sensin. Her şeyin üzerindeki hikmetlerini yürüten de sen” dediler.⁴

Allahü Teâlâ hazretleri buyurdu: “Ey Âdem, onlara, bunların isimlerini haber ver.” Âdem (a.s.) da haber verince Yüce Allah meleklerine: “Ben size, yerlerin ve göklerin gizliliklerini daha iyi biliyorum. Sizin açığa vurduklarınızı ve gizli tuttuklarınızı da biliyorum dememiş miydim”, buyurdu.⁵

Yani:

Allahü Teâlâ hazretleri bunun üzerine hitab-ı ilâhiyyesini Hazreti Âdem (a.s.) efendimize çevirdi ve ona:

— Ey Âdem bunların neler olduğunu, isimleri ile birlikte meleklerle tek tek söyle haber ver de öğrensinler, buyurdu.

O da bunların adlarını teker teker saydı. Ne olduklarını ve neye yaradıklarını anlattı. Böylece kendisinin meleklerden daha üstün ve daha bilgili olduğunu ortaya koydu. Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin bu büyük kerameti ortaya çıkınca Allahü Teâlâ hazretleri meleklerine şöyle seslendi:

— Size dememiş miydim ki, yerlerin ve göklerin içinde ne kadar gizli şeyler varsa bunları ben biliyorum. Aynı zamanda sizin içinizde gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı da biliyorum.

2- Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz vahşi hayvanlarla konuşuyordu.

Yüce Allah ona uzun bir ömür ihsan etmişti. Bu fani âlemden bin yıl kadar yaşamışlardı. Bu uzun müddet içinde onun zürriyeti alabildiğine çoğalmıştı. Çoğalan bu insanlar ayrı ayrı yerlere yerleşmiş bulunuyorlardı.

Hazreti Âdem çoğalan bu kabilelerin arasında sık sık dolaşıyorlardı. Allahü Teâlâ hazretlerinin emirlerini ve yasaklarını onlara anlatıyorlardı. Bu onun hem atalık, hem de peygamberlik vazifesinin gereği idi.

Bir defasında yine onlardan bir kabileye uğradılar ve hallerini sordular. Onlar da ormanlarda yaşayan vahşi hayvanlardan şikâyet ettiler ve dediler:

⁴ Bakara, 32.

⁵ Bakara, 33.

— Ey Allah Elçisi, bu güne kadar bu hayvanlar bu kadar azgın değildiler. Şimdi hem canımıza saldırıyorlar ve hem de malımıza. Biz azgın hayvanlarla başa çıkamıyoruz. Bu azgınlıklarının sebebi nedir bilemiyoruz.

Bunun üzerine Hazreti Âdem (a.s.) yakınlardaki bir tepenin üzerine çıktılar. Kendilerine mahsus gür sesiyle haykırdı:

— Ey bu ormanlarda yaşayan vahşi hayvanlar, yanıma geliniz!

Onun sesini duyan bütün vahşi ve yırtıcı hayvanlar Allah'ın Peygamberinin huzuruna toplandılar. Bütün hayvanlar onun huzurunda edeple yerlerini aldılar.

Hazreti Âdem (a.s.) onlara:

— Ey hayvanlar, dedi. “Bu kabilede yaşayan insanların hepsi benim evladım, benim neslimdir. Neden bunlara saldırıyorsunuz? Neden eziyet ediyorsunuz? Bakınız sizden şikâyet ediyorlar...”

Onun huzurunda toplanan vahşi hayvanlar insan gibi ve herkesin anlayacağı bir lisanla konuştular. Hep bir ağızdan:

— Yâ Nebiyyallah! Dediler. “Bu insanların arasında gıybet ve koğuculuk belirdi. Bu kötü ahlâklarından dolayı da Allahü Teâlâ bizi onların üzerine musallat kıldı. Tevbe etmedikçe bizim şerrimizden kurtulamayacaklardır.”

Hayvanların konuşmalarını kadınlı erkekli bütün kabile halkı duyular. Hayret ve şiddetle ürperdiler. Bunun üzerine Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz onlara:

— Ey evlatlarım, buyurdu. “Hepiniz gıybet ve koğuculuktan tevbekâr olunuz. Allah'ın af ve mağfiretini isteyiniz. Aynı zamanda bir birinize haklarınızı helal ediniz. Çünkü gıybet ve koğuculukta aynı zamanda kul hakkı vardır.”

Onlar da bu günahlarına tevbe ettiler ve vahşi hayvanların tecavüzünden kurtuldular.

3- Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin mübarek ayaklarının altında yeryüzü düürülmüş ve mesafeler kısalmıştı.

Hazreti Âdem (a.s.) cennetten çıkartıldığı zaman Serendip adalarına indirilmişti. Hazreti Havva (r.anha) validemiz ise Cidde tarafla-

rına bırakılmıştı. Birbirlerinden tam kırk yıl ayrı yaşadılar. (Bazı eserlerde iki yüz yıl yazılıdır.) Uçsuz bucaksız yeryüzünde birbirlerini bulamıyorlardı.

Bu uzun müddet içinde hem cennetteki yaptıkları hatalarına ağlıyorlardı, hem de birbirlerinin hasreti ile gözyaşı döküyorlardı.

Nihayet Aziz ve Celil olan Allah onların tevbelerini kabul buyurdu. Hazreti Âdem (a.s.) Allahü Teâlâ hazretlerinin emri ile yola çıktı. Serendip ile Cidde arasındaki binlerce kilometrelik yolu yarım günde yürümüştü. Çünkü sabah namazını kıldıktan sonra bulunduğu yerden yola çıktı. Gündüzün zeval vaktinde ise Arafat'a ulaştı. Orada Hazreti Havva ile buluştular.

Bu iki insan birbirini, cennetten çıktıktan sonra ilk defa orada görüp buldukları için bu mukaddes ovanın adına Arafat denildi. Artık hicran gecesi son bulmuş, iki insan yepyeni bir hayata başlamıştı.

Hazreti Âdem (a.s.) bin yıl devam eden hayatı boyunca bu keramet birçok defalar zuhur etti. Çünkü o, Mekke-i Mükerreme'den Hindistan'a birçok defalar gidip gelmişti.

4- Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz mübarek elini bir taşla dokundurduğu zaman oradan bol ve tatlı sular kaynamıştı.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin zürriyeti kendi hayatında iken alabil-diğine çoğalmıştı. Hatta her evladından meydana gelen nesiller birer köy ve kabile haline gelmişti.

Bunların arasında Kabil ve evlatları Allah yolunu terk ettiler. O kadar ki, kırk yıl kadar dinden ve imandan ayrı yaşadılar.

Kırk yıldan sonra Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve Peygamberi Hazreti Âdem (a.s.) efendimize:

— Kabil evlatlarını yeniden İslam'a davet et, imana çağır! Hazreti Âdem (a.s.) onların yanına gitti. Onlara uzun uzun nasihatler etti. Fakat bu nasihatler onlara tesir etmiyordu.

Nihayet onlar Allah'ın Peygamberinden bir mucize istediler.

— Eğer gerçekten peygamber isen ve sözlerini Allah'tan alarak söylüyorsan bize bir mucize göster de sana inanalım, dediler.

Hazreti Âdem de (a.s.) onlara:

– Ne gibi bir mucize görmek istiyorsunuz? Diye sordu.

Onlar da:

– Şu kayadan su çıkarmanı istiyoruz, dediler.

Bunun üzerine Hazreti Âdem (a.s.) mübarek elini gösterilen taşa dokundurdu. Onun elinin dokunduğu yerden büyük ve oldukça tatlı bir su kaynağı fışkırmaya başladı. Bütün kabile bu sudan içtiler.

Bu mucizeyi görenler iman ettiler ve artık İslam’a bağlı olarak yaşadılar. Çünkü bu su, onların köyüne hayat ve bereket getirmişti.

5- Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz ağaçları yürütmüşlerdi.

Hazreti Âdem (a.s.) yine Kabil soyundan gelen bir kabileye uğramıştı. Bunların da yollarını sapıtığını ve Allah’ın dininden uzaklaştığını gördü. Onlara nasihat ederek İslam’a çağırdı. Onlar, bu daveti kabul edecekleri yerde inatlaştılar. Kendi ataları olduğu halde bu muhterem peygamber ile alay olsun diye:

– Eğer senin sözlerin hak ve Allah tarafından ise şu ağaçlara emredin. Yerlerinden kalkıp buraya gelsinler! Dediler.

Onların bu teklifi karşısında kalan Allah’ın Peygamberi, mübarek ellerini semalara kaldırarak dua etti. Allah’ın yardımını istedi. Allah’ü Teâlâ hazretleri derhal onun yanına Hazreti Cebrail’i (a.s.) gönderdi. Hazreti Cebrail ona:

– Allah’ın selamı var sana ya Âdem, dedi. Onun en güzel isimlerini zikrederek ağaçlara dokun, muradın hâsıl olacaktır...

Hazreti Âdem (a.s.) söylenileni yaptı. Mübarek eli ile ağaçlara birer birer dokundu. Onun dokunduğu her ağaç kökünü topraktan çıkartarak diğer insanların yanlarına geldiler. Sanki önceden topraktan çıkmamışlar gibi olduğu yere dikilip kaldılar.

Bu büyük mucizeyi gören insanların hepsi de Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin mübarek elini öperek özür dilediler ve bundan sonra hepten İslam’a bağlı olarak yaşadılar.

Hız. Âdem'in mucizesi:

*Mucize ki, İşte işte,
Harikalar gösterişte!*

*Bir zaman Âdem evladı,
Bilmezdi, ne Hakk'ın adı...*

*Sapıtmıştı işte yine,
Dalmıştı dünya zevkine...*

*Şeytandı kalbe hükmeden,
Esir artık akıl, beden.*

*Hayat mantarlaşmış kaya,
İnanan yoktu Mevlâ'ya.*

*Âdem üzüldü pek buna,
Neler olmuştu oğluna.*

*Dedi: Ey evlatlarım siz,
Artık beni dinleyiniz!*

*İman edin, Hakk'a dönün,
Affı yok hiçbir kötünün!*

*Unuttunuz Rabb'ı neden?
Kim size rızık gönderen?*

*Dediler: Sus, a ihtiyar!
Bizden üstün sende ne var?*

*Âdem'in gözleri ıslak,
Gönül gönül dedi: Ey Hak!*

*Lütfunu eriştir bana,
Bir mucize şu insana.*

Cebrail gelerek derhâl,
Dedi: Ey Âdem, bu ne hâl?

Ağaca elini uzat,
Görsünler nedir hakikat!

Âdem el uzatıverdi,
Taş çatladı, yer ürperdi.

Ağaçlar çıktı kökiinden,
Huzura geldiler hemen.

Göz kamaştı, idrak dondu,
Ağaç aynı yere kondu.

Akla kırbaçtı mucize,
İnsanlar hep geldi dize.

Ve inandılar Allah'a,
Neler neler oldu daha!

Peygamberlerde mucize,
İbret olsun işte size!

O, öyle renk, öyle bir iz,
Nurdan ırmak, sonsuz deniz!

M. Necati Bursalı

**6- Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin elinde küçük taşlar sesli
olarak tesbih okuyorlardı.**

Hazreti Âdem (a.s.) ne zaman bir mucize isteyen olsa, mübarek elle-
rine küçük taşları alırlardı. Taşlar onun elinde:

— Allahü Teâlâ hazretlerine hamdederek; “Onu tesbih ediyoruz. Ulu
Allah’ın her türlü eksik sıfatlardan münezzeh olduğunu tasdik ve ikrar
ediyoruz...” diyerek tesbih okuyorlardı.

Taşların okudukları tesbihleri, mucize isteyen bütün insanlar duyuyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de:

**Yedi gökler ve yerler ve bu ikisinde bulunan canlı ve cansız her şey Allahü Teâlâ hazretlerini tesbih etmektedir. Ve -canlı ve cansız- hiçbir şey yoktur ki onu tenzih ve ona hamdetmiş olmasın. Fakat siz onların tesbihlerini anlayamazsınız. Çünkü o Allah, halîm ve gafurdur”⁶ bu-
yurmaktadır.**

Halîm, günah için nimetlerini kesmeyen ve kullarına karşı çok yumuşak davranan demektir. Kuluna ceza vermekte acele etmez. Onların tevbe ve istiğfar etmelerini bekler.

Gafur, günahları örten ve layık olanlardan cezayı ve neticelerini gidenen zât demektir. Bunlar Allahü Teâlâ hazretlerinin en güzel isimlerindendir.

Sözün özü şudur ki, taşların zaten zikir ve tesbihleri mevcuttur. Ne var ki insanlar bunu duyamamakta ve anlayamamaktadır. Allah'ın Peygamberi Hazreti Âdem (a.s.) zaten mevcut olan bu zikir ve tesbihleri, insanların anlayacağı şekle koyarak onlara duyuruyordu. Bunu görenler ona sağlam bir şekilde inanıyorlar ve bir daha da imanlarından kopmuyorlardı.

7- Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin mübarek elleri ile ektiği tohumlar aynı günü meyve ve mahsul veriyorlardı.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin yeryüzünde ilk işi ziraat olmuştur. Toprağı ilk eken ve biçen zât kendileridir. Kendi evlat ve zürriyetine de geçin sıkıntısı çekmemeleri için toprağı işlemeyi öğretiyordu. Onlara yardım için de toprağın nasıl sürüldüğünü, tohumun nasıl ekilip biçildiğini gösteriyordu.

Onun mübarek elleri ile toprağa ektiği tohumlar bir gün içinde yeti-
şiyor, mahsul veriyor, biçiliyor ve dövülüyordu.

Diktiği meyve ağaçları da böyleydi. Ne zaman toprağa bir çekirdek atsa, aynı günü yetişip meyve veriyorlardı.

⁶ İsra, 44.

8- Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz cansız putları konuşturmuş ve onları yani (o putları) kendisine iman ettirmiştir.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz hacca gidiyorken yolda bir kabileye rastladı. Bu kabile ne yazık ki İslam'ı bırakmış ve putperest olmuştu. Çünkü Şeytan onlara ığvâ vermişti:

— Gözünüzle görmediğiniz bir ilaha değil de gözünüzün gördüğüne tapınız, demiş ve onlara acayip kılıklı bir put düzmüştü.

Onlar da Allah'ı unutarak şeytanın düzdüğü o puta tapmaya başlamışlardı.

Hazreti Âdem (a.s.) kendi neslinden gelen bir kabilenin yolunu sapıtığını ve puta tapmaya başladığını görünce çok üzüldü. Tabii onları yeniden İslam'a çağırdı ve puta tapmanın manasızlığını anlattı. Onlar da imanlarının imkânsızlığını göstermek için putlarını işaret ettiler ve:

— Ey Âdem, dediler. “Biz ilahımızın emrindeyiz. O halde size bu iman etmedikçe biz de senin sözlerini tasdik etmeyiz.”

Hazreti Âdem de (a.s.) onların taptığı bu putun yanına sokuldu ve:

— Ey Put, bana iman et ve benim kim olduğumu sana tapanlara söyle! Diye emretti.

Hazreti Âdem'in (a.s.) sesini duyan put önce yerinden sarsıldı. Sonra da herkesin duyabileceği bir şekilde konuşmaya başladı. Put şu sözleri söylüyordu.

— Allah'tan başka ilah yoktur. Âdem Allah'ın seçkin bir kulu ve onun peygamberidir. Ey Allah'ın peygamberi, bu kavim beni ilah zannetti ve bana tapmaya başladı. Ben bunların amellerinden beriyim. Aynı zamanda bunlardan şikâyetçiyim. Beni bunların elinden kurtar...

Bunun üzerine Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz putu kırdı, parçaladı. O insanlar ise yeniden iman ettiler ve İslam'ın nuru ile nurlandılar.

9- Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin mübarek elleri ateşten müteessir olmamıştı.

Bir keresinde Allah'ın peygamberi ve insanların ilk atası Hazreti Âdem (a.s.) bütün evladını topluca yemeğe davet etmişlerdi. Kendi zürriyetinin bir arada bulunması elbette ki her babaya huzur ve saadet verir. Hazreti Âdem de evlatlarının yanında bu saadeti ve huzuru hissetmişti.

Yemekten sonra onun evlatları sevgili babalarından bir mucize görmek istediklerini söylediler. Çünkü onlar hem babalarının üstünlüğünü göreceklerdi hem de bu üstünlüğü kendilerinden sonra gelecek evlatlarına anlatacaklardı.

Bunun üzerine Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz gülümsedi. Sonra da Hazreti Havva (r.anha) validemize yardım etmek niyeti ile yerinden kalktı. Onun yemekleri hazırlamakta olduğu ocağa sokuldu. Mübarek elleri ile yanmakta olan ocağı karıştırdı. Sonra da ateşin bir miktarını mübarek ellerine alarak evlatlarına gösterdi:

— Ey yavrularım, dedi. “Allah’ın gücü bundan ilerisine de yeter!”

Kendi evlatlarına; bir peygamberin elinin ateşten müteessir olmaya çağını ve yanmayacağını ispat etmiş oldu.

10- Hazreti Âdem (a.s.) efendimizle birlikte bir takım taşlar birlikte yürümüştü.

Kabil, kardeşi Habil’i kıskançlık yüzünden öldürmüştü. Sonra da onu gizli bir yere gömmüştü.

Bu hâdisenin nasıl olduğunu *Hazin Tefsiri*’nden kısaltarak alıyoruz:

“Hazreti Havva (r.anha) validemiz bir batında, biri kız, biri de erkek olmak üzere iki çocuk dünyaya getiriyordu. Böylece yirmi batında tam kırk çocuk dünyaya getirmişti.

Birinci batında doğan kız ile ikinci batında doğan oğlan, ikinci batında doğan kız ile de birinci batında doğan oğlan evleniyordu. O günü yeryüzünde başka kadın yoktu. Onun içindir ki Allahü Teâlâ hazretleri neslin çoğalması için böyle bir kanun koymuştu. Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin dünyaya gelen ilk erkek çocuğu Kabil olmuştu. Onun ikiz kız kardeşinin adı İklima idi. İkinci batında doğan çocuğunun adı ise Habil’di. Onun ikiz kız kardeşinin adı ise Lebûda idi.

Kabil ve kardeşi Habil büyüdüler ve evlenme çağına geldiler. Allah’ın emri gereğince Hazreti Âdem (a.s.) onları evlendirmek istedi. Habil İklima ile Kabil de Lebûda ile evlenecekti. Oğullarını huzuruna çağırdı ve Allah’ın emrini onlara açıkladı. Habil Allah’ın emrine razı oldu. Kabil ise kızdı ve babasına:

— İklima benim kardeşimdi. Onunla evlenmeye layık olan da benim. Başkasının onunla evlenmesine razı olamam, dedi.

Çünkü İklîma Lebûda'dan daha güzeldi. Hazreti Âdem (a.s.) ise oğluna:

— O senin kardeşindir. Bu yüzden de sana helâl değildir. Onunla evlenemezsin. Allah'ın emri böyledir. Lebûda ile evleneceksin, dedi.

Kabil:

— Bu senin fikrindir. Allah'ın emri bu merkezde değildir, diyerek itirazını tekrarladı.

Bunun üzerine Hazreti Âdem (a.s.) onlara:

— Ey çocuklar, dedi. "O halde her ikiniz de Allahü Teâlâ hazretlerine kurban takdim ediniz. Rabbim kimin kurbanını kabul ederse onun haklı olduğu ortaya çıkar. Siz de Allah'ın emrine razı olursunuz."

O zamanlar kurbanların kabul edildiğinin alameti şu idi:

Allahü Teâlâ hazretleri, kurban takdim eden kişinin kurbanını kabul ettiğinin alameti olarak yakıyordu. Gökten beyaz bir ateş iniyor ve kurban yanıyordu. Kabul edilmeyenin kurbanını ise kuşlar ve vahşi hayvanlar yiyordu.

İki kardeş kurbanlarını Allah'a sunmak üzere babalarının yanından ayrıldılar ve kurban verilmesi gereken dağın tepesine çıktılar. İbn-i İshak'ın Hazreti Abdullah ibni Abbas'dan (r.a.) rivayetine göre bu tepe Mekke-i Mükەرreme'deki Safa Tepesi idi.

Kabil çiftçi idi. Arpa ve buğday saplarının pek de iyi olmayanlarından bir kucak alarak tepeye çıktı. Kendi kendine:

— Kurbanın kabul olunsun veya olunmasın. Benim gözümde değeri yok. İklîma'yı benim elimden kimse alamaz, diyordu.

Habil ise çobandı. O da koyunlarının içinden en güzel ve en besili bir koçu seçerek geldi. İçinden kurbanının kabul olunması ve Allah'ın kendisinden hoşnut olması için dua ediyordu.

Kurbanlar hazırlanınca babaları yanlarına geldi ve dua etti. Hazreti Âdem (a.s.) duasını bitirip ellerini yüzüne sürdüğü anda gökten beyaz bir ateş indi ve Habil'in kurbanını yaktı. Kabil'in kurbanı olan buğday ve arpa sapları ise olduğu gibi yerinde kaldı.

Bunu gören Hazreti Âdem (a.s.) oğullarına:

— Allah'ın hükmünün ne olduğu meydana çıkmış bulunuyor. Rabbin emrine razı olunuz ve emrini yerine getiriniz! Diyerek Kâbe'nin ziyaretine koştı. Onlar da işlerinin başına döndüler.

Kabil'in kardeşine karşı hasedi ve kini büsbütün artmıştı. Kendisini yenemiyordu. Onun için, koyunlarını otlatmakta olan kardeşinin yanına gitti. Ona:

– Çaresi yok, dedi. "Seni öldüreceğim..."

Habil de kardeşine:

– İyi ama günahım nedir benim, ey Kabil? Dedi.

Kabil de:

– Ey Habil, dedi, kızların en güzeli ile sen evleniyorsun. Halbuki sen benden daha küçüksün. Sonra Allah senin kurbanını kabul etti ve benim kurbanımı reddetti.

– İyi ama sen kusuru kendinde ara. Çünkü Allah muttaki olanların kurbanını kabul eder.

– İşte bütün mesele budur. Sen ölürsen bu davada biter.

– Bak kardeşim, elini benim kanıma batırırsan, ben kendimi müdafaa edecek değilim. Çünkü ben âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım. Beni öldürdüğün takdirde dilerim ki, benim günahımı ve kendi günahını yüklenerek cehenneme girenlerden olasın. Zaten zalimlerin cezası da cehennemde yanmaktır.

Bu konuşmadan sonra Kabil kardeşini nasıl öldüreceğini düşünmeye başladı. O bunu düşünüyorken melun şeytan ona göründü. Şeytan bir kuş yakaladı ve başını taşla ezdi. Böylece Kabil cinayeti nasıl işleyeceğini şeytandan öğrenmiş oldu. Hemen kardeşinin yanına geldi ve onun başını taşla ezdi.

Böylece yeryüzünün ilk cinayeti işlenmiş ve ilk kan dökülmüş oluyordu. Habil öldürüldüğü zaman yirmi yaşında pırıl pırıl bir gençti.

Kabil kardeşini öldürdüğü zaman pişman oldu. Cenazeyi ne yapacağını bilmiyordu. Kırk gün kadar -bazı rivayetlerde bir sene- cenazeyi sırtında taşıdı durdu.

Sonra Allahü Teâlâ hazretleri ona iki karga gönderdi. Kargalar birbirleri ile dövüştüler. Biri diğerini öldürdü. Öldüren karga, ayakları ve gagalarıyla yerleri eşerek öldürdüğü kargayı gömdü. Bunu gören Kabil:

– Eyvahlar olsun bana, dedi. "Bir karga kadar aklım ve düşüncem yokmuş..."

Ve kardeşini gizli bir yere gömdü. Bir taraftan da aptallığına ağlıyordu. Sonra babasının yanına eve döndü, babası ona:

— Ey Kabil, dedi, kardeşine ne yaptın? O nerede?

Kabil de:

— Ben onun vekili değilim, bilmiyorum, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz kırlara çıktı ve öldürülen oğlunun cesedini aramaya başladı. Bu esnada bir takım taşlar onunla beraber yürüdüler ve Habil'in cesedinin yerini ona gösterdiler. Bu esnada taşlar onunla birlikte hem yürüdüler hem de konuştular.”⁷

Bu hâdisede Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin bir değil iki mucize zuhur etmiştir.

Birincisi; kendi duası ile Habil'in kurbanını gökten inen bir ateşle yakmış olması,

İkincisi de; Taşların kendisi ile yürüyüp konuşarak Habil'in cesedinin gömülü olduğu yeri ona göstermesidir.

Habil ile Kabil arasındaki bu hâdisе, Kur'an-ı Kerim'de dahi zikredilmiştir. Şimdi bu husustaki Allah kelâmını okuyalım:

Ve onlara Hazreti Âdem'in iki oğlunun haberini de -kitaptan- gerçek olarak oku! Hani ya onların ikisi de -Allah'a- birer kurban sunmuşlardı da ikisinden birinin kurbanı kabul olunmuş, diğeri olunmamıştı. Bunun üzerine biri diğerine; “Seni mutlaka öldürmeliyim” dedi. O da -kardeşine- “Allahü Teâlâ hazretleri yalnız muttaki olanların kurbanını kabul eder” dedi.⁸

Yani:

— Ey Habibim! Onlara yani Yahudi milletine Allah'ın kitabından Âdem'in iki oğlu Habil ve Kabil'in meselesini oku. Hani ya Kabil kardeşi Habil ile birlikte Allah'a birer kurban takdim etmişlerdi. Allah da ihlasından ve teslimiyetinden dolayı Habil'in kurbanını kabul buyurmuştu. Ötekinin ihlas ve niyeti sağlam olmadığı için kabul buyurmamıştı. Bunun üzerine Kabil kardeşi Habil'i kıskanmış ve ona:

⁷ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 1, s. 448.

⁸ Mâide, 27.

– Seni mutlaka öldüreceğim, demişti.

Habil de kardeşine:

– Allahü Teâlâ hazretleri emrine aykırı hareket etmekten sakınan kullarının kurbanını kabul buyurur. Eğer kurbanın kabul olunmadıysa kusuru ben de değil de kendinde aramalısın, demişti.

Habil devamla kardeşi Kabil’e şunları söyledi:

Yemin olsun ki, beni öldürmek için elini uzatacak olursan ben de seni öldürmek için elimi uzatacak değilim. Şüphe yoktur ki ben bütün âlemlerin Rabbi olan Allah’tan korkarım dedi.

Gerçek şu ki ben -Allah’tan- şunu istiyorum; sen benim günahımı da kendi günahını da yüklenesin ve cehennem ehlinde olasın. Zaten zalimlerin cezası da budur, dedi.

Kardeşini öldürmek hususunda nefsi onu, kendisine itaat ettirdi ve onu öldürdü. Bu yüzden ziyana uğrayanlardan oldu.⁹

Buradaki ziyan, hem dünyaya hem de ahirete aittir. Çünkü dünyada ilk cinayeti işleyerek katillerin babası oldu. Ahirette ise ehli cehennem olacaktır. Cehennemlik olmaktan daha büyük bir ziyan düşünülebilir mi?

Sonra Allahü Teâlâ hazretleri yerleri eşeleyeyen bir karga gönderdi. Ki ona kardeşinin cesedini nasıl örteceğini öğretsin. O da: “Yazıklar olsun bana, bu karga kadar olamadım ve kardeşimin ayıbını -cesedini- örtemedim” dedi. Ve pişman olanlardan oldu.¹⁰

Kabil işlediği cinayete pişman olmuştu; ama bir kere yapmıştı. Artık öleni geri getirmek mümkün değildi. Gelip babasından af dilemesi gerekirdi. O şaşkınlıkla bunu da yapmadı. İsyankârlık ve nefsinin arzuları onu şaşkına çevirmişti. Onun için evlenmek istediği öz kardeşi İklîma’yı da alarak Yemen taraflarına kaçtı ve oralara yerleşti.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin bin yıl kadar devam hayatı içinde muhakkak ki daha birçok mucizeleri meydana gelmiştir. Fakat onların hepsi bize kadar ulaşmamıştır. Kaynaklarımızın tespit ettiği mucizeler ise bunlardan ibarettir.

Allah’ın ilk peygamberi ve insanların ilk atası olan Hazreti Âdem’in bu mucizelerinden ibret alarak yaşayabilen insanlara ne mutlu!

⁹ Mâide, 28, 29, 30.

¹⁰ Mâide, 31.

“Evladına ve sana tabi olacak olan mü'min kişilere şunu da haber ver ki, gönüllerinin sesini dinlesinler. Bir iş yapıyorken eğer gönülleri razı değilse onu yapmasınlar. Nefisleri bir şey ister ve fakat gönülleri onu reddederse hemen vazgeçsinler. Çünkü ben cennette iken yasak ağaçtan yiyeceğim sırada gönlüm buna razı olmamıştı. Ama nefsim istiyordu. Nefsimin isteğine uydum. Başıma felaketler geldi.” (Hz. Âdem'in oğlu Hz. Şit'e vasiyeti)

HAZRETİ ŞİS (ŞÎT) ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Şis (a.s.) de peygamberdir. Kendisine Allah tarafından ilâhî vahiy olarak elli suhuf nazil olmuştur.

Başta İbn-i İshak olmak üzere siyer ve tefsir âlimlerinin bildirdiklerine göre Hazreti Şis (a.s.) efendimiz yalnız olarak doğmuştur.

Yani; Hazreti Havva (r.anha) validemiz her batında bir kız diğeri erkek olmak üzere iki çocuk dünyaya getiriyordu. Yalnız Hazreti Şis (a.s.) tek olarak doğmuştur. Öldürülen Hazreti Habil'in evleneceği İklîma'yı Kabil kaçırmıştır. Habil'in (a.s.) evleneceği Lebûda ise tek kalmıştı. Hazreti Şis (a.s.) efendimiz bu hanımla evlenmişlerdir.

Bu zâtın adını ekseri kitaplar Şît olarak kaydetmektedirler. Fakat hadisi şeriflerde ismi şerifi Şis olarak geçmektedir.

Hazreti Şis (a.s.) efendimizin şeriâtı, Hazreti Âdem (a.s.) efendimizin şeriâtı idi. Ne var ki Allah fazladan olarak ona elli suhûf daha inzal buyurmuştu.

Riyaziye (Matematik) ilminin kurucusu Hazreti Şîs (a.s.) efendimizdir. Aynı zamanda hikmet ve kimya ilimlerine de vâkıf bulunuyordu.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz, bugünkü Kâbe'nin yerine önceleri bir çadır kurmuştu. Bu çadırı ziyaret ediyorlardı. Kâbe-i Muazzama'yı ilk defa taş, çamur ve sıvaları ile bina haline getirip ören de bu zâttır.

Yeryüzünde ilk kılıcı yapan da Hazreti Şîs (a.s.) efendimizdir.

Evvelce de izah ettiğimiz gibi, Kabil babasına isyan ederek kaçmıştı. Yemen taraflarına yerleşmiş ve nesli oralarda çoğalmıştı. Hazreti Şîs (a.s.) ilk defa kılıç yaparak Kabil evlatları ile harp etti. Onlardan birçoklarını öldürdü ve birçoklarını da yeniden İslam'a kavuşturdu.

Hazreti Şîs (a.s.) bu fâni âlemde 913 sene yaşadı. Mekke-i Mükerrerme'de vefat etti. Kabri şerifi Ebû Kubeyş Dağı'nda, babasının yanındadır.

Hazreti Şîs (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

913 sene süren hayatı boyunca Hazreti Şîs (a.s.) efendimizin de muhakkak ki birçok mucizeleri meydana gelmiştir. Fakat bizim kaynaklarımız onun mucizeleri hakkında bize her hangi bir malumat vermemektedirler.

Yalnız buraya biz, Hazreti Âdem'in (a.s.) vasiyetlerini yazmakla iktifa ediyoruz.

Hazreti Âdem (a.s.) Efendimizin Oğlu Şîs (a.s.) Efendimize Vasiyetleri:

Hazreti Âdem (a.s.), oğlu Hazreti Şîs'i (a.s.) kendisine halife yapıyor-ken, yani ilâhî vazifeyi kendisine bırakıyorken ona şu beş nasihatte bulunmuştur. Bu vasiyetleri *Burhânül Müttekin* adlı eserden naklediyoruz:

— Sevgili oğlum, sana beş nasihatim vardır. Ben sana bunları bildiriyorum. Sen de kendinden sonra gelecek olan evlatlarına bunları bildir.

1- Evlâtlarına söyle: Dünyaya inanmasınlar. Çünkü ben daha önce dünyaya inandım. Ama Allahü Teâlâ hazretleri razı olmadı ve beni cennetinden dışarıya attı.

2- Çocuklarına söyle ki, hanımlarının sözleri ile amel etmesinler. Çünkü ben cennette hanımımın sözüne gittim ve yasak olan ağaçtan yedim. Tabi sonra pişman oldum; ama bu pişmanlığın bir faydası olmadı. Kadın sözü dinleyen sonunda pişman olur.

3- Çocuklarına ve ümmetlerine şunu da bildir ki; yapacakları bir işin sonunu düşünsünler ve ondan sonra yapsınlar. İşin sonunu düşünmeden

hareket edenler pişman olurlar. Ben de işin sonunu cennette iken düşünmedim. Bu yüzden başıma gelmeyen kalmadı.

4- Evladına ve sana tabi olacak olan mü'min kişilere şunu da haber ver ki, gönüllerinin sesini dinlesinler. Bir iş yapıyorken eğer gönülleri razı değilse onu yapmasınlar. Nefisleri bir şey ister ve fakat gönülleri onu reddederse hemen vazgeçsinler. Çünkü ben cennette iken yasak ağaçtan yiyeceğim sırada gönlüm buna razı olmamıştı. Ama nefsim istiyordu. Nefsimin isteğine uydum. Başıma felaketler geldi.

5- Kendi neslinden gelenlere ve sana iman edenlere şunu da bildirmeni istiyorum ki; yapacakları her işte salih kişilerle istişarede bulunsunlar. Zira istişare eden hiç bir zaman pişman olmaz. Benim halimi düşün ve ibret al! Eğer ben cennette iken meleklerle istişare etseydim o yasak ağaçtan yemezdim ve cennetten de çıkartılmazdım.¹

Allahü Teâlâ hazretleri, peygamberlerini insanlık için bir rahmet kaynağı olarak göndermiştir.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen bu büyük insanlar, konuştukları sözleri hepten Allah'tan almışlardır. Onun emri ile söylemişlerdir. O halde onların sözleri her zaman geçerlidir ve değerlidir.

Mesela bu beş vasiyet bizim için de büyük değer taşımaktadır. Eğer insanlar hayatlarını bu beş vasiyete göre düzene koyarlarsa mutlaka mesut ve bahtiyar olarak yaşarlar. Ve ebedî saadeti elde edeceklerdir. Ömürlerini peygamberlerin ışıklar çağlayan izinde tüketenler hiçbir saadette mahrum olmayacaklardır. Fakat nefsin ve hevanın yolcuları bir gün nedametle başlarına topraklar saçacaklardır.

Evet:

*Ey zorba nefis, ruhumu tırmıklayan bir kurtsun,
Senin kanlı pençeni kara timsahlar yutsun!*

*Bana değil, nefsine karşı sürdür öfkeyi,
Onu terbiye etmek, düşmanla cenkten iyi*

Can incileri

¹ Muhammed b. Pir Ali Birgivi, *Bürhanü'l-müttakin tercüme-i hadis-i erbain*, C. 1, s. 9.

“Ve kitapta Hazreti İdris’i (a.s.) de hatırla! Şüphe yoktur ki o, dosdoğru bir insandı ve bir peygamberdi. Ve biz onu pek yüce bir makama yükselttik.” (Meryem, 56-57)

HAZRETİ İDRİS عليه السلام EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Âdem (a.s.) efendimizden sonra peygamberlikle vazifelendirilen üçüncü zâtıdır.

Asıl adı Uhnuh idi. Babasının adı ise Yerdadır. Allah’ın vahyine mazhar olduktan sonra ilâhî derslerle pek fazla meşgul oldu. Kendisini tamamen tebliğ ve irşat vazifesine verdi. Bunun için şerefli adına İdris denildi. Kur’an-ı Kerim’de dahi onun adı İdris olarak geçmektedir.

Bazı eserde bu büyük zâtın Hazreti Âdem’in oğlu olduğu yazılıdır. Fakat onun oğlu değildir. Gerçek olanı, altıncı torunu olmasıdır.

Hazreti Şis’i (a.s.) vefatı ile vahy-i ilâhiyyeye mazhar oldu. Böylece yeryüzünün üçüncü peygamberi olarak ilâhî vazifeyi tebliğe başladı.

Kendileri hey’et ve yıldız ilimlerine vakıftı. Hatta bazı eserlerde, mesela *Nişancı Tarihi*’nde; “Yıldızlar ve yıldızlardan hüküm çıkarmak bilgisi ilk defa Hazreti İdris (a.s.) efendimize verildi. Bu ilim onun için bir mucize idi...” denilmektedir.

Yeryüzünde ilk defa yazı yazan ve dikiş diken de Hazreti İdris’tir. Bu bakımdan terzilerin ve hattatların piri sayılmaktadır.

Âdemoğulları arasında ilk defa düşmanla harp etmek izni ve emri Hazreti İdris’e verildi. Çünkü onun peygamberliği zamanında yeryüzünde fitne ve fesat alabildiğine çoğalmıştı. Bilhassa Kabil soyundan gelen insanların arasında zina ve eğlenceler alabildiğine çoğalmıştı.

Hazreti İdris (a.s.) peygamber olarak önce bu azgın ve sapık insanları Allah'ın yoluna çağırды. İslah etmek için pek çok nasihatlerde bulundu. Nasihatleri ve davetleri neticesiz kalınca da onlara harp ilan etti. Kurduğu ordunun başına bizzat kendisi geçti. Düşmanlarını mağlup ve perişan etti.

Hazreti İdris (a.s.) efendimize otuz suhûf nazil olmuştur. Böylece, Hazreti Âdem'den beri yeryüzüne inen ilâhî emirlerin ve bunların muhtevi olduğu sahifelerin sayısı doksan olmuştur.

Hazreti İdris (a.s.) efendimiz bu fani âlemde 365 sene yaşadı. Sonra her fani gibi o da dünyamıza veda etti.

Evet:

*Bir gün kader çağırır: Gelmem de göreyim ben,
Ecel gelsin kapıya, ölmem de göreyim ben!*

Birçok kaynaklar Hazreti İdris (a.s.) efendimizin sağ olarak gökler âlemine yükseldiğini beyan etmektedirler. Hatta bunlardan *Rûhu'l-Beyan* tefsirinin sahibi İsmail Hakkı Bursavî merhum; "İdris (a.s.) dördüncü kat göktedir ve ölmeksizin oraya çıkmıştır. Bunda ittifak vardır..." diyorlar.

Kur'an-ı Kerim'in Meryem Sûresi'nde Hazreti İdris (a.s.) efendimizden şu ayet-i kerimelerle konu edinilmektedir:

Ve kitapta Hazreti İdris'i (a.s.) de hatırla! Şüphe yoktur ki o, dosdoğru bir insandı ve bir peygamberdi. Ve biz onu pek yüce bir makama yükselttik.¹

Medarikût Tenzil adlı tefsirde bu ayet-i kerimeler açıklanırken şu iza-hatta bulunuluyor:

"Hasan Basri hazretlerinden rivayet olunduğuna göre o Cennete yükseltildi. Çünkü Cennetten daha yüksek bir makam mevcut değildir. O, pek çok ibadet ettiği için melekler onu seviyorlardı. Hatta bir defasında ölüm meleği Allah'tan izin alarak bir insan kılığına girdi ve onun yanına indi. Allah'ın peygamberinin yanında üç gün misafir kaldı. Bu üç gün içinde Hazreti İdris onun bir şey yiyip içmediğini görünce üzüldü ve ona:

— Kimsin sen? Neden benim yemeğimi yemiyorsun, diye sordu. O da:

¹ Meryem, 56-57.

- Ölüm meleğiyim, Azrail'im, diye cevap verdi.
- Benim yanımda ne arıyorsun o halde?
- Senin ibadetlerini ve Allah'a olan bağlılığını sevdim. Bütün melekler sevdiler. Ben de sana arkadaş olmak ve senin Rabbine olan bağlılığını görmek için Rabbinden izin aldım ve yanına geldim.
- O halde senden bir dileğim var, benim ruhumu kabzet ve bana ölümü tattır.

– Neden istiyorsun bunu?

– Ölüm acısının ne demek olduğunu öğrenmek istiyorum.

Bunun üzerine ölüm meleği onun ruhunu kabzetti ve bir müddet sonra da Allah'ın izni ile diriltti.

Hazreti İdris (a.s.) bu defa ölüm meleğine:

- Şimdi senden bir dileğim daha var, dedi. Beni cehenneme götür.
- Cehennemde ne yapacaksın? Orası kâfir ve imansızlar içindir.
- Orayı ve azabının şiddetini tanımak istiyorum. Böylece Rabbinden korkum daha çok ziyadeleşir.

Bunun üzerine Azrail (a.s.) Hazreti İdris'i cehennem götürdü. Orayı ve azabının dehşetini ona tanıttı.

Bundan sonra da Hazreti İdris (a.s.) efendimiz ölüm meleğinden kendisini Cennete götürmesini istedi. Hazreti Azrail (a.s.) bu defa onu cennete götürdü. Oraları gezdirdi ve Cennetteki bütün nimet ve güzellikleri ona gösterdi.

Cennetteki ziyaret tamam olunca ölüm meleği ona:

– İşimiz bitti, haydi yeryüzüne iniyoruz, dedi.

Hazreti İdris (a.s.) de:

– Benim yeryüzünde işim kalmadı. Artık buradan çıkmam ve yeryüzüne de inmem, dedi.

Ölüm meleği itiraz etti:

– Henüz Cennet vakti değildir. Sonra benimle olan konuşmanız da böyle değildi. Haydi gideceğiz.

– Ölmek ise öldüm ve ölümü tattım. Cehennemi de gördüm. Şimdi ise cennetteyim. Artık buradan çıkmam için bir sebep kaldı mı?

Bu esnada Allah'ın vahyi geldi. Yüceler yücesi Rabbimiz, ölüm me-
leğine emir buyurdu:

— Kulum doğru söylüyor. Onu cennette bırakınız!..”²

Yine aynı tefsir de:

“En yüce makamlara yükseltilmekten gaye, peygamberlik ve Allahü
Teâlâ hazretlerine yakınlıktır...” deniliyor.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mirac seyahati esnasında
Hazreti İdris (a.s.) efendimizi dördüncü kat semada görmüşlerdir. Bunda
ittifak vardır.

Fakat gökler âlemine veya cennete diri olarak mı çıktı? Yoksa öldük-
ten sonra mı o makama yükseltildi? Bu nokta ihtilaflıdır.

*Kâşîfî Tefsiri'*nde deniliyor ki:

“Dört peygamber halen hayattadır. İki göklerde. İki de yeryü-
zündedir. Göklerde olanlar; Hazreti İsa (a.s.) ve Hazreti İdris (a.s.). Yeryü-
zünde olanlar ise Hazreti Hızır (a.s.) efendimizle Hazreti İlyas (a.s.) efen-
dimizdir.”

İşin gerçeğini Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Hazreti İdris (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti İdris (a.s.) efendimizin pek çok mucizeleri meydana gelmiştir.
İbret dersi olmak üzere onlardan dört mucizeyi sunuyoruz:

1- Hazreti İdris Meleklerle görüşüyor ve konuşuyordu.

Biraz önce de işaret ettiğimiz gibi o, ibadet ve taata çok düşküncü.
Bu yüzden melekler kendisini sık sık ziyaret ediyorlardı. O görüşüp ko-
nuştugu bütün meleklerin isimlerini dahi biliyordu ve onlara isimleri ile
seslenebiliyordu.

Kendisinin meleklerle konuşup görüştüğünü birçok kereler ümme-
tine ve evlatlarına da göstermişti.

Nitekim son olarak ölüm meleği onun ziyaretine gelmiş ve yanında
üç gün misafir kalmıştı.

² en-Nesefi, Abdullah İbni Ahmed, *Medarikut Tenzil ve Hakakut Tenzil*, C. 3, s.
224.

Meleklerle görüşüp konuşmak yalnız peygamberlere mahsustur. Sıradan ve diğer insanların yapabileceği bir iş değildir.

2- Hazreti İdris (a.s.) efendimiz bulutlara hükmediyor ve onlarla konuşuyordu.

Yağmur yağması arzu edildiği zaman bulutlar onun emrettiği yerlere giderek sularını boşaltıyordu. Kar ve yağmurun fazla olması halinde ise onun emir ve işareti ile derhal oradan çekiliyordu.

Ümmetlerinin içinden bir cemaatin isteği üzerine bulutlar yeryüzüne oldukça yaklaşmışlar ve insan gibi onunla konuşmuşlardı.

3- Hazreti İdris (a.s.), ağaçların üzerinde bulunan meyve yaprakların miktarlarını ve sayısını biliyordu.

Kabil soyundan gelen inkârcılar bu konuda onu bir kaç kere tecrübe etmişlerdi. Her defasında Allah'ın peygamberinin söylediği doğru çıkmış ve kendileri utanmışlardı.

4- İncecik kum taneleri Hazreti İdris (a.s.) ile konuşuyorlardı.

Hazreti İdris (a.s.) kendisinden gizlenen bir şeyi öğrenmek veya karışındaki insanların durumunu ve niyetini anlamak için hemen yerden bir avuç ince kum alıyordu:

— Ey kumlar, diyordu. Allah'ın izni ile konuşunuz!

İncecik kum taneleri de âdeta bir insan gibi konuşuyorlar ve Allah'ın peygamberinin sorduklarına cevap veriyorlardı.

Bu yüzden olmalıdır ki bazı âlimler; esas kum dökmeye dayanan remil ilminin Hazreti İdris (a.s.) efendimizden kaldığını, bu ilmin onun için mucize olduğunu söylemektedirler.

İşin gerçeğini Allah bilir.

5- Hazreti İdris (a.s.) efendimiz, yıldızların seyrini isimlerini ve durumlarını haber veriyordu. Onun haber verdiği her şey olduğu gibi çıkıyordu.

Bu yüzden o, yıldız ilminin piri sayılmaktadır. Çünkü bu gibi hususların o günkü insanlar tarafından bilinmesine imkân ve ihtimal yoktu. Allah Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti İdris (a.s.) efendimize gökyüzünde yıldızların sırrını ve seyrini bildirmişti.

Bu bakımdan yıldız ilmi, onun zât-ı nebevîleri için büyük bir mucize idi.

İhtar:

Bu yıldız ilmini, bugünkü falcıların yıldızlara bakarak bir takım masal uydurmaları ile karıştırmamak lâzımdır. Çünkü her ne şekilde yapılsa yapılsın, dinimizde fal ve falcılık haramdır. Fala ve falcıya inananlar dinden çıkarlar. İslam ile artık bir alakaları kalmaz. Bu günahlarına tevbe ve istiğfar etmedikçe Müslüman sayılmazlar.

— Evet, ben fala inanmıyorum; ama zevk ve eğlence olsun diye bak-tırıyorum, diyen insanın ise kırk günlük ibadeti amel defterinden silinir.

Bir peygamberin mucizesi veya Allah tarafından ona ihsan edilen ilim ile yıldız falcılığını birbirine karıştırmamak lâzımdır.

Evet, peygamberlerin yolundan sapanlar ebedî hüsrana uğrayacaklardır. Kurtuluş ve saadet onların sünnetlerindedir:

*Âlemde her güzellik o sünnetten eserdir,
Sen sünnete sarıl da canı kemâle erdir!*

“Ve Nûh dua ederek dedi: “Ya Rabbel âlemin, yeryüziinde gezip dolaşan bir tek kâfir bile bırakma! Çünkü sen onlardan bir kısmını sağ bırakacak olursan, diğer kullarını sap-tırırlar ve aynı zamanda azgın ve kâfir insanlar doğururlar. Ya Rabbel âlemin, beni, annemi ve babamı, evime inanarak gireni, bütün erkek mü’minlerle kadın mü’minleri mağfiret buyur. Zalimlerin de yalnız helakini artır.” (Nûh, 26-28)

HAZRETİ NÛH ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti İdris (a.s.) efendimizin vefatından uzun bir zaman geçmişti. Yeryüzünde insanlar alabildiğine çoğaldılar. Ne var ki çoğalan bu insanlar Allahü Teâlâ hazretlerini unuttu. Yeryüzünde putperestlik yaygınlaştı. İnsanların arasında zina, içki, zulüm ve cinayetler çoğalmaya başladı.

Allahü Teâlâ bu günahkâr insanlara merhamet etti. Onları ıslah etmek üzere Hazreti Nûh (a.s.) efendimizi peygamber olarak gönderdi.

Hazreti Nûh’un asıl yaşadığı yer, bugünkü Lübnan topraklarındaki Baalbek kasabası idi. Hazreti Nûh bu insanların arasında tam 950 sene peygamberlik yaptı.

Ne var ki, bu kadar uzun bir mücadeleye rağmen kendisine inanıp iman edenlerin sayısı yetmiş kişiyi geçmiyordu. Hatta onun dört oğlundan en büyükleri Kenan ile kendi hanımı Vâile iman etmeyenlerin arasında bulunuyorlardı.

Kavmi ile on asra yakın devam eden mücadeleden sonra Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin canı yandı ve Âlemlerin Rabbi olan Allah’a şöyle dua etti:

Ve Nûh dua ederek dedi: “Ya Rabbel âlemin, yeryüzünde gezip dolaşan bir tek kâfir bile bırakma! Çünkü sen onlardan bir kısmını sağ bırakacak olursan, diğer kullarını saptırırlar ve aynı zamanda azgın ve kâfir insanlar doğururlar. Ya Rabbel âlemin, beni, annemi ve babamı, evime inanarak gireni, bütün erkek mü’minlerle kadın mü’minleri mağfiret buyur. Zalimlerin de yalnız helakini artır.”¹

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz bu duasında; ıslah olunmayan insanların toptan helakini istiyordu. Aynı zamanda kendisine iman edenler için, annesi, babası ve inanarak evine girenler için mağfiret istiyordu.

Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duasını kabul buyurdu. Ona, yeryüzünde yaşayan bütün insanları büyük bir tufan ile helak edeceğini bildirdi.

Bu büyük tufandan kendinin kurtulması için bir gemi yapması gerekiyordu. Hazreti Cibrail (a.s.) gelerek ona gemiyi nasıl yapacağını öğretti. Hazreti Nûh bizzat, kendisi çalışarak büyük bir gemi meydana getirdi. Bu, insanlık tarihinin ilk ve büyük gemisi idi.

Gemisine kendisine inanan mü’minler ile çocuklarını aldı. Ne yazık ki, büyük oğlu Kenan ile kendi hanımı gemiye binmeyi kabul etmediler.

Onlar gemiye yerleştikten sonra Tufan başladı. Tufan şiddetli yağmur halinde başlamıştı. Yağmur o kadar şiddetli idi ki göz açmak mümkün olmuyordu. Bu şiddetli yağmur, kırk gün kırk gece hiç durmaksızın ve arkası kesilmeksizin yağdı. Bunun neticesi olarak bütün yeryüzü büyük bir deniz halini aldı. Allah’ın peygamberi ile gemide bulunanlardan başka, yeryüzünde bulunan bütün insanlar boğulup helak oldular. Hanımı ve büyük oğlu da boğulup ölenlerin arasındaydı. Çünkü onlar da Allah’ın peygamberine inanmamışlar ve gemiye binmeyi kabul etmemişlerdi.

Hazreti Nûh’un gemisi altı ay kadar suların üzerinde yüzüp durdu.

Sonra sular yavaş yavaş çekildi ve yeryüzü eski halini aldı. Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin gemisi ile Musul civarındaki Cudi dağında karaya oturdu. Sular çekilince gemidekiler de karaya çıktılar.

Bu büyük tufandan sonra Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz 350 sene daha yaşadı.

¹ Nûh, 26-28.

Kırk yaşlarında iken peygamberlik şerefi ile şereflendirilmişti. Tufandan evvel kavminin arasında 950 sene peygamberlik yaptı. Tufandan sonraki hayatı ise 350 yıl devam etti.

Bu fani âlemde 1340 sene yaşadktan sonra Allahü Teâlâ hazretlerinin huzuruna avdet etti. Onun 1480 sene veya 1720 sene yaşadığını söyleyen kaynaklar da vardır.

İşin gerçeğini Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Hazreti Nûh (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Allahu Teâlâ hazretlerinin kendisine ihsan buyurduğu bu çok uzun ömür içerisinde muhakkak ki Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin binlerce mucizesi meydana gelmiştir. Fakat onunla bizim aramıza giren uzun zaman ve asırlar için bunların pek çoğu unutulmuştur. Bu mucizelerden yalnız on üç kadarı bize kadar ulaşmıştır.

1- Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duası ile büyük taşlar eriyerek toprak haline gelmişti.

Hazreti Nûh'un kavminden bir cemâat, bir keresinde onun huzuru nebevîlerine geldiler ve:

— Ey Nebi, dediler. “Oturduğumuz köyde çok büyük taşlar var. Topraklarımız ziraata elverişli değildir. Mademki Allah'ın peygamberisin, bize yardım et de bu taşlardan kurtulalım.”

Hazreti Nuh (a.s.) bu hususta kendisine yardımcı olması için Allahü Teâlâ hazretlerine dua ve niyazda bulundu. Bunun üzerine Cebrail (a.s.) geldi ve ona:

— Yâ Nûh, dedi. “Allah'ın selamı var sana, Mübarek elini taşlara dokundursun, muradı hâsıl olacaktır”, buyurdu.

Bu vahiy ve emir üzerine Allah'ın peygamberi söylenilen köye gitti. Mübarek elini taşlara dokundurdu ve:

— Ey taşlar, dedi. “Allah'ın izni ile toprak olunuz!”

O anda bütün taşlar eridiler ve hepten toprak oluverdiler.

Bu büyük mucizeyi binlerce insan gözleri ile görmüştü. Ama ne yazık ki içlerinden yalnız on iki kişi iman etti.

2- Hazreti Nûh (a.s.) uzaklardaki eşyayı yanındaymış gibi görebiliyordu.

Bir gün onun kavminden iki kişi huzur-u nebevilerine geldiler ve ona:

— Ey Nuh, dediler. “Çocuklarımızı kaybettik. Günlerdir arıyoruz; ama bulamıyoruz. Gerçekten Allah’ın peygamberi iseniz çocuklarımızın yerini bize haber veriniz!”

Hazreti Nûh (a.s.) kendisine ihsan edilen nübüvvet nuru ile etrafına bakındı. Sonra da onlara:

— Ey adamlar, buyurdu. “Çocuklarınız doğu tarafında ve falan tepe-
nin eteğindedir. Gidip oradan alınız...”

Adamlar gittiler ve söylenilen yerde çocuklarını buldular. Çocukların babaları bu mucizeyi gördükten sonra gelip iman ettiler. Bundan sonra halis mü’min olarak yaşadılar.

3- Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz, susuz yerlerden su çıkartıyordu.

Bu mucizenin meydana geliş sebebi şöyle olmuştu:

Onun kavminden bir cemaat huzuruna gelerek:

— Ey yaradılışı hoş kişi, dediler. “Yaşadığımız topraklarda oldukça şiddetli kuraklık vardır. O kadar ki sularımız çekildi. İçecek suyumuz kalmadı. Hayvanlarımız bile susuzluktan helak oldu. Bu hususta bize yardım ederseniz, biz de sizin Allah’ın peygamberi olduğunuzu tasdik ederiz.”

Hazreti Nûh (a.s.) o kavmin yaşadığı yere kadar gitti. Köyün yakınında bulunan bir dağın üzerine çıktı. Orada dua etti. Sonra da mübarek ellerini toprağa vurdu. Dağın tepesinden gür ve tatlı bir su kaynamaya başladı. Bu su, bütün köyün ve hatta o civarda yaşayan insanların içmelerine ve ziraatlarını sulamalarına kâfi geldi.

4- Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz bulutsuz olarak yağmur yağdırmıştı.

Herkes bilir ki, Allahü Teâlâ hazretlerinin yeryüzünde ilâhî bir kanunun ve nizamı vardır. Kar ve yağmur, yeryüzüne ancak bulutların vasıtası ile yağarlar. Fakat Allah’ın peygamberi, bulutsuz olarak yeryüzüne yağmur yağmasını temin etmişlerdi.

Bu mucizenin zuhuru şu şekilde cereyan etmişti

Hazreti Nûh (a.s.) Irak taraflarına gitmişlerdi. Bugünkü Kûfe şehrinin yerinde yaşayan bir kavim vardı. Onları Allah'ın dinine davet etti. Onlar da:

— Ey Nûh, dediler: “Bize bir mucize gösterebilirsen sana ve senin Rabbine iman ederiz. Aksi takdirde buradan sağ çıkamazsınız. Seni taşıyarak öldürürüz!”

Hazreti Nûh (a.s.) ışıklar dolu gözlerini onlara dikti ve dedi:

— Nasıl bir mucize görmek istiyorsunuz?

Onlar da:

— Bak, dediler: “Şu anda havada zerre kadar bulut yoktur. Bizimse yağmura ihtiyacımız vardır. Bize yağmur yağdırmanı, hem de bunu hemen şimdi yapmanı istiyoruz!”

Bunun üzerine Hazreti Nûh (a.s.) mübarek ellerini ulvilik âlemlerine açtı, gönlünün derinliklerinden gelen bir hisle dua etmeye başladı. O, henüz duasını bitirmişti ki, gökler sağnak sağnak boşandı.

Bu hâdise, o kavim için bir değil iki mucize oluyordu.

Birisi; yağmurun hemen ve anında yağmış olması. Diğeri de gökyüzünde hiç bir bulutun belirmemiş olmasına rağmen yağmur yağmaya başlamıştı.

Bu büyük mucizeyi gördükten sonra bu kavmin derhal iman etmeleri gerekirdi değil mi?

Ne gezer... Canında körlük olan Canan'ı görebilir mi? Onlar da göremediler ve Allah'ın peygamberine ağır hakaretlerde bulundular. Taşlayarak memleketlerinden kovdular.

Bu isyankârlıklarının neticesi olmalıdır ki, Allahü Teâlâ hazretleri Nûh (a.s.) efendimizin kavmini yağmur suyundan gelen tufan ile helak etmiştir.

5- Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duaları ile kupkuru ağaçlar yeniden canlanıyorlar ve meyve veriyorlardı.

Hazreti Nûh (a.s.) Irak ve Kûfe taraflarındaki insanları dine davet etmek için seyahat ediyordu. Yolu bir köye uğramıştı. Bu köyün insanları putperestti ve Allah'a inanmıyorlardı. Hazreti Nûh (a.s.) onlara peygamberliğini anlattı. Onları Allah'ın dinine çağırdı:

— Ey insanlar, dedi. “Ben sizi Allah’a davet eden bir elçiyim!”

Bunun üzerine köy halkı:

— Eğer, dediler. “Gerçekten söylediklerin doğru ise emret şu kuru ağaçlar yeniden canlansın. Biz de senin Peygamber olduğunu bilelim.”

Hazreti Nûh (a.s.) da söylenilen ağaçların yanına gitti ve onlara birer birer dokundu. Ağaçlara:

— Ey ağaçlar, Allah’ın izni ile canlanınız ve meyve veriniz! Dedi.

Ağaçlar derhal canlandı ve hatta meyve vermeye başladı.

Bu hâdise, o kavim için bir değil iki mucize demekti. Çünkü onlar, kuruyan ağaçların canlanmasını istemişlerdi. Halbuki Allah’ın peygamberinin ellerini dokundurduğu ağaçlar hem canlanmış, hem de meyve vermeye başlamıştı. Ne var ki, iman herkese nasip olmuyordu.

6- Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz köklü ağaçları yerlerinden kaldırıp bir başka yere götürebiliyordu.

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz, ümmetlerinden bir cemaat ile seyahat ediyorlardı. Kırlarda oldukça güneşli bir arazide kaldılar. Burada kendilerini gölgelendirecek bir vasıta mevcut değildi. Ama oldukça uzaklarda bir bölük ağaç gözükiyordu.

Allah’ın peygamberinin yanında olan cemaat kendi aralarında:

— Eğer, dediler. “Nûh Allah’ın Peygamberi olsaydı, şu ağaçları bizim yanımıza getirirdi. Biz de güneşin altında kavrulup durmazdık.”

Hazreti Nûh (a.s.) bu konuşmaları duydu. Onlara sokularak:

— Ey insanlar, buyurdu. “Eğer bunu yaparsam bana ve davama inanır mısınız?”

Onlar da:

— Evet, bunu yaparsan sana ve davana mutlaka iman ederiz, diye cevap verdiler.

Bunun üzerine Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz mübarek elleri ile ağaçlara doğru işaret buyurdular. Allah’ın peygamberinin işaretini alan ağaçlar, sağa sola, öne ve arkaya eğilerek köklerini topraktan çıkarttılar. Tıpkı bir insanmış gibi yürüyerek yanlarına geldiler. Ağaçların hepsi birden ona:

— Selam sana ey Allah’ın Peygamberi, diyerek selam verdiler.

Sonradan da sanki evvelce orada değilmış de buradaymış gibi, top-
rağa dikilip kaldılar.

Bu hâdisе dahi, Allah'ın peygamberi için iki mucize sayılırdı. Çünkü onun işareti ile hem ağaçlar yerlerinden kalkarak huzurlarına gelmişler, hem de onun peygamberliğini tasdik ederek selam vermişlerdi.

Bu büyük mucizeyi görenlerin arasından yalnız sekiz kişi iman etmişti. Diğerlerine ise iman devleti nasip olmamış, küfürde ve delâlette kalmışlardı. Bu yüzden dünyada helak oldular. Ahirette Allah'ın cehen-nem azabını kazandılar.

7- *Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duası ile kavminin kadınları kısırlaşmıştı.*

Nesefî ve Hazin Tefsirlerinde Nûh Sûresi'nin 10. Ayeti kerimesinin tef-siri için deniliyor ki:

“Hazreti Nûh'un (a.s.) kavmi, onun davetini dinlemiyorlardı. O hale gelmişlerdi ki, Hazreti Nûh (a.s.) onlara bir söz söyleyeceği, bir nasihatte bulunacağı zaman ya kulaklarını tıkıyorlardı. Yahut da elbiseleri ile baş-larını örtüyorlardı.

Bunun üzerine Hazreti Nûh (a.s.) onlara beddua etti. Allah, sevgili kulu ve peygamberinin bu duasını kabul buyurdu. Kavminin kadınları kısırlaştı. Kırk yıl kadar o kavmin içinde hiç bir kadın çocuk doğurmadı. İbni Abbas (r.a.) hazretlerine göre bu kısırlık müddeti yetmiş yıl devam etmişti.

Bu durumda zürriyetlerinin kesileceğinden ve nesillerinin tükeneyeceğinden korkan insanlar bir gün Hazreti Nûh'un huzuruna gelip dediler ki:

— Rabbine dua et de hanımlarımızdan bu kısırlık kalksın. Sen bizim bu dileğimizi yerine getirirsen biz de senin gerçekten peygamber oldu-ğuna iman ederiz!

Bunun üzerine Hazreti Nûh (a.s.) bu azabın kaldırılması için Allah'a yalvardı. Allahu Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberinin bu duasını ka-bul buyurdu. Kısırlık kalktı ve Baalbek hanımları yeniden doğum yap-maya başladılar.

Bu mucizeyi görünce iman edenler oldu. Fakat araya giren senelerin içinde yine imanlarından rücu ettiler ve kâfir olarak yaşadılar.”²

² el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 4, s. 312.

8- Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duası ile yağmurlar kesilmiş ve kavmi arasında kıtlık ve kuraklık başlamıştı.

Hanımların kırk yıl -bazı rivayetlerde yetmiş yıl- süren kısırlığından sonra bu kavim tevbe ve istiğfar edeceklerini ve Allah'ın peygamberini tasdik edeceklerini söylemişlerdi.

Gerçekten de hanımlar doğurmaya başlayınca küfürden dönenler ve iman edenler olmuştu. Fakat Müslüman olarak yaşamak onların kolasına gelmiyordu. Kâfir ve imansız olarak yaşamak onların daha çok hoşlandığı bir işti. Onun için verdikleri sözden dönmüşler ve küfür yolunda ısrar eder olmuşlardı.

İmanlarında sebat edenlerin sayısı ise bir kaç kişiyi geçmiyordu.

Bunun üzerine Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz onları tehdit etti.

— Eğer, dedi. “İman etmezseniz ve küfrünüzde ısrar ederseniz Allah yağmurunuzu kesecektir. Geliniz tevbe ediniz de Allah'ın bu azabından kurtulunuz!”

Kavmi ise onunla alay ediyor, karşısında sırtıp kızdıklarını gösteriyordu:

— Getireceğin neler varsa getir de görelim.

Bunun üzerine Hazreti Nûh (a.s.) onlara beddua etti. Allah da sevgili kulu ve Peygamberinin duasını kabul buyurdu ve bu kavmin yağmurunu kesti.

Kıtlık ve kuraklık o kadar şiddetli oldu ki, insanlar leş ve hatta kendi ölülerini yer oldular. Bunların içinde küçük çocuklarını bile kesip yiyenler vardı.

Bu ilâhî azap devam ediyorken Hazreti Nûh (a.s.) devamlı olarak kavminin arasında dolaşıyordu. Onlara:

— Ey kavmim, diyordu. “Artık aklınızı başınıza alınız. Bu sizin için Allah'ın azabıdır. Tevbe ederseniz, Allahü Teâlâ hazretleri sizin üzerinizden bu azabı kaldırır. Tevbe etmezseniz bu şekilde helak olursunuz.”

Fakat bütün bu sıkıntılara rağmen bu azgın kavmin, tevbe ve iman etmek aklından geçmiyordu bile!

Kur'ân-ı Kerim, bu manzarayı Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin ağzından şu ayet-i kerimelerle bize beyan buyurmaktadır:

Gerçek şu ki biz, “Onlara acıklı bir azap gelmeden önce onları korkut, uyandır” diyerek Hazreti Nûh’u kavmine peygamber olarak gönderdik. Hazreti Nûh onlara dedi ki: “Ey kavmim, Şüphe yoktur ki ben -Allah tarafından gönderilmiş- sizin için açık seçik bir korkutucuyum. Allahü Teâlâ hazretlerine kulluk edin, onun emrine aykırı hareket etmekten sakının ve bana itaat edin ki, -Allahü Teâlâ hazretleri de- sizin günahlarınızı bağışlasın ve sizin ecelinizi belli olan bir zamana kadar tehir etsin. Çünkü Allah’ın takdir ettiği ecel geldiği zaman artık onu geriye bırakmaz. Keşke -bütün bu gerçekleri- bilmiş olsaydınız.” Hazreti Nûh (a.s.) dedi ki: “Ya Rabbel âlemin, şüphe yoktur ki, ben kavmimi gece ve gündüz -İslam’a- davet ettim. Ama benim onları dine davet edişim yalnız onların kaçışını artırdı. Ve ben onların günahlarını bağışlayasın diye her ne zaman çağırdıysam, parmaklarını kulaklarına koyarak tıkadılar. Elbiselerini başlarına çektiler. Kibirlendiler ve alabildiğine büyüklendiler.”³

Yani:

— Yâ Rabbi, sen de biliyorsun ki benim onları dine çağırışım, onların kurtulması ve günahlarının affedilmesi içindir. Fakat onlar bunu kavramadılar. O kadar kibirlendiler ve kendilerini büyük saydılar ki, benim sözlerimi duymamak için kulaklarını tıkadılar. Yoldan geçiyor-ken beni görmemek için elbiselerini başlarına çektiler ve yüzlerini kapattılar.

Sonra onları -İslam’a- açıktan ve yüksek sesle çağırdım. Sonra onlara peygamberliğimi ilan ettim; ama bunu -onların aralarında- gizli- den gizliye de yaptım.⁴

Yani:

— Onlara İslam’ı anlatmak için her yolu denedim. Açıktan söyledim. Gizlice söyledim. Her birine kimsenin göremediği yerlerde Allah’ın dinini gizli gizli anlattım. Fakat bütün bunlardan bir netice alamadım.

Ve dedim ki -onlara- “Rabbinize istiğfar ediniz. Çünkü o, günahları çok çok bağışlayıcıdır. -Böyle yaparsanız Allah- size gökten bol bol yağmurlar yağdırır. Servetler ve evlatlar bakımından size yardım eder,

³ Nûh, 1-7.

⁴ Nûh, 8, 9.

imdadınıza yetişir. Size bağlar ve bahçeler ihsan eder ve sizin için akarsular, ırmaklar yaratır.”⁵

Yani:

— Yâ Rabbi! Ben kavmime dedim ki; içinde bulunduğunuz bu kıtlık ve kuraklıktan, Allah tarafından size gönderilen bu azaptan kurtulmanız için ondan af ve mağfiret dileyiniz. Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri Gaffârdır. Günahları ve kusurları bağışlar. Hem öyle bağışlar ki, artık günahların ve kusurların eski izi ve tesiri kalmaz sizin üzerinizde. Bu şekilde tevbe ve istiğfar ederseniz Allah üzerinizdeki bu kuraklığı kaldırır. Gökten size bol bol yağmurlar gönderir. Ölen çocuklarınızın yerine yenilerini ihsan buyurur ve bahçe sahibi olursunuz. Akarsularınız çoğalır.

Bu ayeti kerimelerde Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz, Allahü Teâlâ'ya niyaz ediyordu. Kavmini ıslah etmek için nasıl çalıştığını beyanda buluyordu.

Kıtlık ve kuraklık bu kavmin canına tak deyince tevbe etmekten başka bir çare bulamadılar. Hepsi birden Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin huzuruna geldiler. Gururlarını ve kinlerini bir tarafa attılar. Günahlarına tevbe ve istiğfar ettiler. Müslüman olduklarını söylediler.

Bunun üzerine Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz de Allah'a yalvardı. Onlar için dua etti.

Yüceler Yücesi Rabbimiz, kulu ve Peygamberi Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duasını kabul buyurdu. Bol ve bereketli yağmurlar yağmaya başladı. Allah'ın vaadi gerçekleşti. Bağlar ve bahçeler yeniden canlandı. Akarsular çoğaldı. Nûh'un (a.s.) kavmi bolluk ve berekete kavuşmuşlardı.

Ne var ki bu azgın ve soysuz kavim, bolluğu ve serveti görünce yeniden azdı. Allah'ı unuttular ve yeniden eski küfür ve günahlarına daldılar.

Bu yüzden Allah'ü Teâlâ hazretleri onlara tufan gönderdi.

9- Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duası ile kavmine büyük bir tufan göndermişti. Kendisini ve kendisine inananları ise bir gemi ile kurtarmıştı.

Hazreti Nûh'un (a.s.) en büyük mucizesi, bu büyük tufandır.

⁵ Nûh, 10-12.

Tufanın vukuu şu şekilde cereyan etmiştir:

Hazreti Nûh (a.s.) kavminin arasında tam 950 sene peygamberlik yapmıştı. Kur'an-ı Kerim'in Ankebût Sûresi'nde bu gerçek şu ayet-i kerîme ile dile getirilmiştir.

Aziz ve Celil olan Allah buyuruyor ki:

Yemin olsun ki biz Hazreti Nûh'u kavmine peygamber olarak göndermiştik. Onların arasında ellisi eksik bin sene kalmıştır. Ve onları, zulûmleri yüzünden tufan yakalayiverdi.⁶

Elli eksiği ile bin sene, yani dokuz yüz elli sene oldukça uzun bir yıldır. Kavminin zulmüne ve azgınlığına bu kadar uzun bir müddet sabretmek kolay bir iş değildir elbet. Ne ki, O bir peygamberdi... Ve sabretti. Nihayet sabır dağı da bu zulüm karşısında eridi.

Artık sabrı ve tahammülü tükenen Hazreti Nûh (a.s.) kavminin aleyhinde beddua etti ve onların artık kesin olarak hepsinin helakini istedi. O, Yüceler Yücesi Allah'a şöyle yalvarmıştı:

Ya Rabbel âlemin, yeryüzünde gezip dolaşan bir tek kâfir bırakma. Çünkü sen onlardan -geriye canlı varlık- bırakırsan kullarını yoldan saptırlar. Yalnız günahkâr ve kâfir nesiller dünyaya getirirler.⁷

Yani; onlardan doğanlar da kâfir ve günahkâr olurlar. Böylece dünyanın nizamını yeniden bozarlar, demek istiyordu.

Allahü Teâlâ hazretleri Hazreti Nûh (a.s.) efendimize vahiye bulundu ve duasının kabul olduğunu bildirdi. Pek yakın zamanda bu kavmin toptan helak olacağını haber verdi.

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz, canı yandığı için böyle dua etmişti; ama yine de onlara acımıştı. Çünkü o, Allah'ın peygamberiydi. Merhamet ve şefkat dolu bir insandı.

Yeniden kavminin arasında dolaşmaya başladı. Onlara:

— Ey kavim, diyordu. “Tevbekâr olunuz. Çünkü Allah bana bildirdi. Üzerinize büyük bir azap geliyor. Bu defaki azap diğerleri gibi gelip geçici değildir. Hepiniz toptan helak olacaksınız. Allah'ın azabı gelip çatmadan önce tevbe ve istiğfar ederek kendinizi kurtarmaya bakınız!”

⁶ Ankebût, 14.

⁷ Nûh, 26, 27.

Fakat bu sözler ve nasihatler da onların üzerinde bir tesir icra etmiyordu. Allahü Teâlâ hazretlerinin Kur'an-ı Kerim'de beyanına göre kavmi ona şu cevabı vermişti:

Dediler ki: "Ey Nûh, bizimle çok mücadele ettin ve bu mücadeleyi artırdıkça artırdın. Eğer doğru söyleyenlerden isen durma, bizi tehdit edip durduğun azap ve cezayı başımıza getir de görelim."⁸

Bu şaşkın ve sapık kavim, Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin daha önceki bütün sözlerinin gerçek çıktığını görmüşlerdi. Fakat buna rağmen ona meydan okuyorlardı.

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz de onlara şu cevabı verdi. Yine Kur'an-ı Kerim'den okuyalım:

Nuh dedi ki: "Onu -azap ve tufanı- dilediğinde getirecek olan yalnız Allahü Teâlâ hazretleridir. Ve siz Allahü Teâlâ hazretlerini aciz bırakacak değilsiniz."⁹

Bundan sonra Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Nuh'a şu emirleri tebliğ buyurdu:

Ve Hazreti Nûh'a (a.s.) -Allah tarafından- vahyolundu ki: "Kavmin-den sana şu iman getirmiş olanlardan başka artık kimse inanmayacaktır. O halde onların yaptıklarından dolayı üzülme.

Bizim gözümüzün önünde ve vahyimizle bir gemi yap. Zalim olanlar hakkında artık bana bir şey söyleme. Çünkü onlar boğulacaklardır."¹⁰

Allah'ın bu emri üzerine Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz bir gemi inşasına başladı. Tabi Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz marangoz değildi. Geminin de nasıl yapılacağını bilmiyordu. Hazreti Cebrail (a.s.) geldi. Ona:

— Allah'ın selamı var sana ya Nûh, dedi. "Bir güvercin yakala ve kemiklerini kırmaksızın etini ye..."

Allah'ın peygamberi söylenileni yaptı. Hazreti Cibril (a.s.) ona güvercinin göğsünü gösterdi ve dedi:

— Ya Nûh! Suda kolay yüzmesi için geminin altı işte böyle yapılmaktadır.

⁸ Hûd, 32.

⁹ Hûd, 33.

¹⁰ Hûd, 36, 37.

Geminin inşası ilerliyordu. Tabii Hazreti Cebraîl (a.s.) sık sık gelerek Allah'ın peygamberine bilmediklerini öğretiyordu.

Geminin gövdesi meydana çıkmaya başlayınca kavmi onunla alay etmeye başladılar. Her biri bir söz söylüyordu:

— Önceden peygamberim diyordun. Şimdi de dülgerliğe mi başladın?

— Bizim bildiğimiz gemi denizde yüzer. Sen gemini karada mı yüzdüreceksin? Bu ne şaşkınlık â ihtiyar? Diyerek gülüşüyorlardı.

Allah'ın Peygamberi de onlara:

— Ey Kavim, diyordu. "Kısa zaman sonra buralar deniz olacak. Bizler bu gemi ile kurtulacağız. Sizler ise boğulacaksınız. O zaman asıl biz size güleceğiz. Kimin haklı kimin haksız olduğunu göreceksiniz; ama pişmanlığınız size fayda vermeyecektir."

Kur'an-ı Kerim, onların bu alay istihzalarından da söz etmektedir. Şimdi bu husustaki ayet-i kerimeleri okuyalım:

Ve O, gemiyi yapıyordu. Kavminden bir cemaat ne zaman onun yanına uğrasalar onunla alay ediyorlardı. Hazreti Nûh (a.s.) da onlara: "Eğer bizimle alay ediyorsanız, sizin alay ettiğiniz gibi biz de sizinle alay edeceğiz. Kimin rüsva edici bir azaba uğrayacağını ve -kimin üzerinde- azabın devamlı kalacağını pek yakında bileceksiniz."¹¹

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz iki yıl gibi bir zaman da gemisini tamamladı.

Hazreti Abdullah İbni Abbas'a (r.a.) göre; bu geminin uzunluğu üç yüz arşın (204 metre), eni yetmiş arşın (48 metre), derinliği ise otuz arşın (20 metre, 40 santim) idi. Gemi üç katlı olarak inşa edilmişti.

Allah'ın emir saati yaklaşınca o kulu ve peygamberine emir verdi:

— Ey Nûh! Her mahlûkattan birer çiftini gemine al ve sana iman edenleri de artık gemine çağır. Çünkü Allah'ın azabı yaklaşmıştır.

Hazreti Nûh (a.s.) söylenileni yaptı. Vahşi hayvanları, geminin en alt katına koydu. İkinci katına evcil hayvanları aldı. Üçüncü katına ise erzaklarını kendisine iman eden mü'minleri aldı. Gemiye binen mü'minlerin sayısı seksen kadardı.

¹¹ Hûd, 38, 39.

Erkek ve kadın karışık olarak mı seksen kişiydi? Yoksa hane olarak mı seksendi? Bu nokta tefsir âlimlerince ihtilaflıdır. Doğrusu, gemiye binenlerin seksen hane olmasıdır. Kadınları ve çocukları ile tabi nüfus bu sayının bir kaç katına çıkmaktadır.

Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin hanımı Vâile ile oğlu Kenan gemiye binmeyi kabul etmediler.

Mü'minlerin tamamı gemiye bindikten sonra gök gürledi. Şimşek çaktı ve şiddetli yağmurlar yağmaya başladı. Toprakdan da sular kaynamaya başladı. Gemi, tamamen suyun içinde kalmış ve yavaş yavaş yüzmeğe başlamıştı.

Gemi yaptığı için Allah'ın peygamberi ile alay edenler şimdi geminin yüzdüğünü görüyorlardı. Bu durum karşısında ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Bir kısmı sulardan kurtulmak için yükseklerle kaçıyordu. Bir kısmı da hâlâ:

— Acaba bu işin sonu ne olacak! Diyerek, yağmura rağmen gemiyi seyre koyulmuşlardı.

Hazreti Nûh'un (a.s.) oğlu Kenan da gemiyi ve gemideki babasını seyrederkenler arasında idi. Gemi onun oldukça yakınında bulunuyordu. Hazreti Nûh (a.s.) babalık şefkati ile oğluna çağırıyor:

— Yavrucuğum, gel bizimle gemiye bin, kâfirlerden olma!

Oğlu buna karşı şöyle diyordu:

— Ben dağlara tırmanırım. Dağlar beni sulardan korur.

Hazreti Nûh (a.s.) ise:

— Yavrum, dedi. "Bugün Allah'ın azap günüdür. Onun emrinden kurtuluş yoktur. Yalnız onun acıdığı kullar kurtulabilirler. Sen de bizim aramıza katıl ve kurtulanlardan ol!"

Kenan babasına bir şeyler daha söylemek istiyordu. Fakat muvaffak olamadı. Çünkü o sözlerini bitirmeden araya giren dalgalar onu sürükleyiverdi. Yüksek dağlara tırmanarak kurtulmak isteyen bu asi evlat, tufanın ilk gününde boğulanlardan olmuştu.

Allah'ın emri yerine gelince yüceler yücesi Rabbimiz yerlere ve göklere emirler verdi. Bu emirleri Allah'ın Kitabı Kur'an-ı Kerim'den okuyalım:

Ve denildi: "Ey yeryüzü, suyunu kendine çek, em ve ey gökyüzü, artık suyunu kes, yağmuru durdur." Ve sular çekildi, emir tamam oldu.

Gemi de Cudi dağının üzerinde karar kıldı. “Uzak olsun o zalim kavim” denildi.”¹²

Evet, Allah’ın emri tamam olup kâfirlerin helakinden sonra sular çekildi. Gökyüzü açıldı. Hazreti Nûh (a.s.) ve onun ümmeti altı ay kadar suların üzerinde çalkalandıktan sonra, bugünkü Musul civarındaki Cudi Dağı’nda karaya çıktılar. Bundan sonra oralara yerleştiler.

Dünya üzerindeki insan nesli, yeniden bu mü’min kişilerin soyundan ve Hazreti Nûh’un üç oğlundan üremiştir. Onun içindir ki Hazreti Nûh (a.s.) efendimize “**İkinci Âdem**” de denilmektedir.

10- Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz, gemisini kirleten kavmine beddua etmişti. Kavmi de uyuz hastalığına tutularak kirllettikleri gemiyi elleri ile temizlemişlerdi.

Hicrî 1159’da kaleme alınmış *Mürşid’i Pend’i Ahmediye* adlı bir eser vardır. Mesnevi tarzında manzum olarak yazılmış bu eser gerçek bir vaaz ve nasihat kitabıdır. Kitabın müellifi Diyarbakirli Seyyid Ahmed Efendi merhumdur.

Şimdi bahsedeceğimiz mucizeyi bu zât, eserinin “*İhanet*” bahsinde şöyle anlatmaktadır.

Allah’ın rahmetine ve büyük velinin ruhani himmetine vesile olması dileği ile Diyarbakirli Seyyid Ahmed Efendi’nin bu mevzudaki manzummesini kitabımıza aynen alıyoruz:

*Bir münasip var rivayet ya rical;
Dinle canım, kıssalardan hisse al.*

*Hazreti Nûh etti gemisin tamam,
Vakti tufanı gözetir ol kiram.
Ol şehir kâfirleri gör neyledi;
Ol Resûle ne ihanet eyledi?
İttifakile gemiye vardılar,
Ol gemi içre necaset saldılar.
Gemiye doldurdular murdar ile
Ta ki Nuh ânı görüben darıla...*

¹² Hûd, 44.

*Su ile der iş bu dünya örtüle,
Kim bu gemiye binerse kurtula
Anlar inanmazdı tufan olmağa,
Sert eser dünya su ile dolmağa...
Pak olunmaz ol gemi kalur gerân (ağır)
Gark eger olsa bula mı Nûh aman?
Ol resule bu ziyanı kıldılar,
Bir biriyle oynaşarak vardılar.*

*Hak Teâlâ gör ne kıldı anlara?
Bir uyuzluk verdi ol azgınlara...
Cümlesi oldu hararetten uyuz,
Görmeyi ikrâh ederdi yüz'ü göz.
Çehreleri döndü ibret aldılar.
Bir birine şöyle nefret kıldılar.
Avretini er ve avret erini,
İstemez oldu göre bir birini.*

*Bir nefer âdem meger kalmış geri,
Ol gemiye kılmanmıştı murdarı.
Ol dahi varır geminin üstüne,
Ol gemi içre necaset kasdına.
Ayağı kayup düşer murdara ol,
Bin bela ile halas olur füzül.
Cism'i murdarına bulaşır necis,
Varup anda yıykar anı ol habis.
Ol maraz def olunur, bulur halas,
Şehre gelir, görür anı âmu has...
Derler ana; "Sen nice oldun halas?
Söyle bize, biz de olalım halas!..."*

*Çün bu sözü ol kişiden aldılar.
Ulu, küçük, ol gemiye vardılar.
Ol gemideki necise daldılar.
Gövdelerine sürüp boyandılar.
Söyle yağma kıldılar yetişmedi*

*Kendinin kendiye hisse düşmedi.
Nerde olsa kokusu sünger ile
Aluben anı sürünürler bile.
Hep sürdürdii ol necise âmu has,
Kalmadı asla gemi içinde pas.
Yani ki, Nûh'a ihanet ettiler.
Ettiği murdara anlar battılar.*

*İbret al bundan ihanet eyleme,
Ya idenlere tarıkın söyleme...¹³*

Şiirin günümüz Türkçesiyle anlamı şu şekildedir:

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz gemisini yapıp tamamlayınca bu azgın kavim ona bir kötülük etmek istediler. Aralarında anlaştılar ve gemiyi tuvalet haline getirdiler. Hemen hepsi, kadın erkek giderek geminin içinde büyük abdestlerini yaptılar. O hale geldi ki, gemi insan pisliği ile doldu ve yanına yaklaşılmaz hale geldi.

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz bu kavme beddua etti. Allahü Teâlâ hazretleri bu kavmi uyuz hastalığına müptela kıldı. O kadar ki, yediden yetmişe bütün insanlar uyuz olmuştu. Bu hastalığın çaresini bulamıyorlardı.

Uyuzlu olmalarına rağmen yine de gemiyi kirletmeye devam ediyorlardı. Bir gün uyuzlu bir adam gemiye abdestini bozarken ayağı kaydı ve pisliğin içine düştü. Necasetin içinde bir hayli yüzdükten sonra bin bir müşkülâtla kurtuldu.

Fakat o da ne?

Kaşıntılar birden bire durdu ve adamın uyuzu dökülmeye başladı. Komşuları ve arkadaşları merak ederek ona; "Hastalığının nasıl geçtiğini..." sordular. O da başına gelenleri anlattı. Bunu duyan Baalbekliler hemen gemiye koştular. Hepsi de kendi pisliklerinin içine daldılar. Gerçekten de pisliğin içine dalanların uyuzları dökülüyordu.

Geç kalanlar ise geminin kıyısında, köşesinde kalan necasetleri sıyrıp toplayarak vücutlarına sürüyorlardı.

¹³ Diyarbakirli Seyyid Ahmed Efendi, *Kitab-ı Mürşid'i Pend'i Ahmediye*, s. 193.

Böylece Allahü Teâlâ hazretleri bu azgın ve sapkın kavme, kendi necasetlerini kendilerine temizletmişti.

Evet, bu azgın kavim kendi ihanetlerinin cezasını kendileri ödemişlerdir. Tabi en sonunda bu azgınlıklarının cezasını tufanda boğularak çekmişlerdir.

11- Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin duaları ile kum ve topraklar, un ve gıda maddeleri haline gelivermiştir.

Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz ve ümmetleri, tufan esnasında gemide altı ay kadar kalmışlardı. Bu müddet içinde gemiye aldıkları erzaklar ve yiyecekleri tükenmişti.

Karaya ayak bastıkları zaman Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz kendi mübarek elleri ile çuvallara kum ve toprak doldurdu. Sonra da bu çuvalların üzerine ellerini koyarak dua buyurdular.

Çuvalları açtıkları zaman hayret ve dehşetle diğer gıda maddeleri haline geldiğini gördüler. Asıl yerleşecekleri mahalle varıncaya kadar bu gıda maddeleri ona ve ümmetine kâfi gelmişti.

Yüceler yücesi Allah, kum ve toprağı, sevgili kulu ve peygamberinin duası bereketine gıda maddesi haline getirmeye elbette kadirdi.

12- Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin diktiği ağaçlar aynı günü meyve vermişlerdir.

Bu mucize şu şekilde cereyan etmiştir.

Hazreti Nûh (a.s.) ve ümmeti, Büyük Tufan'dan kurtulup karaya çıktıktan sonra bir müddet orada ikamet ettiler. Sonra yurt olarak yerleşecekleri yeri seçtiler ve oraya göçtüler. Siyer kitaplarının bildirdiğine göre burası, Irak'taki şimdiki Kûfe şehrinin yeri idi.

Kendi yurtlarına yerleştikten sonra Hazreti Nûh (a.s.) buraya kendi mübarek elleri ile birçok meyve ağaçları dikti. Onun diktiği ağaçlar hemen tuttular ve aynı günü meyve verdiler.

13- Hazreti Nûh (a.s.) efendimiz, gemiden karaya çıktıktan sonra, beraberinde bulunan ümmeti ve evlatları için bereket duasında bulundular.

Onun duasının bereketi ile bu insanların nesil ve zürriyetleri kısa zamanda çoğaldılar ve dünyamızı yeniden mamur ettiler.

Muhakkak olan şudur ki, Hazreti Nûh (a.s.) efendimizin oldukça uzun süren hayatı boyunca daha birçok mucizeleri meydana gelmiştir. Fakat onların içinden bize kadar ulaşabilenleri bunlardır.

Rabbim bizi peygamberlerinin izinden ve şefaatlerinden mahrum bırakmasın. Âmin!

*Ey yaradılışı güzel kişi! Hazreti Nûh gibi ömrün olsa
Yine sonunda ölümü tadacaksın. Evet:*

*Her nefs ölümü tadar, bu acı cana yeter
Ecel kuşu bir yerde gelir insana yeter!
Ey çemenin güzeli, Allah'a kulluk et ki,
O ne güzel vekildir, bu devlet sana yeter!*

“Görmedin mi Rabbin Ad’a neler yapmıştı? Hani ya o direkleri olan İrem’e. Ki şehirler de onun bir benzeri yaratılmıştı.” (Fecr, 6-8)

HAZRETİ HÛD ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Kur’an-ı Kerim’de şerefli ismi geçen dördüncü peygamberdir. Allah’ın Kitabında kendi adına nazil olmuş müstakil bir sure vardır.

Hazreti Hud (a.s.) Ad kavmine Peygamber olarak gönderilmişti. Bu kavim Yemen taraflarında bugünkü Hadramut’un olduğu yerlerde yaşıyorlardı.

O güne göre çok büyük bir medeniyet kurmuşlardı. Tarihte, “yapma cennet” olarak bilinen çok meşhur “İrem Bağları” bunlar tarafından yapılmıştı.

İrem Bağları, Kur’an-ı Kerim’de dahi zikredilmiştir. Fecr Sûresi’nde şu ayeti kerimelerle bizlere haber verilmiştir:

Görmedin mi Rabbin Ad’a neler yapmıştı? Hani ya o direkleri olan İrem’e. Ki şehirler de onun bir benzeri yaratılmıştı.¹

Tefsir âlimlerinin, ba husus *Hazin Tefsiri*’nin anlattığına göre:

Ad, Hazreti Nûh’un (a.s.) soyundan gelen bir zâtın adı idi. Onun Şedîd ve Şeddâd isminde iki oğlu vardı. Şedîd bu ülkede oldukça büyük bir krallık kurmuştu. Şeddâd ise kendisini ilme vermişti. Mukaddes kitapları okuyup duruyordu.

Şedîd’in ölümü ile Şeddâd yerine kral oldu.

¹ Fecr, 6-8.

Şeddâd kral olduktan sonra mukaddes kitaplarda vasfını öğrendiği cennetin bir benzerini yeryüzüne kurmaya kalkıştı. Bunun için münasip bir araziye seçtikten sonra çalışmaya başladı. Bu iş için tam bin kalfa tayin etti. Her kalfanın emrinde bin işçi çalışıyordu.

Bu kadar kalabalık işçi ile tam üç yüz sene uğraştı. Arzuladığı cenneti meydana getirdi. Bu cennetin adı İrem'di.

İrem'in içinde halis mermerden binlerce saray vardı. İç içe bir kaç kale içine alınmıştı. Şehrin içindeki evlerin duvarları altından, sıvaları süs ve ziynetleri ise zebercedden idi.

Şehrin tam ortasından büyük bir ırmak akıtılmıştı. Saf gümüşten döken küçük kanallarla bu su şehrin her yerinden her sokak ve caddesinden akıtılıyordu. Sokaklara her cinsten ağaçlar dikilmişti. Her köşede misk ve zağferan yığınları vardı.

Yer yer yapılan havuzlarda renkli balıklar yüzüyordu. Bu havuzların tabanındaki kumlar saf inci ve mercandandı.

Fakat bu kadar emekle meydana getirdiği İrem'de yaşamak Şeddad'a nasip olmadı. Azgınlıkları ve Allah'a isyanları yüzünden bu kavim helak oldu. İrem şehrini de büyük bir rüzgâr kumların altına gömdü ve kaybetti.

Yine *Hâzin Tefsiri*'nin kaydına göre; ashaptan Abdullah bin Kulabe, Umman çölünde devesini yitirmişti. Deveyi ararken bu İrem şehrine girmiş ve bütün güzelliklerinin olduğu gibi durduğunu görmüştü. Sonra da Kâb'ul Ahbarın da hazır bulunduğu bir mecliste bunu o günün sultanı Muâviye bin Ebû Süfyan'a anlatmıştı.²

Gerçeği Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Hazreti Hûd (a.s.) efendimizin peygamber olarak gönderildiği Ad kavmi, Hazreti Nûh'un (a.s.) soyundandı. Onun oğlu Hazreti Sam'ın (a.s.) soyundan geliyorlardı.

Önceleri mü'min ve Müslüman idiler. Fakat elde ettikleri çok büyük servet ve varlık yüzünden azdılar ve Allah'ı unuttular. Allahü Teâlâ hazretleri de onları yeniden Allah'ın dinine çağırmak için Hazreti Hûd (a.s.) efendimizi peygamber olarak gönderdi.

² el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 4, s. 375.

Ne var ki Hazreti Hud (a.s.) efendimizin onlarla olan uzun mücadelesi üzerlerinde tesir göstermedi. Bu kavimden kendisine pek az bir cemaat inanmıştı.

Ad kavmi, Allah'a ve onun peygamberine inanmadıkları gibi, ona iman edenlere işkenceler ediyorlardı. Devamlı hakaretlerde bulunuyorlardı.

Nihayet Allahü Teâlâ hazretleri de peygamberine; "Sana iman eden mü'minleri yanına al ve bu kavmi terket..." emrini verdi.

Allah'ın bu emri üzerine Hazreti Hûd (a.s.) kendisine iman eden az bir cemaatle birlikte ülkeyi terk etti.

Allah'ın peygamberi bu ülkeyi terk ettikten sonra üzerlerin azap geldi. Allahü Teâlâ hazretleri şiddetli bir rüzgâr gönderdi. Şiddetli rüzgâr, o ülkeyi içinde yaşayan insanlarla birlikte helak etti. Hepsini de kumların ve toprakların altına diri diri gömülüp gittiler.

Hazreti Hûd (a.s.) ise Mekke'i Mükerrreme'ye hicret etti. 150 yaşında iken orada ebediyete geçti.

Hazreti Hûd (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

1 Hazreti Hûd (a.s.) efendimiz rüzgâra hükmediyordu. Esmekte olan rüzgârı istediği yöne çevirebiliyordu.

O, davetini icra edip duruyorken kavmi ondan mucize istedi.

O da:

— Ey insanlar, dedi. "Nasıl bir mucize görmek istiyorsunuz?"

Onlar da:

— Ey Hûd, dediler. "Meselâ şu anda rüzgâr şimalden esiyor. Eğer gerçekten Peygamber iseniz rüzgâra emrediniz de bir başka tarafından essin."

Bunun üzerine Hazreti Hûd (a.s.) mübarek eli ile rüzgâra işaret buyurdu. Rüzgâr onun istediği taraftan esmeye başladı. Sonra kendisinden rüzgârı bir başka cihete çevirmesini istediler. Eliyle işaret buyurduğu zaman rüzgâr o tarafa döndü.

Bu mucizeyi gözleri ile gören mü'minlerin imanları arttı. Kâfirler ise büsbütün küfre saplanıp kaldılar.

Bu yüzden olmalı ki, en sonunda bu kavmin helaki rüzgâr yüzünden oldu.

2- Hazreti Hûd (a.s.) efendimizin duası ile çorak ve verimsiz topraklar bereketlendi ve verimli hâle geldi.

Hazreti Hud (a.s.) efendimize iman etmeyen Ad kavmi helak olmuştu. O da ümmetleri ile birlikte Mekke-i Mükerremlere taraflarına seyahat ediyordu. Yol üzerinde bir kavme rastladılar. Bu kavim, ziraata elverişli olmayan çorak bir vadiye oturuyorlardı. Hazreti Hud (a.s.) efendimiz bu kavme karşı vazifesini yaptı. Yani onları İslam'a davet etti. Kendisinin Allah'ın peygamberi olduğunu söyledi.

— Ey kavim, buyurdu. “Allah’a ve onun peygamberine iman ederseniz ebedî saadete erişirsiniz. Dünyada selamet üzere olursunuz, ahirette ise Allah’ın cennetine kavuşursunuz.”

Hiz. Hud'un karşısına dikilip dediler ki:

— Senin Allah'ın peygamberi olduğunu nereden bilelim? Mademki Allah'ın peygamberi olduğunu söylüyorsun. O halde Allah'ın kuvvet ve kudretini bize göster.

Hazreti Hûd (a.s.) efendimiz de onlara:

— Siz, dedi. “Nasıl bir mucize görmek istiyorsunuz?”

Cevap verdiler:

— Görüyorsunuz, yaşadığımız arazi çoraktır. Diğer kabileler bizi kendi topraklarına sokmuyorlar. Rabbinize dua ediniz de topraklarımız verimli bir hâle gelsin. Biz de yoksulluktan kurtulalım.

Bu istek üzerine Hazreti Hûd (a.s.) Rabbine dua ve niyazda bulundu. Onun duasından sonra bir gün ve bir gece hiç durmaksızın şiddetli bir rüzgâr esti.

Bu kavim sabahleyin uyandıkları zaman bir de baktılar ki, rüzgâr durmuş. Ama yirmi dört saat devamlı olarak esen rüzgârlar bu vadiyi verimli topraklarla doldurmuş. Üstelik vadiden tatlı ve berrak sular kaynamış.

Bu büyük mucizeyi gören o kavmin tamamı iman edip gerçek Müslüman olarak yaşadılar.

Hazreti Hûd (a.s.) efendimiz de orada onları irşad edecek ve Allah'ın emirlerini öğretecek bir kaç salahiyyetli kişi bıraktı. Kendileri ise Mekke taraflarına seyahatine devam etti.

3- Hazreti Hûd (a.s.) efendimizin duaları ile koyun yünleri kıymetli ipek ve ibrişim haline gelmişti.

Hazreti Hûd (a.s.) efendimiz yine Mekke-i Mükerrreme'ye gidiyorlarken yolda bir kabileye daha rastladılar. Bu kabile göçebe halinde yaşıyordu. Allah'ın peygamberi, bu kabile ile konuştu ve onları İslam'a çağırdı. Onların hemen hepsi, Allah'ın peygamberine inandılar ve tereddüt etmeksizin iman ettiler.

Hazreti Hûd (a.s.) efendimiz onların iman etmesinden çok hoşnut oldu ve onlar için bereket duasında bulundu. Onun duası hürmetine Allah bu kabilenin koyunlarının yünlerini tamamen ipek ve ibrişim haline getirdi. Tabii bunları sattıkları zaman pek çok para kazandılar ve yoksulluktan kurtuldular.

4- Hazreti Hûd (a.s.) efendimiz Mekke-i Mükerrreme yakınlarında bir kavme daha rastladı. Bu kavmin yaşadıkları yer oldukça kayalık ve taşlık idi. Ekime müsait arazileri hemen hemen hiç yoktu. Hazreti Hûd (a.s.) bunlar için de dua etti. Onun duası bereketi ile oradaki taşlar ve kayaların hepsi toprak haline geliverdi.

Bu kavim de Hazreti Hûd (a.s.) davetini kabul ederek Müslüman oldular.

Siyer kitaplarında deniliyor ki:

— Mekke-i Mükerrreme'nin yakınlarında ve bugün adına Fatıma Vadişi denilen verimli topraklar burasıdır. Yani Hazreti Hûd (a.s.) efendimizin duası ile verimli hale gelen taşlık arazidir.

*İstiyor musun kuzum, uçup sonsuza varmak?
Bunun en emin yolu: Allah'a çok yalvarmak!*

Can İncileri

“Ey Kavim, bu dişi deve Allah’ındır. Sizin için de bir ayettir. (Onun kudretinin bir nişanesidir, alâmetidir.) O halde onu bırakın da Allah’ın arzından yesin. Ona kötülükle dokunmayın. Sonra sizi yakın bir azap yakalar.” (Hûd, 64)

HAZRETİ SALİH ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Salih (a.s.) efendimiz Semûd kavmine peygamber olarak gönderilmişti.

Semûd kavmi; Hicaz ile Şam arasında kalan ve adına Hicr denilen vadide yaşıyorlardı. Taşları ve kayaları oymuşlar ve yüksek binalar yapmışlardı. Semûdlular azgın ve putperest bir millettir. Allahü Teâlâ hazretleri, bu kavmi ıslah için Hazreti Salih’i onlara peygamber olarak gönderdi.

Hazreti Salih (a.s.) efendimiz onlara, iki asra yakın vaaz ve nasihatte bulundu. Yüzlerce mucizeler gösterdi. En son olarak da Kur’an-ı Kerim’de zikri geçen deve mucizesi zuhur etti. Semûdlular inanmamakla kaldılar. Bir mucize olarak sığ kayadan zuhur eden bu mübarek deveyi boğazladılar.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri bu kavmi helak için Hazreti Cebrail ’i (a.s.) gönderdi. Hazreti Cebrail büyük bir sayha çıkardı. Yer gök inledi. Bu sayhanın tesiri ile kendileri ve ülkeleri tarih sahnesinden silindi gitti.

Bu hâdiseden sonra Allah’ın Peygamberi Hazreti Salih, kendisine iman eden Müslümanlarla birlikte Mekke’i Mükerrerme’ye hicret buyurdu. Ömrünün 270. Senesinde Mekke’i Mükerrerme’de vefat ettiler.

Hazreti Salih (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

1- Hazreti Salih'in (a.s.) mucizesi olarak dikenli ağaçlar meyveli ağaçlar haline gelivermişti.

Hazreti Salih (a.s.) efendimizin yaşadığı Hicr vadisinde hemen hemen hiç bir meyve ağacı yoktu. Sadece ilgın vesaire gibi bir takım dikenli ağaçlar bulunuyordu.

Hazreti Salih (a.s.) peygamberliğini ilan edince Semûdlular kendisinden bir mucize istediler. Ve dediler:

— Madem ki, Allah'ın peygamberi olduğunu söylüyorsun. O halde bir mucize göster de sözlerinin doğru olduğunu biz de görelim.

— Ey insanlar, dedi Allah'ın Peygamberi de onlara:

— Ne gibi bir âlâmet görmek istiyorsunuz? Allah'ın izni ile istediğinizi yapabilecek kuvvet ve kudretteyim.

— Ey Salih, dediler. “Görüyorsunuz, bizim ülkemizde meyveli ağaçlar yoktur. Biz de meyve yemek istiyoruz. Eğer gerçekten Allah'ın peygamberi isen Rabbine yalvar da bu dikenli ağaçlar meyve ağaçları haline gelsin.”

Onların bu arzuları üzerine Hazreti Salih (a.s.) Yüce Allah'a dua etti. Onun duasından sonra vadide bulunan bütün dikenler ve dikenli ağaçlar meyveli ağaçlar haline geliverdi. Aynı günü ağaçların dalları çeşit çeşit meyvelerle doldu.

Bu mucizeyi görenlerin içinden az bir cemaat Allah'ın peygamberine iman etti.

2- Hazreti Salih (a.s.) efendimizin duası ile büyük bir kayadan sular fışkırmıştı.

Hazreti Salih'in (a.s.) yaşadığı Hicr Vadisi'nde bir kuyudan başka su yoktu. Kavmi ona bu durumdan şikâyet ettiler:

— Ah, dediler. “Mademki Allah'ın Elçisi olduğunuzu iddia ediyorsunuz. O halde bize akarsu temin ediniz. Mesela şu büyük kaya parçasından bize bir su çağlatınız!”

Hazreti Salih (a.s.) efendimiz de Allah'a dua ve niyazda bulundu. Aziz ve celil olan Allah bu sevgili kulu ve peygamberinin dualarını kabul buyurdu. Derhal Hazreti Cebrail (a.s.) gelerek ona:

— Ya Salih, dedi. “Allah sana selam ediyor. “Bu büyük kayanın etrafında yedi defa dolansın. Kulunun dileği yerine gelecektir...” buyuruyorlar.”

Hazreti Salih (a.s.) Cebrail 'in (a.s.) tarifi üzerine kaya parçasının etrafında yedi kere dolandı. Her dolanmasında mübarek elini kayaya dokunduruyordu. Onun bu kaya etrafındaki tavafi tamam oluyorken mübarek elini dokundurduğu her yerden bol ve tatlı sular billur billur çağlamaya başladı.

Bu büyük mucize üzerine pek çok insanlar Müslüman oldular. Fakat kavmin geriye kalanları küfürlerinde inat ettiler. Bu inatları onları helak ve azabını hazırladı.

3- *Hazreti Salih'e (a.s.) ateş tesir etmemiştir.*

Hazreti Salih (a.s.) efendimiz ve onun ümmeti geçim ve rızklarını daha ziyade koyunculukla temin ediyorlardı. Bu yüzden yaz aylarında otu ve suyu bol olan yerlere taşıyorlardı. Doğal olarak da bu esnada çadırlarda yaşıyorlardı.

İşte o günlerde idi. Onun vaaz ve nasihatlerinden rahatsız olan imansız ve zalimler çadırını ateşe verdiler. Sonra da karşısında geçip alay ettiler:

— Ey Salih! Eğer sen Allah'ın peygamberi olsaydın, çadırını ve içindekileri yanmaktan kurtarırdın...

Hazreti Salih (a.s.) mübarek ellerini ulvilik âlemlerine kaldırdı:

— Ey Rabbim, dedi. “Çadırımın ve içindekilerin yanmasından zerre kadar müteessir değilim. Fakat bu imansız, zalim ve kâfirlerin alay ve istihzaları beni incitiyor. Bu yüzden sana yalvarıyorum ve sana iltica ediyorum. Bu kâfirler karşısında beni utandırma!”

O elini yüzüne sürüyorken çadırdaki ateş ansızın sönuverdi. Fakat aynı anda imansız kişilerin yaşadığı çadırlar tutuştu. İçlerinden bir tanesi bile kurtulmaksızın eşyaları ve servetleri ile birlikte hepsi yanıp kül oldu. İşte imansızlığın akıbeti!

Bu mucizeyi gören mü'minlerin imanları ziyadeleşti.

4- *Hazreti Salih (a.s.) efendimiz sığ bir kayadan canlı ve dişi bir deve çıkartmıştı.*

Deve mucizesi Kur'an-ı Kerim'in birçok yerlerinde dahi zikredilmiştir.

Biz de bu büyük hâdise siyer ve tefsir âlimlerinden naklediyoruz ve daha etraflı bir şekilde sunmak istiyoruz.

Semûdluların yılda bir kere tekrarladıkları büyük bir bayramları vardı. Bu bayramda kırlara çıkıyorlardı. Taptıkları putları da beraberlerinde götürüyorlardı. Putlarının önünde âyinler düzenliyorlar ve çılgın eğlenceler tertip ediyorlardı.

Hazreti Salih (a.s.) efendimize gelince o; Bir araya toplanan insanların kalabalığından istifade etmeye çalışıyordu. Ve bu azgın kavmin arasında karışıyordu. Onlara vaaz ve nasihat ediyor ve bu eğlencelerin saçmalığını ve manasızlığını anlatmaya çalışıyordu. İnsanları Hakk'ın yoluna Allah'ın dinine çağırıyordu.

— Ey kavim, diyordu. “Geliniz, Allah ve onun peygamberine iman ediniz. Bu cansız cisimlere tapmayınız. Bunların dünyada size hiç bir faydası dokunmaz. Ahirette ise azap ve hesap vesilesi olacaktır. Eğer Allah’a ve onun peygamberine inanmazsanız yüzüstü cehenneme atılırsınız! Uyanın, iman edin!”

Semûd’un Reislerinden Cundû bin Harraş bu davet ve vaazlardan rahatsız oldu. Hazreti Salih, peygamberi yanına davet etti.

— Ey Salih, dedi. “Bu büyük günde senin ilahınla bizim ilahımızı imtihan etmek istiyorum, ne dersin?”

Hazreti Salih sordu:

— Ey Adam, nasıl yapacaksın bu imtihanı?

— Bugün biz ilahlarımızdan bir istekte bulunalım. Sonra sen kendi ilahından bir istekte bulun. Eğer bizim ilahlarımızın dediği olursa sen bizim yolumuza gir. Fakat senin ilahının dediği olursa da biz senin yoluna girelim! Ne dersin, var mısın bu işe?

— Evet, varım!

— Önce hangimiz başlayacağız?

— Teklif sizden geldiğine göre önce siz başlayınız!

Bunun üzerine Cundû, kavmine emir verdi. Onlar da putlarının karşısında oldukça çılgın ve edep dışı merasimlerde bulundular. Fakat ilahlarından bir cevap alamıyorlardı. Elbette alamayacaklardı. Cansız hissiz bir taş ne verebilecekti ki?

Cundû müteessir olmuştu. Hazreti Salih (a.s.) efendimize kan yuvası gözlerini dikip:

— Ey Salih, dedi, “Görüyorsun ki, bizim ilahlarımız dileklerimizi vermedi. Şimdi sıra senin ilahında. Haydi marifetini göster!”

Allah’ın peygamberi de ona:

— Siz, dedi, “Benim Rabbimden ne istiyorsunuz?”

— Şu kayanın arasından bize bir deve çıkarmanı diliyorum! Deve beyaz renkli ve dişi olsun. Tek hörgücü ve yanında bir de yavrusu bulunsun. Yaşının da sekiz aylık falan olmasını istiyorum!

Hazreti Salih (a.s.) efendimiz de bayram yerinde bulunan kalabalığa seslendi:

— Ey insanlar! Reisiniz Cundû bin Harraş’ın dediğine siz de evet diyor musunuz? Ben Rabbımın izni ve iradesi ile bu isteğinizi yerine getirirsem bana iman eder misiniz?

Orada hazır bulunan Semûdluların tamamı hep birden haykırdılar:

— Evet, söz veriyoruz. Eğer bunu yapabilirsen hepimiz sana ve Rabbine iman edeceğiz!

Semûdlulardan bu sözü alan Hazreti Salih (a.s.) derhal kayanın yanına geldi ve orada iki rekât namaz kıldı. Namazdan sonra mübarek ellerini yüce hakkın katına kaldırarak dua etmeye başladı. Semûdluların hepsi de kayanın dibinde toplanmışlardı. Olacakları, merakla bekliyordardı. Tabi hemen hepsinin kanaati, böyle bir şeyin olamayacağı şeklinde idi. Çünkü imansız kalbin dümensiz kafasını taşıyorlardı.

Hazreti Salih’in (a.s.) duası henüz tamam olmamıştı ki, kaya şiddetle sarsıldı. Doğurmakta olan dişi bir hayvanın çıkardığı seslere benzeyen sesler geliyordu kayadan. Daha sonra kaya birdenbire yarıldı. Yarılan kayanın arasından onların istediği şekilde ve vasıfta bir deve çıkıvermişti.

Gözler hayret ve dehşetle açılıverdi. Bu müthiş hali gören Cundû bin Harraş, kendi adamları ve akrabaları ile birlikte Hazreti Salih’in (a.s.) huzuruna gelerek iman devletine erdi.

Semûdun geriye kalan cemaati de onu takip etmek ve Müslüman olmak istediler. Fakat onların büyük bir kâhini vardı. Adı Rebeb bin Zamir idi. Bu sahtekâr herif onların imanlarına mâni oldu. O kavmin eşrafından olan Züab bin Ömer ile Habbab da kâhinin tarafını tuttular. Çünkü

bu adamlar putların sahibi sayılıyorlardı. Semûdluların Müslüman olmaları, bunların dünya çıkarlarına aykırı düşüyordu. Çünkü puta tapanlardan oldukça yüklü menfaatler elde ediyorlardı.

Kâhin ve bu adamlar çeşitli şarlatanlıklarla insanları iman devletinden mahrum ettiler. Bu büyük mucizeye rağmen pek az insan Müslüman olmuştu.

Bu vefasızlığı gören Hazreti Salih pek üzüldü, o hali insanlara seslenişini Allah'ın Kitabı Kur'an-ı Kerim'den okuyalım ve görelim:

“Ey Kavim, bu dişi deve Allah'ındır. Sizin için de bir ayettir. (Onun kudretinin bir nişanesidir, alâmetidir.) O halde onu bırakın da Allah'ın arzından yesin. Ona kötülükle dokunmayın. Sonra sizi yakın bir azap yakalar.”¹

O muntıkada Semûdluların bir kuyuları vardı. Bundan başka suları mevcut değildi. Onlar, bu kuyudan içiyorlar ve hayvanlarını suluyorlardı.

Yine Kur'an-ı Kerim'in beyanı ile anlıyoruz ki, Hazreti Salih (a.s.) efendimiz onlara şu teklifte bulundu. Dedi ki:

Salih şöyle dedi: “Bu bir dişi devedir. Onun bir içimi, belirli bir günde sizin de bir içiminiz vardır. Ona sakın ha kötülükle dokunmayınız. -böyle yaparsanız- büyük günün azabı sizi yakalayacaktır.”²

Yani:

Allah'ın Peygamberi onlara diyordu ki:

— Ey kavim, bu kuyu, bundan böyle Allah'ın devesi ile sizin aranızda müşterektir. Bir gün o içecek bu sudan. Bir gün de siz ve hayvanlarınız içecektir. Bu taksime razı olunuz. Buna razı olmayarak deveye bir kötülük yapacak olursanız büyük bir günün azabı ve cezası sizi yakalar ve sizi kurtaracak bir kuvvet bulamazsınız.

Başlangıçta Semûdlular bu şartlara uydular. Kuyunun suyunu bir gün kendileri alıyorlardı. Ertesi günü de deve içiyordu. Deve, kuyunun başına sokulduğu zaman suyun tamamını içiyor, bir damla bile bırakmıyor. Buna mukabil onlar da devenin sütünü sağıp içiyorlardı. Öyle ki, bu mübarek devenin sütü, Semûdluların tamamına yetiyordu.

¹ Hûd, 64.

² Şuâra, 155, 156.

Yaz geldiği zaman Semûdlular hayvanlarını yazlığa götürüyorlardı. Deve de onlarla birlikte gidiyor ve Semûdluların hayvanlarını yazlıktan kovalıyordu.

Kış mevsiminde ise hayvanlarını kışlağa çekiyorlardı. Bu deve onların hayvanlarını kışlaktan da kovalıyordu.

Bu durum Semûdluların canını sıkmaya başladı. Bu yüzden deveyi öldürmek istiyorlardı. Ama buna cesaretle edemiyorlardı.

Semud’da iki kadın vardı. Birinin adı Anîze binti Canim’di. Onun lakabına Ümmü Ganem diyorlardı. Yaşlı bir kadındı ve eşraftan Zuâbın karısıydı. Bu kadının oldukça güzel bir kızı vardı. Kendisi de zengindi. Develeri ve koyunları pek çoktu.

Diğer kadının adı ise Sadaka binti Muhtar idi. Bu kadın çok genç ve pek güzeldi. Hayvan sürüleri bakımından bu da çok zengindi. Bu kadının Hazreti Salih (a.s.) efendimize herkesten çok düşmanlıkları vardı.

Bu iki kadın baş başa vererek Hazreti Salih’in (a.s.) devesini öldürtmeye karar verdiler.

Ama bunu nasıl yapacaklardı? Çünkü herkes devenin nasıl yaratıldığını gözleri ile görmüştü. İnsanlar bu deveye dokunmaya cesaret edemiyorlardı.

Semûdluların arasında Habbab adında bir adam vardı ve bu adam deve kesmekte çok usta idi. Sadaka Binti Muhtar bu adamın yanına gitti ve ona:

— Ey Adam, dedi, “Eğer Salih’in devesini kesebilirsen ben de senin ile yatarım.”

Fakat Habbab korktu ve kadının güzelliğine rağmen bu teklifi kabul etmedi. Çünkü mucizenin nasıl zuhur ettiğini görmüştü.

Ondan ümidini kesen Sadaka, Mısdâ’ bin Mühezzecin yanına gitti. Mısdâ’, Sadaka’nın amcasının oğlu idi ve pek yakışıklı bir erkekti. Kadın aynı teklifi ona da yaptı. Mısdâ’ kadının güzelliğine dayanamayarak bu teklifi kabul etti.

Ümmü Ganem ise Gaddar bin Sâlif’in yanına gitmişti. Gaddar kısa boylu, kızıl yüzlü, yeşil gözlü ve çok çirkin bir adamdı. Semûdlular onun zina mahsulü olarak dünyaya geldiğini biliyorlardı. Ümmü Ganem, bu çirkin yüzlü adama iki güzel kızını gösterdi:

— Bu iki dilberi görüyorsun değil mi? Dedi. “Eğer Salih’in devesini öldürürsen bu iki kızın ikisini de sana vereceğim!”

Şimdiye kadar çirkinliği yüzünden hiç bir kadının yüzüne bakmadığı sefil adam bu teklifi sevinçle kabul etti.

Sadaka’nın kandırdığı öteki adam Mısdâ’ ile birleşti. Yanlarına kendilerinden başka yedi kişi daha aldılar. Hepsi dokuz kişi oldu. Devenin su içtiği kuyunun yanına gittiler. Her birisi bir kayanın arkasına saklandı. Bu cinayeti hazırlayan iki zehirli ve günahkâr kadın da oraya gelmişlerdi.

Deve yine suyunu içiyordu. Gaddar ona uzaktan bir ok çekti. Bu ok hayvanın böğrünü delmişti. Mısdâ’ da yerinden fırlayarak hayvanın boyuna kılıcını sapladı. Yaralanan hayvan acı ile yere çöktü. Kayanın arkasında saklanan öteki adamlar da yetiştiler ve deveyi beraberce kestiler.

Devenin kesildiğini duyan Semûdlular derhal koşular ve o mübarek hayvanın etini paylaştılar.

Anası öldürülen Yavru ise müthiş sesler çıkararak ve böğürerek dağlara kaçtı.

Hazreti Salih (a.s.) de hâdiseye yerine geldi ve ilâhî bir mucize ile yaratılan devenin kesildiğini ve etinin de paylaşıldığını gördü.

— Ey kavim, dedi. “İşte şimdi hakkınızdaki azap emrini kendi elinizle imzaladınız. Artık sizin için bir kurtuluş çaresi kalmadı.”

Semûdlular, Allah’ın peygamberinden özür dilediler.

— Âh, dediler. “Bunu biz yapmadık. Bu hususta bizim bir günahımız yoktur. Bu cinayeti Gaddar, Mısdâ’ ve arkadaşları işlediler. Bizi affet.”

Hazreti Salih (a.s.) efendimiz de:

— Ama dedi. “Devenin etini aranızda paylaştınız ve yediniz. Rızanız ve haberiniz olmasaydı bunu yapar mıydınız?”

Onlar da:

— Bilemedik, ey Salih özür diliyoruz. Bizi affet, dediler.

— Allah’ın peygamberi de şöyle konuştu:

— O halde devenin yavrusunu yakalamaya bakın. Eğer onu yakalayabilirseniz belki Allah’ın azabından kurtulursunuz.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur’an-ı Kerim’de onların pişmanlıklarını şu ayeti kerime ile bize haber veriyorlar:

Ve onu -yani deveyi- kestiler. Ama çok pişman oldular.³

Bu teklif üzerine onlar deve yavrusunun ardına düştüler. Devenin yavrusu, bir kuş gibi yüksek bir kayanın üzerine tırmandı. Semûdluların oraya çıkması ve yetişmesi mümkün değildi. Deve yavrusu orada üç defa böğürdü ve gözlerinden yaşlar aktı. Sonra da üzerinde bulunduğu kaya birdenbire yarıldı ve yavru içine girerek kayboluverdi.

Bu manzarayı gören Hazreti Salih (a.s.) efendimiz Semûdlulara karşı şöyle buyurdu:

— İşte size bu son işarettir. Deve yavrusu üç defa böğürdüğüne göre üç gün daha yaşayacaksınız. Birinci günü yüzleriniz beyazlayacak. İkinci günü sararacak. Üçüncü günü de kapkara olacak ve aynı gün toptan helak olacaksınız. Haydi, şimdi evlerinize dönünüz. Bakalım Allah'ın azabından kendinizi nasıl kurtaracaksınız?

Semûdlular üzgün ve ümitsizce evlerine döndüler.

Allah'ın peygamberinin haberi hemen gerçekleşti. Kadın, erkek o günü bütün Semûdluların yüzleri kar gibi beyaz oldu. İkinci günü ise hepsinin yüzleri sarardı. Bunu görenler artık her şeyden umutlarını kestiler. Azabın geleceğinden şüpheleri kalmamıştı. Birbirlerine sarılarak ağlaşıyorlardı.

Üçüncü günü söylenilen alamet zuhur etti. Bütün Semûdluların yüzleri simsiyah kesilivermişti. Bunun üzerine hepsi kırlara döküldüler. Yerlere uzandılar ve ağlaşıp ölümlemlerini beklemeye başladılar.

O gün pazardı. Kuşluk vaktinin yakıcı güneşi yeryüzünü kızdırmaya başladığı zaman Allahü Teâlâ hazretleri Hazreti Cebrail'e (a.s.) emir verdi. Hazreti Cibril üç defa bağırdı. Onun gürültüsünü duyan Semûdluların yürekleri yerlerinden koptu. Hepsi de oracıkta ölüverdiler.

İçlerinden yalnız Zeria binti Salif adındaki genç bir kadın kurtulmuştu. Halbuki bu kadının küfürbazlığı ve mü'minlere olan düşmanlığı pek şiddetli idi.

Bu kadın bütün Semûdluların nasıl geberdiklerini gözleri ile gördü ve oradan kaçtı. Gece gündüz durmadan koşarak Vadil-Kurada Hazreti Salih (a.s.) efendimiz ve binlerce insanın nasıl öldüğünü bir bir anlattı. Sonra da su istedi mü'minlerden. Verilen suyu içer içmez öldü.

³ Şuâra, 157.

Böylece Allah’a ve onun peygamberine isyan edenler dünyada cezalarını buldular. Hiç şüphe yoktur ki ahiretteki azap ve cezaları daha büyük ve daha şiddetli olacaktı.

Bu kavim Salih (a.s.) efendimizin yüzlerce mucizesini görmüşlerdi. Buna rağmen küfürlerinde inat ve ısrar ettiler. Son üç günlük alamette olsun Allah’a tevbe etmek ve iman ehlinde olmak gelmedi akıllarına. Sadece ağlayarak gözyaşları dökerek, ah ve eyvah diyerek bu üç günü doldurdular. Bu üç gün içinde olsun tevbekâr olarak Allah’a yalvarsalardı belki de Allah onları affeder ve azabını üzerlerinden kaldırırdı. Halbuki bu adamlar gördükleri son alâmete rağmen küfürlerini devam ettirdiler.

Bu hadisi şerifte şu rivayeti görüyoruz:

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin ve ashabının yolu, Tebuk seferi esnasında Hıcr’a uğradı. Burası eski Semûdluların yaşadığı yerdi. Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz sahabilerine:

— Burası Semûd kavminin helak olduğu Hıcr Vadisi’dir. Buradan hızlı geçelim. Bu vadinin suyundan dahi içmeyiniz, emrini verdi. Ashabı kiram hazretleri ise:

— Ya Resûlullah, dediler. “Kırbalarımızı doldurmuştuk. Buranın suyu ile bir miktar da hamur yoğurmuştuk. Ne yapsak acaba?”

Efendimiz (s.a.v.) de:

— Doldurduğunuz suları dökünüz. Yoğurduğunuz hamurları da atınız, emrini verdi. Sonra da şunları ilave etti:

— Peygamberinizden mucize istemeyiniz. Çünkü kardeşim Salih’in kavmi ondan mucize istediler. Sonra da gördükleri mucizeye inanmadıkları için toptan helak oldular.

Evet, bu cihan bahçesine nice kavimler, nice insanlar, nice peygamberler gelmiştir... Ancak Peygamberlerin güneşler yanan izinde yürüyener iki âlemde de saadet baharını elde etmişlerdir. Kendi kuru kafalarının doğrultusunda gidenler hep helak olmuşlardır.

*Aklı kemirmededir küfür denen bir güve,
Akılsız insanlara ibret olur mu deve?*

“Hazreti İbrahim (a.s.) onlara dedi ki; Allahü Teâlâ hazretlerini bırakarak size hiç bir faydası olmayan ve size -dünyada- zararı da dokunmayan bu putlara mı tapıyorsunuz? Yuh olsun size! Ve yuh olsun Allah’ı bırakarak taptıklarınıza! Hâlâ aklınızı başınıza toplamıyor musunuz?” (Enbiya, 66, 67)

HAZRETİ İBRAHİM عليه السلام EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz Bâbil’de, bu günkü Urfa’da doğdu. Onun zamanında olan krallara Nemrut diyorlardı.

Hazreti İbrahim’in (a.s.) zamanındaki Nemrud’un asıl adı Kenan idi. Bu zât Bâbil’i ele geçirdikten sonra doğuya ve batıya hâkim olmuştu.

Kendi kuvvet ve kudretinin üstünlüğünü görünce ilahlığını ilân etmişti. Kendi resim ve heykellerini yaptırıyor ve insanları bunlara taptıyordu. İbn-i İshak merhumun rivayetine göre o, bu safhadan sonra Nemrut adını almıştı.

Nemrud’un ve Bâbil’in azgınlığı artınca Allahü Teâlâ hazretleri, İbrahim (a.s.) efendimizi peygamber olarak vazifelendirdi.

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz henüz on yedi yaşında bulunuyorken Allah’ın vahyine mazhar oldu. Ama asıl risâlet vazifesi bütün peygamberler gibi kırk yaşından sonra başladı.

Bâbil halkının büyük bir bayram günü vardı. Senede bir kere ve mayıs ayı iptidalarında kutluyorlardı. O günü bütün insanlar kırlara dökülüyor ve çılgın bir şekilde eğleniyorlardı.

O sene de bayram için şehir tamamen boşaltılmıştı. Hazreti İbrahim (a.s.) bu eğlenceye katılmadı. Şehir boşaldıktan sonra o doğruca şehrin tapınağına gitti. Eline geçirdiği bir balta ile tapındaki bütün putları parçaladı. Ne var ki Nemrud'un en büyük heykelini kıramamıştı. Çünkü o heykel tunçtan dökülmüştü. O, bu hareketi ile Nemrud'un gazabını üzerine çekti.

Nemrud, onu cezalandırmak için büyük bir ateş yaktırdı. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi bütün Bâbil halkının gözü önünde büyük bir merasimle bu ateşe attırdı. Ne var ki Allahü Teâlâ hazretlerinin kuvvet ve kudreti zuhur etti. Ateş Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi Hazreti İbrahim'i (a.s.) yakmadı. Mucizeler bahsinde daha etraflı anlatılacağı gibi ateş onun için gülistan oldu.

Bu hâdiseden sonra Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz ailesini yanına alarak Urfa'dan çıktı. Harran'a geldiği zaman babası hastalandı ve orada vefat etti. Bu yüzden Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz Harran'da bir müddet daha ikamet etti.

Hazreti İbrahim (a.s.) Harran'dan ayrılarak yolculuğuna devam etti. Harran'dan Şam'a gelmişti.

Şam'da bir müddet ikamet ettikten sonra oradan kalkarak Mısır'a geldi. O günlerde asıl adı Sinan bin Alvan olan bir zât Mısır'da Firavun idi. Bu zât ile İbrahim (a.s.) arasında bir takım maceralar geçti. Allah'ın peygamberinin elinden mucizeler meydana geldiğini gören bu zât Müslüman oldu. Allah'ın peygamberine birçok hediyeler verdi. Hazreti Hacer validemiz onun hediyeleri arasında idi. Hazreti Hacer (r.anha) validemiz Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin anneleridir.

Hazreti İbrahim (a.s.) Mısır'dan da ayrılarak Filistin'e geldi. Bu gün adına Halilur-Rahman denilen şehre yerleşti.

Hazreti İbrahim (a.s.) 86 yaşlarında iken Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz dünyaya geldi.

Daha sonra Allah'ın emri ile ana oğul, Mekke-i Mükەرreme'ye yerleştiler. O yetişince baba oğul beraberce Kâbe-i Muazzama'yı yaptılar. Oranın ve civarının bereketlenmesi için dualar ettiler.

Hazreti İbrahim (a.s.) 99 yaşlarında iken Hazreti Sare (r.anha) validemizden Hazreti İshak (a.s.) dünyaya geldi.

Müfessir Beyzavî merhuma göre Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin Katura adında bir hanımı daha vardı. Bu mübarek ve muhterem hanımdan da Medyen ve Rumdan adlı iki oğlu daha dünyaya gelmişti.

Hazreti İbrahim (a.s.) dünyamızda 175 sene yaşadı. Kendilerine vahy-i ilâhiyyeden on suhûf nazil olmuştur. Kabri şerifleri Filistin’de bu günkü Halilur-Rahman şehrinde.

Sünnet olmak, tırnak kesmek, bıyıkları kırmak, misvak kullanmak, hutbe okumak, su ile istincada bulunmak ve şalvar giymek Hazreti İbrahim (a.s.)’ın sünnetidir.

Yeryüzünde ilk defa saç ve sakalı ağaran zât da yine Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz olmuştur.

Hazreti İbrahim (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Allahü Teâlâ hazretlerinin dostu sıfatını alan bu büyük peygamber, dünyamızda 175 sene yaşamıştır. Bu kadar uzun devam eden şerefli ömürleri içinde muhakkak ki yüzlerce belki binlerce mucizesi meydana gelmiştir. Fakat bu mucizelerin pek az bir kısmı bize kadar ulaşabilmiştir. Biz de örnek olarak onun sekiz kadar mucizesini buraya kaydediyoruz.

1- Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin mübarek cesetlerini ateş yakmamıştır.

Biraz önce de işaret ettiğimiz gibi Hazreti İbrahim, Babillilerin bütün putlarını parçalamıştı. Onların âdetleri ise, bayram dönüşü tapınağa girerek ibadet etmektir.

O günü de bayramdan döndükten sonra tapınağa girdiler. Bir de ne görsünler! Bütün putlar kırılmış ve parçalanmış!.. Kaldı ki bunların hepsi krallarının, Nemrud’un heykelleri idi. Bunlara kim el uzatabilirdi? Bu büyük cüret kimin tarafından geliyordu? Bu manzarayı gören Babilliler şaşkınlığa ve korkuya kapılmışlardı. Ne yapacaklarını bilemiyorlardı.

Allah’ın Kitabı Kur’an-ı Kerim’e göre, putlarının parçalandığını gören Babilliler aralarında şöyle konuştular:

Dediler ki: “İlâhlarımıza bu işi kim yaptı? Muhakkak ki bunu yapan zalimlerdendir.”

Dediler ki: “Bir delikanlı işittik, onları anıyordu ve ona İbrahim deniliyor.”

Dediler ki: “Onu -yakalayınız ve- insanların gözü önüne getiriniz. İhtimal ki bütün insanlar -ona vereceğimiz cezaya-, şahit olurlar.”¹

Yani:

— Bizim putlarımızı parçalamak cesaretini gösteren bu genci yakalayınız. Herkes ona verilecek cezaya şahit olsun. Böylece putlarımıza el uzatanlara ibretli bir ceza verildiğini âlem bilsin...

Böyle söyleyerek onu yakaladılar ve Nemrud’un huzuruna getirdiler.

Hâdiseyi Rabbimizin ayetlerinden takip edelim:

Dediler ki: “Bizim ilahlarımıza bu işi sen mi yaptın ya İbrahim?” “Hayır”, dedi. “Ben yapmadım. Bu putların en büyükleri var ya, işte o yaptı. Eğer konuşuyorlarsa onlara -bu işin kimin yaptığını- sorunuz.”²

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz Nemrud’un en büyük heykelini kıramamıştı. Çünkü bu heykel tunçtandı ve pek büyüktü. Ötekileri parçaladıktan sonra baltayı onun boynuna asıvermişti. Şimdi ise bu sapık insanlarla alay ediyordu. Maksudı, onlara ahmaklıklarını hatırlatmaktı.

— Görmüyor musunuz? Diyordu. “Balta en büyüklerinin boynunda takılı bulunuyor. O halde bunu o yapmıştır.” Kâfirlerin aklı dondu:

— Bizimle alay mı ediyorsun sen Ey İbrahim? Cansız bir heykel bunu nasıl yapar?

— Büyükleri o değil mi? Onlara emir vermiştir. Sözü tutulmayınca da parçalamıştır. Bana inanmıyorsanız kendisine sorunuz. Tabi sizinle konuşmaya tenezzül ederse.

Bu konuşma üzerine Babilliler bir an için akıllarını başlarına aldılar. Öyle ya, cansız bir heykeldi bu? Hareket edemez ve konuşamazdı. O halde nasıl oluyor da bunlara tapıyorlardı? Nasıl oluyor da bunlardan yardım diliyorlardı?

Allahü Teâlâ hazretleri Kur’an-ı Kerim’de onların bu hallerini şu ayeti kerimelerle anlatıyor bizlere:

Bunun üzerine onlar kendi nefislerine döndüler, -akıllarını başlarına topladılar- ve kendi kendilerine: “Siz varsınız ya siz, zalimlerin ta kendisisiniz.” dediler.³

¹ Enbiya, 59-61.

² Enbiya, 62-63.

³ Enbiya, 64.

Çünkü Allah'ın kulu ve Peygamberi Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz doğru söylüyordu. Bu cansız cisimler hiç ilah olabilir miydi? Asıl zalim olan bu cansız cisimlere tapanlardı.

Sonra başlarını yere eğdiler de -köksüz mücadelelerine devam ettiler.- Yemin olsun ki bunlar konuşmazlar. "Bunu sen de pekâlâ biliyorsun" dediler.⁴

Evet konuşmazlardı. Konuşamazlardı. Fakat buna rağmen bu sapık ve ahmak kavim bunlara tapıyordu. Onların bu cevabı karşısında Hazreti İbrahim (a.s.) onlarla şöyle konuştu:

Hazreti İbrahim (a.s.) onlara dedi ki: "Allahü Teâlâ hazretlerini bırakarak size hiç bir faydası olmayan ve size -dünyada- zararı da dokunmayan bu putlara mı tapıyorsunuz? Yuh olsun size!.. Ve yuh olsun Allah'ı bırakarak taptıklarınıza!.. Hâlâ aklınızı başınıza toplamıyor musunuz?"⁵

Hazreti İbrahim (a.s.) henüz on yedi yaşında bir genç olmasına rağmen böyle konuşabilmesi onları bir hayli düşündürdü. Ne çare ki, şu anda karşılarında kralları Nemrud vardı. Onun huzurunda ne söyleyebilirlerdi? Birçokları başlarını yere eğdiler ve sustular. Fakat Nemrud ve adamları kükrediler:

"Onu ateşte yakınız ve böylece ilahlarınıza yardımcı olunuz. Eğer -ona bir ceza verecekseniz- böyle yapınız..."⁶

Yani:

— İlahlarınızın intikamını alınız. Bunun için İbrahim'i diri yakınız. Böylece taptıklarınızın kuvvet ve kudretini gösteriniz. Bakalım onun ilahı mı daha kuvvetlidir, yoksa bizim ilahımız mı? Bunu anlasın...

Hâdisenin bundan sonrasını Müfessir Hazin merhumdan hulasa ederek naklediyoruz:

"Babililer Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi bir köyde hapsedtiler. Bundan sonra da bir ay müddetle odun çektiler.

Adamın birisi hastalanmıştı. Odun çekme işine katılamıyordu. Ne var ki:

⁴ Enbiya, 65.

⁵ Enbiya, 66, 67.

⁶ Enbiya, 68.

— Eğer iyi olursam, İbrahim'in ateşine şu kadar odun getireceğim, diye adakta bulunmuştu.

Babil'den bir kadının da bir takım dilekleri vardı. O da:

— Bu dileğim yerine gelirse İbrahim'in ateşine şu miktarda odun taşıyacağım, diyordu.

Bir başka kadın da yün eğiriyordu. Bunu satıyor ve parası ile odun alıyordu.

Hasta olduğu için odun çekemeyen bir başka adam da çocuklarına vasiyet ediyordu.

— Benim malımdan satın ve İbrahim'in ateşi için odun alın!

Kısacası Babilliler Allah'ın kulu ve peygamberi genç Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi yakmak için canla başla çalışıyorlardı.

Nihayet beklenen gün geldi. Biriktirdikleri odunları her taraftan tutuşturdular. O kadar büyük bir ateş oldu ki yanına yaklaşmak mümkün değildi. Kuşlar bile ateşin üzerinden geçemiyorlardı. Geçmeye kalkışanlar da yanarak ateşin içinde düşüyorlardı.

Bu durum karşısında Nemrud ve adamları ne yapacaklarını şaşırmışlardı. Çünkü bu durumda onu ateşe atmak mümkün değildi. Ateşin yanına yaklaşılıyordu ki onu nasıl atacaklardı?

Nihayet şeytan yine sahnedeydi, insan kılığına girerek onlara göründü. Onlara mancınık yapmayı öğretti. Mancınının nasıl çalışacağını da gösterdi.

Onlar mancınığı yapıp çalıştırınca Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi hapsedtikleri yerden çıkarttılar. Ellerini ve ayaklarını bağlayarak mancınığa oturttular.

Bu manzarayı gören yerler, gökler, melekler ve bütün canlılar feryat ediyor ve yalvarıyordu:

— Ey Rabbimiz! Kulun ve dostun İbrahim'i ateşe atıyorlar. Eğer o yatarsa yeryüzünde sana ibadet edecek kimse kalmayacaktır. O halde bize izin ver de ona yardım edelim...

Allahü Teâlâ hazretleri de onlara hitap ederek buyurdular ki:

— O benim dostumdur. Ondan başkasını kendime dost edinmedim. Ben onun Rabbiyim. Onun benden başka ilahı yoktur. Onunla benim arama girmeyiniz...

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin yanına bu sırada sulara müekkel olan melek geldi ve:

— Ya İbrahim, dedi. “Ben sulara müekkel olan meleğim. Allah beni sizin emrinize verdi. Arzu buyurursanız ateşi söndüreyim.”

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz de ona:

— Sana ihtiyacım yoktur. Çünkü halimi görüp bilen Rabbim vardır, dedi.

Bunun üzerine melek gitti. Bu defa rüzgârlara hükmeden melek geldi:

— Ya İbrahim, dedi. “Ben rüzgârlara müekkel olan meleğim. Eğer emir buyurursanız ateşi yerinden sökeyim. Bu kâfirlerin üzerine çevireyim.”

Hak ve teslimiyet timsali Hazreti İbrahim (a.s.) de ona:

— Sana ihtiyacım yoktur. Bana Allah yeter. O ne güzel vekildir, dedi.”⁷

Hazreti Übey bin Kaab (r.a.) diyorlar ki:

“Hazreti İbrahim (a.s.) ateşe atılmak üzere mancınığa bağlandığı zaman şöyle söyledi: “İlâh olarak yalnız sen varsın. Seni tenzih ediyorum. Hamd etmek sana layıktır. Mülk de senindir. Senin herhangi bir ortağın bulunmamaktadır.”

Buharî Şerif’te Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz diyorlar ki:

“Yeryüzünde ilk defa; “Bize Allah yeter. O ne güzel vekildir...” diyen zât, Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizdir. İkinci defa da ise Fahri Kâinat (a.s.) efendimiz bu mübarek sözleri söylediler.”

Konumuza devam edelim.

Nihayet Nemrud ve adamları mancınığın yayını kurtardılar. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi ateşe fırlattılar.

Tam o kısacık zaman içinde Hazreti Cebail (a.s.) onun yanına geldi ve dedi:

— Bir arzunuz var mı ya İbrahim?

⁷ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu’t-Tevîl fi Meâni’t-Tenzîl*, C. 3, s. 264, 265.

Hız. İbrahim cevap verdi:

— Eğer senden ise, hiç bir isteğim yoktur.

Hız. Cibril (a.s.):

— Ey İbrahim, dedi. “O halde Rabbinden iste.”

Hak dostu büyük peygamber:

— Ey Cibril, buyurdu. “Beni görmesi ve halimi bilmesi yetmez mi?”

Nemrud başta olmak üzere bütün Babil halkı, onun nasıl yanacağını seyre koyulmuşlardı. Birçokları yüksek ağaçlara tırmanmışlar, duvarların üzerine çıkmışlardı. Buralardan onun yanışını daha iyi görmek istiyorlardı.

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz elleri ve ayakları bağı olarak havaya fırlatıldı. Sonra da gürül gürül yanmakta olan o muazzam ateşin tam ortasına düştü.

İşte büyük mucize tam o anda zuhur etti. Çünkü Babillilerin bekle-dikleri olmamış ve Hazreti İbrahim (a.s.) yanmamıştı. Yanmamakla da kalmamıştı. Üstelik onun düştüğü yerde büyük bir su meydana geliver-mişti. Havuzun etrafında kırmızı güller ve nergis çiçekleri belirmişti. Al-lahu Teâlâ hazretleri onun yanına gölge meleşini gönderdi. Melek, tıpkı tıpkısına Hazreti İbrahim (a.s.) efendimize benziyordu. Onun yanı başına oturmuş, Allah’ın peygamberi ile arkadaşlık ediyordu.

Sonra da Hazreti Cebrail (a.s.) ona cennetten bir kat ipekli elbise, ya-tak ve minderler getirdi. Elbiseyi ona giydirdi. Yatak ve minderleri de al-tına döşedi.

Bu büyük mucizeyi gören Babillilerin akılları dondu, dilleri tutuldu, kan yuvası gözleri hayretle açıldı. Ne yapacaklarını, ne söyleyeceklerini bilemiyorlardı.

Çokları inanmıştı ona. Ama Nemrud’un korkusundan imanlarını açık-layamıyorlardı.

Nemrud, tahtını kurduğu tepeden bütün olup bitenleri görüp duru-yordu. Kırk gün kırk gece durmadan odun çektimişti. Bu kadar büyük bir ateş yaktırmıştı. Ne var ki, bütün emekleri boşa gitmişti. Ateş Allah’ın peygamberini yakmıyordu.

Ateş, Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin etrafını çepeçevre kuşatmıştı. Etrafındaki odunlar yanıp duruyordu. Ama o havuzun başında, nergis

ve güllerin arasında bulunuyordu. Cennetten getirilen ipekli elbiseler sır-
tında olarak dolaşıyordu. Etrafını kuşatan ateş ona zerre kadar tesir etmi-
yordu. Nasıl tesir edecekti ki, o tam ateşe atılıyorken Allahü Teâlâ haz-
retlerinin vahyi gelmişti.

Yüceler Yücesi Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de ateşe nasıl emir verdiğini
şöyle beyan buyurmaktadır:

Dedik ki: “Ey ateş, İbrahim için serin ve selamet ol...”⁸

Bir müddet sonra Nemrud'un şaşkınlığı geçti ve Allah'ın Resûlüne
Cenâb-ı İbrahim'e seslendi:

– Ya İbrahim!

– Söyle ey Nemrut, ne diyorsun?

– Gördüm ki senin ilahın benden daha büyük ve daha kuvvetlidir.
Kuvvet ve kudretini göstermiş bulunuyor. Ama hâlâ etrafın ateşle kuşatıl-
mış vaziyettedir. Bu ateşlerin arasından da yanmadan çıkabilir misin?

– Rabbimin izni ile elbette çıkarım!

– Peki, benim sana bir zarar vermemden korkmaz mısın?

– Hayır, ben Rabbimden korkarım.

– O halde çık oradan ve yanıma gel!

Bunun üzerine Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz hiç bir zarar görme-
den ateş çemberini yardı. Geçiyorken ateşler açılıyor ve ona yol veriyor-
lardı. Tabi Nemrud ve Babilliler bunu da görüyorlardı. Oradan çıkarak
Nemrud'un yanına geldi. Nemrud sordu ona:

– Ey İbrahim! Yanında bir adam daha gördüm. Tıpkı sana benzi-
yordu. Kimdi o?

– O gölge meleği idi. Bana arkadaşlık etmesi için Rabbim onu vazi-
felendirdi.

– Ya İbrahim, senin Rabbinin bu büyük kuvvet ve kudretini gördük-
ten sonra ben de ona yaklaşmak istiyorum. Acaba onun için dört bin sığır
kurban etsem kabul olunur mu?

– Kendi dininde ısrar ettiğin müddetçe Allahü Teâlâ hazretleri senin
hiç bir amelini kabul buyurmaz.

⁸ Enbiya, 69.

— İyi ama o zaman krallığı, tacımı ve tahtımı terk etmem lâzımdır. Ben ise bunu yapamam.

Ve gerçekten yapamadı, hem kendisi, hem de kavmi zehirli sivrisineklerle helak oldu.

2- *Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin mucizesi ile taşlar odun ve kömür haline gelerek yanmıştı.*

Bu mucizenin meydana geliş sebebi şu idi:

Hazreti İbrahim (a.s.) Urfa'dan ayrılıp da Suriye taraflarına gittiği günlerde idi. Yolda, yemek pişirmek ve ısınmak için odun bulamamışlardı. Halbuki kafilenin içinde ufak çocuklar vardı. Onlar üşüyorlardı. Hatta donmak tehlikesi bile vardı. Çünkü mevsim kıştı.

Kafilede bulunanlar, bu durumu Hazreti İbrahim'e (a.s.) anlattılar. Hallerinden şikâyetle bulundular. Bunun üzerine Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz bir kucak taş topladı. Taşları odun çatar gibi çattı. Sonra da altından tutuşturdu. Bu katı taşlar odun gibi yanmaya başladı.

Onun bu mucizesini gören inkârcılardan birçokları mü'min oldular ve bir daha da Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizden ayrılmadılar.

3- *Yabani ve yırtıcı hayvanlar Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizle konuşuyorlar ve hatta onunla arkadaşlık ediyorlardı.*

Bu mucize, Mekke-i Mükerreme'ye gidiyorken zuhur etmişti. Çünkü Halilullah (a.s.) efendimiz bu yolculuğu tek başına yapıyorlardı. Çölün vahşi hayvanları yolda onunla arkadaşlık ediyorlar ve hatta onunla insanmış gibi konuşuyorlardı.

4- *Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz, bir duvarın ve hatta dağların arkasındaki hâdiseleri yanında imiş gibi görüyorlardı.*

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz Mısır'a gidiyorlardı. O sırada Sinan bin Alvan Mısır'da Firavun bulunuyordu. O zamanlar Mısır krallarına Firavun diyorlardı.

Yolculuk esnasında duydular ki: Mısır Firavunu güzel kadınlara çok meraklıdır. Kimin yanında bir güzel kadın görse onu zorla da olsa alıyor ve sarayına getiriyor. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin hanımı Hazreti Sâre (r.anha) validemiz ise dünya güzeli denecek kadar bir güzelliğe sahip bulunuyordu. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz Mısır hududuna yak-

laşıyorken bir tedbir aldı. Hazreti Sâre (r.anha) validemizi büyücek bir sandığın içine koydu.

Fakat bu tedbirin bir faydası olmadı. Çünkü Firavun'un memurları şüphelendiler ve sandığı açtılar. Sandığın içinden ay parçası gibi güzel bir hanımın çıktığını görünce ona:

— Bu kimdir, ey yabancı? Diye sordular.

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz de:

— Kız kardeşimdir bu hanım. Ne olur ona dokunmayınız, diye ricada bulundu.

Gümrük memurları ise:

— Mademki kız kardeşinizdir. O halde bu bizim kralımıza layıktır. Biz sizi onun sarayına göndereceğiz. Firavunumuz bunun karşılığında belki size büyük bir hediye verebilir.

Hazreti Halilur-Rahman (a.s.) efendimizin bu husustaki ısrarının bir faydası olmadı. Onları Mısır'a götürdüler ve Firavun'un huzuruna çıkardılar. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz sarayda bir odaya alındı. Hazreti Sâre (r.anha) validemizi ise Firavun'un huzuruna çıkardılar.

Firavun, Hazreti Sâre (r.a) validemizin hayal üstü güzelliğini görünce akli başından uçtu ve hemen elini uzattı.

Hazreti Sâre (r.a) validemiz ise Firavun'a:

— Ey Hükümdar, dedi. “Ben evli bir hanımım ve elhamdülillah Müslüman'ım. O halde Allah'tan korkunuz ve benden elinizi çekiniz.”

Ama bu söz Firavun'a tesir etmedi. Elini Hazreti Sâre (r.anha) validemize uzattığı zaman birdenbire iki eline de felç geldi. Şu anda Firavunun elleri kupkuru iki değnekten farksızdı. Bu felakete uğrayan Firavun kızgın ve şaşkın olarak bağırdı:

— Ey kadın, sen büyücü müsün, nesin? Bana ne yaptın böyle?

— Ben büyücü falan değilim. Sana da hiç bir şey yapmadım. Sana ne yaptıysa Rabbim yaptı ve beni senin şerrinden korudu.

— O halde Rabbına yalvar da benim ellerimi açsın. Ben de senin Rabbinin kuvvet ve kudretini anlamış olayım.

Bu söz üzerine Hazreti Sâre (r.anha) mübarek ellerini kaldırarak dua etti. O ellerini yüzüne sürüyorken Firavun'un ellerindeki felç derhal çözüldü.

Ne var ki, Firavun bunu büyü zannetmişti. Onun inancına göre büyücüler aynı marifeti iki defa yapamazlardı. Bu inanç ve duygu ile ona tekrar el uzattı. Ama yine ve aniden iki kollarına birden felç geldi. Kollarının yeniden felç olduğunu gören Firavun yalvardı:

— Senin büyücü olup olmadığını denemek istedim. İnan ki bir daha yapmam. Rabbine dua et de ellerim açılsın...

Hazreti Sâre (r.anha) da dua etti. Firavun'un elleri yeniden açıldı. Ne ki, adamda akıl yoktu. Bu defa ayağa kalkarak onun üzerine yürüdü. Fakat bu defa felç hem ellerine hem de ayaklarına gelmişti. Adam tepeden tırnağa kupkuru bir değnek gibi kalıverdi. Bu durum karşısında Hazreti Sâre (r.anha) bağırdı:

— Ey Haktan korkmaz adam! Bu üçüncü defadır ki Allah'ın kudretini görüyorsunuz. Her defasında sözünüzden dönüyorsunuz. Bu nasıl hükümdarlık böyle? Koskoca Mısır ülkesini senin gibi yalancı ve nefsinin esiri bir adam mı idare ediyor? Ne kadar yazık?

Firavun şaşkındı. Bu defa gerçekten inanmış ve utanmıştı. Üzülerek yalvardı:

— Artık inandım ve tevbe ettim, ey yaradılışı güzel hatun! Bu defa beni kurtarırsan seni kız kardeşim olarak kabul edeceğim.

Hazreti Sâre (r.anha) validemiz yine öfkeyle haykırdı:

— Siz bir kâfirsiniz! Ben ise elhamdülillah Müslüman'ım. Bir Müslüman ile bir kâfirin kardeş olması mümkün değildir.

— Peki, ne yapmamı istiyorsun. Şunu bil ki bütün isteklerin kabul edilecek ve yerine getirilecektir.

— Müslüman olmanız lâzımdır. Müslüman olmayı kabul ederseniz sizin kurtuluşunuz için dua ederim. Aksi takdirde ölünceye kadar böyle felçli olarak kalırsınız.

— Bana senin dinini kim anlatacak ve öğretecek? Bunu sen yapabilir misin?

— Efendim yanımdadır. Aynı zamanda benim efendim Allah'ın sevgili bir kuludur ve peygamberidir. Size İslam'ı o anlatsın.

Firavun, Hazreti İbrahim (a.s.) ile İslamî mevzuda görüşmeyi kabul edince, Hazreti Sâre (r.anha) onun için tekrar dua etti. Firavun da felçten kurtuldu.

Bu defa sözünde durmuştu. Allah'ın peygamberini huzuruna çağırdı. Allah'ın Peygamberi Hazreti Halilur-Rahman ile uzun uzun konuştu. Bu konuşmaların tesiri ile gönlüne iman nuru doldu ve Müslümanlığı kabul etti. Hazreti Sâre (r.anha) için düşündüklerinden dolayı istiğfar etti ve özür diledi.

Bir müddet Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi sarayında misafir ettikten sonra, büyük ve kıymetli hediyeler verdi. Selametle Filistin'e dönmeye yardımcı oldu.

Bu arada Firavun, Hazreti Sâre (r.anha) validemize bir cariye hediye etti. Mübarek adı Hâcer olan bu muhterem hanımı Hazreti Sâre (r.anha), efendisine bağışladı. Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin annesi, bu mübarek ve muhterem hanımdır.

Bu vakada Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin mucizesi şudur:

Firavun Hazreti Sâre (r.anha) validemizle yapayalnız bir odada kaldığı zaman Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin mübarek gözlerinden perdeleri kaldırdı. Firavun ile hanımının arasında cereyan eden hâdiseleri olduğu gibi görüyordu. Mübarek gönlünün rahat etmesi için Yüce Allah, Halil'ine bu mucizeyi o anda ihsan buyurmuştu.

Bu durum, Hazreti İbrahim için mucize idi. Hanımı için ise keramet.

Hâdiseden sonra karıkoca baş başa kaldıkları zaman hanımına:

— Ya Sâre, dedi. "Firavunla aranızda geçenleri ben mi size anlatayım, yoksa sen mi anlattırırın?"

Hazreti Sare yaralı bir kuş gibi çırpınarak:

— Siz anlatınız ey Allah'ın Peygamberi! Dedi.

Hazreti İbrahim (a.s.) de duyduklarını ve gördüklerini zevcelerine bir bir anlattı. Böylece her ikisi de huzura kavuşmuştu.

Bu vakada Hazreti Sâre (r.anha) validemizin kerametleri zuhur etmiştir. Hazreti İbrahim (a.s.) için ise bir değil iki mucize sayılmaktadır. Çünkü Firavunla hanımının arasında cereyan eden hâdiseleri hem gözleri ile görmüştü. Hem de aralarındaki konuşmaları duymuştu. Halbuki bu, onların durumunda maddeten mümkün değildi.

5- Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz bir keresinde taş üzerinde bir ağaç bitirmişti.

Hazreti İbrahim (a.s.) Berze kasabasının insanlarını İslam'a davet etmek için yanlarına gitmişti. Onlar da kendisinden mucize istediler. Cenâb-ı İbrahim sordu:

— Ey insanlar! Nasıl bir mucize istiyorsunuz?

Cevap verdiler:

— Eğer gerçekten Allah'ın peygamberi isen şu taşın üzerinden bize bir ağaç çıkar!

Bunun üzerine Hazreti İbrahim (a.s.) Bismillâhirrahmanirrahîm diyerek taşın üzerine mübarek ayağını bastı. Bastığı yerden derhal meyveli bir ağaç zuhur ediverdi.

Bu büyük mucizeyi gören Berze halkı derhal iman ettiler. Bir daha da İslam'dan ayrılmaksızın yaşadılar.

Ne mutlu onlara!

6- Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin oturduğu mübarek evlerden güzel kokular zuhur ediyordu.

Hazreti İbrahim (a.s.), bu fani dünyada yaşadığı müddetçe çok ülkeler ve yerler gezmişti. Meselâ o, başlangıçta Urfa'da doğup büyümüştü. Bir müddet de Harran'da yaşadı. Oradan Şam'a geçtiler. Şam'dan Mısır'a, Mısır'dan da tekrar Filistin'e döndüler. En son olarak Filistin'deki Halilur-Rahman kasabasına yerleşmişti. Birçok defalar da Mekke-i Mükerreme'ye gittiler. Bu mukaddes beldeye gittikleri zaman aylarca kaldıkları oluyordu.

Bu seyahat esnasında ikamet buyurdıkları evlerden oldukça güzel kokular zuhur ediyordu. Öyle ki, Hazreti Halilullah (a.s.) efendimiz o evden ayrıldıktan sonra dahi tam kırk sene bu güzel koku bir ıtır çanağından yayılırcasına devam ediyordu.

Bir evde oturduğu zaman onun güzel kokular dökündüğünü düşünenler olmuştu. Ama dökünülen ve sürülen kokunun bu kadar uzun müddet devam etmesine imkân ve ihtimal yoktu.

Onun mübarek cesedinden zuhur eden kokuların ayrıldıktan sonra dahi devam etmesi ve bunun kırk yıl müddetle duyulup durması, zât-ı nebevîleri için büyük bir mucize idi.

7- Hazreti İbrahim (a.s.), ne kadar uzaklarda olursa olsun, kendisini çağıran sesleri hemen duyuyordu.

Hazreti İsmail (a.s.) muhterem valideleri Hazreti Hâcer (r.anha) validemizle Mekke-i Mükerrreme'ye yerleşmişlerdi.

Bir keresinde onların azıkları ve gıdaları tamamen tükenmişti. Bu uçsuz bucaksız çölün ortasında yiyecek bir şey bulmak mümkün değildi. O zamanlar Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz henüz küçük yaşta bir çocuktur. Sevgili annesine:

— Anneciğim, dedi. "Aç kaldık. Ne yapmamız gerek?"

Muhterem validesi de ona:

— Yavrucuğum, dedi. "Sevgili baban Allah'ın peygamberidir. Hem de onun dostudur. O, muhakkak ki senin sesini duyacaktır. Çık şu tepeye de seslen, halimizi ona duyur."

Bunun üzerine küçük İsmail, Ebû Kubeys tepesine çıktı ve yüzünü Filistin tarafına çevirerek haykırdı:

— Ey şefkatli babacığım, nerelerdesin? Biz burada annem ile birlikte aç ve gıdasız kaldık!

Küçük İsmail'in sesi, Hazreti İbrahim'in kulaklarında çınladı. Ta Filistin'de bulunan Allah Elçisi, ciğerpare yavrusunun sesini duydu. Hemen ve anında develerine yiyecek yükledi. Yola çıktı. Tayy-i mekân ederek bir saat içinde Mekke-i Mükerrreme'ye geldi.

Tayy-i Mekân: Yerlerin dürlmesi ve uzak mesafelerin kısalması demektir. Bu mucize birçok peygamberlerden zuhur etmiştir. Hazreti İbrahim'in hayatında ise birçok kereler meydana gelmiştir.

Bu hâdise, Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti İbrahim (a.s.) için iki mucize oluyordu. Birisi, uzaktan kendisini çağırarak yiyecek isteyen yavrusunun sesini duymasıdır. Diğeri de tayy-i mekân ederek bir saat içinde Filistin'den Mekke-i Mükerrreme'ye ulaşmış olmasıdır.

Henüz Nübüvvet nuru ile şereflenmemiş olan Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz ile onun muhterem valideleri için ise büyük bir keramettir. Çünkü Allah'ın peygamberinin uzaklardan ses duyabileceğini düşünmek ve buna yürekten inanmak, ancak veli bir hanımın işidir. Keza, uzaklarda olan bir zâta sesini duyurabilmek de yine velayet makamında olan bir insana mahsustur.

8- Hazreti İbrahim (a.s.) bir kaç hayvanı kendi mübarek elleri ile kesip parçaladı. Sonra onların yeniden dirildiğini gördü.

Bu ibretli ve dehşetli hâdise, Kur'an-ı Kerim'de şu ayetle duyurulmaktadır:

Bir vakit İbrahim şöyle demişti: “Ey Rabbim, ölüleri nasıl diriltirsin? Bana göster.” Allah: “Ölüyü dirilttiğime inanmadın mı?” buyurdu.

İbrahim: “Evet, inandım, fakat kalbim tam yatışsın diye sordum”, dedi. Allahü Teâlâ buyurdu ki: “Kuşlardan dört cins tut ve iyice gözden geçirdikten sonra kendi elinle parçala ve her dağ başına onlardan birer parça koy. Sonra onları çağır, koşarak sana geleceklerdir. Bil ki Allah, dilediği her şeyde galiptir, hikmet sahibidir.”⁹

Tefsir âlimleri; bu ayet-i kerimeyi açıklıyorlarken, mucizenin zuhuru için birçok sebepler ileri sürüyorlar. Mesela bunlardan Hazin merhum diyor ki:

“Mü'minler, peygamberleri Hazreti Muhammed (a.s.) efendimizi devamlı olarak görmeyi seviyorlar. Cennette ise Rabbül âlemin hazretlerinin cemal-i ilâhiyyesini görmeyi arzuluyorlar. Dualarında bunu istiyorlar. O halde Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin de Allah'ın kuvvet ve kudretini görmeyi arzulaması gayet tabi idi...”

Sonra da Hazreti Said bin Cübeyr'in (r.a.) şu rivayetini naklediyorlar:

Aziz ve Celil olan Allah, kulu ve peygamberi Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi Halil=Dost edinmişti. Ona bu müjdeyi vermekle Hazreti Azrail'i (a.s.) vazifelendirdi. Hazreti İbrahim (a.s.) ise çok kıskanç bir adamdı. O kadar ki, evinden dışarıya çıkıyorken kapıyı hanımının üzerine kilitliyordu. O günü işinden evine döndüğü zaman evde genç ve yakışıklı bir delikanlının oturduğunu gördü. Kıskançlık ve kızgınlıkla ona bağırды:

— Buraya girmek için sana kim izin verdi? Kapıyı nasıl açtın?

Genç adam da:

— (Ey İbrahim) dedi. “Evin asıl sahibi kim ise, bana da izin veren odur.”

Hazreti İbrahim (a.s.) onun bir melek olduğunu bu sözlerden anlayıverdi. Evet, bu; Hazreti Azrail (a.s.) idi. Kendisini Allah'ın peygamberine tanıttı ve dedi:

⁹ Bakara, 260.

— Müjdeler olsun sana ey İbrahim, Yüce Allah seni kendisine dost edindi. Halbuki daha önce yarattıklarından hiç kimseyi kendisine dost edinmemişti. Sana bu büyük müjdeyi vermekle de beni vazifelendirdi.

Hazreti İbrahim (a.s.) çok sevindi ve Allahü Teâlâ hazretlerine hamd ve senada bulundu. Sonra da Hazreti Azrail'e:

— Peki, dedi. "Bunun delil ve alâmeti nedir?"

Hazreti Azrail (a.s.) de:

— İstedğin verilecektir. Duaların kabul olunacaktır. Şu anda Rabbin-den ne arzu edersen onu hemen iste. Karşılığını göreceksin.

Bunun üzerine Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz:

— Ey Rabbim, dedi. "Bana ihsan buyurduğun dostluğun alameti olarak ölüleri nasıl dirilttiğini görmeyi istiyorum."

Allahü Teâlâ hazretlerinin vahy-i ilâhiyyesi geldi:

— İnanmadın mı yoksa yâ İbrahim? Benim ölüleri diriltebileceğimi tasdik edemedin mi?

Hazreti İbrahim çırpınan bir gönülle Rabbine iltica etti:

— Ey Rabbim, elbette sonsuz kudretini biliyorum. Fakat gözlerimle görerek kalbimin rahat ve huzura kavuşmasını da istiyorum.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ şöyle ferman buyurdu:

— O halde dört ayrı cinsten dört ayrı kuş al! Bunları kes ve parçala. Cesetlerini birbirine karıştır. Kafalarını ise kendi yanında bırak. Sonra o parçaladığın cesetleri dört ayrı dağın üzerine koy. Arkasından da her kuşa kendi adı ile seslen. Onların sana koşarak geldiklerini göreceksin.

Allahü Teâlâ hazretlerinden bu emri alan Halilur-Rahman, bir tavus, bir horoz, bir güvercin ve bir de karga aldı. Bunları kesti ve tüylerini yoldu. Etlerini parçalayarak birbirine karıştırdı. Sonra da bu karışık etleri; doğuda, batıda, güneyde ve kuzeyde olmak üzere dört ayrı dağın tepesine taksim etti. Kafalarını ve tüylerini bıraktığı yere geldi. Allah'ın emri ile her kuşa kendi ismi ile seslendi:

— Hey tavus kuşu, bana doğru gel!

Onun mübarek sesini duyan kuşlar koşarak ve kesik olan başlarından kanlar damlayarak yanına geldiler. Önce yerden kendilerine ait olan

tüyleri topladılar. Sonra da her hayvan, kendisine uzatılan kafayı aldı ve eskisi gibi kuş oluverdi.”

Rûhu'l-Beyan tefsirinde deniliyor ki:

“Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz koşarak ve kesik başlarla kendi yanına gelen kuşlara değişik başlar uzattı. Mesela horoza güvercinin başını vermek istedi. Fakat kuşlar kendi başlarından başka bir kafayı kabul etmediler. Ancak kendi kafaları kendilerine verildiği zaman hemen birleşiveriyordu.”

Böylece izzet ve hikmet sahibi olan Rabbimiz, kendisine dost edindiği kulu ve büyük peygamberi Hazreti İbrahim (a.s.) efendimize kuvvet ve kudretini göstermiş oldu.

Rabbim bizi onların şefaatlerine nail buyursun. Âmin.

Evet:

*O'dur en büyük kudret sahibi,
Bin âlem yaratır bu dünya gibi!*

İşte kuşları da yeniden yaratıvermişti. Bizleri de öldürüp diriltmesi böyle olacaktır.

*Önce nasıl var etti, yine var eder bizi.
Cemalini gösterir, bahtiyar eder bizi.
Rab buyurur: “Bir şeye (Ol!) desem hemen olur;
O halde ey insanlar, kim inkâr eder bizi?”*

Akılsızlardan ve divanelerden başka O’nu kim inkâr edebilir ki?

“Lût’un kavmi koşarak kendisine gelmişlerdi ve bundan önce kötü işler (oğlancılık) yapıyorlardı. (Misafirleri olan elçi meleklerle bir fenalık yapmasınlar diye) Lût şöyle söyledi: “Ey Kavmim! İşte şunlar kızlarım (onları kendinize nikâh edin, elçilere dokunmayın). Sizin için, onlar daha temizdir. Artık Allah’tan korkun, beni misafirlerim içinde riisva etmeyin. Hiç aramızda, iyiliği emredip kötülükten alıkoyacak, aklı başında bir adam yok mu?” (Hûd, 78)

HAZRETİ LÛT ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Lût (a.s.) Hazreti İbrahim’in (a.s.) kardeşinin oğlu idi. Yani, Hazreti Halilur-Rahman (a.s.) efendimiz onun amcası oluyordu.

Urfa’dan beraber hicret etmişlerdi. Birlikte Şam’a, oradan da Mısır’a gittiler. Mısır dönüşünde Hazreti İbrahim (a.s.) Filistin’e yerleşti. Hazreti Lût (a.s.) efendimiz de Ürdün’e yerleşmişti. Bu gün yeri artık bir göl halinde olan Sodom ülkesine yerleşmişlerdi. Burası beş şehirden ibaret bir ülke idi.

Lüba-bu’t-Tevîl fî Meâni’t-Tenzîl adlı tefsirde bu ahlâksızlığın onların arasında zuhurunun şu şekilde başladığı anlatılmaktadır:

“Sodom ülkesi, otu ve suyu bol, toprakları verimli ve her tarafı meyveli ağaçlarla dolu bir ülke idi. Civarda buralar kadar güzel ve verimli topraklar yoktu. Halkı zengindi ve refah içinde yaşıyordu.

Bu verimli topraklar, civarda yaşayan başka milletlerin dikkat ve arzularını kendi üzerine çekmişti. Onun için bu toprakları elde etmek için Sodomlularla harb ediyorlar ve onları zorluyorlardı.

Sodumlular düşmanlarına karşı ne yapacaklarını şaşırmış bir durumdayken onlara şeytan göründü. Şeytan ihtiyar bir insan kılığına bürünerek onlarla konuştu:

— Eğer bu işi yaparsanız, bu milletler sizi bir daha rahatsız etmezler, teklifinde bulundu.

Teklifi “oğlancılık” idi. Sodumlular bunu kabul etmediler. Fakat harp devam ediyor ve diğer milletlerin tazyiki her gün biraz daha artıyordu.”¹

Tarihçi *Kelbi* diyor ki:

“Şeytan, oldukça parlak bir genç kıyafetine girerek onlara tekrar göründü ve böyle bir arzu içinde olduğunu söyledi. Onlar da bu arzuyu yerine getirdiler. Yeryüzünde böylece ilk defa olarak arkasını kullandıran varlık şeytan olmuştur. Bundan sonra Sodumlular bu kötülüğe alıştılar.

Önce garip ve kimsesiz kişilerle bu işi yapıyorlardı. Günah ve kötülüğe alışınca bu yaygınlaştı. Kadınlar tamamen ihmal edildi ve hepten erkek erkeğe düşüp kalkmaya başladılar.

Mel’un şeytan böylece zafere ulaşmıştı. Sodumlulara bu kötülüğü aşılama muvaffak olmuştu. Sodumlular da bu ahlâktan sonra diğer milletlerin tazyikinden kurtuldular. Çünkü onlar da “Bu kötü ahlâkın kendi insanlarına da bulaşacağından korkarak...” onların topraklarına girmek arzusundan vazgeçtiler.”

Kur’an-ı Kerim’de bu Sodom ülkesinden “Mü’tefike” diye bahsolunmaktadır. Allah’ın kitabı, Mü’tefike halkı ile Hazreti Lût (a.s.) efendimizin mücadelesinden uzun uzun bahsetmektedir.

Sodom halkının azgınlığı son haddine varınca Allahü Teâlâ hazretleri Hazreti Lût (a.s.) efendimize peygamberlik ihsan buyurdu ve kavmini irşat etmekle vazifelendirdi.

Hazreti Lût (a.s.) efendimiz böylece Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin sağlığında peygamberlik şerefi ile şereflenmiş bulunuyordu.

Hazreti Lût (a.s.) efendimiz Mü’tefike halkı ile uzun uzun mücadele etti. Onlara nice mucizeler gösterdi. Fakat bu ikaz ve irşatlar, kötü ahlâklı Sodumlulara tesir etmedi.

¹ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu’t-Tevîl fi Meâni’t-Tenzîl*, C. 2, s. 109.

Nihayet onlar ilâhî azabı ve cezayı hak ettiler.

Allahü Teâlâ hazretleri Hazreti Lût (a.s.) efendimize:

— İki kızını yanına al ve bu ülkeyi terk et. Çünkü burası bu gece helak olacaktır, emrini verdi.

O da Allah'ın bu emrine uydu. Ne yazık ki hanımı kâfirlerin arasında kaldı. Ülkeyi terk etmeyi kabul etmedi.

Azap gecesinde Allahü Teâlâ hazretleri bu azgın kavmin üzerine önce taş yağdırdı. Sonra Hazreti Cebrail (a.s.) mübarek kanatlarını, beş şehirden ibaret olan bu ülkenin altına soktu. Ülkeyi olduğu gibi göklere kaldırdıktan sonra ters çevirerek yere vurdu. O kadar kuvvetli vurmuştu ki, Sodom ülkesi metrelerce derinliklere battı ve battığı yerden sular fışkırdı. Böylece Sodomlular azgınlıkları yüzünden cezalarını buldular ve tarih sahnesinden silinip gittiler.

Sodom ülkesinin battığı yerden kaynayan sulara bu gün "Lût Gölü" denilmektedir. Denizden yetmiş metre daha çukurda olan bu göl tarihin bir ibret levhası olarak hâlâ insanların gözü önünde bulunmaktadır.

Hazreti Lût (a.s.) efendimiz buradan Mekke-i Mükerrerme'ye hicret buyurdular. Seksen yaşlarında iken orada ahiret yurduna intikal ettiler.

Hazreti Lût (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Kırk seneden fazla süren peygamberliği ve kavmi ile olan irşat ve tebliğ mücadelesi içinde elbette ki onun pek çok mucizeleri olmuştur.

Bunların içinde altı kadarı bize kadar gelmiştir. İtimada şayan olan kaynaklardan alarak bu mucizeleri sunuyoruz.

1- Hazreti Lût (a.s.) efendimizin duası ile otsuz ve çorak yerlerde otlar bitiyordu.

Hazreti Lût (a.s.), rızkını hayvancılıkla temin ediyordu. Ne var ki Mü'tefikeliler onun hayvanlarını otlaklardan çıkarmışlar ve çöle sürmüşlerdi. Kendilerini Allah'ın yoluna davet eden bu muhterem ve mübarek insana düşman olmuşlardı. Bu yüzden ona işkence ediyorlardı. Tabi onun hayvanlarını kendi otlaklarına sokmuyorlardı.

Otsuz ve susuz çöllerde kalan dilsiz ve günahsız hayvanlar, açlıktan ve susuzluktan kırılıyorlar, bağıra bağıra ölüyorlardı. Fakat zalim ve azgın kavim, merhamete gelmiyordu.

Sabrı ve tahammülü tükenen Allah'ın peygamberi, mübarek ellerini Allah'ın hacet kapısına açtı:

- Ey Rabbim! Dedi. "Kavmimin zulmüne karşı bana yardım et! Yaratığın şu dilsiz ve günahsız hayvanlara acı. Sen merhametlilerin en merhametlisin..."

Onun duası tamam olur olmaz o çöllerde güzel kokulu otlar, çiçekler ve akarsular meydana geliverdi. Böylece Hazreti Lût (a.s.) efendimizin hayvanları helak olmaktan kurtuldular.

Bu mucizeyi gören kâfirlerin iman etmesi gerekirdi değil mi?

Ama ne gezer? Aksine hareket ettiler ve bu otağı da Hazreti Lût (a.s.) efendimizin elinden almaya kalkıştılar toplu halde kendi hayvanlarını buraya getirdiler. Bu defa ikinci bir mucize meydana geldi. Çünkü Sodomluların hayvanları, bu vadinin otlarından yedikleri zaman hemen ölüyorlardı. Bu yüzden hayvanlarını oradan çekmek ve Allah'ın peygamberini rahat bırakmak mecburiyetinde kaldılar.

Hazreti Lût (a.s.) efendimiz Sodom'da kaldığı müddetçe buradaki yeşillikler ve bereketler hiç bir an eksilmedi.

Bu mucizeyi görenlerin arasından yalnız kırk kişi iman etti. Diğerleri ise küfürlerinde ve günahlarında ısrar ettiler.

2- Hazreti Lût (a.s.) efendimizin kâfirlere attığı bir avuç kum, onların hepsini de hasta etmişti.

Hazreti Lût (a.s.) çarşı ve pazar dolaşarak kavmini ikaz ediyordu. Onlara yaptıkları işin kötülüğünü anlatıyordu.

— Ey insanlar, diyordu. "Bu kötü yolu ve ahlâksızlığı terk edip Allah'ın dinine geliniz. O'na iman ediniz ve selamette olunuz!"

Sedomlular bu ikazlardan rahatsız oluyorlardı. Nihayet bir gün hepsi bir araya toplandılar. Hazreti Lût (a.s.) efendimizin üzerine kumları ve ufak taşları atmaya başladılar. Ona bu şekilde işkence eden insanların sayısı o kadar çoğalmıştı ki, kalabalık yüz bin kişiyi bulmuştu. Bu kadar insan toplanmış, Allah'ın peygamberinin üzerine kum ve taş atıyordu.

Hazreti Lût'un (a.s.) canı yandı. Çaresiz kalmıştı. Bu yüzden Allahü Teâlâ hazretlerine niyaz etti ve onun yardımını diledi. Derhal Hazreti Cebrael (a.s.) yanına geldi ve ona:

— Ya Lût, dedi. “Allahü Teâlâ hazretlerinin sana selamı var. Yerden bir avuç kum alsın ve bu azgınlara yüzlerine doğru savursun emrini veriyor!”

Hazreti Lût (a.s.), bu emir üzerine yerden bir avuç ince kum aldı. Bu kumu kâfirlerin üzerine doğru savurdu. Yüz bin kadar mevcudu olan bu rezil insanların her birinin gözlerine bu kumdan isabet etti. Gözlere isabet eden kum zerrecikleri o kadar ağır ve acı verdi ki, her birisi bağırarak oradan uzaklaştılar. Böylece Allah’ın peygamberi onların işkencesinden kurtulmuş oldu.

3- *Hazreti Lût (a.s.) efendimizin üzerinde yattığı kumlar ve taşlar, yün ve pamuk gibi yumuşak oluyordu.*

Bir keresinde kavminin eza ve cefasından şehir dışına kaçmak zorunda kalmıştı. Bir dağda kayaların arasına sığındı. Büyük bir taşın üzerine uzanarak orada uyudu.

Allah’ın peygamberini yakalayarak öldürmek için yedi azgın kişi onun arkasına düştüler. Nihayet onu uyuduğu kayanın üzerinde buldular.

Bir de ne görsünler!

Allah’ın peygamberinin üzerinde yattığı o sığ kaya parçası kuş tüyü gibi yumuşak olmamış mı? Hazreti Lût (a.s.) adeta içine gömülmüş yatıyorlar. Uyku esnasında sağına ve soluna döndükçe, taş da sanki kuş tüyünden veya pamuktan bir yatak gibi inip kalkıyor ve nefes alıyordu.

Bu yedi kişi onu yakalayıp öldürmek için gelmişlerdi. Ama bu büyük mucizeyi gördükten sonra hepsi de iman ettiler.

— Taşlar bile Allah’ın peygamberinin altında yumuşuyorken bizim kalbimize ne oluyor? Taştan daha mı katı olduk? Diyerek hepsi de mü’min oldular ve bir daha ondan ayrılmadılar.

4- *Hazreti Lût (a.s.) uzak mesafelerde olanları görüyor ve haber veriyordu.*

Sodomluların en azgın kâfirlerinden birinin oğlu kaybolmuştu. Ne kadar aradılarsa da kaybolan çocuğu bulamadılar. Nihayet çaresiz kalınca Hazreti Lût’ (a.s.) müracaat ettiler. Çünkü onlar, Allah’ın peygamberinin kuvvet ve kudretini görüp duruyorlardı. Ama alışa geldikleri çirkin gü-

nahlardan vazgeçemiyorlardı. Günahı bırakamayınca da ona düşman kesiliyorlardı.

Allah'ın peygamberine gelen bu azgın adam:

— Ey Lût, dedi, oğlum kayboldu. Aramadık yer bırakmadık. Ama ne ölüsünden bir haber alabildik, ne de dirisinden. Eğer gerçekten Allah'ın peygamberi isen bana oğlum bul veya yerini haber ver!

Hazreti Lût (a.s.) da ona:

— Â adam, dedi. “Üzülme, oğlun hayattadır ve falan yerde bulunmaktadır. Hemen git ve oradan yavrunu al...”

Söylenilen yere kadar giden adam çocuğunu orada sağ salim olarak buldu. Halbuki, Hazreti Lût (a.s.) efendimizin bulunduğu yer ile çocuğun bulunduğu yer arasında yüz fersahlık bir mesafe vardı. (Bir fersah: 5658 metredir.)

Bu mucizeden sonra o azgın adam, Allah'ın peygamberine iman etti ve imanında da sebat gösterdi.

5- Hazreti Lût (a.s.) efendimiz, kurak bir mevsimde hem de bulutsuz olarak yağmur yağdırmıştı.

Hazreti Lût (a.s.) hemen hemen evinde hiç oturmuyordu. Devamlı olarak Mü'tefike'nin beş şehrinde ve köylerinde dolaşıp duruyordu. Buranın insanlarını Allah'ın dinine çağırıyordu. Bu insanları Müslüman etmek için uğraşıyordu.

Yine böyle ilâhî bir vazife yapmak üzere bir köye gitmişlerdi. Köy insanlarını bir araya toplayarak onlara vazifesini tebliğ buyurdu. Ne var ki, bu insanlar onun sözlerine inanmadılar. İnanmak şöyle dursun üstelik bir de alay ettiler.

— Ey, dediler. “Eğer gerçekten peygamber isen bize yağmur yağdır. Görüyorsun, kuraklıktan perişanınız.”

Yapamayacağını zannederek de arkasından gülüştiler. Hazreti Lût (a.s.) yere çöktü. Secdeye kapanarak yüceler yücesine yalvardı. Derhal Allah'ın vahyi geldi. Âlemlerin yaratıcısı ve Rabbi olan Allah sevgili kulu ve peygamberine:

— Yâ Lût, buyurdu. “Ellerini gökyüzüne kaldır, muradına ereceksin!”

Hazreti Lût (a.s.) bu vahyi alınca mübarek ellerini semaların boşluğuna kaldırdı.

— Ey Rabbimin gökleri, dedi. “Haydi, yağmur yağdırınız!”

Derhal sağanak halinde yağmurlar boşanmaya başladı. Halbuki gökyüzünde en küçük bir bulut parçası bile yoktu. Gökten yağmurlar bulutsuz olarak iniyordu.

Allah’ın peygamberi için bu; bir değil, iki mucize oluyordu. Birisi; anından yağmur yağdırması; ikincisi de bu yağmurun bulutsuz ve rüzgârsız olarak yağması idi.

Ne yazık ki, bu büyük mucizeyi gözleri ile gördükleri halde kâfirlerden bir kişi bile iman etmedi.

Bu yüzden ki onlar helak oldular. En son olarak kendilerine ilâhî azap, göklerden geldi. Allahü Teâlâ hazretleri onların üzerine göklerden kızgın taşlar yağdırarak helak etti.

6- Küçük taşlar ve kum taneleri, Hazreti Lût (a.s.) efendimizle konuşuyorlardı.

Hazreti Lût (a.s.), yaşadığı müddetçe kavmini Allah’ın dinine çağırırdı durdu. Hiç durup dinlenmeden bu vazifeyi yerine getirdi. Nerede bir topluluk görse hemen yanlarına gidiyordu. Onların arasına karışıyor ve İslam’ı anlatıyordu.

Yine böyle bir gündü. Bulduğu bir topluluğun arasına girmiş ve onlara Allah’ın dinini anlatmaya başlamıştı.

O kavmin ileri gelenlerinden bir adam, avucuna ufak taşlar almış, bunlarla oynayıp duruyordu. Allah’ın peygamberi ile alay etmek kastı ile:

— Eğer, dedi, “Sen gerçekten Allah’ın peygamberi isen bunlarla konuş da marifetini görelim...”

Hazreti Lût (a.s.) da bu taşlara işaret buyurdu ve:

— Ey taşlar, dedi, “Allah’ın izni ile konuşunuz!”

Zalim adamın avucundaki taşlar bir insan gibi konuştular ve şunları söylediler:

— Ya Nebiyyallah, artık anlaşıldı ki bu azgın kavim size iman etmeyecektir. O halde Allahü Teâlâ hazretlerine yalvar da bizi ateş haline getirsin. Bu azgın ve zalim insanları Rabbim bizim vasıtamızla cezalandırsın.

Avucundaki taşların insan gibi konuştuğunu duydukları halde yine de inanmadılar. Üstelik alay ettiler ve:

— Elinden geliyorsa hiç geri durma. Söyle Rabbina da bizi hemencecik cezalandırsın, dediler ve kahkahalarla gülüştüler.

Bu hâdisе o kavmin gördüğü son mucize oldu. Gerçekten de gökyüzünden üzerlerine kızgın taşlar yağdı. Sonra ülkeleri yerin dibine battı. Hepsi de helak olup gittiler.

Kim bilir cehennemdeki azapları ve cezaları ne kadar büyük olacaktır...

7- Hazreti Lût'un (a.s.) en büyük mucizesi; kavminin toptan helak olması ve tarih sahnesinden silinmesidir.

Sodomlularla kırk yıldan fazla mücadele eden Hazreti Lût'un (a.s. bir gün sabrı tükendi. Artık bu kavmin yola geleceği yoktu. Allah'ın peygamberi onlardan ümidini kesmişti. Çünkü iman etmek şöyle dursun, devamlı olarak ona hakaret ve işkencede bulunuyorlardı. Bu yüzden Hazreti Lût (a.s.) Allah'ın yardımını diledi ve şöyle dua etti:

Lût dedi ki: "Ey Rabbim! (Azabın inmesi hususunda) fesatçılar kavmine karşı bana yardım et."²

"Ey Rabbim! Beni ve ailemi, bunların yapmakta oldukları kötülüğün azabından kurtar."³

Onların yaptıkları, hakaret ve işkence idi. Kırk yıldan fazla bir zamandan beri bunlara katlanıyordu. Artık dayanamaz hale gelmişti. Allahü Teâlâ hazretlerine böyle yalvarıyordu. Bu azgın kavimden bir an evvel kurtulmak istiyordu.

Yüceler yücesi olan Allah, kulu ve peygamberi Hazreti Lût'un bu duasını kabul buyurdu. Bu kavmi helak etmek üzere Hazreti Cebrail'i (a.s.), yanında bir kaç meleklerle birlikte ona gönderdi.

Bu hâdisе, kerîm kitabımız Kur'an'da şöyle dile getirilir:

Elçi meleklerimiz, Lût'a varınca, (kavmi bu güzel kılıklı elçilere bir fenalık ederler diye) onlar yüzünden kederlendi ve göğsüne sıkıntı geldi. "Bu, çok zor bir gün" dedi.⁴

Çünkü gelen elçiler, Allah'ın melekleri idi. Oldukça genç ve parlak delikanlılar suretinde gelmişlerdi. Hazreti Lût (a.s.) efendimizin kavmi

² Ankebût, 30.

³ Şuârâ, 169.

⁴ Hûd, 77.

ise oğlancı idi. Onları görecektelerse rahat bırakmayacaklardı. Allah'ın peygamberi onun için sıkılıyor ve:

— İşte bu benim için çok çetin bir gün oldu, diyordu.

Düşündüğü de başına gelmişti. Çünkü onun hanımı kendisine iman etmemişti. Evlerine parlak misafirlerin geldiğini bu azgın kavme bu imansız kadın haber vermişti.

Nihayetsiz kudret sahibi olan Allah hâdisenin akışını ibret nazarlarına şüa ayetle sunmaktadır:

Lût'un kavmi koşarak kendisine gelmişlerdi ve bundan önce kötü işler (oğlancılık) yapıyorlardı. (Misafirleri olan elçi meleklerle bir fenalık yapmasınlar diye) Lût şöyle söyledi: "Ey Kavmim! İşte şunlar kızlarım (onları kendinize nikâh edin, elçilere dokunmayın). Sizin için, onlar daha temizdir. Artık Allah'tan korkun, beni misafirlerim içinde rüsva etmeyin. Hiç aranızda, iyiliği emredip kötülükten alıkoyacak, aklı başında bir adam yok mu?"⁵

Hazreti Lût (a.s.) misafirlerini bu azgın kavmin elinden kurtarmak istiyordu. Bunun için de bir insanın yapabileceği en büyük fedakârlıkta bulunuyordu.

— Ne olursunuz, Allah'tan korkunuz. Misafirlerimi incitmeyiniz. İşte size kızlarımı veriyorum. Onları alınız. Bunlar sizin için daha temizdir.

Tefsir âlimlerinden Mücâhit ve Hazreti Saîd bin Cübeyr bu ayeti kerimeyi izah ediyorken diyorlar ki:

"Bir Peygamber, kavminin hanımlarının babasıdır. O halde Hazreti Lût (a.s.) bunlara kendi öz kızlarını değil de hanımlarını tavsiye ediyordu. Aklı başında olan insan ise bunu düşünür. Çünkü ayeti kerimeden kızlardan bahis buyruluyorken "Onlar" deniliyor. Yani cemi zamiri kullanılıyor. Halbuki Hazreti Lût'un (a.s.) iki kızı vardı. O halde onun kâfirlere takdim veya tavsiye ettiği, kendi kızları değildi. Onların kendi hanımları idi."

Lüba-bu't-Tevîl fî Meâni't-Tenzîl adlı tefsirde bunlar nakledildikten sonra: "Gerçek olan da budur. Çünkü Müslüman'ın nikâhı kâfire haramdır..."⁶ deniliyor.

⁵ Hûd, 78.

⁶ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fî Meâni't-Tenzîl*, C. 2, s. 338.

Gerçeği Allah bilir.

Kavmi de ona; “Yemin olsun ki kızlarının üzerinde bizim bir hakkımız -bir isteğimiz- yoktur. Sen de bizim ne istediğimizi en iyi şekilde biliyorsun”, dediler.⁷

— Ey Lût, diyorlardı. Bizim kadınlarla bir ilgimizin olmadığını sen pek âlâ biliyorsun. Biz erkek istiyoruz.

O zaman Hazreti Lût (a.s.), bir insan olarak çaresizliğini hissetti ve şöyle dedi:

“Ah, keşke sizi defedecek bir kuvvetim veya sırtımı dayayacak bir kabilem -akrabalarım- olsaydı”, dedi.⁸

Yani:

— Âh, diyordu. Kuvvetim olsaydı sizinle dövüştürdüm ve sizi buradan kovalardım. Bana arka verecek kavmim kabilem olsaydı, onların yardımını ister ve sizi başımdan defederdim. Ama şimdi çaresizim...

O zaman melekler kendilerini tanıttılar ve şöyle konuştular:

Melekler: “Ey Lût, biz senin Rabbinin elçileriyiz. -Onun tarafından gönderilen melekleriz- Onlar sana kat’iyen ulaşamayacaklar. O halde sen gecenin bir kısmında çoluk çocuğunu al ve buradan git. Karın harıç, onlardan hiç birine artık dönüp de bakma. Onlara gelecek olan kârına da gelecektir. Çünkü bunların mühletleri sabaha kadardır. Sabah vakti yakın değil mi?” dediler.”⁹

Yani:

— Ey Lût, mahzun olma ve korkma, onlar sana bir kötülük edemeyecekler. Çünkü biz Rabbin tarafından bu kavmi helak etmek üzere gönderilen melekleriz. Bize dokunamazlar.

Bu ayeti kerimeyi izah ediyorken Hazin diyor ki:

“Cebrail’in (a.s.) işareti ile Hazreti Lût (a.s.) evinin kapısını açtı. Hazreti Cibril (a.s.) onlara kanadı ile dokundu. Her birinin surati değişti. Yüzleri başka tarafa döndü. Hepsi çarpıldılar.

⁷ Hûd, 79.

⁸ Hûd, 80.

⁹ Hûd, 81.

İmdat, imdat... Lût'un evine büyüçüler dolmuş. Bizi bu hâle getirdiler. Aman oralara yaklaşmayın... Kaçın, kaçın! Diye bağırarak oradan uzaklaştılar."¹⁰

Allahü Teâlâ hazretleri, onların üzerine azabın nasıl geldiğini de şu ayeti kerimelerle bizlere duyuruyorlar:

Bizim azap emrimizin saati geldiği zaman onların üstünü altına çevirdik. Ve üzerlerine topraktan pişirilerek yapılmış kızgın ve düzgün taşlar yağdırdık. Rabbinin huzurunda bunlar -bu taşlar - nişanlı idi. Orası, bu zalimlerden uzakta değildir.¹¹

Onların üzerlerine yağın taşların aslı topraktı. Hepsi bir boyda, bir ölçüde yapılmış kızgın tuğla parçaları idi. Taşların hepsi de nişanlı, yani damgalı idi. Hangi taş kime isabet edeceği belli idi.

Bu azgın kavmin üzerine önce bu kızgın taşlar yağmaya başladı. Çünkü Allah'ın azabının ne olduğunu ve nasıl geldiğini bir kısmı gözleri ile görüyorlardı. Daha sonra da Hazreti Cebrail (a.s.) mübarek kanatlarını şehrin altına soktu. Yükseklerle çıkardı. Ters çevirerek yere vurdu. Beş şehirden ibaret olan Sodom ülkesi böylece yerin dibine battı. Battığı yerden sular fışkırdı ve göl haline geldi.

Tefsir âlimlerinden bazıları diyorlar ki: "Hazreti Lût'un (a.s.) hanımı da gece yarısı kendisi ile beraber çıkmıştı. Allah'ın Peygamberi iki kızı ve hanımına:

— Sakın, dedi. "Arkanıza bakmayınız!"

Onlar şehirden uzaklaşıp yüksekçe bir tepenin üzerine geldikleri zaman hanımı arkasını döndü ve kavminin haline baktı. Çünkü o sırada taşlar yağmaya başlamıştı. Sesler, gürültüler ve ölen insanların feryatları geliyordu. O da bunlara dayanamayarak:

— Yazık, kavmimiz helak oluyor, diyerek onlara acıdı.

Tam o sırada kendisine isabet eden kızgın bir taş, zaten iman etmemiş olan bu kâfire hanımı cansız yere serdi.

¹⁰ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 2, s. 339.

¹¹ Hûd, 82, 83.

“Ve -Hazreti İsmail (a.s.) babasının etrafında- koşup dolaşan bir çocuk olduğu zaman babası ona: “Yavrucuğum, ben rüyanda seni boğazladığımı görüyorum. Bak, -bu husustan ne düşünüyorsun?” dedi. Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz de babasına: “Babacığım, emrolunduğun vazifeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın” dedi.” (Saffât, 102)

HAZRETİ İSMAİL ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti İsmail (a.s.) Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin büyük oğludur. Anneleri; Hazreti Hâcer (r.anha) validemizdir.

Annelerini, Hazreti Sâre (r.anha) validemize cariyeler olarak Mısır Firavunu hediye etmişti. Daha sonra ise Hazreti Sâre (r.anha) validemiz bu mübarek hanımı efendisine nikâhladı. Çünkü kendilerinin çocuğu olmuyordu.

Hazreti İsmail (a.s.) dünyaya geldikten bir müddet sonra, Hazreti İbrahim onu ve muhterem validelerinin Mekke-i Mükerrreme'ye bıraktı. Çünkü Allah'ın emri böyleydi.

Bir takım kitaplarda; “Onların iki kadın arasındaki kıskançlıkları neticesi çöle bırakıldıkları...” yazılıdır. Fakat bütün bunlar Yahudi uydurmalarıdır ve Allah'ın peygamberine iftiradır. Çünkü bu iftiranın aslı; elimizdeki uydurma Tevrat nüshalarında kayıtlı bulunmaktadır. Bu rivayeti alanlar oradan almışlar.

Ana oğul onların Mekke-i Mükerrreme'ye bırakılmaları, tamamen Allah'ın emri ile idi. Bu hal, Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz için bir imtihandı. Allah dostluğu mertebesine erişmiş olan bu büyük peygamber, bu imtihanı kazanmıştır.

Sahihü'l-Buharî'de Hazreti İbni Abbas (r.a.) gelen şu rivayeti görüyoruz:

“İsmail'i henüz annesi emziriyorken babası Hazreti İbrahim (a.s.) onları, Mescidi Haram'ın yanında ve tam Zemzem kuyusunun üzerinde bulunan büyük bir ağacın altına bıraktı. O günü Mekke-i Mükerreme'de hiç kimse yoktu. Su da mevcut değildi. Onları böyle bir yere bıraktı. Yanlarına bir torba hurma ile bir kırba su koyarak Hazreti İbrahim (a.s.) oradan uzaklaştı. Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz sevgili ve sadık kocasına:

— Ey Allah'ın Peygamberi nereye gidiyorsun? Bizi buraya bıraktın. Burada ise ne insan var ne de bir şey, diye seslendi.

Hazreti İbrahim (a.s.) dönüp bakmadı ve cevap da vermedi. Sonra Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz ona:

— Bizi buraya bırakmanı sana Allah mı emrediyor? Yoksa kendi arzula mı koydun bizi bu çölde? Diye seslendi.

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz de muhterem zevcesine cevap verdi:

— Evet, Allah emretmiş bulunuyor!

Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz de:

— Ey Allah'ın Resûlü, dedi. “O halde Allah'ın emrine razıyız. Bizim burada kalmamızı emreden Allah, muhakkak ki bizi yalnız bırakmayacaktır...”¹

Evet, muhakkak ki bunu Allah'ın emri ve isteği ile yapıyordu. Çünkü bir peygamberin kendi nefsi ve arzusu ile hareket etmesi mümkün değildir.

Allah'ın emri ile bırakılmışlardı oraya ama ne de olsa bu çok çetin bir imtihandı. Çünkü emzikli bir yavru ile onun annesini yabancı bile olsa çölün ortasına bırakıp gitmek kolay bir iş değildir. Ama Allah emredince akan sular durur.

Bir insan ve bir baba olarak Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin yüreği yanmıştı. Bu yanık yürekle şöyle dua etti:

Ey Rabbimiz: “Gerçek şu ki ben kendi neslimden bir kısmını, senin hürmete şayan olan evinin yanında ve ekinsiz bir vadide bıraktım. Onları oraya yerleştirdim. Ey Rabbimiz, namazlarını kılınlar. Ve insanlar-

¹ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 113.

dan bir kısmının gönüllerini onlara meylettir de onları sevsinler. Onları çeşitli meyvelerden rızıklandır. İhtimal ki onlar sana şükrederler.”²

Hazreti İbrahim (a.s.), bu duasında duyduğu acıyı dile getiriyordu. Yavrusunu ve hanımını Allah’a havale ediyor ve onların çeşitli meyvelerden rızıklanmasını istiyordu. Bu ıssız çölde namazdan niyazdan ve şükürden uzaklaşmamaları için Allah’tan onlar için yardım istiyordu.

İçindeki acıyı ve hasreti, duasının şu cümleleri ile daha iyi dile getirmişti:

“Ey Rabbimiz, hiç şüphe yoktur ki, sen bizim gönlümüzde gizlediklerimizi de bilirsin, açığa vurduklarımızı da. Yerde ve gökte Allah’a gizli kalan hiç bir şey mevcut değildir.”³

Buharî Şerif’in ve Allah’ın kitabının bu beyanı karşısında bir takım Yahudi masallarına inanmak ve -hâşâ- Allah’ın peygamberine iftiraya kalkışmak akıl kârı değildir.

Mucizeler bahsinde daha teferruatlı olarak görüleceği gibi, Allahü Teâlâ hazretleri ana ve oğluna Zemzem kuyusunu ihsan buyurdu.

Suyun belirttiği yerden hayat da belirir. Civarda yaşayan Cürhüm kabilesi buralarda avlanıyorlarken bir bölük kuşun bir nokta da dolaştığını gördüler.

— Â, dediler. “Kuşların bulunduğu yerde hayat da vardır. Şuraya gidiniz ve bakınız bakalım su var mı?”

Sonra iki kişi gönderdiler. Gelen adam; güzel ve suyu tatlı olan bir kuyu buldu. Kuyunun başında, kucağında mini mini yavrusu ile genç bir hanım oturuyordu.

Öncüler bunu kabilenin ileri gelenlerine anlattılar. Onlar da derhal oraya koştular:

— Ey Hatun, dediler. “Bu kuyunun suyu tatlı ve boldur. İzin verirseniz biz de yerleşelim!”

Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz de:

— Olur, dedi. “Yalnız bu suyun mülkiyeti devamlı olarak bende kalacaktır!”

² İbrahim, 37.

³ İbrahim, 38.

Onlar da kabul ettiler ve Mekke-i Mükerrerme'ye yerleştiler.

Böylece Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz ve küçük yavrusu Hazreti İsmail (a.s.) kısa zamanda yalnızlıktan kurtuldular. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin duasına Yüce Allah bu şekilde cevap vermiş oluyordu.

Hazreti İbrahim (a.s.) Allah'ın emriyle Mekke-i Mükerrerme'ye bıraktığı yavrusunun ziyaretine birkaç kere geldi ve gitti. Bir keresinde Allahü Teâlâ hazretleri ona:

— Allah yolunda oğlunu kurban et! Emrini vermişti.

Tabi bu da bir imtihandı. Mucizeler bahsinde hâdisenin cereyan şekli görülecektir.

Hazreti Hâcer (r.anha) validemizin vefatından sonra da Kâbe-i Muazzama'yı yapmak için geldi.

— Oğlum, dedi. "Allah burada bana bir ev yapmamı emrediyor. Sen de bana yardım edeceksin."

Kabe'i Muazzama'yı ilk defa Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz yapmışlardı. Fakat Nûh tufanında göklere çekildi ve yeri belirsiz oldu.

Baba oğul Kâbe-i Muazzama'yı yeniden kurmak istedikleri zaman şiddetli bir rüzgâr çıktı. Rüzgâr hiç durmaksızın bir gün ve bir gece esti. Ertesi sabah uyandıkları zaman Kâbe-i Muazzama'nın eski temelini ortaya çıktığını gördüler.

*Hazin Tefsiri'*nin beyanına göre; Allahü Teâlâ onlara bir bulut gönderdi. Bulut tam Kâbe'nin üzerinde durdu. Sonra bir melek geldi ve:

— Ey Allah'ın Peygamberi, dedi. "Kâbe'yi bu bulutun gölgesinin ölçüsüne göre yapacaksınız!"

Hazreti İbrahim (a.s.) duvarları ördü. Hazreti İsmail (a.s.) de çamur ve taş taşıdı. Daha sonra saklı olduğu yerden Hacerü'l Esved'i çıkardılar. Bu günkü yerine koydular.

Kâbe'nin inşası bittikten sonra da Allah'a hamd ederek dua ettiler.

"Ey Rabbimiz, Bizi sana tam manası ile teslim olan kullardan eyle. Zürriyetimizden de Müslüman bir ümmet çıkart. Ve bize de ibadet yerlerimizi gösteriver. Tevbelerimizi de kabul buyur. Çünkü sen tevbeleri çok kabul edersin ve pek merhametlisin. Ey Rabbimiz, Onlara -bizim neslimizden gelecek olan zürriyetimize- kendi içlerinden bir peygam-

ber gönder de onlara senin ayetlerini okusun ve onlara kitabı ve hikmeti öğretsin. Onları küfür ve günahlardan temizlesin. Çünkü sensin aziz olan ve sensin hakîm olan.”^{4 5}

Baba oğul, iki muhterem peygamberin dualarında zikredilen ve istenen peygamber, Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizdir.

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz bu fani âlemde 120 sene yaşadı. Nişancı Paşa’nın *Cihan Tarihi*’nde 633 sene yaşadığı yazılıdır. Gerçeği Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Kabri şerifleri, devamlı olarak yaşadıkları Mekke-i Mükerrerme’de bulunmaktadır.

Hazreti İsmail (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin uzunca devam eden şerefli hayatı içinde muhakkak ki yüzlerce mucize meydana gelmiştir.

Allahü Teâlâ en büyük ve en son Peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizin de atası olan bu büyük peygamberin bize kadar yalnız sekiz mucizesi ulaşabilmiştir.

Şimdi onları sıra ile yazıyoruz:

1- Hazreti İsmail’in (a.s.) en büyük ve günümüze kadar devam eden mucizesi; Zemzem kuyusudur.

Sahihü’l-Buharî’de Zemzem kuyusunun zuhuru, bizzat sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) tarafından şöyle haber verilmektedir:

Hazreti İsmail henüz süt emen bir çocuk iken Allah’ın emri ile babası tarafından Mekke-i Mükerrerme’ye bırakıldılar. Yanlarından bir torba kadar hurma ve bir kırba da su vardı. Bir kaç gün sonra suları tükendi. Ana ve oğul çok susadılar.

Hazreti Hacer (r.anhâ) kendisine en yakın tepe olarak Safa tepesini gördü. Koşarak oraya çıktı ve vadiyi gözetledi. “Acaba bir insan görülebilir miyim?” diye düşünüyordu. Ama kimseyi göremedi. Oradan koşarak indi ve Merve tepesine çıktı. Oradan da vadinin boşluklarına baktı. Görünürlerde kimsecikler yoktu. İki tepe arasında tam yedi defa koştu durdu.

⁴ Bakara, 128, 129.

⁵ el-Hazîn, Alaaddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu’t-Tevîl fi Meâni’t-Tenzîl*, C. 1, s. 83.

Her defasında yavrusunun hizasına geldiği zaman ona bakıyordu. Yedinci de bir ses duydu. Kendi kendine:

— Sus, dinle! Dedi.

Bir de baktı ki Zemzem'in yerinde bir melek belirmiş. Melek kanadı ile yerleri eşiyor ve su çıkartıyordu. (diğer bir rivayette: "Ayağının topuğu ile eşiyordu.") Hazreti Hâcer koşarak suyun yanına geldi ve avuç avuç kırbasına doldurmaya başladı."

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) sözlerinin burasında tatlı bir şekilde gülümseyerek buyurdular ki:

— Allah İsmail'in (a.s.) annesine merhamet etsin. Suyu avuçlayarak kırbasına doldurmaya kalkışmasaydı, zemzem bugün devamlı akan bir çeşme olacaktı.

Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz bu sudan içti ve yavrusuna da içirdi. Sonra melek ona dedi ki:

— Garip ve yalnız kalmaktan korkmayınız! Çünkü burada Allah'ın evi kurulacaktır. Bu çocuğun kendisi ile babası beraber kuracaklardır. Allahü Teâlâ hazretleri, bu evi ve civarındakileri yalnız bırakmayacaktır.⁶

Evvelce de anlatıldığı gibi, meleğin dediği aynen zuhur etti. Çünkü buraya önce Cürhüm kabilesi gelerek yerleşti. Daha sonra da Kâbe-i Muazzama yapıldı.

Bu hâdis; hem Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz için büyük bir mucizedir. Hem de Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin devri sabâvetinde meydana gelen bir mucizesidir. Çünkü Hazreti İbrahim (a.s.) hanımını ve küçük yavrusunu Allah'ın emri ile buraya bırakıp gidiyorken dua etmişti. Zemzem kuyusunun zuhuru ve Cürhümlülerin buraya yerleşmesi ile onun duasına Allah tarafından cevap verilmiş oluyordu.

Zemzem kuyusunun zuhuru, Hazreti Hâcer validemiz için de büyük bir keramettir. Allah'ın meleklerinden Cebrail (a.s.) ona görünmüş ve kendisi ile konuşmuştur.

Peygamber anneleri arasında meleklerle konuşan bir kaç hanım daha vardır. Bunlar kendi bahislerinde anlatılacaktır.

⁶ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 314.

2- Hazreti İsmail (a.s.) Allah'ın emri ile babası tarafından kurban edilmek istenilmişti. Allah ü Teâlâ bir koç göndermek sureti ile onları kurtarmıştır.

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz on üç yaşlarına geldiği zaman muhterem babaları bir rüya gördü. Rüyasında ona:

— Oğlun İsmail'i Allah yolunda kurban olarak kes! Emri veriliyordu.

O günü kameri aylardan Zilhiccenin sekizi idi. Allah'ın peygamberi, rüyanın gerçek olup olmadığı hususunda tereddüt geçirdi. Bu yüzden Zilhiccenin sekizinci gününe; *"Tereddüd günü"* manasına *"Yevmül-Terviye"* denildi.

İkinci gece aynı rüyayı yine görmüşlerdi. Artık bu rüyanın gerçek ve Allah'tan olduğunu bildi. Bunun içindir ki; *"bilmek ve tanımak günü"* manasına olarak Zilhiccenin dokuzuncu gününe *"Yevmül-arefe"* denildi.

Rüyayı gördüğünün üçüncü günü, yani Zilhiccenin onuncu gününde ise sevgili yavrusunu kurban etmek üzere Mina'ya götürdü. Bu yüzden Zilhiccenin onuncu günü:

— Ey Hâcer, dedi. *"İsmail'i hazırla, dağlardan biraz odun toplayalım... O da benimle birlikte gelsin..."*

Yeryüzü hanımlarının hanımefendisi olan Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz belki de bir şeyler sezmişti. Akşamdan küçük yavrusunu yıkadı. Sabahleyin temiz elbiseler giydirdi. Saçlarını ve ellerini kınaladı. Ve:

— Yavrucuğum, dedi. *"Babanın emrinden dışarıya çıkma. Çünkü o Allah'ın peygamberidir. Allah'ın peygamberleri, Allah'tan aldıkları emirler ne ise onu yaparlar!"*

O servi boylu yavrusunun yüzünü gözünü öperek babasına teslim etti.

Derler ki; kurbanlık koyunları kınalamak Hazreti Hâcer (r.anha) validemizden kalmıştır.

Baba oğul, Mina'ya doğru yola çıkınca aşağılık şeytan durumdan haberi oldu. Kendi kendine dedi ki:

— İşte benim için büyük bir gün! Bu gün onları kandıramazsam, yeryüzünde başka hiçbir insanı kandıramam!

Derhal Hazreti Hâcer (r.anha) yanına geldi. İhtiyar bir adam kılığına bürünmüştü.

– Yâ Hâcer, dedi. “Oğlunuz nerede?”

– Babası ile odun getirmeye gittiler.

– Sana yanlış söylemişler. O, oğlunu kurban olarak kesmeye götürüyor.

– Bir baba oğlunu keser mi hiç?

– Bir rüya gördü. Rüyasında ona oğlunu kurban etmesi söylendi. O da inandı buna. Şimdi ciğerpare yavrusunu kesecek.

– Benim kocam bir peygamberdir. Allah’ın emri ile hareket eder. Eğer ona, Allah böyle bir şey emretmişse, emredildiğini yapması gerekir. Bize de Allah’ın emrine sabretmek düşer...

Bu konuşmadan sonra şeytan artık Hazreti Hâcer’i aldatamayacağını anladı. Koşarak Mina’ya geldi. Önce Hazreti İsmail (a.s.) efendimize göründü. Ona sokularak:

– Ey İsmail, dedi. “Babanla nereye gidiyorsun böyle?”

Hız. İsmail cevap verdi.

– Odun toplamaya gidiyoruz.

– Hayır baban seni kesecek. Kesmeye götürüyor.

– Bir baba oğlunu keser mi? Sen neler söylüyorsun?

– Baban kendisine Allah’ın emrettiğini zannediyor.

– O halde babam hata etmez. Allah’ın emri ne ise ona razıyım.

Şeytan yine mağlup olmuştu. Küçük bir çocuğu bile kandıramamıştı. Son bir hamle olarak Hazreti İbrahim’in önüne geçti ve dedi:

– Nereye gidiyorsun, ey İbrahim?

Allah’ın Peygamberi de:

– Oğlumla odun devşirmeye gidiyorum, dedi.

– Gördüğünüz rüya şeytandandır. Şeytanî bir rüya aldanarak ciğerpare yavrunuzu kesmeniz doğru mu?

Hazreti İbrahim (a.s.) karşısına dikilen bu ihtiyarın şeytan olduğunu hemen anladı ve yerden yedi taş alarak yüzüne fırlattı. Bu taşlama bugünkü “Cemeretül Akabe”nin yerinde oluyordu.

Şeytan tekrar önüne geçerek onu ikaz etmek istedi. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz ona yedi taş daha attı. Bu da; bugünkü “Cemretül vusta”nın yerinde vukua gelmişti. Şeytan üçüncü defa Allah’ın Peygamberinin önüne dolandı ve ona:

— Ey İbrahim, dedi. “Bir rüyaya aldanarak oğlunuzu kesmeniz babalık şanından değildir!”

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz ona yedi taş daha attı. Bu da bugünkü “Cemretüs-suğra”nın yerinde oluyordu.

İşte bu sebeptendir ki bizim şariatımızda, bu üç makamda Şeytana niyet ederek yedişerden yirmi bir taş atmak vacip olmuştur. Hacılar bu vazifeyi orada yaparlar.

Baba oğul oradan yürüyerek Mina’daki kurban mahalline geldiler. İşte burada Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz oğluna Allah’ın emrini açıkladı.

Burada Allah’ın kelamına kulak verelim. Yüceler yücesi Rabbimiz, Kur’an-ı Kerim’in Saffât Sûresi’nde hâdiseyi bize şöyle anlatıyorlar:

Ve -Hazreti İsmail (a.s.) babasının etrafında- koşup dolaşan bir çocuk olduğu zaman babası ona: “Yavrucuğum, ben rüyamda seni boğazladığımı görüyorum. Bak, -bu hususta-sen ne düşünüyorsun?” dedi. Hazreti İsmail -(a.s.)- de babasına: “Babacığım, emrolunduğun vazifeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın” dedi.⁷

Evet, Hazreti İbrahim (a.s.) Allah’ın emrini yavrusuna böyle açıklamıştı. Bu küçük yavru da Allah’ın emrine hiçbir itiraz göstermeden teslim olmuştu. Çünkü biliyor ve inanıyordu ki, onun babası Allah’ın Peygamberi idi. O halde Allah’ın peygamberi olan zât, hata etmezdi. Allah ne emretmişse onu yapardı.

Lüba-bu’t-Tevîl fi Meâni’t-Tenzîl adlı tefsirde bu ayeti kerimeler tefsir ediliyorken şu bilgi verilmektedir:

“Hazreti İsmail (a.s.) kurban olunacağını öğrenince sevgili babasına şu vasiyetlerde bulundu: Babacığım, ellerimi ve ayaklarımı çok sıkı bağla da ölüm acıları ile çırpınmayayım. Elbiselerinin eteğini toparla. Benim kanımdan senin üzerine sıçramasın. Böyle olursa belki Allah’ın yanında benim sevabım azalır. Aynı zamanda annem görecektir çok üzülür. Bıçağını iyi bile ve boğazıma hızlı olarak çal ki bu iş benim için kolay olsun. Çünkü

⁷ Saffât, 102.

ölümün acıları çok şiddetlidir. Anneme benim selamımı götür. Eğer arzu ediyorsan gömleğimi de ona ver. Belki bununla kendisini teselli eder.

Hazreti İbrahim (a.s.) da sevgili yavrusuna:

— Yavrucuğum, dedi. “Allah’ın emrini ifade bana ne güzel yardım ediyorsun?”

Sonra oğlunun arzularını yerine getirdi. Ağlayarak onu kucakladı ve doya doya öptü. Onun ellerini ve ayaklarını bağladı. Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz de ağlıyordu. Tabi bu şefkat ve hasret ağlayışı idi. Yoksa Allah’ın emrine muhalefetten değildi.

Daha sonra onu kurban etmesi gereken taşın yanına yatırdı ve:

— Allahın adı ile. Ve o Allah en büyüktür, diyerek bıçağı boğazına çaldı.

Fakat bıçak kesmemişti. Bıçağını iki defa bileyerek aynı şeyi iki defa tekrarladı. Fakat bıçak yine de kesmiyordu. Taşı kesip parçalayan bıçak, İsmail’i (a.s.) kesmiyordu.

Bunun üzerine Hazreti İsmail babasına:

— Babacığım, dedi. “Beni yüzükoyun yatır ve bıçağı ensemden çal. Çünkü sen benim yüzüme baktığın zaman acıyorsun. Şefkatin üstün geliyor ve bıçağı kuvvetli vuramıyorsun. Allah’ın emri ile şefkatin arasında bocalıyorsun. Ben bıçağı, sen de yüzümü görmezsen emrolunduğun vazifeyi daha iyi yaparsın.

Hazreti İbrahim (a.s.) da böyle yaptı. Yavrusunu yüzükoyun çevirdi ve bıçağı ensesinden vurdu. Fakat bıçak, sanki bakır bir levha gibi geriye dönüverdi. Yine kesmemişti.

Hazreti İbrahim (a.s.) ne yapacağını bilemez bir durumda iken Allah’ın vahyi yetişti.”⁸

Manzaraya Kur’an-ı Kerim’den bakalım:

Ne zaman ki her ikisi birden Allah’ın emrine teslim oldular ve onu alınının üzerine yere yatırmıştı ki, biz ona; “Yâ İbrahim!” diye seslendik. Şüphesiz ki sen gördüğün rüyayı tasdik ettin -vazifeni yaptın-. Gerçek olan şudur ki, biz, iyilik edenleri böyle mükâfatlandırırız.⁹

⁸ el-Hazîn, Alaaddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu’t-Tevîl fi Meâni’t-Tenzîl*, C. 4, s. 22

⁹ Saffât, 103-105.

Buradaki ihsan=yani iyilik; hadisi şerifte bildirildiği gibidir. Yani; “Allahü Teâlâ hazretlerini görüyormuş gibi ibadet etmektir.” Biz ibadet ediyorken Rabbimizi görmüyoruz; ama o bizi görmektedir. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz de böyle yapmıştı. Rabbinin emrini, onu görüyormuşçasına yerine getirmişti. Onun içindir ki, yüceler yücesi Rabbimiz onun hakkında ve ona hitap ederek, şöyle buyuruyordu:

Gerçek olan şudur ki, biz iyilik edenleri böyle mükâfatlandırırız. Şüphe yoktur ki bu, onun için ulu bir imtihandır. Ve onun yerine büyük bir kurban gönderdik.¹⁰

Yani kurban edilmesi gereken Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin yerine Allahü Teâlâ hazretleri büyük bir koç göndermişti.

Hazreti İbrahim (a.s.) Allah’ın vahyini duyunca başını yukarıya kaldırdı. Bir de gördü ki, Hazreti Cebrail (a.s.), elinde büyük, besili ve boynuzlu bir koç ile gelmektedir. Bunu gören İbrahim (a.s.) tekbir getirdi. Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz de tekbir getirdi. Hazreti Cebrail (a.s.) da tekbir getiriyordu. Bu tekbire koç da katıldı. O da tekbir getiriyordu.

Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizi Hazreti Cebrail’in (a.s.) getirdiği koçu olarak oğlunu kurban etmek istediği yerde kurban etti.

Böylece baba oğul büyük bir imtihanı daha kazanmış oldular.

Bu bir hâdisede aslında bir değil birçok mucizeler vardır. Şöyle ki:

1- Hazreti Hâcer validemiz oğlunu babası ile gönderiyorken ona vasiyyette bulunmuştu. Ona demiştir ki: “Yavrucuğum, sakın babanın emrinden dışarıya çıkma! Çünkü o, Allah’ın peygamberidir. Allah’ın peygamberleri, Allah’tan aldıkları emirler ne ise onu yaparlar.”

Bu, Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz için bir keramettir. Kerameti ile bir şeyler sezinlediği anlaşılıyor.

2- Şeytan onun yanına geldiği zaman ona da aldanmamıştı. Onun fitnessini kavramış ve “Biz Allah’ın emirlerine teslim olan kullarız...” cevabını vermişti. Bu da büyük bir keramettir. Çünkü yeryüzündeki hanımların içinde bu metaneti gösterecek kimse yoktur. Kendisine oğlunun kesileceği haber verilsin, o da bunun karşısında sabır ve metanet göster-sin. İşin kerameti ve büyüklüğü buradadır.

¹⁰ Saffât, 105-107.

3- Şeytan, Hazreti İsmail (a.s.) da kandırmak istemişti. Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz ise Şeytana; “Babam hata etmez. O Allah’ın peygamberidir. Allah’ın emri ne ise ben de ona razıyım...” demişti.

Henüz on üç yaşlarında olan küçük bir yavrunun bu kadar metin olabilmesi ve Allah’ın emrine bu kadar güvenmesi, ancak bir peygamberin yapabileceği iştir. Sıradan insanların yapacağı işlerden değildir.

4- Boğazına üç defa çalındığı halde bıçak kesmemiştir. Ense kökünden vurulduğu zaman da bıçağın ağzı, ince bir bakır levha gibi dönüvermiştir.

Halbuki bir bıçağın kesmemesi mümkün değildir. Fakat Allah emrederse bıçak kesmez. Bu, her ikisi içinde büyük bir mucizedir.

5- Allah’ın vahyini baba oğul her ikisi birden duymuşlardır. Allah’ın sesini ise yalnız peygamber olanlar duyabilirler.

6- Hazreti Cebrail’i (a.s.) baba oğul ikisi birden görmüşlerdir. Melekleri ise yalnız Allah’ın peygamberi olan seçkin kulları görebilirler.

7- Onlarla birlikte koç da tekbir almıştır. Dilsiz bir hayvanın insan gibi tekbir alması, tabi Allah’ın emri ile. Baba oğul iki peygamber için de mucizedir.

8- Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Cebrail’in eli ile onlara besili ve boynuzlu bir koç göndererek Hazreti İsmail (a.s.) efendimizi kurtarmıştır.

Hazreti İbrahim (a.s.) daha sonra oğlu ile birlikte Kâbe-i Muazzama’yı yaptığı zaman bu koçun boynuzunu altın oluğun yanına çakmıştı. Bu boynuzlar burada, tâ Abdullah ibni Zübeyr (r.a.) hazretlerinin hilâfetine kadar kaldı. Zalim Haccac Kâbe’i Muazzama’yı mancınıklarla harap ettiği zaman bu boynuzlar kayboldu ve bir daha da bulunamadı.

3- Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz, muhterem babalarının ziyaret ve işaretlerini anlayarak hanımını bırakmış ve yeni bir evlilik yapmıştı.

Hazreti İsmail (a.s.) yirmi yaşlarına geldikleri zaman Cürhüm kabillesinden bir hanımla evlenmişlerdi. Oğlunun evlendiğini duyan Hazreti İbrahim (a.s.) onun ziyaretine geldi. Evin kapısını çaldı. Genç gelin kapıyı açtı ve fakat misafirine iltifat etmedi. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz ona sordu:

– Kocanız nerede?

Cevap verdi:

– Ava gitti.

– Geçiminiz nasıldır?

– Geçimimiz oldukça dardır. Kocam av eti getirirse yiyoruz. Getiremezse aç yatıyoruz.

Bunun üzerine Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz gelin hanıma:

– Kızım, dedi. “Kocanız eve geldiği zaman ona benden selam söyle. Evini beğendim. Fakat eşiği olmamış. Evinin eşiğini değiştirsin.”

Akşamleyin Hazreti İsmail (a.s.) avdan döndü. Evde babasının nurunu derhal tanıdı ve hanımına sordu:

– Bu eve bu gün bir gelen olmuş... Kimdi?

Hanım da:

– Evet, ihtiyar bir adam geldi. Sana selamı var. Evini beğendim ve fakat eşiğini sevmedim. Bu evin eşiğini değiştirsin! Şeklinde konuştu.

Bunun üzerine Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz hanıma:

– O halde, dedi, hemen eşyalarını topla ve babanın evine dön!

Hanım üzülerek:

– Bu da ne demek oluyor, ey İsmail? Dedi.

Hazreti İsmail dedi ki:

– Ey hatun! Evin eşiği, evin hanımıdır. Sana gelen de benim babamdı. Bana evinin eşiğini değiştirsin dediğine göre demek oluyor ki seni beğenmedi ve değiştirilmeni istiyor.

Ve bu hanımı derhal boşadı. Bir müddet sonra yine aynı kabileden bir başka hanımla evlendi.

Bir yıl sonra Hazreti İbrahim (a.s.) yine oğlunun ziyaretine geldi. Kapıyı çaldı. Yeni hanım kapıyı açtı ve misafirini güler yüzle karşıladı. Hiç tanımadığı bu yaşlı adama büyük bir hürmet ve iltifat gösterdi. Allah'ın Peygamberi:

– Kızım, dedi kocanız nerede?

Cevap verdi:

– Avda.

– O halde ben inmeyeyim.

– Rica ederim ininiz. Allah’ın bize gönderdiği bir misafirsiniz. Uzak-tan gelmişe benziyorsunuz. Karnınız açıtır. Sizi doyurayım. Akşama da nasıl olsa efendim gelir. Muhakkak ki sizi gördüğünden memnun olur.

– Geçiminiz nasıldır? Rızkınızı nereden ve nasıl temin ediyorsunuz?

– Kocam her gün ava gider ve rızkımızı getirir. Rızkımız; et ve su ve hurmadan ibarettir. Ben de hemen size bir miktar et ve hurma ikram edebilirim.

– Sağ ol yavrum, inmeyeceğim!

– Hiç değilse müsaade edin ayaklarınızı ve başınızı yıkayayım. Evimizden bir miktar olsun su için.

Hazreti İbrahim buna razı oldu. Atından inmeksizin gelin hanım onun ayaklarını ve başını soğuk su ile yıkadı. İçmek için su verdi. Heybesine de bir miktar av eti koydu.

Allah’ın peygamberi veda edip ayrılıyorken gelin hanıma:

– Kızım, dedi, kocanıza benden selam söyleyiniz. Evinin eşiği çok güzeldir. Bu eşiğe dikkatli sarılsın ve bırakmasın!

Hazreti İsmail (a.s.) akşam avdan dönünce yine sevgili babasının nurunu evde gördü. Hanımına:

– Bu eve bu gün bir gelen olmuş, dedi. Hanım da:

– Tanımadığım bir ihtiyar geldi. Çok güzel ve yüzü nurlu bir insandı. İsrar ettim inmedi. Ben de ayaklarını ve başını soğuk su ile yıkadım. Heybesine bir miktar et koydum. Gitti.

– Bana bir şey söylemedi mi?

– Evet, size selamı var. “Kocana söyle; evinin eşiğine iyi sarılsın” dedi.

Hazreti İsmail tatlı bir gülümseyişle:

– Ey hatun, dedi. “Sana müjdeler olsun.”

– Hangi şey için beni müjdeliyorsunuz?

– Çünkü o gelen benim babamdı. Senin, tanımadığın halde bir misafire hürmet göstermenden memnun olmuş bulunuyor. Kapının eşiği de sensin. Seni bırakmamamı istemişler.

Hazreti İsmail (a.s.) nübüvvet nuru ile babasının emir ve işaretlerini anlamıştı.

Tanımadığı halde misafirine sırf Allah için hizmet ve rahmet gösteren bu mübarek hanım da peygamber hanımı olarak kalmak saadetine erişti. Hazreti İsmail (a.s.) efendimize hayatı boyunca hizmet etti ve on iki çocuk dünyaya getirdi.

Ne mutlu onlara ve onların izinden gidebilenlere.

4- Hazreti İsmail (a.s.) efendimizle Kubeys dağı konuşmuşlardı.

*Hazin Tefsiri'*nde bu hâdise şu şekilde nakledilmektedir:

“Hazreti İbrahim (a.s.) oğlu ile birlikte Kâbe’i Muazzama’yı yapıyordu. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz duvar örüyordu. Hazreti İsmail de taş ve harç taşıyordu. Duvar bir insan boyu yükselince Hazreti İbrahim (a.s.) oğluna:

— Yavrucuğum, dedi. “Şuradan güzel bir taş getir de bu köşeye koyalım. İnsanlar için bir işaret olsun.”

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz taş aramaya gidince Kubeys dağı kendisine bir insan gibi seslendi:

— Ya İsmail, aradığın taş, ben de gizlidir, buraya kadar gel ve al!

Hazreti İsmail (a.s.) de dağın yanına gitti. Tufanda kaybolan Hacerül Esved’i buldu. Babasının ve altı meleğin yardımı ile taşı yerine koydular.”¹¹

Yine aynı tefsirde deniliyor ki:

“Hacerül Esved Hazreti Âdem (a.s.) efendimizle birlikte cennetten çıkmıştır. Önceleri bembeyazdı. Fakat daha sonra putperest insanların dokunması ile siyahlaştı.”

Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) da buyuruyorlar ki:

“Hacerül Esved ilk defa Kâbe-i Muazzama’ya koyan zât, Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz olmuştur. Tufanda Kâbe’nin ilk yapısı göklere çekildi. Hacerül Esved’e gelince, Hazreti Cebrail kaybolmasın diye onu Ebû Kubeys dağına saklamıştı. Sonra Hazreti İbrahim (a.s.) Kâbe-i Muazzam’ayı yapıyorken Ebû Kubeys dağı konuştu. Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz de onu saklandığı yerden çıkartarak Kâbe’deki bugünkü yerine koydular.”

¹¹ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu’t-Tevîl fi Meâni’t-Tenzîl*, C.1, s. 83.

5- Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin mucizeleri ile dikenli ve meyvesiz ağaçlar, meyve ağaçları hâline gelmişti.

Allah'ın bu yüce peygamberi, çadırlarda yaşayan Arap kabilelerini İslam'a çağırıyordu. Onları Allah'ın dinine davet etmek kastı ile aralarında dolaşıp duruyordu.

Yine böyle bir kabilenin yanına gitmişti. Onların hepsini bir araya toplayarak kendi vazifesini ve Allah'ın dinini anlatmaya başladılar.

Onun konuşması tamam olunca, kabilenin ileri gelenlerinden bir zât şöyle konuştu:

— Yanımıza geldin. Allah'ın peygamberi olduğunu söylüyorsun. Bizim tuttuğumuz yolun da batıl olduğunu iddia ediyorsun. İyi ama senin doğru söylediğini nereden bileceğiz? Peygamber olduğunu bize nasıl ispat edeceksin. Bize bir alamet göstermelisin!

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz de onlara:

— Ne gibi bir alamet istiyorsunuz? Diye sordu.

O zât da şöyle dedi:

— Bakınız biz çölde yaşıyoruz. Dikenli çalılardan başka ağaçlarımız yoktur. Eğer gerçekten Allah'ın peygamberi iseniz dua edin de bu ağaçlar meyveli hale gelsinler. Biz bunların meyvelerinden yiyelim ve senin peygamber olduğuna inanalım.

Bunun üzerine Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz mübarek ellerini kaldırarak dua etti. Onun duası tamam oluyorken, çöldeki dikenli ağaçların tamamı meyveli ağaçlar haline geliverdi. O kadar ki, orada hazır bulunanlar hemen bu ağaçların meyvelerini toplayıp yemeye başladılar.

Bu büyük mucizeyi gören kabilenin tamamı İslam'ı kabul ettiler ve Allah'ın peygamberinin yolundan bir daha ayrılmadılar.

6- Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin duası ile hiç doğurmamış kısır bir koyundan devamlı olarak süt sağılmıştı.

Mekke'i Mükerreme civarında yaşayan Cürhüm kabilelerinin bazıları İslam'ı benimsemişlerdi. Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz kalanları Allah'ın dinine kavuşturmak için çalışıyordu. Devamlı olarak bu kabilelerin arasında dolaşıyordu.

Bir gün yine onları Allah'ın dinine davet etmek için yanlarına gitmişti. Kabilenin ileri gelenlerinden bir kişi, Allah'ın peygamberi ile alay etmek maksadı ile ortaya hiç doğurmamış kısır bir koyun getirdi.

— Ey İsmail, dedi. “Eğer gerçekten Allah'ın peygamberi isen, bu koyunu sağ da görelim!”

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz de onlara:

— Siz, dedi. “Bana bir kap getiriniz.”

Kabı getirdiler. Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi mübarek elini koyunun sırtına koydu ve:

— Beni Peygamber olarak gönderen Allah'ın adı ile diyerek koyunun sırtını bir kaç kere sıvazladı.

Sonra da elindeki kapla koyunun memelerine yaklaşarak sağmaya başladı. Sağdığı ilk sütü, o mucize isteyen zâta verdi. Sonra tekrar sağdı ve orada bulunanlara verdi. Ne kadar çok sağarsa sağsin koyunun memesindeki süt tükenmiyordu. En son sağdığını da kendileri içtiler.

Bu mucizeyi görenlerin hepsi de iman ettiler. Bu mübarek koyunu da Hazreti İsmail (a.s.) efendimize hediye ettiler.

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz sağ olduğu müddetçe bu koyun da yaşıdı. Sütü hiç kesilmeksizin bir süt pınarı hâlinde aktı.

Kuvvet ve kudret Allah'ın elindedir. Damarların içindeki kanı süt haline getiren de odur. Onun sevgili bir kulu ve peygamberi istediği zaman ise doğurmamış hayvanın damarlarında dahi süt pınarları yaratmaya muktedirler.

7- *Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin duaları ile koyunlar çoğalmış ve yünleri de ibrişim haline gelmiştir.*

Zemzemi şerifin etrafına yerleşmiş olan Cürhümlüler, bu büyük nimete bir şükür karşılığı olarak Hazreti İsmail (a.s.) efendimize iki koyun hediye etmişlerdi.

— Bunları hem sağarsınız hem de yününden istifade edersiniz.

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz onlara teşekkür etmekle beraber, mübarek gönlüne geldi ki:

— Babamın binlerce koyunu var. Onların yünlerinden hiç bir şekilde istifade edemedik. Bu iki koyunun yününden ne olacak?

O gece muhterem valideleri Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz bir rüya gördüler. Rüyasında; koyunlar çoğalmışlar ve yünleri ibrişim haline gelmişti. Sabahleyin bu rüyasını oğluna anlattı. Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz bu rüyaya pek çok sevindi.

Gerçekten de biraz sonra kendilerine Hazreti Cebrail (a.s.) göründü ve:

— Ya İsmail, dedi. “Allahü Teâlâ hazretlerinin sana selamı var. Buyuyorlar ki, “Kulum İsmail neler istiyorsa bunun için bana dua etsin. Dualarını kabul edeceğim ve dileği ne ise vereceğim.”

Bunun üzerine Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz ve muhterem valideleri Hazreti Hâcer (r.anha) validemiz derhal ellerini kaldırarak dua ettiler.

Onların duaları bereketi ile koyunlar çoğaldı ve yünleri de ibrişim haline geldi. Tabi ibrişim, yünden çok daha kıymetli olduğu için bu, onların geçimlerinden büyük bir ferahlık meydana getirdi.

8- *Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin duaları ile kumlar un haline gelmişti.*

Bir keresinde Yemenliler, hem Kâbe-i Muazzama'yı hem de Allah'ın peygamberini ziyaret için gelmişlerdi. Misafirlerin sayısı iki yüz kadardı. Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin hanımları çok üzüldüler ve muhterem zevcelerine:

— Ey Allah elçisi, dediler. “Evimizde yiyecek bir şeyimiz kalmadı. Ne yapsak acaba?”

Hazreti İsmail (a.s.) efendimiz buyurdular ki:

— Üzülme hanım, misafirleri gönderen Allah muhakkak ki onların rızklarını da gönderir. Çünkü rızık verenlerin en hayırlısı O'dur.

Sonra yanına büyücek bir çuval alarak dışarıya çıktı. Halbuki un almak için parası yoktu. Üstelik vakit gece idi. Parası olsa bile geceleyin kimin kapısını çalacaktı? O da çuvalı kumlarla doldurdu, ellerini ulvilik âlemlerine açtı:

— Yâ Rabbel âlemin, dedi. “Beni misafirlerime karşı mahcup etme. Bu kumları un haline getir!”

Sonra çuvalı yüklenerek evine taşıdı. Hanımı bir de baktı ki çuvaldaki kumların hepsi un haline gelivermiş.

Sonra yanına bir kırba alarak Zemzem'i şerifin yanına gitti ve kırbayı Zemzem suyu ile doldurdu. Eve geldiği zaman kırbadaki Zemzem suyunun yağ haline geldiğini gördüler.

Onun mübarek hanımefendisi, un ile yağı karıştırdı. Arapların "Sevik" dedikleri yemekten yaptı ve misafirlerini doyurdu.

Aynı misafirlerin bu mucizeden imanları ziyadeleşti.

— Ömürlerinde bu kadar tatlı bir yemek yemediklerini, söyleyip durdular.

Hiç şüphe yoktur ki Hazreti İsmail (a.s.) efendimizin şerefli ömürleri içinde daha birçok mucizeleri meydana gelmiştir. Ne var ki, uzayıp giden zaman içinde bize kadar yalnız bunlar ulaşmıştır.

Allahü Teâlâ hazretleri, bizleri şefaati nebevilerine mazhar buyursun. Âmin!

“Ve ona -yani Hazreti İbrahim (a.s.) efendimize- salih kişiler-
den bir nebi olarak Hazreti İshak’ı müjdeledik.” (Saffat, 112)

HAZRETİ İSHAK ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz, Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin ikinci oğludur. İlk hanımı

Hazreti Sâre (r.anha) validemizden dünyaya gelmiştir.

Hazreti Sâre (r.anha) validemiz oğlunu dünyaya getirdiği zaman tam doksan yaşında bulunuyorlardı. İbn-i İshak merhuma göre ise 99 yaşında idiler. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz ise 120 yaşlarında bulunuyorlardı. Onların yaşlı zamanlarında Allahü Teâlâ hazretlerinin bir müjdesi ve hediyesi olarak dünyaya gelmişti.

Kur’an-ı Azimüşşan, onun babası Hazreti İbrahim (a.s.) efendimize verilmesini şu şekilde beyan buyurmaktadır:

Ve ona -yani Hazreti İbrahim (a.s.) efendimize- salih kişilerden bir nebi olarak Hazreti İshak’ı müjdeledik.¹

Onun ve Hazreti İshak (a.s.) üzerine bereketimizi gönderdik. Ve ikisinin zürriyetlerinden iyilik edenler ve açıktan kendi nefislerine zulmedenler vardır.²

Çünkü onun yaşında bir insanın çocuğunun olması maddeten mümkün değildi. Ona bu büyük müjdeyi melekler vermişlerdi. Bu melekler, ilâhî cezayı hak eden Hazreti Lût (a.s.) efendimizin kavmine gidiyorlardı.

¹ Saffat, 112.

² Saffat, 113.

Gidiyorken Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi Hazreti İbrahim (a.s.) efendimize uğramışlar ve bu müjdeyi vermişlerdi.

Bu hâdise, Kur'an-ı Kerim'in bir kaç yerinde zikredilmiştir. Biz; Zâriyat Sûresi'nin şu ayetlerini nakledelim:

Ya Muhammed, sana İbrahim'in ikram edilmiş olan misafirlerinin haberi ulaştı mı?³

Çünkü bu gibi haberler tarihin derinliklerinde kalmıştı. Sevgili Peygamberimiz (a.s.) efendimiz ve Araplar tarafından bilinmiyordu.

Hani ya onlar, onun huzuruna girdikleri zaman "Size selam olsun..." demişlerdi. Hazreti İbrahim de onlara: "Bizim tarafımızdan tanınmayan bu cemaata selam olsun" diye karşılık verdi.⁴

Misafirler, başta hazreti Cebrail (a.s.) olmak üzere on kadar melekten ibaretti. Bazı rivayette altı melektir. İnsan kıyafetine girerek gelmişlerdi. Tabi Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz bu melekleri tanıyamamıştı. Onun içindir ki, "Bizim tarafımızdan tanınmayan bu cemaate selam olsun!..." diye mukabelede bulunmuştu.

O, -Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz- ailesinin yanına döndü ve besili ve kızarmış bir buzağıyı -hazırlatarak misafirlerine- getirdi de onlara: "Buyurunuz, yemez misiniz?" dedi.⁵

Fakat bu gelenler melekti. Tabi meleklerin yemeleri ve içmeleri yoktu. Bu sebepten yemeğe el uzatmadılar. Onların yemek yemediğini gören Allah'ın peygamberi endişelenmişti. Öyle ya, bu genç misafirler neden yemek yemiyorlardı?

Allah'ın kelamını okumaya devam edelim:

Bunun üzerine -Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz- onlardan korku duydu. Onlar da; "Korkmayınız!.." dediler ve ona bilgili bir oğlan çocuğunu -böyle bir evladın babası olacağını- müjdelediler.⁶

Allahü Teâlâ hazretleri manzaranın devamını şu ayeti kerimelerle anlatmaktadır:

³ Zâriyat, 24.

⁴ Zâriyat, 25.

⁵ Zâriyat, 26, 27.

⁶ Zâriyat, 28.

Bunun üzerine onun hanımı bir hayret çılgılığı kopartarak elini yüzüne vurdu ve “İhtiyar ve bu güne kadar hiç doğurmamış bir kadın mı?” dedi.⁷

Yani:

— “Görüyorsunuz kocam yaşlıdır. Ben de ihtiyarım. Üstelik bu güne kadar hiç çocuk doğurmadım. Nasıl olur? Bizim gibi iki yaşlı insanın çocuğu olabilir mi?” diyordu.

Melekler: “Durum senin dediğin gibidir; ama Rabbin böyle söyledi. Çünkü o; hâkim ve âlimdir.”⁸

Evet, Allahü Teâlâ hazretleri hâkimdir. Her şeyi hikmeti ile çeker çevirir. Âlimdir, ne yapacağını ve ileride neler olacağını gereği gibi bilmektedir. Onun “Ol!” demesi ile her şey anında olmaktadır.

Tefsir âlimleri diyorlar ki: “İlâhi bir alamet olarak Hazreti Sâre (r.anha) validemiz o anda hayız görmeye başladı.”

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz böyle dünyaya geldi. Kırk yaşlarında ve henüz babasının sağlığında kendisine nübüvvet ihsan edildi.

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz altmış yaşlarında iken İys ve Yakup adında iki oğlu ikiz olarak dünyaya geldi.

Yaşlılık devresinde mübarek gözlerine perde indi ve görmez oldu. Bu fani âlemde 170 sene kadar yaşadılar. Vefat ettiklerinde babaları Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin yanına defnolundular. Kabri şerifleri Filistin’deki Halilur-Rahman şehrinde dir.

Hazreti İshak (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti İshak (a.s.) efendimizin bize kadar yalnız beş mucizesi ulaşabilmiştir. Onları sıra ile yazıyoruz:

1- Hazreti İshak (a.s.) efendimizin üzerine bindiği hayvanda harikalar meydana geliyordu.

Şöyle ki, bu mübarek hayvan yokuş yukarıya çıkıyorken ön ayakları kısalıyor ve arka ayakları uzuyordu. Hayvan iniş aşağı inecek olursa bu defa ön ayağı uzuyor ve arka ayakları kısalıyordu. Onun bu mucizeleri

⁷ Zâriyat, 29.

⁸ Zâriyat, 30.

gören mü'minlerin imanları ziyadeleşiyordu. Kâfirlerden ise iman edenler bulunuyordu.

2- Hazreti İshak (a.s.) efendimizin mucizeleri ile bir koyun, bir batında doksan kuzu dünyaya getirmişti.

Kendileri, Şamlıları İslam'a çağırıyorlardı. Onların arasında İslam'ı kabul edenler olmuştu. Henüz iman saadetinin tadını tatmamış olanlar da vardı. Kâfir olanlar inatlaşıyorlar ve:

— Biz, babalarımızdan ve atalarımızdan neler görmüşsek onlara taparız. Senin doğru söylediğini nereden bilelim? Diyorlardı.

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz böyle söyleyenlerden birine:

— Şayet babanız deli bir insan olsaydı, yine mi onun arkasında gidecektiniz? Diye sormuştu.

İnkârcı adam bu suale verecek bir cevap bulamadı. Sadece:

— Bu cemaatten herkes bilir ki, benim babam deli bir adam değildi, diyebilmişti.

Bu sırada yanlarına mü'minlerden bir zât geldi ve:

— Ey Allah'ın Resûlü, dedi. "Ben çok fakir bir insanım. Hayatta bir koyundan başka bir servetim yoktur. Dua buyurun da Rabbim bu bir koyunu bereketlendirsın ve çoğaltsın. Hem de buradaki imansızlar bunu gözleri ile görsünler. Belki o zaman iman ederler."

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz de ona:

— O koyunu bana getiriniz! Emrini verdi.

Adam gitti ve biraz sonra oldukça cılız ve yaşlı bir koyun getirdi. Koyun dişi ve o esnada hamile idi. Hazreti İshak (a.s.) efendimiz mübarek ellerini koyunun sırtına koyarak dua etti. İşte o anda mucize zuhur etti. O cılız koyun, o anda hem de hepsi sıhhatli olarak tam 90 kuzu dünyaya getirdi. Kuzuların hepsi de doğal büyüklükte idi. Yani sayıları çok olduğu için cılız ve küçük değildi.

Tabi fakir mü'minin sevincine nihayet yoktu. Çünkü bir anda zengin oluvermişti.

Bu mucizeyi gören inkârcılardan pek çokları Allah'ın peygamberinin elini öperek Müslüman oldular.

3- Hazreti İshak (a.s.) efendimizin mucizeleri ile sığır derileri yeniden canlanmış ve eski halini almıştı.

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz Lübnan taraflarında bir kabileyi İslam'a çağırarak için yanlarına gitmişti. Bu kavim, Allah'ın peygamberine inanmadıkları gibi üstelik bir de onunla alay ettiler.

İçlerinden şarlatan bir adam yanlarına geldi ve:

— Eğer gerçekten Allah'ın peygamberi isen bunu ispat et! Dedi.

Allah'ın peygamberi de:

— Ne istiyorsun? Diye sordu adama.

Adam da:

— Ne bileyim, bir alâmet, bir harika göster bize, dedi.

— Alâmet ve harika Allah'ın elindedir. Ben de ona dayanıyor ve ona güveniyorum. O halde siz ne istiyorsanız bana söyleyiniz. Allah'ın izni ile yaparım.

— Meselâ, dedi adam da. “Benim evimde bir kaç adet eski sığır derileri vardır. Bunları tekrar canlı ve semiz hayvanlar haline getiriver.”

— O halde o derilerin içini kumla doldurunuz, arzuunuza kavuşacaksınız, dedi.

Adamlar söylenileni yaptılar. Derilerin, içini kumla doldurdular ve diktiler. Hazreti İshak (a.s.) efendimiz her bir deriye mübarek elini dokunduruyor ve:

— Allah'ın izni ile kalkınız, diyordu.

Onun elini dokundurduğu deriler, canlanarak kalkıyorlardı.

Bu mucizeyi görünce, Allah'ın peygamberi ile alay eden zât utandı ve ilk iman eden de o oldu. Daha birçokları iman ederek ilâhî nura kavuştular. Küfür ve imansızlık karanlıklarından kurtuldular.

4- Dilsiz hayvanlar Hazreti İshak (a.s.) efendimizle konuşmuşlardır.

Hâdise şöyle olmuştur.

Şam taraflarında bir kabileyi İslam'a davet etmek için yanlarına gitmişti. O kabile insanlarından bir kısmı avdan dönüyorlardı. Bir ceylan,

bir dağ keçisi bir de tilki yakalamışlardı. Belki de Allah'ın peygamberi ile alay olsun diyerek:

— Bu vahşi hayvanlar sana iman etmedikçe biz de sana inanmayız, şeklinde konuştular.

Bunun üzerine Hazreti İshak (a.s.) efendimiz önce tilkiye yaklaştı ve ona:

— Allah'ın izni ile konuş ve benim kim olduğumu bu adamlara söyle, emrini verdi.

Tilki de bir insan gibi konuştu ve:

— Şahâdet ediyorum ki sen Allah'ın peygamberisin, dedi.

Allah'ın Peygamberi Hazreti İshak (a.s.) efendimiz bu defa ceylanın yanına sokuldu. Ona da:

— Allah'ın izni ile sen de konuş ve bu adamlara benim kim olduğumu söyle, dedi.

Bunun üzerine ceylan:

— Sen âlemlerin Rabbi olan Allah'ın resulüsün ve Halilur-Rahman hazretlerinin de oğlusun, dedi. Daha sonra dağ keçisinin yanına geldi ve ona da:

— Allahü Teâlâ hazretlerinin izni ile senin de konuşmanı istiyorum, haydi konuş, dedi.

Dağ keçisi de herkesin anlayacağı bir şekilde:

— Allahü Teâlâ'dan başka ibadete layık olan bir zât yoktur. Sen de onun peygamberisin, dedi.

Sonra hayvanların hepsi birden şöyle konuştular:

— Kim seni tasdik etmezse o cehennemliktir, dediler.

Bu mucizeyi görenlerden pek çokları iman ettiler. Ama ne yazık ki, imandan nasip alamayan bedbahtlar da çıktılar.

5- Hazreti İshak (a.s.) efendimizin mucizesi ile büyük bir dağ harekete gelmiş ve aynı zamanda onun nübüvvetine şahâdet etmişti.

Hak yolunun gerçek davetçisi Hazreti İshak (a.s.) efendimiz Kudüs'e şeref vermişlerdi. Oralarda bulunan insanları Allah'ın dinine davet edi-

yorlardı. O zamanlar Kudüs'te bir şehir mevcut değildi. İnsanlar kabileler halinde ve dağınık bir şekilde yaşıyorlardı.

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz onları İslam'a çağırınca:

— Eğer hak peygamber isen bize bir alamet göster, dediler.

Allah'ın Peygamberi de onlara:

— Nasıl bir alâmet istiyorsunuz? Diye sordu.

Onlar da:

— Emir veriniz şu dağ harekete gelsin, dediler.

Hazreti İshak (a.s.) efendimiz de dua buyurdular. O daha elini yüzüne sürüyorken, dağ sallanmaya ve şiddetli bir şekil de sarsılmaya başladı. Aynı zamanda:

— Selam sana ey Allah'ın peygamberi ve Halilullah'ın oğlu, diyerek Allah'ın Peygamberini selamladı. Bu mucizeyi gören insanlar korktular ve:

— Yeter!.. Yeter!.. İnandık ve iman ettik ki sen Allah'ın Resûlüsün, dediler ve hepsi birden iman ettiler. Allah'ın peygamberinin işareti ile dağın hareketi durdu.

“Kervan (Mısır’dan) ayrılınca babaları, “Bana bunak de-
mezseniz, şüphesiz ben Yusuf’un kokusunu alıyorum” dedi.”
(Yûsuf, 94)

HAZRETİ YAKUP ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Bu zâtın bir adı da İsrâil’dir. Süryani lisanında; “Allah’ın kulu” demektir. Hazreti İshak (a.s.) efendimizin oğludur.

Bazı kitaplarda onun kardeşi Iys ile aralarında ihtilaf çıktığı yazılıdır. Fakat bütün bunlar Yahudi uydurmasıdır. Çünkü peygamberlik Allah vergisidir. Babadan oğula intikal eden bir miras değildir.

Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz muhterem babalarının izni ve Allah’ın emri ile Filistin’deki Kenan ülkesine yerleşti. Kendileri kırk yaşlarına geldikleri zaman Allah tarafından peygamberlik ihsan buyruldu. O civarda oturan insanları Allah’ın dinine çağırarak vazifelendirildi.

Önceleri dayısının büyük kızı ile evlendiler. Yedi sene sonra da dayısının küçük kızı ile evlenmişlerdi. O zamanlar iki kız kardeş ile aynı zamanda evlenmek caizdi. Bizim şeriatımızda bu kaldırılmış bulunuyor.

İlk hanımından on oğlu dünyaya geldi. İkinci hanımından da iki oğlu doğdu. Evlatlarının sayısı on iki idi ve sağlığında hepsi de yaşıyorlardı.

Ömrünün son zamanlarında küçük oğlu Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz için çok ağlamışlardı. Bu yüzden gözleri görmez oldu. Daha sonra Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz ona gömleğini gönderdi. Bu gömleği gözlerine sürünce mübarek gözleri yeniden açıldı ve görmeye başladı.

Son zamanlarında ailesi ve çoluk çocuğu ile birlikte Mısır’a göçtü ve oraya yerleşti. 147 yaşlarında bulunuyorlarken Mısır’da vefat ettiler.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz de babasının cenazesini Halilur-Rahman'a gönderdi ve dedesi Hazreti İshak (a.s.) efendimizin kabri şeriflerinin yanına defnedildiler.

Hazreti Yakup (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin yedi mucizesi bize kadar ulaşmış bulunuyor. Dünyamızda bir buçuk asra yakın bir zaman yaşayan bu büyük peygamberin mucizeleri elbette ki yedi adetten ibaret değildir. Fakat kaynakların bize kadar ulaştırabildikleri ancak bu kadardır. Bunları sıra ile kaydediyoruz.

1- Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin sesi çok gür ve sürekli idi. Öyle ki üç beş konaklık mesafeden mübarek sesleri duyuluyordu.

Oğulları düşmanlarla harp ediyorken olduğu yerden onların durumlarını görüyorlar ve imdad için sesleniyorlardı.

— Yavrularım, vurunuz, vurunuz! Diye bağırıyorlardı.

Düşmanları dahi onun gök gürültüsü gibi çıkan sesini duyuyorlar ve korkarak dağılıyorlardı.

Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz yaşadıkları müddetçe bu mucize böyle devam etmiştir.

2- Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin duaları ile bir kabilenin bütün koyunları dörder kuzu dünyaya getirmişlerdir.

Bir defasında kendisine iman etmiş olan kabilelerden bir cemaat onun ziyaretine geldiler. Ona:

— Ey Allah'ın peygamberi, dediler. "Geçen sene koyunlarımızın çokları öldüler. Kuzularımız da doğmadılar. Bu yüzden büyük sıkıntı içindeyiz. Dua buyurunuz da Allahü Teâlâ hazretleri bizim koyunlarımızı bereketlendirsın."

Onların bu müracaatı üzerine Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz dua buyurdular. Bu duanın bereketi ile o sene kabilenin bütün koyunları eşit olarak dörder kuzu dünyaya getirdiler. Tabi böylece davarlarının sayısı çoğaldı ve bereketlendi. O kabile de sıkıntı çekmekten kurtuldular.

Bu mucizeyi gören mü'minlerin imanları kat kat arttı ve daha çok kuvvet kazandı.

3- Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin mucizeleri ile taşlık araziler topraklandı ve verimli bir hale geldi.

Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz Allah'ın emri ile Kenan diyarına yerleşmişlerdi.

Kenan kabilelerinden bir cemaat onun huzuruna geldiler. Ve:

— Ey Allah'ın peygamberi, oturduğumuz yerler oldukça taşlık ve kayalık bir arazidir. Ziraata elverişli olan topraklarımız hemen hemen yok gibidir. Dua buyursanız da Rabbül âlemin Teâlâ ve Takaddes hazretleri bizim arazilerimizi verimli hale getirsin, dediler.

Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz de isteklerini yerine getirdi. Dua etti. Onun duasının bereketi ile taşlar ve kayalar ortadan kayboluverdi. Orla genişledi ve verimli topraklar haline geldi.

Onun bu büyük mucizesini görenlerin tamamı Müslüman oldular.

4- Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz elindeki bri eşyayı en uzak mesafelere kadar atıyordu ve attığı yere de yetiştirebiliyordu.

Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin oğulları bir keresinde Amalikalılarla harbe tutuşmuşlardı. Harp esnasında büyük oğullarından Hazreti Yehuza'nın elindeki mızrak kırılıverdi. Düşmanın karşısında silahsız kalan Hazreti Yehuza:

— Ey benim şefkatli babam, silahım kırıldı. İmdadına sen yetiş! Diye bağırdı.

O anda havadan süzülerek bir mızrak geldi. Hazreti Yehuza mızrağı kaptı ve muharebeye devam etti. Çünkü Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz tam altmış fersahlık mesafede bulunuyordu. Ama o oğlunun sesini duymuş ve ona bir mızrak atmıştı. Mesafe bu kadar uzak olmasına rağmen onun attığı mızrak oğluna ulaşmış ve onu düşmanından kurtarmıştı.

Bu hâdise Allah'ın Peygamberi Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz için bir değil iki mucize oluyordu. Bunlardan birisi; uzaktan kendisini çağıran ve imdat isteyen oğlunun sesini duyabilmiş olmasıydı. Diğer de bu kadar uzak mesafeye bir mızrak atarak o an yetiştirebilmiş olmasıydı.

5- Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz rüya tabirlerine bakarak geleceğe dair haberler veriyordu.

Kur'an-ı Kerim'in Yusuf (a.s.) Sûresi'nde bu hâdise şu ayeti kerimelerle dile getirilmiştir:

Hani ya Yusuf babasına demişti ki: “Babacığım, ben rüyamda on bir yıldızı, ayı ve güneşi gördüm. Onları görüyorum ki bana secde ediyorlardı.”¹

Küçük yaşta bulunan hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz rüyasında neler gördüğünü sevgili ve şefkatli babasına anlatıyordu. Bu rüya onun ileride büyük bir insan olacağını gösteriyordu. On bir yıldız, onun on bir adet olan erkek kardeşleri idi. Çünkü onlar on iki kardeş idiler. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz aralarından ayrılınca geriye on bir kardeş kalıyordu. Güneş ve ay da onun muhterem babaları ve anneleri idi.

Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz bunu derhal anladılar. Onun içindir ki sevgili yavrularını şu sözlerle ikaz buyurdular:

Babası ona dedi ki; “Yavrucuğum, rüyayı kardeşlerine anlatma ki onlar senin için bir tuzak hazırlarlar. Çünkü şeytan insan için apaçık bir düşmandır.”²

Yani:

Onlar senin kardeşlerindir. Sana kötülük düşünmezler ama aranızda şeytan vardır. Şeytan ise insanın en büyük ve en açık düşmanıdır. Şeytan onların gönüllerine haset tohumları eker. Bu yüzden onlar da sana bir kötülük düşünebilirler.

Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz için bu hâdise bir mucize idi. Çünkü bu rüyaya bakarak gelecekte neler olacağını anlamış bulunuyorlardı.

Nitekim hâdise aynen onun söylediği gibi oldu. Şeytanın fitnesi ile kardeşleri onun için kötülük düşündüler. Onu önce kuyuya attılar. Sonra da Mısırlı bir tüccara; “Bu bizim kölemizdir” diyerek sattılar.

Ne var ki bütün bunlar Allah’ın takdirini değiştirmede. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz Mısır’a Hazine Nâzırı oldu.

Uzun seneler sonra Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz annesini, babasını ve kardeşlerini Mısır’a davet etmişti. Onlar toplu olarak Mısır’a girdikleri zaman hepsi birden onun huzurunda secdeye kapandılar. Böylece yıllar önce görülen rüya gerçekleşmiş oluyordu.

¹ Yûsuf, 4.

² Yûsuf, 5.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz on bir yıldızı, ayı ve güneşi kendisine secde ederken görmüştü. On bir kardeşi, babası ve annesi şimdi kendisine secde ediyorlardı.

Bu secdeye, “Tazim secdesi” denilmektedir. Bizden önceki peygamberlerin şariatlarında buna müsaade vardı. Fakat bizim şariatımızda bu secde kaldırılmıştır.

6- Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz, Mısır’dan yola çıkan oğlunun gömleğinin kokusunu Kenan’dan almıştı. Halbuki Mısırda Kenan arasında bu günkü ölçüye göre bin kilometrelik bir mesâfe bulunuyordu.

Bu mucize dahi Kur’an-ı Kerim’de zikredilmiştir ve şöyle olmuştur.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, Mısır’a üçüncü gelişlerinde kendisi kardeşlerini tanıdı. Kardeşlerini tanıyınca onlar çok utandılar. Tabi yaptıkları hatalarını itiraf ederek özür dilediler. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz de onlara:

“Bu gün sizi muâheze etmek yoktur. Allahü Teâlâ hazretleri sizi mağfiret buyursun. Ve o merhametlilerin en merhametlisidir” dedi.³

Sonra kardeşleri memlekete dönüyorlarken de onlara şu emri verdi:

(Yusuf) dedi ki: “Bu gömleğimi babama götürünüz de bunu onun yüzünün üzerine koyunuz. Gözleri açılacaktır. Ve hepiniz ailenizle birlikte buraya geliniz.”⁴

Kardeşleri de gömleği alarak Mısır’dan yola çıktılar. Kafil yola çıkar çıkmaz tâ Kenan’da bulunan Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz onun kokusunu duymuştu.

Allah’ın Kitabında durum şu şekilde beyan buyruluyor:

Kervan (Mısır’dan) ayrılınca babaları, “Bana bunak demezseniz, şüphesiz ben Yusuf’un kokusunu alıyorum” dedi.⁵

Yani:

— “Benim bunadığımı iddia etmiş olmasaydınız size oğlum Yusuf’un sağ olduğunu söyleyeceğim. Çünkü ben şu anda onun kokusunu alıyorum. Bu da onun sağ olduğunu gösterir...” diyordu.

³ Yûsuf, 92.

⁴ Yûsuf, 93.

⁵ Yûsuf, 94.

Gerçekten de etrafındakiler buna inanmamışlardı. Kur'an-ı Kerim'in beyanına göre onlar şöyle konuşmuşlardı:

"Allah'a yemin ederiz ki gerçek şudur: Sen eski sapık halinde ısrar ediyorsun", dediler.⁶

Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin etrafındakiler Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin yıllar önce ölmüş olduğuna inanıyorlardı. Yaşlı ve oğlunun hasreti ile gözleri görmez olmuş ihtiyar bir babanın böyle konuşmasını bunaklıktan da öte sapıklık olarak görüyorlardı.

Fakat günlerce sonra Mısır'dan yola çıkan kabile yurda döndü. Hem hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin sağ olduğunu müjdelediler hem de onun gömleğini getirdiler. Gömleğini yüzüne ve gözlerine sürünce Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin mübarek gözleri açıldı ve yeniden görmeye başladı.

Yine Allahü Teâlâ hazretlerinin kelâmı kadimini okuyalım:

Müjdeci -olarak gönderilen zât- geldiği zaman onu -yani gömleği- yüzüne sürdü. Bunun üzerine onun gözleri geri geldi -ve görmeye başladı- "Ben size Allahü Teâlâ hazretleri tarafından sizin bilmediklerinizi biliyorum dememiş mi idim?" dedi.⁷

Evet, Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz böyle konuşuyordu. Bu mucizeyi görenlerin artık inkâra mecalleri kalmamıştı. Üstelik ona dil uzattıkları için utandılar ve özür dilediler.

Bu hâdise, uzak mesafelerden oğlunun gömleğinin kokusunu almış olması bakımından Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz için büyük bir mucize idi. Çünkü bu kadar uzak mesafelerden koku almak başka insanlar için mümkün değildir.

Bu hâdise aynı zamanda Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz için de bir mucizedir. Çünkü kendi gömleği ile babasının gözlerinin açılmasını temin etmiştir.

⁶ Yûsuf, 95.

⁷ Yûsuf, 96

"Ve ben babalarım Hazreti İbrahim, Hazreti İshak ve Hazreti Yakup yollarına tabi oldum. Onların dinlerini kabul ettim. Biz hiç bir şey ile Allahü Teâlâ hazretlerine şerik koşmuş, ona bir ortak tanımış değiliz. Bu, Allahü Teâlâ hazretlerinin bize ve bütün insanlara verdiği bir üstünlük, -bir lütuftur-. Fakat İnsanların pek çokları -Allah'ın bu lütfunu tanıyarak ona- şükür etmiyorlar." (Yusuf, 38)

HAZRETİ YUSUF ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin oğludur. Onun on iki oğlunun on ikincisi ve en küçüğüdür.

Çocuklarının en küçüğü olduğu için Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz onu pek fazla seviyordu.

Bu büyük sevgiyi diğer kardeşleri kıskandılar. Onu önce kör bir kuyuya attılar. Sonra da köleleri olduğunu söyleyerek Mısırlı bir tüccara sattılar. Hazreti Yusuf (a.s.) Mısır'da ikinci defa satıldı. Bu defa onu satın alan zât, Mısır hükümetinin ileri gelen vezirlerindendi.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz önceleri bu vezirin yanında çok iyi ağırlandı. Bir köleden ziyade bir evlat muamelesi görüyordu. Fakat Hazreti Yusuf (a.s.) delikanlılık çağına erişince durumu bozuldu. Çünkü evinde bulunduğu vezirin hanımı ona âşık olmuştu. Arzularına boyun eğdiremeyince de onu hapsedtirdi. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz Mısır'da cezaevinde yedi yıl kadar çile doldurdu.

Yedi yıldan sonra o günkü Mısır firavunu bir rüya görmüştü. Bu rüyayı Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizden başka kimse tabir edemedi. Bu du-

rumdan memnun olan Firavun, ona hürriyetini verdi. Bununla da kalmadı. Kendisini hazineye bakmakla vazifelendirdi ve vezirlik payesi verdi.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz bundan sonra Mısır'da hem hazine veziri olarak hem de Allah'ın peygamberi olarak vazife yapmaya başladı.

Hazreti Yusuf' (a.s.) evinde bakan iyi kalpli vezir ölmüştü. O öldükten sonra onun dul kalan hanımı ile evlendi. Bu hanım, önceden Allah'ın peygamberine âşık olan hanımdı. Hazreti Yusuf (a.s.) onun suçlarını bağışladı ve kendisi ile de evlendi. Bu evlilikten iki oğlu dünyaya geldi. Oğullarından birinin adı Efrâim, diğzerinin adı ise Mensânâm idi.

Mısır'da ve civar ülkelerde ardı arkası kesilmeksizin yedi yıl kuraklık ve kıtlık oldu. Bu kıtlık senelerinde önceden aldığı tedbir ile Mısır halkına sıkıntı çektilmedi. Üstelik civar ülkelerin insanlarına da yiyecekler dağıttı.

Kenan'da kalan kardeşleri de aynı şekilde kıtlık ve kuraklığın sıkıntısına uğramışlardı. Onlar da diğzer insanlar gibi Mısır'a yiyecek almaya geldiler. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz huzuruna gelen kardeşlerini tanıdı. Fakat kendisini onlara bildilmedi. Bildirmeksizin kardeşlerine çok büyük izzet ve ikramda bulundu.

— Mısır'a tekrar geldiğinizde babanızın yanında kalan kardeşinizi de getiriniz. Onu getirmezsiz bana yaklaşılamazsınız. Mısır'dan da eli boş dönersiniz! Dedi.

Onlar da bu teklifi kabul ettiler. İkinci gelişlerinde sevgili babalarını ikna ederek Hazreti Bünyamin'i de beraberlerinde getirdiler. Hazreti Bünyamin, Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin ana bir kardeşi idi. Öteki kardeşlerini görmüştü. Bunu da görerek hasretini dindirmek istiyordu.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, kendisini Bünyamin'e tanıttı ve onu bir vesile icat ederek kendi yanında bıraktı.

Kardeşleri, hem yiyecek istemek hem de Mısır'da kalan kardeşlerini kurtarmak için Mısır'a tekrar geldiler. Bu onların üçüncü gelişleri idi. Bu gelişlerinden kendisini kardeşlerine tanıttı ve onların yaptıklarını tamamen affetti.

Sonra da onları, toplu olarak Mısır'a çağırıldı ve Mısır'da yerleşmelerini temin etti.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz bu fani âlemde tam yüz on yıl yaşadı. Sonra her fani gibi dünyamızı terk etti ve gerçek dünyadaki şerefli sarayına intikal buyurdu.

Kabri şerifleri Mısır'da bulunmaktadır ve el an ziyaret edilmektedir.

Bazı Yahudi kaynakları, mesela elde mevcut bulunan Tevrat, onun kemiklerinin Mısır'dan alınarak Kudüs'e getirildiğini bildirmektedir. Fakat Yahudi kaynaklarına itimat etmek mümkün değildir.

Hazreti Yusuf (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Fâni dünyamızda 110 sene kadar yaşamış olan Allah'ın Peygamberi Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin yedi adet kadar mucizesi bize ulaşmış bulunuyor.

Kur'an-ı Kerim'de zikredilen mucizelerini başa almak sureti ile onları naklediyoruz.

1- Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin mübarek yüzleri, başlı başına bir mucize idi.

Çünkü onun nur cemali, pek güzeldi ve güneş gibi parlıyordu. Öyle ki, hiç kimse onun güzeller güzeli mübarek yüzüne doğrudan doğruya bakamıyordu. Bakanlar da şaşırıyor ve tahammülleri tükeniyordu.

Nitekim onu ilk gören Mısırlı hanımların akılları başlarından uçmuştu. Öyle ki, ona bakacağız diye meyve yerine kendi parmaklarını doğramışlardı da hiç bir şey duymamışlardı.

Üç ve dört numaralı mucizede daha etraflı şekilde zikredeceğimiz gibi ona, evinde bulunduğu vezirin hanımı âşık olmuştu. Bu aşk o kadar ileri gitmişti ki, hanım dayanamayarak onun yatak odasına girmişti.

Hâdise Mısır'da duyulduğu zaman ortalığı bir şaşkınlık kapladı.

— Vezirin karısı bir köleye âşık oluyor... Olacak iş mi bu? Diyorlardı. Çünkü onların gözünde köleler insan bile sayılmıyordu. Pazardan alınır ve satılırdı. Nitekim Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz de pazardan alınmıştı. Böyle bir köleye, asil bir kadın nasıl gönül verebiliyordu?

Mısırlı kadınların düşüncelerini Allahü Teâlâ hazretleri bize şu ayeti kerime ile duyuruyorlar ve şöyle buyuruyorlar:

Ve şehirde bir takım kadınlar -dedikodu yaparak- dediler ki: "Azizin hanımı kölesini sevmiş ve nefsinı ona sunmak istemiş. Bir sevgi onun kalbini yarıp geçmiş. Gerçek şu ki, biz onu apaçık bir sapıklığı içinde görüyoruz."¹

¹ Yûsuf, 30.

Bir köle hiç sevinebilir miydi? Bu, Mısırlı hanımlara göre açık seçik bir sapıklıktan başka bir şey değildi.

Vezirin hanımı, hakkındaki söylentileri duydu. Hemen şehrin en asil ve en güzel hanımlarından bir topluluğu evine davet etti ve Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin güzelliğini onlara da gösterdi.

Ayeti Kerimenin devamını okuyalım:

Kadın, bunların dedikodularını işitince haber gönderip onları çağırdı. (Ziyafet düzenleyip) onlar için oturup yaslanacakları yer hazırladı. Her birine birer de bıçak verdi ve Yusuf'a, "Çık karışlarına" dedi. Kadınlar Yusuf'u görünce, onu pek büyüttüler ve şaşkınlıkla ellerini kestiler. "Hâşâ! Allah için, bu bir insan değil, ancak şerefli bir melektir" dediler."²

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin yüzündeki güzellik ve nur, Mısırlı hanımları bu hale getirmişti. Tabi bu, vezirin hanımını da onların gözünde beraat ettirmişti. Zaten vezirin hanımı onlara yapacağını yapmış ve söyleyeceğini de söylemişti.

— İşte benim, âşık olduğum için ayıpladığınız köle budur. Yemin ederim ki, sözleriniz doğrudur. Ben ona âşık oldum. Hatta dayanamayarak yatak odasına girdim. Ama o namuslu davrandı. Görüyorum ki, siz bir kere görmekle parmaklarınızı doğradınız. Şu elinizin haline bir baksanıza! Ama o her gün benim yanımda, evimde ve hizmetimdedir. Ben nasıl tahammül edebilirim söyler misiniz? Demişti.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin yüzü bu kadar güzel ve bu kadar nurlu idi.

Kendisine vahy ve risâlet verildikten sonra huzuruna iki gözü kör olan bir adam getirmişlerdi. Allah'ın peygamberini mübarek yüzünden parlayan ilâhî nur, adamın kör olan gözlerine isabet edince açılıverdi. Bunu gören mü'minlerin imanı artmıştı. İmansızlar da şaşkına dönmüşlerdi.

O, sırtına giydiği mübarek gömleği sevgili ve yaşlı babasına göndermişti. Gömlek, babasının yüzüne dokunur dokunmaz mübarek gözleri açılıvermişti. Nitekim Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin mucizelerinden bahsediyorken buna işaret etmiş bulunuyoruz.

² Yûsuf, 31.

2- Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin mübarek yüzleri gibi, sözleri de başlı başına mucize idi.

Allahü Teâlâ hazretlerinin bu güzide ve büyük peygamberi çok tatlı ve tesirli konuşuyordu. Kısa cümlelerin ve az kelimelerin içine çok anlamlar sıkıştırıyordu. Onun konuşmalarını dinleyenler derhal tesir altında kalıyorlar ve ona bağlanıyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de onun konuşmaları ve tesiri hakkında bize bilgi vermektedir.

Mesela zindandaki arkadaşlarından iki genç, kendisine rüya sormuşlardı. Tafsilatlı beşinci mucizede gelecektir. O, bu iki gencin rüyasını tabir etmeden önce şöyle konuşmuştu:

Dedi ki: "İkinizin rızıklandığı yemeğiniz yanınıza gelmeden önce ben sizin rüyanızı tabir etmiş olacağım. Bu tabirin ne olduğunu size bildireceğim. İkinize bildireceğim bu tabir; Rabbimin bana öğrettiği ilim-dendir. Çünkü ben, Allah'a inanmayan ve ahiret gününü de büsbütün inkâr eden bir kavmin yolunu ve dinini terk etmiş bulunuyorum."³

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz rüya ilmini bildiğini söylüyorlardı. Ama bu ilmi tahsil yolu ile elde etmemişti. Bunu ona Rabbi Allah bildirmişti. Çünkü o, Allah'a iman etmeyen ve ahiret gününü inkâr eden bir milletin yolunu ve dinini terk etmişti. Bunun mükâfâtı olarak Allah ona bu ilmi ihsan etmişti.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, kısa cümleler içinde zindan arkadaşlarına bunları anlatıyordu. İmanın güzelliğini ve insana büyük kazançlar sağladığını anlatıyordu. Çünkü zindandaki bu iki genç de putperestti.

Peki kendisi hangi yolu, hangi dini tutuyordu? Bunu da şu şekilde anlatmıştı:

"Ve ben babalarım Hazreti İbrahim, Hazreti İshak ve Hazreti Yakup yollarına tabi oldum. Onların dinlerini kabul ettim. Biz hiç bir şey ile Allahü Teâlâ hazretlerine şerik koşmuş, ona bir ortak tanımış değiliz. Bu, Allahü Teâlâ hazretlerinin bize ve bütün insanlara verdiği bir üstünlük, -bir lütuftur-. Fakat İnsanların pek çokları -Allah'ın bu lüt-funu tanıyarak ona- şükür etmiyorlar."⁴

³ Yûsuf, 37.

⁴ Yûsuf, 38.

Bu sözlerle Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz arkadaşlarına, hem dinini, hem de kendisinin kim olduğunu anlatıyordu. Bu üç büyük zâttan bahse-derken “Babalarım...” diyordu. O halde kendisi sıradan bir insan değildi. İki peygamberin torunu ve bir peygamberin oğlu idi. Bu üç zâtın isimleri ise Mısır’da duyulmamış değildi. Az ve ya çok bilinen ve duyulan insanlardı.

Sonra; iman ve İslam büyük bir şeref ve üstünlüktü; ama bu şeref ve üstünlük, bir milletin ve hanedanın malı mülkü değildi. İman ve İslam; Allah’ın bütün kullarına müsavi olarak dağıttığı ebedî bir nimetti. Fakat insanların pek çokları bu nimeti ve sahibini tanımıyorlardı. Allah’a bu ih-sanından dolayı şükretmiyorlar, nankörlük ediyorlardı.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, kısacık sözlerinin arasına bu geniş ma-naları sıkıştırıyordu.

Zindan arkadaşları ile konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Ey zindandaki iki arkadaşım; -söyleyin bana!- bir takım değişik ilahlar mı daha hayırlıdır, yoksa tek ve kahredici bir kuvvet ve kudre-tin sahibi olan Allah mı?”⁵

Çünkü Mısırlıların taptığı birçok ilahlar vardı. Ama bunların hepsi cansız heykellerden ibaretti. İnsana hiç bir faydası dokunmazdı.

Peki, ama bunlar nasıl olmuştu da ilah sayılmıştı? Nasıl olmuştu da insanlar bunlara tapmışlardı?

Onların gönlüne gelen bu suallerin cevabını Allah’ın Peygamberi Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz şöyle veriyorlardı:

“Siz Allahü Teâlâ hazretlerini bırakarak yalnız kendinizin ve babalarınızın -ilah diyerek- isimlendirdiği böyle bir ad koyduğu şeylere ta-pıyorsunuz. Allah ise size -onların ilah oldukları hakkında- her hangi bir delil indirmemiştir. -Böyle bir şey size Allah tarafından bildirilme-miştir-. Gerçek hüküm yalnız Allah’ındır. O, yalnız kendisine ibadet edilmesini emretmişti. Dosdoğru ve gerçek din işte budur. Fakat insan-ların pek çokları bunu bilmiyorlar.”⁶

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, zindandaki arkadaşları ile böyle ko-nuşmuştu. Rüyalarını tabir etmeden önce onları İslam’a ve Allah’ın di-nine kavuşturmak için gayret sarf etmişlerdi.

⁵ Yûsuf, 39.

⁶ Yûsuf, 40.

Kur'an-ı Kerim; onun Mısır hükümdarı ile konuştuğu zaman şu kısa ve kat'î sözü söylediğini beyan buyurmaktadır:

Dedi ki: “Beni bu toprakların hazinelerine memur et! Çünkü ben, en iyi koruyucuyum ve gereği kadar bilgiliyim.”⁷

Burada hükümdara yardımcı olmak için ondan bir vazife istiyordu. Bu vazifenin de ne olacağını açıklıyordu. Mısır topraklarının hazinesine memur olmak istiyordu. Bunu istemesinin sebebi de kendi zât-ı nebevîlerinin en iyi koruyucu ve çok bilgili olduğunu gösteriyordu.

Mısır hükümdarı, zaten onun bilgisinin üstünlüğünü görmüştü. Tafsilatı beşinci mucizede gelecektir. Bu yüzden teklifi hemen kabul etti ve ona doğrudan doğruya hazine nâzırlığını veriverdi.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin sözünün ne kadar tesirli olduğunu ve karşısındakini ne kadar çabuk ikna ettiğini gösteren en açık deliller bunlardır. Başka deliller ve örnekler de vardır; ama sözü fazla uzatmamak için bu kadarla iktifa ediyoruz.

3- Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, dilediği zaman kendisinden pek uzakta olan sevgili ve muhterem babaları Hazreti Yakup (a.s.) efendimizi görebiliyorlardı.

Bu mucize ilk defa şu şekilde zuhur etmişti. Olayı *Rûhu'l-Beyan* tefsirinden naklediyoruz:

“Evinde kaldığı vezirin hanımı Hazreti Yusuf (a.s.) efendimize âşık olmuştu. Bu derin aşka uzun müddet tahammül edemeyerek bir gün onun yatak odasına girdi. Kendi nefsinin Allah'ın Peygamberine arz etti. Fakat Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz bu teklifi kabul etmedi ve hanımın elinden kaçtı.”

Hâdiseyi Allah'ın kitabından takip edelim:

Ve o evinde bulunduğu hanım onun nefsinin arzuladı. Kapıyı kilitleyerek, “Haydi gel, seni istiyorum...” dedi. O da: “Allah'a sığınırım. O -yani sizin kocanız- benim efendimdir. Bana en güzel şekilde bakmıştır. Muhakkak ki o zalimlere aman vermez” dedi.⁸

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz önce Allah'a sığındığını beyan ettiler. Sonra da kadının anlayacağı dil ile konuştular. Onun kocasını hatırlattılar ve:

⁷ Yûsuf, 55.

⁸ Yûsuf, 23.

— Senin kocan benim efendimdir. Bana en güzel şekilde bakmıştır. Ben ona kötülük edemem. O kuvvetli adamdır. Bunu duyacak olursa muhakkak ki beni cezalandırır. Çünkü o kendi namusuna el uzatanlara aman vermez, şeklinde konuştu.

Çünkü bu hanım o zamanlar Müslüman değildi. Puta tapıyorlardı. O halde Allah korkusundan, dinden, imandan, cennetten ve cehennemden bahsetmenin ona bir faydası olmayacaktı. O halde ona onun anlayacağı dil ile konuşmak lazımdı. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz de bunu yapmışlardır.

Yemin olsun ki, kadın onu arzulamış ve Yusuf da onu arzulamıştı, Rabbimin burhanını görmemiş olsaydı... İşte böylece onun üzerinde kötülük ve zinayı uzaklaştırdık. Çünkü o bizim ihlâslı kullarımızdandır.⁹

Bu ayeti kerimeyi tefsir ediyorken İsmail Hakkı Bursavî merhum diyorlar ki:

“Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz bu sırada gençliğinin en ateşli ve en arzulu devresinde idi. Vezirin hanımı da gençti ve dünyada emsalsiz denecek kadar güzeldi. Bir insan ve erkek olarak odasına girdiği zaman Hazreti Yusuf’un (a.s.) da ona karşı arzuları uyandı. Fakat ayeti kerimede işaret edildiği gibi o sırada Allah’ın burhanını gördü. Gerçek olan rivayete göre o burhan, muhterem babaları idi.”

Çünkü tam o sırada duvar yarılmış ve oradan Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz görünmüşlerdi. Allah’ın peygamberi şahâdet parmağını ağzına götürmüştü. Oğluna bakarak parmağını ısıırıyordu. Yani:

— “Bir Peygamber oğlu bunu yapabilir mi?” demek istiyordu.

İşte bu manzarayı gören Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz odadan dışarıya çıktı ve hanımın elinden kurtuldu. Bu hâdise aynı zamanda Hazreti Yakup (a.s.) efendimiz için dahi mucizedir. Çünkü uzaklardan beri sevgili yavrusunu görüp gözetlemek ancak bir peygamberin yapabileceği bir iştir.

4- Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin mucizesi olarak bir sabi çocuk veya putperest bir adam konuşmuş ve onun lehinde şahitlik yapmıştır.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz vezirin hanımından kurtulmak için kapıya doğru koşmuştu. Hanımda onu yakalamak için gömleğine sarıldı. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin gömleği arka taraftan yırtıldı.

⁹ Yûsuf, 24.

Tam o sırada hanımın kocası ile yüz yüze geliverdiler. Adam evine geliyordu.

Kadın derhal kendini toparladı ve üstün gelmek istedi.

— Görüyor musun, bunun yaptığını? Diye bağırdı. “Hem evimiz de besliyoruz. Hem de senin namusuna tecavüz etmeye yelteniyor. O halde bunu ya cezalandırmalısın veya hapsedmelisin.”

Adam, “Ne oluyor” dercesine Hazreti Yusuf (a.s.) efendimize baktı. Oldukça mahcup olan Allah’ın peygamberi:

— Hayır, dedi. “O bana tecavüze yeltendi ve benim odama girdi. Ben ise elinden kurtulmak için kaçıyordum ki size rastladım.”

Kadın davasını ispat etmek için tekrar bağırdı ve:

— Bakınız gömleği yırtılmış bulunuyor. Bana tecavüze yeltendi. Ben de kurtulmak için onun gömleğini yırttım, dedi.

Bu durumda Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin söyleyeceği bir söz yoktu. O sırada kucağında küçük bir çocukla vezirin akrabalarından birisi eve gelmişti. Mahcup ve boynu bükük olan Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, hanımın kucağındaki çocuğa işaret etti ve ona:

— Ey Sabi, Allah’ın izni ile konuş. Durumu sen anlat... Nasıl oldu bu iş? dedi.

Oradakiler şaşkın şaşkın çocuğa bakıyorlardı. Küçük bir çocuk konuşabilir miydi? Veya konuşsa ne söyleyecekti?

İşte Mucize bu esnada zuhur etti. Küçük sabi, herkesi anlayacağı bir dille şöyle konuşuyordu:

— Yırtılan gömleğe bakınız. Eğer gömlek ön taraftan yırtılmışsa hanım doğru söylüyor, bu yalancıdır. Yok eğer gömlek arka taraftan yırtılmışsa da bu doğru söylüyor. Hanım yalancıdır.

Onun gömleğinin arka taraftan yırtıldığını görünce -vezir karısına dönerek- “Şüphe yoktur ki bu sizin hilenizdendir. Çünkü siz kadınların hilesi pek büyük olur” dedi.¹⁰

Küçük sabinin konuşması ile gerçek ortaya çıkmış ve Allah’ın Peygamberi beraat etmişti.

Bazı tefsirlerde, bu konuşanın vezirin akrabalarından yaşlı bir kişi olduğu kayıtlıdır.

¹⁰ Yûsuf, 28.

Böyle de olsa yine mucizedir. Çünkü o devirde Mısırlı ve asil bir kişinin bir köleyi müdafaa etmesi mümkün değildi. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz onların gözünde, pazardan alınmış bir esir, bir köle idi. Mısırlılar ise köleleri insan yerine bile koymuyorlardı.

5- Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz rüya ilmini biliyordu. Bu ilimle geleceğin haberini verebiliyordu.

Kur'an-ı Kerim'de buna iki misal verilmiştir. Birisi zindan arkadaşlarının rüyasıdır. Tabir ettiği şekilde zuhur etmiştir. Diğeri de Firavun'un rüyasıdır. O da olduğu gibi zuhur etmiştir.

Zindandaki arkadaşlarının rüyası, Allah'ın kitabında şu şekilde anlatılmaktadır:

Ve onunla birlikte zindanda iki genç adam daha girdi. Onlardan birisi: "Ben düşümde kendimi şarap sıkarken görüyorum" dedi. Diğeri de: "Ben de düşümde başımın üzerinde ekmek taşıdığımı ve kuşların bundan yediğini görüyorum. Bize bunun tabirini haber veriver. Çünkü biz seni iyilik edenlerden olarak görüyoruz" dedi.¹¹

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz onların rüyalarının manalarını derhal kavradı. Peygamberlik nuru ile olacakları hemen gördü. Onun için sözü başka mecralara dökmek istedi. Onlara putperestliğin kötülüklerini anlattı. İlahî dinin, İslam'ın güzelliklerini söyledi. Bu sözlerle onları oyalamak ve tabi İslam'a kavuşturmak istiyordu. Rüyaya göre içlerinden birisi ölecekti. Bari Müslüman olarak can vermeliydi. O, bunu arzuluyordu.

Fakat onlar bu sözlerden pek bir şey anlamıyorlardı. Israrla rüyalarının tabirini istiyorlardı. Bunun üzerine Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz onlara şu sözleri söyledi:

"Ey zindan arkadaşlarım. Sizin ikinizden birisi -kurtulacak- ve efendisine şarap sunacak. Diğesine gelince o asılacak ve kuşlar başının etini yiyecekler. Sizin cevabını istediğiniz iş, işte böylece olmuş, bitmiştir."¹²

— "İş böylece olup bitmiştir..." diyordu.

¹¹ Yûsuf, 36.

¹² Yûsuf, 41.

Yani verdiği cevabın kat'iliğini onlara anlatmak istiyordu. Gerçekten de ertesi günü adamlardan birisi asıldı ve diğeri de affedilerek eski vazifesine döndürüldü.

Kur'an-ı Kerim'de zikredilen ikinci rüya hâdisesi şudur:

Mısır Firavunu bir rüya görmüştü. Rüyasında yedi cılız, zayıf sığır yedi besili sığırı yemişti. Sonra da yedi adet yeşil buğday başağının yedi adet kuru buğday başağını örttüğünü gördü. Derhal bilgili kişileri başına topladı ve onlara:

— Eğer gerçekten âlim kişilerseniz benim bu rüyamı tabir ediniz, dedi.

Âlimler ise işin içinden çıkamadılar.

— Bunlar karışık rüyalar. Tabire gelmez ve biz bunları bilemeyiz, dediler.

Onlara şarap dağıtan saki, zindandaki arkadaşını hatırladı. O rüyayı görerek kurtulan gençlerden birisi idi. Krala durumu anlattı ve ona:

— Zindanda benim çok iyi bir dostum var. Bu ilmi ondan daha iyi bilen yoktur. İzin verin de gidip ben ona danışayım, dedi.

Gerekli izni aldıktan sonra zindana geldi ve bu rüyayı sordu. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz de şu şekilde tabir etti:

— Yedi yıl âdetiniz gibi tarlalarınızı ekip biçin. Bunun az bir miktarını kendiniz yiyin. Yemediklerinizi de başaklarda saklayın, muhafaza edin. Bunun arkasından yedi kıtlık ve kuraklık senesi gelecektir. Bu kıtlık ve kuraklık yılları sizin sakladıklarınızın pek azı müstesna hepsini yer ve bitirir. Bu yedi yılın arkasından da bolluk senesi gelecektir. Bol yağmurlar yağacaktır. Üzümlerinizi ve zeytinlerinizi çoğalacak yağlarınız artacaktır.

İşte kralın rüyasının manası budur.

Bu tabir şekli kralı hoşnut etti. Bu yüzden ona hürriyet verdi. Hürriyetini vermekle de kalmadı. Onu kendisine vezir edindi ve Mısır hazinesini onun emrine verdi.

Rüyalara bakarak geleceği haber vermek mucizesi Yusuf (a.s.) efendimize ihsan edilmiş bir mucize idi.

6- Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin duaları ile Hazreti Zeliha (r.anha) validemiz yeniden gençliğine kavuşmuşlardı.

Evvelce de işaret ettiğimiz gibi bu hanım, daha önceden Mısır baş vezirinin hanımı idi. O zamanlarda baş vezirlere “Aziz” diyorlardı. Kur’an-ı Kerim’de de adı Aziz olarak geçmektedir.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizi kardeşleri Mısırlı tüccarlara köle diye satmışlardı. Mısırlı tüccarlar da onu bu zâta satmışlardı. Tarihlerin anlatığına göre bu zâtın çocuğu olmuyordu. Bu yüzden olmalıdır ki Aziz, bu güzeller güzeli çocuğu bir köleden ziyade bir evlat gibi sevmiştir.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz yetişip de delikanlılık çağına gelince Hazreti Zeliha (r.anha) validemiz ona canı gönülden âşık olmuştu.

Bu aşka Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz karşılık vermedi.

Aşkının karşılığını görmeyen hanım onu cezalandırdı. Kocasının mevkî ve salahiyetinden istifade ederek onu ihanetle suçladı ve hapsedtirdi.

Yedi yıl kadar ceza evinde kalan Allah’ın peygamberi, daha sonra Firavun’un rüyasını tabir ettiği için kurtuldu ve ona vezir oldu.

Önceki efendisi olan Aziz vefat edince de onun mevkî ve makamı Hazreti Yusuf (a.s.) efendimize verildi. Bir zamanlar kardeşleri ve Mısırlı tüccarlar tarafından köle olarak satılan ve yedi yıl kadar da zindanda çile dolduran insan, Allah’ın lütfu ve inayeti ile yükselmişti. Önceden köle diye satılan zâtın emrinde şimdi binlerce insan vardı.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz bir gün Mısır sokaklarında at üzerinde dolaşıyordu. Yanında muhafızları ve köleleri vardı.

O sırda kalabalığın arasından yaşlı bir hanımın şu şekilde bağırdığı duyuldu:

— Ey insanlar, şu manzaraya bakarak ibret alınız! Allah’ın emirlerini tutmak ve yasaklarından kaçınmak, namuslu olmak ve her belaya sabretmek bir köleyi sultan haline getirdi. Allah’ın emirlerini çiğnemek ve ona karşı isyankâr davranmak ise önceden hâkim ve sultan olanları köle durumuna indirdi. Allahü Teâlâ hazretleri, âlemlerin Rabbidir. Onu noksan sıfatlardan tenzih ederim. O, o kadar adil ve yücedir ki, kendisine itaat edenî yüceltir. İsyân edenleri ise alçaltır.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz bu sözleri duydu ve tesir altında kaldı. Etrafındakiler:

– Bu yaşlı hanım kimdir? Çok güzel ve yerinde konuşuyor, dedi.

Muhafızları da ona:

– Zeliha’dır efendimiz, ölen Azizin hanımıdır.

Bunun üzerine Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz atının başını ona çevirdi ve:

– Beni tanıdınız değil mi? Dedi.

Hanım da:

– Evet, efendimiz tanıdım, dedi. “Sizi görebilmek için de günlerdir yolunuzu bekliyorum.”

– Peki neden, korkmuyor musun?

– Hayır, efendimiz, korkmuyorum.

– Niçin? Bana yaptıklarınızı unuttunuz mu?

– Unutmadım efendimiz. Ne var ki artık kat’i olarak anladım ki, siz Allah’ın sevgili bir kulusunuz. Peygamber oğlu peygambersiniz. Allah’ın peygamber olan kulları ise intikam almazlar, affederler.

– Senin büyük bir mevkiin, servetin ve güzelliğin vardı. Ne yaptın onları?

– Bütün servetimi, sizin Aziz olduğunuzun müjdesini getirene verdim. Güzelliğim ve gençliğim de sizin hasretinizle yok olup gitti.

– Şimdi benden bir istediğiniz var mı?

– Benim bütün günahlarımı affetmenizi ve nikâhınıza kabul buyurmanızı rica ediyorum.

Bunun üzerine Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz atından indi. Bu ihtiyar ve kendisine vaktiyle çok iyi bakmış olan hanımı kendi atına bindirdi ve evine getirdi.

Gece yarısından sonra kalktı. İki rekât namaz kıldı. Bu hanımın affı güzelliğinin iadesi için dua etti.

O duasını bitiriyorken derhal Hazreti Cebrail (a.s.) nazil oldu ve:

– Ey Allah’ın Peygamberi, dedi. “Rabbül âlemin teâlâ ve takaddes hazretlerinin sana selamı var. Zeliha için şu şekilde dua etmenizi ve onu nikâhlamanızı emrediyorlar.”

Sonra da duayı öğretti ve gitti.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz Cebrail'in (a.s.) öğrettiği şekilde dua ettiği zaman Hazreti Zeliha (a.s.) validemiz on sekiz yaşında bir genç kız haline geldi. Gençleşti ve güzelliği de eskisinden daha ziyade oldu.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz bu mübarek hanımla evlendi ve ondan iki çocuk dünyaya geldi.

7- *Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin duası ve mucizesi ile ağaç yaprakları kıymetli kumaşlar haline gelmişti.*

Mısır'da büyük bir devlet adamı daha vardı. Adına Haran bin Sâman denilen bu zât, Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizi şiddetle kıskanıyorlardı. Üstelik peygamber olduğunu da kabul etmiyorlardı. Devamlı olarak aleyhinde konuşuyor ve onu inkâr ediyorlardı. Her zaman Allah'ın peygamberini küçük düşürecek vesileler arıyordu.

Bir keresinde oldukça kalabalık bir cemaatin bulunduğu sırda ona yaklaştı ve:

— Bu insanlara Allah'ın peygamberi olduğunuzu söyleyerek kandırıyorsunuz. Mısır hükümetinden vezir olduğunuz halde bu milletin dinini inkâr ediyorsunuz. O halde bu davanızı ispat etmeniz gerekir, dedi.

Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz de ona:

— Ne istiyorsunuz? Diye sordu.

Haran bin Sâman da şöyle konuştu:

— Ben beni bileli bu ağaçlar yaprak açarlar. Bu yapraklar güz mevsiminde dökülürler. Sonra bahar geldiği zaman yeniden açarlar. Eğer senin Rabbin Mısır ilahlarından daha kuvvetli ise söyle ona bu yaprakları ipekli kumaşlar haline getirsin.

Bunun üzerine Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz mübarek ellerini semalara kaldırarak:

— Ya Rabbel âlemin! Babam Yakup, dedem İshak ve atam İbrahim'in yüzü suyu hürmetine sana niyaz ediyorum. Beni mahcup etme, kudretini göster. Çünkü sen her şeye kadirsin, diyerek Allah'a yalvardı.

O henüz mübarek ellerini yüzlerine sürüyorlardı ki, ağaçtaki yaprakların tamamı ipekli ve çeşitli kumaşlar haline geliverdi.

Bu büyük mucizeyi gören Haran ibni Sâman samimi bir şekilde Müslüman oldu. Yaşadığı müddetçe de İslam'dan ve Allah'ın peygamberinden ayrılmadı.

“Ve hatırla ya Muhammed balık sahibini. Hani ya o kavmine kızgın olarak gitmişti de bizim kendi üzerine muktedir olamayacağımızı zannetmişti. Ve karanlıkların içinde; “İlah olarak yalnız sen varsın. Seni tesbih ve tenzih ediyorum. Çünkü ben zalimlerden oldum...” diyerek sesleniyordu” (Enbiya, 87)

HAZRETİ YUNUS ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz, Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin neslinden gelmektedir. Dicle vadisinde, bu günkü Musul civarında kurulmuş olan Ninova insanlarına Peygamber olarak gönderilmiştir.

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz kavmini İslam’a çağırdı. Bu sahada çok büyük mücadeleler geçirdi.

Ninovalılar o günlerde yıldızlara tapıyorlardı. Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz de onları Allah’ın dinine çağırıyordu. Fakat onun daveti Ninovalıların üzerinde hiç bir tesir icra etmiyordu. İrşat ve ikazları ve gösterdiği mucizeleri tesirsiz kalınca onlara:

— Ne söylediysem bana iman etmediniz. O halde hazırlanınız. Üç güne kadar üzerinize Allah’ın azabı geliyor. Hepiniz helak olacaksınız. Bu azaptan kurtulanınız olmayacaktır, dedi.

Ninovalılar onun peygamberliğine iman etmemişlerdi; ama onun birçok mucizelerini de görmüşlerdi. Onun doğru söyleyen bir insan olduğunu biliyorlardı. Bu güne kadar söylediği her söz gerçek olarak karşılımlarına çıkmıştı. Şimdi de büyük bir azaptan ve hepsinin toptan helak olacağından söz ediyordu. O halde onun bu sözü de gerçek olabilirdi.

Böyle düşünen Ninovalılar endişeye kapıldılar.

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz şehir dışına çıktılar. Çünkü kendisinden önceki bütün peygamberler de böyle yapmışlardır. Azap ve tufan geleceği zaman Allah'ın peygamberleri o ülkeyi, o şehri terk ederler. Halbuki Hazreti Yunus (a.s.) efendimize Allah tarafından böyle bir emir verilmemişti. Yani şehri terk etmesi bildirilmemişti. O sadece kendisinden önceki peygamberlerin yolundan yürüdüğünü düşünerek böyle yapmıştı.

Galiba bu yüzden olmalıdır ki, Ninovalılara vadedilen toplu azap gelmedi. Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz kavminin yanında yalancı durumuna düşmüştü. Ninovalıların kanunlarına ise yalan söyleyenler mutlaka öldürülüyordu.

Hem bu endişe, hem de vadettiği azap gerçekleşmediği için Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz Ninovadan kaçtı. Suriye taraflarına doğru yürüdü. Bu günkü Lazkiye limanından bir gemiye bindi.

Bu gemi, açık denizde bir müddet yürüdükten sonra durdu. Gemi yüzmüyordu. Bunu gören geminin süvarisi:

— Bu geminin içinde günahkâr bir adam var. Bunu denize atacağım, diye ilân etti.

Geminin yolcuları endişeye kapıldılar. Herkes, denize kimin atılacağını korku ve merak ile bekliyordu. Geminin süvarisi bütün yolcuları bir araya topladı. Her insan için teker teker ve üçer defa kura çekti. Çekilen kura, her üçünde de Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin üzerine düştü. Bunun üzerine onu merasimle denize attılar.

İşte tam bu sırada Allahü Teâlâ hazretlerinin kudreti zuhur etti. Oldukça büyük bir balık gelerek Allah'ın Peygamberi Hazreti Yunus (a.s.) efendimizi yutmuştu.

İbni Abbas (r.a.) hazretlerinin rivayetine göre Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz balığın karnında üç gün kaldı. Diğer bir rivayete göre ise tam kırk gün kalmıştı. Allah'ın peygamberi balığın karnında devamlı olarak:

— İlâh olarak yalnız sen varsın. Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Çünkü ben zalimlerden oldum, zikrine devam ediyordum.

Balığın karnındaki üç günlük veya kırk günlük müddet tamam olunca balık onu, gemiye bindiği Lazkiye sahiline bıraktı.

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz balığın karnından sağ olarak kurtulmuştu; ama hasta idi. Oldukça da zayıflamıştı. Bu haliyle yine aynı zikre devam ediyordu. Cebrail (a.s.) nazil olarak yanına geldi ve ona:

— Ey Yunus! Allah'ın sana selamı var. Kavmine geri dönmeni emrediyorlar. Hem sana şu müjdeyi de vereyim ki onlar İslam'ı kabul ettiler, dedi.

Ninovalılar, Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz gittikten sonra azabın alametlerini ve başlangıcını görmüşlerdi. Allah'ın azabı onları, bir ziftin elbiseyi sardığı gibi sarıvermişti. Bunu gören Ninova halkı pişman oldular. Allah'ın peygamberinin doğru söylediğini anladılar. Ağlayarak feryat ve figan ederek günahlarına tevbe ettiler. Onlar tevbe edince de Allahü Teâlâ hazretleri üzerlerinden azabı kaldırmıştı. Zaten Allah'ın vaadi budur. Onun günahkâr kulları tevbe edecek olursa Allah da onların tevbesini kabul eder ve günahlarını affeder. Ninovalıları da affetmişti.

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz kavminin yanına döndü. Ninovalılar onu sevinçle ve sevgi ile karşıladılar. Onların tamamına İslam'ı ve Allah'ın dinini öğretti. O zamanlar Ninova'nın nüfusu yüz otuz bin kadardı. Hepsi de Müslüman oldular. Ömürlerinin bundan sonraki günlerini Müslüman olarak geçirdiler.

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz bu fani âlemde 220 sene kadar yaşadı. Vehab bin Münebbih (r.a.) efendimiz ise onun 420 sene yaşadığını söylemektedirler. Tabi gerçeği Allah bilir.

Hazreti Yunus (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz dünyamızda oldukça uzun bir ömür yaşamıştır. Bu uzun ömürleri içerisinde muhakkak ki onun binlerce mucizesi zuhur etmiştir. Ne var ki bunların hepsi bize kadar ulaşmamıştır. Siyer ve tefsir kitaplarında onun altı adet mucizesi zikredilmektedir. Bizde onları sırası ile yazıyoruz:

- 1- *Hazreti Yunus (a.s.) efendimizi, denize atıldığı zaman bir balık yutmuştu. Üç veya kırk gün sonra balığın karnından sağ salim olarak dışarıya çıkmış ve tekrar kavminin arasına dönmüştü.*

Bir canlının midesinde yaşamak maddeten mümkün değildir. Kaldı ki balık mideleri çok kuvvetlidir. Çünkü deniz içinde avlayıp yedikleri ka-

buklu canlıları bile kısa zamanda hazmedip eritmektedirler. Hatta balık midesi, taşları ve kumları dahi hazmetmektedir.

Bu kabuklu canlılara nispetle insan vücudu daha yumuşak ve hazma daha müsaittir. Böyle olduğu halde Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz balığın karnında üç veya kırk gün kadar yaşamıştır.

Kur'an-ı Kerim'de onun bu mucizesine işaret buyrulmaktadır. Allahü Teâlâ hazretleri şöyle buyurmaktadırlar:

Yemin olsun ki Hazreti Yunus (a.s.) da muhakkak -Allah tarafından vazifelendirilmiş olan- peygamberlerdendir. Hani ya o, dolu bir gemiye sığınmıştı. Çekilen kuraya girerek denize atılanlardan olmuştu.¹

Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberinin denize atıldıktan sonra başına neler geldiğini de bize şu ayeti kerimelerle haber vermektedir.

Bunun üzerine onu balık yuttu. Ve kendi kendisini ayıplıyordu.²

Çünkü Ninova'dan çıkması için Allah kendisine bir emir vermemiştir. Ondan emir almadan çıktığı için başına bunlar geliyordu. Allah'ın peygamberi bu hatasını kavramıştı. Onun için kendi kendisini ayıplıyordu.

Allah kelâmını okumaya devam edelim:

Eğer o Allahü Teâlâ hazretlerini tesbih eden -ve çok zikreden- bir kul olmasaydı, yemin olsun ki balığın karnında kıyamete kadar kalacaktı.³

Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin balığın karnında nasıl tesbih ettiğini ise şu ayeti kerime bize haber vermektedir.

Ve hatırla ya Muhammed balık sahibini. Hani ya o kavmine kızgın olarak gitmişti de bizim kendi üzerine muktedir olamayacağımızı zannetmişti. Ve karanlıkların içinde; "İlah olarak yalnız sen varsın. Seni tesbih ve tenzih ediyorum. Çünkü ben zalimlerden oldum..." diyerek sesleniyordu.⁴

Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin bir adı da Zin-Nûn idi. Balık sahibi demektir. Nûn Sûresi'nde de aynı zâttan Sahibül Hut = Balık Sahibi diye

¹ Saffât, 139-141.

² Saffât, 142.

³ Saffât, 143, 144.

⁴ Enbiya, 87.

bahsolunmaktadır. Karanlıklardan kasıt, balığın karnındaki karanlıktır. Çünkü balığın karnına ışık sızması mümkün değildir.

Allahü Teâlâ hazretleri onu nasıl kurtardığını da şu ayeti kerime ile haber vermektedir:

Biz de ona cevap verdik, duasını kabul ettik. Onu sıkıntıdan kurtardık. Biz mü'min olanları işte böyle kurtarıyoruz.⁵

Allahü Teâlâ hazretleri, peygamberlerinin hallerini mü'minlere ibret olması için anlatmaktadır. Kulu ve peygamberi Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz büyük bir beladan kurtaran Allah, elbette ki mü'min kullarını da sıkıntılardan kurtaracaktır. Yeter ki, mü'min kullar Âlemlerin Rabbi olan Allah'ın kapısına iltica etmesini bilsinler.

2- Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin duaları bereketi ile beyaz bulutlardan ateş çıkmıştı.

Hâdise şöyle olmuştu:

O insanları Allah'ın dinine davet ediyordu. Tabi bu arada cennetten ve cehennemden de bahsediyordu. İman edenlerin cennete gireceklerini müjdeliyordu. İmandan mahrum kalanların ise cehennem ateşinde devamlı olarak yanacağını haber veriyordu. Zaten bütün peygamberler aynı sözleri söylemektedirler. Çünkü Allah'ın dini birdir. Her peygamber aynı dini telkin etmiştir.

Ninovalılar bu sözlere inanmıyorlardı.

— Eğer davanızda gerçekseniz, cehennemin örneğini bize gösteriniz. Mesela şu beyaz bulutlardan cehennem ateşini yeryüzüne indiriniz, diyorlardı.

Bunun üzerine Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz dua buyurdular. Onun duası tamam olunca beyaz bir bulut insanların üzerine doğru yaklaşmaya başladı. Daha sonra bulut alev alev yanmaya başladı. Yanmakla kalmıyordu. Üstelik buluttan insanların üzerine ateş yığıyordu. Yeryüzüne yağın ateş ormanlık bölgeleri tutuşturdu. Ormanın içinde yaşayan böcekler ve diğer canlı hayvanlar bağırarak kaçıyorlardı. Bir taraftan kaçıyorlardı bir taraftan da:

— “İnsanların günahları ve azgınlıkları yüzünden bizi helak etme yâ Rabbel âlemin...” diye bağırıyorlardı.

⁵ Enbiya, 88.

Dilsiz hayvanların dahi böyle insan gibi konuştuklarını ve Allah'a yalvardıklarını orada bulunan Ninova halkının tamamı duydu. Hepsi de Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin mübarek ellerine sarılarak ağladılar ve:

— İnadık ki hak peygambersin. Söylediklerin tamamen gerçektir. O halde ne olur Rabbine yalvar da bu azabı bizim üzerimizden kaldırsın! Diye yalvardılar.

Onların yalvardıklarını gören Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz tekrar dua buyurdu. Birden bire bulutlardan yağan ateş kesildi. Yanmakta olan ormanlar da söndüler. Ormanda yaşayan canlılar da:

— Peygamberinin doğruluğunu tasdik eden Allah'a hamd olsun, diyerek ormana döndüler.

Bu hâdise Allah'ın Peygamberi Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz için bir değil iki mucizedir. Birisi, onun duası ile bulutlardan ateş yağmasıdır. Diğeri de ormanlarda yaşayan canlıların insanların anlayacağı şekilde konuşması ve feryat etmeleridir.

Bu mucizenin, Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin Ninova'dan kaçışından önce vukua geldiği anlaşılmaktadır.

3- Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin duası ile susuz bir dağdan tatlı sular fışkırmıştır.

Ninovalılar yaz aylarında Musul yaylalarına çıkıyorlardı. Fakat onların bulunduğu yaylada su yoktu. Su olan yaylalara ise diğer kavimler onları sokmuyorlardı. İçmek ve ihtiyaçları için gerekli olan suyu çok uzaklardan getiriyorlardı. Bu ise onlara büyük zahmetler veriyordu.

Bu durumu Allah'ın Peygamberi Hazreti Yunus (a.s.) efendimize bildirdiler ve hallerinden şikâyet ettiler. Onun yardımını istediler.

Bu müracaat üzerine Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz onlarla birlikte yaylaya çıktı. Yayladan sarp bir kayalık vardı. Kayaların içinde de büyücek bir mağara bulunuyordu. Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz bu mağaraya girdi ve orada iki rekât namaz kıldı. Namazdan sonra onun secde ettiği mübarek mahalden sular fışkırmaya başladı. Mağara, ağzına kadar su ile doldu. Bu oldukça bol su sayesinde yayla insanları susuzluktan kurtuldular.

Bu mucizenin Ninovalıların iman etmelerinden sonra zuhur ettiği anlaşılmaktadır.

4- Bir kertenkele Hazreti Yunus'un (a.s.) peygamberliğine şahâdet etmişti.

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz Ninova insanlarını Allah'ın dinine çağırıyorken onlar Allah'ın peygamberinden mucize istediler. Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz de onlara:

— Nasıl bir mucize istiyorsunuz? Diye sordu.

Onlar Allah'ın peygamberine cevap vermeden önce Hazreti Cebrail (a.s.) efendimiz nazil oldu ve ona:

— Ya Yunus, dedi. "Allah'ın sana selamı vardır. Elinizi şu dağa doğru uzatmanızı emrediyor."

Bu vahy-i ilâhiyyesi üzerine Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz mübarek sağ elini dağa doğru uzattı. Derhal dağdan büyücek bir kertenkele çıktı. Bir insan gibi konuştu. Orada bulunanlara seslendi: Ey insanlar; Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz Allah'ın hak bir peygamberidir. Sizi Allah'ın cennetine ve mağfiretine davet ediyor. Onun davetine uyanlar felâha erişirler. Uymayanlar ise hüsrana uğrarlar ve cehenneme düşerler.

Kertenkele gibi dilsiz bir hayvanın konuştuğunu gören birçok insanlar iman ederek Müslüman oldular.

5- Hazreti Yunus (a.s.) efendimizin mucizesi ile demirden olan bir kapı halkası som altın kesilmişti.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz Ninova kralını dine davet etmek maksadı ile yanına gitmişlerdi. Onunla uzun uzun konuştu ve vazifesinin neler olduğunu anlattı. Kral ona:

— Eğer doğru söylüyorsan ve gerçekten Allah'ın peygamberi isen bize bir mucize göster, dedi.

Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz de ona:

— Nasıl bir mucize istiyorsunuz? Diye sordu.

Kral da:

— Şu demir kapının halkasına elinizi dokundurunuz. Derhal altın olsun. Bakalım bunu yapmaya gücünüz yetecek mi? Dedi.

Bu teklif üzerine Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz mübarek sağ eli ile kapının halkasını tuttu. Halka derhal halis ve saf altın haline geliverdi.

Bu manzarayı gören kral derhal “Kelime-i şahâdet” getirerek Müslüman oldu. Bundan sonra ömrünü Müslüman olarak geçirdi ve İslam’ın hizmetinden ayrılmadı.

6- *Hazreti Yunus (a.s.) efendimiz odunsuz olarak ateş yakmışlardı.*

Ninovalıların kendisinden bir mucize istemesi üzerine odunsuz olarak hem de su üzerinde bir ateş yakmıştı. Orada hazır bulunanlar bu ateşte yemeklerini pişirmişlerdi.

“Ve Eyyüb hani ya bir zamanlar Rabbine şöyle seslenmişti:
'Ey Rabbim, bana büyük bir zarar dokundu ve sen merhametlilerin en merhametlisisin!...' ” (Enbiya, 83)

HAZRETİ EYYÛB ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Allah'ın Peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz, Ürdün'ün cennetinde bulunan ve bugün adına Belka denilen yerde dünyaya gelmişlerdi. Kendileri Hazreti İshak (a.s.) efendimizin soyundandır. Evvelce de işaret ettiğimiz gibi, Hazreti İshak (a.s.) efendimizin ikiz olarak iki oğlu dünyaya gelmişti. Bunlardan birisi Hazreti Yakup (a.s.) efendimizdir ki nübüvvet nuru ile şereflendirilmiştir. Diğeri de Hazreti İys (a.s.) efendimizdir. Bu zâta peygamberlik verilmemişti. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz, işte bu Hazreti İys'in (a.s.) soyundandır.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz aynı zamanda Hazreti Lût (a.s.) efendimizin torunudur. Çünkü muhterem anneleri Hazreti Lût (a.s.) efendimizin kerimleri idi.

Kendileri, Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin torunlarından Hazreti Rahmet bin Efrâyim (r.anha) validemizle evlendiler. Bu evlilikten Allahü Teâlâ hazretleri ona dokuz oğul ve üç kız ihsan buyurmuştu.

Kendi sağlıklarında bunların hepsini evlendirmişlerdi. Gelinler, damatlar ve torunların sayısı yüz kişiyi bulmuştu.

Kendileri kırk yaşına geldikleri zaman Allah tarafından nübüvvet şerefi ile şereflendirildi. Âlemlerin Rabbi olan Allah ona; içinde yaşadığı kavmi İslam'a çağırarak vazifesini canla, başla yaptığı halde onları imana getiremedi. Kendisine yalnız üç kişi iman etmişti.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz çok zengindi. Allahü Teâlâ hazretleri ona çok büyük bir dünyalık ihsan buyurmuşlardı. Sayıları binleri aşan sığır, koyun ve deve sürüleri vardı. Sahibi olduğu arazileri tam beş yüz çift öküz sürüyordu. Onun sahip olduğu topraklarda binden fazla insan işçi olarak çalışıyorlardı.

Kur'an-ı Kerim'de dahi işaret buyrulduğu gibi, Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz ilâhî bir imtihana tabi tutuldu. Kulluktaki ve sabırdaki derecesi ölçüldü.

Önce hayvan sürüleri çobanları ile birlikte bir günde öldüler. Ertesi günü tarlasındaki ekinleri tamamen yandı. Tarlayı süren öküzleri ile orada çalışan işçilerin tamamı bir günde vefat ettiler.

Bunların arkasından; oğulları, kızları, damatları, torunları ve sayısı yüz kişiyi bulan aile efradı, şiddetli bir zelzele ile yerlere gömüldü.

Uğradığı bütün bu belâlar Allah'ın peygamberini zerre kadar sarsmadı ve gönlünü mevlasından kopartmadı. Kendisine ulaşan her felaket haberinde şunları söylüyordu:

— Her şeyin gerçek sahibi Allah'tır. Annemizden cırlıçıplak olarak dünyaya geldik. Her şeyi sonradan o ihsan buyurdu. O, verdiğini kullarına ödünç olarak vermiştir. Ödünç verenin verdiğini geri almak hakkıdır. Verdiği her nimet ve bela için Allahü Teâlâ hazretlerine hamd olsun. Onun şanı yücedir ve noksan sıfatlardan münezzehtir.

Daha sonra bu belâlar onun mübarek vücuduna da arız oldu. Mübarek cisimleri delik deşik olarak aktı. Bütün derilerini önce yaralar kapladı. Sonra da bu deriler hepten döküldü. Hastalığı o kadar şiddetli oldu ki, onun içinde yaşadığı şehir halkı, onu şehirlerinden çıkarıp dışarıya bir çöplüğe attılar. Mübarek ve muhterem hanımları, şehir dışına bir çadır kurdu ve efendisini oraya yatırdı.

Bu şiddetli hastalık üç veya yedi sene devam etti.

Bu müddet içinde zerre kadar şikâyetle bulunmadı. Sabrı tükenmedi. Aklını yitirmedi. Hasta haliyle Rabbinin zikrine ve tesbihine devam etti. Her an ona şükürde ve senada bulundu.

— Hastalığı uzadı. Bunun şifasını Rabbinden istesene, diyenlere:

— Bunca yıl sıhhat ve kuvvet içinde yaşadım. Bir o kadar dert ve hastalık çekmeliyim ki, ondan şifa ve afiyet istemeye hakkım olsun, diyordu.

— Beni o yarattı. O halde ne durumda olduğumu da yine o bilmektedir. Benim yanımda onun bilgisine ilave edecek bir şey yoktur ki, ne söyleyeyim? Şeklinde konuşuyordu.

Yedi yıldan sonra Allahü Teâlâ hazretlerine şöyle yalvardı:

Ve Eyyûb hani ya bir zamanlar Rabbine şöyle seslenmişti: “Ey Rabbim, bana büyük bir zarar dokundu ve sen merhametlilerin en merhametlisisin!...”¹

Allahü Teâlâ hazretleri onun bu dua ve niyazına şu cevabı verdi:

Biz de ona, “Ayağını yere vur ya Eyyûb, oradan içilecek ve yıkılacak şekilde soğuk bir su fışkıracaktır” dedik.²

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz de mübarek ayağını yere vurdu. Allah’ın emrettiği şekilde oradan bir soğuk su kaynağı belirdi. O, bu kudret suyu ile yıkandığı zaman bütün hastalıkları anında geçti. Sıhhatli ve hatta genç bir delikanlı oluverdi. Halbuki o zamanlar seksen yaşlarında bulunuyorlardı.

Cebrail’in (a.s.) işareti ile aynı sudan yıkanan hanımı Hazreti Rahmet binti Efrâyim (r.anha) validemiz de gençleştiler. Allahü Teâlâ hazretleri sabrının ve metanetinin mükâfatı olarak ona, kaybettiği servetinin iki katını ilave ederek ihsan buyurdu.

Bu hâdiseden sonra hanımları Hazreti Rahmet binti Efrâyim (r.anha) validemiz yedisi erkek yedisi kız olmak üzere 14 çocuk dünyaya getirdi.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz bu hâdiseden sonra daha uzun müddet yaşadılar. Bu büyük mucizelerini gören kavmi Müslüman oldular. Müslümanlıktan ve ondan ayrılmaksızın yaşadılar.

Ömrü şerifleri 220 yıla ulaştığı zaman Belka’da vefat buyurdular. Kabri şerifleri de Belka’dadır.

Hazreti Eyyûb (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Yaşadıkları uzun ömür içerisinde Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin pek çok mucizeleri zuhur etmiştir. Ama onun en büyük mucizesi, sabrı ve tahammülüdür. Çünkü yeryüzünde hiçbir insanın dayanamayacağı şekilde şiddetli belâlar, çileler ve hastalıklarla karşılaşmıştır. O bütün bunlara sabretmiş ve mükâfatını da kat kat almıştır.

¹ Enbiya, 83.

² Sâd, 42.

İçinde birçok mucizelerin mevcut bulunduğu bu büyük hâdiseyi *Hazin Tefsiri*'nden hülâsa ederek alıyoruz:

“Allah’ın Peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz çok zengindi. Saylorı bir kaç bine ulaşan sığır deve ve koyun sürüleri vardı. Tarlalarında, bağlarında, bahçelerinde ve sürülerinin başında iki bin kadar işçi çalışıyordu. Arazileri beş yüz çift öküzle sürülüyordu.

Kavmi kendisine iman etmemiştir. Buna rağmen o, bu kavmin yoksul ve düşkünlerine devamlı yardımda bulunuyordu. Dulları koruyor, öksüzleri himaye ediyordu. Borçlu kişileri borcundan kurtarıyor, fakirlere yiyecek ve giyecek dağıtıyordu.

Allahü Teâlâ hazretleri ona dokuz oğul üç de kız evlâdı ihsan buyurmuştu. Gelinleri, damatları ve torunları ile zürriyeti yüz kişiye ulaşmıştı.

Umumiyetle çok büyük servete sahip olanlar, azgın ve taşkın olurlar. Varlıklarına güvenerek nefislerinin ve arzularının arkasından koşarlar.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimize gelince, tabi o böyle olmamıştır. Servetinin hakkını veriyordu. Devamlı olarak ibadet ediyordu Allahü Teâlâ hazretlerine devamlı olarak hamd ve şükürde bulunuyordu.

O zamanlar şeytan mel’unu göklere çıkıp iniyordu. Hatta şeytanın bu göklere çıkması ve inmesi, Hazreti İsa (a.s.) efendimizin urûcuna kadar devam etmişti. Onun urûcundan sonra ancak dördüncü kat göğe kadar çıkabildi. Bundan ötesinin kapıları kendisine kapandı. Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizin zuhurundan sonra ise, artık göklerin kapısı şeytana tamamen kapatıldı. Hiçbir şekilde göklere çıkamaz oldu.

İşte o günlerde şeytan göklere çıkmıştı. Orada bütün gökyüzü meleklerinin Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizi konuştuklarını ve onu medhü sena ettiklerini duydu. Şeytan buna çok üzüldü ve onu şiddetle kışkıandı.

Göklerde çıkabileceği yerlere kadar yükseldi. Oradan niyaz etti. Dedi ki:

— İlahî, sen ve meleklerin Eyyûb kulunu övüp duruyorsunuz. Onu elbette öğersiniz. Çünkü Eyyûb kulunuza kimseye vermediğiniz büyük bir servet ihsan ettiniz. Eğer o serveti bu kulunun elinden alacak olsaydınız size şükreden bir kul olmazdı. Üstelik servet ve varlığı elinden alındığı için sana isyanda bulunurdu.

Allahü Teâlâ hazretleri mel'un İblis'e:

— Defol git huzurumdan. Seni Eyyûb kuluma musallat ettim. Git elinden malını ve servetini al. Bakalım onu bana isyan ettirmeye muvafak olabilecek misin? Buyurdu.

Bunun üzerine İblis lanetullâhi aleyh yeryüzüne indi. Şeytanların hanımlarından ve cinnîlerin büyüklerinden ne kadar avanesi varsa hepsini başına topladı. Onlara:

— Ben Eyyûb'un malına ve servetine musallat olma izni aldım. Ne kadar kuvvetiniz varsa ortaya dökünüz. Onun servetini elinden almak için ne yapabilirsiniz? Bana nasıl yardım edebilirsiniz? Diye sordu.

Cinnîlerin ileri gelenlerinden birisi:

— Benim elimde ateş kuvveti vardır. Onun bütün deve sürülerini yakar bir anda kül edebilirim, dedi.

Mel'un İblis çok sevindi ve ona:

— O halde kuvvetini göster ve vazifeni yap! Emrini verdi.

O mel'un cinnî koşarak gitti ve Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin develerinin üzerine kuvvetli bir ateş saldı. Ateş o kadar kuvvetli oldu ki, bir anda bütün deve sürüleri çobanları ile birlikte yanıp kül oldular.

Mel'un İblis de çobanlardan birisinin kıyafetine büründü. Ağlayıp fer-yat ederek Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin huzuruna geldi. Ona:

— Ya Eyyûb, felâket, felâket, dedi. "Bütün develerinizi büyük bir ateş sardı. Sürü, çobanları ile birlikte kül olup gitti. Nasıl oldu bilmiyorum? Bir ben kurtulabildim. Bu felâketi haber vermek üzere sana geldim" diyerek hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz ise o esnada namaz kılıyorlardı. Çoban kıyafetindeki İblis'in feryadına rağmen namazını bozmadı. Namazını bitirdikten sonra İblis'e baktı ve şöyle konuştu:

— Hamdolsun Allahü Teâlâ hazretlerine. O malları bana o vermişti ve onları yine o aldı. Muhakkak ki onlar Allahü Teâlâ hazretlerinin malıdır. Onları bana ödünç olarak vermişti. Verdiğini geri almak dilediği zaman o buna daha layıktır.

O esnada Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin yanında bulunan insanlar bu sabır ve metanete hayran oldular. Onlardan bazıları:

— Eyyûb bir şeye ibadet eden adam değildir. O yalnız bir gururun içindedir, demişlerdi. Bazıları ise:

— Elinde kuvvet ve kudret olsaydı, başından bu belayı def ederdi. Böyle söylemeyip de ne yapacaktı? Diyorlardı.

Bir kısmı ise:

— O yapacağını yaptı. Düşmanları onu ayıpladılar; ama onu seven dostları da üzüntüye düştü, şeklinde konuşuyorlardı.

Halbuki Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz onların konuştuklarını duymuyordu bile. O hepten şu sözleri tekrarlayıp duruyordu:

— Bana nimetini verdiği zaman Allahü Teâlâ hazretlerine hamd olsun. Ve benden -verdiği nimetleri- geriye aldığı zaman yine ona hamd olsun. Annemin karnından -dünyaya- çıplak olarak çıktım. Toprağa da yine çıplak olarak gireceğim. İzzet ve celâl sahibi Allah'ın huzuruna yine çıplak olarak çıkacağım. -Mahşer yerine çıplak olarak gideceğim-. Sana verdiği nimeti ödünç olarak verdiğinde sevinmek münasip değildir. Bunları senin elinden aldığı zaman ise feryat ve şikâyetle bulunman gerekmez. Allahü Teâlâ hazretleri sana daha yakın bir dosttur. Sana verdiğinde de adildir. Ey kul, Allahü Teâlâ hazretleri senin için daha hayırlı olduğunu bilseydi, senin canını da o giden ruhların arasına katardı. O zaman sen de şehit olurdu. Ama -böyle bir yolculuğun- senin için şerli olacağını bildiği için senin ahirete gidişini tehir etmiş bulunuyor.

Mel'un şeytan, utanmış ve bir iş becerememiş olarak kendi arkadaşlarının yanına gitti. Avanelerini tekrar toplayarak onlara:

— Görüyorsunuz ki ona bir şey yapamadım. Kalbini mevlasından zerre kadar ayıramadım. Aksine Rabbine olan bağlılığı bir kat daha artmış bulunuyor. Sizin elinizde başka bir kuvvet varsa onu kullanınız, şeklinde konuştu.

Bunun üzerine Cinnîlerin büyüklerinden bir başka mel'un ileriye çıkarak şöyle konuştu:

— Benim sesim o kadar gür ve şiddetlidir ki, bir kere bağırırsam canlı varlık kalmaz, hepsi ölürler.

Mel'un İblis de ona:

— O halde haydi git, onun koyunlarına ve çobanlarına musallat ol! Onların içinde canlı bir varlık bırakma! Emrini verdi.

Cinnî mel'unu gitti. Koyun sürülerinin bulunduğu yerde o kadar şiddetli haykırdı ki, gürültüyü duyan koyunlar ve çobanları cansız yerlere serildiler.

Şeytan mel'unu koyun çobanlarından birisiymiş gibi davrandı. Bağırarak ve saçlarını yolarak Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin yanına geldi. Ağlayarak Allah'ın peygamberine:

— Ya Eyyûb, büyük bir felakete uğradık. Bütün koyunlarınız aniden kırıldılar. Çobanları da öldürdüler. İçlerinden yalnız ben kurtuldum. Felaketi haber vermek üzere yanınıza koşmuş bulunuyorum, diyerek ağlıyordu.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz yine namaz kılıyorlardı. İblisin feryat ve ağlamasına rağmen namazını bozmadı. Namazdan selam verince yine aynen yukarıdaki sözleri söyledi ve hemen namaza durdu.

Mel'un şeytan yine mağlup olmuştu. Allah'ın peygamberinin mevlasından zerre kadar kopmadığını gördü. Rezil ve mağlup olmuş olarak oradan uzaklaştı. Arkadaşlarının yanına döndü.

Onlara:

— Benim Eyyûb'a yine gücüm yetmedi. Onun kalbini Rabbinden kopartamadım. İçinizde başka kuvveti olan varsa söylesin, dedi.

Cinnîlerin büyüklerinden bir mel'un:

— Ben daha kuvvetliyim, dedi.

Mel'un şeytan da:

— Nedir kuvvetin, ne yapabilirsin? Diye sordu.

— Oldukça şiddetli bir rüzgâr estirebilirim. Canlı varlık bırakmadan hepsini öldürebilirim, dedi o mel'un da.

— O halde git haydi, dedi mel'un Şeytan da. "Onun çiftçilerini, öküzlerini ve bütün işçilerini öldür" emrini verdi.

Mel'un Cinnî gitti. Oldukça şiddetli bir rüzgâr estirdi. Bu rüzgâra tutulan işçiler, çiftçiler ve öküzlerin tamamı öldüler.

İblis Lânetullâhi aleyh yine aynı oyunu oynuyordu. Onlardan birisiymiş gibi davranarak Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin yanına geldi. Bağırıp feryat ederek felaketi anlattı.

— Başımıza büyük bir felâket geldi. Bütün çiftçiler öldüler. Hatta öküzler ve işçiler de ölüp gittiler. Nasıl oldu? Bilemiyorum. Yalnız ben kurtulabildim içlerinden.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz her zamanki gibi namazda idi. Namazını bitirince hiç üzülmeydi, sarsılmadı ve aynı şekilde konuştu.

— Veren Allahü Teâlâ hazretleridir. Asıl mal ve servet onundur. Bunlar benim yanımda emanet olarak bulunuyor. Emanet sahibi malını geri alırsa bunda yadırganacak bir şey yoktur. Bu onun hakkıdır, diyordu.

— Mülk ve saltanat onundur. Verdiği zaman ona hamd olsun. Aldığı zaman da yine hamd ve sena ederim, diyerek namaza durdu.

Şeytan mel'unu yine mağlûp oldu. Rezil ve perişan olarak arkadaşlarının yanına döndü. Onlara:

— Eyyûb yine sabretti, dedi. "Yine Allahü Teâlâ hazretlerine hamd ve senada bulundu. Halbuki şu anda bu adamın elinde ne mal kaldı ne de servet... Buna rağmen gönlünü Allahü Teâlâ hazretlerinden kopartamadık. Acaba bundan sonra ona ne yapsak?"

Onlar da:

— Bizim elimize de ona bir şey yapacak kuvvet ve kudret kalmadı. Bundan sonra ona ne yapılacaksa sen yapacaksın, dediler.

Bunun üzerine İblis lânetullahi aleyh, süratle göklere yükseldi. Çıkabileceği en son noktaya kadar yükseldi ve oradan niyaza vardı:

— İlahî, sen Eyyûb kulunu, oğulları, kızları ve zürriyeti ile kuvvetli kıldın. Onlar kendisi ile beraber oldukça o, servetinin elinden alınmış olmasına elbette aldırış etmez. Ama evladını da elinden alacak olursan o buna dayanamaz ve mutlaka sana isyan eder. Çünkü dünya yüzünde hiçbir babanın kalbi evlat hasretine dayanamaz, diye yalvardı.

Allahü Teâlâ hazretleri de izzet ve celâli ile buyurdu ki:

— Defol git huzurumdan ey mel'un. Seni onun evladının üzerine de musallat kıldım. Fakat şunu bil ki ne yaparsan yap, Eyyûb kulumu benden kopartamayacaksın...

Âlemlerin Rabbinden bu izin ve müsaadeyi alan İblis mel'unu süratle yeryüzüne indi. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin oğullarının bulunduğu binaya gitti. Onun dokuz oğlu ve üç kızı vardı. Bunların hepsi de evlenmişler yuva kurmuşlardı. Gelinler, damatlar ve torunlarla nüfusun sayısı yüz kişiyi buluyordu. Hepsi de toplu olarak oldukça büyük bir konakta ikamet ediyorlardı.

Şeytan mel'unu gece yarısını bekledi. Gece yarısını biraz geçince binanın altına girdi. Koskoca binayı bütün gücü ile sarsmaya başladı. O kadar şiddetli sarstı ki, binanın duvarları birbirine yapıştı. Sonra binayı olduğu gibi havaya kaldırdı. Ters çevirerek yere vurdu. Bunun neticesinde bina içinde tek bir canlı kalmaksızın hepsi vefat ettiler.

Mel'un şeytan bu feci vazifeyi yerine getirdikten sonra, insanlara ilim ve hikmet öğreten bir muallim kılığına büründü. Güya yaralıydı. Yüzünü ve ellerini tırnaklamış, kanlar akıtmıştı. Ağlayıp feryat ederek Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin huzuruna geldi. Onun huzurunda hem ağlıyor hem de şöyle konuşuyordu:

— Ya Eyyûb, oğullarınızın ve kızlarınızın başına büyük bir felâket geldi. Onların uğradığı durum, dille anlatılacak gibi değildir. Keşke bir kere gidip bakabilseydiniz... Her birinin bağırsakları yerlere yayılmış bulunuyor. Kiminin de beyinleri yerlere dağılmış bulunuyor. Kafalar bir tarafta, gövdeler, kollar ve bacaklar başka tarafta... Dayanılacak gibi bir manzara değildir. Bunları görebilseydiniz, mutlaka yüreğiniz yerinden kopardı...

Mel'un Şeytan kendi eli ile yaptığı felaketi durmadan anlatıyordu. Nihayet Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin yüreğinden oldukça derin bir hüznün ve keder ırmağı koptu. Gözlerinden yaşlar akıtarak ağlamaya başladı. Yerden bir avuç toprak alarak mübarek başına serpti ve:

— Keşke annem beni doğurmamış olsaydı, diye inledi.

Mel'un Şeytan Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin ağladığını ve gözyaşlarını görünce pek sevindi. Kendisine göre artık zafere ulaşmıştı. Bunu kendisi için bir ganimet bilerek oradan hızla uzaklaştı.

Fakat Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz derhal kendisini toparladı. Hatasını gördü. Evlatlarının ölümü için gözyaşları döktüğüne pişman oldu. Canı gönülden Allah'a yalvararak tevbe ve istiğfar etti.

Onun dostları olan melekler anında yeryüzüne indiler. Ama melekler gelmezden önce o hatasını kavramış, tevbe ve istiğfar etmiş bulunuyordu. Tevbesinden sonra yine evvelki sözleri söyledi. Allahü Teâlâ hazretlerine hamd ve senada bulundu. Sonra da namaza durdu.

Şeytan mel'unu bu defa da rezil ve kepaze olmuştu. Çünkü, ciğerpare evlatları dahil her şeyi elinden giden Allah'ın peygamberi sarsılmıştı. Gönlü Allah'tan kopmamıştı. Aksine ona biraz daha yaklaşmıştı. Bir anlık

geçirdiği üzüntü ve kederden de hemen ve anında kurtulmasını bilmişti. Çünkü o biliyordu ki, kâinatta var olan her şey Allah'ındır. Olanlar onun emirleri ve iradeleri ile olmaktadır. Başka türlü mümkün değildir.

Mel'un İblis yine göklere fırladı. Çıkabileceği yere kadar yükseldi. Orada tekrar niyaza vardı:

— İlahî, Eyyûb kulun malının ve evladının elinden alınmasına müteessir olmadı. Sabır ve tahammül gösterdi. Çünkü bunların kendisine tekrar verileceğini bilmektedir. O halde bana izin ver de onun vücuduna musallat olayım. O zaman muhakkak ki sana isyan eder, dedi. Allahü Teâlâ hazretleri de:

— Çekil git karşımdan... Onun vücuduna musallat ol. Fakat aklına, diline ve kalbine uzanman için sana izin yoktur, buyurdu.

Allahü Teâlâ hazretleri biliyordu ki, ne kadar bela gelirse gelsin, onun sevgili kulu ve peygamberinin sabrı tükenmeyecektir. Bu haller onun sadece ecirini ve manevi mükâfatını arttıracaktır.

O yaratan, kendi yarattığını bilmez olur mu? Ve O, latif ve habirdir. (Kullarına karşı çok lütfkârdır ve yarattıklarının her şeyinden ve her halinden haberdardır.)³

Aynı zamanda onun sabırlı hali, diğer insanlara ibret olacaktır. Allahü Teâlâ hazretlerine ibadet ve kulluk eden diğer insanlar için öğüt ve vaaz vesilesi olacaktır. Onun üzerine inen belalar, sabrını arttıracak ve makamını daha da yükseltecektir.

İnsanların açık seçik ve en büyük düşmanı olan mel'un Şeytan süratle yeryüzüne indi. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin bulunduğu yere koştu. Onu her zamanki gibi Allahü Teâlâ hazretlerine secde ediyorken buldu. O secdesinden başını kaldırmadan şeytan acele etti ve burun tarafından şiddetle üfürdü.

Mel'un Şeytan ona üfler üflemez mübarek vücudunu şiddetli bir ateş sardı. Sonra her tarafını siğiller kaplayıverdi. Birden bire bu siğillerin her biri koyun kuyruğu gibi şişti ve irileşti. Siğiller şiddetli bir şekilde kaşınıyorlardı.

Mübarek tırnakları ile vücudu şeriflerini kanatıncaya kadar kaşıdı. Fakat tırnakla kaşımının hiçbir faydası olmuyordu. O da, kiremit parçaları

³ Mülk, 14.

ve sert taşlarla kaşımaya başladı. Allah peygamberinin mübarek ve şerefli vücudu kan ve yaralar içinde kalıvermişti.

Hastalık uzayınca mübarek vücudundan ağır kokular belirmeye başladı. Bunu gören o memleketin insanları onu şehirden dışarıya attılar. Onu bir çöplüğün içine götürüp bıraktılar. Bir zamanlar herkesin velinimetini olan bu muhterem ve mübarek zâta bunu yapıyorlardı.

Muhterem ve mübarek hanımları Hazreti Rahmet binti Efrayim (r.anha) validemiz, onun için önce çadır kurdu. Daha sonra da bir bağ çardağı yaparak efendisini oraya yerleştirdi.

Bu mübarek ve muhterem hanımdan başka, bütün şehir halkı ondan uzaklaştı. Allah'ın Peygamberi Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin torunu olan bu mübarek ve muhterem hanımefendi, ondan zerre kadar uzaklaşmıyordu. Canla, başla hizmetine koşuyordu. Yemeğini ve suyunu getiriyor, yaralarını tedaviye uğraşıyordu.

Ona önceden iman etmiş olan üç kişi dahi dinlerini terk etmemişlerdi; ama Allah'ın Peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin hastalığını görünce ondan uzaklaşmışlardı.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin uğradığı bu hastalığın şifası bir hayli gecikmişti. Ashabı kiramdan Vehb bin Münebbih'e (r.a.) göre üç sene sürmüştü. Fakat Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz bu hastalığın yedi yıl devam ettiğini söylemektedir. Tabi gerçeği Allah bilir.

Bir gün kavminin ileri gelenleri onun başına toplandılar. Önceden iman etmiş olan o üç mü'min kişi de yanlarında bulunuyordu. Hastalığından dolayı onu ayıpladılar ve hatta azarladılar.

— Mademki Allah'ın Peygamberisin ve onun dostu olduğunu söylüyorsun. O halde neden kendi derdine deva bulamıyorsun? Bu nasıl peygamberlik böyle? Dediler.

Sonra da içlerinden birisi:

— Seni bu felâkete uğratan suçların ve günahların ise tevbe etmelisin. Çünkü Rabbinin yanında suçlu olmasaydın bu felâkete uğramazdın, şeklinde konuştu.

Gelen cemaatin içinde henüz çocuk denilecek çağda genç bir insan vardı. Bu genç insan, Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimize iman etmiş ve onun davasını tasdik etmişti. Fakat onun Müslüman olduğunu oradakilerden kimse

bilmiyordu. Allah'ın peygamberini ayıplayan ve azarlayan bu sapık cemate bu genç Müslüman cevap verdi. Onlara şu tarzda sözler söyledi:

— Ey yaşlı kişiler!

Sizler Allah'ın peygamberi ile konuştunuz. Tabii yaşıınız itibari ile bu konuşmaya benden daha layık bulunuyorsunuz. Ne var ki sözlerin en güzel olanını unuttunuz. Doğru olan sözleri ihmal ettiniz. Çünkü Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz Allah'ın sevgili bir kuludur. Seçkin bir peygamberidir. Üstelik bu zâtın hepinizin üzerinde hakkı vardır. Bu zât, sizi her manası ile seviyordu. Sizi daima koruyor ve gözetiyordu. O halde onu haksız olarak ayıplamış bulunuyorsunuz.

Ey yaşlı kişiler!

Bilmiyor musunuz ki, Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz Allah'ın size gönderdiği bir peygamberidir. En seçkin ve en hayırlı kuludur. Bu güne kadar bu kavmin arasından daha hayırlı olanı ve sizin için daha çok sevgi ve şefkat göstereni çıkmamıştır. Her ne kadar o, bugün büyük bir belânın ve hastalığın içine düşmüş ise de, yine de o Allah'ın en sevgili ve en büyük kuludur. Onun uğradığı bu belâ sizin gözünüzde ve yanınızda her ne kadar büyük ise de onun zât-ı nebevîleri için bir imtihandır. Allah'ın yanında derecesinin yükselmesine bir vesiledir.

Ey yaşlı kişiler!

Kendiniz de pekâlâ biliyorsunuz ki; Allahü Teâlâ hazretleri kullarının içinden mü'min olanları, sıddıkları, şehitleri ve salih kişileri bir takım belâlara uğradılar. Bu onlar için belâ değildir, bir imtihandır. Allah'ın mü'min kullarına gazap ettiğinin alâmeti de değildir. Onların aleyhinde bir delil hiç değildir. Aksine olarak bu gibi haller onlar için hayırlıdır ve hatta keramettir.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin, Allah'ın yanında bu söylediğim büyük makam sahibi olmadığını kabul etsek bile, o yine de sizin aranızda büyük ve üstün bir şahsiyettir. Çünkü o, sizin tarafınızdan sohbeti istenen, komşuluğu ve arkadaşlığı arzu edilen ve sevilen bir kardestir. Belâya uğradığı zaman kardeşini bir tarafa atmak halim kişilerin kârı değildir. Hele belâya uğrayan bir insanı, bu belâsından dolayı ayıplamak, bilmeden aleyhinde konuşmak ve onun için bir hükme varmak hiç münasip değildir.

O, şu anda derde uğramıştır. Görüyorsunuz ki, oldukça da kederlidir. Ama buna rağmen o size karşı merhametlidir. Halinize ağlamaktadır.

Sizi sapık ve Allah'ın dininden uzakta gördüğü için üzülmektedir. Bu da onun, ne kadar büyük, ne kadar uyanık ve ne kadar hikmetle dolu olan bir insan olduğunu göstermeye kâfi değil midir? Ama onun sahip olduğu ilim ve hikmet, gönlündeki coşkun ve engin merhamet, sizin sahip olduğunuz cehaleti ve sapıklığı söküp atamamaktadır.

Ey yaşlı kişiler!

Eğer Allahü Teâlâ, hazretlerinin azametini, yüceliğini tasdik eden insanlar olsaydınız diliniz dururdu. Ölümü ve ahiret yurdunu hatırlamış olsaydınız kalbiniz incelmış olurdu.

Acaba bilemiyor musunuz? Allahü Teâlâ hazretlerinin bir takım seçkin kulları vardır. Allah korkusu ve ahiret kaygısı onların dillerini bağlamış ve susturmuştur. Halbuki onlar dilsiz değillerdir. Aksine onlar; fasih, belîğ olarak konuşan akıllı ve âlim kişilerdir.

İlahî muhabbet böylelerinin kulaklarını harice karşı tıkamıştır. Halbuki bu adamlar sağır değillerdir. Onların kulakları sadece insanlara tıkalıdır. Ama gönülleri ve ruhları, melekût âleminin sırlarını duymakta, haberlerini almaktadır.

Onlar, yüceler yücesini zikrettikleri zaman dilleri durur. Bunun yerine gönül dudakları, ruh lisanları konuşur. İlâhî haşyet ve muhabbetin tesiri ile onların tüyleri diken diken olur. Kalpleri inceldikçe incelik. Akılları başlarından uçar.

Bu hal onların Allah emirlerine karşı olan tazimlerinden ve sevgilerinden ileri gelir.

Bu kişiler, ilâhî aşkın cereyanına kapıldıkları zaman tertemiz ameller ile Allahü Teâlâ hazretlerine doğru koşarlar. Buna rağmen nefislerini zalim sayarlar. Kendilerini hatalı ve eksikli bir kul olarak kabul ederler.

Onlar; taşkın, azgın ve kusurlu insanların arasında yaşayan tertemiz insanlardır. Onlar akıllı kişilerin arasında, daha zeki ve daha akıllıdırlar. O kadar ki, en akıllı insanların zekâları onların imanları ve aşklarının yanında pek sönük kalmaktadır.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz işte böylebir kul ve böyle büyük bir insandır.

Genç Müslüman'ın hitabesini dinleyen Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz saadetle buyurdular ki:

— Allahü Teâlâ hazretleri ilim ve hikmeti, rahmeti ve inayeti ile küçüklerin ve büyüklerin kalbine ekmektedir. Kalbe ekilen bu hikmet yeşerdiği zaman, Allahü Teâlâ hazretleri onun alâmetini dilde meydana çıkarır. Hikmet yaşa bağlı değildir. Uzun uzadıya bir tecrübenin neticesi hiç değildir. Allahü Teâlâ hazretleri çocukluk devresinden kuluna hikmet ihsan buyurduğu gibi, diğer insanların, bahusûs hikmet erbabının yanındaki makamını da aşağıya düşürmez. Onlar, Allahü Teâlâ hazretlerini keramet nuru ile görmektedirler.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz gencin konuşması üzerine bu güzel ve ibretli sözleri söyledikten sonra, cemaatin arasında bulunan ve önceden iman etmiş olan o üç insana döndü. Onlara şu sözleri söyledi:

— Benim yanıma zorlukla, güçlükle ve hatta kızgın olarak geldiniz. Korkutulmadan korktunuz. Dövülmeden ağladınız. Bütün mallarınızı benim için sadaka olarak veriniz deseydim size, ne yapacaktınız? İhtimal ki sizin sadakalarınızla Allahü Teâlâ hazretleri beni bu durumdan kurtarırdı. Yahut da benden bir kurban alırdı. Belki de Allahü Teâlâ hazretleri onu kabul eder ve benden hoşnut olurdu.

Sizler ise kendi nefislerinizi sevdiniz. Kendi iyilik ve ihsanlarınızla afiyet bulduğunuzu zannettiniz. Keşke kendinizle Rabbinizin arasında neler olduğuna önceden bakaydınız da, sonra sadaka vermeye kalkışsaydınız. O zaman Allahü Teâlâ hazretlerinin, sizin birçok ayıplarınızı örttüğünü, afiyeti de elbiselerinizin altında sakladığını görecektiniz.

Sizler; bana hürmet ederek bunun dışında kaldınız. Bana gelince; Rabbinin yanında sözlerim dinlenmiş, hakkım tanınmıştır. Bana hasım olanlar bile benim hakkımda insafılı davranıyorlardı.

Bu gün ise; sözleri sizin tarafınızdan bile dinlenmez ve görüşlerine değer verilmez bir halin içine düştüm. Bu benim için bir belâdır. Ama sizin içinde bulunduğunuz belâlar, aslında benimkinden daha şiddetlidir.

Allah'ın peygamberine sırt çevirmiş olmak, belâların en büyüğüdür demek istiyorlardı. Bundan sonra Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz sırtını bu cemaate, mübarek yüzünü de kibleye çevirdi. Yaralardan derileri dökülmüş olan o mübarek ellerini semaların boşluğuna kaldırdı. Rabbine dua ve niyaz etmeye başladı. Bu dua ve niyazında şunları söylüyordu:

— Ya Rabbel âlemin, beni hangi şey için yarattın? Mademki beni sevmiyordun, o halde keşke yaratmamış olsaydın... Keşke senin huzurunda

günahlarımın ne olduğunu, yaptığım amellerin hatalı ve kusurlu taraflarının nelerden ibaret bulunduğunu bilseydim. Hangi amelimden ve işimden dolayı benden yüz çevirmiş olduğunu öğrenseydim.

Keşke benim ruhumu kabzederek atalarımın arasına katsaydın. Ölüm benim için daha hayırlı ve daha güzel olurdu.

Ey yüce Rabbim, ben garipler için bir yuva, düşkünler için bir sığınak, yetimler için bir koruyucu, dul kadınlar ve yoksullar için sağlam bir himayeci değil miydim?

Ya Rabber-Rahim, ben zelil bir kulum. Eğer iyilik edebildiysem, ihsan ve kerem sendendir. (Yani; senin ihsanın ve keremin olmasaydı, benim iyilik yapmam mümkün olmazdı. Sen bana vermemiş olsaydın, ben kul-larına nereden alıp da ne verecektim?) Eğer kötülük ettiysem ve bir suç işlediysem benim cezam senin kuvvet ve kudret elindedir.

Ey kerem sahibi Rabbim, Beni belâlara hedef kıldın. Fitnelerden bana nasip ihsan ettin. Böylece bütün belâlar üzerime yağdı. Bu belâları büyük dağların üzerine yağdırmış olsaydın, muhakkak ki şiddetine dayanamazlardı ve hepsi de yıkılıp giderlerdi.

O halde bütün acizliğime ve zayıflığıma rağmen nasıl oldu da yükledin bunları bana? Verdiğin ilâhî karar beni ezdi ve zayıf düşürdü. Üzerimdeki âdil hükmün beni hasta etti. Cismimi eritti.

Ey kudret ve kuvvet sahibi Allah'ım, göğsümün üzerinden heybetini kaldırmış olsaydın, lütfedip dilimi açmış ve söz söylememe izin vermiş bulunsaydın, ağız dolusu konuşurdun. Özrümü beyan ederdim. Beni kurtarmanı söylerdim. Nefsimle düşmanlık kurar, sana sığınırdım. İçinde bulunduğum bu belâlı hallerden artık beni kurtarmanı isterdim.

Fakat Ey Rabbim, sen benim çok yakınımnda bulunuyorsun. Benimle ülfet ediyorsun. Beni görüyorsun. Ama ben seni göremiyorum. Sen beni duyuyorsun. Ama ben seni duyamıyorum. Beni her zaman görmüş ve niyazımı duymuş olman, bugüne kadar benim dilimi bağladı. Halimi sana arz etmeme mani oldu.

“Ey Rabbim, bana büyük bir zarar dokundu. Sen ise merhametlilerin en merhametlisisin...”⁴

⁴ Enbiya, 83.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz bu dua ve niyazını bitirince gökyüzünde beyaz bir bulut hâsıl oldu. Bulutun gölgesi, Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin ve orada hazır bulunanların üzerine düşüyordu.

Bulutı görünce orada bulunan cemaat korktular. Kendilerine Allah'ın azabının gelmekte olduğunu zannettiler.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimize gelince; kalbi ile Allah'a bağlanmıştı. Onun hükmüne boyun eğmiş olarak bekliyordu. Mü'min olanlar ise tevbe ve istiğfar ederek ve korkudan titreyerek gökyüzüne bakıyorlardı. Herkes dehşete kapılmıştı. Ne yapacaklarını bilmeksizin bekliyorlardı.

Onlar, gökten yağacak bir azap bekliyorlarken buluttan oldukça gür bir ses duyuldu. Ses Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberine hitap ediyor ve şöyle diyordu:

— Ya Eyyûb dinle, Allahü Teâlâ hazretleri buyuruyorlar ki:

“İşte ben kulum ve peygamberim Eyyûb'a yaklaşmış bulunuyorum zaten senin hepten yakınında idim. O halde kalk, ömrünü beyan et, be-
raatın için konuş... Nefsine düşmanlık kur! Kemerini sıkı bağla. Cebbar olan Allahü Teâlâ hazretleri ile gücün ve kudretin varsa muhakeme ol! Çünkü benimle ancak benim kadar güçlü ve kudretli olanlar muhakeme olabilirler.

Ya Eyyûb, senin minnetin; erişmene ve yetişmene imkânın bulunmayan bir emir ve bir işin kendi nefesine karşıdır. Bana ve benim zât-i ilâhîyyeme karşı değildir.

Ya Eyyûb, ben yerleri yarattığım ve yerli yerine oturttuğum zaman sen neredeydin? Bunları yaparken benimle beraber mi bulunuyordun? Arzın uçlarını nereye kadar uzattım? Kenarlarını nereye ve ne miktarda koydum? Bunları biliyor muydun?

Yeryüzü, üzerindeki suları senin itaatınla mi taşıdı? Yoksa yeryüzü sularını, senin hikmetinle mi örttü?

Ben gökleri, boşluklarda yükselttiğim, altına herhangi bir direk ve destek koymaksızın durdurduğum günü sen neredeydin? Onların nurunun akmasında, yıldızlarının dolaşmasında senin bir tesirin var mıydı? Veya senin bildiğin ilim ve hikmet oralara kadar ulaşabildi mi?

Geceler ve gündüzler uzayıp kısalıyorken, birbirleri ile yer değiştirip duruyorken sen ne yapıyordun?

Ben yeryüzünde ırmakları kaynatıyor, suları denizlere döküyorken sen neredeydin? Denizdeki dalgalar kendi hudutlarında senin hükmünle mi durdular? Yahut da müddeti tamam olduğu zaman anaların rahimleri senin kudretinle mi açıldılar?

Suları yeryüzüne döktüğüm ve dağları yerli yerince diktiğim zaman neredeydin? Onları hangi şeyle diktim yerlerine? Veya hangi terazi ile tartarak koydum onları mekânlarına? Bunu biliyor musun? Yoksa senin onları taşıyacak kuvvet ve kudrette kolların var mı? Yahut da göklerden indirdiğim suların nereden geldiğini biliyor musun?

Bulutları neden yaptım? Biliyor musun nerelerden getirdim onları? Yahut kışın yağan karları, gününe ve mevsimine kadar hangi hazinelerde sakladım? Soğuşun dağı nerede? Gündüzü geceden, geceyi de gündüzden saklayan hazine nerede? Rüzgârı muhafaza eden ambar nerede bulunuyor?

Ya Eyyûb, biliyor musun ağaçlar hangi dille konuşurlar? Akılları, insanların içine gizleyen kim? Gözleri ve kulakları yaratan kim? Kendi mülkünde melekleri hizmetçi olarak kullanan kimdir?

Kudreti ile zalim hükümdarları, cebbar sultanları ezip çürüten kimdir? Hikmetleri ile rızıkları canlıların arasında taksim buyuran kimdir?"

Onun kudretine delil olacak, eserlerini gösterecek daha nice sözler vardır.

Tepelerine yaklaşan bir melek böyle konuşuyordu. Bu sözleri söylüyordu. Bu konuşmaları ve sözleri, orada hazır bulunan mü'min ve kâfir herkes duyuyordu.

Buluttan gelen bu ses susunca Allah'ın dertli kulu ve Peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz, dertli gönlünün dudaklarını açarak şöyle niyazda bulundu:

— Ya Rabbel âlemin, zikrettiğin her şey senin kudretinle olmuştur. Senin engin hikmetin bütün bunları çekip çevirmiştir. Senin mülk ve saltanatın bütün bunlardan daha büyük ve çok daha yücedir. Akıl ve idrak bunları kavrayamaz. İlahî esrarı, hiç bir varlık çözemez.

Ya Erhamerrahimin, hâlim küçüldü, dilim tutuldu, aklım sustu, görüşlerim azaldı, kuvvetim zayıfladı. Bana sunduğun bu emirleri ve hikmetleri kavrayamaz oldum. Senin affın ve merhametinden başka ilticagâhım yoktur.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri tekrar ona vahyetti. Beyaz buluttan gelen meleğin sesi, Allah'ın emirlerini ona şu sözlerle buyurdu:

— Ya Eyyûb, ilmim sana nüfuz etti. Rahmetim gazabıma üstün geldi. Seni affettim. Ehlini -aileni ve çoluk çocuğunu- sana iade ettim. Senin ümmetine ve senden sonra geleceklere bir ayet ve bir mucize olmak üzere sana onların bir mislini daha ihsan buyurdum. Ki senin bu halinden belaya uğrayanlar ibret alsınlar, sabır ehli olanlar kuvvet kazansınlar.

O halde ya Eyyûb, ayağını yere vur! İşte sana içmen ve yıkanman için soğuk bir su...

Sana bir kurban ile yaklaşmak isteyen arkadaşların için de istiğfar et, onların affını ve mağfiretini benden dile. Çünkü onlar senin hakkında bana isyan ettiler.

Bu emir ve vahy-i ilâhiye üzerine Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz mübarek sağ ayağını yere vurdu. Ayağını vurduğu yerden oldukça gür ve berrak bir su fışkırdı. Allah'ın peygamberi, aldığı emirlerin gereği olarak bu sudan yıkandı. Hemen ve anında vücudundaki yaralar döküldü. Sıhhati yerine geldi. Ömrü şerifleri o anda sekseni geçkin olduğu halde, genç bir delikanlı gibi oluverdi. Gençleşti ve güzelleşti.

Sonra kırk adım daha yürüdü. Çünkü emir bu şekilde idi. Mübarek ayağını tekrar yere vurdu. Oradan da yine gür ve berrak bir su fışkırdı. Bu sudan da abdest aldı ve içti. İçer içmez iç âleminde hiç bir dert ve ke-der kalmadı.

Bu manzara kendisini azarlamak için gelen cemaatin gözü önünde oluyordu. Bunu görenler birer birer onun mübarek elini tuttular ve biat ettiler. Yani iman getirdiler ve Müslüman oldular.

Yine *Hazin* ve *Rûhu'l-Beyan* tefsirinde deniliyor ki:

“O esnada ve cemaatin gözü önünde Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin mübarek vücuduna çekirgeler yağdı. Sonra bu çekirgelerin hepsi de aniden öldüler ve saf altın haline geliverdiler. Hastalığından sonra eski servetini, hem de iki misli ile elde etmesine; gökten vücudu şeriflerine yağan bu altın çekirgeler vesile olmuştu.”

Hazreti Eyyûb (a.s.) Efendimizin Yemininden Kurtulması

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin uzunca devam eden bu hastalıkları esnasında, onun yanında yalnız mübarek ve muhterem hanımları Hazreti

Rahmet binti Efrâyım (r.anha) validemiz kalmışlardı. Bütün dostları ve hatta mü'min olanlar bile ondan uzaklaşmışlardı. Bu mübarek ve muhterem hanım efendi, her gün onun ziyaretine geliyor, yiyecek ve içecek gıdalar getiriyordu. Elinden geldiği kadar hizmetinde kusur etmemeye çalışıyordu.

Bir defasında efendisine:

— Sen Allah'ın peygamberisin. Dua etmiş olsaydın, mutlaka Rabbin duanı kabul buyururdu, dedi.

O da:

— Hangi mevzuda dua etmemi istiyorsun? Diye sordu sevgili hanımına.

— Hastalığın çok uzun sürdü. Bunun şifasını Allah'tan istesen olmaz mı?

— Ben kaç yaşındayım hatun?

— Seksen yaşını geçiyorsun

— Seksen yıl sıhhat ve afiyet içinde yaşadım. Hasta olalı ise daha sekiz yıl bile olmadı. O halde Rabbinden hangi yüzle şifa isteyebilirim? Cevabını vermişti.

Bu cevap makul idi ve tam bir tevekkülün ifadesi idi. Fakat ne olursa olsun o hanımdı. Efendisinin bir an evvel şifaya kavuşmasını ve eski sıhhatini bulmasını istiyordu. Tabi ki bunda haklıydı.

Bir gün Hazreti Rahmet binti Efrayım (r.anha) validemiz efendisinin ziyaretine gidiyorken şeytan onun önüne çıktı. Mel'un şeytan bir tabip kıyafetine bürünmüştü. Ona bir kuzu verdi ve:

— Bu kuzuyu kurban et ve etini efendine yedir. Bunu yiyince hastalığı geçecek ve şifa bulacaktır, dedi.

Hazreti Rahmet (r.anha) validemiz de efendisinin şifası ümidi ile kuzuyu kurban etti. Etini de pişirerek efendisine getirdi. Ne var ki Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz peygamberlik nuru ile bunu gördü ve:

— Mel'un bir varlığın, şeytanın sunduğu eti bana nasıl getirebiliyorsun? Diyerek hanımına çıkıştı.

Eti fırlatıp attı. Bir daha böyle yanlışlıklar yapmamasını istedi.

Bir başka günü mel'un şeytan bir başka kıyafetle çıktı onun karşısına. Elinde bir şişe tutuyordu. Hazreti Rahmet (r.anha) validemizin önüne geçerek:

— Kocanızın şifası bu şişenin içerisinde. Bunu al ve ona içir. Hiç bir derdi kalmayacaktır, dedi.

O da:

— İyi, ama benim sana bu ilaç karşılığında verecek bir şeyim yoktur, dedi.

Şeytan da:

— Zararı yok. Bana bir kere secde edersen sana bu şişeyi veririm, dedi.

— Bunu yapamam, dedi hanım da. “Çünkü ben Müslüman’ım. Benim dinimde mahluka secde caiz değildir.”

— O halde yeryüzünün ilahına niyet ederek secde et!

— Yeryüzünün ilahı da kim oluyor?

— Bir ilah göklerde vardır. Bir ilah da yeryüzünde. Kocanız yeryüzü ilahını kızdırdı. Ona secde etmedi. O da bu yüzden onun başına bu belaları yağdırdı. Şimdi onun yerine yeryüzü ilahına sen secde edersen onu hoşnut etmiş olursun. O da kocanızı affeder ve ona şifa ihsan eder.

Bunun üzerine Hazreti Rahmet (r.anha) validemiz:

— Ben yeryüzü ilahı diye bir şey tanımıyorum. Ona da secde edemem. Ben yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah’a iman ediyorum. Yalnız ona secde edebilirim, dedi ve yürüdü.

Efendisinin yanına geldiği zaman olan bitenleri anlattı. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz de onu ikaz buyurdu:

— Karşısına çıkan mel’un şeytandır. Sakın ona aldanma ve sözlerini dinleme! Dedi.

Fakat ertesi günü Şeytan yine onun karşısına çıktı. Bir sürü laf etti. Yalandan ağladı. Güya Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimize acıyordu.

— Bu ilacı al, kocanız mutlaka bundan şifa bulacaktır, dedi.

Hanım da:

— İyi hoş, ama param yok. Sana ilaç için ne verebilirim? Diye sordu.

Mel’un Şeytan da:

— Saçlarınızdan bir tutamını keserek bana veriniz. Ben de size ilacı vereyim, teklifinde bulundu.

Hazreti Rahmet binti Efrâyım (r.anha) validemiz, ne de olsa bir kadındı. Efendisinin hastalığına çok mu çok üzülmüyordu. Bir an önce onun ayağa kalkmasını istiyordu. Bu yüzden ki şeytanın hilesine aldandı. Cennete layık mübarek saçlarından bir tutam kadarını keserek o mel'una verdi. Bunun karşılığında ilacı aldı.

Efendisinin yanına geldiği zaman Allah'ın peygamberi hanımının saçlarının bir kısmının kesilmiş olduğunu gördü ve:

— Saçlarına ne oldu? Diye sordu.

O da olanı biteni anlattı. Elindeki ilaç şişesini efendisine uzattı. Allah'ın Peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz hanımına çok kızdı ve:

— Kaç defadır sana tembih ediyorum ve sana gelenin Şeytan olduğunu söylüyorum. Sen de ikazıma kulak vermiyorsun. Şeytana uyarak bir tutam saçını kesiyorsun. Olacak iş mi bu?

— Ama ey Allah'ın peygamberi, senin için, senin şifaya kavuşman için yaptım bunu.

— Ben de Allah'a söz veriyorum ki ayağa kalktığım zaman sana yüz değnek vuracağım, bunu bilmiş ol, diyerek yemin etti. İlaç şişesini ise parçaladı.

Seneler sonra Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz büyük bir mucize ile şifaya kavuştuğu zaman yeminini hatırladı. Buna üzüldü. Hiddete kapılarak yemin etmişti. Ama biliyordu ki, hanımı suçsuzdu. Fakat bir peygamber yeminini çiğneyemezdi. Üstelik kavminin arasında onun bu şekilde bir yemin ettiğini duyanlar olmuştu. Şimdi onlar da neticeye bakıyorlardı. Allah'ın peygamberi bu yeminini icra edecek miydi? Yoksa yemininden vazgeçerek hanımını af mı edecekti? Onlar bunu merak ediyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri, ezelden beri peygamber olarak sevip seçtiği muhterem bir kulunu mahzun ve mahcup eder miydi? Elbette ki buna imkân yoktu. Derhal vahy-i ilâhiyye geldi.

Kur'an-ı Azimüşşan'ın bu husustaki ayeti kerimesini beraberce okuyalım. Görelim Rabbimiz hikmet ve kudreti ile kulu ve peygamberine nasıl yardımda bulunmuştur?

Ve ona çoluk çocuğunu bizden bir rahmet ve akıl sahiplerine bir öğüt olmak üzere -eski varlığı ile beraber- bir o kadarını daha ihsan buyurduk.⁵

⁵ Sâd, 43.

Yani:

Şifaya kavuştuktan sonra biz Eyyûb kulumuza eski servet ve varlığını iki katı ile ihsan buyurduk. Bu, onun için bizim tarafımızdan bir rahmet ve inayetti. Aynı zamanda akıl sahipleri için de bir öğüt ve ibret vesilesi idi. Benden gelen belalara sabredenlerin dünyada nasıl mükâfatlandırıldıklarını insanlar görsünler. Böylece onların gönlünden ahiret için de tam bir kanaat hâsıl olsun. Çünkü nimet dünyada verildiğine göre ahiret yurdunda daha çoğu ve daha güzeli verilecektir. Akıl ve iman sahipleri bunu düşünüp idrak edebilirler.

“Ve eline bir tutam buğday sapı al. Onunla hanımına vur -yeminini böyle yerine getir-“ emrini verdik. Biz onu, sabırlı bir kul olarak bulduk. O ne güzel bir kuldur! Çünkü o, Allah’a çok yalvaran bir insandı.⁶

Evet, Râbbül âlemin teâlâ ve takaddes hazretlerinin emri böyle tecelli etti. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz de emre uydu. Yüz kadar buğday sağını bir araya sardı. Allah’ın emri üzerine onunla hanımına bir kere vurdu. Böylece yemini yerine gelmiş oldu. Allahü Teâlâ hazretleri lütuf ve keremiyle onu yemininden böyle kurtarmıştı.

Buraya Kadar Olan Vak’aların Tahlili ve İçindeki Mucizelerin Neler Olduğu

Oldukça etraflı bir şekilde anlattığımız bu vak’anın içinde birçok ibretler ve mucizeler vardır. Şimdi bunların neler olduğunu sırası ile hülasa edelim:

1- Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin önce davarları, çobanları ile birlikte belak oldular.

Biz insanların arasında, “Mal canın yongasıdır” diye bir söz vardır. Değil bir sürü davar, bir tek kuzunun ölümü bile biz insanları müteessir eder.

Allah’ın peygamberi ise zerre kadar üzülmemişti. Namazını bile bozmamıştı. Namazdan sonra ise: “Bütün mal ve mülk Allah’ındır. Onları bana ödünç olarak vermişti. Ödünç verdiği zaman sevinmek gerekmez. Verdiğini geri aldığı zaman ise üzmek yersizdir. Verirken de alırken de Allahü Teâlâ hazretlerine hamd olsun. Ben ona hamd ederim. Onu tes-

⁶ Sâd, 44.

bih ve tenzih ederim. O, noksan sıfatlardan beridir. (Yani hatalı ve arızalı bir iş yapmaz.)” demişti.

Bu sözler ve bu sabır, sıradan diğer insanların yapabileceği bir iş değildir. Ancak bir peygambere layıktır.

Diğer insanlar böyle davranamayacağına göre bu hal, onun için büyük bir mucizedir.

2- *Develeri, sığırları, öküzleri ve hatta çobanları ve işçileri öldüğü zaman dahi aynı sözleri söyleyebilmiştir.*

Bunlar da sıradan diğer insanların yapabileceği ve dayanacağı felâketler değildir. Bu hâdiseler karşısındaki tutum ve davranışları da onun zât-ı nebevîleri için ayrı ayrı birer mucizedir.

3- *Belalar arka arkaya ve çok şiddetli olarak gelmiştir.*

İnsanlar dünyada her şeye dayanabilirler; ama evlat acısına dayanmak öyle kolay bir iş değildir. Evladının ölümü karşısında hiç bir anne ve baba sabır ve tahammül gösteremez. Kaldı ki Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin dokuz oğlu ve üç kızı bulunuyordu. Gelinler, damatlar ve torunlarla kendi zürriyetinden gelen bu canların sayısı yüz kişiyi buluyordu. Mel’un Şeytanın musallat olması ile bunların tamamı bir anda ölmüşlerdi. Hem de çok feci bir şekilde can vermişler ve cesetleri ortalığa yayılmıştı.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizi yeryüzünde hiçbir canlının dayanması mümkün olmayan bu büyük felâkete dayandı. Kısa bir müddet ah edip ağlamasına dahi pişman oldu. Derhal tevbe ve istiğfar ederek Allah’a yöneldi. Ona hamd ve senada bulundu. Sonra da, her zaman yaptığı gibi namaza durdu. Sanki felâket onun başına gelmemiş gibiydi.

Halbuki yuvasından bir yavrusu alınan kuşlar bile günlerce feryat ederler.

Yeryüzünde hiçbir varlığın, hiçbir insanın tahammül etmesi mümkün olmayan bu felâkete dahi sabır ve metanetle karşılamağını bilmesi, Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz için büyük bir mucizedir. Çünkü bu sabrı, peygamber olanların dışında hiç bir insan gösteremez.

4- *Üç veya yedi sene süren şiddetli hastalığından zerre kadar şikâyet etmemesi, hastalığın elemi ve acıları yetmiyormuş gibi,*

bir de insanların kendisini ayıplamış olmasına dayanması da onun için büyük bir mucizedir.

Çünkü bütün bunlara ancak bir peygamber dayanabilir. Sıradan diğer insanların yapabileceği bir iş değildir. Hele hastalığı esnasında hanımına söylediği söz, mucizenin büyüklüğünü daha güzel bir şekilde gözümüzün önüne koymaktadır. Çünkü hanımı kendisinden şifa için dua etmesini rica ettiği zaman ona:

— Ben kaç yaşındayım hatun? Diye sormuştu.

Hanımı da:

— Sekseninizi geçmiş bulunuyorsunuz, şeklinde cevap vermişti.

— Seksen yıl sıhhat ve afiyet içinde yaşadım. Hasta olalı daha sekiz yıl bile olmadı. O halde Rabbinden hangi yüzle şifa isteyebilirim? Demişti. Bu kadar büyük bir tevekkül ve teslimiyet ancak bir peygamberde bulunabilir.

5- Belkahlıların ileri gelenleri kendisini ayıplamak ve azarlamak için huzurlarına geldikleri zaman, henüz 18 yaşlarında olan genç bir mü'min konuşma yapmış ve oldukça hikmetli sözler söylemiştir.

Bu sözleri söyleyebilmek için uzun bir tahsil, geniş bir bilgi gereklidir. Kaldı ki bu genç Müslüman olmuştu.

Bu gencin kalbinin ilim ve hikmetlerle dolması ve o güzel ve tesirli sözleri kavminin büyüklerine söyleyebilmiş olması, Allah'ın bu yüce peygamberinin mucizesi ile olmuştur. Çünkü genç bir Müslüman'ın gönlünün bir anda ilim ve hikmetle doldurulması, oldukça büyük bir mucizedir.

6- Kavmi ile konuşuyorken başının üzerine bir bulut yaklaşmış ve buluttan Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimize hitap edilmiştir.

Bu hitabı ve melek ile Allah'ın peygamberinin karşılıklı konuşmasını orada hazır bulunan insanların hepsi de duymuştur.

Buluttan ses gelmesi, elbette ki bir mucizedir. Bu ses, Allah'ın meleklerinden bir meleğin, kuvvetli bir ihtimal ile de Hazreti Cibril'in (a.s.) sesi idi.

Meleklerin sesini peygamberlerden başkası duyamazlar. O halde buluttan ses gelmesi ve bu sesin oradakiler tarafından da duyulmuş olması bir değil iki mucizedir.

- 7- *Mübarek ayağını vurduğu yerden güir ve berrak bir su fışkırmıştır. Hem bu hâdise orada bulunan cemaatin gözü önünde cereyan etmiştir.*

Ayağını vurduğu zaman yerden su çıkarabilmek, sıradan bir insanın yapabileceği bir iş değildir. Bu, Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz için büyük bir mucize idi.

- 8- *Ayağının altından kaynayan bu sudan yıkanmışlardı. Yıkanır yıkanmaz da mübarek vücudunda hiçbir yara ve bere izi kalmaksızın iyileşmişti. Öyle ki yaraların izi bile kalmamıştı.*

- 9- *Mübarek ayağını tekrar yere vurdukları zaman yine güir ve berrak bir su kaynağı belirmişti.*

Bu mübarek sudan içtikleri zaman hem iç yüzünde hastalık kalmamıştır, hem de seksen yaşında bir ihtiyar olduğu halde gençleşmiştir. Yirmi yaşındaki bir delikanlı gibi genç, zinde ve güzel olmuştur.

- 10- *Vücudu şerifleri şifaya kavuştuktan sonra üzerine çekirgeler yağmıştır. Bu çekirgeler hemen ölmüşler saf ve balis altın haline gelmişlerdir.*

Bu altınlar ile de eskiden yitirmiş olduğu servetini hem de iki katı ile elde etmiştir.

- 11- *Allahü Teâlâ hazretleri onun duası ile muhterem ve mübarek hanımları Hazreti Rahmet binti Efrâyim (r.anha) validemizi yeniden gençleştirmiştir.*

- 12- *Muhterem ve mübarek hanımlarının gençliği, yalnız şekil ve surette kalmamıştır.*

Öyle ki, bu hâdiseden sonra Allah'ın peygamberine yedisi erkek ve yedisi de kız olmak üzere 14 çocuk dünyaya getirdi. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin nesli yeniden çoğaldı ve bereketlendi.

- 13- *Allah'ın vahyi ile hem yemininden kurtulmuşlardır, hem de muhterem ve mübarek hanımları azat edilmişlerdi.*

14- Şeytan üç defa hanımın önüne çeşitli kıyafetlerle çıkmıştı. Bir defasında bir kuzuyu ona kurban ettirmişti. Etini de hanımı efendisine getirmişti. Bir defasında da onun bir tutam saçı karşılığında bir şişe ilaç vermişti.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz her defasında nübüvvetin nuru ile hanımının karşısına çıkanın şeytan olduğunu anlamıştı. Hatta ilk getirdiği eti atmış ve ilaç şişesini de kırıp parçalamıştı.

Bu büyük vak'ada bizim tesbit edebildiğimiz mucizeler bunlardır.

Diğer İslamî kaynaklarda Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin üç mucizesi daha tesbit olunmaktadır. Biz onları da sıra ile okuyucularımıza sunuyoruz:

1- Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin mucizeleri ile koyunların yünleri ipek veya ibrişim haline gelmiştir.

Onun hitap ettiği kavim oldukça fakir düşmüştü. Bu yoksul hallerine bir çare bulması için onlar, Allah'ın Peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimize müracaat ettiler. O da âlemlerin Rabbine dua ve niyazda bulundular. Allahü Teâlâ hazretleri, sevgili kulu ve peygamberinin duasını kabul buyurdu. O sene, kavmin koyunlarının yünlerinin tamamı ipek ve ibrişim haline geldiler. Tabi bunları sattıkları zaman daha çok para kazandılar ve yoksulluktan kurtuldular.

2- Hazreti Eyyûb (a.s.) dua ve mucizesi ile bir evin bütün duvarları ve direkleri ortadan kalkmış ve ev havada istinatsız olarak durabilmıştır.

Bu mucizenin zuhuruna sebep olan hâdise şudur:

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin arasında yaşadığı kavmin halimi yani reisi henüz İslam'ı kabul etmemişti. Allah'ın peygamberi de onu imana davet etmek üzere yanına gitmişti. O zât da:

— Sana iman edebilmem için bana peygamber olduğunu isbat etmen gerekir, dedi.

Allah'ın Peygamberi de ona:

— Bunu nasıl ispat etmemi istersiniz? Diye sordu.

Hâkim de:

— Mesela benim oturduğum bu saray havada dursun. Ne dersin, bunu yapmaya gücün yeter mi? dedi.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz de:

— Allah'ın izni ve iradesi ile her şey olur, şeklinde konuştu. Sonra mübarek ellerini semaların boşluğuna kaldırarak dua etmeye başladı. Onun duası tamam olmadan sarayın bütün duvarları ortadan kalktı ve saray havada, boşlukta durmaya başladı.

Bu manzarayı gören hükümdar korktu. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin mübarek ellerine sarılarak:

— Sana ve Rabbine iman ediyorum. Korkuyorum, lütfen sarayın duvarlarını geri getiriniz, diye yalvardı.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz tekrar dua buyurdular. Onun duası ile sarayın duvarları eski yerine geliverdi.

Bu büyük mucizenin, Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin hastalığından önce mi, yoksa sonra mı vukua geldiğine dair kitaplarda bir kayıt bulamadım. Fakat hâdiseye bakılırsa hastalığından sonra zuhur etmiş olması akla daha yakın gözüktüyor.

3- *Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin duası ile seraplar su haline gelmiştir.*

Serap; çölde görülen su hayali demektir. Çölde yolculuk edenler bilirler. Çölde bir takım dumanlar olur. Uzaktan bakıldığı zaman bu dumanların su veya su kaynağı olduğu zannedilir. Fakat yanına gidildiği zaman bu dumanlar kaybolurlar. Ortada ne su vardır ne de bir su kaynağı.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin yaşadığı Cenûbi Ürdün kısmen çöldür. Bu çölde su azdır ve serap da çok olur. Kavmi ise suyun azlığından ve serabın çokluğundan şikâyet ettiler. Bunun için Allah'ın peygamberine başvurdular. Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz de serapların suya dönmesi için dua buyurdular. Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin duasını kabul buyurdu ve ona şu şekilde vahiyde bulundu:

— Ya Eyyûb, Serap mıntıkasında dolaş. Muradına ereceksin, emrini verdi.

Allah'ın peygamberi de Rabbinin bu emrini yerine getirdi. O mıntikalarda dolaştı. Oralarda görülen bütün seraplar derhal su kaynağı haline geliverdi.

Bu mucizeyi gören mü'minlerin imanları arttı. İman etmemiş olanlar da iman ederek halis mü'min oldular.

Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimiz dünyamızda 220 sene yaşamıştır. Bu uzun ömürleri içinde meydana gelen mucizeler muhakkak ki bundan ibaret değildir. Fakat İslami kaynakların bize ulaştırdığı mucizeler bundan ibarettir.

“Ve azap enrimiz gelince Şuayb ve onunla birlikte iman edenleri, bizim tarafımızdan bir rahmet olarak kurtardık. Zalim olanlara gelince; onları şiddetli bir gürültü yakaladı. Bunun üzerine -onlar- kendi yurtlarında çöküp kalıverdiler.” (Hûd, 94)

HAZRETİ ŞUAYB ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimize, hadisi şeriflerde; **“Hatîbül Enbiya=Peygamberlerin hatibi”** denilmiştir. Çünkü Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz çok güzel ve tesirli konuşuyorlardı.

Önceleri Eyke ahalisine peygamber olarak gönderilmişlerdi. Eyke; Kızıldeniz’den seksen kilometre kadar içeride, Mısır topraklarında oldukça ormanlık bir bölgenin adıdır. Eyke; ağaçları çok sık, otu ve suyu bol bir memleket idi. Ne var ki burada yaşayan insanların tamamı putpe-rest ve çok ahlâksızdı.

Allah’ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz onları irşad etmek için çok çalıştı ve uğraştı. Fakat Allah’ın peygamberinin irşat ve davetlerinin Eykeliler üzerinde hiçbir tesiri olmadı. Gördükleri mucizeler bile onların uyanmasına kâfi gelmedi.

Nihayet Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz onların helaki ve kahrı için beddua etti. Onlar da toptan helak oldular.

Helak oluşları şöyle olmuştu:

Eyke’de üç gün üç gece şiddetli sıcaklar olmuştu. Sıcaklar o kadar şiddetli olmuştu ki, Eykeliler nefes alamaz duruma geldiler. Üçüncü günü Eyke’nin üzerinde bir bulut hâsıl oldu. Bulut yeryüzüne oldukça yakındı

ve gölgesi yeryüzüne düşüyordu. Sıcaktan bunalan bütün Eykeliler bulutun gölgesinin altına koştular. Gerçekten de bulutun gölgesinde tatlı bir serinlik vardı. Herkes birbirine:

— Buraya koşunuz. Çünkü burası çok serindir, diye sesleniyordu.

Eyke’de Hazreti Şuayb (a.s.) efendimize iman etmiş olan küçük bir cemaat hariç, herkes bulutun altına toplandı. Öyle ki, Eyke’de bulutun altında toplanmayan tek canlı varlık kalmamıştı. Birden bire hiç beklemedikleri ve ummadıkları bir hâdisе zuhur etti. Buluttan Eykelilerin üzerine ateş yağmaya başlamıştı. Eykeliler neye uğradıklarını anlamadan hepsi birden yanıp kül oldular. Kurtulmak için evlerine kaçanlar olmuştu. Fakat onların üzerine yağan ateş bu defa evleri de tutuşturdu. Yangın; evden eve süratle sirayet ediyordu. Eyke, zaten ormanlık bir gölge idi. Evleri tabi hepten ahşap idi.

Neticede Eykeliler; yerleri ve yurtları ile birlikte tamamen yanıp kül oldular. Böylece zalimler ve imansızlar, Allah’a inanmamanın, onun peygamberine hakaret etmenin cezasını dünyada ödemişlerdi. Muhakkak ki ahirette ki cezaları daha büyük ve daha şiddetli olacaktır.

Eykeliler helak olduktan sonra Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz kendisine iman eden az bir cemaatle birlikte Medyen’e hicret buyurdular.

Medyen; Kızıl deniz sahiline yakın bir yerde bulunuyordu. O zamanlar Kızıl Deniz’e “Bahri Kulzûm” diyorlardı.

Medyen’e yerleşen Allah’ın peygamberi, onları İslam’a çağırmaya başladı. Ne var ki Medyenliler de tıpkı Eykeliler gibiydi. Yani dinsiz ve hem de çok ahlâksız idiler.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz devamlı olarak onlara vaaz ve nasihatte bulunuyorlardı. Ama ne yazık ki bu kavim, imana yaklaşmadıkları gibi, ahlâksızlıklardan da zerre kadar vazgeçmiyorlardı.

Allah’ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz yalnız nasihat etmekle kalmıyordu. Yeri geldikçe birçok mucizeler gösteriyordu onlara. Ama ne mucize tesir ediyordu bu azgın insanlara, ne de vaaz ve nasihat.

Nihayet Allah’ın peygamberinin sabrı ve tahammülü tükendi. Bu azgın ve zalim kavmin helaki için beddua etti.

Allahü Teâlâ hazretleri de kulu ve peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin bu duasını kabul buyurdu. Medyenlileri helak etmek için Hazreti Cebrail’i (a.s.) vazifelendirdi.

Cebrail (a.s.) yeryüzüne inerek büyük bir gürültü ile bağırdı. Onun çıkardığı gürültünün tesiri ile büyük bir zelzele oldu. Zelzele o kadar şiddetli olmuştu ki, Medyenlilerden bir tek canlı sağ kalmadı. Kur'anı Kerim'in beyanına göre sanki yok gibi oldular. Yani Eykeliler gibi, Medyenlilerin de yeryüzünden izleri silinip gitti.

Bundan sonra Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz Mekkei Mükەرreme'ye hicret buyurdular. Ömrü şerifleri üç yüz yıla ulaştığı zaman Mekkei Mükەرreme'de vefat ettiler. Kabri saadetleri Mekke'dedir.

Hazreti Şuayb (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Kur'an-ı Kerim'de Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin iki adet mucizesi zikredilmişti. Diğer kaynaklarda ise bunların haricinde olarak altı adet mucizesinden bahs olunmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de zikredilen iki mucizeden birisi Eykelilerin helakidir. Diğer de Medyenlilerin helakidir.

Bunları sırası ile yazıyoruz:

1- Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin davet ve irşatlarına kulak vermeyen Eykeliler, onun bedduası ile helak olmuşlardır.

Daha önceden de işaret ettiğimiz bu büyük hâdiseye Kur'an-ı Kerim'de şu ayeti kerimelerle yer verilmiştir. Allah'ın kitabının nurundan ve bereketinden istifade etmek maksadı ile bu ayeti kerimleri naklediyoruz:

Eyke insanları, peygamberleri yalanladılar. Hani ya onlara Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz: "Allah'tan korkmuyor musunuz? Şüphedir ki ben, Allah tarafından size gönderilmiş, emniyetli ve doğru sözlü bir peygamberim. O halde Allah'tan korkunuz ve bana itaat ediniz. Ben sizi ıslah ettiğim için sizden bir ücret de istemiyorum. Benim ücretim ve mükâfatım, âlemlerin Rabbi olan Allahü Teâlâ hazretlerine aittir. Ölçüyü tam ve doğru olarak ölçünüz ve insanların hakkını ziyan edenlerden olmayınız. Teraziyi dosdoğru tartınız. İnsanların eşyalarını -alıp satıyorken- eksiltmeyin ve yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya uğraşmayın. Sizi ve sizden önce gelen nesilleri yaratan Allah'tan korkun, onun emirlerine aykırı hareket etmekten sakının" dedi.¹

¹ Şuâra, 176-184.

Bu ayeti kerimeler Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin Eykelilerle mücadelesini anlatmaktadır. Aynı zamanda onların ahlâksızlıklarını ortaya koymaktadır. Anlaşılan şudur ki, Eykelilerin imansızlıkları ve putperestliklerinin yanında ahlâksızlıkları da vardı. Onlar alışverişlerinde hile yapıyorlardı. Ölçeği hileli ölçüyorlar, tartıyı yanlış yapıyorlardı. Kendileri alırken fazla fazla alıyorlardı. Ama başkalarına satırken eksik ve hileli veriyorlardı. İnsanların haklarını ve mallarını haksız olarak kendilerine geçiriyorlardı. Bu yüzden insanların arasında fesat çıkıyor, bozgunculuk meydana geliyordu.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizi onları bu kötülüklerden kurtarmaya çağırıyordu. Onlara hitap ediyorken can alıcı bir noktaya işaret buyurmuşlardı:

— Ben sizi ıslah ve irşat ettiğim için sizden bir ücret, bir mevki ve mükâfat istemiyorum. Benim ücretim âlemlerin Rabbi olan Allahü Teâlâ hazretlerine aittir, diyorlardı.

Yani: Peygamberlik davasının bir mevki, makam, üstünlük ve ücret davası olmadığını onlara hatırlatıyordu. Tekrar tekrar onları Allah'tan korkmaya çağırıyordu. Bunu yaparken de Allah'ın yaratıcılık sıfatını onlara hatırlatıyordu. Çünkü onların taptıkları putların bir şey yaratmaya gücü yetmezdi.

Onların Allah'ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimize verdiği cevabı da Rabbimiz şu ayeti kerimelerle bize duyurmaktadır:

Onlar da dediler ki: "Sen yalnız büyülenmiş -ve bu yüzden akıllı başından alınmış- bir insansın. Hem sen yalnız bizim gibi bir insansın. Yemin olsun ki biz seni yalancılardan zannediyoruz."²

Az da olsa Hazreti Şuayb (a.s.) efendimize iman edenler vardı. Sonra o çok güzel ve tesirli konuşuyordu. Onun içindir ki bu adamlar Allah'ın peygamberini büyülenmiş bir insan olarak görüyorlardı. Onlara göre ancak büyülenmiş insanlar böyle konuşabilirlerdi.

Sonra Allah'ın Peygamberine:

— Sen de nihayet bizim gibi bir insansın, diyorlardı.

Onlara göre Peygamber olan zât, ya melek olmalıydı veya üstün kuvvetlere sahip bir varlık. Kendileri gibi bir insanın Peygamber olmasını akılları almıyordu. Onun içindir ki yemin ediyorlar ve:

² Şuâra, 185, 186.

— Sen yalancılardansın, diyorlardı.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz de onlara:

— Bunca ikaz ve irşadıma rağmen iman etmediniz. Gördüğünüz mucizelerden ibret almadınız. O halde hazırlanın, Allah'ın azabı geliyor. HEPİNİZ TOPTAN HELAK OLACAKSINIZ, dedi.

Onlar, Allah'ın peygamberinin bu sözü ile de alay ettiler ve şöyle konuştular:

“Eğer doğru söyleyen insanlardan isen gökyüzünün bir parçasını üzerimize düşür”, dediler.³

Birçok mucizeleri gözleri ile gördükleri halde, Allah'ın peygamberine meydan okuyorlardı. Öyle anlaşılıyor ki, onlar gökyüzünü bütün bir tavan olarak kabul ediyorlardı. Onun içindir ki böyle konuşuyorlardı ve:

— Eğer doğru söyleyen insan isen, haydi gökyüzü tavanını, hiç değilse bu tavanın bir parçasını üzerimize indir de görelim, diyorlardı.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz de onlara şu cevabı verdi:

Dedi ki: “Sizlerin neler yaptığınızı Rabbim daha iyi bilmektedir.”⁴

Bunun üzerine, üzerlerine önceden bahsettiğimiz o büyük azap geldi. Üç gün -bazı rivayetlerde yedi gün- şiddetli sıcaklar oldu. Daha sonra bir bulut hâsıl oldu. Bulut yeryüzüne gölge düşürüyordu. Bulutun gölgesinde serinlik bulanlar hepten oraya koştular. Allahü Teâlâ hazretleri kudreti ile onları bu bulutun altına topladı. Sonra bulutun içinden üzerlerine ateş yağmaya başladı. Allah'ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz ve ona iman etmiş olan az bir cemaatin gözü önünde hepsi cayır cayır yanarak kül oldular.

Kur'an-ı Kerim, bu manzarayı şu ayeti kerimelerle bizim gözümüzün önüne sermektedir:

Ve onu -Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizi- yalanladılar. Bunun üzerine onları bulut gününün azabı yakalayiverdi. Çünkü o azap, gerçekten de büyük günün azabı idi. Şüphe yoktur ki bunda, -onların bulut-tan yağın ateşle helak olmalarında- bir ayet ve ibret vardır. Ve onların

³ Şuâra, 187.

⁴ Şuâra, 188.

pek çokları iman etmiş değildi. Ve muhakkak ki -Ya Muhammed!- senin Rabbin var ya, işte o çok güçlü ve pek merhametlidir.⁵

Yani:

Allahü Teâlâ hazretleri gücünü ve kudretini kâfirlerin ve imansızların üzerinde göstermiştir. Allah'ın peygamberine ve ona iman edenlere de merhamette bulunmuştur. Çünkü bir memleket, içindeki bütün insanları ile yanıp kül oluyorken mü'minlere bir şey olmamıştır. Onların tamamı kurtulmuşlardır.

2- *Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin bedduaları ile kendisine iman etmeyen Medyen halkı da helak olmuşlardır.*

Evvelce de işaret ettiğimiz gibi, Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz Medyen'e hicret buyurmuşlardı. Eykeliler helak olduktan sonra Allahü Teâlâ hazretleri ona Medyen'e gitmesini emir buyurmuştu. Medyen, Kızıl Deniz sahilinde büyücek bir kasabanın adıdır. Allah'ın Peygamberinin ikaz ve irşatları fayda vermeyince Medyenliler de helak oldular.

Medyenlilerin nasıl helak olduklarını Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de şöyle beyan buyurmaktadır:

Ve azap emrimiz gelince Şuayb ve onunla birlikte iman edenleri, bizim tarafımızdan bir rahmet olarak kurtardık. Zalim olanlara gelince; onları şiddetli bir gürültü yakaladı. Bunun üzerine -onlar- kendi yurtlarında çöküp kalıverdiler.⁶

Yani:

Medyenlilere azap emri geldiği zaman, Hazreti Cebrail (a.s.) büyük bir gürültü çıkardı. Bu gürültünün neticesi olarak hepsi öldüler ve kendi yurtlarına cesetleri yığılıp kalıverdi. Ama Allah'tan bir rahmet ve inayet olarak Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz ve onunla birlikte iman edenler kurtuldular

Diğer ayeti kerimelerde anlatıldığına göre; Hazreti Cibril'in (a.s.) çıkardığı gürültünün neticesinde Medyen'de şiddetli bir zelzele meydana geldi. Bu zelzele bütün Medyen'i yıktı. İman edenlerden başka bütün zalim ve kâfirler helak oldular.

⁵ Şuâra, 189-191.

⁶ Hûd, 94.

Onların helak oluşlarının neticesini Allahü Teâlâ hazretleri şu ayeti kerime ile bize haber vermektedir:

Onlar sanki orada hiç yaşamamış gibi oldular. Kulak veriniz! Semûd kavmi uzak olduğu gibi Medyen de uzak olsun!⁷

Yani:

Medyenliler öyle helak oldular ki, tıpkı Semûd kavmi gibi oldular. Dünya yüzünden silinip gittiler. Öyle bir gidiş gittiler ki, sanki onlar dünya yüzünde hiç yaşamamış gibi oluverdiler.

3- Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin mucizeleri ile siyah doğan kuzuların tamamı beyaz renk almıştı.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin yaşadığı ülkede koyunlar, tamamen siyah kuzu doğuruyorlardı. Kendilerine beyaz yün lâzım olduğu zaman bunu başka yerlerden satın almak mecburiyetinde kalıyorlardı. Onlar sıcak ülke olduğu için beyaz yün kıymetliydi. Siyah yünün para olarak pek bir değeri yoktu. Bu durum ise onları çok üzüyordu. Bir defasında yine Allah'ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz onlara vaaz ve nasihatte bulunuyorlardı. Onları Allah'ın dinine davet ediyorlardı. İçlerinden birisi:

— Madem Allah'ın peygamberi isen bize bir mucize göster. Senin Rabbin ne kadar kuvvetli ve kudretlidir görelim, dedi.

Allah'ın Peygamberi de onlara:

— Benim Rabbimin gücü ve kudreti her şeyin üzerindedir. Rabbimden ne istiyorsanız söyleyiniz, dedi.

Onlar da:

— Görüyorsunuz ki, bizim kuzularımız hepten siyah doğuyor. Eğer gerçekten Peygamber isen Rabbine yalvar da kuzularımız beyaz olarak doğsunlar. Biz de başka yerlerden beyaz yün almaktan kurtulalım, dediler.

Bunun üzerine Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz ellerini semalara kaldırarak dua buyurdular. Onun duası tamam oluyorken Hazreti Cebrail (a.s.) geldi ve:

— Ya Şuayb, dedi. “Allah'ın sana selamı vardır. Buyuruyorlar ki: “Şuayb kulum ‘Ya Hayyu Ya Kayyûmu Ya Rahmanü Ya Samedü Ya Seyyidü Ya Sübbûh’ esmaları ile dua buyursunlar” dileği yerine gelecektir...”

⁷ Hûd, 95.

Bunun üzerine Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz bu esmaları zikrederek dua ettiler. Duanın akabinde o ülkede mevcut olan siyah renkli kuzuların tamamı beyaz renge büründüler.

Bu mucizeyi görenlerden az bir cemaat Müslüman oldu. Ne yazık ki diğerleri küfür ve inkârlarında inat ve ısrar ettiler.

4- Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin duaları ile taşlar ve kayalar toprak haline gelmişti.

Medyen kasabası, taşlık ve kayalık bir arazide kurulmuştu. Nüfus artınca arazi bunlara yetmez oldu. Çünkü ekilebilecek arazileri yoktu. Her taraf taşlık ve kayalıktı.

Medyenliler bir gün Hazreti Şuayb (a.s.) efendimize, belki de alay ve istihza olsun diye:

— Eğer gerçekten Allahın peygamberi isen dua et de şu bizim arazilerimizdeki taşları ve kayaları başka yerlere götürsün. Böylece topraklarımız verimli ve ekilebilir bir hale gelsin... Ne dersin? Buna gücün yeter mi? Dediler.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz de onlara hiç cevap vermedi. Yalnız bu dileğinin kendisine ihsan buyrulması için dua buyurdu. Duasının neticesinde Allahü Teâlâ hazretleri ona vahyetti:

— Ya Şuayb, taşları teker teker ziyaret et ve mübarek elini taşlara sür! Emrini verdi.

Allah'ın peygamberi de bu emri yerine getirdi. Onun mübarek elinin dokunduğu bütün taşlar derhal toprak haline geliverdiler. Böylece Medyenlilerin toprakları verimli ve ziraata elverişli bir hal aldı.

Fakat bu azgın ve zalim insanlar, bu büyük mucizeyi gördükleri halde yine de Allah'ın Peygamberine iman etmediler.

5- Bir defasında Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz bazı taşların etrafında dolandı. Bu taşlar derhal ve anında saf bakır haline geldiler.

Mucize ile meydana gelen bu saf bakırları satan kavim çok zengin oldu.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz bu mucizeyi, kendisine iman eden mü'min kişilere yardım olsun diye göstermişti. Çünkü Medyenlilerin taz-

yiki yüzünden mü'min kişiler yoksul düşmüşlerdi. Kayalar saf bakır haline gelince mü'minler bunu satarak zengin oldular.

6- Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin duası bazı cansız taşlara hayat verdi. Taşların her biri koyun oldular.

Bu mucize de Medyen'de zuhur etmişti. Çünkü Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz kendisine iman eden mü'minlerle birlikte Medyen'e hicret buyurdıkları zaman, Medyenliler memnun olmamışlardı. Kendi aralarında dedikodu ediyorlar ve:

— Bu yeni gelenler ve başlarındaki adam, para vererek elimizden koyunlarımızı almak istiyorlar. O halde hiç birimiz onlara koyun satmayalım, şeklide konuşuyorlardı.

Gerçekten de hiç kimse Müslümanlara koyun satmıyordu.

Bu durumu gören Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz bu kavmi başına topladı ve onlara şu sözleri söyledi:

— Ey kavim, biz size zarar vermek için gelmedik buraya. Size hizmet etmek ve sizi hidayete kavuşturmak için yurdunuza geldik. Sizin koyunlarınıza da hiçbir ihtiyacımız yoktur. Rabbim dilerse bize gayb hazinelerinden istediğimiz kadar servet ihsan eder.

Bu konuşmayı dinleyen Medyenlilerin ileri gelenlerinden bir zât alay olsun diye:

— O halde Rabbine söyle de şu sahilin taşlarını senin için koyun haline getiriversin, dedi.

Arkasından da kahkaha ile gülustüler. Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz de onlara:

— Bir damla murdar bir sudan insan yaratan Rabbim, elbette ki taşlara hayat vermeye de muktedir. Çünkü onun kuvvet ve kudreti her şeyin üzerindedir, buyurdu.

Sonra da mübarek ellerini göklerin boşluğuna kaldırarak dua etmeye başladı. Onun duası bitiyorken sahildeki taşların tamamı beyaz koyunlar haline geldiler. Hepsi de meleyerek Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin etrafında toplandılar.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz, koyunları olmayan kendi akrabalarına bunlardan iki yüzer koyun dağıttı. Kendi zât-ı nebevîlerine de iki yüz koyun düşmüştü. Taşların tamamından 1400 koyun halk olunmuştu.

Bu mucizeyi gören inkârcılar utanarak oradan uzaklaştılar. Ne yazık ki gördükleri bu büyük mucize onlara iman ve İslam'dan bir nasip veremedi.

7- Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin duaları ile kum tepeleri yerlerini terk etmişlerdi.

Medyen kasabasının bir tarafı denizdi. Bir tarafı dağlık ve ormanlık bir bölge idi. Diğer tarafı ise ovaya açılıyordu.

Bir gece oldukça büyük bir fırtına oldu. Sabaha kadar fırtına bütün şiddeti ile devam etti. Sabahleyin bir de baktılar ki ova tarafını kum tepeleri tutmuş. Tabii bu hal uzun müddet devam etti. Medyenliler bu kum tepelerinden çok rahatsız oldular.

İnsanlar zaten böyledir. Başları sıkışınca kendilerini yaratan zâtı hatırlarlar. Selamete çıkınca da Allah'ı unuturlar ve günahlara dalarlar. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de insanların bu haline şu ayeti kerime ile işaret buyrulmuştur:

İnsanlar gemiye bindikleri zaman dinde ihlas sahibi ve samimi olarak Allah'a yalvarırlar. Ama biz onları kurtarıp da karaya çıkardığımız zaman birden bakarsın ki müşrik olmuşlar...⁸

Yani:

Kendilerini kurtaran Allahü Teâlâ hazretleridir. Ama onlar selamete çıktıkları zaman Allah'ı unuturlar da:

— Şu veya bu oldu da öyle kurtulduk derler. Kurtuluşlarını Allah'tan başka sebeplere veya kuvvetlere yüklerler. Böylece Allah'a şerik koşmuş olurlar.

O halde bizim kendilerine verdiğimiz nimetlere karşı nankörlük etsinler ve bir müddet daha yaşasınlar. -Gerçeği nasıl olsa bir gün bileceklerdir.⁹

Yani:

İnsanlar ne yaparsa yapsınlar, iyi veya kötü yaptıklarının karşılığını bir gün mutlaka göreceklerdir.

⁸ Ankebût, 65.

⁹ Ankebût, 66.

Evet, Medyenliler, kum tepelerinden rahatsız olunca evvelce inanmadıkları, tasdik etmedikleri Allah Peygamberinin Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin huzuruna gittiler. Ona:

— Ey Allah'ın Peygamberi, bu kum tepeleri bizim ovalarımızı doldurdu. Rabbına dua et de bizi bu büyük belâdan kurtarsın, dediler.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz de dua buyurdular. Allah'ın peygamberinin duası derhal kabul olundu ve kum tepeleri oradan kalktı. Ova eski haline geliverdi.

Ne yazık ki Medyenliler yine de iman etmediler. Bu yüzden de bir gün geldi, toptan helak oldular.

8- *Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin mucizelerinden birisi de şu idi ki, o yüksek bir dağa çıkmak istediği zaman dağ kendisi eğiliyordu. Üzerine çıktıkları zaman ise tıpkı bir deve gibi doğruluyordu.*

Hani ya develer de böyledir ya. İnsan üzerine bineceği veya üzerine bir yük yükleneceği zaman develer yere çökerler. Üzerine binildiği veya yük yüklendiği zaman ayağa kalkarlar.

Yüksek dağlar da bir deve gibi Allah'ın Peygamberi Hazreti Şuayb (a.s.) efendimize itaat ediyorlardı.

Nitekim kavmi helak oluyorken o ve kendisine iman edenler böyle bir mucize ile yüksek bir dağa çıkmışlardı. Oradan Allah'ın azabını seyrederiyorlar ve zalimlerin uğradığı akıbeti görüyorlardı.

Salevatüllâhi ve selamühü alâ nebiyyinâ ve aleyhim ecmaîn.

"Hani ya biz -Yâ Musa- senin annene vahyedeceğimizi vahyetmiştik. Onu sandığın içine koy sandığı da Nil ırmağına bırak. Irmak onu sahile çıkarır. Onun ve benim düşmanım olan birisi -yani Firavun- onu sahilden alır. Ve senin üzerine ya Musa kendimden bir muhabbet ve bir sevgi koydum ki benim gözümlün önünde -ama düşmanının elinde yetişesin." (Tâhâ, 38, 39)

HAZRETİ MUSA ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Mısır'da doğmuşlardır. Babasının adı İmran, annelerinin adı ise Nâciye idi. Bazı eserlerde muhterem ve mübarek annelerinin adı Yuhnâye olarak kayıtlıdır. Her ikisi de yani annesi ve babası Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin nesli pâkinden geliyordu.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Yakup (a.s.) efendimizin İbrani lisanındaki adı İsrâîl idi. Onun pak neslinden gelen zürriyetine de Benî İsrâîl=İsrâiloğulları deniliyordu.

İsrâiloğulları; Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin vezareti sırasında Mısır'a yerleşmişler ve bir hayli de çoğalmışlardı. Ne var ki, sonradan gelen Mısır hükümdarları onları köle ve işçi olarak kullanıyorlardı.

*Hazin Tefsiri'*nde şunlar anlatılmaktadır:

Mısır Firavunu bir gece bir rüya görmüştü. Rüyasında, Kudüs taraflarından bir ateş zuhur etmişti. Ateş büyüyerek Mısır'a kadar gelmiş ve bütün Kıptileri yakmıştı. Yalnız bu ateş İsrâiloğullarına tesir etmemişti.

Firavun bu rüyadan korktu ve kâhinlerini başına topladı. O devirde bilgili kişilere Kâhin deniliyordu. Onlara rüyasını anlatarak tabirini istedi. Kâhinler de:

— Bu rüyaya göre İsrâiloğullarından bir çocuk dünyaya gelecek. Senin mülk ve saltanatın bu çocuğun eliyle zeval bulacaktır, şeklinde rüyayı tabir ettiler.

Bunun üzerine Firavun, İsrâiloğullarından doğan bütün erkek çocuklarının kesilmesini emretti. Senelerce süren bu cinayette tam on iki bin çocuk öldürüldü. Bazı rivayetlerde ise öldürülen çocukların sayısı yetmiş bini bulmuştu.

Bir gün vezirleri Firavuna başvurarak:

— Bu iş böyle gitmez, dediler. Bunun bir çaresini bulmalıyız.

— Ne istiyorsunuz? Diye sordu, Firavun.

— İsrâiloğullarının erkek çocuklarını öldürüyoruz. Yaşlı olanları da ecelleri ile ölüyorlar. İleride kendi işimizde çalıştıracak insan bulamaya-
cağız. Köleler ölürse işler bizim omuzlarımıza kalacak, dediler.

Firavun da:

— O halde bir sene doğanlar kesilsin, diğer sene doğanlar ise kesilmesin. Ne var ki öldürülmeyen çocuklar devamlı kontrol altında bulundursun, emrini verdi.

Çocukların kesilmediği sene de Hazreti Harun (a.s.) efendimiz dünyaya geldiler. Çocukların kesildiği sene de ise Hazreti Musa (a.s.) efendimiz dünyaya geldiler.

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin muhterem ve mübarek anneleri Hazreti Nâciye (r.anha) validemiz hamileliğini gizlemeye muvaffak olmuştu. Sevgili yavrusunu gizlice dünyaya getirdi. Getirdi ama çocuk, İsrâiloğullarının erkek çocuklarının kesildiği senede dünyaya getirilmişti. O halde bunu saklamak mümkün değildi. Duyulduğu zaman bu küçük yavrunun Cellâtların eline gitmesi işten bile değildi.

Bunu düşünen Hazreti Nâciye (r.anha) validemiz Allah'ın emri ile yavrusunu bir sandığın içine koydu. Sandığı da Nil ırmağına bırakıverdi.

Allah'ın Kitabı Kur'an-ı Kerim manzarayı şu ayeti kerimelerle bizlere duyurmaktadır:

**Hani ya biz -Yâ Musa- senin annene vahyedeceğimizi vahyetmiş-
tik. Onu sandığın içine koy sandığı da Nil ırmağına bırak. Irmak onu
sahile çıkarır. Onun ve benim düşmanım olan birisi -yani Firavun- onu
sahilden alır. Ve senin üzerine ya Musa kendimden bir muhabbet ve**

bir sevgi koydum ki benim gözümün önünde -ama düşmanın elinde-yetişesin.¹

O günü Firavunun cariyeleri Nil ırmağında yıkanıyorlardı. Irmaktan yanlarına bir sandığın geldiğini gördüler. Sandığı yakalayarak sahile çıkardılar. Sahilde sandığı açtıkları zaman bir de baktılar ki, tertemiz kundaklara sarılmış pırıl pırıl bir erkek çocuğu... Cariyeler önce ne yapacaklarını şaşırdılar. Sonra da onu Firavunun hanımı Hazreti Asiye (r.anha) validemize teslim ettiler. Bu muhterem ve mübarek hanım Müslüman'dı ve Hazreti Musa (a.s.) efendimizin de babasının kız kardeşi oluyordu.

Hazreti Asiye (r.anha) validemiz bu pırıl pırıl ve nur yumağına benzeyen yavruya sahip çıktı. Çünkü kendisinin erkek çocuğu dünyaya gelmemiştir.

Yine Kur'an-ı Kerim'i dinleyelim:

Firavunun hanımı dedi ki: "Bu çocuk senin için de benim için de göz aydınlığıdır -bir sevinç vesilesidir- O halde bunu öldürmeyiniz. İhtimal ki bunun bize ileride çok faydası dokunur. Yahut da bunu kendimize evlat ediniriz." Ve onlar -bu çocuğun kim olduğunu- bilmiyorlardı.²

Firavun kurnaz bir adamdı. Bu çocuğun İsrâiloğulları tarafından suya bırakıldığını biliyordu. Bu sebepten onu öldürmek istiyordu. Ama hanımı bu cinayete mani olmuştu. Çünkü evvelce de söylediğimiz gibi bu muhterem hanım aslında İsrâiloğullarındandı ve Hazreti Musa (a.s.) efendimizin halası idi.

— Bir erkek çocuğumuz yoktur. Gerekirse bunu evlat ediniriz. Senin elinde ve terbiyende büyüyen bir yavrunun sana hiç bir zararı dokunamaz, diyordu. Böyle söyleyerek kocasını ikna edebilmişti.

Ne var ki sarayda küçük Musa'yı emzirecek bir hanımın memesini ağzına almıyordu. Nihayet öz annesi Hazreti Nâciye (r.anha) validemiz, süt anne olarak saraya alındı. Öz yavrusunu emzirmeye başladı.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de, kulu ve Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizden bahsediyorlarken şu ayeti kerimelerle hâdiseyi dile getirmektedirler.

Hani ya -ya Musa!- kız kardeşin -Meryem- saraya gitmişti de onlara; "Onu emzirecek birisini size göstereyim mi?" demişti. Böylece ya Musa

¹ Tâhâ, 38, 39.

² Kasas, 9.

seni annene geri iade etmiştik. Gözü aydın olsun, -oğlunun ölmediğini görsün ve sevin sin- üzü lmes in diyerek bunu yaptık.³

Evvelce de söyled iğimiz gibi Hazreti Asiye (r.anha) validemiz, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin halaları idi. Bu yüzden kız kardeşi Hazreti Mer- yem saraya sık sık girip çıkabiliyordu. Kardeşinin onların eline geçtiğini ve hiç bir kadının memesini ağzına almadığını öğrenince onlara:

— Size bu sabiyi emzirecek bir hanım bulabilirim? Diyerek öz anne- sini tavsiye etmişti.

Bunun neticesi olarak da öz anneleri, sütanne olarak saraya girmiş ve yavrusunu kendi kucağında büyütme ye başlamıştı.

Böylece Hazreti Musa (a.s.) efendimiz öz annesinin kucağında, ama düşmanının elinde ve sarayında büyümüşlerdi.⁴

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ve delikanlılık devresine gelmişti. Bir gün kendi başına Mısır çarşısında dolaşıyordu. Çarşıda iki kişi dövüşüyor- lardı. Bunlardan birisi İsrâiloğullarından ve onun mensup olduğu kabile- dend i. Diğ eri de Mısır'ın yerlilerindendi. Mısırlı yerli, İsrâiloğullarından olan adamı kıyasıya dövüyordu.

Bunu gören Hazreti Musa (a.s.) efendimiz dayanamadı ve kendi ka- bilesinden olan zâta arka çıktı. Onu döven Mısırlıya kuvvetli bir yumruk vurdu. Peygamber yumruğunu yiyen Kıptî yere yıkıldı ve düşer düşmez de öldü. Adamın bir yumrukta öldüğünü görünce Hazreti Musa (a.s.) efendimiz çok üzüldü ve:

“İşte bu şeytanın amelidir, onun işidir. Çünkü o apaçık bir düşman- dır ve yolda saptırıcıdır”⁵ dedi.

Sonra da şöyle dua etti:

Dedi ki: “Ey Rabbim, ben nefsime zulmettim. Beni mağfîret eyle.” Allah da onu bağışladı. Çünkü o çok bağışlayıcıdır ve pek merhametlidir.⁶

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Mısır'da bir adam öldürdüğü için artık burada kalamazdı. Çünkü Firavunun kanunları çok sertti. Kendi evlatlığı

³ Tâha, 40.

⁴ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C.1, s. 47.

⁵ Kasas, 15.

⁶ Kasas, 16.

da olsa, adam öldüren birisini bağışlamazdı. Bu yüzden Mısır'dan gizlice çıktı. Uzun bir yolculuktan sonra Medyen'e vardı.

Burası, Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin yurdu idi. Bu zât aynı zamanda Hazreti Musa (a.s.) efendimizin dayısı idi. Fakat o, bunu bilmiyordu.

Medyen'e vardığı zaman şehrin kenarında bir kuyu gördü.⁷ İnsanlar bu kuyudan davarlarını suluyorlardı. İki genç hanım da kuyunun biraz uzağında ve davarlarının yanında bekliyorlardı. Bu husus Hazreti Musa (a.s.) efendimizin dikkatini çekti ve bu iki genç hanımın yanına sokularak:

— Burada ne bekliyorsunuz? Diye sordu onlara.

Kızlar da:

— Bu adamların koyunlarının su içmelerini bekliyoruz. Onların işi bitmedikçe bizi suya yaklaştırmıyorlar... Babamız ise ihtiyar bir adamdır. Bu adamlarla kavgaya edecek durumda değildir. Bizden başka erkek evladı bulunmuyor, dediler.

Bunun üzerine güçlü ve kuvvetli bir delikanlı olan Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Medyenli çobanları kuyunun başından kovaladı ve bu iki genç kızın koyunlarını sulamalarına yardımcı oldu.

Genç hanımlar koyunlarını sulayıp gidince de bir ağacın gölgesine çekildi ve:

"Ey Rabbim, gerçek şudur ki ben, bana indirdiğin bir hayırdan yoksul bulunuyorum."⁸

Diye dua etti.

Yani; karnı aç ve yorgundu. Bu memleketin ise garibi idi. Nereye gideceğini ve ne yapacağını bilemediği için Allahü Teâlâ hazretlerine yalvarıyordu.

Koyunlarını sulayan kızlar, Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin kerimeleri idi. Eve vardıkları zaman kuyu başında olan bitenleri babalarına anlattılar. O da nübüvvet nuru ile bu zâtın kim olduğunu hemen tanıdı. Kızlarını ona gönderdi ve evine davet etti. Onunla konuştu. Sonra da:

⁷ Bu kuyu günümüze kadar kalabilmiştir. Hâlâ oralarda "Musa Kuyusu" adı ile bilinmektedir.

⁸ Kasas, 24.

— Korkma yavrum, dedi. “Zalim bir milletin elinden kurtuldun. Buraya yerleşebilirsin. Sekiz sene bana hizmet etmen ve koyunlarımı gütmekten karşılığında sana kızlarımdan birini nikâh edebilirim. Hizmet senesini ona çıkartırsan bu da senin bileceğin bir iştir. İnşallah beni salih bir kişi olarak bulacaksın.”

Böylece Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Medyen’e, Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin yanına yerleşti. Ona sekiz sene hizmet ettikten sonra Allah’ın peygamberinin küçük kızı Hazreti Safura (r.anha) validemizle evlendi. İki yıl daha Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizin yanında kaldı ve hizmetini on yıla tamamladı.

On yıl sonra vatanını özledi. Mısır’da kalan sevgili annesini ve kardeşlerini arzuladı. Hazreti Şuayb (a.s.) efendimizden izin alarak hanımı ile birlikte yola çıktı.

Yolda mukaddes Tur dağının yakınındaki Tuva vadisinden geçiyorken Allah’ın vahyine mazhar oldu. Bu esnada Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kırk yaşlarında bulunuyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri, ona nübüvvet ve risâlet vermiş, Mısır’daki Firavun ve etrafındakileri dine davet ile vazifelendirmiş idi. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz orada niyaza vardı. Kardeşi Harun (a.s.) efendimizin kendisine vezir ve yardımcı olarak verilmesini istedi. Çünkü Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek dillerinde rekâket ve tutukluk vardı.

Allahü Teâlâ hazretleri onun bu duasını kabul buyurdu ve Hazreti Harun (a.s.) efendimize de peygamberlik vazifesini ihsan etti.

Beraberce Mısır’da peygamberlik ettiler. Kırk sene Mısır’da kaldıktan sonra, kendilerine iman eden İsrâiloğulları ile birlikte Mısır’dan çıktılar. Sina Çölü’nü geçerek Kudüs’ün bugün bulunduğu topraklara yerleştiler. Buralarda dahi kırk yıl ömür sürdürdüler.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz 120 yaşlarına ulaştıkları zaman Kudüs’te vefat ettiler. Kabri saadetleri dahi Kudüs’te bulunmaktadır.

Hazreti Musa (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Burada Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mucizelerini altı kısımda mütalaa edeceğiz:

Birinci kısım: Hazreti Musa (a.s.) efendimizin peygamberlikten önceki mucizeleri.

İkinci kısım: Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asasından zuhur eden mucizeleri.

Üçüncü kısım: Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek ellerinden zuhur eden “Yed’i Beyzâ” mucizesi.

Dördüncü kısım: Hazreti Musa (a.s.) efendimizin Mısırlılarla mücadele ediyorken meydana gelen mucizeleri.

Beşinci kısım: Kendi ümmeti ve İsrâiloğulları ile mücadele ediyorken meydana gelen mucizeleri.

Altıncı kısım: Hazreti Musa (a.s.) efendimizin diğer mucizeleri.

Şimdi bunları sıra ile beyan ediyoruz.

Birinci Kısım:

Hazreti Musa (a.s.) Efendimizin

Peygamberlikten Önceki Mucizeleri

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz peygamber olmadan önce altı adet mucizesi zuhur etmiştir. Bunlar sıra ile şöyle vukua gelmiştir:

1- Muhterem ve mübarek anneleri, ona hamile kaldığı zaman Allah’ın izni ile bu hamileliğini gizleyebilmiştir.

Halbuki Firavunun memurları devamlı olarak İsrâiloğullarının arasında dolaşıyordu. Bunların, içinde hamile kadın var mı, yok mu diye kontrol ediyorlardı. Bütün bu dikkatli kontrollere rağmen onu yakalayamadılar ve hamile olduğunu bilemediler. Anneleri, kimseye duyurmadan sevgili yavrusunu dünyaya getirmeye muvaffak oldu.

Bu hâdise, onun muhterem ve mübarek anneleri için bir keramet, kendi zât-ı nebevîleri için ise mucizedir.

2- Onu dünyaya getirdikten sonra muhterem ve mübarek anneleri ile Hazreti Cebrail (a.s.) konuşmuştur. Allah’ın melekleri ile konuşmak saadetine erişen bir baktiyar hanımdan birisi de kendileri olmuştur.

Melek Cebrail (a.s.) ona, Allah’ın emrini tebliğ etmiştir. O da emre uyarak oğlunu bir sandığın içine koymuş ve nehre bırakmıştır. Allah’ın sevgili kulu ve peygamberi bırakıldığı sandığın içinde ve nehirde boğulmaksızın Firavun’un eline geçmiştir. Hayatı böylece kurtulmuştur.

Bu hâdisde de Hazreti Nâciye (r.anha) validemiz için bir keramet, kendileri için ise mucizedir.

- 3- *Başta Firavun olmak üzere Mısırlılar İsrailoğullarını sevmiyorlardı. Hatta onlara insan gözü ile bile bakmıyorlardı. Onları köle ve işçi olarak kullanıyorlardı. Mısırlıların içinde bu kavmin hiç bir hakkı ve hukuku yoktu.*

Buna rağmen Firavun onu sevmiş ve evlat edinmişti. Halbuki, onun İsrailoğulları tarafından nehre bırakıldığını pekâla biliyordu.

Kur'an-ı Kerim'in Tâha Sûresi'nde bu mucizeye, **"Ve senin üzerine kendi tarafımızdan bir muhabbet, bir sevgi koyduk..."**⁹ ayeti kerimesi ile işaret buyrulmaktadır.

- 4- *Hazreti Musa (a.s.), henüz bir sabi olduğu halde sütü olan hiç bir hanımın memesini ağzına almamıştır. Evvelce de işaret edildiği gibi muhterem ve mübarek anneleri saraya süttanne olarak girmiş ve öz yavrusunu emzirmek saadetine erişmiştir.*

Bu hâdisde, o yaşta ve devrede hiç bir sabinin yapabileceği bir iş değildir. O halde bu da onun zât-ı nebevîleri için bir mucizedir.

- 5- *İsmail Hakkı Bursavî Merhumun tefsirinde bir de şu hâdisde naklolunmaktadır.*

Firavun, onu kucağına almış seviyordu. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ise henüz yedi sekiz aylık bir sabi idi. Bir ara Firavunun pek uzun olan sakalını yakaladı ve şiddetle çekti. Zaten sabiler tuttuklarını kuvvetli olarak tutarlar. Bu tabiidir.

Ne var ki Firavun bunu kendisi için bir uğursuzluk telakki etti ve bu sabinin derhal öldürülmesini emretti. Gizlice Müslüman olan hanımları Hazreti Âsiye (r.anha) validemiz derhal müdahale ettiler. Firavuna dediler ki:

— Bu akıllı gelişmemiş bir çocuk, bir sabidir. Ateşi verseniz onu avuçlar. Altını verseniz onu da avucuna alır. Zararlı ile faydalıyı ayırt edecek durumda değildir. Böyle bir sabiyi ne diye öldürteceksiniz?

Firavun da:

— Madem öyle söylüyorsun, ben de bunu imtihan edeceğim, dedi.

⁹ Tâha, 40.

İki tabak getirdi. Birine altın koydurdu. Diğerine ise ateş doldurdu. Bu iki tabağı henüz sabi olan Hazreti Musa (a.s.) efendimizin önüne koydular. Hangisine uzanacak diye bakmaya başladılar.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz altın dolu tabağa uzanıyordu ki, Hazreti Cibril (a.s.) yetişti ve mübarek elini çeldi. O da ateş dolu tabağa uzandı. Her sabi çocuğun yaptığı gibi aldığı ateşi mübarek ağzına götürdü. Dilinin ucu hafifçe yanmıştı. Bu yüzden onun mübarek dilinde ömür boyu rekâket ve tutukluk hâsıl oldu. Onun içindir ki ilk vahyi aldığı zaman, “**Ve dilimdeki düğümü de çözüler...**”¹⁰ diye yalvarmıştı.

6- Henüz peygamber olmadığı halde duaları kabul olunuyordu.

Kur’an-ı Kerim’de bunun iki misali verilmektedir.

Birincisi: Mısırlı bir Kıpti’yi bir yumrukta öldürdüğü zaman, derhal pişman olmuş ve bunun bir şeytan işi olduğunu anlamıştı. Bunu itiraf ederek Allah’tan af ve mağfiret dileğinde bulunmuştu. Allahü Teâlâ hazretleri de onu af ve mağfiret buyurmuştu. Daha önce bu hâdiseyi nakletmiş ve ayeti kerimeden de bahsetmiş bulunuyoruz.

İkincisi: Medyen’de kuyu başında olmuştu. Çünkü orada aç ve yorgundu. O ülkede kimseyi tanııyordu. Üstelik yiyecek alacak kadar parası da yoktu. Onun için bir ağaç gölgesine çekilmiş ve Allah’ın yardımını dilemişti.

Bu dilek derhal ve anında kabul buyruldu. Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz ona kerimelerini gönderdiler ve misafir ettiler. Üstelik onun yanına yerleşti ve kızı ile de evlendi.

Bu hâdiseyi de daha önce belirtmiş bulunuyoruz.

İkinci Kısım:

Hazreti Musa (a.s.) Efendimizin

Mübarek Asalarından Zuhur Eden Mucizeleri

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asalarından yedi adet mucize zuhur etmiştir. Bunlar sırası ile şöyle vukua gelmişlerdir:

1- Asanın ilk mucizesi kendisine veriliyorken zuhur etmişti.

Önce şunu belirtelim ki Asa; değnek demektir.

¹⁰ Tâha, 27.

Bu asayı ona ilk defa Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz hediye etmişlerdi. Bu Asa, aslında cennete mahsus idi ve mersin ağacındandı.

Esrarüt-Tenzil adlı tefsirin beyanına göre: "Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz cennetten çıkıp yeryüzüne iniyorken bu mübarek asa beraberlerinde idi. Allah'ın her peygamberi, ilâhî vazifeyi aldıkça, bu asa da miras olarak ona geçiyordu.

Hazreti Âdem (a.s.) efendimizden Hazreti Nûh (a.s.) efendimize, ondan da Hazreti İbrahim (a.s.) efendimize geçmişti. Böylece birçok peygamberin elinde dolaşmış ve nihayet Hazreti Şuayb (a.s.) efendimize intikal etmişti. O da bu asayı, çobanlık yaparken kullansın diye Hazreti Musa (a.s.) efendimize vermişti. Çünkü onun ileride büyük bir peygamber olacağını biliyordu.

Bu mübarek asa böyleydi ve cennetten çıkmıştı; ama Hazreti Musa (a.s.) efendimize gelinceye kadar hiç bir mucizesi görülmemişti."¹¹

*Hâzin Tefsiri'*nde bu asadan bahsolunuyorken onun ilk mucizesi şu şekilde beyan olunmaktadır:

"Hazreti Musa (a.s.) efendimiz, Hazreti Safura (r.anha) validemizle evlendikleri zaman hanımına:

— Sevgili ve muhterem babacığna söyleyen de bir kaç koyun hediye etse. Bizim de kendi başımıza malımız ve servetimiz olsa, dedi.

Hazreti Safura (r.anha) validemiz de bu isteği sevgili ve muhterem babalarına iletiler. Bunun üzerine Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz de:

— Bu sene koyunlarımızdan doğan bütün alaca kuzuların erkekleri ve dişileri tamamen sizin olsun, dedi.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de bu şartı kabul buyurdular.

Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize rüyasında vahy buyurdu ki: "*Elindeki değneği suya sok. Bu sudan koyunlarını sula. Muradına ereceksin.*"

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de böyle yaptı. O sene doğan kuzuların tamamı alaca olarak meydana geldi.

Hazreti Şuayb (a.s.) efendimiz bunun bir mucize olduğunu anlamakta gecikmedi. Bildi ki, bu kuzuların tamamı onların rızkıdır. Sözünde durdu ve kuzuların tamamını onlara hediye etti.

¹¹ *Esrarüt-Tenzil* C. 3, s. 404.

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asasından ilk zuhur eden mucize bu oldu.”

2- *Bu mübarek asa, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin Allah’tan ilk vahiy aldığı günü yerde koşan bir yılan olmuştı. Sonra eline aldığı zaman tekrar eski haline dönmüştü.*

Manzarayı Kur’an-ı Kerim’den takip etmek daha güzel ve yerinde olacaktır. Allahü Teâlâ hazretleri, sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimize hitap buyurarak kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin olayını beyan etmektedir.

Ve geldi mi sana Musa’nın haberi?¹²

Allahü Teâlâ hazretleri, Mekke’i Mükerrreme’de sıkıntı çekmekte olan kulu ve peygamberi Hazreti Muhammed (a.s.) efendimizi teselli ediyor ve ona sesleniyordu:

— Ya Muhammed, sen Hazreti Musa’nın (a.s.) haberini duydun mu? Onun, Allah’ın vahyine nasıl mazhar olduğunu ve bu uğurda neler çektiğini biliyor musun? Diye soruyordu.

Sonra da onun ilâhî vahye nasıl mazhar olduğunu ve bu uğurda neler çektiğini biliyor musun? Diye soruyordu. Sonra da onun ilâhî vahye mazhar olduğunu şöyle beyan buyuruyorlardı:

Hani ya o bir ateş görmüştü de ailesine; “Burada durunuz! Ben bir ateş gördüm. İhtimal ki oradan size bir ateş parçası getiririm. Yahut da ateşin başında bize yol gösterecek birisini bulurum” demişti.¹³

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz, ailesi ile birlikte Mısır’a gidiyordu. Vakit geceydi. Yollarını kaybetmişlerdi. Hava çok soğuk ve yerde kar vardı. Tam o sırada hanımı doğum yapıyordu. O, bu sıkıntıların içinde kıvranıyorken dağda bir ateş gördü. Ailesine yukarıdaki sözleri söyledi ve ateşin bulunduğu yere doğru yürüdü.

Oraya geldiği zaman -kendisine- “Yâ Musa!” diye seslenildi.¹⁴

Bu ses, âlemlerin Rabbi olan Allahü Teâlâ hazretlerinin sesi idi. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu sesin bir ağaçtan geldiğini sanmıştı. Yüceler yücesi Allah ona şöyle sesleniyordu:

¹² Tâha, 9.

¹³ Tahâ, 10.

¹⁴ Tâha, 11.

Şüphe yoktur ki benim senin Rabbin, ben! O halde ayakkabılarını çıkart. Çünkü sen mukaddes bir vadiye, Tuva'dasın.¹⁵

Demek ki, bu mukaddes vadiye ayakkabı ile girmek münasip değildir. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de kendisine emredileni yaptı ve hemen ayakkabılarını çıkarttı. Böylece onun mübarek ayağı, mukaddes vadinin toprakları tarafından öpülmüş oldu.

Allah'ın sesi devam etti:

Ve ben seni -peygamberim olarak- seçtim. Öyle ise sana vahyedilecek olanları dinle, onlara kulak ver.¹⁶

Kendisine peygamber olarak seçildiği müjdesi veriliyordu. Onu Peygamber olarak seçen zât, kendisini kim olduğunu, sıfat ve kudretini de söylüyordu:

Gerçek şudur ki; Allah yalnız benim ben. Benden başka ilah yoktur. İlâh olarak yalnız ben varım. O halde bana kulluk et ve benim zikrim için namaz kıl, bana yalvar.¹⁷

Âlemlerin Rabbi olan Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize kendisini böyle tanıtıyordu. İlk emir ve vazife olarak da ondan, namaz kılmasını, ibadet ve kulluk ederek Allah'ı anmasını istiyordu.

Vahy-i ilâhiyye şu sözlerle devam etti:

Muhakkak ki kıyamet günü gelmektedir. Ama neredeyse ben onu gizli tutuyorum ve açıklamıyorum ki, herkes arkasından koştuğunun karşılığını görsün. Ona inanmayanlar ve arzularına uyanlar, senin yolunu bağlamasınlar. Sonra helak olursun.¹⁸

Yani:

— Senin davana inanmayanlar ve kendi nefsanî arzularının esiri olanlara dikkat et! Onlar senin yolunu tıkamaya ve davayı engellemeye kalkışacaklardır. Onlara boyun eğersen risâlet vazifesini yapmamış olursun. Bu yüzden de Allah tarafından cezalandırılırsın.

¹⁵ Tâha, 12.

¹⁶ Tâha, 13.

¹⁷ Tâha, 14.

¹⁸ Tâha, 15, 16.

Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize bu emirleri tebliğ ettikten sonra, vahy-i ilâhiyye yumuşattı ve onun dikkatini başka taraflara çekti. Bu maksatla şöyle buyurdu:

Ve sağ elindeki nedir Ya Musa?¹⁹

Rabbül âlemin teâlâ ve takaddes hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin dikkatini, elindeki esasına çekiyordu. Aynı zamanda onun konuşmasını temin ediyor ve ilâhî vahiyden duyduğu şiddetli heyecanı dağıtıyordu.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz elindeki esasının neye yaradığını anlatınca Allahü Teâlâ hazretleri ona şu emri verdi:

Buyurdu ki; “Onu yere atıver Ya Musa!” Bunun üzerine o da onu -asasını- yere attı. Bir den ne görsün! Yerde karnının üzerinde sürünen bir yılan değil mi?²⁰

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz elindeki asayı yere atar atmaz o bir yılan oluvermişti. Yılan sarı renkte idi ve sağa sola koşup duruyordu. Ağzından ateşler saçıyordu. Dişleri ile kocaman ağaçları yerinden kopartıyordu. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu manzaradan korkmuştu. Onun içindir ki geri geri çekilmeye başladı. Çünkü ömründe bu kadar büyük ve bu kadar hızlı bir mahluk görmemişti. Allahü Teâlâ hazretleri ona korkmamasını bildirdi ve şu emri verdi:

Allahü Teâlâ hazretleri buyurdu: “Onu sağ elinle tut ve korkma! Biz onu eski haline döndüreceğiz...”²¹

Allahü Teâlâ hazretlerinin bu emri üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz yılanı tuttu. Eline aldığı zaman yine eskisi gibi değnek oluverdi.

Bu, asanın ikinci mucizesi idi. Ama Hazreti Musa (a.s.) efendimizin peygamber oluşu ile başlayan ilk mucizesi idi.

3- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin asısından üçüncü mucize, onun yine büyük bir ejderha olarak Firavun ve etrafındakilere korku vermiş olmasıdır.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allah’tan aldığı emir üzerine Mısır’a varmış ve doğrudan doğruya firavunun huzuruna çıkmıştı. Onu Allahü

¹⁹ Tâha, 17.

²⁰ Tâha, 19-21.

²¹ Tâha, 21.

Teâlâ hazretlerine imana ve İslam'a çağırmuştu. Firavun da ondan bir mucize, bir alâmet istemişti.

Bu manzara Kur'an-ı Kerim'de şu ayeti kerimelerle anlatılmaktadır:

Firavun ona: "Eğer bir ayet ile gelmişsen ve gerçekten doğru söyleyen bir insan isen onları getir de görelim" dedi.²²

Yani: Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allah'ın emri ile Firavun'u ve etrafındakileri dine ve imana davet etmişti. Firavun'un huzuruna çıktığı zaman ise o:

— Senin Peygamber olduğunu nereden anlayalım? Bunu ispat edecek bir alâmetin varsa bize göster! Demişti.

Ayeti kerime bu hususu ifade etmektedir. Devamını da okuyalım. Görelim ki Rabbimiz ne buyurmuşlar?

Bunun üzerine o, asasını yere attı. Bir de ne görsünler apaçık bir ejderha değil mi?²³

*Hâzin Tefsiri'*nde bu ayeti kerimeler tefsir ediliyorken, İbni Abbas (r.a.) hazretlerinden naklen şöyle denilmektedir:

"Hazreti Musa (a.s.) efendimiz asasını yere atınca önce o, sarı renkte küçük bir yılan oldu. Sonra nefes alıp verdikçe büyüdü. O kadar büyüdü ki Firavun'un sarayını olduğu gibi ağzının içine aldı. Bunu gören Firavun korktu ve kaçtı. Bir taraftan kaçıyor, bir taraftan da "Ya Musa, sana inandım. İsrail oğullarını da seninle göndereceğim. Şu belâyı benim başımdan defet!" diye bağıırıyordu. Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ejderhanın kuyruğundan tuttu. Ejderha derhal ve anında eskisi gibi bir değnek oluverdi."²⁴

4- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asasından zuhur eden dördüncü mucize; yine onun büyük bir ejderha olması ve sibirbazların bütün aletlerini yutması şeklindedir.

Firavun, bir değneğin önce küçük bir yılan, sonra bir ejderha, sonra yine eskisi gibi bir değnek olduğunu görünce Allah'ın peygamberine:

²² A'raf, 106.

²³ A'raf, 107.

²⁴ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 2, s. 116.

— Anlaşıldı sen büyük bir sihirbazsın. Bizden ayrıldıktan sonra çok maharetler öğrenmişsin, dedi.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de:

— Ben sihirbaz değilim. Allah'ın, seni dine davetle vazifelendirdiği bir peygamberiyim. Bütün bunlar Allah'ın kuvvet ve kudreti ile meydana gelmektedir, şeklinde cevap verdi.

Firavun ise:

— Seni imtihan edeceğim ve ne adam olduğunu öğreneceğim, diye konuştu.

Sonra Mısır'da yaşayan şanlı şöhretli sihirbazların tamamını başına topladı ve onlara:

— Musa ile imtihan olacaksınız. Sizden bunu istiyorum, dedi.

Sihirbazların ileri gelenlerinden birisi:

— Bunun şartı nedir? Biz ona üstün gelirsek, bize verilecek her hangi bir ücret veya mükâfat var mı? Diye sordu.

Firavun da:

— Elbette ücret alacaksınız. Aynı zamanda onu mağlup ederseniz benim en yakınlarımdan olacaksınız! Vaadinde bulundu.

Bunun üzerine sihirbazlar teklifi kabul ettiler ve hazırlanmaya başladılar.

Karşılaşma için belirli bir gün ilân edildi. O günü bütün Mısır halkı karşılaşmanın yapılacağı yere toplandılar. Sihirbazlar da oraya gelmişlerdi. Firavun ise bütün devlet erkânı ile birlikte gelmiş ve tahtını oraya kurdurmuştu. Elde edeceği zaferden emin olarak tahtının üzerinde kibirli ve gururlu bir şekilde oturuyordu.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kardeşi Hazreti Harun (a.s.) efendimizle beraber geldiler ve bir köşeye oturdular.

Sihirbazlar meydana yükler dolusu alet ve edevat yığmışlardı. Allah'ın peygamberinin elinde ise o mübarek değneğinden başka bir şey yoktu.

Nihayet Firavun, karşılaşmanın başlamasını emretti. Bunun üzerine sihirbazlar Hazreti Musa (a.s.) efendimize sokuldular ve:

— Ne dersin? Dediler. “Önce biz mi başlayalım, yoksa sen mi başla-sın marifetini göstermeye.”

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi de onlara:

— Siz başlayınız, teklifinde bulundu.

Bu teklif üzerine sihirbazlar marifetlerini göstermeye başladılar. Bir takım ipleri ve değnekleri yılan ve çeşitli yırtıcı mahlûkların şekline soktular ve etrafta koşturdular. Meydana getirdikleri sihirbazlıklarla insanların hayranlığını çekmişler ve hatta gönüllerine korku salmışlardı.

Kur'an-ı Kerim manzarayı şu ayeti kerime ile bizim gözümüzün önüne sermektedir:

Onlar marifetlerini ortaya attıkları zaman insanların gözlerini büyülediler. Ve onların içlerine korku saldılar. Gerçekten de büyük bir sihir getirmişlerdi.²⁵

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allah'ın kudretinden ve kendisine yapacağı yardımdan emin idi ve Allah'ın emrini bekliyordu. Beklediği emir gecikmedi. Allahü Teâlâ hazretleri ona aynı anda şu emri vermişti:

Ve biz Musa'ya "Asanı yere ativer" diye vahyettik. -Tabi o da hemen emri yerine getirdi ve attı.- Bir de ne görsünler? Onların düzüp uydurdıkları şeyleri yutmuyor mu?²⁶

*Hazin Tefsiri'*nde bu ayeti kerime tefsir ediliyorken İbni Zeyd hazretlerinden şu rivayete yer verilmektedir:

"Sihirbazlarla Hazreti Musa (a.s.) efendimizin karşılaşmaları İskenderiye'de oldu. Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asaları, o kadar büyük bir ejderha oldu ki, kuyruğu deniz ötesine kadar uzandı. Sonra da ağzını açtı. İki dudağının arasındaki mesafe seksen arşına (55 metre kadar) ulaştı. İriliği ise ufukları kapattı. Sihirbazların meydana yığdıkları araç gereçlerin tamamını teker teker yuttu. Sonra da insanların üzerine saldırdı. Bu ejderhanın korkusundan o günü yirmi beş bin insan can verdi. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Neredeyse Allah'ın Peygamberini taşıyarak öldüreceklerdi.

Kavminin bu sabırsızlığı ve taşkınlığı karşısında Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bir köşeye çekilerek secdeye kapandı. Secdesinde şöyle niyaz ediyordu: "Ya Rabbel âlemin, kavmim bana isyan ediyor. Neredeyse beni taşıyıp öldürecekler. Lütfunu ve keremini göster. Kudretinle bize su gönder."

²⁵ A'raf, 116.

²⁶ A'raf, 117.

Derhal Allahü Teâlâ hazretlerinin vahyi geldi. Rabbül âlemin teâlâ ve takaddes hazretleri ona:

— Ya Musa, elindeki mübarek asayı şu taşla vur. Muradına nail olacaksın, emrini verdi.

Bu emir üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de mübarek asasını taşla vurdu. Taştan on iki ayrı gözü olan tatlı ve soğuk sular fışkırmaya başladı.”

Allah’ın Kitabında durum şu ayeti kerime ile haber verilmektedir:

Hani ya kulumuz ve peygamberimiz Hazreti Musa (a.s.) kavmi için bizden su istemişti de bunun üzerine biz ona; “Asanı taşla vur!” emrini vermiştik. Taştan on iki kaynaklı bir su fışkırıverdi. Bütün insanlar, kendi içecekleri suyun yerini bildiler ve içtiler. Hazreti Musa (a.s.) da kavmine; “Allah’ın size verdiği rızkıdan yiyiniz ve içiniz. Yeryüzünde fesat çıkarmak için uğraşmayınız!” dedi.²⁷

Bu ayeti kerimeden anlaşılan şudur ki, bu esnada onlara yalnız su değil yiyecek rızık da ihsan edilmiştir.

Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz buyuruyorlar ki: “Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asasını dokundurduğu bu taş, insan kafası büyüklüğünde küçük bir taştı. Allah’ın Peygamberi bu taşı çantasında taşıyordu. Ne zaman kavminin su ihtiyacı olsa bu taşı çantasından çıkartıyor ve asasını dokunduruyordu. Her dokunuşunda kavminin su ihtiyacını gideriyordu.”

İbni Abbas (r.a.) hazretlerinin bu beyanına göre, taştan su çıkma mucizesi bir kere değil birçok kereler vukua gelmiştir.

Gerçeğin ne olduğunu Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Sonra Allahü Teâlâ hazretlerinin emri ile Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ejderhayı tuttu. Tutar tutmaz da yine eskisi gibi kuru bir değnek olur verdi. Sihirbazların meydana yığdıkları eşyaların tamamı yok olmuştu. Ama asa eski haline gelince bu takımlar tekrar yerine gelmedi. Onlar ortadan kaybolmuşlardı.

Bu manzarayı gören sihirbazlar, bunun bir sihir olamayacağını ve göklerden geldiğini hemen anladılar ve hepsi de secdeye kapandılar.

²⁷ Bakara, 60.

Allahü Teâlâ hazretleri hâdisenin neticesini beyan buyuruyorken şöyle ferman ediyorlar:

Ve sihirbazlar secde ederek yerlere kapandılar. “Âlemlerin Rabbine, Musa ve Harun’un Rabbine iman ettik...” dediler.²⁸

Yani:

— Bu ancak Allah’ın kudreti ile meydana gelebilir. Bu kadar büyük bir işin sihir olmasına imkân yoktur. O halde biz Âlemlerin Rabbine, Musa ve Harun’un Rabbi olan Allah’a iman ediyoruz, diyerek secdeye kapandılar.

Ne yazık ki bu büyük mucizeyi görmüş olmasına rağmen Firavun iman etmedi. Üstelik iman eden sihirbazları cezalandırdı.

— Benden emir ve müsaade almadan iman ettiniz. Demek oluyor ki bu adam sizin büyüğünüzdür. Beraberce beni mahcup etmek için aranızda karar almış bulunuyorsunuz, diyerek sihirbazları idam ettirdi.

5- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek Asasından zuhur eden beşinci mucize; denizin yarılmasıdır. Allah’ın emri ile o, Asasını denize vurmuştu. Asa denize dokunur dokunmaz deniz yarılmış ve on iki yol açılmıştı.

Bu ibretli hâdise şöyle olmuştur:

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Mısır’da kavmi ve Firavun ile tam kırk yıl mücadele etti. Bu müddet içinde yüzlerce mucize gösterdi. Fakat bir türlü onları ikna edemedi ve imana kavuşturamadı.

Nihayet Firavun, İsrailoğullarını alarak onun Mısır’dan çıkmasına müsaade etti.

İsrailoğulları yüzlerce seneden beri Mısır’da yaşıyorlardı. Ne var ki Mısırlılar onlara insan gözü ile bile bakmıyorlardı. Hepten işçi, esir ve köle muamelesi yapıyorlardı. Bu yüzden onlar Mısır’dan ayrılmayı canlarına minnet bilmişlerdi.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de onları yanına alarak yola çıktı. Allahü Teâlâ hazretlerinin işaret buyurduğu topraklara, Filistin’e gidiyorlardı.

Onlar yola çıktıktan sonra Firavun’un vezirleri huzuruna çıktılar ve:

— Bu işi yanlış yaptınız. Onların Mısır’dan çıkmalarına izin vermemeliydiniz! dediler.

²⁸ A’raf, 120-122.

Firavun da:

– Sebebi nedir? Bu işin zararlı tarafı neresinde? Diye sordu.

Onlar:

– Biz onları işçi olarak çalıştırıyorduk. Şimdi sıkıntı çekeceğiz. Kendi işimizi kendimiz görmek mecburiyetinde kalacağız. Sonra bu adamların bizlere karşı büyük bir kinleri vardır. Gittikleri yerlerde hür ve serbest olarak çoğalacaklardır. Belki de güçlü bir devlet kuracaklardır. Daha sonra üzerimize ordu sevk edecekler ve bizden intikam alacaklardır. O halde buna meydan vermemelisiniz. Onları, bu topraklardan çıkmadan yakalamalı ve geri çevirmelisiniz...

Firavun, vezirlerinin bu fikrini yerinde buldu. Derhal ordunun toplanmasını emretti. Ordunun başına da bizzat kendisi geçti. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ve onun ümmetini kovalamaya başladı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz, İsrailoğulları ile birlikte Kızıl Deniz sahiline ulaşmış bulunuyordu. İsrailoğulları, sahil kenarında oturup dinleniyorlarken uzaktan Firavun ve ordusu gözüktü. Bunu gören İsrailoğulları çok korktular. Kendi kendilerine

– Artık sonumuz geldi. Önümüzde deniz var. Arkamızda da Firavun'un ordusu. Yapacak bir şeyimiz kalmadı, diyerek feryada başladılar.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ise onlara:

– Ey insanlar, korkmanız için bir sebep yoktur. Çünkü Allah bizimle beraberdur. Bizim Mısır'dan çıkmamızı emreden Allah'tır? O halde bizi kurtaracak olan da odur, buyurdu.

Şimdi Kur'an-ı Azimüşşan'ı açarak Allah kelamını oradan okuyalım:

İki topluluk birbirlerini görünce Musa'nın (a.s.) ashabı: "İşte biz yalandık" dediler. Hazreti Musa (a.s.) da onlara: "Hayır" dedi. -yakalanmadınız ve onlar bize ulaşamayacaklardır- "Çünkü benim yanımda Rabbim vardır. Bana doğru yolu -kurtuluş yolunu- gösterecektir."²⁹

Evet, Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize, doğru ve kurtuluş yolunu göstermişti. Kur'an-ı Kerim, ona şu emrin verildiğini bize haber vermektedir:

²⁹ Şuâra, 61, 62.

Bunun üzerine biz kulumuz ve Peygamberimiz Hazreti Musa'ya (a.s.); "Asan ile denize vur!" diye vahyettik. Derken deniz yarıldı. Her parçası sanki büyük bir dağ gibi oldu.³⁰

Allah'ın emri ile Hazreti Musa (a.s.) efendimiz denize deyneği ile vurdu. Değnek denize dokunur dokunmaz deniz yarıldı. Denizden tam on iki yol açıldı. İsrail oğulları da on iki kabile idi. Onların her birisi kendi yollarından yürüdüler.

Tâha Sûresi'nin 77. ayetinde, denizin dibinde açılan bu yolların kupkuru olduğu haber veriliyor ve şöyle buyruluyor:

Yemin olsun ki biz, kulumuz ve Peygamberimiz Hazreti Musa'ya (a.s.); "Kullarımı alarak geceleyin yola çık. Onlar için denizin dibinde kupkuru bir yolu tut. Yakalanacağından zerre kadar korkma ve endişeye de kapılma!" diye vahyetmiştik.³¹

Bu ayeti kerimeden anlaşılacağı gibi; Hazreti Musa (a.s.) efendimiz takip edileceğini ve denizin de kendilerine yol vereceğini daha önceden biliyordu.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz, denizden açılan yollara ümmetini sevk etti. Denizin suları bir duvar ve deniz derin olduğu için de etraflarında yüksek dağlar gibi duruyordu. Allah'ın kudreti ile bu yumuşak sular onların üzerlerine akmıyordu. Üstelik denizin dibindeki kumlar yumuşak ve çamurlu değildi. Aksine kupkuru bir hal almıştı. İnsanlar sevinerek yürüyorlar ve karşı sahile geçiyorlardı. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz en son ümmetini de geçirdikten sonra kardeşi ile kendisi de geçmeye başladı.

Tam bu sırada Firavun ordusu ile birlikte yetişmişti. Ordu ve kumandanları bu manzarayı görünce şaşkına döndüler. Fakat Firavun bağırды ordusuna:

— Bu sihirbazlıktır. Musa sihirbazlıkla denizi yarmış bulunuyor. Onun büyüünün tesiri geçmeden bu yoldan biz de istifade edeceğiz. Haydi yürüyünüz! Diye emretti.

Bu emri üzerine Firavun ve ordusu da denizden açılan yollardan denize daldılar. Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ve onun ümmeti ise karşı sahile ulaşmış bulunuyordu. Firavunun ordularının ta-

³⁰ Şuâra, 63.

³¹ Tâha, 77.

mamı denize girince Allah'ın kudreti ile bir büyük mucize daha zuhur etti. Müslümanlar geçiyorken kapanıverdiler. Firavun; ordusu ve vezirleri ile birlikte tamamen boğuldular.

Allah'ın Kelâmında bu işin sonu şu ayeti kerimelerle bize duyurulmaktadır:

Ve biz Musa ile beraberinde bulunanların tamamını -denizden-kurtardık. Sonra da arkalarından gelenlerin tamamını boğduk. Şüphe yoktur ki bunda -bu hâdiselerde- büyük bir ibret vardır. Ve onların pek çoğu mü'min değillerdi.³²

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin bu hâdisesinde bir değil tam dört mucize bulunmaktadır:

- 1- Asasının dokunması ile denizin yarılması.
- 2- İsrailoğulları kalabalık ve on iki kabile olduğu için, bir değil tam on iki yolun açılması.
- 3- Deniz dibinin kupkuru bir hale gelmesi.
- 4- Firavun ve ordusunun gözleri önünde boğulup gitmesidir.
- 5- Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu mübarek asalarını büyük bir kaya parçasına vurduğu zaman oradan on iki kaynaklı bir su fışkırmıştı.

Bu hâdisenin zuhuru ve meydana gelişi şu şekilde olmuştur:

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ümmetini alarak Mısır'dan çıkmış ve Sina Yarımadası'na geçmişti. Oldukça uzun bir müddet çöl yolculuğu yapmak mecburiyetinde kalmışlardı.

Tih Çölü'ne geldikleri zaman susuz kaldılar. Allah'ın nice kudretlerini, Allah peygamberinin de nice mucizelerini gördükleri halde İsrailoğulları çölde sabırsızlandılar ve huysuzluk çıkartmaya başladılar. Allah'ın peygamberine bağıyorlardı:

— Bizi yerimizden ve yurdumuzdan ettin. Çöllere düşürdün. Şimdi de susuzluktan öldüreceksin. Nedir senin bize çektiirdiklerin? Diyorlardı. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ise onlara:

— Sabırlı olunuz! Allah bizi yalnız bırakmayacaktır. Elbette ki suyu-muzu da rızkımızı da verecektir. Ona inanın ve güvenin, diyordu. Fakat kalabalık lâf anlamaz bir hale gelmişti.

³² Şuâra, 65-67.

6- *Nüzhetül Mecâlis* adlı eserde deniliyor ki:

“Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asasından tam bin adet mucize meydana gelmiştir. Onlardan bir kaç tanesi şudur:

Bu mübarek asa, gerektiğinden insan gibi konuşuyordu. Gece olduğu zaman ışık saçıyor ve Allah'ın peygamberinin etrafını aydınlatıyordu. Sıcak mevsimlerde ona gölgelik vazifesi yapıyordu. Yere çaktığı zaman derhal meyve veriyor ve Allah'ın peygamberini doyuruyordu. Yolda yürürken yorulacak olsa üzerine binerdi. Bir binek hayvanı gibi onu taşıyordu. Bir kuyudan su almak istese asasını uzatması kâfi geliyordu. Asa, kuyunun suyunu derhal dışarıya akıtmaya başlıyordu. Allah'ın Peygamberi kırlarda kendi başına kaldığı ve uyuduğu zaman ona bekçilik yapıyordu.”³³

Buna benzer daha yüzlerce mucizesi vardı. Tabi gerçeğin ne olduğunu Allahü Teâlâ hazretleri daha iyi bilmektedir.

Üçüncü Kısım:

Hazreti Musa (a.s.) Efendimizin

Mübarek Sağ Elinden Zuhur Eden “Yed’i Beyzâ” Mucizesi.

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asasından sonra, en büyük mucizelerinden birisi de “Yed’i Beyzâ= Beyaz ve parlak” el mucizesidir.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur’an-ı Kerim’de bu mucizenin iki defa zuhur ettiğini beyan buyurmaktadır.

Birincisi: Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ilk vahyi aldığı o mübarek gecede mukaddes vadi Tuva’da vukua gelmiştir.

Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize peygamber olduğunu bildirdikten sonra bir alâmet olarak asasından zuhur eden mucizeyi göstermiştir. Böylece onun heyecana kapılan mübarek gönlünü tatmin etmişti. Daha sonra da ona şu emri vermiştir:

Ve elini koynuna -koltuğunun altına- sok. Diğer bir ayet olmak üzere onu, kusursuz ve bembeyaz olarak çıkartacaksın.³⁴

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allah tarafından verilen bu emre itaat etti. Sağ elini koynuna soktu. Sonra geri çıkardı. Bir de baktı ki sağ eli, bi- lekten itibaren tamamen nura batmış ve pırlıl pırlıl ışık saçmaktadır.

³³ *Nüzhetül Mecâlis*, C., s. 46.

³⁴ Tâha, 22.

Bu mucizeyi, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin yalnız kendi zât-ı nebevîleri müşahede buyurmuşlardı. Çünkü bir peygamberin davasının gerçekliğine önce kendisinin inanması şarttır. İnanmalı ve Allah'a güvenmeli ki vazifesini tam ve eksiksiz yapabilsin. Bu bakımdan Allahü Teâlâ hazretleri kudretinin nişânelerini, peygamber olarak sevip seçtiği kullarına göstermektedir. Böylece onların mübarek kalpleri iman ile dolmakta ve doymaktadır. Nitekim Rabbül âlemin teâlâ ve takaddes hazretleri bu ayeti kerimenin devamında: **"Ki böylece sana en büyük ayetlerimizi gösterelim..."**³⁵ buyurmaktadırlar.

Abdullah ibni Abbas (r.a.) hazretleri bu ayeti kerimeyi tefsir buyururlarken; "Hazreti Musa (a.s.) efendimizin en büyük mucizesi mübarek sağ elinin nura batmış olmasıdır. Çünkü ayeti kerime bu sadette gelmişti. Bu mucize, onun hayatı boyunca pek çok kereler vukua gelmiştir..." demektedirler.

İkincisi: Firavun'un huzurunda meydana gelmiştir.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Firavun'un huzuruna ilk defa olarak çıktığı zaman onu Allah'ın dinine davet etmişti.

— Ben Allah'ın peygamberiyim. Allah'ın emir ve ayetleri ile geldim. Allah'a ve onun peygamberine inan, kurtulursun! Demişti.

Firavun da ona:

— Gerçekten Allah'ın Peygamberi isen bize bir mucize göster de senin doğru söyleyip söylemediğini anlayalım, diye cevap vermişti. Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimizin elindeki asa büyük bir ejder oluvermişti.

Bunun tafsilatını daha önce vermiş bulunuyoruz.

Ejderha tekrar asa haline gelince Firavun:

— Anlaşıldı ki büyük bir sihirbazsın. Başka bir marifetin varsa göster! dedi.

Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de mübarek sağ elini koynuna sokup çıkardı.

Bir de baktılar ki, onun mübarek sağ eli bilekten itibaren bembeyaz bir nur kesilmiş. Bu mübarek el pırıl pırıl yanmakta ve etrafına ışık saçmaktadır. Tabi bu sihirbazların yapabileceği bir iş değildir. Bu yüzdendir ki

³⁵ Tâha, 23.

Firavun, onun sihirbazları ile yarışmasını istedi. Bunun da izahatını daha önce vermiş bulunuyoruz.

Allahü Teâlâ hazretleri, Kur'an-ı Kerim'in A'raf Sûresi'nde bu ikinci hâdiseye şu ayeti kerime ile işaret buyurmaktadır:

Ve elini çıkardı. Bir de ne görsünler!.. O el, bakanlar için bembeyaz bir nur değil mi?³⁶

Evet, bu mucizenin iki yerde ve iki defa vuku bulduğu, Allah'ın kitabında anlatılmıştır. Ne var ki, bu mübarek el yaşadığı müddetçe Hazreti Musa (a.s.) efendimizle beraberdi elbette. Muhakkak olan şudur ki, lüzum hâsıl oldukça parlamaya ve Allah'ın kudretinin nişanesini göstermeye devam etti.

Dördüncü Kısım:

Hazreti Musa (a.s.) Efendimizin

Mısırlılarla Mücadele Ediyorken Meydana Gelen Mucizeleri.

1- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile Mısır'da şiddetli bir şekilde kıtlık ve kuraklık meydana gelmişti.

Hâdisе şöyle olmuştu:

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Mısır'ın yerlilerini dine ve imana çağırıyordu. Onlar ise, Allah'ın peygamberinin elinden birçok mucizeler gördükleri halde inanmıyorlardı. Meselâ onun sihirbazlarla karşılaşmasını ve sihirbazların mağlup olduktan sonra nasıl secdeye kapandıklarını gözleri ile görmüşlerdi.

Allah'ın peygamberinin mübarek sağ elinin nura battığını ve etrafına ışıklar saçtığını da görmüşlerdir. Ve daha nice mucizeleri müşahade etmiş bulunuyorlardı. Buna rağmen inanmamakta ve eski dinlerini muhafaza etmekte inat ve ısrar ediyorlardı.

Bir gün sabrı tükenen Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onları tehdit etmeye başladı:

— Eğer iman etmezseniz Allah'ın azabı üzerinize gelecektir. Azap gelmeden tevbe kâr olunuz ve Allah tarafından cezalandırılmaktan kurtulunuz! Diyordu.

Fakat onlar buna da aldırış etmiyorlardı. Üstelik Allah'ın peygamberi ile alay ediyorlardı.

³⁶ A'raf, 108.

— Senin Rabbinin bize gücü yetmez. Elinden ne geliyorsa onu yap! Diyorlardı.

Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz dua etti. Allahü Teâlâ hazretleri sevgili kulu ve peygamberinin duasını derhal kabul buyurdu ve Mısırlıların üzerinden yağmuru kesti.

Büyük bir kuraklık oldu. Bunun neticesi olarak da çok şiddetli bir kıtlık geldi.

Kuraklık ve kıtlık çok şiddetli olarak sürdü. Mısır'da yiyecek ot bile kalmadı. İnsanlar açlıktan kırılıyorlardı. Ölmüş hayvanların lâşelerini ve hatta küçük çocukların ölümlerini yiyorlardı.

Bu arada Allah'ın kulu ve Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz devamlı olarak onların arasında dolaşıyordu.

— Ey insanlar, diyordu. “Bu size Allah'ın azabıdır. Siz iman etmediğiniz ve Allah'ın peygamberini inkâr ettiğiniz için Rabbin yağmurunuzu kesti. Tevbekâr olmadıkça bu beladan kurtulamayacaksınız” şeklinde nasihatler ediyordu.

Fakat başlangıçta bu tarzdaki öğütlerin ikaz ve nasihatlerin onların üzerinde hiç bir tesiri olmuyordu.

Açlık yüzünden ölüm nispeti çoğalınca Mısırlılar Hazreti Musa (a.s.) efendimize başvurdular. Çünkü ortada açık seçik bir mucize vardı. Bu kıtlık ve kuraklık, Allah'ın mü'min kullarına zerre kadar tesir etmemişti. Onlar rahat bir şekilde yaşıyorlardı. Allah onların rızklarına bereket ihسان etmişti. Allah'ın peygamberi, kendisine müracaat eden kavmine bu hususları hatırlatıyordu.

— Bu Allah'ın zalim ve imansızlara verdiği bir ceza ve sizin için bir azaptır. Tevbekâr olmazsanız azap devam edecektir. Fakat tevbe eder ve imana gelerseniz Allahü Teâlâ hazretleri de üzerinizden bu azabı kaldıracaktır, diyordu.

Açlık ve ölüm onları perişan edince pişman oldular. Allah'ın peygamberinden özür dilediler.

— Senin haklı olduğunu anlamış bulunuyoruz. Bizim için Rabbine yalvar da bu belayı üzerimizden kaldırsın, dediler.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de dua buyurdu. Allah, kulu ve peygamberinin duasını kabul etti. Mısır'a bol ve bereketli yağmurlar yağmaya başladı. İnsanlar kuraklıktan, kıtlıktan, açlıktan ve ölümden kurtuldular.

Fakat bu hâdise onları terbiye etmedi.

— Bizim memleketimiz kısmen çöldür. Zaman zaman böyle kuraklıklar olmaktadır. Bu tabii bir hâdisedir. Senin mucizenle alakası yoktur, diyorlardı.

Rabbimiz teâlâ ve takaddes hazretleri Kur'an-ı Kerim'de, sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin bu büyük mucizesine ve şu ayeti kerimelerle işaret buyurmaktadırlar:

Yemin olsun ki, Firavun'un mensuplarını kıtlık, kuraklık ve meyvelerinin eksikliği ile tuttuk. -Onları bu yolda cezalandırdık.- Belki düşünürler de ibret alırlar diye -böyle yaptık.-³⁷

Ne yazık ki onlar ne düşündüler, ne de ibret aldılar. Azgınlıklarında, küfür ve inatlarında devam edip durdular.

Allahü Teâlâ hazretleri onların durumlarını anlatamayıp şu ayeti kerime ile devam buyuruyorlar:

Kendilerine iyilik gelince; "Bu bizim içindir" dediler. Kendilerine bir kötülük dokunduğu zaman ise; uğursuzluğu Musa ve beraberindekilerde gördüler. Kulak veriniz! Onların uğursuzluğu Allah'ın yanındadır. Fakat çokları bu gerçeği bilmiyorlar.³⁸

Yani:

Üzerlerine gelen belâ ve azap kaldırılınca bunu kendi faziletlerinden ve üstünlüklerinden sayıyorlardı. Fakat tevbekâr olmadıkları için yeni bir azap geldiği zaman bunu, Hazreti Musa (a.s.) efendimizden ve iman eden mü'minlerden biliyorlardı. Hakikatte onların uğursuzlukları, Allahü Teâlâ hazretlerine isyan edişlerinden ileri geliyordu. Fakat bu imansız ve beyinsiz kişiler bu gerçeği bir türlü kavrayamıyorlardı.

Ashabı kiramdan Hazreti Sa'd bin Müseyyeb (r.a.) efendimiz buyuruyorlar ki:

"Firavun 620 sene yaşamış ve 400 sene krallık yapmıştır. Bu uzun ömür içerisinde en küçük bir şekilde rahatsızlık geçirmemiş ve hatta başı bile ağrımamıştır. Açlık ve yokluk diye bir şey de tatmamıştır. Ama şimdi bir takım azap ve mucizeler meydana geliyordu. Tabi bunların hepsi Haz-

³⁷ A'raf, 130.

³⁸ A'raf, 131.

reti Musa (a.s.) efendimizin Peygamber olarak Mısır'a gelmesinden sonra vukua geliyordu.

Bu sebeptendir ki; gördükleri mucizelere inanacakları yerde, bunları uğursuzluk sayıyorlardı. Halbuki uğursuzlukları, onların imandan uzak yaşamalarından ileri geliyordu."³⁹

Onların mucizeler karşısında inatlaşmalarını şu ayeti kerime daha güzel ve daha açık bir şekilde dile getirmektedir:

Ve dediler ki; "Her ne zaman bize bir ayet getirsen, bu bizi onunla büyülemen içindir. O halde biz de sana inananlardan değiliz."⁴⁰

Bu ahmaklar, hem mucize istiyorlardı. Hem de gördükleri mucizeleri büyü olarak telakki ediyorlardı. Bu inatçılıkları ve inkârları, sonunda onların topyekûn helakine sebep oldu.

2- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile Allahü Teâlâ hazretleri Mısırlıların üzerine büyük bir tufan göndermişti.

Evvelce de işaret ettiğimiz gibi, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin Mısır'daki peygamberlik mücadelesi tam kırk yıl sürdü.

Mısırlılar güneşe tapıyorlardı. Firavunu da "Yeryüzünde güneşi temsil eden yeryüzü tanrısı..." olarak görüyorlardı. Firavun bu görüşten faydalanarak kendisini tanrı ilan etmişti. Kendisinin bir takım heykellerini yaptırmıştı. Mısırlılar bunlara tapıyorlardı.

Firavun gördüğü birçok mucizeye rağmen iman etmemişti. Gerçeği kavrása bile olmuyordu. Çünkü tanrılık tahtından inip kulluk postuna oturmak kolay bir iş değildi.

Firavun iman etmemekte inat ve ısrar edince Hazreti Musa (a.s.) efendimiz yerli halkı İslam'a çağırmaya başladı. Risâlet vazifesini onların üzerinde teksif etti.

Ne var ki, yerli halkın çokları gerçeği bildikleri halde inanmıyorlardı. Çünkü Firavun'un zulmünden ve şerrinden korkuyorlardı. Çokları da inatları yüzünden Allah'ın dinini kabule yanaşmıyorlardı. Bununla da kalmıyorlardı. Allah'ın peygamberine iman etmiş olan İsrailoğullarına zulüm ve işkence ediyorlardı.

³⁹ Aynî, C. 8, s. 521.

⁴⁰ A'raf, 132

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlara:

— İman etmezseniz veya hiç değilse iman edenlere zulmetmekten vaz geçmezseniz Allahü Teâlâ sizin üzerinize tufan gönderecektir, dedi.

Onlar da alay ettiler ve:

— Neye gücün yetiyorsa onu yap! Dediler.

Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allah'a yalvardı. Bu zalim kavmin cezalandırılmasını istedi. Allahü Teâlâ ve Takaddes hazretleri de sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duasını kabul buyurdu.

Bir cumartesi günü şiddetli bir şekilde yağmur yağmaya başladı. Yağmur, bütün şiddeti ile bir hafta hiç kesilmeksizin devam etti. Bu müddet içinde aynı zamanda Mısır'ın üzerine karanlık çöktü. Bir hafta müddetle gökyüzü görülmez oldu. Bütün Mısırlıların evlerine sular doldu.

Allah'ın bir kudreti ve inayeti olarak yağmur suları, iman etmiş olanları rahatsız etmedi. Onların evlerine sular dolmadı ekinlerine de her hangi bir zarar vermedi.

Mısırlıların ise bu şiddetli yağmurdan, tarlaları, bağları, bahçeleri, meyveleri ve bütün ziraatları yok olup gitti.

Kendilerinin üzerilerine ilk defa kıtlık ve kuraklık gelmişti. Bu kuraklık üzerlerinden kaldırılınca:

— Bizim memleketimiz kısmen çöldür. Ara sıra böyle kuraklıklar olur... Bu da senin mucizen olacak değil ya, demişlerdi.

Ama şimdi tersi oluyordu. Çöl diye iddia ettikleri memlekette mahsuller yağmurdan yok oluyordu. Üstelik evler oturulamaz hale gelmiş, sokaklar geçilmez olmuştu.

Nihayet Mısırlıların akılları başlarına geldi. Artık bunun gerçek ve ilâhî bir azap olduğunu anladılar. Hazreti Musa (a.s.) efendimize gelerek yalvardılar:

— Sana iman edeceğiz. Beni İsrâil'i alıp götürmene izin vereceğiz. Rabbine dua et de bela bizim başımızdan kalksın, yağmurlar dinsin, dediler.

Bunu söylerken hemen hepsi ağlaşıyorlardı.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz hallerine acıdı. Mübarek ellerini kaldırarak dua buyurdu. Yüceler yücesi Allah, sevgili kulu

ve peygamberinin duasını kabul etti. Yağmurlar kesildi. Bulutlar dağıldı ve güneş tatlı yüzünü göstermeye başladı. Yağmurların bıraktığı çamurlarda bereketli bir ziraat meydana geldi.

Yağmurun neticesinde bereketli bir ziraatın hâsıl olduğunu gören Mısırlılar sevindiler ve:

— Bu tufan bizim hakkımızda çok hayırlı imiş. Baksana ne kadar bereketli bir mahsula sahip olduk, diyerek küfür ve inatlarında ısrar ettiler.

3- Allahü Teâlâ hazretleri Mısırlıların üzerine bir çekirge ordusu gönderdi. Tabi bu da Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile oldu.

Mısırlılar; tufan mucizesini gördükleri ve Allah'ın peygamberine söz verdikleri halde yine de inanmadılar. Küfür ve inatlarında ısrar ettiler.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ise onlara devamlı olarak vaaz ve nasihatlerde bulunuyordu.

— Allah'ın üzerinize daha önce gönderdiği kuraklıktan ve tufandan ibret almadınız. Ama bu defa Allahü Teâlâ hazretleri sizin üzerinize bilmediğiniz ve ümit etmediğiniz bir azap ordusu gönderecektir, diyordu.

Mısırlılar ise:

— Yeryüzünde bizim ordularımızdan daha kuvvetli bir ordu yoktur. Kimi getireceksen getir de görelim. Bakalım bizim ordularımız mı daha kuvvetli, yoksa senin Rabbinin orduları mı? Diyerek alay ediyorlardı.

Allah'ın peygamberini dinlemiyorlar ve sözlerine kulak vermiyorlardı. Halbuki daha önce Allah'ın Peygamberinin nice mucizelerini görmüşlerdi.

Mısırlıların artık söz dinlemeyeceği anlaşılnca Hazreti Musa (a.s.) efendimiz dua buyurdular. Bu zalim ve azgın kavmin cezalandırılmasını Allah'tan istediler. Allahü Teâlâ hazretleri de sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duasını kabul etti. Onların üzerlerine gerçekten hiç bilmedikleri ve ummadıkları bir ordu gönderdi. Mısırlıların üzerine çekirgeler musallat olmuştu.

Abdullah ibni Abbas (r.a.) hazretleri bu çekirgelerden bahis buyuyorlarken; "Her çekirgenin karnının altında "Bu Allah'ın en büyük ordu-sudur..." ibaresi yazılı idi" diyorlar.

Çekirge belası çok şiddetli olmuştu. Çekirgeler Mısır'da ağaç yapraklarına kadar her şeyi yedi bitirdi.

Hatta Vehb bin Münebbih (r.a.) hazretlerinin rivayetine göre; çekirgeler yiyecek bir şey kalmayınca evlerin kapılarını ve kapılardaki çivileri dahi kemirmeye başlamışlardı.

Çekirge felaketi bir cumartesi günü başladı, ertesi cumartesi gününe kadar devam etti. Bu bir hafta içinde Mısır'da gıda maddeleri namına bir şey bırakmadılar. Hepsini yiyip bitirdiler. Mısırlılar, ne kadar mücadele ederlerse etsinler, çekirgelerle başa çıkamıyorlardı.

Ne var ki, önceki mucizelerde olduğu gibi, çekirge belası Allah'ın mü'min kullarına hiçbir zarar vermemiştir.

Bu günlerde Hazreti Musa (a.s.) efendimiz devamlı olarak insanların arasında dolaşıyordu. Onları ikaz ediyor ve öğütler veriyordu:

— İşte Allah'ın azap ordusu üzerinize geldi. Dünyanın en kuvvetli ordusunun kendi ordularınız olduğunu söylüyordunuz. Haydi durmaysınız... Ordularınızı sevk ediniz de Allah'ın ordusu ile harbe tutuşsunlar! Bakalım Allah'ın orduları mı üstün gelecektir, yoksa sizin ordularınız mı? Diyordu.

Tabi Mısırlıların çekirgelere yapabilecekleri bir şey yoktu.

Nihayet bunun kendilerine Allah tarafından gelmiş bir azap olduğunu anladılar. Yaptıklarına pişman oldular. Allah'ın peygamberinin huzuruna gelerek özür dilediler.

— Artık gerçekten Allah'ın peygamberi olduğunu anladık. Çünkü bugüne kadar sen ne dediyse o oldu. Seni tasdik ediyoruz. İsrailoğullarını beraberinde alarak buradan gitmene izin vereceğiz. Yeter ki bu belayı bizim başımızdan kaldırsın, diye yalvardılar.

Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz şehrin dışına çıktı. Elindeki mübarek asası ile doğuya ve batıya doğru işaret etti. Çekirgeler derhal bir araya toplandılar. Sonra da onun işaret buyurduğu istikametlere doğru giderek gözden kayboldular.

Ne yazık ki Mısır halkı, çekirgeler çekilip gittikten sonra sözlerinde durmadılar. Yine eski kâfirliklerine döndüler ve bu batıl yolda inat ve ısrar ettiler.

4- Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile Mısır halkına bit gönderdi.

Çekirgeden çıktıkları sıkıntıya ve Hazreti Musa (a.s.) efendimize verdikleri söze rağmen Mısırlılar yine eski imansız hallerine dönmüşlerdi. Yine güneşe ve Firavun'un heykellerine tapıyorlardı. Âlemlerin Rabbi olan Allah'a ibadet ve kulluk etmiyorlardı. Alışageldikleri günahlardan vazgeçmiyorlardı. Tabi Allah'ın peygamberi de onlara vaaz ve nasihat etmeye devam ediyordu. Onları Allah'ın yoluna ve dinine çağırıyordu. Aynı zamanda onlara, "Küfür ve inadinızda ısrar ederseniz Allah'ın başka azapları gelecektir. O halde geliniz bana inanınız. Günahlarınıza tevbe ve istiğfar ediniz. Allah'a ve onun peygamberine iman ederseniz kurtulursunuz. Aksi takdirde yeni bir azap, yeni bir ceza sizi kaplayacaktır", diyordu.

Fakat Mısırlıların küfürlerinden dönmesi ve söz dinlemesi mümkün olmuyordu. Bu kadar büyük mucizeler gördükleri halde inanmıyorlardı. Geçenleri çabucak unutuyorlar ve eski günahlarına dalıveriyorlardı.

Kavminin imanından ümidini kesen Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz şehirden çıktı. Kahire'nin sekiz kilometre kadar ötesindeki Aynışems kasabasına gitti. Güneşe tapan Mısırlıların en büyük tapınakları burada bulunuyordu. Orada yığılı bulunan kum tepesine mübarek asası ile vurdu. Kum zerreciklerinin tamamı derhal bit haline geldiler.

Bitler sürüler halinde Hazreti Musa (a.s.) efendimizin arkasından yürüdüler ve şehre dağıldılar. Böylece ilâhî bir azap ve ceza olarak bütün Mısır'ı bit kapladı.

Bit salgını o kadar şiddetli oldu ki, insanların derilerini kemiriyor ve derin yaralar açıyordu. Kulaklarının içine ve gözlerinin çukuruna varıncaya kadar bitler dolmuştu. Ne yapsalar başa çıkamıyorlardı.

Bitler onların yiyeceklerini de sarmıştı. Adamın birisi değirmende on kile kadar buğday öğütmüştü. Fakat içinden bitsiz olarak iki avuç un alamamıştı.

İçtikleri suları dahi bitler istila etmişti. Bitlerin istilasını onlara hastalık ve ölüm de getirmişti. Binlerce insan ölüyordu. Ölüler kaldırmaya fırsat kalmadan bitler onların leşlerini de yiyorlardı. Bütün Mısırlılar bittensiz azap ve işkence çekiyorlarken her gün yüzlerce cenaze veriyorlarken İs-

railoğullarına bir tek bit uğramamıştı. Allah'ın imanlı kulları bu azaptan kudretin eli ile korunuyorlardı.

Bit azabı bir cumartesi günü başladı ve diğer cumartesine kadar devam etti. Çünkü Mısırlılar bu ağır işkenceye ancak bir hafta dayanabildiler. Bir hafta geçmeden bağırmaya başladılar:

— Anladık ki sen hak peygambersin. Dinin haktır. Yolun en doğru yoldur. Sana inanıyoruz. Ne istersen yapacağız. Yeter ki bu bela başımızdan def olup gitsin! Diye yalvarıyorlardı.

Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz dua buyurdular. Onun duası ile bit ordusu çekilip gitti.

Mısırlılar bir hafta kadar küfür ve inatlarından vazgeçmiş olarak yaşadılar. Fakat sonunda yine küfür ve inkâr yolunda karar kıldılar.

5- Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile Mısırlılara kurbağa göndermişti.

Mısırlılar, bit felâketinden sonra bir hafta kadar Müslüman olarak yaşadılar. Fakat sonradan; “Bu adam büyük bir sihirbazdır. Kum yığınlarını bit haline getirebiliyor. Bunun din ile Allah ile bir alakası yoktur. Bu marifetleri göstererek bizi kendi arkasında toplamaya çalışıyor” diyerek yine eski küfür ve inkârlarına dönmüşlerdi. Eskiden yaptıklarından daha çok kötülük ve günah yapıyorlardı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlara bir ay veya kırk gün kadar vaaz ve nasihatlerde bulundu. Güzel sözler söyledi. Onları doğruluğa, iyiliğe ve hak dine çağırdı. Ne var ki bu nasihatlerin onlara hiç bir tesiri olmadı.

Bunu gören Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onların üzerine bela ve azap göndermesi için dua buyurdu. Allahü Teâlâ hazretleri de kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin bu duasını kabul buyurdular.

Bu defa Mısır'ı büyük bir kurbağa ordusu istila etmişti.

Kurbağa aslında zararsız bir hayvandır. İnsanı ısırmaz. Zehir ve mikrop gibi zararlı şeyler de taşımaz. Böyle zararsız bir hayvan, nasıl olurda insanlar için azap vesilesi olabilir?

Allahü Teâlâ hazretleri de zaten bunu göstermek istiyordu. Zararsız bir hayvanın insanlar için ne büyük bir felaket olacağını ortaya koyuyordu.

Kurbağalar o kadar çoktu ki, bütün evleri ve yolları istila etmişti. Su kaplarını açsalar içerisine kurbağalar doluyordu. Konuşmak için ağızlarını açsalar bir kaç kurbağa hemen ağızlarının içine atlıyorlardı.

Kurbağaları devamlı olarak öldürüyorlardı. Ölen kurbağalar onlar için ayrı bir felaket kaynağı oluyordu. Çünkü bu kadar kurbağanın ölüsü, sıcak bir memleket olan Mısır'da hemen kokuyordu. Bu defa pis kokudan oturamaz ve yaşayamaz hale geliyorlardı.

Bir insan bir yere oturacak olsa hemen gırtlığına kadar kurbağaların içine gömülüyordu. Yatakları, yastıkları ve yorganları kurbağa doluydu. Kurbağalar yüzünden oturmak, yatmak, yemek ve içmek mümkün olmuyordu. Ateş bile yakamıyorlardı. Çünkü ocağa dolan kurbağalar hemen yakılan ateşi söndürüyorlardı. Hamur yoğuramıyorlardı. Çünkü yoğrulan hamurun içine kurbağalar doluyordu. Yemek pişiremiyorlardı. Çünkü yemek kaplarını tamamen kurbağalar işgal etmişti.

Öteki azaplar gibi kurbağa felaketi de bir cumartesi günü başladı. Öteki cumartesiye kadar devam etti.

Mısırlılar bir hafta susuz, uykusuz ve aç olarak işkence çektiler. Sabırları ve kararları kalmayınca ağlayıp feryada başladılar. Zaten Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de devamlı olarak insanların arasında dolaşarak; "Kurbağalar Allah'ın ordusudur. Allah bu zararsız hayvanları sizi terbiye etmek için gönderdi. İman ederek Allah'ın kapısına yönelmezseniz azap devam edecek ve hepiniz helak olacaksınız. Fakat siz günahlarınızdan dönerseniz Allah da azap emrinden döner" diyordu.

Nihayet Mısırlılar tevbe etmeyi kabul ettiler. Hazreti Musa (a.s.) efendimizin huzuruna gelerek yalvardılar:

— Bu defa tevbe ediyoruz. Bundan sonra senin yolundan ayrılmayacağız ve emrinden dışarıya çıkmayacağız. Bizi affet ve şu kurbağaları başımızdan uzaklaştır, diyerek anlaşıyorlardı.

Fakat bu, onların kaçınıcı söz verişleri idi? Her defasında böyle söz veriyorlardı. Sonra da sözlerinden dönüyorlardı. Onun içindir ki Allah'ın peygamberi bu defa onlardan kat'i söz ve yemin istedi. Onlar da yemin ettiler. Allah'ın sevgili ve sabırlı kulu Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bunun üzerine dua buyurdu. Bu belanın kaldırılmasını yüceler yücesinden niyaz etti.

Duaları kabul olundu ve bir gün içinde kurbağalar çekip gittiler ve bir daha da görünmez oldular.

Bu hâdiseden sonra Mısırlılar bir ay kadar mü'min ve Müslüman olarak yaşadılar.

Fakat bir ay sonra ahitlerini bozdular. Sözlerinde durmadılar. İman yolunu bırakarak küfür yoluna saptılar.

6- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile Mısır'da Nil ırmağı ve bütün sular kan olmuştu.

Kurbağa mucizesine rağmen insanlar yine de sözlerinde durmadılar. Küfür yoluna saptılar. Allah'ı bırakarak putlara taptılar. Kaç keredir Allah'ın peygamberine söz veriyorlardı. Ağlayıp gözyaşı döküyorlardı. Fakat azap kalkınca en çok bir ay kadar sözlerinde duruyorlardı. Bundan sonra yine eski günahlarına ve kötülüklerine saplanıyorlardı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onların aleyhinde beddua etti. Onun duası ile Mısır'daki Nil ırmağı kıpkızıl kan olarak akmaya başladı. İnsanlar diğer akarsulara ve kuyulara koştular. Fakat onlar da halis kan haline geldiler.

Mısırlılar içecek su bulamıyorlardı. Nil ırmağının dışında kalan sulara dışarıdan baktıkları zaman duru ve berrak olarak gözükiyordu. Fakat içmek için aldıkları zaman halis kan haline geliveriyordu. Bir kaba doldurmadan içmeye kalkışıyorlardı. Ama yine de ağızlarına pıhtı pıhtı kan doluyordu.

Bu durumu Firavuna şikâyet ettiler. Firavun da onlara:

— Size büyü yapmışlar, dedi.

— Bu nasıl büyüdür ki, kaplarımıza doldurduğumuz sular halis kan oluyor... Ne yapacağımızı şaşırdık, dediler.

Bu defa Firavun da bir çare bulamadı.

İsrailoğullarının içtikleri suya hiç bir şey olmamıştı. Çaresiz kalan Kıptiler İsrailoğullarından su alıyorlardı. Ama onlardan aldıkları sular da hemen kan haline geliyordu. Hatta bir kabın bir tarafından bir Müslüman su içiyordu. Diğer tarafından da bir Kıpti içiyordu. Müslüman kişinin ağzına tertemiz sular geliyorken Kıpti'nin ağzına lapa lapa kan doluyordu.

O günlerde Firavun'un sarayından bir hanım Hazreti Musa (a.s.) efendimizin evine gelmişti. Onların kabından su içmek istedi. İsteddiği suyu ver-

diler. Su görünüşte duru ve berraktı. Fakat içiyorken bu hanımın ağzına kan doluverdi. Aynı kaptan Hazreti Musa (a.s.) efendimizin hanımı içti ve sonra suyu saraydan gelen hanıma verdi. Durum yine aynıydı. Birisi aynı kaptan su içmiş, diğerinin ağzına kan dolmuştu. Üçüncü defa olarak şöyle bir tecrübe yaptılar. Kabin bir tarafından Hazreti Musa (a.s.) efendimizin hanımı içti, diğer tarafından da o saraylı kadın içti. Saraylı kadının ağzına yine pıhtı pıhtı kan doldu. Çaresiz kalan kadın ona yalvardı:

— Sen lütfen ağzına su al, kendi ağzından benim ağzıma boşalt. Çünkü susuzluktan ölmek üzereyim, diye ricada bulundu.

Hazreti Safûra (r.anha) validemiz kadının istediğini yerine getirdi. Kendi mübarek ağzına su aldı ve ağzından kadının ağzına boşalttı. Ama yine olan olmuştu. Su, Mısırlı kadının ağzına dokunur dokunmaz kan haline gelivermişti.

Firavun, yaş otları ve ağaç dallarının incelerini sıkarak suyunu içmek istedi. Fakat bunları da şiddetli derecede tuzlu buldu ve içemedi.

Bir hafta devamlı olarak susuz kalan Mısırlılar ne yapacaklarını şaşırdılar.

Bu arada Hazreti Musa (a.s.) efendimiz insanların arasında dolaşıyordu.

— İşte bu sizin için Allah'ın bir başka azabıdır. Hala tevbekâr olmayacak mısınız? İman ederek Allah'ın kapısına gelmedikçe bu azap devam edecektir... O halde ey insanlar geliniz, Allah'a ve onun peygamberine iman ediniz ki, içinde yaşadığınız bu beladan kurtulasınız, diyordu.

Bu ve buna benzer sözlerle onları ikaz ediyordu.

Nihayet Mısırlıların bu azaba dayanacak tahammülleri kalmadı. Çünkü kan içemiyorlardı. Susuzluktan birçok insanlar ölüyorlardı. Bu belayı başlarından atabilmek için önce Fiavuna yalvardılar. Ama ondan hiç bir fayda olmadı. Çünkü susuzluktan Firavunun işi de haraptı. Sonra putlarına, ilahlarına yalvardılar. Kurbanlar kestiler. Fakat yine bir fayda yoktu.

Nihayet gerçeği bir kere daha anladılar. Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin huzuruna gelerek yalvardılar:

— Rabbine yalvar da bu azabı üzerimizden kaldırsın. Biz de sana iman edelim. Arzu ederseniz İsrailoğullarını beraberinde alarak Mısır'dan gitmene izin verelim, diyerek ağlaştılar.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onların ağılamalarına ve gözyaşlarına dayanamadı. Azabın kaldırılması için dua etti. Allahü Teâlâ hazretleri de onun duasını kabul buyurdu. Sular eski haline dönüverdi.

Fakat Mısırlı kâfirler yine de verdikleri sözde durmadılar ve iman etmediler.

Allahü Teâlâ hazretleri, Kitab-ı Kerimî'nde bu azabı toplu olarak şu ayeti kerime ile haber vermektedirler:

Biz de onların üzerine; tufan, çekirgeler, bitler, kurbağalar ve kan gönderdik. Bunlar ayrı ayrı ayetler idi. -Allah'ın kudretinin nişanesi ve peygamberinin de mucizesi idi.- Onlar ise kibirli davrandılar ve onlar suçlu bir kavim idi.⁴¹

Yani:

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz İsrailoğullarındandı. Ona ilk iman edenler de yine bu kavimden olmuştu. Kıptiler kendilerini yeryüzünün efendisi sayıyorlardı. Onların gözünde İsrailoğulları ise köle ve esir bir millettir. Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mucizelerini görüyorlardı. Her defasında inanmak için söz veriyorlardı. Fakat sonradan bu sözlerinden dönüyorlardı. Çünkü onlar, İsrailoğullarından gelen bir peygambere iman etmeyi kibirlerine yediremiyorlardı. Ayeti kerimenin işaret buyurduğu gerçek budur.

"Onlar kibirlendiler ve onlar suçlu bir kavim idi..." buyrulmasının sebep ve hikmeti budur. Gerçeği bildikleri halde inanmıyorlardı. Kendilerine göre esir ve köle bir milletin içinden gelen peygamberi tasdik etmek onların anlayışına ve inanışına aykırı düşüyordu.

7- Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duaları ile Mısırlıları Taun=Kolera gönderdi.

Taun, bilindiği gibi bir bağırsak hastalığıdır. Şiddetli ishal ve kusma ile başlar. Kısa bir müddet içinde vücudu susuz bırakarak öldürür. Aynı zamanda oldukça bulaşıcı ve salgın bir hastalıktır.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, taunun mü'min için bir rahmet ve şahâdet vesilesi, kâfir ve imansızlar için ise azap olduğunu beyan buyurmuşlardır.

⁴¹ A'raf, 133.

Bu hususta Hazreti Aîşe Sıddıka (r.anha) validemizden rivayet olunan bir hadisi şerifi aşağıya alıyoruz:

“Taun, Allahü Teâlâ hazretlerinin dilediğine gönderdiği bir azap idi. Şüphe yoktur ki Allahü Teâlâ hazretleri onu, mü’minler için bir rahmet vesilesi kıldı. Kendi memleketinde taun çıktığı zaman sabrederrek, Allah’tan sevabını umarak, Allahü Teâlâ hazretlerinin kendisi için yazdığından başkasının başına gelmeyeceğini bilen hiç bir adam yoktur ki, Allahü Teâlâ hazretleri ona, şehitlere yazdığı sevabın bir benzerini yazmış olmasın.”⁴²

Bu hususta bir hadisi şerif daha nakletmeyi münasip gördük.

“Hazreti Üsâme bin Zeyd (r.a.) efendimizden rivayet olundu. Buyurdular ki, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz şöyle buyurdular: **“Taun Allahü Teâlâ hazretlerinin İsrâîloğullarından bir taifeye gönderdiği bir azaptır. Yahut sizden öncekilere gönderdiği bir cezadır. Bir yerde taun çıktığını duyarsanız oraya ayak basmayınız. Eğer bulunduğunuz yerde taun çıkmış ise ondan kaçarak oradan çıkmayınız.”**

Allahü Teâlâ hazretleri Mısırlılara; kıtlık, kuraklık, tufan, çekirge, bit, kurbağa ve kan göndermişti. Buna rağmen bu azgın millet bir türlü yola gelmiyorlardı. Allah’ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlara tekrar beddua etti. Bu defaki cezalarının hepsinden büyük olması için de niyazda bulundu. Allahü Teâlâ hazretleri sevgili kulu ve peygamberinin bu duasını kabul buyurdu ve Mısırlıların üzerine kolera illetini göndermişti.

Allahü Teâlâ hazretlerinin Mısırlılara gönderdiği kolera çok şiddetli olmuştu. O kadar ki Mısır’da her gün yetmiş bin kişi ölüyordu. Bu kadar çok ölüyü defnetmek imkânı bulamıyorlardı. Bu yüzden ölümler sokaklarda kokuyordu. Bu da onlar için ayrı bir felaket olmuştu.

Taun belası yedi gün müddetle Mısırlıları kırdı geçirdi. Bu yedi gün içinde Mısırlılardan kadın erkek, çoluk çocuk demeksizin yarım milyondan ziyade insan ölmüştü.

Bu arada Hazreti Musa (a.s.) efendimiz halkın arasında dolaşıyordu. Onlara:

— Bu taun, Allah’ın sizin üzerinize ve sizi cezalandırmak için gönderdiği bir azaptır, bir cezadır. Çünkü siz bu güne kadar gördüğünüz mucii-

⁴² Câmi’us-Sağır, C. 2, s. 47.

zelere inanmadınız. Her defasında söz verdiniz ve sonrada bu sözünüzden geriye döndünüz. O halde bu size son ikazdır. İman ederek, tevbe istiğfarda bulunarak Allah'ın kapısına yönelmezseniz bu beladan kurtulamazsınız. Hepiniz ölüp gideceksiniz. Ama ölüm sizin için bir kurtuluş değildir. Yemin ederim ki, ahiretin azabı sizin için daha şiddetli ve daha devamlı olacaktır, diyordu.

Bu ve buna benzer sözlerle onları devamlı ikaz ediyordu.

Gerçekten de taun bir azaptı. Çünkü bu büyük belâ, Mısırlılardan her gün en az yetmiş bin kişiyi alıp götürdüğü halde Allah'ın mü'min kullarına ve iman ehline hiç bir zarar vermiyordu. Onlardan koleraya yakalanan ve bu hastalıktan ölen bir kişi bile yoktu. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlara bu hususu da hatırlatıyordu.

— Görüyorsunuz ki sizi kırıp geçiren bu büyük hastalık Allah'ın mü'min kullarına zarar vermemektedir. O halde gelin sizler de iman edin ve kurtulun! Diyordu.

Koleradan Mısır'da yarım milyondan fazla insan ölünce Mısırlıların geriye kalanlarının canı yandı. Derhal Allah'ın peygamberinin yanına koştular. Hemen hepsi onun huzurunda toplanmışlardı. Ağlayıp feryat ediyorlardı.

— Yeter artık, sözümüzde duracağız. Allah'a inanacağız ve sana da uyacağız. Beni İsrail'i alıp götürmene müsaade edeceğiz. Ne olursun artık acı bizlere! Rabbine yalvar da bu azap ve hastalık üzerimizden kaldırılsın... Görüyorsun ki ölenlerimizi bile defnedemez olduk... Merhamet merhamet...

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onların ağlamalarına ve gözyaşlarına merhamet etti. Mübarek ellerini semalara kaldırarak bu azabın kaldırılması için dua buyurdu. Allahü Teâlâ hazretleri sevgili kulu ve Peygamberinin duasını kabul buyurdu ve taun belasını Mısırlıların üzerinden kaldırdı.

Fakat Mısırlılar yine de iman etmediler.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de onların bu azgınlıklarını ve vefasızlıklarını şu ayeti kerimelerle Habibi Edibi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimize haber vermektedir:

Ve onların üzerine azap olarak taun belası gelince! "Senin yanında olan ahit ile bizim için Rabbine dua et, yalvar. Yemin olsun ki bizim üzerimizden azabı kaldırırsan muhakkak ki sana inanacağız ve İsrailoğullarını da seninle birlikte göndereceğiz..." dediler.

Bunun üzerine biz de onların ulaşacakları bir zamana kadar üzerlerinden taun azabını kaldırdığımızda bir de ne görelim, verdikleri sözden dönmemişler mi?

Artık biz de onlardan intikam aldık. Bizim ayetlerimizi yalanladıkları ve onlardan gafil oldukları için onları denizde boğduk.⁴³

Evet, bu kadar ayetler ve mucizeler gördükleri halde yine de iman etmemişlerdi. Her defasında ağlayarak yalvararak özür dilemişlerdi. Ama verdikleri sözden daima dönmüşlerdi.

Hatta bu taun belasından sonra Hazreti Musa (a.s.) efendimizle İsrailoğullarının Mısır'dan çıkmalarına izin vermişlerdi. Sonradan bu sözlerinden de dönmüşler ve onları orduları ile birlikte yakalayıp öldürmek için takip etmişlerdi. Bu da ayrı bir vefasızlık örneği idi.

Allahü Teâlâ hazretleri de onlardan intikamını aldı. Firavun ve ordusu, olduğu gibi Kızıl Deniz'in sularına gömülerek boğuldular. Halbuki Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ümmeti ile beraber selamete karşı sahile geçmiş bulunuyorlardı.

Zalim ve imansızların dünyadaki akıbetleri hüsrandır. Ahiret yurdundaki azap ve cezaları daha büyük ve daha şiddetli olacaktır. Bunda zerre kadar şüphemiz yoktur.

8- Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarekmasının darbesi ile Kızıl denizi yarmış ve ümmeti ile birlikte karşı sahile selamete geçmesini temin etmişti. Kendilerini takip eden Firavun ve ordusunu aynı denizde boğmuştur.

Bu mucizeyi; Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek asısından zühur eden mucizeleri anlatırken nakletmiş bulunuyoruz.

Beşinci Kısım:

Hazreti Musa (a.s.) Efendimizin

Kendi Ümmeti ile Mücadele Ediyorken Meydana Gelen Mucizeleri

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kırk yaşında peygamber olmuşlardır. Kırk yıl kadar Mısır'da kalmışlardır. Mısır'da oldukça çetin mücadeleler geçirmişlerdir. Nihayet Allahü Teâlâ hazretleri lütuf ve keremi ile onları Mısır'dan çıkarmıştır. Kendi milleti ve kendisine daha önce iman etmiş olan İsrailoğulları da kendisi ile birlikte Mısır'dan çıkmışlardır.

⁴³ A'raf, 134-136.

Hazreti Musa (a.s.) efendimizle birlikte Mısır'dan çıkan İsrailoğullarının sayısını bilmiyoruz. İslamî kaynaklarda bu hususta bir bilgi yoktur. Fakat Yahudi kaynakları bu sayının altı yüz bin hane olduğunu haber vermektedir. Her ailenin ortalama beş kişi olduğu kabul edilecek olursa Hazreti Musa (a.s.) efendimizle Mısır'dan çıkanların sayısı demek oluyor ki üç milyon kadar bir nüfusu teşkil ediyordu. Tabi gerçeğin ne olduğunu Allahü Teâlâ hazretleri bilmektedir.

İsrailoğulları, gerçi Allah'ın peygamberine iman etmişlerdir ve kendisi ile birlikte Mısır'dan çıkmışlardı; ama bunlar nankör bir millettir. Sık sık Allah'ın peygamberine isyan etmişler ve pek çok üzmüşlerdir. Onların arasında meydana gelen mucizeler anlatılıyorken bu nankörlükleri ve soysuzlukları açık ve seçik olarak görülecektir.

Şimdi onlarla mücadele ediyorken meydana gelen mucizeleri, Kur'an-ı Kerim'deki sırasına göre açıklıyoruz.

1- Hazreti Musa (a.s.) efendimiz mübarek asasını bir taşla vurduğu zaman oradan on iki kaynaklı bir su çıkmıştı.

Bu mucizenin oluş şeklini daha önce anlatmış bulunuyoruz. Onun için burada tekrarına lüzum görmüyoruz.

2- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile Allahü Teâlâ hazretleri onun ümmetine kudret belvası ve bildircin sürüleri ihsan buyurmuştu.

Kızıl Deniz'den selamete geçtikten sonra Filistin'e doğru ilerliyorlardı. Oldukça uzun bir çöl yolculuğu yapmak mecburiyetinde kalmışlardı.

Yolculuk Tih sahrasına ulaştığı zaman Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ve yanındakiler aç kaldılar. Çünkü bu uzun yolculuk esnasında yiyecekleri ve bütün gıdaları tükenmişti.

Açlık karşısında İsrailoğulları sızlanmaya ve şikâyet etmeye başladılar. Hazreti Musa (a.s.) efendimizin başına toplanarak ona:

— Bizi yerimizden ve yurdumuzdan ettin. Şimdi çölün ortasında aç kalmış bulunuyoruz. Bizi buralara açlıktan öldürmeye mi getirdin? Diyorlardı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de onlara:

— Unutmayınız ki Mısırlıların elinde esir ve köle idiniz. Oradan kurtulmak suretiyle hürriyetinize kavuştunuz. Sonra benim arkamdan

kendi arzunuzla geldiniz. Şimdi de şikâyet mi ediyorsunuz? Şeklinde konuştu.

Onlar da:

— Evet, ama orada karnımız toktu. Şimdi Mısır'da olsaydık içinde et kaynayan kazanların başında olacaktık. Şimdi ise bir lokma ekmeğe muhtacız.

Hazreti Musa (a.s.), kavminin şikâyetini Allah'a duyurdu. Ona dua ederek yardımını ve inayetini istedi. Onun duasının neticesi olarak gökten kudret helvası yağmaya başladı. Aynı zamanda sürüler halinde bildircinlar yağdı üzerlerine.

Tefsir âlimlerinin beyanına göre bu; her gün güneş doğuyorken ağaç yapraklarına yağın kar gibi beyaz bir madde idi. Oldukça tatlı bir madde olan bu kudret helvasını ekmek gibi yiyorlardı ve doyuyorlardı. Her insanın hissesine bir sa' (takriben üç buçuk kilo kadar) kudret helvası düşüyordu. Bütün insanlar doyuyordu. Böylece İsrailoğulları açlıktan kurtulmuşlardı.

Ne var ki İsrailoğulları bir müddet sonra bundan da şikâyet etmeye başladılar:

— Karnımız doydı; ama hepten tatlı şeyler yemekten usandık. Rabbine dua et de bize biraz da et göndersin! Dediler.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu kavmin nankörlüğünden incinmiş olmakla beraber yine de Allah'a yalvardı ve onların isteğinin verilmesi için niyazda bulundu.

Allahü Teâlâ hazretleri sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin bu duasını da kabul buyurdu. İsrailoğullarının üzerine sürüler halinde bildircin kuşları gönderdi. Herkesin hissesine günde üç bildircin kuşu düşüyordu.

Ne var ki, İsrailoğulları oburluk ediyorlar ve açgözlü davranıyorlardı. Gelen bildircinlardan bir gün de üç adet yemeleri gerekiyorken onlar daha fazlasını yanlarında alıkoyuyorlardı. Çöl sıcak olduğu için de saklanan bu kuş etleri kısa zamanda kokmaya başlıyordu. Böylece kimlerin daha fazla kuş sakladığı anlaşıyordu. Halbuki bu kavim, her gün günlük rızklarının Allah tarafından verildiğini gözleri ile görüp duruyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz, İsrailoğullarının bu oburluğunu ve ahlâksızlığını şu hadisi şerifleri ile dile getirmiş bulunuyorlar:

“İsrailoğulları olmasaydı et kokmazdı ve Havva -(r.anha)- olmasaydı hanımlar kocalarına hıyanet etmezlerdi.”⁴⁴

Çünkü cennetteki yasak ağacın meyvesinden yemeye kocası Hazreti Âdem (a.s.) efendimizi o ikna etmişti. Bu hal de onların cennetten çıkartılmalarına vesile olmuştu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu hareketi, hıyanet saymışlardır.

Bu hâdise, aslında Hazreti Musa (a.s.) efendimiz için bir değil iki mucize idi. Çünkü evvelce açlıktan şikâyet etmişlerdi. Bunun üzerine üzerlerine kudret helvası yağmıştı. Daha sonra da et istediler. Bu defa üzerlerine bıldırcın sürüleri gönderilmişti.

Bunların her ikisi de ayrı ayrı zamanlarda meydana gelmişti. Bu bakımdan iki mucize sayılmaktadır.

3- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile beyaz bir bulut gelerek çölde onları gölgelemiş ve bir daha da onların üzerlerinden ayrılmamıştır.

Tih sahrası uçsuz bucaksız bir çöldür. Tabii çöl çok sıcak olmaktadır. Geceleri serin olursa da, gündüzleri hararet dayanılmaz bir hal almaktadır. Çölde altına sığınacak bir ağaç da bulunmamaktadır.

Çöl yolculuğu yapan İsrailoğulları bu durumdan çok şikâyet ettiler.

— Bizi Mısır’dan çıkardın. Bu çölün ortasında yakıp kavurmaya mı getirdin? Bu muydu bize vaad ettiğin mukaddes yurt, diyorlardı.

Onların bu kabil şikâyetlerinden bıkip usanan Hazreti Musa (a.s.) efendimiz dua buyurdu. Allahü Teâlâ hazretleri bu büyük peygamberinin duasını kabul etti. Onların üzerlerine beyaz bir bulut gönderdi. Bu beyaz bulut üzerlerine gölge oluyor ve onları güneşin hararetinden koruyordu. Aynı zamanda güneşin ışıklarını da kırdığı için ay ışığı gibi tatlı bir ışık veriyordu.

Gece olduğu zaman ise bu bulut nurdan bir direk halini alıyordu. Tabi ışık saçıyor ve onların gecelerini de aydınlatıyordu.

⁴⁴ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü’l-Buharî*, C. 4, s. 103.

Allahü Teâlâ hazretleri, kudret helvası, bildırcın gönderilmesi ve beyaz bulutun onların gölgelemesi hâdisesini Kur'an-ı Kerim'de zikretmiştir. Onlardan bahseden ayeti kerimeyi aşağıya alıyoruz:

Ve sizin üzerinize beyaz bir bulut çekerek sizi bununla gölgelendirmiştik. Ve sizin üzerinize kudret helvası ve bildırcın sürüleri göndermiştik. "Size verdiğimiz rızkların en temiz ve en helâl olanından yiyiniz" demiştik. Biz onlara zulmetmedik. Fakat onlar kendi nefislerine kendileri zulmettiler.⁴⁵

Yani:

Allahü Teâlâ hazretleri İsrailoğullarını çölde beyaz bir bulut ile gölgelemiştir. Aç kaldıkları zaman gökten üzerlerine kudret helvası yağdırmıştır. Daha sonra da bildırcın sürüleri göndermiştir. Onların bolca et yemelerini temin etmiştir. Buna rağmen İsrailoğulları zaman zaman nankörlük etmişler ve Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize isyankâr davranmışlardır. Bu yüzden dünyada bir takım cezalara ve azaba uğramışlardır. Fakat bu cezalar hâşâ Allahü Teâlâ hazretlerinin onlara zulmetmesinden değildi. Onlar, Allah'a ve peygamberine isyan etmek ve nankörlükte bulunmak suretiyle kendi nefislerine kendileri zulmediyorlardı. Bunun içindir ki Allahü Teâlâ hazretleri: "**... Biz onlara zulmetmedik. Fakat onlar kendi nefislerine kendileri zulmetmişlerdi**" buyurmakta ve onların hallerini bizlere duyurmaktadır.

4- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile ölen bir cemaat yirmi dört saat sonra tekrar dirilmişlerdi.

Hâzin ve Rûhu'l-Beyan tefsirlerinde Bakara Sûresi'nin 55. Ayeti kerimesi tefsir ediliyorken bu büyük ve ibretli vak'a şu şekilde nakledilmektedir. Vak'ayı her iki tefsirden hülâsa ederek alıyoruz:

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin ümmeti olan İsrailoğulları bir zamanlar altın buzağıya tapmışlardı. Bunun izahı biraz sonradır.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlardan bir cemaatin aralarından seçilerek Allah'tan af ve mağfiret dilemelerini istedi. Bu teklif üzerine İsrailoğullarının büyüklerinden ve ileri gelenlerinden yetmiş kişi kadar seçildi. Bunlar, tevbelarını beyan etmek ve özürlerini bildirmek için Hazreti Musa (a.s.) efendimizle beraber Tur Dağı'na gittiler.

⁴⁵ Bakara, 57.

Mukaddes dağa geldikleri zaman bu adamlar Hazreti Musa (a.s.) efendimize:

— Ya Musa Allahü Teâlâ hazretlerinin sesini biz de duymak istiyoruz. Rabbine niyaz et de ilâhî sesini bizlere de duyursun. Böylece biz de Allah'ın sesini işitmiş olalım, dediler.

Allah'ın Peygamberi de onlara:

— Olur, bu isteğinizi Rabbime arz ederim! Şeklinde cevap verdi.

Ne var ki Hazreti Musa (a.s.) efendimiz mukaddes Tur Dağı'na yaklaştıkları sırada bir beyaz bulut hâsıl oldu. Bulut direk gibi uzandı ve mukaddes dağı tamamen kapladı. Allah'ın sevgili kul ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu bulutun içine girerek kayboluverdi. Beraberinde gelen ümmetine de:

— Yaklaşınız! Siz de bulutun içine giriniz ve hemen secdeye kapanınız. Muradınıza nail olacaksınız, diye seslendi.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allahü Teâlâ hazretleri ile konuşuyorken mübarek yüzünde o kadar kuvvetli bir nur hâsıl oldu ki hiç kimse onun yüzüne bakmaya muktedir olamadı. Daha sonra Allah'ın peygamberi ile yanındakilerin arasına bir kudret perdesi girdi. Onu göremez oldular.

Onu göremiyorlardı; ama sesini duyuyorlardı. Allah'ın peygamberi, Allah'tan emirler aldıkça onu aynen tekrar ediyordu. Onlar işte bu sözleri işitiyorlardı. Nihayet Allahü Teâlâ hazretleri vahy ve kelam-ı ilâhiyyesinden şu sözleri onlara duyurdu:

— Hiç şüphe yoktur ki benim Allah ben... Mekke-i Mükەرreme'nin sahibi olan İlah yalnız benim. Sizi Mısır topraklarından kuvvetli bir el ile ben çıkardım. O halde yalnız bana ibadet ediniz. Benden başkasına ibadet etmeyiniz.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Rabbül âlemin teâlâ ve takaddes hazretlerinin konuşması bitince onlara yaklaştı ve:

— İstedığınızı duyduunuz mu? Diye sordu.

Onlar da:

— Evet, duyduk ama Allah'ı açıktan açığa görmedikçe sana katiyen inanmayacağız, dediler.

Bunun üzerine şiddetli bir şimşek parladı. Onların üzerini yalayıp geçti. Hepsı yerlere serilerek yattılar ve hemen öldüler.

Bunlar helak olunca Hazreti Musa (a.s.) efendimiz çok üzüldü. Ölülerinin başlarına oturarak ağlamaya başladı. Hem ağlıyor hem de Allahü Teâlâ hazretlerine niyaz ediyordu:

— Ya Rabbel âlemin! Ben şimdi İsrailoğullarına ne söyleyeceğim! Onların yanlarına gittiğim zaman bana bu adamları soracaklar. Ben de cevap vermekte güçlük çekeceğim. Çünkü İsrailoğullarının en büyüklerini ve onların gözünde en hayırlı olanlarını öldürmüş bulunuyorsun. Eğer onları helak edecek idiyisen, keşke daha önce benim ruhumu kabzetmiş olsaydın. Ya Rabbel âlemin, İçimizdeki beyinsizlerin yaptıkları kötülükler yüzünden bizleri de mi helak edeceksin?

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu şekilde dualarına ve münâcatına devam ediyordu.

Aradan bir gün ve bir gece geçmişti. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu yetmiş kişinin cenazelerinin başından ayrılmıyordu.

Nihayet Allahü Teâlâ hazretleri ona merhamet etti. Dua ve niyazlarını kabul buyurdu. Bu yetmiş kişi sıra ile teker teker dirildiler. Birisi hayat buldukça ötekinin nasıl dirildiğini gözleri ile görüyordu. Sanki hiç bir şey olmamış gibi hepsi de hayata döndüler. Halbuki şiddetli şimşek vücutlarını yakmıştı. Aradan bir gün ve bir gece geçtiği için de cesetler kokmaya başlamıştı. Ama şimdi hayatta idiler ve şimşegin yanığından da en küçük bir iz yoktu onların vücutlarında.

Bir gün ve bir gece sonra tekrar hayata dönen bu insanlar tabi başlarına gelenleri kendi kavimlerine bir bir anlattılar. Sonra da ecelleri gelinceye kadar yaşadılar dünyamızda.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de bu hâdiseden söz etmekte ve onların durumlarını şu ayeti kerime ile bizlere haber vermektedirler:

Ey İsrailoğulları! Hani ya siz: “Ya Musa, Allah'ı açıktan açığa görmedikçe katiyen sana inanmayacağız” demiştiniz. Bunun üzerine siz bakıp duruyorken ansızın sizi bir şimşek yakalayivermişti.⁴⁶

Evet, yüceler yücesi Allah'ın sesini açıktan açığa duydukları ve bundan önce de yüzlerce mucize gördükleri halde böyle söylemişlerdi. Allahü Teâlâ hazretleri de bu küstahlıklarının cezasını hemen ve anında verivermişti. Şiddetli bir şimşek onların üzerini yalayıp geçmiş ve hepsi de yanarak ölmüşlerdi.

⁴⁶ Bakara, 55.

Sonra da sizi, ölüp gittiğiniz halde yeniden diriltmiştik. İhtimal ki -Allah'ın bu büyük nimetini hatırlar da- şükredersiniz.⁴⁷

5- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek elinin dokunması ile Samiri'nin yaptığı ve İsrailoğullarından büyük bir cemaatin taptığı altın buzağı heykeli yanmıştı.

Hâdisenin mucize olan tarafı, altından yapılmış olan bu buzağı heykelinin yanmasıdır. Çünkü madenler ateşte erirler; ama yanmazlar.

Hâdisenin tafsilatını *Rûhu'l-Beyan* tefsirinden kısaltarak naklediyoruz:

"Hazreti Musa (a.s.) efendimiz İsrailoğullarını Mısır'dan çıkarmış ve Kızıl Deniz'den karşı sahile selametle geçirmişti. En büyük düşmanları olan Firavun da ordusu ile birlikte denizde açılan yollara dalmış ve boğulmuştu.

O ana kadar Hazreti Musa (a.s.) efendimiz, kendisinden önce teşrif etmiş olan peygamberlerin şeriatı ile amel ediyordu. Henüz kendisine bir kitap verilmemişti ve şeriatı da yoktu.

Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize yeni bir kitap ve şariat sunmak üzere mukaddes Tur Dağı'na çağırdı.

Allah'tan bu daveti alan Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kavmini başına topladı ve onlara:

— Ey Kavmim, dedi. "Ben Rabbimin sizin için olan emirlerini ve yasaklarını almak üzere mukaddes Tur Dağı'na gidiyorum. Bu yolculuğum otuz gün kadar sürecektir. Bu müddet için kardeşim Harun'u kendi yerime bırakıyorum. Ben döntünceye kadar sizin dini işlerinizi o görecektir."

Böyle söyledikten sonra yola çıktı. O sırada Hazreti Cibril (a.s.) bir at üzerinde göründü ve Allah'ın -peygamberini alıp götürdü.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de bu hâdiseden bahis buyuyorlar. Şu ayeti kerime ile durumu bizlere duyuruyorlar:

Ve Musa ile -konuşarak emirlerimiz ve yasaklarımızı kendisine tebliğ etmek için- otuz gecede üzerinde sözleşmiştik. Ve bunu, on gün daha ekleyerek tamamladık. Böylece Rabbinin onunla sözleşmesi kırk

⁴⁷ Bakara, 56.

gün ve kırk gece de tamam oldu. Musa kardeşi Harun'a; "Kavmimin arasında benim vekilim ol, yerine sen kal, onları ıslah et ve bozguncuların yolunu tutma!" dedi.⁴⁸

İsrailoğullarının içinde Samiri adında bir kuyumcu vardı. Bu adam münafıktı. Allah'ın peygamberine inanmış görünerek aralarına katılmıştı; ama gerçekte inanmamıştı. Eski dinini ve küfrünü devam ettiriyordu. Rivayete göre de zaten Samiri'nin ataları öküze tapıyorlardı. Aslında putperest idiler. Çünkü Mısırlıların içinde öküzü mukaddes tanıyan ve ona tapan bir topluluk vardı. Samiri de onlardandı.

Samiri, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin bir ata binerek gözden kaybolduğunu görmüştü. Derhal koşmuş ve bu atın bastığı yerden bir avuç toprak almıştı.

Sonra da İsrailoğullarının arasına girerek:

— Henüz tehlike tamamen geçmiş değildir. O halde yanınızda bulunan altın ve gümüş gibi ziynetleri bir araya toplayınız ve onu bir yere gömünüz. İhtiyaç hâsıl olduğu zaman onları gömülü olduğu yerden çıkarırsınız. Böylesi daha emin olur, demişti.

Çünkü İsrailoğullarının çokları Mısır'dan oldukça yüklü bir şekilde altın kaçırmışlardı. İsrailoğulları da Samiri'ye inandı ve altınları bir araya toplayarak gizli bir yere gömdüler.

Kurnaz Samiri, bu altınları gömülü olduğu yerden bir gece gizlice çıkardı. Üç gün çalışarak bu altınlardan bir buzağı heykeli yaptı. Heykelin içinde bir takım hava delikleri bırakmıştı. Bu delikler, rüzgâr vurdukça bir takım sesler çıkartıyordu.

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin kavmine söylediği otuz gece geçmiş ve fakat hâlâ dönmemişti. Kurnaz Samiri bundan faydalandı. Kavmini başına toplayarak:

— Ey insanlar, Musa öldü. Onun taptığı ilah da burada kaldı. Onu burada unutarak yanlış yola gitti. O halde gözünüzle görmediğiniz bir ilaha değil, gözünüzle gördüğünüz bu tanrıya tapınız, dedi.

Kavmini inandırmak için de yaptığı buzağıya:

— Ben sizin ve Musa'nın tanrısıyım, diye bağırttı.

Kur'an-ı Kerim'in Tâha Sûresi'nde Allahü Teâlâ hazretleri bu hâdiseyi beyan buyuruyor ve onun durumunu şu ayeti kerime ile bizlere duyuruyor:

⁴⁸ A'raf, 142.

Ve Samiri onlara, cesedi ve böğürmesi olan bir altın buzağı çıkardı. Bunu kavmine göstererek dediler ki: “Bu sizin ilahınızdır. Musa’nın da ilahıdır. Onu burada unuttu.”⁴⁹

Böyle söyleyenler, Samiri’ye daha önce inanmış olan münafıklardı.

Ne yazık ki, bu kavim tamamen kandırılmış ve bu altın buzağıya tapmaya başlamışlardı. Yalnız Hazreti Harun (a.s.) efendimizin etrafında on iki bin kişi kalmıştı. Bunlar imanlarında sebat etmişler ve altın buzağıya tapmamışlardı.

Hazreti Harun (a.s.) efendimiz devamlı olarak bu kavme vaaz ve nasihatlerde bulunuyordu. Allah’ı bırakarak altın buzağıya tapmanın manasızlığını ve saçmalığını anlatıyordu. Bunun küfür ve imansızlık olduğunu, imansızların ise cehennemde ebedi olarak yanacaklarını söylüyordu. Fakat bütün bu öğütler ve nasihatler onlara tesir etmemişti.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kırk gün sonra Tur Dağı’ndan avdet etti. Yanında Allah’ın emirlerinin yazılı bulunduğu mukaddes levhaları taşıyordu.

Lübâb’üt-Te’vîl Fî Meâniyil Tenzil adlı tefsirde; bu levhaların zeberceden olduğu kaydedilmektedir.⁵⁰ Zeberced ise zümrüt cinsinden mavi veya yeşil renkte kıymetli bir taşın adıdır.

Mukaddes Tur Dağı’ndan dönen Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kavminin Allah’ı bırakarak altın bir buzağıya tapmaya başladıklarını görünce çok üzüldü. Elindeki mukaddes levhalara yere bıraktı ve önce kardeşinin yakasına sarıldı. Ona:

— Ben sana bunları böyle mi emanet ettim? Neden sahip çıkmadın? Neden putperest olmalarına göz yumdun? Diye bağırdı. Hazreti Harun (a.s.) efendimiz de ona:

— “Dinle ey anamın oğlu, başımı ve sakalımı tutma... Benim bunlara gücüm yetmedi. Onlar, sen gidince beni yalnız ve zayıf buldular. Bir de senin bana; “İsrailoğullarının arasına ayrılık soktun...” demenden korktum. Bize düşman olan insanların yanında beni azarlama. Beni zalim kavimden birisi de sayma!”⁵¹ diye yalvardı.

⁴⁹ Tâha, 88.

⁵⁰ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu’t-Tevîl fî Meâni’t-Tenzîl*, C. 1, s. 50.

⁵¹ A’raf, 150.

Hazreti Harun (a.s.) efendimiz, kardeşinin merhametini çekebilmek için ona;

— “Anamın oğlu...” diye seslenmişti.

Çünkü babaları yaşamıyordu. Onlar çok küçükken babaları vefat etmiş bulunuyordu. Ama anneleri ise henüz yaşıyordu.

Bunun üzerine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kardeşini bıraktı ve mübarek ellerini semaların boşluğuna kaldırarak şöyle niyazda bulundu:

“Ey Rabbim, beni ve kardeşimi affet, kusurlarımızı bağışla... Ve bizi rahmetinin içine girdir! -cennetine koy ve sevdiğin kullarının arasına kat!- Ve sen merhamet edenlerin en merhametlisisin.”⁵²

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz duasını bitirince Samiri’nin yaptığı altın buzağı heykelinin yanına geldi ve ona mübarek eli ile dokundu. Dokunur dokunmaz altın heykel sanki kurumuş odun veya kurumuş diken yığınıymış gibi tutuştu ve çatır çatır yanmaya başladı. Bir müddet sonra da kül oluverdi.

Bir müddetten beri ona tapanlar taptıkları ilahın nasıl yanıp kül olduğunu hayretle seyrettiler. İşte ilahları yanıp kül olmuştu. Hiç ilah olsaydı yanar mıydı?

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onun küllerini de topladı ve denize attı.⁵³

6- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duası ile Samiri İsrailoğullarından uzaklaştı ve yaşadığı müddetçe de insanlara yaklaşmadı.

Yukarıda açıkladığımız gibi Samiri münafıktı ve altın buzağıyı tapan adamdı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz önce sevgili kardeşini azarladı. Onun suçsuz ve günahsız olduğunu anlayınca da dua etti. Sonra da kavmine döndü ve onlara:

— Ey kavmim, sizlere ne oldu? Dedi. “Bu cansız cisme nasıl taptınız? Hak ve doğru olan yoldan niçin saptınız? Görüyorsunuz ki bu bir buzağı heykelidir. Size bir cevap veremez ve faydası da dokunamaz.”

Onlar da:

⁵² A’raf, 151.

⁵³ İsmail Hakkı Bursavî, *Rûhu’l-Beyan*, C. 1, s. 92.

— Evet, ey Allah'ın peygamberi, yanlış bir yola saptık. Bir büyük günah işledik. Şimdi pişmanız. Sen bizi affet. Allah da affetsin. Bizi şu Samiri denilen adam kandırdı. Bütün suç onundur, diye cevap verdiler ve ağlaştılar.

Gerçekten pişman olmuşlardı. Bu yüzden gözyaşı döküyorlardı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu defa Samiri'ye döndü ve ona:

— Ey Samiri, senin bu uygunsuz işin nereden çıktı? Zorun neydi? Nasıl yapabildin bu işi? Dedi.

Samiri de Kur'an-ı Kerim'in beyanına göre şu cevabı verdi:

“Onların -yani İsrâiloğullarının- görmediklerini ben gördüm. Resûlün izinden bir avuç toprak aldım. Buzağının üzerine kattım. İşte böylece yaptım. Nefsim bana -bu yaptığım işi- süslü ve hoş gösterdi”, dedi.⁵⁴

Onun, “Resul” dediği Hazreti Cebrail'di (a.s.).

Rûhu'l-Beyan tefsirinde deniliyor ki:

“Cebrail (a.s.), Hazreti Musa (a.s.) efendimizi almak için geldiği zaman bir ata binmişti. Samiri de bunu görmüştü. Onlar giderken Samiri'nin dikkatini çeken bir şey oldu. Bu at nereye basarsa orada hayat belirliyordu. Mesela; bastığı kuru toprakların üzerinde otlar bitiyor ve çiçekler açıyordu. Onun at üzerinde gittiğini herkes görmüştü; ama bu ince noktaya sadece Samiri dikkat etmişti. Bunu görür görmez hemen koşmuş ve bu mübarek atın izinden bir avuç toprak almıştı. Samiri cevabında bunu anlatmak istiyordu...”⁵⁵

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de ona şu cevabı verdi:

“O halde defol git! Çünkü artık senin dünya hayatındaki işin; “Aman bana dokunmayın..” diye bağırarak olacaktır. Senin için bir vade daha vardır ki ondan kurtulamayacaksın. Yaptığın ve tapmaya devam ettiğin tanrıya bir bak! Yemin olsun ki onu yakacağız. Sonra da onun külünün denizin üzerine serpeceğiz” dedi.⁵⁶

Samiri'nin kurtulamayacağı vadesi, onun ahiretteki yeri ve uğrayacağı cehennem azabıdır.

⁵⁴ Tâha, 96.

⁵⁵ İsmail Hakkı Bursavî, *Rûhu'l-Beyan*, C. 2, s. 599.

⁵⁶ Tâha, 97.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu sözleri söyler söylemez Samiri anında bir derde tutuldu. Hiç kimsenin kendisini kovmasına lüzum kalmadan onların arasından bağırarak uzaklaştı. Çöllerde vahşi hayvanların arasında yaşamaya başladı.

Akrabalarından ve onu sevenlerden bazıları Samiri'yi arayıp bulmak istediler. Çölün ortasında onu buldular. Fakat ona kim dokunsa hastalanıyordu. Şiddetli bir humma ile yerlere seriliyorlardı. Bu yüzden ziyaretine gelenlerden Samiri kaçıyor ve:

— Aman yanıma gelmeyin ve bana dokunmayın! Diye bağılıyordu.

Ömrünü böyle tüketti ve çöllerde yapayalnız geberip gitti. Hiç şüphe yoktur ki âhiretteki azabı daha büyük ve daha şiddetli olacaktır.

Böylece Samiri'nin üzerinde Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mucizesi gerçekleşmiş oluyordu.

7- *Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mucizesi ile yeryüzünü bir bulut kaplamıştı. Bulut güneşin önüne gerilmiş ve dünya geceymiş gibi kapkaranlık olmuştu.*

Evvelce de söylediğimiz gibi İsrail oğulları kısa bir müddet de olsa altın buzağıya tapmışlardı. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de mübarek elini dokundurmak suretiyle bu altın buzağıyı yakmışlardı. Bu işi yapan ve kavminin arasına yeniden putperestliği sokan Samiri de çöllere sürülmüştü.

Bu işler tamam olduktan sonra Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kavmine hitap ederek:

— Rabbinize tevbe ediniz! İşlediğiniz büyük günahıtan dolayı onun affını ve mağfiretini isteyiniz, emrini verdi.

Onlar da:

— Nasıl tevbe edeceğiz? Bu hususta bize yol göster, dediler.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de Allah'ın vahyini bekledi. Bir müddet sonra beklenen vahiy geldi ve Allah onlara nasıl tevbe edileceğini peygamberi vasıtası ile duyurdu.

— Rabbim emrediyor ki, içinde bu mevzuda suçsuz olanlar suçlu olanları öldüreceklerdir. Bu azgınlığın tevbesi bu şekilde olacaktır, buyurdu.

Çünkü buzağıya tapmak irtidattır. Yani dinden çıkmaktır. Dinden çıkan insanların cezası ise ölümdür. Allah'ın peygamberi, aldığı ilâhî emre dayanarak onların öldürülmesini emrediyordu.

Bunun üzerine onlar:

— Allah'ın emrine karşı sabırlı ve dayanıklıyız. Mademki Rabbimiz böyle emrediyorlar, o halde biz de onun emrine razıyız, dediler.

Buzağıya tapanların hepsi bir meydanlığa toplandı. Hepsi yerlere oturarak ölümlü beklemeye başladılar.

Fakat İsrailoğulları umumiyetle birbirleri ile akraba idiler. Birinin boynu kesileceği zaman onun oğlu, babası, kardeşi, hısımları ve akrabaları bakıp duruyorlardı. Bu hal ise hem ölen hem de öldürülen için büyük bir zorluk meydana getiriyordu. Akraba olanların merhametleri kabarıyor, öldürülenlerin de üzüntüsü artıyordu. Bu sıkıntılarını Hazreti Musa (a.s.) efendimize arz ettiler.

— Bu iş bizim için çok zor olacak. Rabbına dua ve niyaz et de bizim işimizi kolaylaştırsın, dediler.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz mübarek ellerini göklerin boşluğuna kaldırarak dua buyurdular. Allah'ın peygamberi ellerini yüzüne sürüyorlarken gökyüzünü simsiyah bulut kümeleri kapladı. Öyle ki, her taraf gece gibi oldu. Tabii İsrailoğulları bu karanlıkta birbirlerini göremez oldular.

Karanlıkta Allah emrinin yerine getirilmesi daha kolay oldu. İsrailoğulları geceye kadar birbirlerini öldürdüler.

Ölenlerin sayısı pek çok olunca Hazreti Musa (a.s.) efendimiz üzüldü ve merhamet etti. Ağlamaya başlamıştı. Hem mübarek gözlerinden yaşlar döküyor ve hem de Allah'a yalvarıyordu:

— Ya Erhamer Rahimin, İsrailoğulları emrinle helak oldular. Geriye kalanları olsun bana bağışla Allah'ım! Diye niyaz ediyordu.

Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberinin bu duasını kabul buyurdu. Bulut açıldı ve idam hareketi de durduruldu.

*Hâzin Tefsiri'*nde bu husustaki ayeti kerimeler tefsir ediliyorken Hazreti Ali (r.a.) efendimizin şu sözleri nakledilmektedir:

“O günü İsrailoğullarından öldürülenlerin sayısı yetmiş bin olmuştu. Bu, Hazreti Musa (a.s.) efendimize çok ağır geldi. Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Musa (a.s.) efendimize vahyetti ve buyurdu ki:

“Ölenlerle öldürülenleri beraberce cennete koymam seni hoşnut etmez mi? Onlardan öldürülenler şehit olmuşlardır. Geriye kalanların da bu hareketi, günahlarına kefarete olmuştur.”

Öldürülenler, Allah'ın emrine hiç itiraz etmeden teslim olmuşlardı. Bu yüzden Allahü Teâlâ hazretleri onlara şehitlik mertebesi ihsan buyurmuştu.

Hazreti Ali (r.a.) efendimiz bunları söyledikten sonra şu ayeti kerimeyi tilavet buyurdular:

Hani ya Hazreti Musa (a.s.) kavmine: “Ey kavmim, şüphe yoktur ki siz buzağıya tapmak suretiyle nefislerinize zulmettiniz. O halde sizi yaratan Allah’a tevbe ediniz ve nefislerinizi öldürünüz. Bu, Rabbinizin yanında sizin için daha hayırlıdır. -Böyle yaparsanız- Allahü Teâlâ hazretleri de sizin tevbelerinizi kabul buyurur. Çünkü o tevbeleri kabul eder, çok merhametlidir” demişti.^{57 58}

8- *Allahü Teâlâ hazretleri, isyankâr durumuna düşen İsrailoğullarının üzerine taun belası göndermişti. Sonradan da bu belâ, Allah'ın sevgili ve merhametli kulu Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duaları ile kaldırılmıştı.*

Bu mucizenin zuhuru şu şekilde olmuştur:

İsrailoğulları, çöldeki yürüyüşlerine devam ediyorlardı. Allah'ın peygamberinin elinden birçok mucizeler görüp durdukları halde yine de nankörlük ediyorlardı. Zaman zaman Hazreti Musa (a.s.) efendimize isyan etmekten de geri kalmıyorlardı.

Nihayet çöl yolculuğu yavaş yavaş sona ermekteydi. İsrailoğulları çok kalabalık oldukları için yolculuk çok ağır sürüyordu. Kafile, Filistin'deki Eriha şehrine yaklaşıyordu. Şehir uzaktan gözükmeye Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlara:

— Bakınız ey kavim, Allahü Teâlâ hazretleri sizi çölden kurtardı. Şehre kavuştu. Bu şehrin kapısından secde ederek ve “Hittatun” diyerek giriniz, emrini verdi.

⁵⁷ Bakara, 54.

⁵⁸ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 1, s. 51.

Hittatun, onların lisanında; “Dileğimiz; günahlarımızın mağfiret olunmasıdır” manasına geliyordu. Fakat soysuz ve ahlâksız bir millet olan İsrailoğulları bu kelimeyi bir benzeri ile değiştirdiler. Hatta alay mevzuu yaptılar. Hittatun yerine, buğday tanesi manasına gelen “Hintatun” kelimesini söylediler.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri onların üzerine gökten azap indirdi. Bu azap, “Taun” hastalığı idi. Yani kolera idi.

Hastalık o kadar şiddetli ve o kadar ani olarak geldi ki, birkaç gün içinde İsrailoğullarından tam yetmiş bin kişi can vermişti.

Bu kadar çok adamın ölmesine Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlara dayanamadı. Onlara acıdı ve merhamet etti. Allahü Teâlâ hazretlerine yalvardı. Merhametlilerin en merhametlisi olan Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberinin bu duasını hemen kabul buyurdu. Taun belâsını onların üzerinden kaldırdı.

Tabii ceza olarak da İsrâiloğulları artık Eriha’ya giremediler. Çünkü Firavun yerlileri:

— Sizde hastalık vardır. Bize de bulaşabilir. Şehrimize girmeyiniz, diyerek mani oldular ve şehrin kapılarını bağladılar.

İsrailoğulları, kendi isyankârlıkları yüzünden yeniden çöllere düşmek ve göçebe hayatı yaşamak zorunda kalmışlardı. Halbuki Allah’ın peygamberinin emrini tutmuş olsalardı, böyle bir belaya uğramayacaklardı ve çöl hayatından da kurtulacaklardı.

Allahü Teâlâ hazretleri, Kur’an-ı Kerim’de onların bu isyankâr hallerinden bahis buyurmaktadır. Durumlarını şu ayeti kerime ile bize duyurmaktadır:

Hani ya -Ey İsrâiloğulları!- size demiştik ki, “Bu şehre giriniz. Orada dilediğiniz her şeyi bol bol yiyiniz. Kapıdan secde ederek ve “Dileğimiz mağfirettir” diyerek giriniz. Biz de sizin günahlarınızı bağışlayalım. İyilik sahiplerine ihsanlarımızı daha da artıracanız.”⁵⁹

Yani:

— Ey İsrailoğulları! Size verdiğim büyük nimetleri hatırlayınız. Hani ya size Peygamberiniz Hazreti Musa’nın (a.s.) anlattığı büyük bir şehre gi-

⁵⁹ Bakara, 58.

riniz. O şehirde bulunan rızık ve nimetlerden bol bol dilediğiniz gibi yiyiniz ve içiniz. Ne var ki şehrin kapısından Allah’a yalvararak, secde ederek, ondan rahmet ve mağfiret dileyerek giriniz. Bu emrimizi iman ve ihlas ile yerine getirseniz biz de sizin bu güne kadar olan isyankârlıklarınızı ve günahlarınızı bağışlarız. İcinizden itaatkâr ve iyiliksever insanlara da affımızın ve mağfiretimizin üzerinde fazladan olarak sevap ve mükâfat ih-san edeceğiz, demiştik.

Bu emir üzerine zulmedenler, bu sözü onlara söylenilen bir başka söz ile değiştirdiler. Bunun üzerine biz onların üzerine gökten bir azap indirdik. Onlar, bu azap ve cezaya, fâsık ve günahkâr bir kavim olduk-ları için uğradılar.⁶⁰

Yani: İsrailoğullarının içinden zalim olanlar, Rablerinin emrine ay-kırı hareket ettiler. İnatları ve imansızlıkları yüzünden sözü alaya aldılar. Allah’ın emretmediği bir sözü söylediler ve Allah’ın emrini değiştirdiler. Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri bu zalimlerin tepelerinden azap yağdırdı. Onlar bu azaba, yoldan çıktıklarından ve Allah’ın emirlerini çiğ-nediklerinden dolayı uğradılar.

9- Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mucizesi ile öldürülen bir adam yeniden dirilerek katilinin kim olduğunu söylemişti.

Bu büyük ve ibret dolu mucize şöyle zuhur etmişti:

İsrailoğullarının ileri gelenlerinden Âmil bin Şerahil adında bir zât vardı. Bu zât oldukça zengindi.

Bu yaşlı ve zengin adamı kendi akrabaları, parasına ve servetine ta-mah ederek öldürmüşlerdi. Adamın cesedini de şehir dışında bir yere at-mışlardı.

Bu adamın öldürüldüğü meydana çıkınca, İsrailoğulları birbirlerini it-ham etmeye başladılar. Aralarında kavga çıkınca da Allah’ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize müracaat ettiler. Ona:

— Eğer Allah’ın Peygamberi isen, bu adamın katilini bul! Dediler.

Halbuki bu millet yıllardan beri Hazreti Musa (a.s.) efendimizle bera-ber bulunuyorlardı. Kendileri için denizin yarılmasından tutun da, beyaz bir bulutun kendilerini gölgelemesine, gökten kudret helvası yağmasına

⁶⁰ Bakara, 59.

ve üzerlerine bıldırcın sürülerinin gelmesine kadar nice nice mucizeleri gözleri ile görmüşlerdi. Buna rağmen küstahlıklarını bırakmıyorlar ve Allah'ın Peygamberinin karşısına çıktıkları zaman:

— Eğer Allah'ın Peygamberi isen, gibi bir sözü söyleyebiliyorlardı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz bu tarz bir hitaba üzölmekle beraber, kavminin hareketlerine ve nankörlüklerine alışkın olduğu için sükûnetle cevap verdi:

— Allahü Teâlâ hazretleri size, bir sarı öküzü kesmenizi emrediyor. Bunu keserseniz katil meydana çıkacaktır, dedi.

İsmail Hakkı Bursavî Merhumun tefsirinde bu sarı öküzün hikâyesi şöyle anlatılmaktadır:

“İsrail oğullarının içinde salih bir kişi vardı. Bu zât ecelinin geldiğini anlayınca küçük bir buzağıyı ormana bıraktı. Ormanda:

— Ya Rabbel âlemin, bu buzağıyı sana emanet ediyorum. Öksüz kalan yavrum büyüdüğü zaman bunu ona sen teslim et, diye dua etti.

Ve adam kısa bir müddet sonra öldü.

Çocuğu büyüdüğü zaman annesine oldukça itaatkâr bir evlat oldu. Bu itaatkâr evlat, gününü üçe taksim etmişti. Bir kısmında hepten ibadet ediyordu. Bir kısmında ise hepten annesinin hizmetinde ve itaatinde bulunuyordu. Diğer kısmında ise uyuyor ve istirahat ediyordu.

Gündüz olduğu zaman ormandan odun getirerek satıyordu. Sattığı odundan kazandığı parayı da üçe taksim ediyordu. Bir kısmını sadaka olarak dağıtıyordu. Bir kısmını ekmek parası yapıyor, üçüncü kısmını da sevgili annesine veriyordu.

Bir gün annesi ona:

— Baban sana bir buzağı bırakmıştı. Onu ormana götürüp Allah'a emanet ederek salıvermiş bulunuyor. Sen şimdi ormana git. Orada; “İbrahim, İsmail ve İshak'ın Rabbine” dua et, yalvar. Bu şekilde dua ettiğin zaman Rabbimiz sana bu buzağıyı iade edecektir, dedi.

Çocuk da annesine:

— İyi ama onu nasıl tanıyacağım, diye sordu.

Annesi de:

— Altın gibi sarıdır. Güneş vurduğu zaman pırıl pırıl parlar. Hayvanın alâmeti budur, dedi.

Annesinin emri ve tavsiyesi üzerine çocuk da ormana gitti ve dua etti. Dua tamam oluyorken oldukça kuvvetli bir öküz koşarak onun yanına geldi. Delikanlı öküzü boynundan yakaladı. Allah'ın izni ve dileği ile öküz lisana geldi ve insan gibi onunla konuştu:

— Delikanlı, sırtıma bin! Bu senin için daha kolay olur, dedi.

O da:

— İyi, ama annem bana böyle bir emir vermedi. Sadece boynundan tutmamı istedi. Annemin isteğine aykırı bir iş yapamam, diye konuştu.

Öküz de ona:

— İsrâiloğullarının rabbine yemin ediyorum ki, eğer üzerime binmiş olsaydın bana sahip olamayacaktın. Ama şimdi, anneciğine itaat ettiğin için, dağların yerinden sökülmesini istesen bile yine de dileğin olacaktır, dedi.

Delikanlı bu sarı öküzü alarak annesine getirdi. Annesi yavrusuna:

— Bu öküzü pazara götür. Üç dinara sat. Ama bu fiyatı bulsan bile bana danışmadan verme, diye tembih etti.

Delikanlı öküzü yanına alarak pazara götürdü. Allahü Teâlâ hazretleri bir meleği vazifelendirdi. Melek insan kıyafetine büründü ve bir müşteri gibi onun karşısına çıktı ve:

— Bu öküzü üç dinara satın alıyorum, ne dersin? Dedi.

Çocuk da:

— Kabul, ama anneme danışmam lazımdır. O razı olursa satarım, diye cevap verdi.

Annesinin yanına döndü ve danıştı. O da razı oldu ve satmasını söyledi. Delikanlı yeniden pazara vardı. Melek bu defa öküze altı dinar teklif etti. Delikanlı yine annesine danışmak için evine döndü. Annesi de:

— Münasiptir sat! Dedi.

Genç adam tekrar pazara döndü. Ama melek bu defa da ona, on iki dinar teklifinde bulunmaz mı? Çocuk yeniden evine döndü ve durumu anneciğine haber verdi. Bu mübarek ve dindar hatun bu defa işin sırrını kavramıştı. Oğluna:

— Yavrucuğum, anlaşılıyor ki senin yanına müşteri gibi gelen bu zât, bize Allah tarafından gönderilmiştir. O halde hemen onun yanına git ve:

“Bu öküz hakkında ne yapacağımızı ve nasıl davranacağımızı...” kendi-sinden soruver, dedi.

Çocuk da böyle yaptı ve insan kıyafetindeki Allah’ın meleğine gitti ve annesinin tembih ettiği şekilde sordu. Melek de ona:

— Yakında Hazreti Musa’nın (a.s.) kavmi bu öküzü satın almak isteyeceklerdir. O zaman sen de derisinin dolusu kadar altın almadıkça bu öküzü satmayacaksın, şeklinde tavsiyede bulundu.

İşte tam bu sırada o cinayet ortaya çıktı. Evvelce de söylediğimiz gibi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz onlara bir öküz kesmelerini emretti ve öküzün işaretlerinin neler olduğunu da bildirdi.

Bunun üzerine İsrâiloğulları bu öküzü buldular hem de derisinin dolusu kadar altın vererek satın aldılar. Öküzü kestiler. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz öküzün bir parçası ile -Abdullah ibni Abbas (r.a.) hazretlerine göre öküzün kulak arkasındaki kırkırdak ile- öldürülmüş olan adamın cesedine vurdu. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ona:

— Seni kim öldürdü? Diye sordu.

Adam da:

— Beni falan ve filan birlikte öldürdüler, dedikten sonra yattı ve tekrar öldü.

Böylece İsrailoğulları katili buldular ve Allah’ın emrine uygun bir şekilde cezalandırdılar.⁶¹

Allahü Teâlâ hazretleri Kur’an-ı Kerim’de bu olayı anlatmaktadır. Bunu İsrâiloğullarının inatçılıklarına ve itaatten kaçmak için neler yaptığına misal olarak bize haber vermektedir. O halde şimdi bu husustaki ayeti kerimeleri okuyalım:

Hani ya Musâ (a.s.) kavmine: “Allahü Teâlâ hazretleri size bir sığır kesmenizi emrediyor...” demişti. Onlar da: “Sen bizi eğlenceye mi alıyorsun?” diye cevap vermişlerdi. O da dedi ki: “Cahillerden olmaktan Allah’a sığınırım.”⁶²

Yani:

— Aralarında bir adam öldürülünce Hazreti Musa (a.s.) onlara; “Allahü Teâlâ hazretleri bir sığır kesmenizi emrediyor. Bu; katili tanımanızın

⁶¹ İsmail Hakkı Bursavî, *Rûhu'l-Beyan*, C. 1, s. 110.

⁶² Bakara, 67.

anahtarı olacaktır...” dedi. Onlar ise bu işe hayret ettiler ve katil ile öküz kesmek arasındaki münasebeti kavrayamadılar. Bu yüzden Allah’ın peygamberine karşı çıkararak; “Bizimle alay mı ediyorsun?” dediler. O da; “Allah’ın kullarını alay ve eğlenceye almak cahillerin işidir. Ben ise cahillerden olmaktan Allah’a sığınırım...” dedi.

“Bizim için Rabbine dua et de onun nasıl olduğunu bize bildirsin!” dediler. O da: “Allahü Teâlâ hazretleri; “O -sığır- yaşlı değildir. Genç de değildir. İkisinin ortasında bir yaştadır” buyuruyor. O halde emrolunduğunuzu yapınız!” dedi.⁶³

Allah’ın peygamberinin bu açıklamasına rağmen onlar yine tereddüt ediyorlardı. Onun için şöyle konuştular:

Onlar, “Bizim için Rabbine dua et de onun rengi nedir bize açıklasın”, dediler. Hazreti Musa (a.s.) da: “Rabbim buyuruyor ki, o sarı bir sığırdır. Rengi o kadar -güzel ve- parlaktır ki, bakanlara sevinç verir” dedi.⁶⁴

Kesilecek öküzün sarı olduğunun bildirilmesi İsrailoğullarını büsbütün şaşırttı. Çünkü onların atalarından bir kısmı Mısır’da öküzle tapıyorlardı. Mısırlılar öküzü mukaddes bir hayvan sayıyorlardı. Nitekim kendileri de bunun kalıntısı olarak bir müddet için altın buzağıya tapmışlardı. Şimdi ise ellerinde altın sarısı bir öküz vardı. Bunu da mukaddes saymaları mümkündü. Bunun için olmalı ki Allahü Teâlâ hazretleri onlara bu öküzün kesilmesini emrediyordu.

İsrailoğullarının içinde bu duygunun kalıntıları hâlâ devam etmekte olmalıdır ki, tereddütlerini bir kere daha ortaya koydular ve şöyle konuştular:

Onlar dediler ki: “Bizim için Rabbine dua et de onun ne şekilde bir sığır olduğunu bize açıklasın. Çünkü sığırlar birbirlerine çok benzerler. Ayırt etmemiz mümkün değildir. Ve Allahü Teâlâ hazretleri dilerse doğru yolu buluruz.”⁶⁵

Bir sarı öküzü kesmek onları nefislerine ne kadar ağır geldiği açık seçik anlaşılmaktadır. Çünkü bir türlü karar veremiyorlar. Çaresiz kaldıkları için de:

⁶³ Bakara, 68.

⁶⁴ Bakara, 69.

⁶⁵ Bakara, 70.

– “Eğer Allahü Teâlâ hazretleri dilerse biz de doğru yolu buluruz...” diyorlardı.

Onların doğru yoldan kastettikleri şey, sarı öküzün kesilmesi idi.

Hazreti Musa (a.s.) da onlara dedi: “Rabbim şöyle buyuruyor; “O bir sığırdır ki; tarla sürerek ekinleri sulayarak yıpranmamıştır. Henüz hiç bir şekilde koşulmamıştır. Ayıpsız ve kusursuzdur. Renklerinde hiçbir şekilde uygunsuzluk yoktur. Tepeden tırnağa sarıdır.” “İşte şimdi gerçeği getirdin” dediler ve -öküzü- kestiler. Ama az kalsın ki yapamayacaklardı.⁶⁶

Çünkü evvelce de söylediğimiz gibi, bu sığırın sahibi, derisinin dolusu kadar altın istemişti. İsrailoğulları ise çok cimri bir millettir. Sonra bu öküz onların önceden tapmış olduğu altın buzağıya çok benziyordu. Bu bakımdan böyle bir öküzü kesmek onlara çok zor gelmişti.

Allahü Teâlâ hazretleri; olayın tamamını şu ayetlerle beyan buyuruyorlar:

Hani ya siz bir adam öldürmüştünüz de bu yüzden bir birinize düşman kesilmişsiniz. Allahü Teâlâ hazretleri sizin gizlediklerinizi meydana çıkarır. Bunun üzerine biz de size “-ey İsrail oğulları!- Bu kesilen sığırın bir parçası ile o ölüye vurunuz” emrini verdik. İşte Allahü Teâlâ hazretleri ölüleri böyle diriltir. Ve size ayetlerini -kudretinin nişanelerini- gösteriyor. İhtimal ki, aklınızı başınıza alırsınız. -bu hâdiseden kendinize ibret dersi çıkarırsınız -⁶⁷

Evet, bu büyük hâdiseye oldukça ibret verici idi. Çünkü ölmüş bir insan yeniden dirilmişti. Katilinin kim olduğunu söyledikten sonra yeniden ölmüştü.

İsrailoğulları, Allahü Teâlâ hazretlerinin kuvvet ve kudretini bir kere daha müşahade ediyorlardı. Ama buna rağmen onların inatları tutuyor ve zaman zaman yoldan çıkıyorlardı. Bu güne kadar sanki hiçbir mucize görmemişler gibi Hazreti Musa (a.s.) efendimizden yeni yeni mucizeler isteyip duruyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri, onların bu nankörlüklerini şu ayeti kerime ile bize haber veriyorlar:

⁶⁶ Bakara, 71.

⁶⁷ Bakara, 72, 73.

Ve hani ya -ey İsrailoğulları!- Sizler demiştiniz ki: “Ya Musa, biz bir çeşit yemeğe sabredemeyeceğiz. O halde Rabbine bizim için dua et de yeryüzünde toprağın bitirdiklerinden, bakladan, hıyardan, sarmısaktan, mercimekten, soğandan bizim için -rızklar- çıkarsın. Bize bunlardan da versin.” Hazreti Musa (a.s.) da onlara: “Sizler şu en değersiz şeyleri, bu en hayırlı olanlarla değiştirmek mi istiyorsunuz. Şehre iniz. Çünkü orada istedikleriniz vardır”, dedi. Ve onların üzerine zillet ve meskenet damgası vuruldu da Allah’tan bir gazap -bir ceza- alarak döndüler. Bu hal, onların Allah’ın ayetlerini inkâr etmeleri ve peygamberlerini haksız yere öldürdükleri içindir. -İşte bu yüzden cezaya uğradılar.- Bu -ceza- onlara isyanlarından verildi. Ve onlar Allah’ın emirlerini çiğneyerek taşkınlık göstermişlerdi.”⁶⁸

Evet, İsrailoğulları ne yazık ki bir takım peygamberleri de öldürmüştü. Bunun izahı ileride gelecektir.

Altıncı Kısım:

Hazreti Musa (a.s.) Efendimizin Diğer Mucizeleri

Allah’ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin Kur’an-ı Kerim’de zikredilen bütün mucizelerini sırası ile açıklamış bulunuyoruz.

Ne var ki diğer siyer kitaplarında bahusus *El’Mûcizat Li Cemî’ıl Enbiya* adlı eserde onun üç mucizesi daha kayıtlıdır.

Şüphe yoktur ki, bir peygamber için imkânsız olan hiçbir şey yoktur. Çünkü Peygamberlerin elinden meydana gelen mucizeler, Allah’ın kudreti ve kuvveti ile zuhur etmektedir. O halde bu üç mucize dahi muhakkak ki Hazreti Musa (a.s.) efendimizin zât-ı nebevîlerine aittir.

1- Vahşi bir kurt, Hazreti Musa (a.s.) efendimizi ziyaret ederek konuşmuş ve ona kavminden haber getirmişti.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz mukaddes Tur Dağı’na gitmişti. Evvelce de işaret ettiğimiz gibi Tur Dağı’nda oldukça uzun sayılacak bir müddet kalmıştı. Kendisine iman eden kavim ise çölde bulunuyordu. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz ise kavminin halinden haberdar değildi. Bu yüzden onun mübarek kalbine bir daralma gelmişti. Ümmetinin halini merak ediyorlardı.

⁶⁸ Bakara, 61.

Bunun üzerine sahralarda dolaşmakta olan vahşi bir kurt onun huzuruna geldi. Onunla bir insan gibi konuştu ve kavminin halinden haber getirdi.

Bu vahşi hayvandan kavminin haberini alan Allah'ın peygamberi rahatlamışlardı.

2- *Hazreti Musa (a.s.) efendimizin duaları ile çöldeki sarı dikenler saf altın haline gelmişti.*

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allahü Teâlâ hazretlerine niyaz ederek kendi zât-ı nebevîleri için bir miktar servet istedi. Allahü Teâlâ hazretleri de ona vahyetti: **“Ya Musa, çöldeki sarı dikenleri topla, isteğin olacaktır...”** buyurdu.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz Allah'ın emrini yerine getirdi. Ertesi günü bu sarı dikenlerin tamamen saf altın haline geldiği görüldü. Böylece Hazreti Musa (a.s.) efendimiz oldukça büyük bir servet sahibi oldular. Onun servet sahibi olduğunu gören Karun onu çok kıskanmıştı.

Bu mucizenin Karun'un helakinden önce meydana geldiği anlaşılmaktadır.

3- *Hazreti Musa (a.s.) efendimize birçok yolculuklarında “Tayyî Mekân” mucizesi ihsan buyrulmuştu.*

Tayyî Mekân; yerlerin düürülmesi ve uzak mesafelerin kısalması demektir. Bu mucizeleri ile Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimiz pek uzak olan mesafeleri bir kaç adımda gidip gelebiliyorlardı. Nitekim kendileri için gerekli vahiy ve emirleri almak için her defasında mukaddes Tur Dağı'na gidiyorlardı. Halbuki çoğu zaman bu mukaddes dağdan uzakta bulunuyorlardı. Ama buna rağmen o bir kaç saat içinde bu mukaddes dağa gidip gelebiliyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri, biz aciz kullarını bu büyük ve şerefli peygamberinin izinden ve ahirette şefâatinden mahrum bırakmasın, âmin.

“Allah buyurdu ki: “Senin kolunu kardeşinle kuvvetlendireceğiz. Sizin ikinize de öyle bir üstünlük vereceğiz ki, ayetlerimiz, size ihsan ettiğimiz mucizelerimiz sayesinde o kâfirler katiyen size ulaşamayacaklar -ve bir kötülük de yapamayacaklar- Siz ikiniz ve ikinize uyanlar galip gelecekler.” (Kasas, 35)

HAZRETİ HARUN ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Harun (a.s.) efendimiz, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin öz kardeşidir. Hazreti Musa (a.s.) efendimizden üç yıl önce dünyaya gelmişlerdi.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz, çocukluk ve gençlik devrelerinin bir kısmını Mısır’da Firavun’un sarayında geçirmişlerdi. Ömrünün kırk yaşına kadar olan diğer kısmını ise Medyen’de devam ettirmişlerdi. Hazreti Harun (a.s.) efendimiz ise hepten Mısır’da kalmışlardı. Saraya da ara sıra girip çıkabiliyordu. Mısırdaki anneleri dul kalmıştı. Dul kalan annelerine ve kız kardeşleri Hazreti Meryem (r.anha) validemize kendileri bakıyorlardı.

Hazreti Harun (a.s.) efendimiz çok güzel ve tesirli konuşan bir zât idi. Sözlerini oldukça açık ve seçik söylerdi. Çok tesirli konuşuyorlardı. Halbuki, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek lisanlarından oldukça hafif bir şekilde de olsa bir tutukluk vardı.

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mucizeleri anlatılırken birinci kısımdaki beşinci mucizelerinde bu hâdiseyi anlatmış bulunuyoruz. Yani Hazreti Musa (a.s.) efendimizin dilindeki tutukluğun neden ileri geldiğini açıkladık.

Hazreti Musa (a.s.) efendimizin mübarek dillerinde tutukluk bulunduğu için ilk vahyi aldığı zaman Allah'a niyaz etti. Kardeşi Harun'un kendisine vezir olarak verilmesini Âlemlerin Rabbi Allah'tan istedi.

Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de Hazreti Musa (a.s.) efendimizin bu niyaz ve isteğini şu ayeti kerime ile bize haber vermektedirler:

"Ve kardeşim Harun'un lisanı benden daha düzgündür. Onu benimle beraber ve bana yardımcı olarak gönder ki, beni tasdik etsin. -peygamberliğimin gerçekliğine güzel dili ile şahitlik etsin!- Çünkü ben, beni yalanlamalarından korkuyorum."¹

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz böyle niyaz ediyordu. Çünkü Hazreti Harun (a.s.) efendimiz hepten Mısır'da, şehirde büyümüştü. Firavunla olan akrabalığı dolayısıyla da saraya girip çıkabiliyordu. O halde onun güzel konuşması ve şahitliği gerekliydi.

Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize şu tarzda vahiyde bulundu:

Allah buyurdu ki: "Senin kolunu kardeşinle kuvvetlendireceğiz. Sizin ikinize de öyle bir üstünlük vereceğiz ki, ayetlerimiz, size ihsan ettiğimiz mucizelerimiz sayesinde o kâfirler katiyen size ulaşamayacaklar -ve bir kötülük de yapamıyacaklar- Siz ikiniz ve ikinize uyanlar galip gelecekler."²

Böylece Hazreti Harun (a.s.) efendimize kardeşinin duası ile "Risalet=Peygamberlik" verilmiş oldu.

Hazreti Harun (a.s.) efendimiz, Hazreti Musa (a.s.) efendimizin hayatı boyunca kendisi ile beraber bulundu. Hiç bir zaman ondan ayrılmadı. Allahü Teâlâ hazretlerinin kendisine ihsan buyurduğu peygamberlik vazifesini yerine getirdi.

Hazreti Harun (a.s.) efendimiz bu fani âlemde 123 sene kadar yaşadı. Hazreti Musa (a.s.) efendimizden on bir ay kadar önce Tih Çölü'nde vefat etti.

Kabri şeriflerinin nerede olduğu bilinmemektedir. Bazı yerlerde kendisine isnat edilen mezar ise kendilerine ait değildir.

¹ Kasas, 34.

² Kasas, 35.

Hazreti Harun (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Kur'anı Kerim'de Hazreti Harun (a.s.) efendimizden tek başına zuhur eden hiçbir mucizeden bahsolunmamaktadır.

Zât-ı nebevîleri her zaman kardeşi Hazreti Musa (a.s.) efendimizle beraber bulunuyorlardı. O halde Hazreti Musa (a.s.) efendimizden zuhur eden her mucize; kendilerinin de mucizesi olmaktadır.

Başka İslamî eserlerde dahi Hazreti Harun (a.s.) efendimizin her hangi bir mucizesine rastlayamadık.

Ne var ki, el yazması bir eser olan *Tefsiri Gazi* de Hazreti Harun (a.s.) efendimizin şu mucizesi kayıtlı bulunmaktadır.

Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kırk günlük bir zaman için Tur Dağı'na gitmişlerdi. İsrailoğulları da henüz kırmızı deniz sahilinde bir vadide bulunuyordu.

İsrailoğullarından bazıları, rızık endişesine kapıldılar. Bu endişe ile Allah'ın Peygamberi Hazreti Harun (a.s.) efendimize gelerek:

— Bizler, yerlerimizden ve yurtlarımızdan ayrıldık. Elimizde ve avucumuzda bulunanları yiyip bitirdikten sonra ne yapacağız? Ne yeyip ne içeceğiz? Dediler.

Bunun üzerine Hazreti Harun (a.s.) efendimiz onları deniz sahiline çağırdı. Tıpkı Hazreti Musa (a.s.) efendimizin yaptığı gibi yaptı. Yani elindeki badem ağacından olan değneği; "Bismillâhirrahmânirrahim" diyerek denize vurdu. Deniz birden bire yarılmıştı. Sular bir tarafa çekildi ve denizin dibi kuru olarak meydana çıktı. Hazreti Harun (a.s.) efendimiz denizin dibine kadar indi ve oradan büyücek bir taş aldı. Elindeki badem ağacından asayı yine:

"Bismillâhirrahmânirrahim" diyerek taşa vurdu. Bu defa taş da ortasından yarılmıştı. Taşın içinden bir böcek çıktı. Böceğin ağzında yeşil bir yaprak vardı. Onunla rızıklanıyordu. Bu küçük böcek aynı zamanda tesbih okuyordu. Herkesin duyabileceği bir şekilde ve sesli olarak şunları söylüyordu: "Beni yaratan ve gören Allah'ı tesbih ediyorum. Olduğum yeri bilen, sözlerimi duyan ve beni her zaman unutmaksızın rızıklandıran Allahü Teâlâ hazretlerini tenzih ve tesbih ediyorum."

Hazreti Harun (a.s.) efendimiz taşı yine kapattı ve denizin dibine bıraktı. Deniz yeniden kapanmış ve eski haline gelmişti.

Denizin dibindeki bir taşın içinde böcek yaratan ve böceğin yeşil yapraklar ile rızkını ihsan eden Allah'ı ve onun kudretini tanıyan bu kavim bir daha rızk endişesine kapılmadılar.

Bazı vaaz kitaplarında Hazreti Harun (a.s.) efendimizle Hazreti Musa (a.s.) efendimizin birçok mucizeleri daha kayıtlıdır. Fakat bunların asıl kaynaklarını bulamadığım için kitabıma almadım.

“Selam olsun İlyas ve onun hanedanına. Şüphe yoktur ki, biz iyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o bizim mü'min kullarımızdandır.” (Saffat, 130-132)

HAZRETİ İLYAS ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz Baalbek'te yaşayan İsrailoğullarının bir kısmına peygamber olarak gönderilmiştir. Hazreti Musa ve Hazreti Harun (a.s.) efendimizden sonra vahy-i ilâhîyyeye mazhar olan ilk peygamberdirler.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin hayat ve mucadelesini *Hâzin Tefsiri* ile *Rûhu'l-Beyan* tefsirinden özetleyerek kitabımıza alıyoruz:

“Hadisi şeriflerde ve mukaddes kitaplarda kendisinin peygamber olduğu haber verilen bir zât daha vardır. Bu zâtın adı, Hazreti Hazkıl'dır (a.s.).

Bu zât yalnız bir nebî değildi. Aynı zamanda muharip bir kumandandı. İsrailoğullarının bir yurt edinmesi için çok çalışmışlardı. Bunun için birçok mücadeleler geçirmiş ve harplere girmişti.

Siyer kitaplarında bu zâtın dahi birçok mucizelerinden bahs olunmaktadır. Fakat ismi şerifleri Kur'an-ı Kerim'de geçmediği için kitabımızda bu muhterem nebi için bir bahis ayırmadık.

Bir nebi olduğu muhakkak olan Hazreti Hazkıl (a.s.) efendimizin vefatından sonra İsrailoğullarında çok büyük hâdiseler meydana geldi. Onlar, Allahü Teâlâ hazretlerini bırakarak putlara tapmaya başladılar. Allahü Teâlâ hazretleri de onları ıslah etmek ve Tevrat'ın o güne kadar unutulmuş olan hükümlerini insanlara yeniden hatırlatmak için Hazreti İlyas (a.s.) efendimizi peygamber olarak vazifelendirdi.

Hazreti Hazkıl (a.s.) efendimiz vefat etmezden önce Şam'ı ve bütün Suriye topraklarını fethetmiş bulunuyorlardı. Bu toprakları İsrailoğulları arasında taksim etti. İsrailoğullarının soylarından birisine de bu Baalbek toprakları düşmüştü.

O günlerde Âcip adında bir zât Baalbek'te kral bulunuyordu. Bu zât, kavmini aldatmıştı. Putlara tapmaları için onları zorlamıştı. Saf altından büyük bir put yaptırmıştı. Bu putun yüksekliği on beş metreyi buluyordu. Bu putun dört kafası vardı. Adına da "Baal" demişlerdi.

Kral Âcip bu büyük put için oldukça muazzam bir tapınak yaptırdı. Putun ve tapınağın hizmetine de tam dört yüz kişi verdi.

Şeytan mel'unu da bu putun içine girmişti. Putun içinden konuşup duruyordu. Devamlı olarak sapıklığı ve putperestliği övüyordu. Tapınakta vazifeli olanlar da putun konuştuğunu sanıyorlardı. Puttan duyduklarını diğer insanlara anlatıyorlardı.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz ise devamlı olarak insanların arasında dolaşüyor ve onları Allah'ın dinine çağırıyordu. Putperestliğin kötülük ve zararlarını anlatıyordu. Allah'a ve onun peygamberine iman edenlerin kurtulacaklarını, dünyada ve ahirette saadete erişeceklerini söylüyordu. Ne var ki, insanlar onun sözüne kulak vermiyorlardı ve iman etmiyorlardı.

Allah'ın emri ile Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz Kral Âcip'in huzuruna da çıktı. Onunla uzun uzun konuştu. Nihayet onu ikna etmeye muvaffak olmuştu.

Kral Âcip Müslüman olunca Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz vazifesini daha kolaylıkla ifa etmeye başladı. Artık onun emri ile dolaşıyordu. İnsanları Allah'ın yoluna çağırıyorken ondan da kuvvet almış bulunuyordu. Bu yüzdendir ki insanlar artık ona eziyet edemiyorlardı.

Kral Âcip'in çok güzel ve derecede de zalim bir karısı vardı. Kral bir yere seyahate gittiği zaman karısını yerine bırakıyordu. Onun yerine krallık yapıyordu.

Yine bir defasında kral seyahate çıkmış ve yerine karısını bırakmıştı. Kralın yokluğundan istifade eden bu zalim kadın, mü'min bir adamın güzel bir bahçesini zorla elinden almıştı. Adam şikâyetçi olduğu için de onu öldürtmüştü.

Bunun üzerine Hazreti İlyas (a.s.) efendimize Allah bir emir verdi.

— Kral ve hanımının yanına git ve onlara bu kötülüklerinden dönmelerini söyle, emrini verdi.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz Allah'ın emri ile onların yanına gitti ve:

— Âlemlerin Rabbi Allah size emrediyor; Bu bahçeyi, öldürülen adamın mirasçılara iade ediniz. Öldürdüğünüz adamın da kanının değerini veriniz. Böyle yaparsanız affedileceksiniz. Aksi takdirde her ikiniz de aynı bahçede öldürüleceksiniz. Cenazenizi kaldıran olmayacaktır. Kemikleriniz ortaya çıkıncaya kadar cesetleriniz orada kalacaktır. Böylece gömülmeden çürüyeceksiniz. O halde cesetleriniz leş haline gelmeden tevbekâr olunuz. Çünkü siz günahlarınızdan geri dönerseniz Allah da ceza vermekten vazgeçecektir.

Kral bu teklife çok kızdı ve:

— Ya İlyas, dedi. “Sen bizi hak olan bir yola değil batıla çağırıyorsun. Yemin ederim ki senden bunun intikamını alacağım.”

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz, kralın karısının tesiri altında kaldığını biliyordu. Mü'min olmasına rağmen Allah'ın Peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimizi öldürmeye karar vermişti.

Bu yüzden Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz Baalbek'ten kaçtı. Dağlarda bulunduğu bir mağaraya iltica etti. Yedi sene müddetle kendisini bu mağarada gizledi. Burada, ormanların yabani meyvelerini ve yeryüzünün bitkilerini yiyerek yaşıyordu.

Kral ise onu durmadan aratıyordu. Fakat Allahü Teâlâ hazretleri sevgili kulu ve peygamberini insanların gözlerinden gizlemişti.

Baalbek'te yaşayan kavmin arasındaki fesat ve isyan büyüdükçe büyümüştü. Çünkü kral yeniden putperestliğe avdet etmişti. Böylece aradan yedi uzun yıl geçmiş bulunuyordu.

Yedi yıl sonra Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimize vahiyde bulundu. Rabbül âlemin hazretleri buyuruyorlardı ki:

— Ya İlyas, bu kadar hüznün ve korku sana nereden geliyor? Sen, arzımda benim vahyimin emini, dinimin hücceti ve seçkin bir kulum değil misin? O halde iste benden ne istiyorsan, vereceğim. Çünkü ben en geniş rahmetin, faziletin ve ihsanın sahibiyim.

Bu vahiy üzerine Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz şu niyazda bulundu:

— Ya Rabbel âlemin, dedi. “Senden dileğim şudur; benim ruhumu yanına al ve beni atalarım kavuştur. Çünkü ben artık bu İsrailoğullarından usanmış bulunuyorum. Onlarla mücadeleden yoruldum. Benden önceki atalarımın yanına dönmek istiyorum.”

Allahü Teâlâ hazretleri tekrar buyurdu:

— Ya İlyas, bu gün için seni yeryüzünden alacak değilim. Çünkü yeryüzünün ıslahı senin ve senin gibi insanların varlığı ile. O halde benden ölümün dışında ne istiyorsan iste! İsteğin ne ise vereceğim.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz ise bu defa şöyle niyazda bulundu:

— Ya Erhamerrâhımın, dedi. “Mademki canımı almayacaksın, o halde davetimi kabul etmeyen ve bana işkence eden bu kavimden, İsrailoğullarından benim intikamımı al!”

Allahü Teâlâ hazretleri buyurdu:

— Ya İlyas, ne isteğin söyle, dileğini vereceğim.

— Ey yüceler yücesi, göklerin hazinesini yedi yıl için benim elime ver. Benim davetim olmadan bu kavmin üzerine bulut yürümesin. Benim şefaati olmadıkça bir dama yağmur yağmasın. Çünkü bu azgın kavim ancak bu şekilde yola gelir ve boyun eğebilirler...

Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberinin bu isteğine izzet ve celâli ile şu cevabı verdi:

— Ya İlyas, ne kadar zalim olurlarsa olsunlar, yine de ben kullarıma karşı çok merhametliyim.

Yani böyle bir azap onlar için fazla olur demek istiyordu.

— O halde Ey Rabbim, Altı sene için istiyorum bu salahiyeti, diye yalvardı.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz de:

— Altı sene de çoktur. Ben yarattıklarına acırım.

— O halde beş sene için olsun bana bu imkânı lütuf buyur!

— Ya İlyas, ben Rahmanım. Kullarıma çok merhamet ederim. Fakat intikamını alman için sana üç sene veriyorum. Bulutlar, rüzgâr ve yağmurların hazinesi senin elindedir. Bunları dilediğin gibi kullan...

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz tekrar niyaza vardı:

— Ey yüceler yücesi Rabbim, bu müddet içinde ben ne ile yaşayacağım, dedi.

Allahü Teâlâ hazretleri de şöyle ferman buyurdu:

— Sana kuşlardan bir ordu vereceğim. Bu kuşlar, kıtlık ve kuraklık olmayan yerlerden senin ve seninle beraber olanların rızkını getireceklerdir.

— Bu emir ve fermanına razı oldum ya Rabbel âlemin...

Bundan sonra o ülkede yaşayan İsrailoğullarını kıtlık ve kuraklık belâsı kapladı. Kıtlık ve kuraklık yüzünden önce evcil hayvanlar öldüler. Sonra bütün ağaçlar kurudular. Böylece bu hal tam üç sene devam etti.

Baalbek insanları, bu belânın başlarına Allah'ın peygamberinin bedduası ile geldiğini bildiler.

Bu yüzden onu aramaya başladılar. Kendisini bulacaklar ve özür dileyeceklerdi. Çünkü daha önce de onun nice mucizelerini ve üstün kudretini görmüşlerdi. Ama o zaman dinlememişlerdi. Şimdi açlıktan kırılmaya başlayınca Allah'ın peygamberinin ne kadar üstün ve değerli bir insan olduğunu anlamışlardı.

Allah'ın Peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz ise kendisini tanıtmaksızın insanların arasında dolaşıyordu. O günlerde yolu, ihtiyar bir hanımın evine uğramıştı. İhtiyar hanıma:

— Evinde yiyecek bir şey var mı? Diye sordu.

Hanım da:

— Pek az bir zeytinyağı ve bir kaç avuç da unum var, dedi.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz onları getirmesini söyledi. Elini dokundurdu ve bereketle dua etti. Derhal ve anında tulum ağzına kadar zeytinyağı ile doluverdi. Un da öyle olmuştu. Bir kaç avuçtan ibaret olan un koca bir çuvala sığmaz olmuştu. İhtiyar hanım bu bereketi görünce şaşırды. Allah'ın peygamberi ona:

— Bu sırrı kendine sakla ve Allah'ın sana ihsan ettiği bereketten istifade et, diyerek oradan uzaklaştı.

Fakat kıtlık senesinde bolluk ve bereket gizli tutulamazdı ki... Diğer insanlar bu hanımın evindeki bolluk ve bereketi görünce meraklandılar ve:

— Bu kıtlıkta bunları nereden buldun? Diye sordular.

O da:

— Buraya bir yabancı adam geldi. Oldukça güzel ve sevimli bir yüzü vardı. Elini dokundurduğu zaman kırba zeytinyağı ile çuval da un ile doldu. Kaç gündür harcıyoruz. Tükenmek bilmiyor. Buna ben de şaştım, dedi.

Soran komşular:

— Nasıl bir insandı? Bize tarif edebilir misin? Dediler.

Hanım da gördüğü insanı güzelce tarif etti. İnsanlar, bu tarif edilen zâtın, Allah'ın Peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz olduğunu bildiler. Onu aramaya başladılar.

Fakat Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz insanlardan kaçıyordu. Kendisinin arandığını öğrenince bir başka ihtiyar ve fakir bir hanımın evine sığındı.

Bu ihtiyar hanımın Elyesa' adında bir oğlu vardı. Bu genç adam uzun müddetten beri hasta idi. Elleri ve ayakları tutmuyor ve yıllardır yataktan kalkmıyordu.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz ona dua etti ve mübarek ellerini hasta olan uzuvlarda gezindirdi. Delikanlı sanki hiç hasta değilmiş gibi ayağa kalkıverdi. Bu mucizeyi gören genç adam, hemen iman getirdi ve bir daha da Allah'ın peygamberinin yanından ve yolundan ayrılmadı. O nereye gitiyse beraberinde gitti. Halbuki Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz o günlerde çok yaşlı bir insan idi. Elyesa' ise gençti.

Sonra Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimize vahyetti ve buyurdu ki:

— Ya İlyas, benim yarattıklarımın suçsuz olanları da helak etmiş bulunuyorsun. Yağmurun kesilmesi ile günahsız hayvanlar, kuşlar ve böcekler bile öldüler. Yetmez mi artık?

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz de şöyle niyaz etti Rabbine:

— Ya Rabbel âlemin, bana izin ver. Onları yeniden dine davet edeyim. Eğer içinde bulundukları isyandan dönerlerse ve senden başkasına ibadet etmeyeceklerine söz verirlerse ben de bu açlıktan ve kuraklıktan kurtulabileceklerini söyleyeyim onlara, dedi.

Allahü Teâlâ hazretleri onun bu şartını kabul buyurdu ve insanları yeniden İslam'a çağırarak vazifelendirdi.

Bunun üzerine Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz kavminin arasında girdi. Onlara kendisini tanıttı ve şöyle konuştu:

— Ey insanlar! Görüyorsunuz ki, açlıktan kırıldınız. Sizin isyanınız yüzünden günahsız hayvanlar, kuşlar ve böcekler de kırıldılar. Ağaçlar ve otlar kurudular. Ama sizler hâlâ batıl bir yol üzerinde ısrar ediyorsunuz. Eğer gerçeği öğrenmek istiyorsanız bu güne kadar taptığınız putları ortaya çıkartınız. İstediklerinizi onlardan isteyiniz. Mesela size yağmur vermelerini dileyiniz onlarda. Eğer istediklerinizi verirlerse o halde siz haklısınız demektir. O zaman yine bu yolunuza devam edersiniz. Eğer vermezlerse o zaman batılda olduğunuzu anlamış olursunuz. O zaman ben yüceler yücesi Allah’a yalvarırım. Sizi, içinde bulunduğunuz bu belalardan ancak Allah kurtarabilir.

Baalbekliler bu şartı kabul ettiler ve putlarını ortaya getirdiler. Putlarına önceden nasıl yalvarıyorlarsa yalvardılar ve ayinler yaptılar. Putlarından, kendilerine yağmur göndermesini ve üzerlerindeki açlık belasının kaldırılmasını istediler. Fakat putlardan hiçbir cevap gelmiyordu.

Bunu görünce dediler ki:

— Ya İlyas, açlıktan helak olduk. Putlarımızdan da bize bir hayır dokunmayacağı anlaşılmış bulunuyor. O halde sen Rabbine yalvar da bizi bu belalardan kurtariver.

Bunun üzerine Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz, yanında bulunan gençle birlikte ellerini semaların boşluğuna kaldırarak dua buyurdu.

Onlar dua ediyorken gökyüzünde kalkan büyüklüğünde bir bulut belirdi. Bulut denizin üzerinden kendilerine doğru geliyordu. Bulut onların üzerine gelince alabildiğine büyüdü ve bütün gökyüzünü kaplayıverdi. Bir kaç dakika sonra da aynı buluttan şakır şakır yağmur yağmaya başladı.

Bu büyük mucizeyi görenlerin hepsi de iman ettiklerini söylediler. Allah’ın peygamberini tasdik ettiler.

Fakat daha sonra bu sözlerinde durmadılar. Yağmurdan sonra gelen bolluk ve bereketi görünce azdılar. Eskisinden daha çok günah işlemeye başladılar. Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin vaaz ve nasihatleri onlara zerre kadar tesir etmiyordu:

Bunu gören Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz bu kavimden ümidini kesti ve:

— Ya Rabbel âlemin, yeter artık yoruludum. Beni bu zalim ve nankör kavmin arasından huzuruna al, diye dua etti.

Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberinin bu duasını kabul buyurdu.

Allah'ın emri ile Hazreti Elyesa' ile birlikte şehirden çıktılar. Kendilerine emredilen yere kadar geldiler. Onlar burada bekliyorlarken karşısına bir at çıkıverdi. At, tamamen ateştendi. Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz hemen bu ateşten ata bindi. At derhal ve anında göklere doğru uçmaya başladı.

Genç Elyesa' (a.s.) onun arkasından seslendi:

– Nereye gidiyorsunuz ey Allah'ın Peygamberi? Dedi.

O da:

– Rabbim duamı kabul etti. Bu insanların arasından çıkıyorum ve onun huzuruna gidiyorum, dedi.

– Beni bu insanların arasında yalnız bıraktığınıza göre, bana ne yapmamı emrediyorsunuz? Vasiyetiniz nedir? Diye sordu.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz ise yükseklerden kesesini ona attı. Bu hareketi ile onu, İsrâiloğullarını dine davet etmeye devam etmekle kendisini vazifelendirdiğini anlatmak istemişlerdi. Hazreti Elyesa' (a.s.) efendimiz de bu emir ve işareti anlamakta gecikmedi. Kendisine düşen ilâhî vazifeyi yerine getirdi.

Yüceler yücesi Allah, kulu ve peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimizi onların arasından alarak göklere yükseltti. Ondan, yemek ve içmek ihtiyacını kaldırdı. Kuşlar gibi, ona tüylerden elbise giyindirdi. Bundan sonra Allah'ın Peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz hem gökyüzünde hem de yeryüzünde yaşayabilen bir melek insan oldu. Yani insan iken melekleşti. Melekler gibi oldu. Yemek, içmek, evlenmek ve giyinmek gibi ihtiyaçlardan kurtuldu.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz göklere çekildikten sonra, Allahü Teâlâ hazretleri Kral Âcib'in ve kavminin üzerine, hiç bilmedikleri ve ummadıkları bir taraftan bir düşman ordusu gönderdi. Bu ordu, onların hemen hepsini kılıçtan geçirdi. Düşman askerleri, Kral Âcib'i ve karısını, o bir mü'minin elinden zorla aldıkları bahçenin içinde öldürdüler. Kendi milletinin içinde cenazesini kaldıran bulunmadı. Karı koca her ikisinin de cesedi uzun müddet orada kaldı. Koktu, çürüdü ve dağıldı. Ortada yalnız onların kemikleri kalmıştı.

Böylece, seneler önceden Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin haber verdiği hâdise gerçekleşmiş ve mucize meydana çıkmıştı.”¹

Hadis imamlarından Ebû Davut Merhum rivayet ederek diyorlar ki:

“Hızır ve İlyas (a.s.) efendilerimiz Ramazan orucunu Beytül Mukaddes’te -Kudüs’te- tutarlar ve her sene bir mevsimde buluşurlar.”

İslam âlimleri de şunları söylüyorlar: “Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz ölmemiştir. Kıyamete kadar yeryüzünde bir melek insan olarak yaşayacaktır. Hazreti Hızır (a.s.) efendimiz de böyledir. Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz karada yaşamaktadır. Hazreti Hızır (a.s.) efendimiz de denizlerde yaşamaktadır. Kıyamet kopacağı zaman insanların arasında en son bu iki zât öleceklerdir.”

Gerçeği Allahü Teâlâ hazretleri bilmektedir.

Hazreti İlyas (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin kısaca naklettığımız hayat hikâyesi bundan ibarettir. Burada gördük ki, bu yüce ve seçkin peygamberin birçok mucizeleri zuhur etmiştir. Bu mucizeler şunlardır:

- 1- *Allahü Teâlâ hazretleri onun dua ve dileğini kabul etmiş ve yağmur bazinesini emrine vermiştir.*
- 2- *Onun duası ve isteği ile tam üç sene müddetle yağmur yağmamıştır.*
- 3- *Onun duaları ile un ve zeytinyağı bereketlenmiştir. Öyle ki, yiyip durdukları halde bir daha tükenmemiştir.*
- 4- *Kıtlık ve kuraklık senelerinde kuşlar kendilerine ve kendisine iman eden mü'minlere yiyecek ve içecek taşımıştır.*
- 5- *Onun duası ile yıllardan beri elden ayaktan düşkün olarak yatakta yatmakta olan Hazreti Elyesa' (a.s.) efendimiz ayağa kalkmıştır. Sanki önceden hiç hasta olmamış gibi sıbhatine ve gençliğine kavuşmuştur.*

¹ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 4, s. 24; İsmail Hakkı Bursavî, *Rûhu'l-Beyan*, C. 4, s. 316.

- 6- *Yine onun duası ile bol ve bereketli yağmurlar yağmış, insanlar açlıktan ve kuraklıktan kurtulmuşlardır.*
- 7- *Ateşten veya ateş rengine olan bir at gelerek onu sırtına almış ve göklere doğru uçurmuştur.*
- 8- *Kral Âcip ve karısı hakkındaki haberi gerçekleşmiştir. Çünkü daha önce kendi zât-ı nebevîleri kralı ikaz buyurmuşlardı ve: “Allah’a imanı olan mü’min bir kişiyi öldürdünüz ve bahçesini elinden aldınız. Eğer adamın kanı pahasını ödemezseniz ve aldığınız bahçeyi de mirasçılarına geri vermezseniz, ikinizde aynı yerde öleceksiniz. Cesedinizi gömen olmayacaktır. Kendi başınıza çürüyüp dağılacaksınız ve yalnız kemikleriniz ortada kalacaktır” demişti. Biraz önce de söylediğimiz gibi bunlar aynen vukua gelmiştir.*
- 9- *Son ikazlarında kavmine; “Bilmediğiniz bir ordu gelecek ve sizi kılıçtan geçirecektir...” demişlerdi.*

Bu da gerçekleşmiştir. Nitekim daha önce bundan da bahsetmiş bulunuyoruz.

Diğer bir kısım kaynaklarda Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin bir kaç mucizesinden daha bahs olunmaktadır. Fakat biz bu kaynakları ve gösterilen mucizeleri itimada layık bulmadık. Onun içindir ki kitabımıza almadık.

Buraya, Kur’an-ı Kerim’in Saffat Sûresi’ndeki şu ayeti kerimeleri naklederek bu bahsi bağlıyoruz:

Şüphe yoktur ki Hazreti İlyas (a.s.) da -kavmini hidayete çağırarak için- bizim tarafımızdan gönderilen peygamberlerdendi. Hani ya o kavmine: “Hâlâ -bulunduğunuz kötülüklerden kaçınıp- sakınmayacak mısınız? Yaratıcıların en güzelini bırakıyorsunuz da adına Baal denilen putu mı tapıyorsunuz? Ona yalvarıyorsunuz? Halbuki Allahü Teâlâ hazretleri sizin rabbinizdir. Sizden önce gelen babalarınızın -ve atalarınızın- da Rabbidir” demişti.²

² Saffat, 123-126.

Yani:

Bu azgın millet, Allah'ın peygamberinin davetini kabul etmediler. Bu yüzden dünyada cezaya uğradılar. Kıyamet gününde ise cehennem azabında yanmak üzere oraya getirileceklerdir. Bu, onların inkârlarının cezasıdır. Ama ona yürekten iman eden mü'minler bu cezaya uğramayacaklardır. Onlar, Allah'ın kendilerine vadettiği cennette gireceklerdir.

Ve onu sonra gelenlerin üzerine bıraktık.³

Yani:

Hazreti İlyas'ın (a.s.) adını ve mücadelesini, kendisinden sonra gelenlerin dilinde en güzel bir vakıa ve ibret vesikası olmak üzere bırakmış bulunuyor. İnkârcı kâfirler lânetle anılıyorken veya unutulup gidiliyorken o, rahmetle ve hürmetle anılacaktır.

Selam olsun İlyas ve onun hanedanına. Şüphe yoktur ki, biz iyilik edenleri işte böyle mükâfatlandırırız. Çünkü o bizim mü'min kullarımızdandır.⁴

Bu ayeti kerimelerden anlaşılan şudur ki; Yalnız Peygamber olan zevata değil, Allah ve Resûlüne yürekten inanan bütün mü'min kullara Rab-bimiz selam ediyor. Aynı zamanda onları mükâfatlandıracağını vaad buyuruyor.

Ne mutlu bu saadete erebilenlere!

³ Saffat, 129.

⁴ Saffat, 130-132.

“İsmail’i, Elyesâ’ı, Yunus’u ve Lût’u da birer hidayet rehberi kılmıştık. Bunların hepsini de âlemlerin -bütûn insan-ların- üzerinde faziletli kıldık.” (En’am, 86)

HAZRETİ ELYESÂ ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimizin babasının adı; “Ahtup” idi. Muhterem annelerinin adı bilinmemektedir.

Zât-ı nebevîlerine; “İhtiyar hanımın oğlu” manasına “İbnül Acûze” de denilmektedir.

Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz, Hazreti İlyas (a.s.) efendimizden sonra nübüvvet şerefi ile şereflendirilmiştir. Elde mevcut olan mukaddes kitaplarda bu zâtın adı “Eşmuil” olarak geçmektedir. Elyesâ kelimesinin İbranicedeki telaffuzu bu olsa gerek.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz onu, kavminden saklandığı sıralarda tanımıştı. O sıralarda Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz pek genç bulunuyorlardı. Ne var ki, mühimce bir hastalığa yakalanmışlardı. Elleri ve ayakları tutmuyordu. Bu şekilde yıllarca yatakta kalmıştı.

Muhterem ve mübarek babaları vefat etmişti. Ona annesi bakıyordu. Annesi ise çok fakir idi. Üstelik bir hayli yaşlanmıştı.

O günlerde Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz onların evlerine uğramıştı. Yatakta yatmakta olan bu gencin vücudunda mübarek ellerini dolandırdı ve dua buyurdu. Onun duası ile Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimizin bütün hastalıkları anında geçti. Sanki ömründe hiç hastalanmamış, gibi yaktan kalktı. Yeniden sıhhatine, gençliğine ve kuvvetine kavuştu. Eskisinden daha yiğit ve daha güzel bir delikanlı oluvermişti.

Bu büyük mucizeyi gördükten sonra hemen ona bağlandı. Kendileri olsun, muhterem ve mübarek anneleri olsun, bir daha Allah'ın Peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimizden ayrılmadılar.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz yeniden davet vazifesi ile vazifelendirilmişti. O, bu büyük risalet vazifesini yapıyorken Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz de hepten yanlarında bulunuyordu. Davet ve peygamberlik vazifesini birlikte yürütüyorlardı. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz için, kardeşi Hazreti Harun (a.s.) efendimiz ne ise, Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz için Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz o idi. Çünkü birbirlerinden hiç ama hiç ayrılmıyorlardı.

Hazreti İlyas (a.s.) efendimiz göklere doğru uçup gidiyorken mübarek kesesini ona atmıştı. Bu; davet ve risalet vazifesinin bundan sonra kendisine ait olduğunun alameti idi.

Gerçekten de öyle oldu. Bu ana kadar Allah'ın Peygamberi Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin yardımcısı olarak hizmet etmişlerdi. Bundan sonra ise kendilerine vahy-i ilâhiyye geldi. Risalet=Peygamberlik vazifesi ile vazifelendirildi. Bu ilâhî vazife kendilerine Allah tarafından ihsan buyruluyorken kırk yaşlarında bulunuyorlardı.

Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz bundan sonra tek başlarına davet vazifesine başladılar. Devamlı olarak insanların arasında dolaşıyorlardı. Onlara vaaz ve nasihatte bulunuyorlardı.

Ne var ki, Kral Âcib'in insanların üzerindeki baskısı devam ediyordu. Biraz da onun tesiri ve korkusu ile olmalı ki, insanlar Allah'ın peygamberinin davetine yaklaşmıyorlardı.

Nihayet Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz onları, ilâhî ceza ve azap ile tehdit etmeye başladı.

— Putperestlikten dönmez ve Allah'a iman etmezseniz Rabbim sizi cezalandıracaktır. Üzerinize bilmediğiniz bir ordu gelecektir. Hepinizi kılıçtan geçireceklerdir, diyordu.

Baalbekliler Allah'ın peygamberinin bu tehdidi ile alay ediyorlardı. İnanmak istemiyorlar ve kabule yaklaşmıyorlardı.

O günlerde Amalika kavminin bir kısmı, Kızıl Deniz sahilinin üst taraflarında yaşıyorlardı. Bu kavim, büyük bir ordu toplanarak Filistin topraklarına yürüdü. Buraları ele geçirdikten sonra da Lübnan'a indi.

Baalbekliler ve kralları Âcip, Amalika ordusuna karşı duracak kuvvet ve kudreti kendilerinde bulamadılar. Çünkü daha onlar kendilerini toparlamadan Amalikalılar bastırmuşlardı.

Amalikalılar çok zalim ve merhametsizce hareket ediyorlardı. Baalbeklilerden kadın ve erkek tam dört yüz bin kişiyi kılıçtan geçirdiler.

Bu harp esnasında Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz ve kendilerine iman eden mü'minler bir dağa çekilmişlerdi. Bulundukları yerden; azgın ve putperest Baalbeklilerin, azgın ve putperest bir ordu tarafından nasıl cezalandırıldıklarını görüp duruyorlardı.

Zaten Allah'ın kanunu budur. Bir zalim kavmi cezalandırmak istediği zaman onların üzerine bir başka zalim kavmi musallat eder. Zalim ve azgınlara cezalarını böyle verir.

Nitekim Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes hazretleri Kur'an-ı Kerim'inde şöyle ferman buyurmuşlardır:

Ve işte böylece kendi kazandıkları günahlarından dolayı zalimleri birbirlerine musallat ederiz.¹

Bu büyük felaketi gördükten sonra Baalbek'te geriye kalanlar Allah'ın peygamberine iman ettiler. Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz de onların arasında, dinlerini öğreterek huzur içinde yaşadılar.

Şerefli ömürleri 120 veya 127 seneye ulaşınca bu fani âleme veda ettiler. Kabri şerifleri yine Baalbek'te bulunmaktadır. Bazı kaynaklar onun Kudüs'te defnedildiğini bildirmektedir. Tabi gerçeği Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Hazreti Elyesâ (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Kur'an-ı Kerim'de Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimizin şerefli ve mübarek ismi iki yerde geçmektedir. Birisi En'am Sûresi'nin 86. ayeti celilesindedir ve şöyledir:

İsmail'i, Elyesâ'ı, Yunus'u ve Lût'u da birer hidayet rehberi kılmıştık. Bunların hepsini de âlemlerin -bütün insanların- üzerinde faziletli kıldık.²

¹ En'am, 129.

² En'am, 86.

Burada, Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimizin tıpkı Hazreti İsmail, Hazreti Yunus ve Hazreti Lût (a.s.) efendilerimiz gibi üstün bir peygamber olduğu beyan buyrulmaktadır. Yalnız her hangi bir mucizesinden bahsedilmemektedir.

Bu ayeti kerimleri tefsir eden âlimlerimiz de onun mucizesinden söz etmiyorlar.

Diğeri de Sâd Sûresi'nin 48. ayeti kerimesindedir. Orada da şöyle buyrulmaktadır.

Ve İsmail'i, Elyesâ'ı ve Zülküflü de hatırla! Bunların her birisi en hayırlı kişilerdendir.³

Bu nebiyyi muhteremin mucize olarak yalnız kavmine haber verdiği azap tehlikesi bilinmektedir. O kavmine:

— Üzerinize bilinmeyen bir ordu gelecek ve sizi kılıçtan geçirecektir, demişti.

Gerçekten de Allah zalim bir kavim olan Amalikalıları onların üzerine musallat kılmıştı. Bunlar, zalim ve putperest bir kavim olan Baalbeklilerden tam dört yüz bin kişiyi kılıçtan geçirmişlerdi.

Ne var ki, hayatı boyunca Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin yanından ayrılmamışlardı. Davet ve risalet vazifesini birlikte yürütüyorlardı. Hazreti Harun (a.s.) efendimiz, nasıl Hazreti Musa (a.s.) efendimizden ayrılmamışsa bu da Hazreti İlyas (a.s.) efendimizden ayrılmamıştı.

O halde Hazreti İlyas (a.s.) efendimizin mucizeleri, aynı zamanda onun da mucizeleri sayılmaktadır.

Merhum İmam Suyûti hazretlerinin *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur* adındaki tefsirinde Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimizin şu mucizesinden bahsedilmektedir:

“Beni İsrail Kralı Tâlût, Hazreti Davud (a.s.) efendimize kötülük etmişti. Bu yüzden insanların nefretini kazanmış bulunuyordu. Çünkü emrinin altında bulunan insanların hemen hemen tamamı ondan yüz çevirmişlerdi.

Kral Tâlût ne yapacağını şaşırılmıştı. Nihayet hatasını kavramış bulunuyordu. Tevbe etmek istiyordu. Ne yapacağını ve nasıl tevbe edeceğini bilemiyordu. Çünkü onların şeriatında tevbe etmek çok zordu. Tevbe et-

³ Sâd, 48.

mek için ya bir peygamber lâzımdı. Yahut da Allah'tan tevbenin kabul olunduğuna dair bir işaretin zuhur etmesi gerekli idi. Onun zamanında ise Davud (a.s.) edendimizden başka bir peygamber yoktu. O, ise kral Tâlût'tan kaçıyor ve saklanıyordu.

Kral Tâlût'un tevbe telkin edecek bir kimse bulunmadığı için perişandı. Gece gündüz ağlıyor ve gözyaşları döküyordu.

Kral Tâlût, bir gece kendi başına mezarlığa gitmişti. Orada kendi günahlarına ağlıyordu. Bir ara mezardan bir ses geldi. Ses ona şöyle diyordu:

— Def ol başımızdan ey zalim Tâlût... Bizi öldürdün. Çocuklarımızı yetim, karılarımızı da dul bıraktın. Yaptığın bu kötülük yetmiyormuş gibi, şimdi gelmiş, bizi mezarımızda da rahatsız ediyorsun.

Kral Tâlût bu sestten irkildi. Sonra kendisini toparlayarak:

— Günahlarımın büyüklüğünü biliyorum, dedi. Allah aşkına nasıl tevbe edeceğimi bana gösteriniz...

Mezardan gelen ses şu cevabı verdi:

— Hemen sarayına dön. Sana tevbe yolunu gösterecek birini orada bulacaksın...

Bunun üzerine Kral Tâlût yerinden kalktı ve sarayına döndü. Sarayın kapısında kendi ekmekçisine rastladı. Ekmekçi, kralını bu şekilde görünce şaşırdı. Çünkü çok ağlamıştı.

— Neyiniz var efendimiz, neden bu kadar üzgünsünüz? Diye sordu.

Kral da:

— Günahlarıma ağlıyorum. Tevbe etmek istiyorum. Allah aşkına nasıl tevbe edeceğimi biliyorsan bana öğret, diye yalvardı.

Ekmekçi de:

— Ben ihtiyar bir hanım tanıyorum. Sizi onun yanına götüreyim. Ümit ederim ki bu hanım size nasıl tevbe edeceğinizi öğretebilecektir...

Aynı gece beraberce ihtiyar hanımın evine gittiler. Ekmekçi önden giderek hanıma durumu anlattı. Hanım:

— Ben Allah'ın Peygamberi Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimizin kabrinin nerede olduğunu biliyorum. Onun kabrinin aşına gidelim. Krala tevbeyi o telkin buyursun, dedi.

Birlikte hiç vakit geçirmeden onun kabri şerifine gittiler. Bu hanım ismi azam duasını biliyordu. Allah'ın peygamberinin kabri şerifinin başında bu duayı okudu ve:

— Allah'ın izni ile kalkınız ya Nebiyyallah! Diye seslendi.

Birden bire kabir sarsıldı ve yarıldı. Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimiz mübarek sakallarından topraklar dökülerek kalktı. Kabrin başında bu üç kişiyi görünce onlara:

— Ne var, ne oluyorsunuz? Yoksa kıyamet mi koptu? Diye sordu.

İhtiyar hanım konuştu:

— Hayır ya Nebiyyallah, dedi. "Kıyamet kopmadı. Bu kral Tâlût'tur. Günahlarına tevbe etmek için sizin huzurunuzda gelmiş bulunuyor."

Bunun üzerine Allah'ın Peygamberi Tâlût'a dönerek:

— Neler yaptın Tâlût? Diye sordu.

— Ya Nebiyyallah, yapmadığım bir kötülük kalmadı. İnsanoğlu, insan olarak neler yapmaya muktedirse hepsini de yaptım. Ama şimdi pişmanım. Tevbe etmek istiyorum. Fakat nasıl tevbe edeceğimi bilemiyorum. Bunun için sizin huzurunuzda gelmiş bulunuyorum. Benim tevbe mi kabul buyurunuz, diye yalvardı.

Bunun üzerine Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimiz şöyle konuştu:

— Oğullarını yanına al. Kendi başınıza düşman üzerine gidiniz. Allah yolunda düşmanlarla vuruşunuz. Önce oğullarınız şehit düşecektir. En sonunda da sen şehit oluncaya kadar düşmana kılıç çalınız. Sizin tevbeyiz ve affınızın yolu budur.

Allah'ın peygamberi bu sözleri söyledikten sonra tekrar kabrine girdi ve gözden kayboldu."⁴

Bu hâdisenin daha geniş tafsilatı, Hazreti Davud (a.s.) efendimizin mucizeleri anlatılıyorken gelecektir.

Bu hâdisenin kral Tâlût'a rehber olan o ihtiyar hanım için keramettir. Allah'ın Peygamberi Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz için ise mucizedir.

Bu hâdisenin şu gerçeği ortaya koymaktadır:

Allah'ın Peygamberi, kabir âleminden dahi insanlara yardıma devam ederler. Çünkü hakikatte ölüm diye bir şey yoktur. Ölüm, sadece bu fani

⁴ Ebü'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr Suyuti, *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur*, C. 1, s. 319.

âlemden göç etmektir. Ölen insanın fani vücudu toprak altında dağılıp gidiyorken ruh kendine ait makama gitmektedir. Allah'ın Peygamberleri ise Allah'ın yanında en yüce makamlarda bulunmaktadır. O halde Allah'ın izni ile o âlemden dahi yardımda bulunurlar ve şefa'at ederler.

Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimiz bu fani âlemde 120 sene -diğer bir rivayette 127 sene- yaşamışlardır. Hazreti İlyas (a.s.) efendimizden sonra tam doksan sene peygamberlik yapmışlardır. Hiç şüphe yoktur ki bu uzun peygamberlik seneleri içinde pek çok mucizeleri meydana gelmiştir. Fakat araya giren zaman, bunları perdelemiş ve unutturmuştur.

Biz; Kur'an-ı Kerim'de şerefli ismi geçen ve nübüvveti haber verilen bu muhterem ve büyük peygambere iman ediyoruz. Her peygamber gibi onun da birçok mucizelerinin bulunduğu inaniyoruz.

Yüce Rabbim bizi, bu imanla yaşatsın, bu iman ile ruhumuzu alsın ve bu iman ile huzuruna çağırsın. Âmin.

“Ve Allah’ın izni ile onları bozguna uğrattılar. Davud da Câlût’u öldürdü. Ve Allah ona saltanat ve hikmet verdi ve ona dilediği ilimlerden öğretti. Allahü Teâlâ hazretleri, insanların bir kısmını diğerleri ile yok etmiş olmasaydı muhakkak ki yeryüzü fesada uğrardı. Fakat Allahü Teâlâ hazretlerinin bütün âlemlere karşı ihsan buyurduğu üstünlük vardır.” (Bakara, 251)

HAZRETİ DAVUD ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz, Hazreti Elyesâ’ (a.s.) efendimizden sonra peygamber olmuştur. Kendileri Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin neslinden geliyorlardı. Muhterem ve mübarek babalarının adı “Bişâ” idi. Bu, bazı kaynaklarda “İşâ” olarak geçmektedir.

İsrailoğulları çöllerde hepten göçebe olarak yaşıyorlardı. Diğer milletler gibi başlarında kralları yoktu. Kendilerini hepten din âlimleri idare ediyordu.

Onlar bu göçebe hayatından bıkip usandılar. Kendi peygamberlerine müracaat ederek:

— Rabbına niyaz et de bize de bir kral göndersin. Bizler bu kralın hükmü altında toplanalım. Derli toplu bir millet olalım. Sonra da bizi tazyik edip duran diğer milletlerle harp edelim. Zira göçebe hayatı yaşamaktan ve başka milletler tarafından ezilip durmaktan usandık artık, dediler.

Bunun üzerine o zamanın nebisi Hazreti Samuel (a.s.) efendimiz, Tâlût adındaki bir zâtı onlara kral olarak seçti. Kral Tâlût, Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin ana bir kardeşi olan Bünyamin’in neslinden geliyordu.

Ne var ki, İsrailoğulları kötü huylu ve ahlâksız bir millettir. Hem başlarına bir kral istediler. Hem de Tâlût kral olunca onu küçümsediler. Onun krallığını kabule yanaşmadılar. Halbuki o, Allah'ın emri ve vahyi ile bu vazifeye getirilmişti.

Bununla beraber Kral Tâlût disiplini sağladı. Çünkü cismen kuvvetli bir zât idi. İlimde de pek ileride bulunuyordu. İsrailoğullarını itaat altına aldı. Civardaki düşmanlarla harp ederek birçok zaferler kazandı.

O günlerde Filistin'in batı taraflarında Amalikalılar yaşıyorlardı. Bunlar, oldukça kuvvetli bir devlet kurmuşlardı. Amalikalılar harpçi ve gözü pek bir millettir. Başlarında Câlût adında bir kral vardı. Bu kral çok zalim ve kan dökücü idi. Aynı zamanda cesur ve yiğit bir adamdı. Câlût tek başına bin kişi ile harp edebiliyordu. Bütün Filistin halkı ve İsrailoğulları, Câlût'un kuvvet ve kudretini tanıyorlardı.

Bu kuvvetli ve zalim kral, İsrailoğullarının yeni kralı Tâlût'a harp açmıştı. Tâlût da ordusunu toplayarak onu Ürdün Irmağı kenarında karşıladı. Fakat Tâlût'un orduları Amalikalılardan ve kralları Câlût'tan korktular ve dağıldılar. Kral Tâlût'un yanında yalnız 313 kişi kalıvermişti. Bu durum karşısında ne yapacağını şaşırان Tâlût, ırmağı düşmanları ile kendi arasına alarak beklemeye başlamıştı.

O zamanlar Hazreti Samuel (a.s.) efendimiz henüz sağdı ve orduda bulunuyordu. Kral Tâlût ona müracaat ederek:

— Ey Allah'ın nebisi, bu durumda ne yapmamız gerekir? Bize yol göster, diye yalvardı.

O da:

— Hazreti Yusuf (a.s.) efendimizin evlatlarından Bişa'nın oğlu Davud'u bulunuz. Bu zalim Câlût'u o öldürecektir, müjdesini verdi.

Hazreti Bişa'nın sekiz oğlu vardı. (Bazı kaynaklarda onun 13 oğlunun bulunduğu kayıtlıdır.) Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bunların en küçükleri idi. Çobanlık yapıyordu. Sapan taşı atmakta çok maharetli idi. Muhterem babaları onun bu sahadaki üstünlüğünü biliyordu. Çünkü bir defasında babasına:

— Babacığım, ben sapanımla attığım her şeyi vurabiliyorum. Hiç bir taşım boşa gitmiyor. Hepsi de hedefine ulaşıyor, demişti.

Babası da:

— Müjde oğlum, demişti ona. “Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri senin rızkını sapanından verecektir.”

Bir başka zamanda ise babasına şu haberi vermişti:

— Babacığım, bu gün iki dağın arasında koyunlarımı otlatıyorken bana bir erkek aslan hücum etti. Ben aslanı yakaladım. Üzerine bindim. Kulaklarından tuttum. Bana hiç bir şey yapamadı. Sonra da onu öldürdüm. İşte postu.

Babası da ona şunları söyledi:

— Bu senin için bir müjdedir yavrucuğum. Allahü Teâlâ hazretleri senin için bir hayır istiyor. Bunu zamanı gelince sana verecektir. O halde kimseye söyleme ve sırrını kendine sakla...

Yine bir başka gün o babasına:

— Babacığım, dedi. “Dağlarda koyunlarımı otlatıyorken Allah’ın zikri ile meşgul oluyorum. Ama bakıyorum ki bütün dağlar ve dağlarda bulunan canlı ve cansız varlıklar benimle beraber zikir ve tesbihte bulunuyorlar. Bu nedir acaba?”

Muhterem ve mübarek babası gözleri dolarak:

— Müjde yavrucuğum, dedi. “Bu Allahü Teâlâ hazretlerinin sana ih-san buyurduğu büyük bir hayırdır.”

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz de bu meziyetlerin bulunduğunu muhterem babalarından başka kimsecikler bilmiyordu.

Kral Tâlût, Allah’ın Peygamberi Hazreti Samuel (a.s.) efendimizden bu müjdeyi alınca merakla:

— Bu gencin alâmeti nedir? Onu nerede bulacağız ve nasıl tanıyacağız? Diye sordu.

Allah’ın peygamberi içinde mukaddes yağ bulunan bir kırbayı ve yanında taşıdığı bir miğferi gösterdi ve:

— İşte alameti bunlardır. Bu mukaddes yağı onun başına döktüğünüz zaman yüzüne akmadığını ve bir taç gibi başında durduğunu göreceksin. Bu miğfer de onun başına tıpa tıp uyacaktır. Ondan başka bir zâtın başına bu miğfer olmaz, dedi.

Bunun üzerine Kral Tâlût, ordunun içinde bulunan Hazreti Bişâ’yı çağırıldı.

Ona:

– Senin kaç oğlun vardır? Diye sordu.

O da:

– Yedi oğlum vardır efendimiz, dedi. “Hepsi de bu orduda ve sizin emrinizde bulunmaktadır.”

Onları huzura çağırdılar. Miğferi birer birer hepsinin başına koydular. Fakat hiç birisinin başına miğfer uymadı. Kral Tâlût Bişâ’ya:

– Senin başka oğlun yok mudur? Diye sordu.

Hazreti Bişâ:

– Bunlardan başka oğlum yoktur efendimiz, cevabını verdi.

Kral Tâlût, Allah’ın peygamberine baktı. O da:

– Bişâ’nın bir oğlu daha vardır. Onu söylemiyorlar, dedi.

Kral Tâlût Bişâ’ya dönerek:

– Bak Allah’ın peygamberi seni yalanlıyor ve bir oğlun daha olduğunu söylüyor. Ne dersin? Dedi.

Hazreti Bişâ da:

– Allah’ın peygamberi elbette doğru söylüyorlar. Benim bir oğlum daha vardır. Ama o henüz küçüktür. Boyu gelişmemiş, vücudu zayıf ve hastalıklıdır. O kırlarda çobanlık yapıyor ve koyunlarımızı otlatıyor. Onun düşmanla harp edecek kudreti olmadığı içindir ki size haber vermedim, dedi.

Onu, olduğu yerden çağırmak için Kral Tâlût bizzat kendisi gitti. O sırada yağmur yağmıştı. Vadiden seller akıyordu. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz mübarek bacaklarını sıvamışlardı. Suya dalıyorlar ve koyunlarını kucaklayarak karşı tarafa geçiriyorlardı. Bu manzara kralın çok hoşuna gitti. Kendi kendine:

– İşte tam aradığım adam bu. Çünkü hayvanlara sevgi ve şefkat gösteren insan, diğer insanlara daha çok merhametli davranır, dedi ve Hazreti Davud (a.s.) efendimizi huzuruna çağırdı.

Elinde tuttuğu peygamber miğferini başına koydu. Miğfer onun mübarek başına tıpa tıp uymuştu. Sonra mukaddes yağı başına döktüler. Yağ onun şerefli başının üzerinde bir taç gibi kaldı ve mübarek yüzlerine akmadı.

Bu durumu gören Tâlût'un gönlü rahatladı ve:

– Düşmanımızın kralı Câlût'u öldürebilir misin? Diye sordu.

O da:

– Evet, ben Allah'ın izni ile Câlût gibi niceleri tepeleyebilirim. Ama bu vazifeyi yaptığım zaman bana mükâfat olarak ne vardı? Diye sordu.

Kral Tâlût da:

– Câlût'u öldürebildiğin takdirde seni kızlarımdan birisi ile evlendireceğim ve seni tahtımın varisi ilân edeceğim...

– Kabul ediyorum.

– İyi ama harp sanatını biliyor musun? Bu sahada bir alışkanlığın var mı?

– Şimdiye kadar hiç harp etmedim. Ama Allah'ın izni ile Câlût'u öldürebilirim.

– Fakat Câlût çok kuvvetlidir. O, bin kişiye karşı gelecek bir silahşördür. Sen ise henüz çok küçüksün.

– Benim cürümüme bakmayınız siz. Çobanlık yapıyorken kaç kere kurt, ayı, kaplan ve hatta aslanlara rastladım. Onlar benim koyunlarımı alıp götürüyorlardı. Ben ise onların arkalarından koşarak yetişebiliyorum. Bu canavarları sakallarından veya kulaklarından yakalıyordum. Ağzlarını açarak koyunlarımı kurtarıyordum. Kendilerini de öldürüyordum. Bu kuvvetli ve yırtıcı canavarlar bana hiç bir şey yapamıyorlardı.

– O halde buyurunuz, harpteki hizmetinizi de görelim, diyerek onu alıp götürdüler.

Orduya kattılar.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz orduya katılmak üzere geliyorlarken yolda bir taş ona selam verdi ve:

– Ya Davud, beni yanına al. Çünkü ben Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizin taşıyım, dedi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz taşı alarak yanında taşıdığı çantasına koydu.

Bir müddet sonra yolda bir taş daha ona selam verdi ve:

– Ya Davud, beni yanınıza alınız. Çünkü ben Allah'ın Peygamberi Hazreti Harun (a.s.) efendimizin taşıyım, dedi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu taşı da alarak çantasına koydu.

Biraz daha yürümüşlerdi. Yine bir taş ona selam verdi ve:

— Ya Davud, beni yanınıza alınız. Çünkü Câlût'u öldürecek olan taş benim, dedi.

Hazreti Davud (a.s.) bu taşı da alarak çantasına koydu. Sonra gelip orduya katıldı.

Bu sırada Filistin ordularının kumandan ve kralı Câlût mübareze meydanına çıkmış bulunuyordu. Meydanın ortasına atını sürdü ve:

— Ey İsrailoğulları, içinizde benimle dövüşecek kimse yok mu? Biliyorsunuz ki, kim beni mağlup ederse o benim krallığıma sahip olacaktır. Ama ben kimi mağlup edersem onun krallığını ve saltanatını elinden alırım, diye bağırıyordu.

İsrailoğullarının tamamının yüreğine bir korku düşmüştü. Orduda bulunan hemen herkes korku ile titriyordu. Kral Tâlût Hazreti Davud (a.s.) efendimize dönerek:

— İşte Câlût denilen adam budur. Nasıl? Onu öldürebilecek misin? Dedi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz de ona:

— Endişe etmeyiniz efendimiz, onun eceli benim elimdedir, cevabını verdi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimize zırh ve miğfer giydirdiler ve silahları kuşandılar. Fakat o bu silahlara alışkın değildi. Onun içindir ki silahların altında kıpırdıyamadı. Hemen onları geri çıkardı. Kral Tâlût şaşırmişti:

— Silahlarını neden çıkartıyorsun? Dedi. Yoksa Câlût'tan sen de mi korktun?

— Hayır, efendimiz korkmadım, dedi o da. "Ne var ki ben bu silahlara alışkın değilim bana şu sapanımla değneğim yeter. Çünkü Rabbim bana yardım edecek olursa bu silahların bir faydası olmaz."

Sonra değnek ve sapanını yanına aldı. Taş çantasını da omzuna astı. Câlût'un üzerine yürüdü.

Câlût karşısında asker yerine bir çobanı görünce şaşkınlığa uğradı. Ona yaklaşarak:

— Kimsin sen? Ne istiyorsun? Diye sordu.

O da:

— Dövüşmek için bir adam istemedin mi? İşte ben geldim, Câlût gümeye başladı.

— Bu değnek ve sapanla mı harp edeceksin?

— Evet, bunlarla...

— Bunlarla ancak köpeklerin karşısına çıkılır. Ben köpek miyim ki, karşıma sapan ve değnekle geliyorsun?

— Köpekler sahibine itaat ederler. Sen ise seni yaratanı tanımıyorsun. Bu bakımdan köpeklerden daha adi ve daha şerefsiz bir insansın.

— O halde sıkı dur, seni parçalayacağım. Etini vahşi hayvanlara ve yırtıcı kuşlara yem yapacağım.

— Yanılıyorsun. Ben senin leşini köpeklerle vereceğim.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin bu sözlerine fena halde sinirlenen Câlût, atını hızla koşturdu. Elindeki çelik gürzü onun üzerine savurdu. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz kendisinden hiç de umulmayan bir çeviklikle yana sıçradı ve gürzün darbesinden kurtuldu. Sonra da Câlût geri dönünceye kadar çantasındaki taşları çıkardı. Birinci taşı çıkarıyorken:

— İbrahim ilahının adı ile, dedi.

İkinci taşı çıkarıyorken:

— İshak'ın ilahının adı ile, dedi.

Üçüncü taşı çıkarıyorken de:

— Yakub'un ilahının adı ile, dedi.

Sonra da kendisine selam veren ve:

— Câlût'u öldürecek olan taş benim, diyen taşı sapanına koydu ve hızla çevirmeye başladı.

Tam o sırada Câlût atını çevirmiş ve ordusunun tarafına geçmişti. Yeniden atını koşturdu. Hazreti Davud (a.s.) efendimizin üzerine doğru sürmeye başladı. Tam o sırada Hazreti Davud (a.s.) efendimiz;

— Allah'ın yüce adı ile ve Allah en büyüktür, diyerek sapanındaki taşı Câlût'a fırlattı.

Taş büyük bir süratle Câlût'un iki kaşının tam ortasına çarptı. Beynini dağıttı ve kafasını delerek arkadan çıktı. Taş, Allah'ın kudreti ile o kadar

hızlı çarpmıştı ki, Câlût'un kafasını deldikten sonra onun arkasında duran ünlü kumandanlardan tam 33 adedinin kafasını delip geçmişti.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz beyni dağılarak bir ağaç kütüğü gibi yerlere yığılan Câlût'un cesedini ayaklarından sürükleyerek Kral Tâlût'un huzuruna getirdi ve ona:

— İşte efendimiz en büyük düşmanımızın cesedi, dedi.

Kral ve onun ordusu pek çok sevindiler. Bu sevinçle başsız kalan Kral Câlût'un ordusuna yüklendiler. Onları mağlup ve perişan ederek büyük ganimetler aldılar. Muzaffer olarak yurtlarına döndüler.

Allah'ın kitabı Kur'ân-ı Kerim, Hazreti Davud (a.s.) efendimizin bu zaferini şu ayeti kerime ile bize haber vermektedir:

Ve Allah'ın izni ile onları bozguna uğrattılar. Davud da Câlût'u öldürdü. Ve Allah ona saltanat ve hikmet verdi ve ona dilediği ilimlerden öğretti. Allahü Teâlâ hazretleri, insanların bir kısmını diğerleri ile yok etmiş olmasaydı muhakkak ki yeryüzü fesada uğrardı. Fakat Allahü Teâlâ hazretlerinin bütün âlemlere karşı ihsan buyurduğu üstünlük vardır.¹

Bir müddet sonra Hazreti Davud (a.s.) efendimiz Kral Tâlût'un huzuruna çıktı ve ona:

— Bana olan vaadinizi yerine getirmenizi istiyorum.

Kral Tâlût da:

— Bir kralın kızı ile mehirsiz olarak evlenmek mi istiyorsun? Diye sordu.

O da:

— Benimle konuşuyorken ortaya mehir diye bir şart koymamıştınız. Ben bir çobanım. Size verecek malım yoktur, şeklinde konuştu.

— O halde ben de senden mal istemiyorum. Mehir olarak yiğit ve kahraman bir insanın yapabileceği bir şey istiyorum.

— Nedir istediğiniz?

— Sahilde düşmanlarımızın kalıntıları yaşamaktadır. Bilindiği gibi bunların hepsi de sünnetsiz olan bir kavimdir. Onlardan iki yüz kadarını öldür. Alamet olarak da sünnet derilerini bana getir. İşte kızımın mehri budur.

¹ Bakara, 251.

Bunun üzerine Hazreti Davud (a.s.) efendimiz yedi kardeşini yanına aldı. Düşmanın üzerine yürüdü. Kardeşlerinin hepsi de mücahit kişilerdendi. Kardeşleri düşmanla vuruşuyorken o sapanı ile düşmana taş atıyordu. Onun taşı kime isabet etse hemen düşüp ölüyordu.

Böylece Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bir gün içinde muradına nail oldu. Kardeşleri ile birlikte, tam iki yüz kâfiri yere serdi. Öldürdüğü kâfirlerin sünnet derilerini keserek bir ipe dizdi ve Kral Tâlût'a getirdi. Ve ona:

— Al istediklerini getirdim. Şimdi bana karımı veriniz, dedi.

Kral Tâlût'un isteği yoktu; ama çaresiz ona kızını verdi ve tahtının varisi olarak da ilan etti.

Bundan sonra Hazreti Davud (a.s.) efendimizi ordusuna başkumandan tayin etti.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz kendisine verilen vazifeyi muvaffakiyetle yerine getiriyordu. Hangi harbe katılsa kısa zamanda muvaffak oluyor ve muzaffer olarak dönüyordu.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin yiğitliği ve harpteki muvaffakiyetleri dillere destan olmuştu. Artık herkes onu konuşuyor ve onu seviyordu.

Onun bu kadar sevgi ve alaka toplaması Kral Tâlût'u ürkütüyordu. Gönlüne haset ve kin girmişti. Ne yapıp onu ortadan kaldırmak istiyordu. Bu maksatla onu sık sık harplere gönderiyordu. En çok tehlikeli yerlere onu sürüyordu. Fakat Hazreti Davud (a.s.) bütün bu tehlikelerden sıyrılmasını biliyor ve yine muzaffer olarak geri dönüyordu.

Bütün bunlar Tâlût'u memnun edeceği yerde, kin ve hasedini daha da çok artırıyor. O kadar ki, bir gece Hazreti Davud (a.s.) efendimizi kendisi öldürmeye karar verdi. Ne var ki onun bu kötü kararından kızı ve Hazreti Davud (a.s.) efendimizin hanımı Hazreti Mikyal (r.anha) validemizin haberi oldu. Efendisine durumu bildirdi ve ona:

— Babam seni bu gece öldürecek. Buradan kaçsan iyi edersin, dedi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz ise hanımına:

— İyi ama onun beni öldürmesi için ortada bir sebep yok. Ölüm cezasını gerektirecek bir suç işlememiş bulunuyorum. O halde babam beni neden öldürsün? Diye sordu.

Hanımı da:

— Bilmiyorum, dedi. “Bildiğim bir şey varsa onun seni mutlaka öldüreceğidir. Bu haberi bana yalan söylemesi mümkün olmayan birisi getirdi. Bir an evvel buradan uzaklaşsan iyi edersin.”

— Güzel; ama artık kaçmam bu saraydan çıkmam mümkün değildir. Sen ne yap yap. Bana bir kırba şarap bul, dedi.

Hanımı istenileni yaptı. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz şarap kırbağını bir insan gibi yatağın içine yatırdı. Kendisi de aynı odadaki sedirin altına gizlendi.

Gece yarısından sonra Kral Tâlût onların yatak odasına girdi ve kızına hiddetle:

— Kocan nerede? Diye bağırdı.

O da korkudan titreyerek:

— İşte, dedi. “Yatağında uyuyor.”

Tâlût, elindeki kılıcı şiddetle vurdu. Ortasından ikiye bölünen kırba-daki şarap akmaya başladı. Tâlût bunu, gecenin karanlığında kan zannet-mişti. Şarap kokusu burnuna gelince de:

— Allah Davud’a rahmet eylesin. Ne kadar da çok şarap içermiş, di-yerek odadan çıktı.

Fakat sabah olduğu zaman onu karşısında sağ olarak gördü. Bir şey yapamadığını anlamıştı.

— Bu adam mutlaka benden intikamını alır! Diyerek korkuya kapıldı.

Yatak odasının önüne nöbetçiler koydu. Kapıları da sıkı sıkıya kilit-leyerek yattı.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz, gece yarısından sonra yatağından kalktı. Tâlût’un yattığı odaya geldi. Allah’ın kudreti ile nöbetçilerin gözleri bağ-landı. Onu göremediler. Kilitli olan kapıları da kolaylıkla açarak Tâlût’un yattığı odaya girdi. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz onun başucuna, aya-kucuna sağ ve soluna birer ok sapladı. Sonra yine nöbetçilere gözükm-e-den odadan çıktı. Tâlût sabahleyin uyanınca etrafına saplanan dört oku gördü ve kendi kendine çok utandı.

— Allah Davud’a merhamet etsin. O benden çok daha hayırlı bir adamdır. Ben onu öldürmek için kılıç çaldım ama öldüremedim. Fakat o

bana ulaştığı halde öldürmeden gitmiş... İsteseydi bu okları benim boğazıma saplayabilirdi ve bende sağ kalamazdım, dedi.

Ama çok korkmuştu. İkinci defa nöbetçilerin sayısını artırdı ve kendince emin olan bir başka odada yattı.

Ne var ki, Hazreti Davud (a.s.) yine nöbetçilere gözükmekten onun odasına girdi. Sakalından bir tutam kıl kesti. Elbisesinden de bir parça kesti. Sonra onun abdest ibrigini ve su içtiği sürahiyi de yanına alarak odadan çıktı. Bu işleri yapıyorken Tâlût uyanmamış ve muhafızlar da kendisini görememişti.

Sabah olduğu zaman Tâlût durumu gördü ve çok korktu. Demek oluyor ki, Davud istediği zaman onun yatak odasına rahatça girebiliyordu. Bu durum karşısında damadına sevgi besleyeceği yerde kini arttı. Fırsat bulduğu zaman onu mutlaka öldüreceğine kendi kendine yemin etti. İçindeki kin, haset ve korku onu çılgına çevirmişti.

Bir defasında at üzerinde kırlarda dolaşıyordu. Kırlarda Hazreti Davud (a.s.) efendimize rastladı. Onu kırlarda yalnız gören kral Tâlût'un gözleri sevinçle parladı. Kendi kendine:

— İşte fırsat budur. Şimdi onu rahatça öldürebilirim, diyerek atını üzerine sürdü.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz onu bir sapan taşı ile yere serebilirdi. Fakat Tâlût Müslüman'dı ve onun kayınpederi idi. Onun içindir ki sapanını kullanmadı. Ondan kaçmaya başladı. Dağlara doğru koştu ve bir mağaraya sığındı. O esnada Allahü Teâlâ hazretleri örümceklere emir verdi. Örümcekler ağ örerek mağaranın ağzını kapattılar. Tâlût onun izini sürerek mağaranın ağzına kadar gelmişti. Mağaranın ağzının örümcek ağları ile kapalı olduğunu görünce:

— Eğer buraya girmiş olsaydı, bu örümcek ağları bozulurdu, diyerek geriye döndü.

Kırlarda ne kadar aradıysa da artık onu bulamadı.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu hâdiseden sonra artık şehre dönemedi. Şehirden oldukça uzak bir dağa yerleşti. Burada kendisini seven diğer imanlı kişilerle birlikte kendisini ibadet ve taate verdi.

Tâlût ise onu bulmak için devamlı şekilde arıyordu. Fakat bulamıyordu. Tâlût'un etrafındaki insanlar bu kavgaya üzülmüyorlardı. Krala;

“Damadını affetmesini...” tavsiye ediyorlardı. Fakat kim böyle bir tavsiyede bulunsa Tâlût derhal o adamı öldürüyordu.

Âlimlerden, ibadet ehlinde ve devlet büyüklerinden birçok insan öldürülmüştü. Çünkü bunların hepsi de Hazreti Davud (a.s.) efendimizin affedilmesini istemişlerdi.

İsrailoğulları kralları Tâlût’tan nefret etmeye başladılar. Öyle ki, hemen herkes Tâlût’un başlarından def olup gitmesini ve onun yerine Hazreti Davud (a.s.) efendimizin kral olmasını istiyordu. Bu arzuya katılan büyük bir cemaat Hazreti Davud (a.s.) efendimizin etrafında toplanmıştı. Ona; “Tâlût’u öldürmesini ve yerine geçmesini...” tavsiye edip duruyorlardı. Fakat Allah’ın peygamberi böyle bir cinayete yaklaşmıyordu.

Tâlût bir gün çarşıda dolaşırken rastladığı yaşlı bir hanıma, Davud’u görüp görmediğini sordu. Hanım da ona:

— Sen başımızdan def olup gitsen de yerine Davud’u bıraksan daha hayırlı bir iş yapmış olursun, dedi.

Tâlût, yanında bulunan ekmekçisine:

— Bu kadını yakala ve derhal öldür, emrini verdi.

Fakat ekmekçi ona acıdı ve hanımı gizlice salıverdi. Krala da öldürdüğünü söyledi.

Nihayet Tâlût yaptıklarına pişman olmaya başladı. Çünkü bütün memleket halkı kendisinden nefret ediyordu. Koskoca ülkede onun bir tek dostu kalmamıştı. Bu yüzden olmalı, günahlarına tevbe etmek ve eski haline dönmek istiyordu. Bu maksatla bir gece şehrin mezarlığına gitti. Orada günahlarına ağlamaya başladı. O ağlıyorken mezardan bir ses geldi:

— Defol başımızdan ey zalim Tâlût... Bizleri öldürdün. Karılarımızı dul ve çocuklarımızı yetim bıraktın. Geride kalan yetimlerimiz ve dullarımız şimdi evlerinde gözyaşı döküyorlar. Bütün bu yaptıkların az gelmişçesine geldin, bizi mezarımızda rahatsız ediyorsun... Hemen uzaklaş buradan...

Mezardan bu sesi duyan Tâlût ağlayarak konuştu:

— Allah için sizlere yemin veriyorum. Günahlarıma pişman oldum. Bana tevbe telkin edecek kimdir? Bana onu söyleyiniz!..

Mezardan gelen ses şu cevabı verdi:

– Sarayına dön... Sana delil olacak birini orada bulacaksın...

Tâlût, gözleri yaşlı ve çok üzgün olarak sarayına döndü. Sarayın kapısında onu ekmekçisi karşıladı. Kralın çok perişan olduğunu görünce de:

– Neyiniz var kral hazretleri? Dedi. Neden bu kadar üzgünsünüz?

– Nasıl tevbe edeceğimi bilmiyorum. Bana tevbe telkin edecek birisini bulamıyorum. Böyle birisini tanıyorsan lütfen söyle, diye inledi.

Ekmekçi de ona:

– Kral hazretleri, dedi. “Böyle birisini biliyorum. Fakat onu sana gösterdiğim zaman onu da beni de öldüreceğinden korkuyorum. Eğer aman verirsiniz sizi ona götürebilirim.”

Kral da böyle bir şey yapmayacağına yemin etti. Ekmekçi de bir zamanlar öldürmeye kıyamayarak hayatını bağışladığı ihtiyar hanımın evine götürdü. Bu hanım ismi azam duasını biliyordu.

Yaşlı hanımın evine geldiklerinde önce ekmekçi içeriye girdi ve ona:

– Sana yaptığım iyiliği hatırlıyorsun değil mi? Diye sordu.

Hanım da:

– Evet, hayatımı bağışlamıştınız...

– O halde şimdi sen de bana bir iyilikte bulun...

– Ne istiyorsun?

– Dışarıda bir adam var. Günahlarına tevbe etmek istiyor. Ona yardımcı ol ve yol göster...

Bunun üzerine beraberce dışarıya çıktılar. Fakat yaşlı hanım kral Tâlût’u karşısında görünce onu tanıdı ve korkudan bayıldı.

Ekmekçi onu ayılttı ve korkmamasını söyledi.

– Günahlarına tevbe etmek isteyen kralımızdır. Onu bu sıkıntıdan kurtarman için sana ricaya gelmiş bulunuyorlar...

Kendisini toparlayan hanım:

– Vallahi bu hususta ben bir şey bilmiyorum. Fakat arzu ederseniz sizi Allah’ın Peygamberi Elyesâ’ (a.s.) efendimizin kabrine götüreyim. Orada muradınıza ereceğinizi ümit ederim, şeklinde konuştu.

Beraberce onun kabrinin bulunduğu yere gittiler. Yaşlı hanım, kabrin başucuna durdu ve ezberindeki ismi azam duasını okudu.

Sonra da:

— Ey Allah'ın peygamberi, Rabbin izni ile kalk ve bize yol göster, diye seslendi.

Birden bir sarsıntı oldu. Mezar yarılmıştı. Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimiz mübarek saçlarından ve sakalından topraklar dökülerek kabrinden doğruldu. Karşısında üç kişiyi görünce onlara:

— Ne istiyorsunuz? Yoksa kıyamet mi koptu? Diye sordu.

Kadın da:

— Hayır, ey Allah'ın peygamberi, dedi. “Bu kralımız Tâlût'tur. Tevbe etmek üzere huzurunuzda gelmiş bulunuyor.

Hazreti Elyesâ (a.s.) efendimiz krala döndü ve:

— Ne yaptın Tâlût? Diye sordu.

Kral ağlayarak diz çöktü ve:

— Ya Nebiyyallah, yeryüzünde şer olarak neler varsa hepsini yaptım. Yapmadığım hiçbir günah ve kötülük kalmadı. Bilmem ki size hangisini söylesem...

— Şimdi ne istiyorsun?

— Günahlarıma ve yaptığım kötülöklere pişman oldum. Tevbe etmek istiyorum. Beni kabul buyurunuz ve bana tevbe telkin ediniz. Yahut da bunun yolunu gösteriniz...

— Kaç erkek çocuğun var Tâlût?

— On iki erkek çocuğum var ey Allah'ın peygamberi.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimiz şöyle konuştular:

— Sen ve oğulların Allah yolunda cihada çıkacaksınız. Oğulların birer birer gözünün önünde şehit olacaklardır. En sonunda sen düşmana atılacaksın. Şehit oluncaya kadar muharebe meydanını terk etmeyeceksin. Senin tevben için bundan başka bir yol bilmiyorum.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Elyesâ' (a.s.) efendimiz bunları söyledikten sonra kabri saadetlerine tekrar girdiler. Kabir eski haline dönüvermişti.

Kral Tâlût, eskisinden daha çok üzgün bir şekilde sarayına döndü. Oğullarının kendisine itaat edip etmeyeceğinden endişe ediyordu. Bu yüzden devamlı olarak ağlıyor, gözyaşları döküyordu. Zayıflamış ve sararıp solmuştu.

Nihayet bir gün oğullarını başına topladı ve onlara:

— Ne dersiniz yavrularım, dedi. Ben kendimi ateşe atacak olursam içinizden beni kurtaranınız olur mu?

— Hepimiz seni kurtarmak için canımızı feda ederiz babacığım, dediler onlar da.

— O halde dinleyiniz yavrularım. Allah'ın azabı daha şiddetli ve daha devamlıdır. Ben tevbe etmeyecek olursam Rabbim beni cehenneminde yakacaktır. Cehennemde ise ölüm yoktur. Devamlı azap vardır. O halde beni kurtarmanızı istiyorum. Çünkü beni Allah'ın azabından kurtarmak sizin elinizdedir.

— Ne yapmanız gerekiyorsa emret yapalım babacığım...

Aldığı bu cevaba sevinen Kral Tâlût, olayı olduğu gibi oğullarına anlattı. Çocuklar, biraz korku ve biraz da merakla:

— Tevbenizin kabul olunması için sizin mutlaka ölmeniz mi gerekiyor?

— Evet.

— O halde senin ölümünden sonra bizim yaşamamız gerekmez. Senin istediklerini yapmak bizim için en büyük zevk ve saadet olacaktır.

Oğullarından bu cevabı alan Tâlût hemen hazırlanmaya başladı. Oğulları ile birlikte silahlarını kuşandılar ve kendi başlarına düşman üzerine gittiler. Gerçekten de yiğitçe ve cesurca bir şekilde dövüştüler. Kılıçları ve mızrakları birçok kâfirin göğsünü delip geçti. Sonunda hepsi de birer birer şehit oldular.

Oğullarının ölümünden sonra da Kral Tâlût saatlerce çarpıştı. Nihayet muharebe meydanından o da şehit düştü.

Onu öldüren düşman askeri, Hazreti Davud (a.s.) efendimizle olan düşmanlığını biliyordu. Bu sebeple ve belki de biraz mükâfat koparmak arzusu ile onu aradı ve buldu. Huzuruna çıktığı zaman ise ona:

— Müjdeler olsun sana Ey Davud, dedi. “En büyük düşmanın olan Kral Tâlût’u öldürdüm. İstersen onun cesedini sana gösterebilirim.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bir peygamberdi. Mübarek gönlü sevgi ve şefkat ile doluydu. Onun içindir ki kayın pederinin ölümüne çok üzül-müştü. Hele onun düşmanla çarpışarak şehit olduğunu öğrenince bu üzüntüsü bir kat daha arttı. Onun ölüm haberini getiren adama:

— Evet, o öldü. Ama sen de sağ kalmayacaksın, diyerek adamı hemen oracıkta öldürdü.

Kral Tâlût'un ölümünden kırk gün kadar sonra İsrailoğullarının ileri gelenleri bir araya toplandılar ve Hazreti Davud (a.s.) efendimizin huzuruna geldiler. Ona:

— Bu tahtın yegâne varisi sizsiniz. Biz de sizin idarenizi arzuluyoruz. Başımıza geçiniz ve başsız kalan ülkeyi idare ediniz, dediler.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz de teklifi kabul buyurdu ve tahta geçti.

Bundan sonra Hazreti Davud (a.s.) efendimiz İsrailoğullarının kralı olarak yaşadı. Dağınık olan İsrailoğullarını bir araya ve bir bayrak altına toplamaya muvaffak oldu. Civarda yaşayan ve İsrailoğullarını devamlı olarak rahatsız eden düşmanlarla harp etti. Hepsini de mağlup ederek itaat altına aldı.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin zamanına gelinceye kadar İsrailoğullarının iki kralı bulunuyordu. Hiçbir kralın hükmüne tabi olmaksızın başıboş olarak yaşayanlar da vardı. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu ikiliği ortadan kaldırdı. İsrailoğullarının tamamı tek kral ve tek bayrak altında toplandılar. Çok büyük kuvvet ve kudret kazandılar. Bu yüzdendir ki düşmanları bir daha onları rahatsız edemedi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz Beytüllahm denilen şehirde doğmuştu. Burası, Kudüs'ün cenubundadır. Kudüs'e sekiz kilometre mesafede bir şehrin adıdır. Kudüs'ü kendileri kurdular ve krallığın merkezi haline getirdiler.

Mescidi Aksa'yı ilk önce kendileri yapmaya başlamışlardı. Mescidin duvarları bir adam boyuna gelince Hazreti Davud (a.s.) efendimiz vefat etmişlerdi. Mescidi Aksa, onun oğlu, tahtının varisi ve Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz tarafından tamamlanmıştır. Tafslatı gelecektir.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz kırk yaşlarında bulunuyorlarken peygamberlik şerefi ile şereflendiler. Kral oldukları zaman ise altmış yaşlarında bulunuyorlardı. Bundan da anlaşılıyor ki ömrünün çoğunu saklandığı dağlarda geçirmişti.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz demircilik sanatını biliyorlardı. Demir kendi mübarek ellerinde bir hamur gibi yumuşuyordu. Tarihte ilk defa demirden zincir şeklindeki yumuşak zırhı yapan zât-ı nebevîleri olmuştur.

Kendilerine, dört büyük kitaptan birisi olan Zebûr-u Şerif nâzil olmuştu. Zebûr-u Şerif'in hepsi vaaz ve nasihatlerden ibaretti ve 150 sûre idi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin mübarek sesleri çok gür ve pek güzeldi. Kendileri bu yanık sesleri ile Allah'ın kitabını okuyorlarken akan sular dururdu. Rüzgâr dinerdi. Bütün gökyüzünün kuşları başının üzerinde toplanarak onu dinlerlerdi. Kuşlar gökyüzünde kanatlarını birbirine vererek durulardı. Hem onun üzerine gölge olurlar, hem de Allah kalamını dinlerlerdi.

Yeryüzündeki bütün vahşi hayvanlar, etoburu ve otoburu ile onun etrafında halkalanırlardı. Onun güzel sesini ve Allah kalamını tilavet edisini dinlerlerdi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz, siyaset ve yönetim ilmine bihakkın vakıf bulunuyorlardı. Halbuki kendileri başlangıçta bir çobandı. Babadan ve atadan ona bu ilmi öğreten olmamıştı. Nitekim Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'inde, onun bu üstünlüğünü bize şöyle haber vermişlerdir:

Ve Allah ona saltanat ve hikmet verdi. Ve ona dilediği ilimlerden öğretti.²

Elbette ki ona peygamberlik veren ve kitap indiren Allah bunları da öğretecekti. Onun gücü ve kudreti her şeyin üzerindedir.

Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz buyuruyorlar ki:

— Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti Davud (a.s.) efendimize bir zincir ihsan buyurmuştu. Bu zincir demirden değildi; ama onun kuvvetinde idi. Rengi ise nur gibi parlaktı. Zincirin bir ucu sarayın kubbesinde bağlı idi. Yere uzanan ucunda ise mücevherden yapılmış bir halka bulunuyordu.

Allah'ın peygamberi, bir dava için huzuruna gelenlere bu zinciri tutarak konuşmalarını emrediyordu. Konuşan kişi yalan söylediği takdirde zincir çan sesleri gibi sesler çıkartmaya başlıyordu. Böylece kimin haklı, kimin haksız olduğu kolay bir şekilde meydana çıkıyordu.

Yıllarca bu zincir yerinde asılı kaldı ve adalete yardımcı oldu.

Adamın birisi diğerine kıymetli bir mücevher emanet etmişti. Zamanı gelip de emaneti geri isteyince adam inkâr etti. Emanet sahibi de onu alarak Hazreti Davud (a.s.) efendimizin huzuruna çıkardı. Emaneti alan adam

² Bakara, 251.

çok kurnazdı. Bir baston yapmıştı. Bastonun içini oyarak emanet aldığı mücevherleri onun içine doldurdu. Saraya bu bastonla birlikte gelmişti.

Önce davacı olan adam mukaddes zinciri tutarak konuştu ve davasını anlattı. Zincirden hiçbir ses çıkmadı. Demek oluyordu ki davacı doğru söylüyordu. Sıra o hain adama gelince, elindeki bastonu davacısına verdi ve tutmasını rica etti. Sonra zincire yapışarak:

— Evet, ben bu adamdan emanet olarak bir miktar mücevher aldım. Fakat sonra kendisine verdim. Şu anda mücevherler onun elinde bulunuyor, dedi.

Zincirden hiçbir hareket görülmemişti. Gerçekten de mücevherler sahibinde bulunuyordu. Çünkü baston elindeydi. Mücevherler de bastonun içinde gizliydi.

Orada bulunanlar hayret etmişlerdi. Çünkü bu iki adamın her ikisinin birden doğru söylemesi mümkün değildi.

Bu hâdiseden sonra Allahü Teâlâ hazretleri bu mukaddes zinciri göklere çekti. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz de hükümlerini şehitlere ve yemine dayanarak vermeye başladı.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu fani âlemde yüz sene yaşadı. Altmış yıl peygamberlik yaptı. Hükümdarlığı ise kırk yıl devam etti.

Kabri saadetleri Kudüs şehrinde bulunmaktadır.

Allah bizi şefaatlerine nail buyursun. Âmin.

Hazreti Davud (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Her Peygamber gibi Hazreti Davud (a.s.) efendimizin de pek çok mucizeleri meydana gelmiştir. Bu mucizelerden dördüne Kur'an-ı Kerim'de işaret buyrulmuştur. Sekiz kadar mucizesi de diğer İslamî kaynaklarda bulunmaktadır.

Hiç şüphe yoktur ki yüz yıl devam eden şerefli ömürleri içinde daha çok mucizeler meydana gelmiştir. Fakat bunların bize kadar ulaşabileni yalnız on iki adet mucizedir.

Şimdi onları sıra ile görelim:

1- Allahü Teâlâ hazretleri rüzgârı onun emrine vermişti.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz sapanı ile ne zaman taş atacak olsa Allahü Teâlâ hazretleri rüzgârı onun emrine veriyordu. Rüzgârın da yardımı

ile o, sapanı ile attığını mutlaka vuruyordu. Bu mucize, o henüz peygamberlik şerefi ile şereflenmemişken ve çobanlık yaptığı günlerde belirmişti. Bir gün o babasına:

— Babacığım, ben sapanımla o kadar güzel taş atıyorum ki, attığımı mutlaka vuruyorum, demişti.

Babası da:

— Müjde yavrucuğum, bu sana Allah'ın bir lütfudur. Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri senin rızkını bu sapandan verecektir, şeklinde cevap vermişti.

Gerçekten de babasının söylediği gerçekleşmişti. Çünkü o kral Câlût'u bu sapanla öldürmüştü. Attığı taş o kadar şiddetli bir şekilde çarpmıştı ki, Câlût'un beynini parçaladığı gibi onun arkasında bulunan kumandanlarından 33 kişiyi daha delip geçmişti.

Sapanının bu kudreti sayesinde Kral Tâlût'a damat olmuştu. Bu güne kadar çobanlıkla kırlarda yaşıyorken, birden bire kral damadı olmuş ve saraya yerleşmişti. Hatta daha sonra kendisine ordu kumandanlığı verilmişti.

Kral Tâlût ile araları açıldığı zaman ondan kaçmıştı. Dağlarda yaşıyorken yine bu sapan ile geçiniyordu. Çünkü sapanı ile avlanıyor ve avladığı hayvanların etleri ile gıdalanıyordu.

Bütün bunlar, onun sapanından meydana geliyordu. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu fani âlemde yaşadığı müddetçe bu mübarek sapandan istifade etti durdu.

2- *Vahşi ve yırtıcı hayvanlar Hazreti Davud (a.s.) efendimize bir şey yapamıyorlardı.*

Bu mucizeleri de peygamberliğinden önce zuhur etmişti. Tabi peygamberliği müddetince de devam etti.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin çobanlık yaptığı bölgede aslan, kaplan, ayı ve kurt gibi vahşi ve yırtıcı hayvanlar pek çoktu. Tabi bu hayvanlar aç kaldıkları zaman tabiatlarının icabı olarak koyun sürülerine saldırıyorlardı. Fakat bu canavarlar Hazreti Davud (a.s.) efendimizin koyunlarına bir şey yapamıyorlardı. Allahü Teâlâ hazretlerinin bu büyük ve seçkin kulu, koştugu gibi arkalarından yetişiyor ve bu canavarları yakalı-

yordu. Koyunu onların ağzından alıyor ve canavarları da boyunlarını kırarak öldürüyordu.

Hatta bir keresinde erkek bir aslanı sakalından yakalayarak sürüklemişti. Fakat aslan ona hiç bir şey yapamamıştı. Yetişemediği canavarları ise sapanı ile vuruyordu. Biraz önce de söylediğimiz gibi, onun sapanı ile attığı bütün taşlar hedefine ulaşıyordu.

3- *Dilsiz ve cansız taşlar Hazreti Davud (a.s.) efendimizle konuşuyorlardı.*

Hayatı nebevîlerini anlatırken de işaret etmiştik ki, harp sahasına geliyorken üç ayrı taş onunla konuşmuştu. Taşın birisi ona selam vermiş ve:

— Ya Davud ben Musa (a.s.) efendimizin taşıyım, beni yanınıza alınız, demişti.

Diğeri de yine zât-ı nebevîlerine selam vererek kendisinin Harun (a.s.) efendimizin taşı olduğunu söylemişti. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu taşı da çantasına almıştı. Üçüncü bir taş da yine kendilerine selam vermiş ve:

— Ya Davud, beni yanınıza alınız. Çünkü kral Câlût'u öldürecek olan taş benim, demişti.

Gerçekten de Câlût'u ve 33 arkadaşını öldüren bu mübarek taş olmuştu.

Kendileri yaşadıkları müddetçe bu mucizeleri devam etmiştir. Yani taşlar kendisi ile konuşmuştur.

4- *Mukaddes zeytinyağı, başının üzerinde bir taç gibi durmuş ve mübarek yüzlerine akmamıştır.*

Hayatı nebevîlerini anlatırken de işaret etmiştik ki, bu onun tanınmasına yardımcı olan bir mucize, bir alamet idi. Çünkü Allah'ın Nebisi Hazreti Samuel (a.s.) efendimiz Kral Tâlût'a:

— Bu mukaddes zeytinyağını onun başına döktüğünüz zaman akmayacak ve bir taç gibi başında kalacaktır, demişti. Gerçekten de öyle oldu. Mukaddes yağ onun mübarek başına döktüler. Yağ başından aşağıya akmadı ve bir taç gibi başının üzerinde kalıverdi.

Halbuki yağ, sudan daha seyyaldır, akıcıdır. Zeytinyağının insan başında durması mümkün değildir. Kısacası bu, sıradan bir insanın yapabi-

leceği bir iş değildir. Ancak Allah'ın peygamber olan kullarına mahsus-tur ve büyük bir mucizedir.

5- Hazreti Davud (a.s.) efendimiz dilediği zaman gözlerden gizlenebiliyordu.

Nitekim kayın pederi olan Kral Tâlût'un yatak odasına iki defa gir-miştir. Halbuki, Tâlût yatak odasının etrafını nöbetçilerle çevirmişti. Her iki girişinde dahi kralın nöbetçileri ve muhafızları onu görememişlerdi.

İnsanların gözlerinden gizlenebilmek ancak Hazreti Davud (a.s.) efendimiz gibi Allah nebilerine mahsus bir üstünlüktür ve büyük bir mucizedir.

6- Hazreti Davud (a.s.) efendimiz yürüdükleri zaman duvar ve kapı gibi engeller ortadan kalkıyordu. Işığın camdan süzülerek geçtiği gibi o da bu engellere takılmadan rahatça geçebiliyorlardı.

Kral Tâlût'un yatak odasına girmek istediği zaman arada bulunan duvarlar ve kapılar ortadan kalkmıştı. Kral, birkaç kapının birden kapan-dığı bir odada yatıyorlardı. Fakat bunların hiç birisi Allah'ın peygambe-rine engel olamamıştı.

7- Küçük böcekler ve haşerat, Hazreti Davud (a.s.) efendimize yardımında bulunuyorlardı.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz Kal Tâlût'tan kaçıyorlarken bir mağa-raya sığınmışlardı. O sırada örümcekler gelerek ona yardımında bulundular. Ağları ile mağaranın kapısını kapattılar. Mağaranın ağzının örümcek ağları ile kapalı olduğunu gören Kral Tâlût:

— Eğer Davud buraya girmiş olsaydı, bu örümcek ağları bozulurdu, diyerek oradan geriye dönmüştü.

Halbuki örümcekler bu ağları o anda birleşerek örmüşlerdi.

8- Hazreti Davud (a.s.) efendimiz Allahü Teâlâ hazretlerini zikir ve tesbih etmeye başladıkları zaman dağlar ve kuşlar dahi kendisi ile birlikte zikir ve tesbih ediyorlardı.

Halbuki dağlar cansızdır. Kuşlar canlı iseler de onların insanlar gibi ko-nuşma kabiliyetleri yoktur. Ama muhakkak ki onların da kendi âlemlerinde

ve kendilerine mahsus olarak zikirleri ve tesbihleri vardır. Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de bu hususa şu ayeti kerimeleri ile işaret buyurmaktadırlar:

Yedi gökler ve yerler ve bunların içindekiler Allahü Teâlâ hazretlerini zikir ve tesbih etmektedirler. Ve hiç bir şey yoktur ki, ona hamd ederek tesbih etmiş olmasın. Ne var ki siz onların tesbihlerini anlayamazsınız. Çünkü o; Halîm ve Gafûrdur.³

Yani:

— Yedi gökler, yeryüzü ve buralarda bulunan canlı ve cansız bütün varlıklar Allahü Teâlâ hazretlerini zikir ve tesbih etmektedirler. Yaratan zâtın noksan sıfatlardan beri olduğunu ikrar ve tasdik ederler. Onu zikir ve tesbih etmekle beraber ona hamd ve senada bulunmayan canlı ve cansız hiçbir varlık mevcut değildir. Ne var ki cansız cisimlerin zikir ve tesbihleri kendilerine mahsustur. Onun içindir ki, onların zikir ve tesbihlerini, onların lisanlarını sizler anlayamazsınız.

Burada Allahü Teâlâ hazretlerinin iki de sıfatı belirtilmektedir: Halîm ve Gafûr.

Halîm; kullarına karşı çok yumuşaktır. Onların günahlarına ceza vermekte acele etmez. Günahdan dönmelerini ve tevbe etmelerini bekler demektir.

Gafûr; kullarının gaflet, isyan ve günahlarını çok çok bağışlar, affeder demektir.

Bu zikir ve tesbihleri, Allah'ın seçkin ve sevgili kulları duyabilir.

Hazreti Davud (a.s.) efendimize gelince, o büyük bir peygamberdi. Peygamberler, Allah'ın emri ile onun istediği hususları görürler ve duyarlar.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin bu büyük mucizesine Kur'an-ı Kerim'in üç yerinde işaret buyrulmuştur. Birisi Enbiya Sûresi'nin 79. ayeti kerimesindedir. Bu ayeti kerimede şöyle buyrulmaktadır:

Biz Davud ile birlikte ona dağları ve kuşları müsahhar kıldık. -Onun emrine verdik.- Bunlar; -kuşlar ve dağlar- onunla beraber Allahü Teâlâ hazretlerini tesbih ediyorlardı. Bütün bunları yapan bizdik.⁴

³ İsra, 44.

⁴ Enbiya, 79.

İkinci ayeti kerime Sebe' Sûresi'ndedir. Burada Rabbimiz teâlâ ve takaddes hazretleri şöyle buyurmaktadır:

Yemin olsun ki biz; Davud'a kendi tarafımızdan bir üstünlük verdik. Ey dağlar ve kuşlar, onunla beraber Allahü Teâlâ hazretlerine yalvarınız emrini verdik.⁵

Yani:

— Biz, kulumuz ve peygamberimiz Hazreti Davud (a.s.)a kendi tarafımızdan birçok üstünlükler ve faziletler ihsan ettik. Onlardan bir tanesi de dağlara ve kuşlara verdiğimiz emirlerdir. Dağlar ve kuşlar onunla birlikte dua ediyorlar ve Allahü Teâlâ hazretlerinin zikrine katılıyorlardı, demektir.

Üçüncü ayeti kerime ise Sâd Sûresi'nin 18 ve 19. ayetleridir. Bu ayeti kerimelerde Rabbimiz teâlâ ve takaddes hazretleri şöyle buyurmaktadır:

Gerçek şu ki; biz dağları onun emrine vermiştik. Sabah ve akşam vakitlerinde onunla birlikte tesbih ediyorlardı. Kuşlar da hep beraber toplanırlar ve onun emrine itaat ederlerdi.⁶

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin bu mucizeleri, daha ziyade kendileri Zebûr-u Şerif'i okuyorlarken meydana geliyordu. Evvelce de işaret ettiğimiz gibi, onun çok güzel ve gür bir sesi vardı. O, bu güzel ve yanık sesi ile Allah'ın kelamını tilavet buyurur onu zikir ve tesbih ederdi. Onun güzel sesi ile tilavetini ve zikrini duyan vahşi hayvanlar etrafında toplanırlardı. Halka olarak onu dinlerlerdi. Kuşlar kanatlarını birbirlerine vererek başının üzerinde dururlardı. Hem ona gölge olurlar ve hem de dinlerlerdi. Allah kelamının bize haber verdiğine göre de bu zikre kuşlar da katılıyorlardı. Onun tilaveti ve zikri bitinceye kadar gökyüzündeki vaziyetlerini bozmuyorlar ve oradan ayrılmıyorlardı.

Hatta o, Zebûr-u Şerif'i tilavet buyuruyorlarken veya Allah'ın zikir ve tesbihi ile meşgul oluyorlarken akan sular bile duruyorlar ve onu dinliyorlardı. Kur'an-ı Kerim'in beyanına göre dağlar dahi bu zikre ve duaya katılıyordu. Sular dağların sinesinden çıkıp aktığına göre, suların durmasından veya onun zikrine katılmasından daha tabi ne olabilir?

⁵ Sebe', 10.

⁶ Sâd, 18, 19.

9- Hazreti Davud (a.s.) efendimizin mübarek ellerinde demir, bir hamur gibi yumuşuyordu. O da demirlere istediği şekli rahatlıkla verebiliyordu.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin mübarek ellerinde demirler yumuşatılmıştı. Demirden çeşitli silahlar, harp aletleri ve zırhlar yapıyordu.

Deniliyor ki, yeryüzünde harpte giyilen yumuşak zincir örgüsü şeklindeki halkalı zırhı ilk defa yapan zât, Hazreti Davud (a.s.) efendimizdir. Ondan önce de demir zırh biliniyordu. Fakat bu zırhlar önden ve arkadan geçen kapak levhalar şeklinde idi. Bu ise harpte hem ağır oluyordu, hem de giyenlere pek hareket imkânı vermiyordu.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz zincirleri birbirine geçirerek örülen ve gömlek gibi giyilebilen yumuşak zırhı icat etmişlerdir.

Allah'ın peygamberi bu işi ateşsiz olarak yapıyordu. Zaten işin mucize olan tarafı da budur.

Bu mucizelerinin zuhuruca sebep olarak tefsirlerde, ba husus *Hâzin Tefsiri*'nde şu hâdisce gösterilmektedir:

“Hazreti Davud (a.s.) efendimiz kral olduktan sonra memleketin idaresine çok ehemmiyet veriyordu. Umumiyetle kıyafet değiştirerek halkın arasında dolaşıyordu. İnsanların kendi idaresinden memnun olup olmadıklarını anlamak istiyordu. Rastladığı insanlara:

— Kral Davud nasıl adamdır? Onun hakkında ne düşünüyorsunuz? Şeklinde sualler sorardı.

İnsanlar da umumiyetle ona:

— İyi bir insandır. Âdil bir hükümdardır. İdaresinden çok memnun bulunuyoruz, şeklinde cevap verirdi.

Ama bir gün Allahü Teâlâ hazretleri onun karşısına insan suretinde bir melek çıkarmıştı. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu meleği insan zannetmişti. Ona da aynı suali sordu:

— Kral Davud nasıl adamdır? Onun idaresinden hoşnut musunuz? Dedi.

Melek de ona:

— Evet, hoşnutuz. Davud çok iyi bir insandır. Âdil bir hükümdardır. Yalnız bir kusuru vardır. Bu da olmasa yeryüzünde emsali bulunmayacaktır, dedi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz kimseden böyle bir cevap duymamıştı. Onun için çok meraklı ve insan zannettiği bu şerefli meleğe:

— Nedir o kusur? Diye sordu.

Melek de ona:

— Davud'un bir de sanatı olmalıydı. Halbuki onun böyle bir sanatı yoktur. Çoluk çocuğunun rızkını hazineden karşılıyor. Halbuki insan için en hayırlı rızk kendi elinin emeği ile kazandığı rızktır. Davud da kendi elinin emeğini yeseydi ne kadar güzel olurdu, şeklinde cevap verdi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu sözlerin kendisi için ilâhî bir ihtiar olduğunu hemen anladı. Kendisine bir sanat öğretmesi için Allahü Teâlâ hazretlerine niyaz etti. Yüceler yücesi Allah onun bu niyazını kabul buyurdu. Cebrail (a.s.) geldi ve ona demircilik sanatını öğretti."⁷

Bir mucize olarak da demirler onun elinde mum gibi tereyağı gibi yumuşuyordu. O da bu yumuşayan demirlere istediği şekli veriyordu.

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin bu mucizesine Kur'an-ı Kerim'in iki yerinde işaret buyrulmaktadır. Bunlardan birisi Sebe' Sûresi'ndedir ve şöyledir:

Ve onun için demiri yumuşattık. "Geniş etekli zırhlar yap ve halkalarını bir diziye getir. -düzenli bir şekilde ör- ve bir de salih ameller yapınız. Çünkü ben sizin bütün yaptıklarınızı görüyorum" dedik.⁸

Burada demircilik ile zırh yapma sanatının kendisine Allah tarafından emredildiği ve öğretildiği açık seçik bildirilmektedir. Elbette ki Allah, bu öğretme vazifesini bir meleği vasıtası ile yapıyordu. Bu melek de hazreti Cebrail (a.s.) idi.

Bu mucizelerin Kur'an-ı Kerim'in Enbiya Sûresi'nde dahi işaret buyrulmaktadır. Bu ayeti kerimeyi de aşağıya alıyoruz:

Ve biz ona demirden elbise yapmayı öğrettik ki, sizin için faydalı olsun. -Harp zamanlarında- o elbiselerle korunmuş olasınız. O halde yok mu sizden Allahü Teâlâ hazretlerine şükredenler?⁹

⁷ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 3, s. 484.

⁸ Sebe', 10, 11.

⁹ Enbiya, 80.

Yani:

— Ey Muhammed ümmeti! Bu gün sizin de faydalandığınız ve harp-lerde kendinizi düşmanlarınızdan korumak için giyindiğiniz demir zırh-ları yapmayı biz ilk defa kulumuz ve peygamberimiz Hazreti Davud’a (a.s.) öğrettik. Bir mucize olarak demiri onun mübarek ellerinde yumu-şattık. Böylece onun bu sanatı kıyamete kadar devam edecek ve sizi düş-manlarınızdan koruyacaktır. O halde Allahü Teâlâ hazretlerinin bu büyük nimetini düşünerek içinizde ona şükredecek olanlar yok mu? Demektir.

İmam-ı Neseî merhum tefsirinde buyuruyorlar ki;

“Hazreti Davud (a.s.) efendimiz her gün bir zırh yapıyorlardı. Bu zırhı dört yüz dirhem (1282 gram) gümüşe satıyorlardı. Bu para ile kendisinin ve evinin rızkını temin ediyorlardı. Bu sanatı öğrendikten sonra artık dev-let hazinesinden tek kuruş almamıştı.”

10- Hazreti Davud (a.s.) efendimizin Kur’an-ı Kerim’de haber verilen bir mucizesi de kendisine hikmet siyaset ilimlerinin verilmiş olmasıydı. O, Allah’ın kendisine ihsan ettiği bu ilim sayesinde hükümleri birbirinden kolayca ayırt edebiliyordu.

Bir hâkimin, kadının veya hükümdarın vazifeleri çoktur. Onlar ken-dilerine gelen davaları da halletmek mecburiyetindeler. Dava halletmenin yolları da bellidir. Şahitler dinlenecek, deliller incelenecek ve nihayet ça-resiz kaldığında karşı tarafa yemin verdirilecektir.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz, Allah’ın kendisine ihsan buyurduğu hikmet ve siyaset ilmi sayesinde bütün bunlara lüzum kalmadan dava-ları kolayca halledebiliyordu.

Buna bir örnek verelim:

İki komşu kadın, Ürdün nehri kenarında çamaşır yıkıyorlardı. İkisi de hamile idi. Olacak bu ya, ırmak kenarında ikisi de aynı anda doğurdular. Fakat birisinin çocuğu doğar doğmaz ölmüştü.

Çocuğu ölen hanım kurnazlık ederek ve arkadaşının zayıflığından faydalanarak, öteki çocuğu kucağına aldı ve:

— Bu çocuk benimdir, dedi.

Öteki de “Benimdir” diyordu. O esnada ırmak kenarında kimsecik-ler yoktu. Kimin ne doğurduğunu bu iki hanımın kendilerinden başka bi-

len de mevcut değildi. Yani ortada davayı ispat edecek delil ve şahit bulunmuyordu.

Bu dava Hazreti Davud (a.s.) efendimize arz edildi. İki hanımın ikisi de çocuğun kendisine ait olduğunu söylüyordu. Allah'ın peygamberi onları dinledikten sonra:

— Çocuğu bana getiriniz, emrini verdi.

Küçük sabiyi getirdiler. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu iki hanıma hitap ederek:

— Hanginizin doğru söylediğini bilemiyorum. En iyisi bu çocuğu ikinizin arasında taksim edeyim. Hükmüme razı olunuz, dedikten sonra kılıcını istedi.

Kılıç geldi. Kral istediğini yapardı. Onu, hükmünden alıkoyacak bir kuvvet ve kudret yoktu. Hanımlardan birisi ağlayarak ileriye atıldı ve:

— Kesmeyiniz ya Nebiyallah! Ben yalan söyledim. Bu çocuk arkadaşımıdır, diye inledi.

Hazreti Davud (a.s.) böylece gerçek annenin kim olduğunu anladı ve çocuğu bu hanıma verdi.

Bir defasında da insan suretinde iki melek onun yanına geldi. Allah'ın peygamberini imtihan için ona bir dava arz ettiler. Arada hiç bir delil şahit olmadığı halde Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu iki kişiden kimin haklı ve kimin haksız olduğunu hemen açıklayıverdiler.

Biz sözümüzü fazla uzatmadan, Kur'an-ı Kerim'de bu hususta zikredilen ayeti kerimeleri okuyalım:

Ve biz onun saltanatını kuvvetlendirdik. Kendisine de hikmet ile hakkı batıldan ayırt eden bir ilim verdik.¹⁰

Buradaki hikmet, hiç şüphesiz kendilerine ihsan buyrulan peygamberlikti. Hakkı batıldan ayırt eden ilim de siyaset ve hükümet bilgisi idi. Kendileri hem peygamberdi, hem de hükümdardı. O halde insanların arasında adaletle hükmetmesi gerekiyordu. Allahü Teâlâ hazretleri de ona bu vazifeyi gereği gibi yapacak kuvvet ve kudreti ihsan buyurmuştu.

Ayeti kerimenin devamını okuyalım şimdi de:

¹⁰ Sâd, 20.

Duvarları tırmanarak ibadet mahalline giren davacıların heberi sana ulaştı mı?¹¹

İbadet mahalline mihrap denir. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz yirmi dört saatin üçte birini hepten ibadetle geçiriyorlardı. O kendisine ait olan mihrapta ibadet ve kulluk vazifesi ile meşgul bulunuyorken, iki kişi duvarlardan tırmanarak içeri girdiler. Bunların kapıdan gelmeyerek duvarlardan tırmanışları ürkütücü idi. Bu yüzdendir ki Allah'ın peygamberi endişeye kapılmışlardı.

Onlar -Hazreti Davud'un (a.s.)- yanına girdikleri zaman -Allah'ın Peygamberi- onlardan ürkmüştü. Onlar da "Bizden korkmayınız, biz iki davacıyız. Birimiz diğerimize haksızlık etmiş bulunuyoruz. Aramızda hak ve adaletle hükmet! Birimize meylederek haktan ayrılma ve bize yolun en doğrusunu gösteriver..." dediler.¹²

Gelenler insan suretinde iki melekti. Melekler bu şekilde konuşunca Hazreti Davud (a.s.) efendimizin endişeleri zail oldu. Onlara:

— O halde davanız ne ise bana anlatınız, dedi.

İnsan suretindeki melekler şöyle konuştular:

"Gerçek şu ki, bu benim kardeşimdir. Bunun doksan dokuz adet koyunu vardır. Benim ise yalnız bir tek koyunum bulunmaktadır. Bu bana; "Bu bir tek koyunu bana ver -benim koyunlarıma kat-" dedi. Söz söylemekte bana üstün geldi."¹³

Yani:

99 koyunu olan zât ötekine:

— Sen bu bir tek koyunu ne yapacaksın? Onu da benim davalarıma kat da benimki yüz olsun. Nasıl olsa bir koyunun sana bir faydası olmaz. Üstelik tek koyuna bakacağım diye değerinden fazla masraf edersin, demişti.

Daha güzel ve ikna edici bir şekilde konuştuğu için arkadaşını kandırmaya muvaffak olmuştu. Bu durumda adam:

— Şimdi ben ne yapacağım? Elimdeki bir tek koyunda gitti? Bunun hükmünü senden istiyoruz, diyordu.

¹¹ Sâd, 21.

¹² Sâd, 22.

¹³ Sâd, 23.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz onlara şu cevabı verdi. Yani hükmünü şu şekilde açıkladı:

— Yemin olsun ki; senin tek koyununu kendi koyunlarına katmak sureti ile -bu kardeşin- sana zulmetmiştir. Çünkü mallarını birbirlerine karıştıran ortakların pek çokları yekdiğerine haksızlık ederler. Yalnız iman edenler ve salih amel işleyenler böyle bir haksızlığı yapmazlar. Ama bunların -birbirine haksızlık etmeyen imanlı ve salih kişilerin- sayısı pek azdır dedi. Ve Hazreti Davud (a.s.) kendisini imtihan ettiğimizi anladı da hemen Rabbine istiğfar etti. Yerlere kapanarak secdeye vardı. Hepten ona döndü, ona sığındı.

Biz de onu bu hususta mağfiret ettik. Çünkü onun için bizim huzurumuzda gerçek bir yakınlık ve dönüp dolaşıp geleceği pek güzel bir yurt vardır.¹⁴

Yani:

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu gelenlerin Allah'ın meleği olduğunu ve kendisinin adaletini imtihan için geldiklerini anlamıştı. Bu yüzden şükür secdesine kapanmış ve Rabbına yönelmişti. Onun rahmet ve mağfiretini istiyordu.

Bazı kitaplarda ve maalesef bir takım tefsirlerde bu ayeti kerimeler izah ve tefsir ediliyorken bir takım masallar uydurulmaktadır.

Bu safsatalara göre güya Hazreti Davud (a.s.) efendimiz, bir kumandanını kasten harbin ileri saflarına sürmüşler. Adam harpte şehit olunca da onun hanımını kendisine nikâh etmişler... Bu sebepten melekler onun yanına gelmiş. Bu dava münasebeti ile onun haksızlık ettiğini kendisine anlatmışlar...

Bütün bunlar safsatadır ve Yahudi uydurmalarıdır. Çünkü Yahudi milleti on iki kabileye mensuptur. Bu kabilelerden bazıları Hazreti Davud ve Hazreti Süleyman (a.s.) efendilerimize düşmandırlar.

Sonra bu masalın aslı, bu gün Yahudilerin elinde bulunan ve adına da mukaddes kitap dedikleri Tevrat'ta kayıtlıdır. Samuel kitabı, yirminci bab, 11. Maddeden itibaren bu masallar sıralanmaktadır.

Bozulmuş, içine insan sözleri karışmış ve ilâhî vahiy olmak vasfını çoktan yitirmiş olan bir yahudi kitabının hezeyanlarına inanmak caiz olabilir mi?

¹⁴ Sâd, 25, 26.

Kaldı ki bu Yahudi kitabı, Allah'ın diğer peygamberlerine dahi iftiralar yağdırmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in beyanı gayet açık ve seçiktir. Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi Hazreti Davud (a.s.) efendimize; **"Hakk'ı batıldan ayırt etme kuvvet ve kudretini ihsan buyurduğunu..."** haber vermektedir. Onun bu kudretteki muvaffakiyetini de melekleri vasıtası ile imtihan ederek ölçmüştür.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz kendisinin imtihan olunduğunu anlayınca, istiğfar ederek ve rabbine yalvararak secdeye kapanmıştır. Muhakkak olan bir şey varsa bu secde; "Şükür secdesi"dir. İstiğfara gelince:

— Acaba verdiğim hükümde hataya mı düştüm? Rabbimin imtihanını kazanamadım mı? Düşüncesinden ileri gelmektedir.

Kaldı ki, peygamber de olsa her insan Allah'ın gufranına ve rahmetine muhtaçtır.

İsmail Hakkı Bursavî Merhum *Rûhu'l-Beyan* adlı tefsirinde diyorlar ki:

"Peygamberler sıradan insanlar değildirler. Onların Allah yanındaki manevî makamları her an yükselmektedir. Onlar bir makamdan diğerine yükseldikleri zaman, bir evvelki makamdaki amel ve hareketlerinden dolayı istiğfar ederler. Çünkü her makamın zevki müşahedesi ve vazifesi diğerinden ayrıdır. Nitekim sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz günde yetmiş kere istiğfar ediyorlardı."

Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Davud (a.s.) efendimiz hakkında: **"...Çünkü onun için bizim huzurumuzda gerçek bir yakınlık ve dönüp dolaşıp geleceği pek güzel bir yurt vardır"** buyurmaktadır.

Bu ayeti kerime onun ne kadar temiz ve nezih bir kul olduğunu açık ve seçik olarak haber vermiş bulunuyor.

Allah kelamının bu beyanı duruyorken biz Yahudi martavallarına mı kulak vereceğiz? Hâşa, sümme hâşa...

Allah peygamberlerine iftira edenlere lanet olsun ve Rabbim bizleri onların şerlerinden korusun. Âmin.

11- Hazreti Davud (a.s.) efendimiz uykuda bulundukları halde, gidilmesi gereken bir yere herkesten önce varmıştı.

Onun bu mucizesi Kur'an-ı Kerim'de zikredilmemiştir. Fakat başta tefsirlerimiz olmak üzere diğer İslamî kaynaklar haber vermektedir.

Bu mucizelerinin meydana gelişi şu şekilde olmuştur:

Hazreti Davud (a.s.) efendimizin Kral Tâlût'tan kaçıp saklandığı günlerde idi. Bu günlerde sık sık yer değiştiriyorlardı. Çünkü Tâlût onları devamlı olarak arıyordu.

Bir defasında sekiz arkadaşı ile birlikte yola çıkmışlardı. Bir subasına geldikleri zaman onun arkadaşları, burada kalıp kalmamakta tereddüt ettiler. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz burada bir müddet kalınmasının münasip olacağını söyledi. Arkadaşları ise:

— Buralar tehlikelidir. Kalmamız hayatımıza mal olabilir, dediler ve yollarına devam ettiler.

Hazreti Davud (a.s.) efendimize gelince burada üç gün istirahat buyurdu.

Üçgün sonra, öteki arkadaşları varacakları yere vardılar. Allah'ın peygamberini orada buldular. Bu duruma şaşırان mü'minler:

— Sen bizim arkamızda kalmıştın ya Nebiyyallah, bizden önce nasıl geldin buraya? Dediler.

Allah'ın Peygamberi de:

— O suyun başında üç gün istirahat ettim. Dördüncü günü uykudan uyandığım zaman kendimi burada buldum. Demek oluyor ki Rabbim beni buraya sizden önce getirdi, cevabını verdi.

Onun bu mucizesini gören mü'minlerin imanları bir kat daha artmıştı.

12- Vahşi ve yırtıcı hayvanlar Hazreti Davud (a.s.) efendimize itaat ediyorlardı.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz Kral Tâlût'tan kaçıp saklandığı günlerde ailesi ve çocukları şehirde kalmıştı. Bu yüzden mübarek gönüllerine bir darlık ve sıkıntı çökmüştü. Bunun üzerine Allah ona bu vahşi hayvanları gönderdi. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz bu vahşi hayvanlar ile evine haber gönderiyor ve onların da haberini alıyordu.

Kendisine iman eden samimi mü'minleri, bu hayvanlar vasıtası ile yanına çağırıyordu. Kral Tâlût'un ve adamlarının hareketlerini de yine ona bu vahşi ve yırtıcı hayvanlar gelip haber veriyorlardı.

Daha buna benzer nice işlerini ve hizmetlerini bu hayvanlara gördürüyordu.

Allah'ın sevgili ve seçkin bir kulu, şerefli bir peygamber için bunlar olağan işlerdendir. Ama sıradan diğer insanların yapabilecekleri işlerden olmadığı için de tabi mucizedir.

"Davud'u ve Süleyman'ı da hatırla! Hani ya onların ikisi birden, bir kavmin koyunları ile geceleyin harap olan ekinler hakkında hükiim vermişlerdi. Biz de onların hükmüne şahit olmuştuk. Biz bu hükmü kulumuz Süleyman'a öğreterek anlattık ve her ikisine de ilim ve hikmet verdik." (Enbiya, 78,79)

HAZRETİ SÜLEYMAN عليه السلام EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, Hazreti Davud (a.s.) efendimizin oğullarıdır.

Muhterem babalarının vefatında on iki yaşında bir çocuktur. Babasının yerine tahta geçerek hükümdar oldu. Halbuki Hazreti Davud (a.s.) efendimizin 18 oğlu vardı. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bunların en küçükleri idi. Böyle olmasına rağmen o, saltanatı en küçük oğluna bıraktı. Çünkü Allah'ın emri bu şekilde idi.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz Allah'ın peygamberi idi. Allah'ın peygamberleri, yaptıkları işleri kendi başlarına yapmazlar. Allah'ın emrine göre hareket ederler. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin diğer kardeşleri bunu bildikleri ve yürekten inandıkları için, babalarının hükmüne razı oldular.

Zaten Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz daha küçük yaşta iken varlığını ve zekâsını ortaya koymuşlardır.

Hâdise şöyle olmuştu:

Adamın birinin davarları, geceleyin başka birinin ekinlerine girmişti. Davarlar, tarladaki mahsulü tamamen mahvetmişti.

Ekinleri harap olan zât davacı oldu. Hazreti Davud (a.s.) efendimiz davayı dinledi. Mahvolan ekinlerin fiyatını hesap etti. Davarların değerini hesapladı. Davarların değeri, harap olan ekinlerin değerine denk geliyordu. Onun için, davarların tamamını aldı ve ekinleri harap olan adama verdi.

Elinden davarları alınan adam ağlayarak Hazreti Davud (a.s.) efendimizin yanından çıkıyordu. Sarayın kapısında Hazreti Süleyman (a.s.) efendimize rastladı. O zamanlar henüz yedi sekiz yaşlarında bir çocuktuk. Adamı gözleri yaşlı görünce ona:

— Neden ağlıyorsunuz? Diye sordu.

Adam da olan bitenleri anlattı. Bunun üzerine adama:

— Bu hüküm yanlış olmuş, benimle gel de düzeltelim, diyerek babasının huzuruna girdi.

Babasına:

— Babacığım, dedi. “Bana kalırsa bu davadaki hükmünüz adalete uygun düşmemiş.”

Babası da:

— Nasıl mesela? Diye sordu.

Babasına:

— Evvela ekinleri ziyana uğrayan bu adam zararda idi. Şimdi ise davarları elinden alınan adam zarardadır. Halbuki bunların her ikisinin de ziyanı ortadan kaldırılmalıydı. Adalet bunu gerektirdi.

— Sen olsaydın nasıl yapardın yavrucuğum...

— Ben olsaydın şöyle yapardım. Bu adamın davarlarını alır ekinleri ziyan olan adama verirdim. Tarlasından ne kadar ekin ziyan olduysa, bu ziyan ödeninceye kadar adam davarları kullanır. Bu arada öteki adam da tarlayı ıslah eder ve eski haline getirir. Her iki tarafın ziyanı ortadan kalktıktan sonra davar sahibi davarlarını, tarla sahibi de tarlasını alır. Böyle olduğu takdirde her iki taraf da ziyan etmemiş olur.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz sevgili oğlunun bu hükmünü beğendi ve ona göre hüküm verdi.

Allahü Teâlâ hazretleri, Kur'an-ı Kerim'de Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin bu üstünlüğünü bize hatırlatıyor ve şöyle buyuruyorlar:

Davud'u ve Süleyman'ı da hatırla! Hani ya onların ikisi birden, bir kavmin koyunları ile geceleyin harap olan ekinler hakkında hüküm ver-

mişlerdi. Biz de onların hükmüne şahit olmuştuk. Biz bu hükmü kulumuz Süleyman'a öğreterek anlattık ve her ikisine de ilim ve hikmet verdik.¹

Yani:

Baba ve oğul her ikisi de ilim ve hikmet sahibi idi. Ama ziyanın daha kolay ve daha adaletli bir şekilde ortadan nasıl kaldırılacağını Allahü Teâlâ hazretleri kulu ve peygamberi Hazreti Süleyman'a (a.s.) öğretmişti. Allahü Teâlâ hazretleri, onların verdikleri hükümlere şahit bulunuyordu. Bütün hükümler Allahü Teâlâ hazretlerinin hükmü ve emri ile onun gözünün önünde cereyan ediyordu.

Tefsir âlimlerimiz bu ayeti kerimeleri açıklıyorken şu mütalaada bulunuyorlar:

— Allah'ın peygamberlerinin vahye dayanmaksızın ictihad yolu ile verdikleri hükümler vardır. Bazen bu ictihadlar isabetli olmayabiliyordu. Peygamberler de isabetli olmayan bu ictihadlardan Allah'ın emri ve işareti ile hemen geri dönüyorlardı. Nitekim sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir hadisi şeriflerinde: “Bir müctehid, ictihadında isabet ederse Allah ona sevap ihsan eder, hata ederse, Allah iyi niyetinden dolayı yine ona bir sevap verir” buyurmuşlardır.

Muhterem müfessirlerimizin bu görüşlerine katılıyoruz.

Fakat bu hâdisede Hazreti Davud (a.s.) efendimizin ictihad hatasından ziyade başka sırlar ve hikmetler vardır. Bize göre bu hikmet şu idi:

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz Allah'ın peygamberi olarak artık günlerinin yakın olduğunu biliyordu. Kendi yerine küçük oğlunun geçeceği de kendilerine vahyedilmişti. O halde bu küçük yavrunun üstünlüğünü insanlara göstermek lazımdı ki, ileride insanlar ve onun kardeşleri; “Bu küçük çocuktan hükümdar mı olur? Çocuğun sözüne mi güvenilir?” diyerek itirazda bulunmasınlar.

Bu hâdiseye ile onun kardeşleri, saray ve devlet erkânı gördüler ki, Hazreti Süleyman (a.s.), yaşı çok küçük olmasına rağmen babasından daha isabetli ve daha adalete uygun görüşlere sahipti.

Hazreti Davud (a.s.) efendimiz hâşâ hata etmemişti. Fakat oğlunun ne kadar üstün olduğunu insanlara isbat etmek istediği içindir ki, böyle hareket etmişti.

¹ Enbiya, 78, 79.

Tabi işin gerçeğini Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz kral olarak tahta oturdukları zaman, bütün insanlar ve cinnîler onun emrine girdiler. O yalnız insanların değil, aynı zamanda cinnîlerin ve hatta şeytanların da hükümdarı idi.

Mucizeler bahsinde genişçe izah edileceği gibi o, cinnîlere ve şeytanlara harika işler gördürüyordu. Mesela, cinnîler yeraltındaki madenleri çıkartıyorlardı. Cinnîler ateşten yaratılmış varlıklar oldukları için onlara göre toprak yoktur. Işığın camdan süzülerek geçtiği gibi cinnîler de yerin derinliklerine kolayca girip çıkabilirler. Bu vasıflarından dolayı onlar, yerin neresinde ve hangi madenler var, kolayca biliyorlar ve çıkartıyorlardı.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, şeytanlara da dalgıçlık yaptırıyordu. Zaten şeytanlarda cinnîlerdendir. Ama onlardan ayrı bir varlıktırlar. Şeytanlar denizlerin derinliklerine dalarak oralardan inci ve mercan gibi kıymetli taşlar çıkartıyorlardı.

Cinnîlerin ve şeytanların bu hizmetleri ile Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz çok zengin olmuştu. Altın, inci, gümüş, elmas ve kıymetli taşlarla dolu muazzam bir hazinesi vardı.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz cinnîlere ve şeytanlara başka işler de yaptırıyordu. Onlar, daha ziyade insanların yapamayacakları işleri başarıyorlardı. Duvar örüyorlar, madenlerden büyük dökümler yapıyorlar ve sanat eserleri meydana getiriyorlardı. Babasının başlayıp da tamamlamadan vefat ettiği Mescidi Aksa'yı da onlara yaptırmıştı.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, cinnîleri ve şeytanları çalıştırarak önce saf ve beyaz mermerden büyük bir şehir kurdu. Şehirde on iki ayrı mahalle bulunuyordu. Şehir tamam olunca, bu on iki mahalleyi İsrâiloğullarının on iki kabilesine dağıttı. Böylece İsrailoğullarının tamamı bir şehirde toplanmış oldular.

Bu işler bittikten sonra Mescidi Aksa'nın inşasına başladı. Mescidi Aksa'nın dış duvarları, sarı, beyaz ve yeşil mermerlerden yapılmıştı. Yani bir sıra beyaz, bir sıra sarı ve bir sıra yeşil mermer konularak duvarlar yükseltilmişti. Direklerini saf billurdan döktürmüş, kubbesini de yine billurdan yaptırmıştı.

Mescidi Aksa'nın zemini, tamamen kıymetli safir taşları ile döşenmişti. Kubbenin iç yüzünü de çeşitli mücevherler, kıymetli taşlar ve ya-

kutlarla süslenmişti. Mescidi Aksa'nın yine iç duvarları da inciler, yakutlar ve mercanlarla süslendi.

O gün için yeryüzünde Mescidi Aksa'dan daha büyük, daha mutlu ve daha güzel bir ibadethane yoktu. Kubbesi büyük ve saf billurdan olduğu için güneş vurduğu zaman o, yeryüzünde ikinci bir güneş gibi parlıyor ve en uzak mesafelerden görülebiliyordu. Geceleri ise billurdan kubbesi ve yerleştirilen kıymetli taşları sayesinde ay gibi parlıyor ve ışık saçıyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz Mescidi Aksa'yı tamamladıktan sonra İsrailoğullarının büyüklerini ve din âlimlerini bir araya topladı ve onlara:

— Bu evi, Allah'a ibadet ve kulluk evi olarak yaptım. Bu evde bulunan her şey halistir. Alın bunu size veriyorum. Bundan sonra ibadet vazifenizi bu evde yapınız, dedi.

İsrailoğulları bu habere çok sevindiler ve o günü bayram olarak ilan ettiler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, hükümdarlığı zamanında bütün Filistin, Şarkul Ürdün, Hicaz, Yemen, Irak ve Suriye'yi tamamen haki-miyeti altına almış bulunuyordu. Mucizeler bahsinde görüleceği gibi, Yemen=Sebe' Kraliçesi Belkıs'ı tahtı ile birlikte bir anda huzuruna getirmişti. Daha sonra da Belkıs ile evlenmişlerdi. Bu mesut evlilikten İbnül Hikem adında bir oğulları dünyaya gelmişti.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz kuşların dilini biliyor ve onlara da hükmediyordu. Diğer canlı varlıkların, haşaratın ve hatta karıncaların bile konuşmalarını duyuyor ve anlıyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri rüzgârı da onun emrine vermişti. Rüzgâr onun istediği istikametten esiyordu. Aynı zamanda rüzgâr vasıtası ile uçuyorlardı. İnsan yürüyüşü veya koşan bir atın gidişi ile bir ayda gidip gelinecek mesafelere bir günde hem gidiyor ve hem de geliyordu.

Allah'ın bu büyük peygamberi, sevgili kulu Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz ne yazık ki dünyamızda pek az yaşadı. Henüz 52 yaşlarında bulunuyorken bu fani âlemden cennet saraylarına hicret buyurdu.

Saltanatı 40 sene devam etmiştir. Peygamberlik vazifesini saltanatla birlikte yürütmüşlerdir.

Kendilerine vahyolunan ilâhî bir kitap mevcut değildir. O, Hazreti Musa (a.s.) efendimize nazil olan Tevrat ve babasına vahyolunan Zebûr ile amel ediyordu. Şeriatı, babalarının şeriatı idi.

Allahü Teâlâ ve Tekaddes hazretleri, biz âciz ve günahkâr kullarını, o büyük peygamberin şefaatine mazhar buyursun, âmin.

Hazreti Süleyman (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Allahü Teâlâ hazretlerinin gönderdiği bütün büyük insanlar gibi, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin de pek çok mucizeleri vardı. Kur'an-ı Kerim'de bunların 14 kadarına işaret buyrulmuştu. Dört mucizesine de diğer kaynaklarda işaret edilmişti. Böylece Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin tespit edilebilen mucizelerinin sayısı on sekize ulaşmaktadır.

Biz önce Kur'an-ı Kerim'de işaret buyrulan mucizelerini sıra ile açıklayalım:

1- Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bütün kuşların dilini biliyor ve onlarla konuşuyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin bu mucizesi ve üstünlüğü, Kur'an-ı Kerim'de şu ayeti kerime ile bizlere haber verilmiş bulunmaktadır:

Ve Süleyman (a.s.) Hazreti Davud'a (a.s.) varis oldu. -Onun yerine tahta geçerek kral oldu.- Ve dedi ki: "Ey insanlar, bize kuş dili öğretildi. Ve her şeyden -bir ilim- bize verildi. Şüphe yoktur ki bu bizim için apaçık bir üstünlüktür."²

Yani:

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz babası Hazreti Davud (a.s.) efendimizin varisi olarak tahta geçti ve kral oldu. Sonra de memleketin yüklerini ve ileri gelenlerini başına toplayarak onlara şöyle seslendi: "Ey insanlar bize kuşların dili öğretildi. Dünyadaki bütün nimetlerden ve ilimlerden de bize ihsan buyruldu. Bu bize Allah tarafından verilmiş açık ve seçik bir üstünlüktür. Allah'ın bize ihsan buyurduğu bu üstünlüğü sizler de kabul etmelisiniz..." dedi.

Çünkü Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz pek küçük bir yaşta iken tahta geçmişti. O halde üstünlüğün yaşta değil, başta ve Allah'ın ihsanında olduğunu insanlara göstermesi gerekiyordu. Onun içindir ki kuşdilini bil-

² Neml, 16.

diğini ve daha birçok ilim ve üstünlüklere vakıf olduğunu insanlara ilan etmesi gerekiyordu. Böyle üstünlükler, diğer insanların elde edebileceği bir meziyet değildi. Allahü Teâlâ hazretleri bunları, ancak sevdiği ve peygamber olarak seçtiği kullarına ihsan buyururdu.

*Hâzin Tefsiri'*nde bu ayeti kerimeler izah ve tefsir ediliyorken Hazreti Kâ'bul Ahbar'dan şu rivayet nakledilmektedir:

"Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz etrafındaki insanlara kuşdilini bildiğini ilan ettikten sonra bir kumru gelerek huzurunda ötmeye başladı. Allah'ın peygamberi etrafındakilere:

— Bu kuş ne diyor, biliyor musunuz? Diye sordu.

Onlar da:

— Bilemiyoruz Ey Allah'ın Peygamberi, dediler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz de:

— Bu kumru; "Ölümden kaçıyorsunuz. Harap olacak olanı kurmaya çalışıyorsunuz..." diyerek sizlere çıkıyor, buyurdu.

Sonra bir üveyik kuşu huzura gelerek ötmeye başladı. Allah'ın peygamberi etrafında bulunanlara:

— Bu üveyik ne söylüyor anlayanınız oldu mu? Diye sordu.

— Anlamadık ya Nebiyallah, dediler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz de:

— Bu kuş; "Mahlûkat keşke yaratılmasaydı..." diye feryat ediyor, buyurdu.

Sonra tâvus kuşu huzuru nebevilerine gelerek bağırdı. Allah'ın peygamberi yine:

— Bu tavus ne diyor bildiniz mi? Diye sordu.

Onlar da:

— Bilemiyoruz efendimiz, dediler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz de:

— "Borçlandığınız gibi ödersiniz..."

Diğer bir rivayette ise; "Ne kadar dindar iseniz Allah'tan göreceğiniz karşılığı da ona göredir..." diyor, buyurdular.

O sırada Hüdühüd (Çavuş kuşu) ötmeye başladı. Allah'ın peygamberi:

— Bu Hüdüh kuşu ne söylemektedir? Anlayanınız var mı? Diye sordu.

Orada bulunanlar ise:

— Anlamıyoruz ya Nebiyallah, dediler.

Buyurdular ki:

— “Merhamet etmeyene merhamet olunmaz” diyor, sizleri böyle ikaz ediyor.

Tam o sırada gövceğen³ kuşu ötmeye başladı.

— Bu kuş ne diyor, biliyor musunuz? Diye sordu.

— Bilmiyoruz ey Allah’ın Peygamberi, dediler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz de onlara:

— “Ey günahkârlar, Rabbinize istiğfar ediniz...” diyor, buyurdu.

Bağırtlak kuşu gelerek ötmeye başladı.

— Anladınız mı? Bu ne diyor? Diye sordu.

Orada bulunanlar:

— Bilmiyoruz ya Nebiyallah, dediler.

— “Her yaşayan ölecektir ve her yeni mutlaka eskiyecektir” diyor, buyurdu.

Kırlangıç kuşu da ötmeye başladı.

— Bu kırlangıç ne diyor, biliyor musunuz? Diye sordu.

— Elbette ki bilmiyoruz ya Nebiyallah, dediler.

— “Hayrınızı önceden gönderiniz ki onu orada hazır bulasınız...” diyor, buyurdular.

O sırada huzuru nebevilerine bir ehli güvercin geldi ve ötmeye başladı. Allah’ın Peygamberi Süleyman (a.s.) efendimiz etrafındakilere:

— Bu ehli güvercin ne söyledi, anladınız mı? Diye sordu.

— Hayır, anlamadık, dediler.

— “En yüce olan Rabbimi, göklerinin ve yerinin dolusunca tesbih ve tenzih ediyorum...” diyor, buyurdular.

Yaban güvercini de huzurlarına gelerek ötmeye başladı.

³ Gövceğen kuşu: Sırtı yeşil, kanı beyaz ve serçeden biraz daha büyücek bir kuştur.

— Bu yaban güvercininin ne söylediğini anlayanınız var mı? Diye sordu.

— Yoktur, dediler.

— “Daim olan Rabbimi tesbih ve tenzih ediyorum...” demektedir, buyurdular.

Sonra devam ederek şöyle söylediler:

— Karga ötüyorken; “Malınızın onda birini zekât olarak veriniz...” diye çağırıyor.

Atmaca ise:

— “Her şey helak olacaktır. Yalnız Allahü Teâlâ hazretleri kalacaktır...” diyor.

Balıkçıl kuşu:

— “Sükût eden selamet bulur...” diyerek ötüyor.

Papağan:

— “Bütün düşüncesi dünya olanın vay haline...” diyor.

Şahin kuşu ise:

— “Bütün lisanlar ile zikredilen Rabbimi tesbih ve tenzih ediyorum...” demektedir.

Sudaki kurbağalar da:

— “Rabbimi tesbih ediyorum. Ona her zaman hamd ve senada bulunuyorum...” diyerek vakvaklamaktadırlar.”⁴

Hazreti Mekhül (r.a.) efendimizin bu husustaki rivayetleri ise şu şekildedir:

Bir defasında Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin huzuruna bir keklik gelerek gıdıklamaya başladı. Zât-ı nebevîleri etrafındakilere:

— Bu keklik ne söylüyor, biliyor musunuz? Diye sordu.

Onlar da:

— Bilmiyoruz ya Nebiyallah, dediler.

Buyurdular ki:

— “Allahü Teâlâ hazretleri Rahmandır. Arşının üzerinde karar kılmıştır...” diyor.

⁴ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 3, s. 378.

(Not: Rahman; çok merhametli, dünyada bütün yarattıklarına eşit şekilde merhamet eden, rahmetini bütün kullarının üzerine bol bol ve sağanak sağanak gönderen demektir. Allahü Teâlâ hazretlerinin en güzel isimlerindendir.

Keklik kuşunun söylediği ise bir ayeti kerimenin mealidir. Allah'ın kendi arşı üzerinde karar kılması, zât-ı ilâhiyyelerine mahsus bir keyfiyettir. Biz kulların aklı ile anlaşılması mümkün değildir.)

Şimdi Hazreti Mekhül (r.a.) efendimizin rivayetini nakletmeye devam ediyoruz?

Bir defasında Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bir bülbül gördü. Bir ağacın dalında kuyruğunu oynatarak ve başını sallayarak ötüyordu. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz yanında bulunan mü'minlere:

— Bu bülbül ne diyor, anladınız mı? Diye sordu.

Onlar da:

— Allah ve onun peygamberi daha iyi bilir, şeklinde cevap verdiler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz:

— “Ben bu gün yarım hurma yedim. Dünyanın üzerine toprak...” diyor, buyurdular.

Yani:

— Bir günde bana yarım hurma yetişiyorken neden dünyanın arkasından koşacak mışım? Dünyanın arkasından koşup duranlara yazıklar olsun! Demek istiyordu.

Rivayet olundu ki, Yahudilerden bir cemaat hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimizin huzuruna geldiler. Ona:

— Sana yedi sual soracağız. Eğer doğru cevap verirsen sana inanırız ve dinini de kabul ederiz, dediler.

Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz de onlara:

— Öğrenmek kastı ile olduktan sonra istediğinizi bana sorabilirsiniz. Yalnız sualleriniz inatçı ve Yahudi oyunlarından birisi olmasın, dedi.

Bunun üzerine Yahudiler ona şu sualleri sordular:

— Bize haber ver. Çalı kuşu ötüyorken ne söylüyor? Horoz ötüyorken, kurbağa vakvaklıyorken, eşek anırıyorken, at kişniyorken, sığırcık ötüyorken ve keklik gıdıklıyorken neler diyorlar? Bunları öğrenmek istiyoruz.

Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz onlara:

— Evet, suallerinize cevap vereyim, buyurdu. “Çalı kuşu; “Allah’ım, Muhammed’e ve onun âline kin besleyenlere lânet eyle...” diyor. Horoz; “Ey gafiller, Allah’ı zikrediniz...” diye bağırıyor. Kurbağa; “Denizlerde ve karalarda kendisine ibadet edilen Allah’ın şanı ne kadar yücedir...” diyerek vakvaklıyor. Eşek; “Allah’ım, milletin malını zorla ve haksızlıkla elinden alanlara lânet eyle...” diyerek anıyor. At ise iki ordu karşı karşıya geldiği zaman; “Tesbih ve tenzihe layık olan sensin. Kuddüs sensin. Sen bizim de meleklerin de ruhların da Rabbisin diyor. Sığırcık ise; “Ey rızıkları veren Allah’ım, senden rızıkımı günü gününe istiyorum...” diyor. Kekliğe gelince; “Rahman olan Allah, kendi arşının üzerinde karar kılmıştır...” diyerek gıdaktamaktadır.

Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimizden bu cevabı alan Yahudiler Müslüman oldular. Bundan sonraki ömürlerini Müslüman olarak geçirdiler.

Hazreti Hüseyin ibni Ali (r.a.) efendimiz de bir vaazında şöyle buyurmuşlardı:

— Kerkes kuşu (bazı yerlerde bu kuşa kerkenek derler) ötüyorken; “İnsanlardan insanlık ne kadar uzaktır...” diyor. Çalı kuşu ise; “Muhammed’e ve onun âline kin besleyenlere lânet eyle Allah’ım...” diyor. Kırlangıç da ötüyorken: “Allah Rahmandır ve arşın üzerinde karar kılmıştır...” demektir.

Kuşların ve diğer canlıların dilinden anlamak peygamberler için bir mucizedir. Bu mucize Hazreti Süleyman (a.s.) efendimize verilmiştir.

Diğer insanlar için, mesela Hazreti Hüseyin ve Hazreti ibni Abbas (r.a.) efendilerimiz için ise keramettir. Peygamberlerin mucizeleri hak olduğu gibi, evliyanın kerameti de haktır.

2- Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin orduları, yalnız insanlardan değildi. Cinnîler ve kuşlar da bu ordulara dabildi. Tıpkı insanlar gibi, onlara da kumanda ediyor ve emrini tutturuyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bir harbe veya bir sefere gidiyorken insanlardan teşekkül eden ordusu bir tarafta, cinnîlerden teşekkül eden ordusu diğer tarafta yer alıyorlardı. Kuşlara gelince, onlar da tam ordu-

nun üzerinde yerlerini alıyorlardı. Hatta kuşlar kanatlarını birbirine vereyerek orduya ve Allah'ın peygamberine gölge oluyorlardı.

O bu şekilde düşman üzerine yürüdüğü zaman, düşmanların gönlüne korku ve ürperti düşüyordu. Hemen mağlup olarak kaçıyorlardı. Kuşların düşmanların üzerine gagaları ile taşlar attıkları da oluyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin bu büyük mucizeleri Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim'de bizlere şu ayeti kerime ile haber verilmektedir:

Ve Süleyman'ın (a.s.) insanlardan, cinnîlerden ve kuşlardan meydana gelen orduları bir araya toplandılar. Onlar birbirlerini bekliyorlardı.⁵

Yani:

Sefer esnasında, öndekiler arkadakilerden kopmamak, arkadakilerde geride kalmamak için birbirlerini bekliyorlardı. Böylece ordunun nizamını ve harp düzenini koruyorlardı.

Muhammed ibni Kaabullezî (r.a.), bu ayeti kerimenin tefsiri ve izahı sadedinde buyuruyorlar ki: "Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin orduları, yüz fersahlık bir mesafeyi kaplıyordu. (Bir fersah; 5658 metredir.) Cinnîler her fersaha ipekli ve ibrişimden halılar dokuyarak seriyorlardı. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu halıların üzerinden yürüyüp gidiyor ve asla toprağa basmıyordu. Her gittiği konağa hemen onun altından mamul kürsüsü kuruluyordu. Kendisi bu altın kürsünün üzerinde oturuyordu. Etrafına da üç bin kadar gümüş kürsüler kuruluyordu. Buna da kumandanları ve devlet büyükleri oturuyorlardı. İnsanlar, bu kürsülerin etrafında halkalanarak oturuyorlardı. Cinnîler de insanların dışında halkalanıyorlardı. Vahşi hayvanlar ise Cinnîlerin dışında halkalanıyorlardı. Kuşlara gelince, tam tepelerinde kanatlarını birbirlerine vererek duruyorlar, orduyu ve Allah'ın Peygamberini gölgeliyorlardı. Sıcak bir iklim olan Filistin'de onları güneşten ve sıcaktan muhafaza etmiş oluyorlardı."

3- Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz karıncaların sesini duymuş ve onların beyleri ile de konuşmuşlardı.

Bilindiği gibi karıncalar küçük hayvanlardır. İnsan kulağının bu kadar küçük bir hayvanın sesini duyması mümkün değildir. Meselenin mucize olan tarafı buradadır. Gerçi, bütün kuşların ve vahşi hayvanların dilini bilen ve anlayan bir zâtın, karıncaların dilini bilmesi de tabiidir. Fakat

⁵ Neml, 17.

karınca gibi çok küçük olan bir hayvanın sesi nasıl duyulabilecektir? Halbuki, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz karınca beyinin sesini oldukça uzak bir mesafede bulunuyorlarken duymuşlardı.

Bu hususu haber veren Allah kelâmını dinleyelim şimdi:

Nihayet Süleyman (a.s.) ve onun orduları karıncalar vadisine gelmişti. Oraya geldikleri zaman bir karınca -diğer karıncalara seslenerek- “Ey karıncalar, inlerinize giriniz! Süleyman ve onun ordusu bilmeyerek sizi ezmesinler...” dedi.⁶

Bu ayeti kerimeden, karınca beyinin bilgili olduğu anlaşılmaktadır. Çünkü hem gelenin Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz olduğunu biliyordu. Hem de arkadaşlarına:

— Bilmeyerek sizi ezmesinler, diyordu.

Demek oluyor ki, Allah’ın Peygamberi ve onun ordusu bilerek karıncaları ezmezlerdi. Karınca beyi bunu biliyordu.

Ayeti kerimenin devamını okuyalım:

Hazreti Süleyman (a.s.) bunun -karınca beyinin- sözüne gülümsemekten kendini alamadı. Ve “Ey Rabbim, benim üzerime, anne ve babamın üzerine saçtığın nimetlerden dolayı bana; sana şükretmek ve seni hoşnut eden, beni de iyi kullarınla birlikte rahmetine girdiren salih ameller yapmaya muvaffak kıl” dedi.⁷

Yani:

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz karınca beyinin sözüne önce güldü. Sonra da bunun pek büyük bir nimet olduğunu anlamakta gecikmedi. Öyle ya, karınca gibi çok küçük bir böceğin sesini kendilerinden başka kim duyabilirdi? Allah’ın bu büyük nimetine şükretmekten aciz olduğunu hissetti. Âlemlerin Rabbi olan Allah’a niyaz etti. Çünkü hem kendisine, hem de daha önce annesine ve babasına büyük nimetler ihsan olunmuştu. Aynı zamanda salih amelleri yapabilmek için de Allah’tan kuvvet ve yardım istiyordu. Bu salih ameller Allah’ı hoşnut etmelidir. İlahî rahmet ile onu diğer sevilen kulların arasına katmalıdır.

Allah’ın peygamberi dualarında bunları diliyor, bunları istiyordu.

⁶ Neml, 18.

⁷ Neml, 19.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, bu dualarında bizlere şu dersleri veriyorlardı: Her nimet karşısında mutlaka Allah’a şükretmek lazımdır. Ona gereği gibi şükretmekten insanlar acizdir. O halde şükretmek kuvvetini ve kudretini de Allah’tan istememiz lazımdır. Salih ameller peşinde koşmalıyız. Bu salih ameller Allah’ı hoşnut etmelidir. Bizleri de onun iyi ve sevgili kulları arasına katmalıdır.

Kâ’bul Ahbar (r.a.), bu ayeti kerimeyi izah ederken şöyle buyuruyorlar:

“Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bir yolculuğa çıktıkları zaman ailesini ve hizmetçilerini de beraberinde götürüyorlardı. Mutfaklarını ve ekmek pişirecek tandırılarını da beraberlerinde taşıyorlardı. Onun yemek tencereleri, on deveyi içine alacak kadar büyüktü. Bu kazanları cinnilere döktürmüştü. Yine onlara taşıtıyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu yolculuklarında Yemen taraflarına gidiyorlardı. Yolu Medine-i Münevvere’ye uğradı. Buradan geçiyorken Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz:

— İşte burası ahir zaman peygamberinin hicret yurdu. Ona iman edenlere ve ona uyanlara ne mutlu... Ölenleriniz geride kalanlara vasiyet etmek sûreti ile benim selamımı ona ulaştırınız! Dedi.

Buradan yürüyerek Mekke-i Mükەرreme’ye uğradılar. Fakat Mekke’den hiç eğlenmeksizin geçtiler. Çünkü Mekke’de, Kâbe’yi ve tapılan putları görmüşlerdi.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz Mekke’den geçip gidiyorken Kâbe-i Muazzama ağlamaya başladı. Allahü Teâlâ hazretleri Kâbe’ye vahyederek:

— Niçin ağlıyorsun ey Kâbe? Diye sordu.

Kâbe-i Muazzama cevap vererek dedi ki:

— Ya Rabbel âlemin, peygamberlerinden bir peygamber ve onun yanındaki evliyaların beni ağlattılar. Çünkü buradan geçtikleri halde bana uğramadılar. Bende namaz kılmadılar. Halbuki etrafım putlarla doludur. İnsanlar seni bırakarak bu putlara tapmaktadırlar. Ne olurdu sana inanan kişiler de bir müddet için bende ibadet ve kulluk etselerdi...

Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri Kâbe-i Muazzama’ya vahyetti ve şöyle buyurdu:

— Ağlama ey Kâbe, çünkü pek yakında senin önünde secdeye kapacak mutlu yüzler bulunacaktır. Yeni bir Kur’an senin sinende nazil ola-

caktır. Senin bulunduğun şehirden bir ahir zaman peygamberi göndereceğim. O, benim gönderdiğim peygamberlerin en büyüğü ve en sevgilisidir. Seni, onun ve onun ümmetinin ziyaretgâhı yapacağım. Seni ziyaret etmeyi onlara farz kılacağım. Kuşların dönüp dolaşıp yuvalarına geldikleri gibi, onlar da dönüp dolaşıp sana geleceklerdir. Devenin yavrusunu, güvercinin yumurtasını sevdiğinden daha çok onlar seni seveceklerdir. Onlar seni putlardan, putperestlerden ve şeytanlardan temizleyeceklerdir.

Bundan sonra Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz yoluna devam ederek Taif yakınlarındaki Sidr vadisine geldiler. İşte karınca vadisi burada idi. Karıncanın sesini bu vadiye duydu ve karıncaların beyi ile burada konuştular.”

Bazı eserlerde Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin karıncaların beyi ile neler konuştuğuna dair kayıtlar bulunmaktadır. Fakat bu konuşmaların asıl kaynaklarını bulamadığım için kitabıma almadım.

4- Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, emrinin altındaki kuşların sayılarını ve teker teker vazifelerini biliyordu.

Kuşlara hükmetmek, elbette ki büyük bir üstünlük ve mucizedir. Fakat bundan daha büyük mucize, onların sayılarının ve vazifelerinin bilinmesidir. İçlerinden hangisi eksilse hemen biliyor ve arıyorlardı. Nitekim kuşların arasından Hüdühüd (çavuş kuşu) kuşunun eksildiğini hemen anlamış ve araştırmıştı.

Beşinci ve altıncı mucizeleri açıklıyorken bunun tafsilatını göreceğiz.

5- Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz kuşlara postacılık ve elçilik gibi çeşitli devlet hizmetlerini gördürüyordu.

Nitekim ordudan bir müddet için kaybolan Hüdühüd, Sebe’ diyarının kraliçesini bulmuştu. Onların durumunu ve haberlerini Hazreti Süleyman (a.s.) efendimize getirmişti. Allah’ın Peygamberi de yine bu Hüdühüd vasıtası ile Yemen kraliçesine bir mektup göndermişti.

Bize bu haberleri ulaştıran Allah kalamını dinleyelim:

Ve Hazreti Süleyman (a.s.) kuşları araştırdı. “Bana ne oluyor ki, Hüdühüdü (çavuş kuşunu) göremiyorum. Yoksa o yitiklerden mi oldu?” dedi.⁸

⁸ Neme, 20.

Yani:

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, diğer orduları gibi kuşlar ordusunu da teftiş ediyordu. Bu teftişlerden birinde çavuş kuşunu yerinde göremedi.

Tefsirlerin anlattıklarına göre; çavuş kuşu, toprakta su olan yerleri biliyordu. O, gagası ile suyun olduğu yerleri işaretliyordu. Cinnîler de suyu derhal çıkartıyorlardı.

O günü namaz vakti gelmişti. Ordu ise susuz bir vadide bulunuyordu. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu maksatla çavuş kuşunu araştırmıştı. Onu yerinde bulamayınca da kızmış ve şöyle konuşmuştu:

“Yemin olsun ki, ona şiddetli bir şekilde azap edeceğim. Yahut da onu mutlaka boğazlayacağım. Veya o benim yanıma açık bir delil ile -belli bir mazeret ile- gelecektir” buyurdu.⁹

Ordunun içindeki vazifesinden ayrılan bir kuş dahi olsa cezaya layıktır. Neden ayrıldığının mazeretini bildirmelidir. Böyle bir mazeret bildirmediği takdirde ya öldürülecek yahut da diri diri tüyleri yolunmak sureti ile cezalandırılacaktır.

Tefsir âlimlerimizden Bağdatlı Ali bin Muhammed merhum, bu ayeti kerimeleri tefsir ediyorken şöyle diyorlar:

“Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz Hüdühüdü yerinde bulamayınca onların kumandanı olan kerkes kuşuna sordu.

Kerkes:

— Bilmiyorum, benden izin almadı, cevabını verdi.

Allah’ın peygamberi ise:

— Şunu hemen ara ve bul. Bulunca da bana getir! Emrini verdi.

Bunun üzerine kerkes, onu arayıp bulmak vazifesini kartala verdi. Çünkü kartal hem çok hızlı uçuyor ve hem de çok yükseklerle çıkabiliyordu. (Rivayete göre kartal kuşu otuz bin metreye kadar yükselebilmektedir.)

Kerkesten bu emri alan kartal alabildiğine yükseldi ve yükseklerden yeryüzüne baktı. Nihayet Hüdühüdü gördü. Yemen taraflarından geliyordu. Kartal onun üzerine doğru süzölmeye başladı. Yaklaşınca Hüdühüd de onu görmüştü. Kartaldan kendisine bir zarar geleceğini anladı. Onun içindir ki yaklaşan kartala:

⁹ Neme, 21.

– Seni benden kuvvetli ve üstün olarak yaratan Allah hakkı için bana merhamet et! Diye yalvardı.

Kartal da ona bir şey yapmadı ve kerkesin yanına getirdi. Kerkes Hüdühde:

– Vay başına gelenlere... Neredeydin sen? Allah'ın peygamberi seni cezalandıracak veyahut da kesecek. Yemin etti çünkü dedi.

Hüdüh de ona:

– Allah'ın peygamberi yemininde hiç ayırma yapmadı mı? Çok ke-sin mi konuştu? Diye sordu.

– Evet yaptı. “Bana açık bir mazeretle gelmedikçe...” cümlesini ilave etti.

– O halde kurtulmuş sayılırım, diyerek doğruca Allah'ın peygamberinin huzuruna çıktı?

Başını kaldırdı. Kuyruğunu ve kanatlarını yerlere indirdi. Yerlerde sü-rünerek yanına vardı ve:

– Ya Nebiyallah, Allah'ın huzurunda durduğun anı hatırla! Dedi.

Bu sözleri duyan Allah'ın peygamberi heyecanla titredi. Ve Hüdühde:

– Söyle nedir mazeretin? Nerelerdeydin? Dedi.

Hüdüh olan bitenleri anlattı.”¹⁰

Şimdi Hüdühün cevabını Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim'den takip edelim:

Çok geçmeden Hüdüh geldi ve huzura vararak şöyle konuştu: “Se-nin bilmediğin bir şeyi öğrendim ve sana Sebe’ ülkesinden açık seçik bir haberle geldim.”¹¹

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu haberin ne olduğunu merak et-mişti. Onun içindir ki kuşun sözlerini kesmeden onu dinledi. Kuş sözle-rine şöyle devam etti:

“Gerçek şu ki ben, onlara hükümdarlık eden bir hanım buldum orada. Kendisine hemen herşeyden büyük nimetler verilmiştir. Onun çok büyük bir tahtı da vardır.”¹²

¹⁰ Bağdatlı Ali bin Muhammed, C. 3, s. 381.

¹¹ Neml, 22.

¹² Neml, 23.

Hüdhüd kraliçenin saltanatını anlatmak için böyle konuşuyordu. “Ona her şeyden bir nimet verilmiştir. Onun çok büyük bir tahtı da vardır...” şeklinde konuşuyordu. Saltanatının büyüklüğünü onun tahtı ile anlatmak istiyordu. Ne var ki bu çok zengin ve kuvvetli kraliçe Müslüman değildi. Kuş onların bu durumlarını şu sözlerle anlatıyordu:

“Onu ve kavmini Allah’ı bırakarak güneşe secde ederken buldum. Şeytan onlar için bu amellerini süslemiştir. Yollarını da germiştir -doğru yolu onlara engellemiştir.- Bu yüzden doğru yolu bulamıyorlar.”¹³

Onlar güneşe tapıyorlardı. Kuş, onların bu sapıklığını anlatıyorken sebebini de söylüyordu. İnsanları yollarından saptıran şeytandır. Şeytan, yapılan her kötü işi iyi ve güzel gösterir. Onun içindir ki insanlar yaptıkları kötü şeyleri iyi ve güzel zannederler ve severek yaparlar.

“Onlar; göklerde ve yerde taneleri çıkartan, gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı bilen Allah’a secde etmiyorlar -işte bu yüzden hidayeti bulamıyorlar. Allah; ilah olarak yalnız o vardır. Büyük arşın Rabbi odur.”¹⁴

Hüdhüd, mazeretini daha açık bir şekilde belirtmek için böyle konuşuyordu. İmanının kuvvetini ortaya koyuyordu. Yahut da Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu kuşun dili ile etrafındakilere iman dersi veriyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) kuştan dinlediği bu izahat üzerine şöyle konuştu:

“Göreceğiz, -bakalım- doğru mu söylüyorsun, yoksa yalancılardan mısın?”¹⁵

Sonra Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bir mektup yazarak kuşa verdi ve şu emri duyurdu ona:

“Bu mektubumu al ve götür. Onların yanına bırak. Sonra onların yanından biraz geriye çekil ve bekle. Bak bakalım, ne cevap verecekler?”¹⁶

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz kuşun bu kadar parlak konuşmalarına rağmen yine de onu denemek istiyordu. “Doğru mu söylüyorsun, yoksa yalancılardan mısın? Anlayacağız,” diyordu.

¹³ Neml, 24.

¹⁴ Neml, 25, 26.

¹⁵ Neml, 27.

¹⁶ Neml, 28.

Sonra da Sebe' kraliçesine bir mektup yazarak kuşa verdi: "Bunu kraliçenin kucağına bırakıver. Sonra da geriye çekil ve yakın bir mesafede bekle. Ne cevap verirse onu bana al getir" emrini verdi.

Bunun üzerine Hüdühüd mektubu gagasına aldı ve Belkıs'ın yurduna doğru uçmaya başladı.

O sırada kraliçe Me'reb'deki yazlık sarayında bulunuyordu. Me'reb, San'aya üç fersahlık bir mesafede bulunmakta idi. Vakit ikindi idi. Kraliçe, istirahat için uzanmış ve bir parça dalmıştı. Çavuş kuşu tam o sırada mektubu onun kucağına bırakıverdi.

Kraliçe gözlerini açtığı zaman kucağında bir mektup buldu. Önce şaşırdı. Öyle ya, saraya kendisinden izinsiz olarak kim girebilirdi? Bu mektup nasıl olmuşta onun kucağına bırakılmıştı? Bunu bir türlü anlayamıyordu.

Sonra da mektubu açarak okudu. Mektupta Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin mührü vardı. O, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin adını ve şanını duymuştu. Mektup kraliçeyi şaşırtmış ve korkutmuştu. Mektupta şöyle deniliyordu: "Allah'ın kulu, Davud'un oğlu Süleyman'dan Sebe' Kraliçesi Belkıs'a. Rahman ve Rahim olan Allah'ın adı ile başlıyorum. Selam hidayette olanlara... Bundan sonra, sakın bana baş kaldırmayın. Müslüman olarak hemen bana gelin."

Mektubun altı misk ile mühürlenmişti.

Kraliçe derhal vezirlerini ve devletin ileri gelenlerini topladı.

Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz bu ayeti kerimeyi tefsir ediyor-ken buyuruyorlar ki:

"Kraliçe Belkıs'ın 33 adet veziri ve kumandanları vardı. Her kumandanın emrinde on bin asker bulunuyordu.

Kraliçe onlarla şöyle konuştu:

"Ey ulu vezirler" dedi. "Gerçek şudur ki bana çok şerefli bir mektup verildi. O Süleyman tarafından ve Rahman ve Rahim olan Allah'ın adı ile diye başlamaktadır. Bana baş kaldırmayınız ve Müslüman olarak bana geliniz!" diyor.¹⁷

Kraliçe Belkıs, mektup ve onun muhtevasını anlattıktan sonra vezir ve kumandanlarının fikirlerini soruyordu:

¹⁷ Neme, 29-31.

Dedi ki: “Ey ulu vezirler, beyler! İşimde bana fetva verin, yardımcı olun. Sizinle müzakerede bulunmadan kendi başıma bir karar verecek durumda değilim.”¹⁸

Onlar da kraliçelerine şu cevabı verdiler:

Dediler ki: “Biz kuvvet sahipleriyiz. Harpte de oldukça maharet sahibi bulunuyoruz. -Bu duruma göre- bak, neyi emrediyorsan emret, emir senindir.”¹⁹

Yemenli kumandanlar kendi sayılarına, kuvvetlerine ve harpte ki maharetlerine güveniyorlardı. Eğer kraliçeleri emredek olursa harp etmekten geri durmayacaklardı. Ama yine de son söz ve son emir kraliçenindi.

Kraliçe ise onlara kendi fikrini şöyle açıkladı:

Şüphe yoktur ki krallar bir memlekete girecek olurlarsa orayı bozup dağıtırlar. Memleketin kuvvet ve kudret sahiplerini alçaltırlar ve rezil bir hale getirirler. Ve onlar işte böyle yaparlar. O halde ben de ona bir hediye göndereceğim. Göndereceğim elçiler ne cevap getirecekler bakacağım.”²⁰

Böyle konuşmakla kraliçe Belkıs, Devlet idaresinde ne kadar tecrübeli ve ne derecede dirayetli olduğunu gösteriyordu. Çünkü hem vezirlerine danışıyordu. Hem de yine kendi bildiğini yapıyordu.

Sonra, bir kere iki ülke arasında harp kopacak olursa nerede duracağı belli değildi. Galip gelsinler, mağlup olsunlar her iki tarafa da derin yaralar açardı. Harp daima zararlıdır. Onun için harpten önce daima sulh yolunu aramak lazımdır.

Yemen kraliçesi bu yolu seçiyordu. Önce ona bir hediye göndermek istiyordu. Eğer kralısa hediyeleri kabul edecektir. Eğer, söylediği gibi bir peygamber ise bu hediyeleri kabul etmeyecektir.

Kraliçe bu maksatla hediyelerini hazırladı. Elçilerle birlikte yola çıkardı.

Onlar bu müzakereyi yapıyorlarken Hüdhüd kuşu sarayın bir köşesinde bekliyordu. Bu bakımdan olan bitenleri, onlardan önce gelerek Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimize bildirmişti.

¹⁸ Neml, 32.

¹⁹ Neml, 33.

²⁰ Neml, 34, 35.

Kraliçe Belkıs'ın hediyeleri arasında şunlar vardı: Beş yüz cariy ve bir o kadar da genç köleler hazırladı. Bunlara en pahalı kumaşlardan elbiseler giyindirdi. Elbiselerin tamamı ibrişim ve atlastandı. Boğazlarına altından gerdanlık taktı. Bileklerine de yine altın bilezikler takmıştı. Kulaklarını da en pahalı taşlardan yapılmış küpelerle süsledi.

Cariyeler için hepsi kırmızı renkte develer hazırladı ve onlara bindirdi. Köleler için de iyi cins atlar hazırladı. Atları ve develeri, altın inci ve kıymetli taşlarla süslü eğrelerle, palanlarla bezedi.

Kraliçe, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizi imtihan için bir çareye daha başvurmuştu. Köleleri kadın kıyafetine, cariyeleri de erkek köleler kıyafetine sokmuştu. Onlara:

— Kral ile konuşuyorken seslerinizi değiştiriniz. Bakalım sizleri tanıyabilecek mi? Emrini verdi.

Hediyelerinin arasında iki de heykel bulunuyordu. Bunlar, oldukça sanatkârane bir şekilde işlenmiş iki kız heykeliydi. Birisi saf altından, diğeri de gümüşten. Her iki heykelin başına inci ve mercanlardan süslenmiş kıymetli taşlar koymuştu. İlk bakışta canlı gibi gözüküyorlardı.

Yine hediyelerin arasında yükler dolusu öd ağacı, amber ve misk gibi güzel kokulu maddeler vardı.

Hediyelerin oldukça büyük ve henüz deliği açılmamış bir inci ile deliği eğri açılmış büyük bir elmas ilave etti. Bunlar için elçisine şu emri vermişti.

— Bu inci delinecek. Deliği eğri açılmış bu elmasa da iplik geçirilecek. Ama bunu yapan ne insan olacak ne de cin... Krala böyle söylersiniz...

Yine elçisine:

— Süleyman'ın yüzüne çok dikkatli olarak bak. Eğer size kızgın ve heybetli bir ifade ile bakıyorsa hükümdardır. Bu takdirde ondan korkup çekinmemize gerek kalmaz. Çünkü bizler dünyanın bütün krallarından kuvvetli bulunuyoruz. Yok, eğer tebessümle ve tatlı bir şekilde bakıyorsa o zaman peygamber olduğu anlaşılır. Biz de durumumuzu buna göre ayarlarız, emrini verdi.

Kraliçe Belkıs'ın elçilerinin bu şekilde hediyelerle yola çıktığını Hazreti Süleyman (a.s.) Çavuş kuşundan öğrenmişti. Demek oluyordu ki, kraliçe saltanatını, kuvvetini ve servetini göstermek için hediyelerini bu şekilde

zengin tutuyordu. O halde ona, Allah'ın peygamberinin daha zengin ve kuvvetli olduğunu göstermek lazımdı.

Bu maksatla Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz büyük bir hazırlığa girişti.

Altı fersah genişliğinde büyük bir meydan yaptırdı. (Bir fersah 5658 metredir) Meydanının zeminini; bir kerpici altın, bir kerpici de gümüşten olmak üzere altın ve gümüş kerpiçlerle döşetti. Meydanın etrafını mermer duvarla çevirdi. Duvarların belirli yerlerine saf altın ve gümüşten balkonlar yaptırdı.

Bu büyük meydanın sağına ve soluna tam dört bin kürsü yerleştirdi. Bu kürsüler de saf altın ve gümüşten yaptırılmıştı. Devletin ileri gelenlerini bu kürsülere oturttu.

Sonra cinnîleri ve şeytanları başına toplayarak onlara:

— Söyleyiniz bana, hangi hayvanlar daha güzeldir? Deniz hayvanları mı, yoksa kara hayvanları mı? Diye sordu.

Onlar da:

— Deniz hayvanlarından daha güzellerini görmedik ey Allah'ın peygamberi, dediler.

— O halde bu meydanın etrafına büyük havuzlar yapınız. Deniz hayvanlarının en güzellerini getirerek buralara doldurunuz... Görenlerin gözleri kamaşmalıdır, emrini verdi.

Şeytanlar ve cinnîler çok kısa bir zaman içinde bu emri yerine getirdiler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz yine cinnîlere ve şeytanlara:

— Evlâdüyalinizle birlikte burada toplanmanızı istiyorum, dedi.

Diğer hayvanları da intizamlı bir şekilde dizmişti. Kuşlar ise her zaman olduğu gibi, kanatlarını birbirlerine vererek meydanın üzerindeki yerlerini aldılar.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz Kraliçe Belkıs'ın elçilerini işte bu saltanatla karşıladı. Çünkü gelen elçilerin dünya üzerinde hiç görülmemiş ve bilinmemiş bir saltanatla karşılanmasını arzuluyorlardı.

Kraliçenin elçileri yanlarındaki hediyelerle geldiler. Ama gördükleri manzara karşısında dilleri tutulmuştu. Ne yapacaklarını ve ne söyleyeceklerini şaşırdılar.

Bu şaşkınlık ve hayranlık içinde Allah'ın peygamberinin önüne geldiler ve hediyelerin listelerini okudular. Daha sonra da ona kraliçelerinin yazdığı mektubu takdim ettiler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz elçileri oldukça güzel yüzle ve tatlı bir şekilde karşıladı. Önce hediyelerin arasında bulunan cariye ve kölelere, yüzlerini yıkamalarını emretti. Kadın olanlar suyu yüzlerine tek elleri ile vuruyorlar ve öteki elleri ile de yıkıyorlardı. Erkeklerle gelince, onlar iki elleri ile suyu avuçlayarak yüzlerini yıkıyorlardı. Böylece Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bunlardan hangilerinin kadın, hangilerinin erkek olduklarını anladı ve ayırt etti.

Bu sırada Hazreti Cebrail (a.s.) nazil olarak Allah'ın peygamberine:

— Elçilerin yanında delinmemiş büyük bir inci ve deliği eğri açılmış oldukça büyük bir elmas var ya Nebiyyallah, dedi.

Elçi gördüğü saltanatın heyecanı ve şaşkınlığı ile bunları unutmuş bulunuyordu. Hazreti Cibril'den (a.s.) aldığı haber üzerine Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz elçilere:

— Yanınızda delinmemiş büyük bir inci ve deliği eğri açılmış bir elmas bulunmaktadır. Onları çıkartınız bakalım! Dedi.

Elçiler büsbütün şaşırılmışlardı.

— Evet, efendim doğrudur. Buna delik açacaksınız. Buna da iplik takacaksınız. Yalnız bu işi yapanlar insanlardan ve cinnîlerden olmayacaktır, dediler.

Bunun üzerine Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz etrafındakilere seslendi:

— Bu işi kim yapabilecek?

Fakat kimseden ses çıkmadı. İnsanlar ve cinnîlere ayrı ayrı sordu. Onlardan da bir cevap çıkmadı. Şeytanlara sordu. Onlar da boyunlarını bükmüşlerdi.

Kimse bu işi yapamıyordu. Hazreti Cebrail (a.s.) gelerek:

— Yer böceklerine söyle ya Nebiyyallah, istediğin onların vasıtası ile olacaktır, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz toprak üzerinde dolaşan bir tırtılı huzuruna çağırarak emir verdi ve inciyi delmesini is-

tedi. Tırtıl, bir kaç saniye içinde incinin bir tarafından girdi ve diğer tarafından çıktı. Allah'ın peygamberi tırtılın bu hizmetinden çok memnun oldu ve böceği:

– Benden bir arzun var mıdır, söyle, dedi.

Tırtıl da:

– Ya Nebiyyallah, emir buyur da benim rızkım ağaçlardan olsun, dedi.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz de ona:

– Pekâlâ, dilediğin gibi yaşa, buyurdu.

Bundan sonra bu tırtıl, ağaç kurdu olarak yaşadı.

Sonra ipek böceğine seslendi. Deliği eğri olan elmasa iplik geçirmesini emretti. İpek böceği, verilen ipliği ağzına aldı. Elmasın bir tarafından girdi ve diğer tarafından çıktı. Allah'ın peygamberi memnun oldu ve ona da:

– Benden bir isteğin varsa söyle, dedi.

İpek böceği de:

– Rızkım, meyvelerden ve onun yapraklarından olsun ya Nebiyyallah, dedi.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz ona da:

– Oldu, dilediğin gibi yaşa, buyurdu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz kendi saltanatının azametini ve mucizelerini Yemenli elçilere gösterdikten sonra onların hediyelerini geri çevirdi.

Kur'an-ı Kerim'in bu husustaki beyanını görelim:

Elçiler Hazreti Süleyman'ın (a.s.) huzuruna geldikleri zaman onlara: "Bana mal ile mi ulaşmak istiyorsunuz? Allahü Teâlâ hazretlerinin bana verdiği mal, size verdiğiinden daha hayırlıdır. Ne var ki siz kendi hediyelerinizle pek fazla seviniyorsunuz" dedi.²¹

Yani:

– Sizler dünya malı ve onun çokluğu ile övünen insanlarsınız. Birbirinize verdiğiniz hediyelerle üstünlük elde etmeye çalışıyorsunuz. Bana gelince, ben dünyaya değer vermiyorum. Çünkü benim dünya malına ihtiyacım yoktur. Allahü Teâlâ hazretleri dünya yüzünde hiç kimseye ver-

²¹ Neml, 36.

mediği nimet ve serveti bana ihsan etmiş bulunuyor. Bütün bunların üstünde olarak Rabbim bana peygamberlik ve dinde kuvvet ihsan etmiştir. Rabbimin bu ihsan ve ikramı önümde durup duruyorken ben sizin hediyelerinize mi bakacağım? Şeklinde konuşuyordu.

Ayeti kerimenin devamını görelim:

Onlara geri dön ve şunları söyle: “Yemin olsun ki onların üzerine öyle bir ordu ile gideceğim ki, ona karşı durulmaz. Oradan onları, harekete uğramış ve küçük düşürülmüş olarak çıkartacağım” dedi.²²

Elçiler aldıkları bu cevaptan ürkerek melül ve mahzun bir şekilde ülkelerine döndüler.

Bu mucizelerin içinde Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin şu mucizelerini de görmekteyiz:

- 1- *Sebe’ Kraliçesi Belkis elçilerine: “Eğer hediyelerimizi kabul ederse hükümdardır. Kabul etmezse peygamber olduğu anlaşılır...” demişti. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz hediyeleri geri çevirmekle Allah’ın peygamberi olduğunu ispat etmişti.*
- 2- *Cariyelere erkek elbisesi, kölelere de cariyeye elbisesi giydirmiş ve böyle takdim etmişti. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz onlara yüzlerini yıkamalarını emrederek kimin kadın ve kimin erkek olduğunu meydana çıkartmışlardır.*
- 3- *Kraliçenin elçisi heyecanla hediyelerin arasındaki delinmemiş inci ile eğri delinmiş elması takdim etmeyi unutmuştu. Hazreti Cebrail’in (a.s.) ikazı ile elçilere bu emaneti hatırlatmıştı.*
- 4- *Delinmemiş incinin, insan ve cin eli dokunmaksızın delinmesini istemişlerdi. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz ağaç kurduna emrederek bu vazifeyi yaptırmış oldu. Ağaç kurdunun bir insana itaati mucizedir. Hem de ağaç kurdun ağaçları deler. İnciyi delmesi mümkün değildir. Bu kadar sert bir cismi, hem de bir kaç saniye içinde ağaç kurdunun delmiş olması elbette ki büyük bir mucizedir.*

²² Neml, 37.

- 5- *Elçilerin yanında her nasılsa eğri olarak delinmiş bir elmas vardı. Eğri delinen bu elmastan iplik geçirmek mümkün değildi. Üstelik kraliçenin elçisi bu işin insan ve cin eli dokunulmaksızın yapılmasını istemişti.*

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz ipek böceğine emir verdi. İpek böceği ipliği ağzına alarak elmasın bir tarafından girdi, diğer tarafından çıktı.

Elbette ki bu, sıradan bir insanın yapabileceği bir iş değildi. Ama Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu mucizeleri ile yeryüzünde dolaşan küçük haşerata dahi söz geçirdiğini ispat etmiş oluyordu.

Peygamberlerin her mucizesi büyüktür. Ama bu mucizelerden daha büyüğü, bundan sonra gelen mucizedir. Şimdi onu görelim.

- 6- *Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, göz açıp yumuncaya kadar kısa bir zaman içinde Kraliçe Belkıs'ı Sebe'den tahtı ile birlikte Kudüs'e getirtmeye muvaffak olmuştur.*

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, Kraliçe Belkıs'ın elçileri gittikten sonra, insanları, cinnîleri ve şeytanları huzuruna topladı ve onlara:

- Kraliçe Belkıs'ın elçilerini gördünüz. Bense onu, tahtı ile birlikte hemen buraya getirmek istiyorum. O kendisi itaat ederek ve teslim olarak gelmezden önce biz onu getirelim. Ne dersiniz? İçinizde bu işi yapabilecek bir kimse var mıdır? Diye sordu.

Bunun üzerine Cinnîlerin büyüklerinden bir zât ileri atılarak:

- Ya Nebiyallah, ben de o kuvvet vardır. Siz oturduğunuz bu makamdan kalkmadan ben onu size getirebilirim... Emrederseniz hemen bu vazifeyi yapayım, dedi.

Hazreti Süleyman (a.s.) ise gönlünden, bu işin bir cinnî tarafından değil de bir insan eli ile gerçekleştirilmesini arzuluyordu. Onun içindir ki:

- Ben bu işin daha çabuk olmasını istiyorum. İçinizde bu vazifeyi daha çabuk yapacak olanınız yok mu? Diye sordu.

Bunun üzerine Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin büyük veziri Asaf bin Berhiya (r.a.) ayağa kalktı ve:

- Ey Allah'ın Peygamberi, ben onu gözünüzü açıp yumuncaya kadar getirebilirim.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, bir insanın bu büyük işi başarmasından memnun oldu ve:

- O halde haydi getiriniz, emrini verdi.

Vezir de:

- Ya Nebiyyallah, şu duvara bakınız, ricasında bulundu.

Allah'ın Peygamberi duvara baktı.

Vezir:

- Şimdi de lütfen önünüze bakınız ya Nebiyyallah, dedi.

Bir de ne görsünler! Kraliçe Belkıs tahta ile birlikte onun önünde bulunuyordu. Kraliçe tahtında uyuyordu. Yemen'in Sebe' ülkesinden Kudüs'e kadar uzanan uzun bir yolculuk yapmıştı. Ama bu yolculuk göz açıp yumuncaya kadar kısa bir zamanda gerçekleşmişti. Bu yüzden olmalı, kraliçe uykusundan uyanamamıştı. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz:

— Bu hanımı uyandırmadan bir başka yatağa yatırınız. Sonra da tahtında bir takım değişiklikler yapınız. Renklerini ve taşlarını değiştiriniz. Bakalım uyandıgı zaman kendi tahtını tanıyabilecek mi? Emrini verdi.

Verilen emir derhal yerine getirildi. Tahtın bazı taşları ve renkleri değiştirildi.

Yemen'de uyuyan ve fakat Kudüs'te uyanan kraliçe şaşırmıştı. Bu raya nasıl ve ne zaman geldiğini bilemiyordu. Bilmesi de zaten mümkün değildi. Sonra ona kendi tahtını gösterdiler ve:

- Ne dersiniz? Bu taht sizin mi? Diye sordular.

Kraliçe de:

- Bu sanki odur, cevabını verdi.

Bu hâdise; Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz için büyük bir mucizedir. Vezirleri Asaf bin Berhiya (r.a.) için ise bir keramettir.

Bu izahattan sonra Kur'an-ı Kerim'de bu hâdiseden söz eden ayeti kerimelere bakabiliriz:

Ve Hazreti Süleyman (a.s.) dedi ki: "Ey vezirler, beyler, onlar bana teslim olarak gelmezden önce onu, -Kraliçe Belkıs'ı- tahtı ile birlikte hanginiz bana getirebileceksiniz?" ²³

²³ Neml, 38.

Yani:

Onlar nasıl olsa bize teslim olacaklardır. Ama biz daha önce davranarak kendi kuvvet ve kudretimizi gösterelim. Onların kraliçelerini hem de tahtı ile birlikte buraya getirelim. Bunu içinizden hanginiz yapacaktır? Diye soruyordu.

Cinnîlerden oldukça kuvvetli birisi: “Sen makamından kalkmadan önce, ben onu size getirebilirim. Muhakkak ki bu hususta ben çok kuvvetli ve emniyetliyim” dedi.²⁴

Cinnî, bu hususta kuvvetli olduğunu ve kendisine güvenilmesini söylüyordu. Demek oluyor ki cinnîlerden her yaptığı işe güvenmek mümkün değildi. Bunu bilen cinnî Allah'ın peygamberine teminat veriyordu. Fakat Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu işin daha çabuk yapılmasını ve bir insan tarafından gerçekleşmesini arzuluyordu. Onun içindir ki, “Bu işi daha hızlı yapacak olanınız yok mu?” diye sordu.

Kendisine kitaptan ilim verilen bir büyük zât: “Ben onu, siz gözünüzü bir taraftan diğer tarafa çevirinceye kadar getirebilirim” dedi.²⁵

Kendisine kitaptan ilim verilen bu büyük zât, onun veziri Asaf bin Berhiya (r.a.) idi. Bu zât, daha önceden Allah'ın Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize nazil olan Tevrat'a bi hakkın vakıf bulunuyordu. Aynı zamanda Hazreti Davud (a.s.) efendimize nazil olan Zebur da ezberinde idi. Rivayete göre bu zât, ismi azam duasını da biliyordu. Bu vazifeyi, ismi azam duasını okuyarak yapmıştı.

Bazı kaynaklara göre o, Belkıs'ı getirmek için; “Ey celâl ve ikram sahibi, ey ebedi ve ezeli olarak diri ve kendi zâtı ile kaim olan Allah'ım...” diye dua etmişti.

İmam Zühri'nin Hazreti Âişe'i Sıddıka (a.s.) validemizden rivayetine göre ise: “Ey ilahımız, tek bir ilah olarak her şeyin ilahı, senden başka ilah yoktur. Onu bana tahtı ile birlikte getiriver” şeklinde dua etmişlerdi.

Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz buyuruyorlar ki:

“Asaf bin Berhiya yüzünü Yemen taraflarına çevirerek dua etti. O sırada Allahü Teâlâ hazretleri meleklerine emretti. Melekler derhal kraliçeyi tahtı ile birlikte yerin altına çektiler. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin huzurunda yeryüzüne çıkarttılar.”

²⁴ Neml, 39.

²⁵ Neml, 40.

Lübabüt Te'vil Fi Esrarit Tenzil adlı tefsirde, bu ayeti kerimeler açıklanırken şöyle bir kayda rastlanmaktadır:

“Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz veziri Asaf bin Berhiya’ya:

– Haydi getir, dediği zaman vezir büyük bir edeple:

– Siz peygamber oğlu peygambersiniz. Bu hususta sizin dua etmeniz daha münasip olur, demişti.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz vezirinin bu edep ve hürmetini beğendi ve ona:

– Doğru söylüyorsunuz, diyerek kendi zât-ı nebevîleri dua buyurdu.

Duaları henüz tamam olmadan taht önlerine geliverdi.”²⁶

Galiba akla, imana ve edebe en uygun olan izah tarzı da bu olsa gerektir.

Ayeti kerimenin devamını okuyalım:

Onu -Kraliçe Belkıs’ı ve tahtını- kendi yanında gördüğü zaman: “İşte bu benim Rabbimin bana ihsan buyurduğu bir üstünlüktür. Kendisine şükür mü ediyorum, yoksa nankörlükte mi bulunuyorum?” diyerek Rabbim beni imtihan ediyor. Ve kim şükrederse muhakkak ki kendi nefsi için şükretmiş olur. Ve kim nankörlük edecek olursa şüphedir ki benim Rabbim gani ve kerimdir” dedi.²⁷

Yani; Allahü Teâlâ hazretlerine şükretmek gereklidir. Bunun faydası, kişinin kendisinedir. Ama bir kimse Allah’ın nimetleri karşısında nankörlük edecek olursa Allahü Teâlâ hazretleri ganidir. Öyle bir varlığa sahiptir ki, kimsenin nankörlüğü ona zarar veremez. O öyle bir kerem sahibidir ki, nankörlük edenlerin üzerinden dahi dünyada nimetlerini ve ihsanlarını kesmez.

– Hazreti Süleyman (a.s.) buyurdu ki; **“Onun tahtının bazı kısımlarını değiştiriniz. Bakalım, doğruyu görebilecek mi, yoksa göremeyecek mi?”**²⁸

Tefsirlerin anlattıklarına göre; Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz tahtın rengini değiştirdi. Üzerindeki kıymetli taşları söktürerek onların yerine

²⁶ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu’t-Tevîl fi Meâni’t-Tenzîl*, C. 3, s. 387.

²⁷ Neml, 41.

²⁸ Neml, 42.

daha kıymetlilerini ve başka renkte olanlarını koydurdu. Böylece kraliçenin aklını ve zekâsını ölçmek istiyordu.

Belkıs huzura alındığı zaman ona! “Tahtın bunun gibi miydi?” denildi. O da: “Bu sanki odur...” dedi ve sonra şöyle konuştu: “Ondan önce bize bir ilim verildi ve biz de Müslümanlardan idik...”²⁹

Kraliçe Belkıs tahtı için:

— Evet, odur diyememişti; ama bunun tıpkı kendi tahtına benzediğini söyleyebilmişti.

Sonradan da:

— “Ondan önce bize bir ilim verildi...” demişti.

Bu sözü ile o, buraya gelmeden önce Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin peygamberliğini duymuş olduğunu ve onun hakkında az çok bir bilgi sahibi bulunduğunu, anlatmak istiyordu.

Ve Allahü Teâlâ hazretleri, Allah’ı bırakarak ibadet ettiği şeylerin yolunu tıkadı. Çünkü o -daha önce- kâfir olan bir kavimden idi.³⁰

Çünkü Belkıs ve onun kavmi güneşe tapıyorlardı. Ama Hazreti Süleyman (a.s.)ı tanıdıktan ve onun mucizelerini gördükten sonra Müslüman olmuştu.

Ayeti kerimedeki ve “Künnâ Müslimîn” cümlesinin manası; “Biz daha önceden Müslümanlardan idik...” demektir.

Evet, tarihçilerin ve siyer âlimlerinin anlattıklarına göre; kraliçe Belkıs’ın ataları daha önce Müslüman idiler. Belkıs’ın babasının erkek çocuğu yoktu. Bu yüzden babası ölünce tahta kendisi geçmişti. Tahta geçtikten bir müddet sonra vezirlerini başına toplamış ve:

— Atalarımız ilah olarak neye tapıyorlardı, diye sormuştu.

Vezirler de:

— Göklerin ve yerin ilahına, her şeyin yaratıcısına ibadet ediyorlardı, şeklinde cevap vermişlerdi.

Kraliçe de:

— Peki, o ilah şimdi nerede? Dedi.

— Varlığı ile göklerde. Ama ilmi, kudreti ve eserleri ile aramızda bulunmaktadır.

²⁹ Neml, 43.

³⁰ Neml, 43.

— Peki, ama onu nasıl tanıyacağız?

— Bize verdiği nimetlerle, yeryüzünde yaratmış olduğu varlıklarla, eserleri ile. Kuşları, ağaçları, insanları ve diğer hayvanları hepten o yaratmıştır. Canlı ve cansız neler varsa hepsi onun tarafından yaratılmıştır. Yaratıklarına bakarak biz onun varlığını kavriyoruz ve büyüklüğünü tanıyoruz.

Bu cevap üzerine Belkıs bir müddet düşündükten sonra şöyle konuştu:

— Ben gözlerimle görmediğim bir ilaha inanmam ve tapmam. Kâinata güneşten daha büyük bir varlık tanımıyorum. Onun nuru yeryüzüne hayat veriyor. O halde ibadete yegâne layık olan güneştir. Ben de ona tapacağım.

Kraliçe Belkıs böylece yerlerin ve göklerin yaratıcısı Allah'ı bırakmış ve güneşe tapmaya başlamıştı. Onu gören kavmi de güneşe tapıyorlardı. Güneş doğuyorken ve batıyorken olmak üzere günde iki defa ona secde ediyorlardı.

Kraliçe Belkıs'ın:

— Biz daha önce Müslümanlardan idik, sözünün manası bu idi.

Çünkü kendisinin ataları Müslüman'dı. Sonradan kendisi güneşperest olmuştu. Sonunda Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin davet ve mucizesi ile İslam'a kavuşmak saadetine erişmişti.

7- Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz billurdan bir salon yaparak cinnîlerin yalanlarını ve fitnelerini ortaya çıkarmıştı.

Bu mucizenin meydana geliş sebebi şu idi:

Kraliçe Belkıs çok güzel bir hanımdı. Kadınlığın bütün üstün vasıflarını ve meziyetlerini kendi üzerinde toplamış bulunuyordu. Rivayete göre ise Belkıs'ın annesi cinnîlerdendi.

Cinnîler; Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin bu hanım ile evlenmesinden endişe ediyorlardı. Onlara göre; Allah'ın Peygamberi annesi cinnî olan bu hanımla evlenecek olursa, dünyaya gelen erkek evlâdı, artık ebediyen cinnîleri hâkimiyeti altında tutacaktı. Çünkü bu evlilikle cinnîler arasında bir kan hısımlığı kurulmuş olacaktı.

Bu sebeptendir ki, kraliçe hakkında dedikodu ediyorlardı. Onlar insanların arasında şöyle konuşuyorlardı:

— Kraliçenin anası cinnîdir. Anası cinnî olduğu için bacakları hayvan bacakları gibi kıllarla kaplıdır. Ayakları da eşek ayağı gibidir...

O günün insanları; cinnîler ne söylerlerse o gerçektir şeklinde bir inanca sahipti. Cinnîlerin sözlerine inanıyorlardı.

Allah'ın Peygamberi ise cinnîlerin yalan söylediklerini biliyordu. Ne var ki, zât-ı nebevîleri sadece bir peygamber değildi. Aynı zamanda o milletin kralı, hükümdarı idiler. O halde etrafındaki insanları kendisine inandırmak, bağlamak ve dillerini tutmak lâzımdır.

Bu maksatla o, şöyle bir tedbire başvurdu:

Sarayının en büyük salonlarından birisini saf ve berrak billur ile döşetti. Billurun altına, su ve su hayvanları, balıklar yerleştirdi. Billur, çok parlak ve şeffaf bir maddedir. Dış yüzünden bakıldığı zaman hepsi de su olarak gözüküyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu tedbiri aldıktan sonra tahtına oturdu. Taht, bu billur salonun gerisinde kurulmuştu. Etrafına vezirlerini ve devletin ileri gelenlerini topladı. Cinnîler de bütün büyükleri, kumandanları ve ileri gelenleri ile birlikte huzurda bulunuyorlardı. Bundan sonra Kraliçe Belkıs'a haber verildi:

— Allah'ın Peygamberi ve İsrailoğullarının Kralı Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, sizi huzuruna kabul etmek üzere bekliyorlar, buyurunuz, denildi.

Kraliçe Belkıs, en güzel elbiselerini giyindi. Bütün ziynetlerini takındı. Kraliçelik tacını başına koydu. Kendisine yakışan azamet ve heybet içerisinde saraya geldi. Saraya geldiği zaman şaşırmıştı. Çünkü bu ülkenin kralı ile kendisinin arasında oldukça büyük bir havuz vardı. Ona ulaşmak için mutlaka buradan geçmesi gerekiyordu. Kendi kendine konuşarak:

— Galiba kral beni öldürmek istiyor; ama acaba neden suda boğmak yolunu seçti? Ona göre suda boğulmak en işkenceli ölüm müdür? Diyordu.

Sonra da suya dalmak maksadı ile eteklerini yukarıya kaldırdı. Kraliçenin bacakları olduğu gibi meydana çıkmıştı. Bütün devlet erkânı ve cinnîler gördüler ki, ayakları insan ayağıdır ve bacakları da diğer hayvanların bacakları gibi kıllı değildir. Bu manzarayı gören Allah'ın Peygamberi

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, nefsi nebevilerini haramdan korumak maksadı ile gözlerini kapadı.

Kraliçeye gelince, o billurun üzerinde bir kaç adım atınca batmadığını hayretle gördü. Ne yapacağını bilmeyerek Allah'ın peygamberine bakıyordu. O ise:

— Korkmayınız kraliçe, geliniz. Orası su değildir. Billurdan bir salondur. Yürüyerek gelebilirsiniz, diyordu.

Kraliçe Belkıs utanarak eteklerini indirdi. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin huzuruna gelince de:

“Ya Rabbel âlemin, ben kendi nefsim kendim zulmettim. Süleyman ile birlikte âlemlerin Rabbine teslim oldum” dedi.³¹

Onun nefesine olan zulmü; daha önceki imansızlığı ve Allah'ı bırakarak güneşe tapmış olmasıydı. Bazı tefsir âlimleri ise “Kraliçe, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin kendisini öldüreceğini zannetmişti. Fakat sonradan büyük iltifatlarla karşılandığını görünce yanıldığını anladı. Bunun için istiğfar etti ve “Ben kendi nefsim zulmettim...” dedi, diyorlar.”

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu mucizeleri ile iki iş yapmış oluyorlardı:

1) Cinnîlerin gaybı, kapalı şeyleri bilmediklerini ve yalan söylediklerini ortaya çıkardılar.

2) Kraliçe Belkıs'ın, bir takım gerçekleri anlayarak, zorlanmadan ve kendiliğinden Müslüman olmasını temin ettiler.

Şimdi Allah'ın kitabında bu hâdiseyi haber veren ayeti kerimeyi okuyalım:

Ona; “Bu salona giriniz...” denildi. Onu gördüğü zaman oldukça derin bir havuz zannetti ve bacaklarını açtı. Hazreti Süleyman (a.s.) ise ona; “O billurdan dökülmüş bir salondur - korkmayınız, geliniz!- ” dedi. Belkıs da: “Ey Rabbim, şüphe yoktur ki, ben kendi nefsim kendim zulmettim -kendime kıydım ve kötülük ettim.- Ve Süleyman ile birlikte âlemlerin Rabbına teslim oldum” dedi.³²

³¹ Neml, 44.

³² Neml, 44.

8- Allahü Teâlâ hazretleri rüzgârı Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin emrine vermişti. Bunun neticesi olarak o, rüzgâra istediği gibi hükmedebiliyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin rüzgâra hükmetmesi onun hayatı nebevilerinde iki şekilde tecelli ediyordu.

Birincisi: Rüzgârın üzerine binerek uçuyordu. Hem de bu uçuşu tek başına değil, bütün ordusu ve saray halkı ile birlikte yapıyorlardı. Bir günde, hızlı koşan bir atın yürüyüşü ile bir aylık yol kat edebiliyordu.

Bu bir vasıta ile olsaydı, ancak bir kaç kişi ile uçabilirlerdi. Nitekim günümüzün uçakları en fazla dört yüz kişi taşıyabilmektedir. Halbuki Allah'ın peygamberi, bütün saray erkânı ve orduları ile birlikte uçuyordu. Tarihlerin tespitine göre onun ordusu milyonu aşıyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu mucizesi vasıtası ile dünyanın pek çok mühim merkezlerini dolaşmışlardı. Meselâ sabah kahvaltısını Kudüs'de veya Şam'da yapıyordu. Akşam yemeğini ise Afganistan'ın baş şehri Kâbil'de yiyordu. Ertesi günü oradan da uçarak öğle yemeğini Rey şehrinde, akşam yemeğini de Semerkant'ta yiyorlardı. Semerkant'tan uçarak yine bir günde kendi payitahtı olan Kudüs'e gelebiliyordu.

Bazı tefsirlerde, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin Çin'e ve Çin denizi kıyılarına kadar gidip geldiği de yazılıdır.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bütün orduları ve saray erkânı ile bu uçuşu yapıyorken her hangi bir vasıtanın üzerine binmiyorlardı. Rüzgârın üzerine biniyorlar ve gidecekleri yere böyle uçuyorlardı.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz Yemen Kraliçesi Belkıs ile evlendikten sonra bu mucizelerinden daha çok istifade etmişlerdir. Çünkü Belkıs, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizle evlendikten sonra Kudüs'te bir sene kadar kaldılar. Ondan sonra Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz kendilerine kraliçeliğini iade ettiler. Müslüman bir idare kurmak ve bundan sonra hepten, Allah'ın dini İslam'a hizmet etmek kaydı ile kendilerini Yemen'e gönderdiler.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, hanımı Yemen'de bulunmuş olmasında rağmen onu sık sık ziyaret edebiliyorlardı. Yatsı namazını Kudüs'te kılıyorlardı. Rüzgâr mucizesi ile Yemen'e gidiyorlar ve geceyi hanımının

yanında geçiriyorlardı. Sabah namazına yine Kudüs'e gelebiliyorlardı. Sabah ibadetini kendisine iman eden mü'minlerle birlikte Mescidi Aksa'da ifa ediyorlardı.

Allah'ın Kitabı Kur'an-ı Kerim'de onun bu mucizeleri bizlere şu ayeti kerime ile haber verilmektedir:

Ve rüzgârı Hazreti Süleyman'ın emrine verdik. Öyle ki, o rüzgâr vasıtası ile -uçuyor ve- sabahı bir aylık, akşamı da bir aylık olan yolu bir günde alıyordu.³³

İkincisi: Rüzgâr Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin emrinde bulunduğu için onun istediği cihete esiyordu.

Kendileri bu mucizelerinden de iki şekilde istifade ediyorlardı:

Birinci olarak, bereketlenmesini istediği arazilere rüzgârı gönderiyordu. Rüzgâr estiği zaman o topraklar bereketleniyor ve verimli bir hale geliyordu. Aynı zamanda rüzgârlar yağmur bulutlarını da beraberinde sürüklüyorlardı.

Şam toprakları kuraklık geçirmiş ve verimsiz bir hale gelmişti. Hazreti Süleyman'ın emri ile rüzgâr o taraflara esmeye başladı. Rüzgâr o topraklara serinlik yağmur ve bereket getirdi. Böylece Şam ovası, otu suyu ve meyveleri bol bir ova haline geliverdi.

İkinci olarak da harplerde oluyordu. Düşmanları ile harbe tutuştukları zaman rüzgâra emrediyordu. Rüzgâr soğuk ve şiddetli bir şekilde onların üzerine esiyordu. Onların güçlerini kırıyor ve harp takatlerini kesiyordu. Aynı zamanda kumları yerden kaldırıyor ve düşmanların üzerine savuruyordu. Üşüyen ve kumlardan gözleri görmez bir hale gelen düşman mağlup ve perişan olarak kaçıyor yahut da Allah'ın peygambere teslim oluyordu.

Bu durumların her ikisi de Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim'de beyan buyrulmuştur. Birincisi Enbiya Sûresi'ndedir ve şöyledir:

Ve Süleyman'ın emrine rüzgârı verdik. O, onun emri ile mübarek kıldığımız topraklara doğru şiddetli bir şekilde esiyordu. Ve biz her şeyi biliyoruz.³⁴

Diğeri de Kur'an-ı Kerim'in Sâd Sûresi'ndedir ve şöyledir:

³³ Sebe', 12.

³⁴ Enbiya, 81.

Ve onun emrine rüzgârı verdik. Rüzgâr yumuşak olarak o nereye isterse o tarafa esiyordu.³⁵

Lahika:

Tefsirlerden ve diğer sağlam kaynaklardan öğreniyoruz ki, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz rüzgârın vasıtası ile daha birçok işler görebiliyordu. Bu mevzuda kitaplarımızda pek çok haber var. Fakat hepsi de rüzgârla alâkalı olduğu için, onların ayrı ayrı sayılmasını gerekli bulmadık.

Örnek olarak bir hâdiseyi okuyucularımıza sunalım:

Medarikut Tenzil adlı tefsirde, “Hiç bir insan nerede, hangi toprakta öleceğini bilmez...” ayeti kerimesi tefsir ediliyorken şu malûmat verilmektedir:

“Bir insan yaratılıyorken toprağı nereden alınmışsa o, orada ölür. Oraya defnolunur.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin huzuruna bir genç gelmişti. Gencin, Allah’ın peygamberinden öğrenmek istediğı bir mesele veya bir davası vardı. O sırada ölüm meleğı (Azrail (a.s.)) Allah’ın peygamberini ziyarete gelmişti. Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin yanındaki bu gence derin derin baktı. Biraz sonra melek gitmişti.

Melek gittikten sonra o genç adam:

— Ya Nebiyallah, bu adam kimdi? Bana çok sert baktı. O kadar ki iliklerimin titrediğini hissettim ve çok korktum, dedi.

Allah’ın Peygamberi de:

— O ölüm meleğı idi, cevabını verdi.

O zaman genç büsbütün korktu. Ve:

— Ya Nebiyallah, dedi. “Ölüm meleğı galiba canımı almak istiyor. Ne olursunuz rüzgâra emir buyurun da beni buradan çok uzaklara götürsün.”

— Nereye gitmek isterdiniz? Diye sordu.

O da.

— Hindistan’a gitmek istiyorum. Lütfen beni oraya yollayınız...

Bunun üzerine Allah’ın peygamberi rüzgâra emir buyurdular. Rüzgâr bu genci istediğı yere bıraktı.

³⁵ Sâd, 36.

Bir müddet sonra ölüm meleği Hazreti Süleyman (a.s.) efendimize uğradı. Allah'ın Peygamberi ölüm meleğine:

— O delikanlıya neden o kadar baktınız? Çok korktu zavallı, dedi.

Ölüm meleği de:

— Hayretimden bakmıştım ona, şeklinde cevap verdi.

— Neydi hayret ettiğiniz?

— Ya Nebiyallah, Allah bana emir verdi ki, bu gencin ruhunu Hindistan'da alayım. Vakti de çok yakındı. Ama o hâlâ sizin huzurunuzda bulunuyordu. Allah'ın verdiği emirlerde hâşâ hata olmazdı. Ama bu kadar kısa bir zamanda bu genç Hindistan'a nasıl gidecekti? Buna hayret etmiştim. Allah'ın emir saati gelince ben Hindistan'a gittim ve o genci orada buldum. Meğer siz onu rüzgârla oraya yollamışsınız.

Demek oluyor ki, o gencin toprağı orada bulunuyordu. Toprağının orada bulunduğunu bilmeksizin o Hindistan'ı istedi ve gittiği yerde de öldü."³⁶

Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz rüzgâra hâkim bulunuyordu. Gerekliği zaman onu ümmetinin hizmetinde dahi kullanıyorlardı.

Vaaz ve menakıp kitaplarında bunun örnekleri çoktur.

9- Cinnîler; Hazreti Süleyman (a.s.) efendimize bir takım sanat eserleri, yüksek binalar ve insanların gücünüün yetmeyeceği büyüklükte eşyalar yapıyorlardı.

Biz sözü fazla uzatmadan bu husustaki ayeti kerimeyi buraya nakledeyim:

Ve ona bakır kaynağını da akıttık. Cinnîlerden de onun önünde Rablerinin izni ile çalışanlar vardı. Ve onlardan kim emrimizden dışarıya çıkarsa ona, yakıcı bir azaptan taddırırız.³⁷

Tefsir âlimlerimiz bu ayeti kerimeyi açıklıyorken şöyle diyorlar:

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin emrinde cinnîler çalışıyorlardı. Bu çalışmalar Allah'ın emrine uygun şekilde devam ediyordu. Cinnîlerin ara-

³⁶ en-Nesefi, Abdullah İbni Ahmed, *Medarikut Tenzil ve Hakakut Tenzil*, C. 3, s. 444.

³⁷ Sebe', 12.

sında aynı zamanda melekler de dolaşıyorlardı. Melekler onlara gözcülük ediyorlardı. Meleklerin ellerinde saf ateşten kamçılar vardı. Cinnîlerden her hangi birisi itaatsizlik, serkeşlik ve haylazlık edecek olursa, melekler hemen ve anında bu ateşten kamçı ile onlara vuruyorlardı. Kamçıyı yiyen cinnî hemen yanıp kül oluveriyordu. Cinnîler zaten ateşten yaratılmış varlıklar oldukları için yanmaları çabuk ve kolay oluyordu.

İtaatsizlik eden arkadaşlarının bu şekilde anında yandığını gören diğer cinnîler artık başkaldıramıyorlardı.

Kur'ânı Kerim'e bakalım ve ayeti celilenin devamını okuyalım:

Cinnîleri; mihraplardan, köşklerden, heykellerden, havuzlar büyüklüğündeki kaplardan ve yerinden kıpırdatılması mümkün olmayan büyük kazanlardan -Hazreti Süleyman (a.s.)- ne isterse yapıyorlardı. "Ey Davud hanedanı! Şükürle amel ediniz! Ve kullarımın arasında gereği gibi şükredenler azdır."³⁸

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz kendi saraylarını, köşklerini ve Mescidi Aksa'yı hepten cinnîlere yaptırmıştı. Onun içindir ki bu eserler kendi asrının harikası idi. Çünkü cinnîlerin yaptıklarının benzerini yapmak için insan kudreti kâfi gelmiyordu.

Aynı zamanda cinnîlere; bakırdan, tunçtan, mermerden ve saf billurdan heykeller de döktürmüştü. Onların şeriatında bunlar yasak edilmemişti. Cinnîler vahşi hayvanların ve kuşların heykellerini de yapıyorlardı.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin sarayının kapısına en iyi cins mermerden iki aslan heykeli yapmışlardı. Bunlar o kadar sanatkârane işlenmişti ki ilk gören onları canlı zannediyordu. Saraya girenler kapıda bu aslanları görünce ürpertiye kapılıyorlardı.

Oturduğu tahtının iki tarafına da saf kristalden iki büyük kartal heykeli yaptırmıştı. Bu kartallar, onun tahtına ayrı bir güzellik ve heybet veriyordu.

Mescidi Aksa'nın dış duvarlarına bazı meleklerin ve daha önce geçmiş peygamberlerin resimlerini yaptırmıştı. Bundaki gayeleri; ibadet için Mescidi Aksa'ya girenlerin, ibadet ve taate arzularını ve sevgilerini artırmaktı.

Allahü Teâlâ hazretleri, bunların yalnız Davud hanedanına lütuf ve ihسان edilmiş nimetler olduğunu hatırlatıyor da şöyle ferman buyuruyorlar:

³⁸ Sebe', 13.

Ey Davud hanedanı! Şükürle amel ediniz. Ve kullarımın arasında gereği gibi şükredenler azdır.³⁹

Gerçi şükür; ibadet edilen zâtın önünde gerekli kulluğu göstermek demektir. Nimetin gerçek sahibi tanındıktan sonra şükür vazifesi yerine getirilmiş olmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin bu dokuz mucizesi zikredilmişti. Görüldüğü gibi bu mucizelerin içinde başka başka mucizeler de vardır. Mesela beşinci mucizelerinin içinde beş ayrı mucize daha bulunmaktadır. Sekizinci mucizeleri de yine iki ayrı mucize şeklinde gözükmemektedir.

Bazı kaynaklar; Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizi ilâhî bir imtihandan geçmiş olmasını da bir mucize olarak sunmaktadırlar. Bu ilâhî imtihana Kur'an-ı Kerim'in Sâd Sûresi'nde işaret buyurulmuştur.

Bu ayeti kerimeleri aşağıya alıyoruz:

Yemin olsun ki biz Süleyman'ı imtihan etmiştik de onun tahtının üzerine bir ceset atmıştık. Sonra da bize yönelmiş ve: "Ey Rabbim, beni mağfiret et ve bana, benden sonra kimseye layık olmayan bir şekil ve büyüklükte mülk ve saltanat ver. Çünkü en büyük ihsan edici sensin sen..." demişti.⁴⁰

Bu hâdisenin ne olduğunu sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bizzat haber vermektedirler. Haberi *Sahihü'l-Buharî*'den alıyoruz. Hadisi şerifin ravisi, Hazreti Ebû Hureyre (r.a.) efendimizdir.

"Davud oğlu Süleyman (a.s.) dedi ki: "Yemin olsun ki ben bu gece yüz yahut doksan dokuz kadını ziyaret edeceğim. Hepsinden de Allah yolunda cihad eden yiğit süvariler -erkek çocuklar- dünyaya gelecektir." Arkadaşı da ona; "İnşallah de!" diye hatırlattı. Fakat o -unuttu da- inşallah demedi. Bunun üzerine hanımlarından yalnız birisi hamile kaldı ve oda bir insanın yarısı şeklinde -sakat olarak- doğdu. Muhammed'in nefsinin kudret elinde tutan Allah'a yemin ederim ki; eğer inşallah demiş olsaydı, -hepsi de doğururlardı ve- Allah yolunda cihad eden yiğit süvariler dünyaya gelirlerdi."⁴¹

³⁹ Sebe', 13.

⁴⁰ Sâd, 34, 35.

⁴¹ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 3, s. 209.

Şimdi hadisi şerifi açıklayalım:

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin 99 veya yüz hanımı vardı. Yüzüncüsü Belkıs idi. Bazı rivayetlerde onun üç yüz hanımının bulunduğu bildirilmiştir. Hazreti Süleyman (a.s.) Allah'ın peygamberidir. Bu hanımları, nefsinin arzusundan ziyade, Allah yolunda cihad edecek, erkek evlatlar yetiştirmek için almışlardı. Hadisi şeriften açık ve seçik olarak bu anlaşılmaktadır.

Hazreti Süleyman (a.s.) bir gün yemin ederek, bütün hanımları ile yatacağını ve onların da hepsinin hamile kalarak erkek çocuklar doğuracağını söylemişti. Bu erkek çocukların Allah ve din yolunda cihad etmesini arzuluyordu. O esnada yanında bulunan arkadaşı da ona:

— İnşallah de, demişti.

Yani “Allah dilerse bunlar olur. Allah dilemezse olmaz, bunu hatırla...” dedi. Fakat Allah'ın peygamberi “İnşallah” demeyi unutmuştu. Bu yüzden hanımlarından hiç birisi hamile kalmadı. Yalnız birisi doğurmuştu. O da yarım ve sakat bir şekilde dünyaya gelmiş ve zaten yaşamamıştı.

Melekler bu yarım ve sakat çocuğun cenazesini getirdiler ve Allah'ın peygamberinin tahtının üzerine bıraktılar.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz sabahleyin tahtına geldiği zaman kendi sakat yavrusunun cesedi ile karşılaştı. Önce:

— Bu çocuk cesedini buraya kim koymuş! Diye düşündü.

Sonradan hemen hatırladı. İnşallah demeyi unuttuğu için başına bu gelmişti.

Allah'ın peygamberi, unutkanlığın neticesi olarak meydana gelen arızayı hemen gördü. Allah'a yöneldi. Secdeye kapanarak onun af ve mağfiretini istedi. Duasında şöyle diyordu:

“Ey Rabbim, beni mağfiret et ve bana benden sonra kimseye layık olmayan şekil ve büyüklükte bir mülk ve saltanat ver. Çünkü en büyük ihsan edici sensin sen” demişti.⁴²

Onun bu şekilde dua etmesinin sebebi şu idi:

Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.), Allah'ın kendisine ihsan buyurduğu mülk ve saltanatı, dünyaya gelecek evlatları ile korumak isti-

⁴² Sâd, 35.

yordu. Halbuki, mülk ve saltanat Allah'ındır. Onu dilediğine verir. Mülk ve saltanat evlatla, akraba ile hatta dostlarla yürütülemez. O, Allah'ın inayeti ile yürütülür ve adaletle devam eder.

Allah'ın peygamberi evlat sahibi olmak istiyorken bu gerçekleri bir an için düşünememişti. Arıza buradan geliyordu. Onun içindir ki Allah'ın mağfiretini dilemiş mülk ve saltanatı da O'ndan istemişti.

Allah kelâmının açık ve seçik olarak gösterdiği gibi; bu hal onun için bir imtihandı. Allah'ın Peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bu imtihanı kazanmışlardı.

Bazı kitaplarda ve maalesef bazı tefsirlerde bu ayetin izahı sadedinde bir takım masallar uydurulmaktadır. Güya Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz yüzüğünü kaybetmiş. Yüzüğü bulan bir cinnî kırk gün kadar saltanat sürmüş. Bu müddet içinde Allah'ın peygamberi balıkçılık yaparak karnını doyurmuş. Sonra da bir balığın karnında yüzüğünü bularak tekrar tahtına geçmiş...

Bütün bunlar Yahudi masallarından ve Allah'ın peygamberine iftira-dan ibarettir.

Allah'ın peygamberlerine iftira eden bozgunculara lânet olsun ve Rab-bim bizleri onların şerlerinden korusun.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin Allah'ın kitabında haber verilen bu mucizelerinin dışında olarak, diğer İslamî kaynaklar, siyer ve tarihi en-biya kitapları onun şu dört mucizesinden daha bahsetmektedirler.

1- Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz bir yere gitmek istedikleri zaman beraberinde sarayları ve binaları da birlikte gidiyorlardı.

Bunun rüzgâr mucizesine dahil olması lâzım gelmektedir. Allah rüzgârı onun emrine vermişti. Rüzgâr, kendilerini bütün orduları ve saray erkânı ile birlikte uçuruyordu. O halde bu kadar kuvvetin yanında sarayların ve binaların da uçmuş olması mümkündür. Kaldı ki, mucize demek, diğer insanların yapmaktan aciz olduğu bir hali meydana getirmek demektir.

Allah peygamberleri için zorluk yoktur. Çünkü onlar ne yaparlarsa Allah'ın izni ile onun emir ve kudreti ile yaparlar.

- 2- *Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz, kıraç ve otsuz bir dağın üzerine dua ederek bir miktar su serpmişlerdi. Dağ derhal yeşillik ve çimenlik bir hale geliverdi.*

Allah'ın peygamberinin bu mucizesi de karınca mucizesi esnasında meydana gelmiştir. Karınca vadisinden geçip de bir dağ üzerinde konakladıkları zaman oranın sakinleri huzuruna geldiler. Yaşadıkları bu yerlerin çok kıraç ve yaşamaya elverişli olmadığından şikâyet ettiler. Bunun üzerine Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz mübarek avuçlarına bir miktar su aldılar ve dua ederek dağın üzerine serptiler. Dağ ve o havali derhal zümrüt gibi bir yeşillik bürünüverdi.

- 3- *Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz denizi geçmek istedikleri zaman, suları havaya çekiliyordu. O ve ordusu denizden geçtikten sonra sular tekrar yerine geliyordu.*

Böyle bir mucizenin Hazreti Musa (a.s.) efendimizden zuhur ettiğini daha önceden görmüş bulunuyoruz. Allah bir peygamberine lütuf ve ihsan buyurduğu üstünlüğü elbette ki diğerlerine vermeye kadir bulunmaktır. Onun gücü ve kudreti her şeyin üzerindedir.

- 4- *Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin vefatları dahi kendi zât-ı nebevîleri için bir mucize olmuştur. Çünkü vefat edeceklerini anlayınca bunu cinnîlerden ve şeytanlardan gizlemiştir. Cinnîler ve şeytanlar ancak bir sene sonra onun vefatından haberdar olabilmişlerdir.*

Evet, Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin vefatları dahi kendi zât-ı nebevîleri için büyük bir mucize olmuştur.

Bu büyük ve ibretli hâdis e şöyle cereyan etmişti:

O günün insanları, cinnîlerin her şeyi bildiklerini sanıyorlardı. Onlara göre cinnîler gaybı dahi bilebilirlerdi. Halbuki cinnîlerin her şeyi bilmeleri mümkün değildi. Hele gaip olan şeylere vakıf olmaları tamamen imkânsızdı. Çünkü gaybı yalnız Allahü Teâlâ hazretleri bilirler. Bir de vahiy yolu ile onun bildirdiği kulları bilebilirler. Bunun dışında insanların ve cinnîlerin gaybı bilmeleri mümkün değildir.

İnsanlar, Allah'ın peygamberinin emrinde cinnîlerin harika işler yaptığını görünce onların gaybı da bildiklerine inanmışlardı. Bu inancı yıkmak lazımdı.

Sonra, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz cinnîleri oldukça ağır işlerde çalıştırıyordu. Bunlar; İnsanların yapamayacağı işlerdi. Bu işleri yalnız cinnîler yapabiliyorlardı.

Onları çalıştırarak çok büyük işler yapmıştı. Mescidi Aksa'yı kurmuş ve büyük bir şehir meydana getirmişti. Şimdi yapmak istediği daha büyük işler vardı. Mescidi Aksa'nın etrafına bir takım mabetler daha kurmak istiyordu. Mescidi Aksa her bakımdan mamur ve mükemmel bir hale gelmeliydi. Üstelik o civarda bir şehir daha kurduruyordu.

Ne var ki, Allah'ın peygamberinin dünyadaki misafirliği bitmek üzereydi. O, Allah'ın peygamberi olduğu için bunu biliyordu. Çünkü ölüm meleği bu günlerde kendilerini sık sık ziyaret edip duruyordu.

Kendileri bir gün ölüm meleğine:

— Dünyadan ayrılıp gideceğimiz günü bana haber ver! Diye ricada bulundu.

Ölüm meleği de bir gün onun huzuru saadetlerine gelerek:

— Artık vaktiniz tamamdır ya Nebiyyallah, dünyadan gitmek üzereyiz. Buna hazır mısınız? Dedi.

Allah'ın Peygamberi de:

— Ben zaten hazırım. Yalnız yapmak istediğim bir vazife daha var, onu da yapayım, hemen gidelim, şeklinde konuştu.

Sonra da cinnîleri ve şeytanları toplayarak onlara:

— Bana saf billurdan bir ev yapınız. Ev tek odadan ibaret olacaktır. Her tarafı billurdan olacak, kapısı ve penceresi de bulunmayacaktır, emrini verdi.

Cinnîler ve şeytanlar hemen koşuştular ve bir saat içinde onun istediği billur evi yaptılar. Hazreti Süleyman (a.s.) da bu evin içine girdi ve ibadete başladı. Orada:

— Ya Rabbel âlemin, cinnîlerin gözlerini benden kapat, beni görme-sinler ve öldüğümü anlamasınlar. Ta ki planladığım işleri bitirsinler! Diye dua etti.

Duaları tamam oluyorken ölüm meleği geldi ve:

— Hazır mısınız ey Allah'ın Peygamberi? Dedi. "Gidiyoruz."

— Evet hazırım. Yalnız senden bir ricam daha olacaktır.

- Nedir ya Nebiyyallah, buyurun söyleyin...
- Vazifeni öyle yap ki, cesedim ayakta kalsın ve yere düşmesin...
- Emrettiğiniz gibi olacaktır ey Allah'ın peygamberi, dedi o da.

Gerçekten de öyle oldu. Mübarek cesetleri, elindeki değneğe dayalı olarak ayakta duruyordu. Halbuki onun şerefli ruhu, gökler âlemindeki sarayına çoktan yerleşmiş bulunuyordu.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin mübarek cesetleri, bir yıl kadar bu vaziyette kaldı. İnsanlar, cinnîler ve şeytanlar onun vefat ettiğini anlayamamışlardı. Onun içindir ki cinnîler ve şeytanlar, Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin planladığı işlerde var güçleri ile çalışıyorlardı.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin planladığı işler artık bitmişti. Onun içindir ki Allahü Teâlâ hazretleri ona bir ağaç kurdu gönderdi. Ağaç kurdu, onun dayandığı değneği tam ortasından yemeğe başladı. Değnek ortasından kırılınca mübarek cesetleri yere yıkılıverdi.

Böylece kendilerinin tam bir sene evvel vefat ettikleri ve cinnîlerin de bunu bilemedikleri, anlayamadıkları ortaya çıkmıştı.

Kur'an-ı Kerim'in Sebe Sûresi'nde durum bizlere haber verilmektedir. Şimdi Allahü Teâlâ hazretlerinin bu ayeti kerimesini okuyalım:

Ona ölüm hükmünü verdiğimiz zaman; onun ölümünü onlara -cinnîlere ve insanlara- dayandığı değneği yiyerek bir ağaç kurdu delil oldu -haber verdi.- Onun mübarek cesedi yere düşünce anlaşıldı ki cinnîler gaybı bilmiyorlar. Eğer gaybı bilselerdi, alçaltıcı bir azabın içinde devam edip durmazlardı.⁴³

Cinnîlerin içinde bulundukları alçaltıcı azap, içinde bulundukları hal-leri idi. Yani çalıştıkları işler idi. Çünkü cinnîler kendilerini yüksek sayıyorlardı da insanlara hizmet etmeyi ve onların emrinde çalışmayı kendileri için işkence ve alçaklık sayıyorlardı.

Cinnîler eğer gaybı bilselerdi, Allah'ın peygamberinin vefat ettiğini anlayacaklardı. Halbuki onun mübarek cesedi billur evin içinde cansız durup duruyordu. Onlar da bunu görüyorlardı. Ama sağ mı değil mi bilemiyorlardı. Bilemedikleri için çalışmaya devam etmişlerdi. Ancak Allah'ın

⁴³ Sebe', 14.

peygamberinin planladığı işler tamamlanınca, bu işi onlara bir ağaç kurdu bildirmişti.

Bunu gören o günün insanları, cinnîlerde ve şeytanlarda bir ağaç kurdu kadar da bir bilgi olmadığını öğrenmiş oldular.

Allahü Teâlâ hazretleri, biz aciz ve eksik kullarını, peygamberlerin yolundan giden ve ahirette onlara komşu olmak şerefine erişen bahtiyar kullarından eylesin. Âmin.

“Ve, yâ Muhammed! İsmail’i, Elyesa’ı ve Zülküfl’ü de hatırla! Hepsi de hayırlılardandır.” (Sâd, 48.)

HAZRETİ ZÜLKÜFL ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimizin şerefli isimleri, Kur’an-ı Kerim’de yalnız bir yerde geçmektedir.

Kendileri, Hazreti Elyesa’ (a.s.) efendimizin amcazadeleri idi. Bazı kaynaklar onun Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin torunlarından olduğunu haber vermektedir. Meselâ Hazreti Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimiz bu kanaattedirler.

Eğer Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizin torunlarından ise bir kaç batın sonraki torunlarından olması gerekmektedir. Oğlunun oğlu olması mümkün değildir. Çünkü Hazreti Eyyûb (a.s.) efendimizle zât-ı nebevîlerinin arasında bir kaç asırlık bir zaman vardır.

Rûhu’l-Beyan tefsirinin beyanına göre; şerefli isimleri önceleri Beşir idi. Sonradan “Kefâlet sahibi” manasına olarak kendilerine “Zülküfl” denildi.¹

Bu ismi almasına sebep olarak iki rivayet vardır:

1) Hazreti Elyesa’ (a.s.) efendimiz vefat edeceklerini anlayınca kendi ashabını başına topladı ve onlara; “Hanginiz bana; her gün yüz rekât namaz kılacağına ve ömür boyu buna devam edeceğine söz veriyor? Söyleyiniz” buyurdu.

¹ İsmail Hakkı Bursavî, *Rûhu’l-Beyan*, C. 3, s. 359.

Müslümanların içinden bir kaç kişi söz verdiler. Fakat hiç kimse bu ibadeti sonuna kadar götüremedi. Her gün yüz rekât namaz kılmak kolay bir iş değildi. Bir müddet kılıyorlardı. Fakat sonra devam ettiremiyorlardı.

İçlerinden yalnız Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz verdiği sözde durdu ve ibadeti devam ettirdi. Her gün yüz rekât namaz kılıyorlardı. Üstelik gündüzlerini de oruçlu olarak geçiriyorlardı.

Üzerine aldığı emaneti gereği gibi yerine getirdiği ve Allah'ın peygamberine verdiği sözü bozmadan devam ettirdiği içindir ki Hazreti Elyesa' (a.s.) efendimiz kendilerine bu şerefli ismi verdi. Yani ona Zülküfl dedi. İsmi şerifi de böylece kaldı. Asıl ismi olan Beşir unutuldu.

Hazreti Elyesa' (a.s.) efendimiz vefat ediyorlarken ilâhî vazifenin emanetini kendilerine verdiler.

2) Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz, Hazreti Elyesa' (a.s.) efendimizin vefatlarından sonra ilâhî davet ve irşat ile vazifelendiler.

Daha sonra ilâhî vahiy ve işaretle Suriye'ye geldiler ve Şam'a yerleştiler. Şam ve civarındaki insanları Allah'ın dinine çağırmaya başladılar.

Burada Allahü Teâlâ hazretleri kendilerine çok büyük bir servet ihsan buyurdu. Serveti ve evladüyalı artıkça arttı.

Şam halkı da Allah'ın bu sevgili kulu ve peygamberine iman etmişlerdi. Etrafında oldukça kalabalık olan evlatları ve kendisine iman eden mü'min kişiler sayesinde pek büyük bir kuvvet ve mevki sahibi oldular. O civarda yalnız kendilerinin sözleri ve buyrukları dinlenir oldu.

Filistin topraklarındaki Yahudilerin arasında yaşayan ilâhî davetçiler, mürşitler ve peygamberlerden yüz kadarı zaman zaman kendilerine iltica etmişlerdi. Çünkü Yahudi milleti azmıştı. Allah'ın emirlerini çiğniyorlar ve yasaklarından da kaçınıyorlardı. Kendilerine Allah'ın emir ve yasaklarını anlatan ilâhî davetçileri ise öldürüyorlardı.

Sonra, o günlerde Yahudi milletin başında belli başlı bir kral, bir hükümdar da yoktu. Bu sebepten Allah yolunun davetçileri, korunmasız olarak çalışıyorlardı. Belki başlarında adil bir hükümdar olsaydı ilâhî davetçileri bunlar korurdu. Hiç değilse katilleri cezalandırırdı.

Peygamberler bu milletin hoşuna gitmeyince onları hemen öldürüyorlardı. Öldürülen peygamberlerin kanını arayacak ve katilleri cezalandıra-

cak bir hükümdar ve bir nizam mevcut değildi. İşte bu yüzdendir ki birçok peygamberin mübarek kanları haksız ve sebepsiz olarak dökülmüştü.

Bunu gören diğer peygamberler ve ilâhî davetçiler çareyi kaçmakta buluyorlardı. Filistin'den ve Yahudi milletinden kaçanlar Şam'a geliyorlar ve Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimize iltica ediyorlardı.

Onun şerefli hayatı boyunca yüz kadar nebî ve davetçi kendilerinin yanına sığınmış bulunuyordu. Burada diğer mü'minleri irşad ederek ömürlerini geçiriyorlardı.

Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz, bu yüz kadar enbiyayı koruduğu ve himaye ettiği içindir ki, kendi zât-ı nebevîlerine Zülküfl denilmiştir.

Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz kendisine sığınan bu şerefli insanlardan çok büyük menfaat ve yardım görmüştü. Çünkü bu büyük ve mübarek insanların himmet ve gayretleri ile Şam ve civarında Müslümanların sayısı alabildiğine çoğalmış ve iman kuvvet kazanmıştı. Bunların yardımı ile Allah'ın dinini yaymak daha da kolay olmuştu.

Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz bu fani âlemde tam yüz yirmi sene yaşadı. Bu uzun müddet içinde hiç durup dinlenmeden ilâhî davet vazifesini yerine getirdi. Şerefli ömrünün son gününe kadar da her gün yüz rekât namaz kılmaya devam etti. Gündüzlerini de hepten oruçla geçirdi.

Vazifesini yapmış mesut ve bahtiyar bir insan olarak bu fani âleme veda etti. Ebedi saadet yurdundaki sarayına göçtü.

Kabri şerifinin Şam'da olduğu bilinmekte ise de bu gün kaybolmuştur. Fani cesedinin gizlendiği nurlu toprağın yeri belli değildir.

Hazreti Zülküfl (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz bu fani âlemde 120 sene yaşamıştır. Bu uzun ömrün kırk yıla yakın zamanını Hazreti Elyesa' (a.s.) efendimizin yanında geçirdiler. Geriye kalan seksen senesini de insanları Allah'ın dinine davet yolunda harcadılar.

Bu kadar uzun süren şerefli ve mübarek hayatı içinde muhakkak ki pek çok mucizeleri meydana gelmiştir. Ama ne yazık ki araya giren asırlar bunların yüzünü örtmüş ve bize ulaşmasına mani olmuştur.

Mucize olarak onun bir tek hâdisesini biliyoruz.

Allah'ın emri ile Şam'a teşrif buyurdıkları zaman Şam ve havalisi yağmursuzdu. Uzun süren kuraklık ve bu kuraklığın getirdiği kıtlık ve

yokluk o civarı kasıp kavuruyordu. Hazreti Zülküfl (a.s.) efendimiz dua buyurdular. Onun duası ile bol ve bereketli yağmurlar yağdı. O topraklar bolluk berekete kavuştu.

Bu mucizeyi ve üstünlüğü gören Şam halkının imanları kat kat arttı. Bir daha ondan ve onun yolundan ayrılmadılar.

Konumuzu, Kur'an-ı Kerim'in şu ayeti celilesi ile bağlıyoruz:

Ve, yâ Muhammed! İsmail'i, Elyesa'ı ve Zülküfl'ü de hatırla! Hepsi de hayırlılardandır.²

² Sâd, 48.

“Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd. Bu, Rabbinin kulu Zekerîyya'ya olan rahmetinin zikridir. -Yâd edilmesi, hatırlatılmasıdır.- Hani ya o, Rabbine gizli bir sesle yalvarmıştı da; “Ey Rabbim, gerçek şu ki, benim kemiklerim zayıfladı. Başımda ihtiyarlığın beyazlığı parlamaya başladı. Ve ey Rabbim, sana yalvarmaktan hiç bir zaman elim boş olmadı” dedi.” (Meryem, 1-4)

HAZRETİ ZEKERİYYA ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Zekerîyya (a.s.) efendimiz, Hazreti Davud (a.s.) efendimizin pak neslinden gelmektedir. Muhterem ve mübarek babalarının adı Âzen idi.

Hazreti Zekerîyya (a.s.) efendimiz gençliğinde marangozluk yapıyordu. Kendi elinin emeği ve alnının teri ile rızkını kazanıyordu.

İsrâiloğulları, uzun bir zamandan beri başsız ve devletsiz kalmışlardı. Bu yüzden birçok kabilelere bölünmüş bulunuyorlardı. İsrailoğullarının aralarında dinsizlik, ahlaksızlık ve her çeşit bozukluk almış yürümüştü. Onları bu kötülüklerden kurtarmak için çalışıp gayret eden iyi ve muhterem insanlar onları ıslaha muvaffak olamadılar. Hatta onlardan birçoklarını, hoşlarına gitmediği için öldürdüler.

Hazreti Zekerîyya (a.s.) efendimiz Kudüs'te doğmuşlardı ve orada yaşıyorlardı. Ömrünün ilk günlerinde kendisini tamamen dine ve ibadete vermişti. Marangozluk ederek günlük rızkını temin ediyordu. Bundan arta kalan zamanını ise Kudüs'teki Beytül Mukaddes'te ibadet ve taat ile geçiriyorlardı. Onun en çok sevdiği Tevrat-ı Şerif'i okumak ve yazmaktı.

İçinde yaşadığı zaman oldukça karışıktı. Romalılar Yahudilerin üzerine hâkim bulunuyorlardı. Kendi kendilerine ve ananelerine uymamasına rağmen Yahudi milleti ise Roma hükümdarlarına yaltaklanıyorlardı. Hükümdarların, Romalı valilerine ve kumandanların gözlerine girebilmek için kızlarını ve hatta karılarını onlara sunuyorlardı. Bu çirkin ahlak yüzünden, bazen bu kabile, bazen de diğer bir kabile Romalıların yanında üstün oluyordu. Çünkü hangi kabilenin kadınları ve kızları daha güzelse Romalıların gözünde onlar değerliydi. Ne yazık ki Yahudi milleti namuslarını Romalılara sunmak hususunda yarışıyorlardı.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz zamanının siyasi hâdiselerine karışmıyordu. O kendisini yalnız yaratan Mevlâsına vermiş bulunuyordu. Mescidi Aksa'da ibadet ve taat ile ömrünü geçiriyordu.

Daha sonraki zamanlarda Mescidi Aksa'da başına birçok din âlimleri toplandı. Bu âlimlerle birlikte Tevrat'ı ve Zebur'u yazmaya başladılar. Onların gayeleri; Tevrat-ı Şerif'i hurafelerden arındırmaktı. Çünkü zamanın akımı içinde ilâhî vahyin içine pek çok insan sözleri karışmıştı. Bunların çokları ahlâk ve edep dışı sözlerdi.

Bu iyi niyet ve maksatla senelerce çalıştı durdu.

Kırk yaşına geldiği zaman kendisine Allah'ın vahyi nazil oldu. Hazreti Cebrail (a.s.) gelerek ona "Allah'ın Peygamberi" olduğunu bildirdi.

Altıparmak nâmı ile maruf ve meşhur olan Üsküplü Mehmed bin Gazi efendinin haber verdiği göre; Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimize ilk vahyin gelmesi şu şekilde olmuştur:

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz Mescidi Aksa'da ibadet ve taat ile meşgul bulunuyordu. O sırada birdenbire yanında genç ve güzel bir insan peyda oluverdi. Ona hürmet ve sevgi ile selam verdi. Gelen yabancı'nın selamını alan Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz ona:

— Kimsiniz siz? Diye sordu.

Yabancı adam da:

— Ben Cebrail'im, dedi. "Allahü Teâlâ hazretlerinden geliyorum. Yüceler yücesi Rabbin sana selam eyledi ve şu emri tebliğ etmemi bana buyurdu: "Kulum Zekeriyya'yı sevdim. Onu İsrailoğullarına ve kendi kavmine peygamber olarak vazifelendirdim? İnsanları hak dine ve en doğru yola çağırmasını emrediyorum." Ya Zekeriyya! Onların yanına git ve be-

nim dinime çağır. Söyle onlara, her zaman beni zikretsiner. Sen de her zaman ve her nefeste beni unutma ve zikrime devam et. Kim beni unuttursa kulluğumdan uzakta yaşar. Kulluğumdan uzak yaşayanları ise ben de unutturum. Unuttuklarımı rahmetimden uzaklaştırırım. Ve kim beni zikrederse ben de onu rahmetimle yâd ederim.”

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz, Hazreti Cebail’den (a.s.) bu sözleri duyunca hürmetle ve sevinçle secdeye kapandı. Secde de pek uzun kaldı ve yüceler yücesi Rabbine şükranda bulundu.

Sonra Beytül Mukaddes’ten çıktı. İnsanların arasına karıştı. Onları İslam’a çağırmaya başladı.

Ne var ki, İsrailoğulları ahlaksızlığın girdabına gömülmüş bulunuyorlardı. Onları, düştükleri bu bataklıktan kurtarmak pek de kolay olmuyordu. Bununla beraber Allah’ın peygamberi gece gündüz demeden çalışıyordu. Kendisine pek az insan inanmıştı. Mescidi Aksa’da birlikte çalıştığı âlimlerin arasında bile onun peygamberliğini tasdik etmeyenler vardı.

Yahudiler onu tasdik etmiyorlardı. Zaman zaman işkence ettikleri bile oluyordu. Buna rağmen kendileri ilâhî vazifeyi yapmaktan, Allah’ın emirlerini ve yasaklarını insanlara tebliğ etmekten geri kalmıyordu.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin çocukları olmamıştı.

Kendileri, Beytül Mukaddes’e armağan edilen baldızının kızı Hazreti Meryem (r.anha) validemize bakmakla vazifelendirilmişti. Kendi çocukları dünyaya gelmediği içindir ki, baldızının bu sevimli kızına büyük bir sevgi ve şefkatle bağlanmıştı.

Bir gün kendileri Hazreti Meryem (r.anha) validemizin hücrelerine girdikleri zaman orada bir takım yiyecekler gördü. Bunlar, bu mevsimde bulunması mümkün olmayan meyvelerdi. Mesela mevsim kış ise bunlar yaz meyveleri idi. Yaz ise kış meyveleri idi. Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz bu meyveleri görünce meraklandı ve:

- Meryem, dedi. “Sana bunlar nereden geliyor?”
- Bunlar bana Allah tarafından veriliyor, dedi o da.

Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri dilediği kulunu hesapsız olarak rızıklandırır.

Bu manzarayı görünce Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz kendilerine mahsus olan ibadet hücrelerine çekildi. Orada Allah’a yalvardı. Kendisine

bir evlat ihsan etmesini istedi. Allahü Teâlâ hazretleri de onun bu duasını kabul buyurdu. Yaşlılık devresinde kendilerine Hazreti Yahya (a.s.) efendimizi ihsan etti. Halbuki bu sıralarda kendileri doksan dokuz, muhterem ve mübarek hanımları ise doksan sekiz yaşlarında idi.”

Hâdisenin nasıl cereyan ettiğini Allah’ın kitabı Kur’an-ı Kerim’den okuyalım. Hem Allah’ın kitabından içimize nur ve feyiz dolsun, hem de işin gerçeği kaynağından öğrenilsin!

Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd. Bu, Rabbinin kulu Zekeriyya’ya olan rahmetinin zikridir. -Yâd edilmesi, hatırlatılmasıdır.- Hani ya o, Rabbine gizli bir sesle yalvarmıştı da; “Ey Rabbim, gerçek şu ki, benim kemiklerim zayıfladı. Başımda ihtiyarlığın beyazlığı parlamaya başladı. Ve ey Rabbim, sana yalvarmaktan hiç bir zaman elim boş olmadı” dedi.¹

Yani:

— Ne zaman sana yalvarmışsam sen benim bütün dualarımı kabul buyurdun. Beni mahrum bırakmadın. Kapından eli boş çevirmedin. Ben sana yalvarmakla her zaman mesut ve bahtiyar oldum, diyorlardı.

Allahü Teâlâ ve Takaddes hazretleri, Habib-i edibi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizi onun bu samimiyetini ve Rabbine bağlılığını bu ayetlerle haber veriyorlar.

“Ve Ey Rabbim, gerçek şu ki, ben arkamda kalacak olan akrabalarımından korkmuş bulunuyorum. Hanımım da kısır bir kadındır. O halde kendi tarafından bir mirascı ver bana. Öyle ki o, bana ve Yakup Hanedanına varis olsun. Ve ey Rabbim, onu hoşnut olduğun kullarından yap, - razı olduğun kullarının arasından seç.-²

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz akrabalarından korkuyordu. Çünkü onlar kendisinden sonra Allah’ın dinini ayakta tutamayacaklardı. Tutum ve davranışları bunu gösteriyordu. İçlerinde bu kabiliyette bir insan yoktu. Onun içindir ki bu yaşlılık devresinde Allah’tan bir evlat istiyordu. Bu oğul; dinde ve ilimde kendisine varis olacaktı. Aynı zamanda Hazreti Yakup (a.s.) efendimizden gelecek olan nesli devam ettirecekti.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz duasında;

— “Ey Rabbim onu hoşnut olduğun kullarından yap...!” diyordu.

¹ Meryem, 1-4.

² Meryem, 5,6.

Bu sözün iki manası vardı:

1) Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz Allah'ın kendisine evlat ihsan edeceğinden ve duasının mutlaka kabul olunacağından o kadar emin bulunuyordu ki, doğacak evladı, gelecek mirasçıyı kat'i olarak görüyordu. Onun içindir ki bu mirasçının, bu evladın Allah'ın hoşnut olduğu kullarının arasından seçilmesini istiyordu.

2) Gelecek olan bu varisin, hem insanlar tarafından kabul edilmesi hem de Allah tarafından kendisinden razı ve hoşnut olunmasını arzuluyordu. Tek taraflı olursa pek bir faydası olmazdı.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz kendi ibadet hanesinde Allah'a böyle yalvarıp duruyorken duasının cevabı hemen verildi. Allah'ın Meleği Cebrail (a.s.) gelerek Allah'ın vahyini ona tebliğ etti. Allahü Teâlâ hazretleri şöyle buyuruyorlardı:

Ya Zekeriyya, şüphe etme ki, biz sana Yahya adında bir oğlan çocuğunu müjdeliyoruz. Öyle ki, daha önceleri kimseye böyle bir isim vermedik.³

Çünkü "Yahya" kelimesi Arapçadır. "Hayat ve zindelik bulan" demektir. Allah'ın Peygamberi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz İbranice konuşuyorlardı. Yahudi milletin arasında bu şekilde Arapça isimlerin alışkanlığı yoktu.

Sonra, her doğan çocuğa ismini annesi veya babası verirler. Yahut da akrabalarından birisinin seçtiği ve sevdiği isim konur çocuğa. Halbuki bunun adını bizzat Allah kendisi veriyordu. Bu ne büyük üstünlüktü!

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz Allahü Teâlâ hazretlerinin bu vahiy ve hitabından pek hoşlanmışlardı. Ama ne var ki kendileri şu anda 99 yaşında bir ihtiyardı. Hanımı da 98 yaşlarında idi ve üstünlük kısırdı. Hiç doğurmamıştı. Acaba Allahü Teâlâ hazretlerinin kudreti nasıl tecelli edecekti? Yoksa Âlemlerin Rabbi ona yeni bir hanım mı ihsan buyuracaktı?

O bu endişelerini gidermek için Rabbül âlemin hazretlerine şöyle niyazda bulundu:

Dedi ki: "Ey Rabbim, benim nereden bir oğlum olabilir ki, hanımım kısırdır. Ben de yaşlılığın sonralarına ulaşmış bulunuyorum."⁴

³ Meryem, 7.

⁴ Meryem, 8.

Allahü Teâlâ hazretleri de buyurdular ki:

Durum dediğin gibidir. Ama Rabbin diyor ki: “O benim için kolaydır. Daha önce sen hiçbir şey değilken ben seni de yaratmış bulunuyorum.”⁵

Yani:

— Ey Zekeriyya, aldığın müjde doğrudur ve yerindedir. İki ihtiyar insandan bir oğul yaratmak Allahü Teâlâ hazretleri için pek kolay bir iştir. Bir şeyin yaratılmasını istediği zaman O, “ol” der. O da oluverir. Kendi yaratılışını düşünsene! Hiç yoktan seni yaratıp da hayat veren o değil midir? O halde yaşlı insanlara gençlik ve kuvvet vermek Allah için daha kolaydır. Hiç yok iken yaratan zât için, bir benzerini yaratmak mümkün değil mi?

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz tekrar Allahü Teâlâ hazretlerine niyaz ederek ondan bir işaret ve bir alamet istedi. Bu maksatla şöyle niyazda bulundu:

“Ey Rabbim, benim için bir alamet, bir ayet yarat!” dedi. Allahü Teâlâ hazretleri de buyurdular ki: “Senin ayetin; kendin sapa sağlam olduğun halde insanlarla üç gün, üç gece konuşmamandır.”⁶

Bu vahiyden sonran Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimize ansızın olarak öyle bir hal geldi ki, üç gün ve üç gece insanlarla konuşamadı. Halbuki dilinin tutulmasını gerektirecek bir arızası, bir hastalığı yoktu. Bu hal onun için bir alametti. Duasının kabul olunduğunun işareti idi. Hem sonra o yalnız insanlarla konuşamıyordu. Söz söyleyemiyordu; ama zikirle, dua ile tesbihle meşgul olabiliyordu. Yani dili zikre dönüyor, konuşmaya dönmüyordu.

Nitekim Âli İmran Sûresi’nde, bu emrin arkasında şunlar da vardır:

Ve Rabbini çok zikret, sabah ve akşam onu tesbih eyle...⁷

Bu vahyi ilâhiden hemen sonra Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin muhterem ve mübarek hanımları hayız görmeye başladılar. Bu hayız halinden temizlendikten hemen sonra da Hazreti Yahya (a.s.) efendimize hamile kaldılar.

⁵ Meryem, 9.

⁶ Meryem, 10.

⁷ Âli İmran, 41.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimize daha küçük yaşlarında iken ilim ve hikmet verildi. 32 yaşlarında iken de onu, muhterem ve mübarek babalarının gözünün önünde şehit ettiler. Arkasından da kendisini takip ettiler.

Mucizeler bahsinde de görüleceği gibi, onu şehit edenler, Allah'ın Peygamberi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin intikamından korkuyorlardı. "Zekeriyya, İsrâiloğullarından kendisine iman eden bir cemaati başına toplar ve oğlunun kanını yerde bırakmaz" diye düşünüyorlardı. Çünkü o günlerden Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin insanların üzerindeki nüfuzu bir hayli artmıştı.

Kral Heredos'un memurlarının kendisini öldüreceğini ise Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz anlamışlardı. Onun içindir ki, bir gece gizlice Kudüs'ten kaçtı. Ahlsız, dinsiz ve hain Yahudiler de Romalılarla birlik oldular ve onun ardına düştüler.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz artık 130 yaşlarında ihtiyar bir insandı. İnsanlarla mücadelede gücü kalmamıştı. Onun için selameti kaçmakta buldu. Ama arkasına baktı ki, Romalı cellâtlar, başlarındaki Yahudi kâhinleri ile birlikte arkasından geliyorlar.

Kendileri ihtiyar ve yorgun bir insandı. Kovalayanlardan artık kaçması mümkün değildi. Oturdu ve kaderini beklemeye başladı. Tam o sırada bir mucize zuhur etti. Yakınlarındaki büyücek bir ağaç ona selam veriyor ve kendisine doğru gelmesini istiyordu. Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz hemen ağacın yanına gitti. Gider gitmez ağaç yarıldı ve:

— Benim içine giriniz Ya Nebiyyallah, ben sizi saklarım, dedi.

Allah'ın Peygamberi ağacın içine girdi ve ağaç kapanıverdi. Ne var ki mübarek cübbelerinin bir ucu dışarıda kalmıştı.

Mel'un Şeytan kâfirlere rehberlik ediyordu. Onlara:

— Zekeriyya, işte bu ağacın içinde bulunuyor, dedi.

Onlar inanmak istemediler.

— Ağacın içine insan girer mi? Girse bile yaşar mı? O mutlaka burarlarda bir yere saklandı, dediler.

Mel'un Şeytan da onlara, ağacın dışına sarkan cübbenin ucunu gösterdi. Bunun üzerine Romalı cellâtlar ağacı testere ile kestiler. Ağaçla birlikte Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin de mübarek kanları yerlere aktı.

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizi peygamberlikle beraber şehitlik makamına ulaştığı günlerde 131 yaşlarında bulunuyorlardı. Bazı kaynaklarda onun 129 yaşlarından olduğu bildirilmiştir. Gerçeği Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Her Peygamberin kendine mahsus mucizeleri vardır. Dünyamızda yüz otuz seneden fazla yaşayan Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin de muhakkak ki pek çok mucizeleri olmuştur.

Onun üç adet mucizesine Kur'an-ı Kerim'de işaret buyrulmuştur. İki adet mucizesi de hadis kitaplarında görülmektedir. Dört adet mucizesini de diğer İslamî kaynaklarda bulduk.

Önce Allah'ın kitabındaki mucizeleri işaretleyerek bunları sırası ile nakledelim:

- 1- Mescidi Aksa'ya bırakılan Hazreti Meryem (r.anha) validemize kimin bakacağı hususunda ihtilaf çıkmıştı. Allah'ın emri ve işareti ile Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin üstünlüğü ortaya çıktı ve Hazreti Meryem (r.anha) validemizi kendisi kefaleti altına aldı.*

Hazreti Meryem (r.anha) validemizin muhterem anneleri Fâkuza (r.anha), kısır idi. Dünyaya bir çocuk getirmemişti. Bir gün bir ağaç üzerinde kuşların yavrularını doyurduğunu gördü. O zaman kendi içinden bir hasret koptu. Allah'a yalvardı ve:

— Ya Rabbel âlemin, bana bir çocuk ihsan eyle, ben de onu senin hizmetine vereyim, dedi.

Bunun üzerine hamile kaldı ve Hazreti Meryem (r.anha) validemizi dünyaya getirdi. O da adağını yerine getirdi ve bu küçük ve sevimli yavruyu alarak Mescidi Aksa'ya armağan etti.

O güne kadar kız çocuklarının Mescide bırakılması âdet olmamıştı. Bu bakımdan kabul edilip edilmemesi veya buna kimin bakması gerektiği hususlarında ihtilaf çıktı.

Bu küçük sevimli yavru Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin baldızının kızıydı. Bu duruma göre kendileri buna herkesten daha yakındı. O halde kendilerinin bakması gerekiyordu.

Ne var ki, Mescidi Aksa'ya hizmet eden diğer din âlimleri buna itiraz ettiler. Onlar; "Allah evine ilk adanan kız çocuğuna bakmak şerefının kendilerine ait olmasını..." istiyorlardı.

İhtilaf çoğalıp itirazlar da sürüp gidiyorken Hazreti Cibrail (a.s.) geldi ve Allah'ın Peygamberi Zekeriyya (a.s.) efendimize şu emri tebliğ etti: "Ya Zekeriyya, kuraya başvurunuz. İhtilafı böyle hallediniz. Allah'ın izni ile sen üstün geleceksin..."

Bu emir üzerine Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz birbirleri ile anlaşılmayan âlimlere kuraya başvurmayı teklif etti. Âlimlerin hepsi de kura usulünü kabul ettiler.

Fakat bu kura nasıl çekilecekti? Âlimlerden birisi şu teklifte bulundu.

— Tevrat'ı yazmakta olduğumuz kalemlerimizi Ürdün ırmağına bırakalım. Kimin kalemi suyun üzerinde kalırsa bu kız çocuğuna o baksın...

Teklif ittifakla kabul edildi. Mescidi Aksa'da vazifeli olan üç yüz kadar âlimle birlikte Ürdün ırmağına geldiler. Bazı kaynaklar bu âlimlerin sayısını 41 kişi, bazı kaynaklar ise yetmiş kişi olarak göstermektedir. Orada herkes ırmağın belirli bir yerine kalemlerini bıraktılar. Bütün kalemler suyun dibine battı. Yalnız Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin kalemi suyun yüzünde kalmıştı.

Bazı tefsirlerde mesela *Hâzin Tefsiri*'nde bu kuranın üç kere tekrarlandığı kayıtlıdır.

Böylece ihtilaf hal olundu. Ve Hazreti Meryem (r.anha) validemize Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin bakması kararlaştırıldı.

Şimdi bu hususu bize haber veren ayeti kerimeyi okuyalım:

(Ey Muhammed!) Bunlar sana vahyettiğimiz gayb haberlerindedir. Meryem'i kim himayesine alıp koruyacak diye kalemlerini (kur'a için) atarlarken sen yanlarında değildin. (Bu konuda) tartışırken de yanlarında değildin.⁸

Yani:

— Ya Muhammed! Bunlar geçmiş zamanlarda cereyan etmiş olan ve senin bilmediğin gizli haberlerdir. Bu haberleri doğru olarak biz sana vahiy yolu ile bildiriyoruz. Hazreti Zekeriyya (a.s.) ile Hazreti Meryem'in

⁸ Âli İmran, 44.

(R.anha) durumlarını sana anlatıyoruz. Öyle ya, onlara Meryem'e kim baksın, kim bakmasın diyerek aralarında kura çekiyorlarken, kalemlerini suya atıyorlarken ve aralarındaki anlaşmazlıklar sürüp gidiyorken sen onların yanında bulunmuyordun. Bütün bunları sana Allah bildirmektedir.

2- Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz, ne zaman Hazreti Meryem (r.anha) validemizin yanına girecek olsalar, orada taze rızklar ve meyveler buluyorlardı.

Hazreti Meryem (r.anha) validemiz Mescidi Aksa'da hususi bir odaya kapatılmıştı. Bu odanın üzerinde ayrı ayrı olmak üzere tam yedi kapı vardı. Bu yedi kapının anahtarları ise Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin yanında bulunuyordu. Bu kapılardan geçmeden ona ulaşmak mümkün değildi.

Hazreti Meryem (r.anha) validemizin zaruri ihtiyaçlarını gidermek için Allah'ın peygamberi her gün onu ziyaret ediyorlardı. Ama ne zaman onun bulunduğu hücreye girecek olsa orada taze ve değişik rızklar buluyordu. Mesela mevsim yaz ise kış meyveleri görüyordu. Eğer mevsim kış ise yaz meyveleri görüyorlardı. Halbuki bu hücreye Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizden başkasının girmesi mümkün değildir.

Allah'ın peygamberi merak ederek sordu:

— Bunlar sana nereden geliyor Meryem? Dedi.

Henüz sabi denilecek yaşta ve küçük bir kız olan Hazreti Meryem (R.anha) validemiz ise şu cevabı verdiler:

— Bunlar bana Allah'ın yanından geliyor. Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri dilediği kulunu hesapsız olarak rızklandırır.

Bu hâdis; Hazreti Meryem (R.anha) validemiz için bir keramettir. Allah'ın Peygamberi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz için ise mucizedir. Çünkü Hazreti Meryem (r.anha) validemiz, Allah'ın bu sevgili kulu ve büyük peygamberinin kefaleti altında bulunmamış olsaydı, bu keramete ulaşması mümkün değildi.

3- Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin duaları, anında kabul olunmuş ve yaşlı bir insan oldukları halde kendilerine Hazreti Yabya (a.s.) efendimiz ihsan buyrulmuştur.

Kendilerinin şerefli hayatlarını anlatıyorken bu hâdiseyi nakletmiş bulunuyoruz.

Doksan dokuz yaşındaki bir erkeğin çocuk sahibi olması pek nadir de olsa mümkündür. Fakat bu yaşta ki hanımın çocuk doğurması hiç bir zaman mümkün değildir ve dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Fakat ayeti kerimede de beyan buyrulduğu gibi, Allah dilerse her şey kolaydır. Allahü Teâlâ hazretleri, yaşadığı devrin insanlarına karşı bir mucize ve üstünlük olsun diye, kulu ve peygamberi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimize, yaşlılık zamanında Hazreti Yahya (a.s.) efendimizi ihsan buyurmuştur.

4- Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz, Hazreti Meryem (r.anha) validemizi kefaleti altına aldığı zaman, yazılması gereken kefalet senedini kalemsiz olarak yazmıştır.

Önceden de söylediğimiz gibi, Hazreti Meryem (r.anha) validemize kimin bakacağı hususunda ihtilaf çıkmıştı. Neticede kuraya başvurulmuş ve kurada Allah'ın Peygamberi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz üstün gelmişti.

Bunun üzerine âlimlerden birisi; "Mademki bu kızı terbiye ve kefaletiniz altına aldınız. O halde bunu bir senetle tespit edelim ki ileride başka ihtilaf çıkmasın", teklifinde bulundu. Allah'ın Peygamberi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz de teklifi kabul ettiler. Yazı yazmak için bir ceylan derisi getirttiler. Deriyi açtıkları zaman bir de ne görsünler, gerekli kefaletname, kudret kalemi ile oraya yazılmış bulunuyor.

Bu mucizeyi gören âlimlerin, Allah'ın peygamberine karşı hürmet ve muhabbetleri ziyadeleşti. İmanları bir kat daha arttı.

5- Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin mübarek kalemleri kendiliklerinden Tevrat-ı Şerif'i yazıyorlardı.

Mescidi Aksa'ya hizmet eden âlimler zaman zaman Allah'ın peygamberini kıskanıyorlardı. Onlardan bazıları, onun nübüvvetini bir türlü kavrayamıyordu. Bu yüzden aralarında ihtilaf çıkıyordu. Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz onlara daima:

— Ben Allah'ın peygamberiyim. Rabbim bana neyi vahyetmişse ben de onu yapıyorum. Ondandır emir almadan bir adım bile atmıyorum, diyordu.

Bir keresinde o âlimlerden bir kaç kişi yanına gelerek:

— Eğer gerçekten peygamber isen bize bir mucize göster, dediler.

O da:

– Devamlı mucizeler görüp durdukları halde yine de Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimizi rahatsız eden insanların soyundan geldiğiniz nasıl da belli oluyor... Allah'ın, kuluna şahitlik etmesi sizin için yetmiyor mu? Ne istiyorsunuz benden?

– Senin gerçekten peygamber olduğunu anlamak ve gönlümüzü rahatlatmak arzusundayız. Onun içindir ki bir mucize istiyoruz...

– O halde istediğiniz ne ise söyleyiniz bana... Rabbimin izni ile istediğinizi yaparım.

– Görüyoruz ki, Tevrat'ı sen de bizim gibi elinle yazıyorsun. Aynı şeyi biz de yapıyoruz. Mademki peygambersiniz. O halde lütfen yorulmayınız. Kalemimize emrediniz o kendiliğinden yazsın...

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz âlimlerin bu tekliflerine üzüldü. Yıllardır beraber çalıştıkları halde bu adamlar hâlâ Allah'ın peygamberini kavrayamıyorlardı. Mübarek başını önüne eğdi ve yere oturdu.

Tam bu sırada Hazreti Cebrail (a.s.) geldi ve ona:

– Ya Zekeriyya, dedi. “Yerinden kalk ve kalemine emret! İstedğin olacaktır.”

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz, aldığı bu emir üzerine yerinden kalktı. Mübarek kalemini yazı yazdığı derinin üzerine bıraktı ve oradaki âlimlerin duyabileceği bir sesle:

– Ey kalem! Allah'ın izni ile yazmaya devam et, dedi.

Bunun üzerine kalem kendi başına yazmaya başladı. Bu mübarek kalem kendiliğinden on iki sûre yazdıktan sonra durdu. Bu mucizeyi Mes-cidi Aksa'daki yetmiş kadar âlimle Yahudilerden kalabalık bir cemaat göz-leri ile görüp duruyorlardı.

Âlim kişilerin hepsi de Allah'ın peygamberinin elini öptüler. Yahudi-lerden bir kısmı da İslam'ı kabul ettiler. Allah'ın peygamberine iman ge-tirdiler. Ama ne yazık ki diğerleri küfür ve imansızlıklarında ısrar ettiler.

6- Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin mübarek ellerinde kuru bir dal hemen yaprak açmış ve sular damlatmaya başlamıştı.

Merhum İmam Celaleddin Suyuti hazretleri, *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur* adındaki tefisirinde diyorlar ki:

“Ebû Hatem Mücahit’ten naklen anlatıyorlar ve diyorlar ki:

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz Allahü Teâlâ hazretlerinden bir erkek evlat istediği zaman ona Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz müjdelenmişti. O zaman Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz Hazreti Cebrail’e (a.s.) kendi ihtiyar ve halsiz durumunu anlattı. Sonra da:

— Bu durumda nasıl olur da benim bir oğlum dünyaya gelebilir? Diye sordu.

Bunun üzerine Hazreti Cebrail (a.s.) eline kuru bir odun dalı aldı ve bunu Hazreti Zekeriya’ya (a.s.) verdi. Ve:

— Bunu ellerinizde çeviriniz, dedi.

Allah’ın Peygamberi, kuru dalı iki elinin içinde çevirdi. Bir de ne görsün, kuru dalın baş tarafından yemyeşil iki yaprak ve bir de tomurcuk belirmiş mi? Tomurcuklardan ve yapraklardan sular damlamaya başlamıştı.

Cebrail (a.s.) ona dedi ki:

— Bu kuru dalda, anında iki yeşil yaprak, bir tomurcuk yaratan ve sular damlatan Allahü Teâlâ hazretleri, senin sulbünden ve ihtiyar hanımından bir çocuk yaratmaya kadir bulunmaktadır.

Gerçekten de öyle oldu. Yüceler yücesi Allah bu iki yaşlı insanı yeniden gençleştirdi, canlandırdı ve aralarından bir erkek çocuğu yarattı.”⁹

7- Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz, suların üzerinde batmadan yürüyorlardı ve mübarek ayakları ıslanmıyordu.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz suların, göllerin ve denizin üzerinde karada yürüdükleri gibi yürüyorlardı. Buna rağmen batmıyorlardı. Hatta mübarek ayakları bile zerre kadar ıslanmıyordu.

Onun şerefli ve uzun ömürleri içinde bu mucize birçok kereler görülmüştü. Ne yazık ki inkârcı kâfirler ve inatçı Yahudiler, bunları ve buna benzer mucizeleri görüp durdukları halde inanmıyorlardı. Küfür ve inatlarında ısrar ediyorlardı.

⁹ Ebû'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr Suyuti, *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur*, C. 4, s. 259.

8- Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz mübarek ellerini ağaçlara ne zaman işaret buyursalar, ağaçlar onun yanına gelerek kendi zât-ı nebevîlerine selam veriyorlardı.

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz ilâhî tebliğ vazifesini yapıyorlarken pek çok müşkilatla karşılaşıyorlardı. Putperest kavim ona inanmıyordu. Soysuz Yahudi cemaati kendileri ile alay ediyorlardı.

Bir keresinde Yahudilerden bir cemaate vaaz ediyorlardı. Onları hıdayete ve Allah'ın dinine çağırıyordu. Yahudilerin büyüklerinden bir zât geldi oraya. Onunla alay olsun diyerek de:

— Güzel konuşuyorsun ya Zekeriyya, dedi. Ne var ki şu ağaçlar sana iman ederlerse biz de ederiz!

Bunun üzerine Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz mübarek eliyle orada bulunan bir hurma ağacına işaret buyurdu ve:

— Eğer ben gerçekten Allah'ın peygamberi isem bana itaat et ve yanıma gel! Dedi.

Allah'ın peygamberinin sesini duyan ağaç hemen sarsıldı. Önce sağ tarafa yattı ve sol taraftaki köklerini topraktan çıkardı. Sonra sol tarafa yattı ve sağ taraftaki köklerini topraktan kurtardı. Ön tarafına ve arka tarafında eğilerek buralardaki köklerini de topraktan kurtardı. Daha sonra köklerini havada sallaya sallaya onun huzuru nebevîlerine geldi ve:

— Selam sana ey Allah'ın peygamberi, dedi. “Şahâdet ediyorum ki Allah birdir ve sen de onun peygamberisin...”

Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz tekrar mübarek elleri ile işaret buyurdular. Ağaç tekrar yerine döndü ve söküldüğü yere dikilip kaldı. Sanki hiç yerinden kopartılmamış gibiydi.

Bu mucizeyi görenlerden birçokları ona iman ettiler. Birçokları da bunun sihir olduğunu söyleyerek inanmadılar.

Tarih ve siyer kitaplarının kaydettiklerine göre; bu ağaç mucizesi onun hayatında birçok kereler vukua gelmiştir.

9- Ağaçlar, Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizle konuşuyorlar ve onu himaye ediyorlardı.

Evvelce de söylediğimiz gibi o, Kral Heredos'un cellâtlarından kaçırken bir ağaç ona selam vermiş ve içine almıştı. Fakat mübarek cübbe-

lerinin ucu dışarıda kaldı. Bu yüzden onu buldular. Ağacı testere ile biçerek şehit ettiler.

Merhum İmam Celaleddin Suyuti hazretleri, *ed-Dürrü'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur* adlı tefsirinde Abdullah ibni Abbas (r.a.) efendimizden şu hadisi şerifleri rivayet ediyorlar:

“Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Mirac’a çıktıkları zaman orada Hazreti Zekerriyya (a.s.) efendimizle de görüştüler. Hazreti Zekerriyya (a.s.) efendimize selam verdiler. O da selamını hürmetle ve sevgi ile aldı. İltifatlarda bulundu. Sonra da sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

— Ey Yahya’nın babası, dedi. “Bana öldürülmenden bahset. Nasıl olmuştu bu? İsrailoğulları seni niçin öldürdüler?”

Hazreti Zekerriyya (a.s.) efendimiz de ona şunları anlattı: “Oğlum Yahya, zamanında yaşayan insanların en hayırlısı idi. Yüzü çok güzel ve pek sevimli bir erkekti. Kur’an-ı Kerim’de tarif buyrulduğu gibi o, insanların en namuslusu ve her bakımdan efendi bir insandı. Dünya üzerinde onun hiçbir kadına ihtiyacı olmamıştı. Hatta kadınları gönlünden bile geçirmede. Ne var ki İsrailoğullarının krallarından birisinin hanımı onu arzuladı. -Yani ona âşık oldu.- O fahişe bir kadındı. Oğlumu kendisine davet edip duruyordu. Allahü Teâlâ hazretleri oğlumu o kadının şerrinden korudu ve onun davetini kabul etmedi.

Onların her sene toplanarak kutladıkları bir bayramları vardı. Kral, bir şey vadettiği zaman bu vaadinden dönmez ve yalan da söylemezdi. Kralın âdeti böyleydi.”

Kral bayrama katılmak için evden çıkıyorken o günahkâr hanımı onu yolcu ediyordu. Kocasını çok seviyordu. Kadının ise bu güne kadar kocasından bir isteği ve bir arzusu olmamıştı. Kral kapıdan çıkıyorken karısına:

— Bu gün benden ne istersen iste, vereceğim, dedi.

Kadın da hiç düşünmeden ona:

— Yahya’nın kanını istiyorum, cevabını verdi.

Kral bu isteğe üzüldü ve karısına:

— Başka bir şey iste, dedi.

Kadın da:

– Hayır, dedi. “Onun kanını istiyorum...”

Kral da:

– Pekâlâ, istediğin olsun, diyerek sarayından çıktı.

Cellâtlarını Yahya’ya gönderdi. O, Mescidi Aksa’daki hücrelerinde ibadeti ile meşgul bulunuyordu. Ben de onun yanı başında bulunuyordum ve namaz kılıyordum. Onu orada kestiler ve mübarek kanını bir leğene akıttılar. Kanını ve başını alarak gittiler ve o kadına takdim ettiler.

Gece olduğu zaman Allahü Teâlâ hazretleri kralı, o kadını ve evde bulunanların hepsini diri diri toprağın altına gömdü ve onların varlıklarını yeryüzünden sildi.

Sabah olduğu zaman ise İsrailoğulları bu durumu gördüler.

– Zekeriyya’nın İlâhı, Zekeriyya için kızdı. Kralımızı yerin dibine batırdı. Haydi gidelim, kralımızın intikamını Zekeriyya’dan alalım, onu öldürelim, dediler.

Beni de öldürmek için ardıma düştüler.

Onlardan birisi yanıma gelerek durumu bana haber verdi. Ben de onlardan kaçtım. İblis melunu önlerinde olduğu halde onlar da beni takip ediyorlardı. Onlardan kurtulamayacağımı anladığım bir sırada bir ağaç bana seslendi:

– Bana gel, bana gel yâ Nebiyyallâh, diyordu.

Ben de ağacın yanına gittim. Ağaç derhal yarıldı ve beni içine alarak sakladı. İblis ağacın yanına geldi ve cübbemin bir ucunu tuttu. Çünkü cübbemin ucu ağacın dışında kalmıştı. İsrailoğulları geldiler. İblis melunu onlara:

– Görmüyor musunuz cübbesinin ucunu... Zekeriyya bu ağacın içine girmiş bulunuyor, dedi.

Onlar da bir birlerine:

– Bu ağacı yakalım, dediler.

Bir kısmı da:

– Hayır, ağacı yaralım, şeklinde konuştular.

Melun İblis onlara:

– Ağacı hızar ile ikiye bölünüz, teklifinde bulundu.

Onlar da ağacı hızarla biçtiler. Ben de beraber biçildim.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

– Hızar sana dokunduğu zaman çok acı ve ızdırap duydun mu?
Diye sordu.

O da:

– Hayır, hiç duymadım, dedi. Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri daha önce ruhumu ağaçtan almış bulunuyordu. Ağacın içinde yalnız cesedim vardı. Onlar cesedimi biçtiler.”¹⁰

Ya Rabbel âlemin, bize onların sabrını ver. Mahşerde ve cennette kendilerine komşu eyle bizleri.

¹⁰ Ebü'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr Suyuti, *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur*, C. 4, s. 263.

“Ona; “Ey Yahya, kitabı kuvvetle tut!” emrini verdik. Ve ona sabi iken ilim ve hikmet ihsanında bulunduk. Kendi tarafımızdan ona kalp yumuşaklığı ve her türlü kusurlardan temizlik ihsan ettik. O, çok muttaki idi -Allah’ın emirlerine aykırı hareket etmekten şiddetle sakınan bir insandı.- Anne ve babasına karşı oldukça itaatkârdı. Katı yürekli ve isyankâr bir kişi de değildi. Doğduğu günde, öleceği günde, yeniden dirilerek kalkacağı o büyük günde ona selam olsun.” (Meryem, 12-15)

HAZRETİ YAHYA ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz, Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin oğludur. Kendi hayatı nebevîlerini anlatıyorken de bildirdiğimiz gibi Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizin çocukları olmuyordu. Yaşlılık devresinde ümitle Allah’a yalvardılar. Allahü Teâlâ hazretleri dualarını kabul buyurdular ve kendilerine Hazreti Yahya (a.s.) efendimizi ihsan ettiler.

Kur’an-ı Kerim’in Meryem Sûresi’nde de beyan buyrulduğu gibi, Hazreti Yahya (a.s.) efendimize daha sabi iken ilim ve hikmet verilmiştir.

Kendileri henüz üç yaşında bir çocuk iken ilimden ve hikmetten konuşmaya başlamıştı. Kendi yaşıtı olan küçük çocuklar kendisine;

— Haydi, gel oynayalım, dedikleri zaman o:

— Ben oyun oynamak için yaratılmadım. Siz benimle gelin, namaz kılalım, Allah’a yalvaralım, şeklinde cevap veriyordu.

Yedi yaşına geldikleri zaman okuma ve yazma öğrendiler. Allahü Teâlâ hazretlerinin kulu ve Peygamberi Hazreti Musa (a.s.) efendimize nazil olan

Tevrat-ı Şerif'i baştanbaşa ezberlemiş bulunuyordu. Ondaki ilim ve faziletleri gören zamanın büyükleri kendisine hayran oluyordu.

On altı yaşına bastığı zaman ise kendisine ilâhî vahiy ve emriler gelmeye başladı. Allahü Teâlâ hazretleri, babası da peygamber olan bu genç Müslüman'a peygamberlik ihsan buyurmuşlardı.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz peygamberlik vazifesi ile vazifelendiği zaman hemen tebliğ ve irşada başladılar. Umumiyetle kırlarda dolaşıyorlardı. Çöllerde, kırlarda, sahralarda yersiz ve yurtsuz olarak çadırlarda yaşayan insanların arasında dolaşıyordu. Devamlı olarak onlara vaaz ve nasihatlerde bulunuyordu. Onları irşada çalışıyordu.

Kırlarda dolaşıyorken kimseden hediye almıyordu. Kırlardan çöl çekirgelerini topluyordu. Otlar, ağaç yaprakları ve çekirgelerle karnını doyuruyordu.

Allah'tan çok korkan bir insandı. Allah korkusu ile o kadar çok ağlardı ki, gözyaşları mübarek yanaklarına iz yapmıştı.

Hazreti Zekerriyya (a.s.) zaman zaman Mescidi Aksa'da toplanan mü'minlere vaaz ve nasihatlerde bulunuyordu. Cemaatin arasında oğlunu görecekt olursa hepten cennetten ve Allah'ın rahmetinden bahsediyordu. Eğer cemaatin arasında oğlu yoksa o zaman cehennemden ve Allah'ın azabından bahsediyordu. Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin bulunduğu mecliste cehennemden ve Allah'ın azabından söz edemiyordu.

Bir keresinde yine vaaz ve nasihatte bulunuyorlardı. Cemaatin arasında sevgili oğlunu görememişti. Onun içindir ki, mahşer gününden, hesaptan, mizandan ve azaptan bahsetmeye başladı. Halbuki Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz camide idi. Direklerin birisinin arkasına oturmuştu. Bu yüzden sevgili babası onu görememişlerdi. Bu vaazı duyan Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz o kadar çok ağladılar ki, günlerce kendilerine gelemediler. Yemedi ve içmedi yattılar.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz aslında oldukça talihli bir devirde peygamber olmuştu. Çünkü yalnız değildi. Kendi zamanında, kendi zât-ı nebevîlerinden başka iki peygamber daha vardı. Birisi sevgili ve muhterem babaları idi. Diğeri de Hazreti İsa (a.s.) efendimiz idi. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ondan yalnız altı ay kadar küçüktü.

Bazı rivayetlerde Hazreti İsa (a.s.) efendimizin ondan iki yaş küçük olduğu bildirilmiştir. Tabi gerçeği Allah bilir.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz dünyamızda sadece 32 sene yaşadı. Bu otuz iki senenin sonunda mübarek başı kesilerek şehit edildi.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin şehit ediliş sebebi kitaplarımızda değişik olarak kaydedilmektedir. Bütün kaynaklar, onun Kral Herodos tarafından şehit ettirildiğinde birleşiyorlar. Fakat bunun sebebi hususunda ayrılıyorlar.

Ed-Dürrü'l-mensur'da Hazreti Hüseyin bin Ali (r.a.) efendimizden naklen şu rivayet yer almaktadır. Hâdiseyi nakleden zât, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin torunlarından ve Müslümanların en büyüklerinden olduğu için biz onun haberine güveniyoruz ve aynen naklediyoruz:

Hazreti Hüseyin bin Ali (r.a.) efendimiz buyuruyorlar ki:

“O devrin kralı olan Herodos’un bir erkek kardeşi ölmüştü. O da kardeşinin karısı ile evlenmek istiyordu. Çünkü kadın genç ve çok güzeldi. Onların şeriatlarında ise kardeş karısı ile evlenmek haramdı.

O günün hükümdarları Peygamberlere danışmadan bir iş yapmazlardı. Herodos da; “Kardeşinin karısı ile evlenmesinin münasip olup olmayacağını...” Hazreti Yahya (a.s.) efendimizden sordu.

O da:

— Haramdır, evlenemezsiniz, şeklinde cevap verdi.

Halbuki bu kadın çok güzeldi. Kendisi de kayını olan kral ile evlenerek tahta sahip olmak istiyordu. Allah’ın peygamberi, bu evlenmenin haram olduğunu söylemişti. O halde artık bu kadının kral ile evlenmesi mümkün değildi.

Bunun üzerine kadın daha hileli ve daha çirkin bir işe başvurdu. Kendisi evlenemediği krala bu defa kızını verecekti. Tabi bu daha çirkin bir işti. Çünkü kral öz yeğeni ile evlenmiş olacaktı. Bu ise bütün dinlerde ve şeriatlarda haramdır.

Bir engel çıkmasın diye kadın büyük bir hileye başvurdu. Bir eğlence meclisi tertip etti. Krala bolca şarap içirdi ve onu sarhoş etti. Kral sarhoş olunca da kızını çırlıçplak olarak ortaya çıkardı. Genç kız, sarhoş kralın önünde kıvrak danslar ediyordu. Kral onun güzelliğine ve dansına hayran oldu. Genç kızı kucağına oturttarak kendisi ile evlenmesini istedi.

Ona:

– Benim karım olmayı kabul et, dünyada ne istersen iste vereceğim, dedi.

Genç kız da annesinden aldığı öğüt ve talimat üzerine:

– Zekeriyya oğlu Yahya'nın başını ve kanını istiyorum, diye konuştu.

Bunun üzerine sarhoş ve akli başında olmayan kral, Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin başının kesilmesini, kanının ve başının bu hanıma getirilmesini emretti. Bu emri infaz etmek üzere cellâtlarını Allah'ın peygamberine gönderdi.

Cellâtlar geldikleri zaman Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz Mescidi Aksa'da bulunuyorlardı ve Tevrat-ı Şerif'i okumakla meşguldü. Gelen adam üzülererek ona kralın emrini tebliğ etti.

O da:

– Bilmiyor musunuz? Dedi. Ben Allah'ın peygamberiyim.

Adam da:

– Evet, biliyoruz; ama bizler de emir kuluyuz. Ne çare ki bize emredileni yapmak zorundayız, diyerek Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin mübarek başını kesti.

Mukaddes kanını bir leğenin içine akıttı. Kanını ve başını alarak krala götürdü. Kral da onun mübarek başını o fahişe kadının ayaklarının dibine atarak:

– İşte istediğin adamın başı, dedi.

Allah'ın Peygamberi Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin cellâtlar tarafından mübarek başı kesiliyorken muhterem babaları Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimiz de yanlarında bulunuyordu. Bu büyük cinayet işleniyorken o namazını bozmadı ve canilere dönüp bakmadı bile."

İşte Hazreti Hüseyin (r.a.) efendimizin rivayeti budur. Evvelce de söylediğimiz gibi bu hususta başka rivayetler de vardır.

Gerçek şu ki, Kral Herodos onu -belki de istemeyerek- bir fahişe kadının arzusu ile şehit ettirmiştir.

Ne var ki Allahü Teâlâ hazretleri Kral Herodos'tan ve hatta onun sarayında bulunan bütün sülâlesinden intikamını aynı gecede almıştır. O

gece, Kral Herodos sarayı ile beraber yerin dibine battı. Kirli cismi dünyadan silinerek ebedî cehennem azabını boyladı.

Allah zalim ve canilere lanet etsin. Peygamberlerin ve salih kişilerin zümresinden ayırmasın bizleri. Âmin.

Hazreti Yahya (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Fani dünyamızda pek kısa bir müddet yaşayan Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin Kur'an-ı Kerim'de bir tek mucizesine işaret buyrulmuştur. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin hadisi şeriflerinde onun faziletlerinden uzun uzun bahsedilmiştir. Fakat mucizelerinden haber verilmemiştir.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz Allah'ın peygamberi idi. Her peygambere mucizeler ihsan buyrulmuştur. Hiç şüphesiz onun da çok genç yaşta şehit edilmiş olmasına rağmen pek çok mucizeleri meydana gelmiştir. Fakat bunlardan bize yalnız altı kadarı ulaşabilmiştir. Bunlardan birisi Kur'an-ı Kerim'de zikredilmiştir. Diğerleri ise diğer İslamî kaynaklardadır.

Biz önce Kur'an-ı Kerim'de işaret buyrulan mucizesini açıklayalım:

1- Hazreti Yahya (a.s.) efendimize sabi çocuk iken büyük bir ilim ve hikmet verilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'in Meryem Sûresi'nde buna işaret buyrulmuştur. Allahü Teâlâ ve Tekaddes hazretleri onun hakkında şöyle ferman buyurmaktadır.

Ona; "Ey Yahya, kitabı kuvvetle tut!" emrini verdik. Ve ona sabi iken ilim ve hikmet ihsanında bulunduk. Kendi tarafımızdan ona kalp yumuşaklığı ve her türlü kusurlardan temizlik ihsan ettik. O, çok muttaki idi -Allah'ın emirlerine aykırı hareket etmekten şiddetle sakınan bir insandı.- Anne ve babasına karşı oldukça itaatkârdı. Katı yürekli ve isyankâr bir kişi de değildi. Doğduğu günde, öleceği günde, yeniden dirilerek kalkacağı o büyük günde ona selam olsun.¹

Yani:

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz doğup geliştiği zaman Allahü Teâlâ hazretleri ona şu emri vermişti:

¹ Meryem, 12-15.

– “Ey Yahya, Allah’ın kitabı olan Tevrat’ı sıkı tut, onun içindeki emir ve buyruklara iyi sarıl ve insanlara tebliğ et, duyur...”

Aynı zamanda Allahü Teâlâ hazretleri ona küçük yaşta bulunduğu halde ilim, hikmet ve dinde anlayış verdi. Rabbül âlemin Teâlâ ona tam manası ile kalp yumuşaklığı, nefis ve şahsiyet yüceliği ihsan buyurmuştur. O aynı zamanda muttaki bir insandı. Allah’ın emirlerine aykırı hareket etmeyi gönlünden bile geçirmemişti.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz anne ve babasına aşırı derecede itaatkârdı. Kendileri insanlara karşı katı kalpli ve Allah’a isyankâr değildi.

Allahü Teâlâ hazretleri ona doğduğu günü selam verdi. Çünkü ilâhî bir müjde ile dünyaya geldiler. İsimleri de doğrudan doğruya Allah tarafından konulmuştu. Ona öldüğü günü de selam verdi. Allah’ın selamını alınca ölüm acılarını duymadı. Şehitlerin arasına karıştı. Şehitler ise ölü değillerdir. Onlar Allah’ın yanında diridirler ve hatta rızklanırlar.

Tekrar ve yepyeni bir hayatla dirilerek Allah’ın huzuruna çıktığı günü de Rabbül âlemin hazretleri ona selam vereceklerdir. Ona emniyet ve selamet ihsan buyuracaktır. Halbuki ona kötülük edenler hor ve hakir olarak cehenneme sürükleneceklerdir. Onlar Allah’ın ebedi ve sonu gelmeyen azabında işkence çekiyorlarken Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz bizzat Allah’ın himayesinde zevk ve sefa ile yaşayacaktır.

Bu ayeti kerimeleri tefsir eden âlimlerimiz diyorlar ki:

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz küçüklüğünde hiçbir zaman çocuklarla oyun oynamadı. Daha üç yaşında iken kendisinden umulmayan sözler söylüyordu. Küçük çocuklar ona:

– Gel oynayalım, dedikleri zaman o:

– Allah beni oyun oynamak için yaratmadı, şeklinde cevap veriyordu.

Elbette ki, üç yaşındaki bir çocuğun bunları düşünmesi ve söylemesi doğal değildir. Sıradan bir çocuğun bunları düşünüp söylemesi imkânsızdır. Bu Allah’ın sevilmiş ve seçkin kulu olan Hazreti Yahya (a.s.) efendimize mahsus bir üstünlük, bir mucizedir.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz yedi yaşlarına bastığı sıralarda Tevrat ve Zebur’u baştanbaşa ezberlemiş bulunuyorlardı. Bu, kuru kuruya ya-

pılmış bir ezber değildi. Allah'ın kitabını hem ezberlemiş ve hem de anlamıştı. Anladıklarını diğer insanlara da anlatıyordu.

2- Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz genç yaşta herkese sözünü dinletir olmuştu.

Birinci mucizelerini beyan ederken söylediğimiz gibi, Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz, küçük yaşlarda büyük bir ilim ve hikmete sahip olmuştu. Henüz yedi yaşlarında bulunuyorlarken Tevrat ve Zebur'u ezberlemişlerdi. Bu ilim ve meziyetinden dolayı zamanın insanları kendisini dinliyorlardı. Hatta o günün hükümdarları bile ona danışmadan hiçbir iş yapmıyorlardı.

Zât-ı nebevîlerinin bu üstünlüğüne Allah da şahâdet etmektedir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'in Âli İmran Sûresi'nde şöyle buyurmaktadır:

Allah'tan gelen kelimeleri tasdik eden bir efendi, günahlardan tam manası ile kaçınan salih bir peygamberdir.²

Allah'tan gelen kelimeler, Hazreti İsa (a.s.) efendimize vahyolunan İncil idi. Kendileri, Allah'ın bu seçkin ve yüce peygamberini de tasdik ediyorlardı. Aynı zamanda ona gelen vahy-i ilâhiyyeyi de kavramış ve ezberlemiş bulunuyorlardı.

Şehabeddin Mahmûd b. Abdullah Alusi, *Ruhü'l-meani* adlı tefsirinde İbni Asâkir'den naklen Hazreti Ebû Hureyre (r.a.) efendimizin şu rivayeti yer almaktadır:

"Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz şöyle buyurdular:" Âdem oğullarından her birisi, işlediği bir günah ile Allah'ın huzuruna çıkacaktır. Allah dilerse -insanların bu suç ve günahlarından dolayı- azap eder veya merhamette bulunarak affeder. Yalnız Zekeriyya'nın oğlu Hazreti Yahya (a.s.) Allah'ın huzuruna günahsız olarak gelecektir."³

Hadisi şeriflerde beyan buyrulduğuna göre Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz ömründe hiç günah işlememiştir. Günah işlemek şöyle dursun, bunları gönlünden bile geçirmemiştir.

İşte o, bu üstün tarafı ile insanlara baş olmuş ve sözünü herkese dinletebilmiştir.

² Âl-i İmran, 39.

³ Ebû's-Sena Şehabeddin Mahmûd b. Abdullah Alusi, *Ruhü'l-meani fî tefsiri'l-Kur'âni'l-azim ve's-seb'i'l-mesani*, C. 3, s. 148.

Halbuki o günlerde Mescidi Aksa'nın içi, din adamları ile dolu idi. Bunların hepsi de yaşlı, âlim ve tecrübeli kişilerdi. Bu kadar âlimin arasında, çocukluk çağındaki bir insanın seçilip üstünlük kazanması elbette ki büyük bir mucizedir. Çünkü o, bu üstünlüğünü Allah'ın lütfu ve ihsanı ile elde etmişlerdir.

3- *Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz insanlara güpegündüz yıldızları göstermişlerdi.*

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz sevgili babasının emri ile Şam'a gitmişti. Oradaki insanları davet ve irşat ile vazifelendirilmişti.

Şam halkı, bu genç peygambere inanmak istemediler ve ondan bir mucize, peygamberliğine delil olacak bir alamet istediler. Oda onlara:

— Nasıl bir mucize istiyorsunuz? Diye sordu.

Şamlılar:

— Biliyoruz ki, yıldızlar gece gözükmürler. Gündüz gözükmeleri mümkün değildir. Siz eğer gerçekten Allah'ın peygamberi iseniz bunun tersini yapınız. Yıldızları bize şimdi gösteriniz! Dediler.

Bu teklif üzerine Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz dua buyurdular. Onun duasından sonra gündüzün öğle vaktinde yıldızlar gözükmeye başladı. Yıldızlar hem de güneşin etrafında halkalanmışlardı. Bir değil yüzlerce yıldızı Şam halkı görüyorlardı.

Bu mucizeyi gören insanlardan pek çokları Allah'ın peygamberine iman ettiler.

4- *Büyük bir taş, dile gelerek onunla konuşmuş ve kendilerini içine alarak saklamıştı.*

Bu büyük ve ibretli hâdise şöyle olmuştu:

O günlerde Mescidi Aksa, büyük ve yaşlı âlimlerle doluydu. Buna rağmen zamanın hükümdarları ve insanları daha çok Hazreti Yahya (a.s.) efendimizi dinliyorlardı. Onun bu hali, oradaki âlimlerin kıskançlıklarına sebep oluyordu. Halbuki, peygamberine bu üstünlüğü ihsan eden Allah'tı. Ama bu kıskanç âlimler bunu bir türlü kavrayamıyorlardı.

Sonra, Tevrat ve Zebur'un içine insan sözleri karışmıştı. Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz ise vahy-i ilâhiyyenin doğrusunu okuyordu. Mescidi Aksa'daki âlimler buna tahammül edemiyorlardı. Onlar:

— Bizim elimizde, asırlardan beri okuna gelen kitaplar var. Şimdi bu kitaplar yanlış da bu delikanlının ezberden söyledikleri mi doğru? Bu nasıl olur? Diyorlardı.

Halbuki, o, Allah'ın peygamberi idi. Ezberinden bir şey söylediği yoktu. Allah kendisine ne vahyetmişse ve neleri bildirmişse o onları söylüyor, onları okuyordu. Hasetçi âlimler kıskançlıkları yüzünden bu gerçeği kavrayamıyorlardı. Yahut da kavramak istemiyorlardı. Bu yüzden ona düşman olmuşlardı. Onun hakkında hepten kötülük düşünüyorlardı.

Hayatlarını anlatıyorken de söylemiştik ki, Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz daha ziyade kırlarda dolaşıyorlardı. Köylüleri ve çadırlarda yaşayan göçebeleri Allah'ın dinine çağırıyordu. Onları irşat ederek yetiştirmeye gayret ediyorlardı. Bu sebeptendir ki Kudüs'te ve Mescidi Aksa'da pek az bulunuyorlardı.

Bir keresinde yine Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz çölde yolculuk ediyorlardı. O sırada, her nedense şehirden çıkmış olan o hasetçi âlimlerden bir cemaat kendilerini gördüler. Birbirlerine:

— İşte Zekerîyya'nın oğlunu yalnız yakaladık ve kırlarda. Bizi ve onu kimse görmez. Onu hemen öldürelim ve bu beladan kurtulalım, dediler.

Hased ne kötü bir hastalıktır! Bunların hepsi de din âlimi idi. Allah'ın kitabını okuyup insanlara anlatan kişilerdi. Fakat içlerini bürüyen kıskançlık onlara cinayeti telkin ediyordu. Suçsuz ve günahsız bir insanın canına kıymayı bir vazife sayabiliyorlardı.

Hemen hepsi de bu cinayet fikrinde ittifak etmişlerdi. Bu maksatla onun ardına düştüler.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz ise onları görmemişti. Kötü fikirlerinden de haberdar değildi. O aheste aheste yoluna devam ediyorlardı. O sırada önüne çıkan büyücek bir taş ona seslendi:

— Ya Nebiyyallah, ileyne, ileyne... (Ey Allah'ın peygamberi bana doğru geliniz bana doğru...) diye bağırды.

O zaman Allah'ın peygamberi arkasına baktılar. Orada hasetçi âlimleri gördüler. Bunlar kırk kişi kadardı ve hepsi de silahlanmış bulunuyordu. Niyetlerinin ne kadar kötü olduğu belliydi bu adamların. Koşarak onun üzerine doğru geliyorlardı.

İşte tam bu sırada mucize zuhur etti. Hazreti Yahya (a.s.) efendimizi çağırın taş yarıldı. Allah'ın peygamberi taşın içine girdi. Taş kapanıvermişti.

Bu mucizeyi gören hasetçi âlimler, bu taşın içinde onun ölmüş olacağına hükmettiler. Ve oradan uzaklaştılar.

Âlim kılığına bürünmüş bu cani sürüleri oradan uzaklaşınca, Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz taşın içinden çıktı. Yoluna devam etti. İrşat ve davet vazifesini yine de yerine getirdi.

Günlerce sonra o kıskanç adamlar Allah'ın peygamberini yine Mes-cidi Aksa'da ibadet ederken gördükleri zaman çok şaşırdılar.

5- *Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin küçük abdesti, bir taşı som altın haline getirmişti.*

Bu mucizenin meydana gelişi şöyle olmuştur:

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz bir gün Âlemlerin Rabbi olan Allahü Teâlâ hazretlerine niyazda bulundu:

— Ya Rabbel âlemin, sen kitabında; “Dünya ve dünya nimetleri, insanlar için fitnedir...” buyurdun. Bu nasıl bir fitnedir bana göster, dedi.

Duası tamam oluyorken Hazreti Cebrail (a.s.) onun yanına indi.

— Ya Nebiyyallah, Allahü Teâlâ hazretlerinin sana selamı var. Şu yarısı toprağa gömülü olan taşın üzerine küçük abdestini yapacaksın. Sonra da şu ağaçların arasında oturacaksın. Gördüğün hiçbir şeye karışmayacaksın. Allah sana, dünyanın ve dünya nimetlerinin nasıl büyük bir fitne olduğunu gösterecektir, dedi.

Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz de söylenileni yaptı. Cebrail'in (a.s.) gösterdiği taşın üzerine küçük suyunu döktü. Taş anında som altın kesiliverdi. Allah'ın peygamberi de emredildiği gibi yaptı. Ağaçların arasına geçip oturdu.

Biraz sonra oraya üç yolcu geldi. Orada bir çeşme vardı. Yolcular bu çeşme başına geldiler. Ellerini yüzlerini yıkadılar su içtiler ve biraz dinlendiler.

Dinlendikleri yerden altını gördüler. Sevinerek koştular. Gördükleri yanlış değildi. Bu halis altındı. Sevinçle birbirlerine:

— İşte rızkımız çıktı. Kimse görmeden bu altını kazıp çıkartalım, diyerek yakın kasabadan kazma kürek temin ettiler.

Altını kazarak çıkardılar. Altını çıkarmışlardı; ama yorulmuşlar ve acıkmışlardı.

İçlerinden birisi:

— Karnımız çok acıktı. Birimiz şehre inerek yiyecek alalım, dedi.

Önce şehre kimin ineceği münakaşa konusu oldu. Altın meydana çıkınca birbirlerine güvenmemeye başladılar. Nihayet içlerinden birisi şehre inmeyi kabul etti.

Arkadaşları yiyecek almak için şehre inince, altının başında kalan iki kişi aralarında konuşmaya başladılar:

— Bu altın iyi ve güzel bir servettir. Yalnız üç kişiye taksim edilmesi pek hoş olmaz. O zaman hissemize az altın düşer.

— Peki, ne yapmamızı istersin?

— Bir çaresine bakalım ve bu altını ikimiz bölüşelim.

— Nasıl yapacağız bunu? O da bizimle beraberdir. Biz altınları kaçırırsak o gider hükümete haber verir. Başımız belâya girer.

— En iyisi mi onu öldürelim. Ölüler konuşamazlar çünkü.

— Evet, temiz iş onu öldürmektir. Fakat nasıl yapacağız bunu?

— Kolay, neden geç kaldın diye bir kavga çıkartırız olur biter.

— Köyden beraber çıktık. Gurbette çalışacağız dedik. Dönüşte karısına ne deriz?

— Hastalandı ve öldü diyeceğiz. Dul kadına ve yetimlere bir kaç kuruş harçlık verdik mi, kimse bizden şüphelenmez.

— İşte bu münasip olur.

Böylece iki arkadaş, kendilerine ekmek ve yiyecek almaya giden üçüncü arkadaşlarını öldürmeye karar verdiler.

Şehre ekmek almaya giden arkadaşları gerçekten de biraz geç kalmıştı. Gelir gelmez ona çattılar:

— Yahu, nerede kaldın? Burada bizi acımızdan öldürdün. Üstelik yoldan birisi geçiverecek diye ödümüz patladı. Hiç insan bu kadar vurdumduymaz olur mu?

— Üzülmeyin arkadaşlar... Size ne kadar nefis yiyecekler hazırlattım. Mademki altın bulduk. İlk ziyafeti kendimize çekmeliyiz, dedi.

Fakat arkadaş:

— Şuna bak, daha konuşuyor, diyerek adamın yüzüne bir tokat vurdu.

Adam şaşkınlıkla:

— Utanmıyor musun arkadaşına vurmaya dedi. Ben size neler aldım, siz beni tokatlıyorsunuz...

O böyle beriki ile münakaşa ediyorken, öteki arkadaşları arkadan kazanın sivri tarafını adamın beynine yerleştirtiverdi. Bir daha, bir daha derken adam cansız yere yığıldı. Adam can çekiştiriyorken hemen sürüklediler. Altını çıkarttıkları çukura acele acele gömdüler. Toprakları üzerine kapatarak yerini düzlediler. Sonra da birbirlerine:

— Karnımızı doyuralım. Altınları taksim edelim. Bundan sonra da ayrılalım. Herkes kendi yoluna gitsin, diyerek sofraya oturdular.

Oturdular ya, karnını doyuran oraya kıvrılıverdi. Meğer çarşıya giden arkadaşları da, altına kendi başına sahip olmak istemiş ve yemekleri zehirlemiş. Zehirli yemeği yiyen bu iki insan da hemen öldüler. Uğruna cinayet işledikleri altın ise toprağın yüzünde parlayıp duruyordu.

Ağaçların arasında ve oturduğu yerde bütün bu manzarayı seyreden Allah'ın peygamberi Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz çok üzüldü ve altını lanetledi.

— Allah sana lanet etsin. Gir toprağın altına da seni kimse görmesin, dedi.

Bu mucizeyi bize nakleden İbni Asâkir merhum, Yunus ibni Meysere'den (r.a.) naklen diyorlar ki: "Hazreti Yahya (a.s.) efendimizin idrarından sonra oradaki taş dinar (sikkelenmiş ve para haline getirilmiş) altın haline gelmişti. Bu uğurda üç kişinin can verdiğini gören Allah'ın peygamberi altının başına geldi ve "Bu yüz kötü olsun ey dinar, ey kölelerin kölesi ve ey hür kişilerin tapınağı..." buyurdu."

6- Şeytan mel'unu Hazreti Yahya (a.s.) efendimize gözükmüş ve ona öğüt vermişti.

Biliyoruz ki şeytan insanların en büyük düşmanıdır. O insanların iyiliğini değil her zaman kötülüğünü ister. Nitekim Allahü Teâlâ hazretleri Kur'an-ı Kerim'de:

Şüphe yoktur ki şeytan sizin için bir düşmandır. O halde siz de onu kendinize düşman edininiz. Şeytan kendi taraftarlarını davet eder. Cehennem ehlinde olsunlar ister.⁴

⁴ Fâtır, 6.

Mel'un şeytan herkese kötülük ettiği halde Allah'ın peygamberlerine ve onun iyi kullarına zarar veremez.

İmam Suyuti hazretleri *ed-Dürri'l-mensur* adlı tefsirinde şu rivayeti nakletmektedirler:

“Hazreti Sabit Elbennâni'den rivayet olundu. O dedi ki:

“Bize bildirildiğine göre şeytan bir gün Hazreti Yahya (a.s.) efendimize gözüktüler. Şeytanın yanında her cinsten bir takım halkalar ve kancalar vardı. Allah'ın Peygamberi Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz şeytana:

– Bunlar nedir ey mel'un? Diye sordu.

Şeytan da:

– Bunlar arzular ve isteklerdir. Ben Âdemoğullarını bunlarla avlıyorum, dedi.

– Bunların içinde bana zarar vereni de var mıdır?

– Hayır yoktur. Size bunlar zarar veremezler.

– Peki, benden sana dokunan bir şey var mı?

– Hayır. Ama bir gün fazlaca yemek yemiştiniz. Ben de bu yemeği sizin aleyhinizde kullanabildim.

– Nasıl yaptın bunu?

– Namaz kılarken ağırlık verdim size. O günü zevkli bir namaz kılamadınız.

– Başka bir şey yapabildin mi?

– Ne yazık ki yapamadım.

– O halde yemin ediyorum ki, bundan sonra doyasıya yemek yemeyeceğim.

Bunun üzerine şeytan mel'unu da şöyle konuştu:

– Ben de yemin ediyorum ki, bundan sonra sırrımı kimseye söylemeyeceğim.

Gerçekten de bundan sonra Hazreti Yahya (a.s.) efendimiz doyasıya yemek yemediler ve hepten yarı aç olarak sofradan kalktılar.”⁵

Allah biz aciz kullarını şefaatlerine nail eylesin. Âmin.

⁵ Ebü'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebi Bekr Suyuti, *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur*, C. 4, s. 263.

“Hani ya Meryem oğlu İsa -(a.s.)- “Ey İsrailoğulları! Gerçek şu ki, ben Allah’ın size -vazifeli olarak- gönderdiği bir peygamberiyim. Tevrat’tan elimde olanı tasdik ediyorum -onun doğru olan taraflarını size gönderiyorum.- Benden sonra gelecek ve adı Ahmed olan bir peygamberin müjdesini veriyorum” demişti. Onlara mucizeler getirdiği zaman ise: “Bu açık seçik bir büyüdür” demişlerdi.” (Saf, 6)

HAZRETİ İSA ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, Allah’ın kulu ve peygamberidir. Allahü Teâlâ hazretleri kendinden bir ruh olarak onu, Hazreti Meryem valide-mize ihsan buyurmuştur.

Kendileri İsrailoğullarından gelen peygamberlerin en sonuncusudur. Nitekim sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz de Allahü Teâlâ hazretlerinin insanlığa gösterdiği en son peygamberidir.

Kur’an-ı Kerim’de onun şerefli isimleri “Mesih” olarak geçmektedir. Kurtarıcı manasına geliyor. Daha sonra “İsa” diye çağırılmıştır. Allah’ın kitabındaki beyanlardan anlaşıldığına göre bu onun unvanıdır. Yani; Mesih mübarek isimleridir. İsa da unvanları olmaktadır.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, Hazreti Meryem (r.anha) validemizden doğmuştur. Onun babası İmran, İmran’ın babası ise Mâsan’dır.

İmrân, İsrailoğulları arasında hatırı sayılır bir insandı ve büyük bir âlimdi. Onun hiç çocuğu olmamıştı.

İmrân'ın hanımı bir gün dalda kuşları görmüştü. Kuşlar, gagaları ile yavrularını besliyorlardı. Bu manzara ona çok dokundu. Oracıkta ağlayarak dua etti.

— Ya Rabbel âlemin, bana da bir evlat ihsan buyur. Onu senin hizmetine vereyim, diye yalvardı.

Duası kabul olundu. Yaşlı bir hanım olmasına rağmen o günlerde hamile kaldı.

O zamanlar, dindar insanlar doğan erkek çocuklarını, Kudüs'teki Beytül Mukaddes'e adıyorlardı. Çocuklar orada büyüyorlar ve din âlimi olarak ömür boyu insanlığa hizmet ediyorlardı. İmrân'ın hanımı da doğacak yavrunun böyle olmasını arzulamış ve bu niyetle adakta bulunmuştu.

Ne var ki bu mübarek hanım bir kız çocuğu dünyaya getirmişti. Kız çocuklarının Beytül Mukaddes'e verilmesi o güne kadar âdet olmamıştı. Bu yüzden ki o şöyle niyaz etti:

Onu doğurduğu zaman -kız olduğuna pek çok üzüldü de- “Ya Rabbi, gerçek şu ki, ben onu kız olarak doğurdum” dedi. Allahü Teâlâ hazretleri, onun ne doğurduğunu daha iyi biliyordu. Elbette ki kız çocukları, erkek çocuklar gibi değildir. Gerçek şu ki, ben ona Meryem adını koyuyorum. Onu ve zürriyetini de kovulmuş şeytandan sana havale ediyorum, senin himayene veriyorum.¹

Allahü Teâlâ hazretleri, onun duasını ve kızını en güzel bir şekilde kabul buyurdu. Kız olmasına rağmen Mescidi Aksa'ya alındı.

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Zekerriyya (a.s.) efendimiz bu küçük kızı himayesine aldı. Onu, Beytül Mukaddes'te o büyüttü ve yetiştirdi.

Hazreti Meryem (r.anha) validemiz, Beytül Mukaddes'te yetişiyor-ken birçok kerametleri meydana geliyordu. Mesela Allah'ın Peygamberi Hazreti Zekerriyya (a.s.) efendimiz ne zaman onun bulunduğu hücreye girecek olsa şaşıp kalıyordu. Çünkü onun yanında taze meyveler idi. Eğer mevsim kış ise yaz meyveleri bulunuyordu. Bunları gören Allah'ın Peygamberi ona:

— Meryem bunlar sana nereden geliyor? Diye soruyordu.

¹ Âli İmran, 36.

O da:

— Bunlar bana Allah'tan geliyor. Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri dile-
diğini hesapsız olarak rızıklandırır, şeklinde cevap veriyordu.

Hazreti Meryem (r.anha) validemiz, Mescidi Aksa'daki hücresinde, zama-
nın fitnesinden ve insanların kötülüklerinden uzak olarak yetişiyorlardı.

Kadınlık çağına geldiği zaman ilâhî müjdeyi almışlardı. Allahü Teâlâ
hazretleri ona bir çocuk müjdeliyordu. Bu müjdeyi alışı şöyle olmuştu:

Kendileri kadınlık çağına erişmişler ve üç defa hayız görmüşlerdi.
Hayız gördüğü zaman Beytül Mukaddes'ten uzaklaşıyor ve teyzesinin
evine geliyordu. Teyzesi, aynı zamanda Hazreti Zekerriyya (a.s.) efendi-
mizin hanımı idi.

Üçüncü hayızdan temizlenmek ve gusül abdesti almak için evin ha-
mamına girmişlerdi. Önüne bir perde çekerek soyundu. Yıkandı ve temiz-
lendi. Henüz elbiselerini giyinmemişlerdi ki, karşılarında genç bir adam
beliriverdi. Bu; çok güzel yüzlü, sakalsız, iri gözlü ve siyah saçlı bir deli-
kanlı idi. Bu genci ansızın karşısında gören Hazreti Meryem (r.anha) va-
lidemiz şaşırdı ve korktu. Mübarek elleri ile mahrem yerlerini saklamaya
çalışarak:

— Eğer Allah'tan korkan bir insan isen benden uzak dur. Senden
Allah'a sığınıyorum, dedi.

Genç adam da:

— Korkma, dedi. “Ben Allah'ın elçisiyim ve bir meleğim. Sana tertem-
iz bir erkek çocuğu vermek için geldim.”

O, tertemiz bâkire şaşırarak:

— Nasıl olur bu? Dedi. “Henüz bana erkek eli dokunmadı. Sonra ben
öyle başı dışarıda olan günahkâr bir kadın da değilim.”

Melek:

— Evet, dedi. “Sen söylediğin gibi tertemiz bir hanımsın. Fakat Rab-
bin; “Bu benim için kolaydır. Sana vereceğimiz erkek evladı insanlar için
bir ayet ve bizim tarafımızdan ihsan edilmiş bir rahmet kılacağız...” bu-
yuruyorlar.”

Bu konuşmadan sonra gelen melek, Hazreti Meryem (a.s.) validemizin
etek kısmına üfördü. O tertemiz bâkire, bu üfürmeden hamile kaldı.

Kur'an-ı Kerim'de, Hazreti Meryem (r.anha) validemize gelen bu meleşe Ali İmran Sûresi'nde "Melek", Meryem Sûresi'nde ise "Ruh" denilmiştir.

Melekten kasıt, Hazreti Cebrail'dir (a.s.). Onun bir adı da Ruh'tur. Bundan kinaye olarak Hazreti İsa (a.s.) efendimize "Allah'ın Rûhu" denilmektedir.

Şimdi Kur'an-ı Kerim'den şu ayetleri okuyalım:

Ve kitapta -Ya Muhammed!- Meryem'i de hatırla. Hani ya o ev halkından uzaklaşarak doğu tarafına çekilmişti.²

Teyzesinin evi, Beytül Mukaddes'in doğusuna düşüyordu. Yahut da evin hamamı, evin doğusundaydı.

Onlarla -evin halkı ile- kendi arasına bir perde çekmişti. Derken biz ona Ruh'umuzu gönderdik. Ona güzel yüzlü bir insan şekline bürünerek göründü. O da ona; "Eğer Allah'tan korkan bir insan isen benden uzak dur. Senden Rahman olan Allah'a sığınıyorum" dedi.³

Çünkü Allah'ın meleğini gerçekten bir insan sanmıştı. Bu yüzden korkuyordu.

Melek dedi ki: "Ben yalnız Rabbinin sana gönderdiği elçisiyim. Sana saf ve tertemiz bir erkek çocuğu bağışlamak için geldim." Meryem de: "Benim nasıl bir çocuğum olabilir? Bana bir erkek eli dokunmadı ve ben başı dışarı bir kadın da değilim" dedi. Melek ise; "Söylediğin gibi tertemizsin. Ama Rabbin buyuruyor ki: "Bu iş benim için kolaydır. Onu -senden doğacak olan bu çocuğu- insanlar için bir ayet ve kendi tarafımızdan gönderilen bir rahmet kılacağız" dedi. Ve iş olup bitmişti.⁴

Yani:

O, Hazreti Cebrail ile konuşuyorken işler olup bitmiş ve Hazreti Meryem hamile kalmıştı.

Kur'an-ı Kerim'in Âli İmran Sûresi'nde durum biraz daha farklı ve izahlı olarak anlatılmaktadır. Bu ayetlerden anlaşıldığına göre Allah ona yalnız bir çocuk müjdesi vermemiştir. Aynı zamanda bir takım vazifelerle de vazifelendirmiştir.

² Meryem, 16.

³ Meryem, 17.

⁴ Meryem, 19-21.

Şimdi o vazifelerin neler olduğunu görelim:

Hani ya melekler ona demişlerdi ki: “Ya Meryem, Allahü Teâlâ hazretleri seni seçti ve temizledi. Bütün dünya hanımlarından üstün kıldı. Yâ Meryem, Rabbine ayakta dua et ve yalvar. Secdeye kapan. Rükû edenlerle birlikte sen de rükû et!”⁵

Böylece Allahü Teâlâ hazretleri sevgili kulu Meryem’in gönlündeki bütün tereddütleri siliyordu.

Hazreti Meryem (r.anha) validemiz hamile olduğunu bütün insanlardan ve hatta eniştesi olan Hazreti Zekeriyya (a.s.) efendimizden dahi gizledi. Çünkü evlenmemiş bakire bir genç kızın hamile olmasını kimse kavrayamazdı. O, kendisine bir melek geldiğini ve Allah’ın kuvvet ve kudreti ile hamile kaldığını kime ve nasıl anlatabilirdi?

Doğum zamanı yaklaştığı zaman Beytül Mukaddes’ten kaçtı. Kudüs’e bir kaç kilometre mesafede olan bu günkü Beytüllahm şehrinin bulunduğu yere geldi. O zamanlar burada böyle bir şehir yoktu.

Mevsim kış ve havalar çok soğuktu. Doğum sancıları alabildiğine şiddetlendi. Hazreti Meryem (r.anha) validemiz sırtını kurumuş bir hurma ağacına dayayarak ağladı:

— Keşke daha önce ölseydim de unutulup gitseydim, diyerek inliyordu.

Öyle ya, babasız bir çocuk dünyaya getiriyordu. Bunu akrabalarına ve diğer insanlara nasıl anlatacaktı?

Tam bu sırada beklenen çocuk dünyaya gelmişti.

Çocuk doğar doğmaz Allah’ın meleğinin sesini duydu. Bu dokuz ay önce duyduğu sesin aynısıydı. Melek ona; “Üzülme ey Meryem!” diyordu. “Rabbin senin altına bir ırmak sermiştir. Yaslandığın hurma ağacını sallayıver. Üzerine taze meyveler dökülecektir. Sana verdiğimiz bu meyvelerden ye, bu sudan iç. Gözün aydın olsun. Çünkü bir peygamber anası oldun.”

Hazreti Meryem (a.s.) validemizin kederleri dağılmıştı. Gerçekten de oradan tatlı bir su kaynağı çıkmıştı. Mevsim kış olmasına rağmen kuru ağaçta meyveler bitmiş ve üzerine hurmalar dökülmeye başlamıştı.

⁵ Âli İmran, 43.

Manzaraya bir kere de Allah'ın kelimından bakalım:

Doğum sancıları onu kuru bir hurma ağacının yanına getirdi. -Ona yaslandı da- "Keşke daha önce ölseydim de bu gün unutulup gitseydim" dedi. Bunun üzerine ona, alt tarafından -Allah'ın meleği seslendi: "Üzülme, Rabbim senin alt tarafında bir ırmak yaratmıştır. O kuru hurma ağacını kendine doğru salla! Üzerine taze hurmalar döküldüğünü göreceksin. Ye, iç... Gözün aydın olsun.""⁶

Hazreti Meryem (R.anha) validemiz burada meleklerin himayesinde olarak kırk gün kadar kaldı. Nifas halinden temizlendikten sonra yurduna ve evine döndü.

Kudüs'e dönüyorken oldukça endişe içindeydi. Şimdi insanlara ne diyecekti? Gerçi kendisinin imanı tam idi. Kendisinin de oğlunun da ne olduğunu biliyordu. Ama insanlar buna inanırlar mıydı?

Allahü Teâlâ hazretleri onun bu tereddüdünü de giderdi. Melek yanına gelerek ona şu emri verdi: "Ya Meryem, İnsanlar sana bir şey soracak olurlarsa; "Ben Allah için oruçluyum, bu gün kimse ile konuşmam de ve kucağındaki yavruyu göster. Onlara ne söylemek gerekirse bırak yavrun söylesin..."

Onların şeriatında söz orucu vardı. Oruç içinde hiç konuşulmazdı. Konuşulduğu takdirde oruç bozulurdu. Hazreti Meryem (a.s.) validemiz de böyle hareket etmişlerdi.

Şimdi yine Allah'ın kitabını okumaya devam edelim:

Eğer insanlardan birisini göreceks olursan onlara: "Ben gerçekten Rahman olan Rabbim için oruç tutmayı adadım. Bu gün hiç bir insanla konuşmayacağım" dedi.⁷

Evvelce olduğu gibi burada dahi Allah'ın Rahman sıfatı hatırlatılmaktadır. Çünkü Rahman; kullarına karşı rahmeti umumi ve pek çoktur demektir.

Bunun üzerine onu -yavrusunu- kucağında taşıyarak kavmine geldi: "Ya Meryem, ne kadar kötü bir şeyle geldin! Ey Harun'un kız kardeşi, senin baban kötü bir adam değildi. Annen de günahkâr bir hanım olmamıştı" dediler.⁸

⁶ Meryem, 23-26.

⁷ Meryem, 26.

⁸ Meryem, 27, 28.

Çünkü Hazreti Meryem (R.anha) validemiz Hazreti Harun (a.s.) efendimizin soyundandı. Babası gerçekten de hatırı sayılır bir âlim kişi idi. Annesi de tertemiz bir hanımdı. O halde bu genç hanımın kucağındaki basız çocuk da ne oluyordu?

Bu sözler üzerine o da çocuğa işaret etti. -benimle değil bununla konuşun dedi- Onlar da “Beşikteki bir sabi ile nasıl konuşabiliriz?” dediler.⁹

İşte bu anda en büyük mucize zuhur etti. Henüz kırk günlük olan Hazreti İsa (a.s.) efendimiz konuşuyorlar ve şöyle buyuruyorlardı:

Dedi ki: “Ben Allah’ın kuluyum. Allah bana kitap verdi ve beni peygamber kıldı. Nerede bulunursam bulunayım, beni mübarek eyledi, bereketlendirdi. Yaşadığım müddetçe bana namaz kılmak ve zekât vermek emrini tebliğ etti. Rabbim bana anama karşı itaatkâr kıldı. Beni zalim ve asi bir kul yapmadı. Doğduğum günde, öldüğüm günde ve yeniden dirilerek Allah’ın huzuruna çıktığım günde benim üzerime selam olsun.”¹⁰

Küçük bir sabinin konuştuğunu gören ve sesini kulakları ile duyan insanlar ve akrabaları Allah’ın kudretini kavradılar. Hazreti Meryem (r.anha) validemize bir daha dil uzatmadılar. Ona ve yavrusuna gerekli hürmet ve muhabbeti gösterdiler.

Hazreti İsa (a.s.) efendimizin çocukluğu ve gençliği nerelerde ve nasıl geçti? Bu hususta elimizde kâfi derecede bir malûmat yoktur.

Hristiyan kaynakları; onun annesi ve Yusuf Neccar ile birlikte bir müddet Mısır’da yaşadığını haber vermektedirler. Onlara göre; Hazreti Meryem (r.anha) validemiz bu Yusuf Neccar denilen zât ile evlenmiştir. Hazreti İsa’dan başka üç çocuk daha dünyaya getirmiştir.

Fakat bütün bablar onların uydurmalarıdır. Çünkü Kur’an-ı Kerim Hazreti Meryem (a.s.) validemizin evlendiğinden bahsetmemektedir. Sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) hadisi şerfilerinde ise onun için “Azrâ” sıfatı kullanılmıştır. Azrâ; bakire demektir. O halde Hazreti Meryem (R.anha) validemiz hiç evlenmemişler ve ömür boyu bakire olarak kalmışlardır.

⁹ Meryem, 29.

¹⁰ Meryem, 30-33.

Muhakkak olan bir şey varsa, Hazreti İsa (a.s.) efendimizin çocukluğunun bir kısmı Kudüs'te, bir kısmı da Remle'de geçmiştir. Gençliğini ise Nasıra'da sürdürmüştür.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz genç yaşta ilâhî, davet ile vazifelendirilmiştir. Bu vazifeyi eksiksiz olarak yerine getirmeye başlamıştır. Bu davet esnasında Suriye'de, Lübnan'da ve Filistin'de birçok yerleri dolaşmıştır. Buralarda birçok mucizeler göstermişlerdi.

Kendilerine; ilâhî vahiy olarak İncil-i Şerif nazil olmuştur.

İncil-i Şerif; dört büyük kitaptan birisidir. Fakat İncil-i Şerif'in aslı, bugün yeryüzünde mevcut değildir.

Hristiyanların elinde dolaşan İnciller kendisinden çok sonra yazılmıştır. Bunlar ilâhî vahiy kitabı değildir. Başkaları tarafından yazılmış birer menkıbe kitabıdır.

Hristiyanların kabul ettikleri dört İncil vardır:

- 1- Matta İncili, 28 bابتan ibarettir.
- 2- Markos İncili, 16 bابتır.
- 3- Luka İncili, 24 bابتır.
- 4- Yuhanna İncili, 21 bابتır.

Bu İncillerin içinde İslam'a uyan hakikat pırıltıları göze çarpmakta ise de hiç birisinin ifadesi diğerini tutmamaktadır. Vahy-i ilâhiyyenin olan bir kitabın ötekinden ayrı olmaması gerekmektedir.

Bir de Barnaba İncili vardır. 222 bابتan ibaret olan bu İncil İslamî hakikatlere uymaktadır. Fakat bu da bir vahiy kitabı değildir. Bu da ötekiler gibi Hazreti İsa (a.s.) efendimizin menkıbelerini ve sözlerini nakletmektedir. Aynı zamanda bu günkü Hristiyanlar bu incili kabul etmektedirler.

Burada bizim kastımız mevcut İncillerin münakaşasını yapmak değildir. Bu İncillerin sözlerine ve haberlerine itimat edilip edilmeyeceğini okuyucularımızın gözleri önüne sermektir.

Hazreti İsa (a.s.) efendimizin peygamberliği 33 yaşına kadar devam etmiştir.

Kur'an-ı Kerim'de Hazreti İsa (a.s.) efendimizin peygamberliğinden bahis buyrulmaktadır. Kendisine kitap verildiğini, Tevrat ve Zebur'un zât-ı nebevîlerine öğretildiği bildirilmektedir. Bu yüzden diğer kaynakların haber verdiği 33 yaş meselesini biz de kabul ediyoruz.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz; yoldan azmış ve Allah'ın dinini unutmış olan Yahudi milletini yeniden hidayete kavuşturmak ve kendisinden sonra gelecek olan Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizi müjdelemek için gönderilmişti. Kur'an-ı Kerim'in onun hakkındaki beyanı bu merkezdedir.

İsterseniz Allah kelamının beyanını beraber okuyalım:

Hani ya Meryem oğlu İsa -(a.s.)- “Ey İsrailoğulları! Gerçek şu ki, ben Allah'ın size -vazifeli olarak- gönderdiği bir peygamberiyim. Tevrat'tan elimde olanı tasdik ediyorum -onun doğru olan taraflarını size gönderiyorum.- Benden sonra gelecek ve adı Ahmed olan bir peygamberin müjdesini veriyorum” demişti. Onlara mucizeler getirdiği zaman ise: “Bu açık seçik bir büyüdür” demişlerdi.¹¹

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, peygamberliği müddetince sapık ve zalim İsrailoğullarını ikaza devam etti. İcap ettikçe onlara mucizeler gösterdi. Fakat bu zalim ve nankör millet onu kabul etmediler. Onun peygamberliğine inanmadılar. Gösterdiği mucizelere “büyü” dediler. Hatta ona çok defa hakaretlerde bulundular.

Allah'ın peygamberi bütün bunlara göğüs geriyordu. Hiç durmaksızın köy köy, kasaba kasaba dolaşıyordu. İnsanlara Allah'ın dinini anlatıyordu.

Onun tatlı sözlerini dinleyenler ve mucizelerini görenler ona iman ediyorlardı. Ne var ki, bu iman edenler Yahudi milletinden değillerdi. Üstelik inanmış olmamalarına rağmen imanlarını açıklayamıyorlardı. Çünkü o günü, o topraklarda Romalılar yaşıyorlardı. Romalılar putperestti. Üstelik kendi taptıkları putların inkâr edilmesine tahammül edemiyorlardı. Putlara ibadetten dönenleri pek şiddetli bir şekilde cezalandırıyorlardı.

İşte bu yüzdendir ki ona iman edenler, imanlarını gizli tutmak mecburiyetinde kalıyorlardı.

Neticede Yahudi milleti yapacaklarını yaptılar. Allah'ın Peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimizi Romalılar zalim valisine şikâyetle bulundular. Onun cezalandırılmasını istediler.

İmam Nesefi merhumun tefsirinde bildirildiğine göre:

“Yahudilerden bir cemaat Hazreti İsa (a.s.) efendimize ve onun şerefli annesine sövmüşlerdi. Çünkü Yahudiler onun babasız olarak

¹¹ Saf, 6.

dünyaya gelişini kabul edemiyorlardı. Allah'ın kudreti ile bir bakinin babasız bir çocuk dünyaya getirmiş olmasını onların dar kafaları almıyordu. Halbuki Allah Hazreti Âdem (a.s.) efendimizi annesiz ve babasız olarak doğrudan doğruya topraktan yaratmıştır. Yahudiler bunu biliyorlar ve buna inanıyorlardı. Annesiz ve babasız bir insan yaratan Allah için, bir anneden ve fakat babasız bir çocuk yaratmak daha kolay değil miydi? Ama Yahudi milleti bunu kavrayamıyorlardı. Onlar, Hazreti Meryem (r.anha) validemizin -hâşâ- zina ettiğine inanıyorlardı. Bu yüzdendir ki Hazreti İsa (a.s.) efendimiz onların yanlarından geçiyorlarken:

— İşte zina eden kadının oğlu... Babası belli olmadığı halde kendisini Allah'ın peygamberi sanıyor, diyerek hakaretler etmişler ve sövmüşlerdi.

Bu hakaret Allah'ın peygamberinin çok zoruna gitti ve:

— Allah'ım, benim Rabbim sensin. Beni kendi kelimenden yarat. Allah'ım bana ve anneme sövenlere lanetini gönder, diyerek beddua etti.

Allahü Teâlâ hazretleri, Hazreti İsa (a.s.) efendimizin duasını anında kabul buyurdu. Kendisine ve mübarek annesine dil uzatan cemaat domuz ve maymun suretine bürünüverdi.

Bu manzarayı gören Yahudiler çok korktular ve onu öldürmeye karar verdiler. Fakat kendilerinde bu cinayeti işleyecek kuvvet ve kudret yoktu. Onun içindir ki Romalılara şikâyetle bulundular.

— Bu adam sizin taptığınız putlara sövüyor ve inkâr ediyor, dediler.

Bunun üzerine zalim ve ahmak Roma valisi, Hazreti İsa (a.s.) efendimizin yakalanarak çarmıha gerilmesini emretti. Yahudiler Romalı askerlere yol gösterdiler.

Bu sırada Hazreti İsa (a.s.) efendimiz beraberindeki 17 mü'min kişi ile birlikte bir evde bulunuyordu. Bunların on üçü Havarilerdi. Diğerleri de ona candan inanmış kişilerdi.

Allahü Teâlâ hazretleri bu on yedi kişinin tamamına Hazreti İsa (a.s.) efendimizin şekil ve suretini verdi. Bu hali gören Yahudiler ve Romalı askerler şaşırdılar. Bu on yedi kişiden hangisinin aradıkları adam olduğunu bilemediler. Bunun üzerine onlara:

— Bize büyü yaptınız! İsa hanginizdir? Söylemezseniz hepinizi öldüreceğiz, diye bağırıldılar.

Romalılar zalim ve merhametsiz insanlardı. Söylediklerini mutlaka yaparlardı. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz arkadaşlarına:

— Ebedi cennet karşılığında bu gün bana kendisini hanginiz satacaktır? Diye sordu.

Yani inanmış mü'minlerden birisinin kendisini feda etmesini istiyordu. İçlerinden sadık bir mü'min:

— Ben ya Nebiyyallah, dedi.

— O halde dışarıya çık ve ben olduğunu söyle. Benim yerime sen şehit olacaksın. Allah da sana ebedi cennetini verecektir.

Bu emir ve müjde üzerine bu mü'min dışarıya çıktı ve:

— İşte ben İsa'yım. Ne istiyorsanız söyleyiniz, diye bağırıldı.

Bunun üzerine Romalı askerler bu mübarek zâtı yakaladılar. Ertesi günü çarmıha gererek idam ettiler.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ise göklere çekildi ve orada melekleşti.

Kıyamet yaklaşınca kadar gökler âleminde bir insan=melek olarak yaşayacaktır. Kıyamet yaklaştığı zaman ize yine Allah'ın izin ve iradesi ile yeryüzüne yine insan olarak inecektir. Dünyamızda kırk sene kadar vazife gördükten sonra vefat edecektir. Medine'i Münevvere'de sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin yanına defnedilecektir."¹²

Hazreti İsa (a.s.) efendimize, kendi havarilerinden birisinin ihanet ettiği ve ihanet eden adamın da onun şekil ve suretine bürünerek çarmıha gerildiği rivayeti de vardır. Merhum, yukarıdaki rivayeti tercih etmektedir. Zaten Allah'ın peygamberine ve onun sadık ümmetine layık olan da budur. Yani Peygamberin uğrunda kendilerini feda etmiş olmalarıdır.

Hazreti İsa (a.s.) Efendimizin Mucizeleri

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz insanları irşada başladıkları zaman birçok mucizeler göstermişlerdir. Kur'an-ı Kerim'de zât-ı nebevîleri için on adet mucize zikredilmiştir.

¹² en-Nesefi, Abdullah İbni Ahmed, *Medarikut Tenzil ve Hakakut Tenzil*, C. 1, s. 412.

O mucizeler şunlardır:

1- Hazreti İsa (a.s.) efendimizin dünyamıza teşrifleri bir mucizedir.

O Allah'ın ruhu ve kelimesi olarak yaratılmıştır. Hazreti Cebrail'in (a.s.) nefesi ile babasız olarak bakire bir hanım olan Hazreti Meryem (r.anha) validemizden dünyaya gelmişlerdir.

Bu mucizenin tafsilatını, onun şerefli hayatını naklederken vermiş bulunuyoruz.

2- Hazreti İsa (a.s.) efendimiz Rûbul Kudüs yani Hazreti Cebrail (a.s.) ile teyid edilmiştir.

Şerefli hayatlarını anlatıyorken de söylediğimiz gibi Hazreti Cebrail, onun ana rahmine düşmesinde, doğumunda ve doğumundan sonraki hayatında hepten beraber idiler. Onun bu beraberliğidir ki, Allah'ın peygamberini yüceltmış ve insanların verecekleri zararlardan korunmuştur.

Bunun tafsilatı da önceden geçmiştir. İleriki mucizelerde de işaret edilecektir.

3- Hazreti İsa (a.s.) beşikte yatan bir sabi iken konuşmuştur.

Mübarek hayatlarını anlatıyorken de söylediğimiz gibi o, henüz kırk günlük bir sabi iken konuşmuşlardı. Böylece kendi üstünlüğünü ortaya koymuş ve mübarek annesini de yüceltmıştır. Böylece insanlar kendisine ve şerefli annesine hürmet etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Bu mucizeye de daha önce işaret etmiş bulunuyoruz.

4- Hazreti İsa (a.s.) efendimize hikmet, Tevrat, Zebur öğretilmiş ve İncil vahyedilmiştir.

Hikmetten kasıt güzel sözlerdir. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz asrında en güzel ve en tesirli konuşan bir insandı. Hikmet aynı zamanda tıp ve tedavi bilgisi demektir. Allah'ın peygamberi bir çocuk iken çaresiz hastaları kurtarmış ve dertli olanları tedavi etmiştir. Fakat onun bu tedavileri maddi ilaçlarla değildi. Dua ile veya mübarek elini dokundurmak sureti ile hastaları anında kurtarıyordu. Bu; tıp ilminin ve tabiplerin yapabileceği bir iş değildi. Yalnız kendinden zuhur ediyordu. Bu bakımdan onun hastalara şifa vermesi ve dertli olanları kurtarması kendi zât-ı nebevîleri için en büyük mucizelerden birisidir.

Tevrat; Hazreti Musa (a.s.) efendimize vahyolunan mukaddes kitabın adıdır. O günü bu kitabın aslı kaybolmuştu. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bu mukaddes kitabı baştanbaşa ezbere okuyorlardı. Halbuki, diğer din âlimleri gibi Beytül Mukaddes'e devam etmemiş ve bu dersleri almamıştı. Ona bu kitabı Hazreti Cebrail vasıtası ile Allah öğretmişti.

Zebur; Hazreti Davut (a.s.) efendimize Allah tarafından vahyedilen mukaddes kitabın adıdır. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bu kitabı da ezbere okuyorlardı.

Böyle bir tahsil yapmamış insanın bu mukaddes kitapları ezberden okuyabilmesi elbette pek büyük bir mucize idi.

İncil; kendilerine vahyolunan mukaddes kitabın adıdır. Ne yazık ki bu kitapların aslı bugün yeryüzünde bulunmamaktadır. Eldeki İncillerin değeri hakkındaki düşüncelerimizi ise daha önce söylemiş bulunuyoruz.

5- Hazreti İsa (a.s.) efendimiz çamurdan kuş şekilleri yapıyorlardı. Sonra da mübarek nefesleri ile bu şekillere üflüyorlardı. Üfler üflemez bu çamurdan şekiller canlanıyorlar ve kuş olarak uçuyorlardı.

Allame Alûsi ve Hazin merhumlar, Âli İmran Sûresi'nin kırk dokuzuncu ayeti kerimesini tefsir ediyorlarken şu açıklamada bulunuyorlar:

“İnsanlar Allah'ın peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimizden bir mucize göstermesi dileğinde bulundular. O da:

— Nasıl bir mucize istiyorsunuz? Diye sordu onlara.

— Eğer gerçekten Allah'ın peygamberi isen, çamurdan kuş şekilleri yap ve onları canlandırarak uçur, dediler.

Bunun üzerine Hazreti İsa (a.s.) efendimiz yerden bir miktar çamur aldı. Mübarek elleri ile o çamura bir kuş şeklini verdi. Sonra da bu şekle üfürdü. Üfürür üfürmez kuş canlandı ve uçmaya başladı. Bunu gözleri ile gördükleri halde onlar inanmadılar ve:

— Bu bir sihirdir, büyüdür, dediler. Eğer gerçekten peygamber isen bir yarasa yarat da görelim...

Onlara göre yarasayı yaratmak diğer kuşları yaratmaktan daha zordu. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz yine yerden bir miktar çamur aldı. Çamura yarasa şeklini verdikten sonra mübarek nefesleri ile o şekle üfürdü. Yarasa canlanarak uçmaya başladı.

Bu mucizeyi görenlerin pek çokları ona iman ettiler. Bazıları ise “Bu bir büyüdür” diyerek küfür ve inatlarında ısrar ettiler.”

Vehb ibni Münebbih (r.a.) diyorlar ki: “Hazreti İsa (a.s.) efendimizin mübarek ellerinde hayat bulan kuşlar; insanlar ona baktıkları müddetçe uçuyorlardı. İnsanlar bakmaz olduktan sonra ise hemen düşüp ölüyorlardı.”

Gerçeği Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

6- Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, mübarek ellerini dokundurdukları zaman hastaları tedavi ediyorlardı. Anadan doğma kör olanların gözlerini açıyorlardı. Abraşları tedavi ediyor, küt ve kötürüm olanları yürütüyordu.

Bu hastalıklar, o günkü ve hatta bu günkü tıp ilminin tedavi edemediği hastalıklardır. Çünkü anadan doğma kör olanların gözlerini açmak hiç bir hekime nasip olmamıştır. Bundan sonra da olmayacaktır.

Ekmeğ; dilsiz ve sağır demektir. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz mübarek ellerini dokundurmak suretiyle onların dillerini ve kulaklarını açıyorlardı. Onlarda diğer insanlar gibi konuşmaya başlıyorlar ve duyuyorlardı.

Tıp ilminin buna da gücü yetmemektedir.

Abaraş; (Arapça’da Abras) vücudunun derilerinde, ellerinde ve yüzlerinde meydana gelen alacalık illetinin adıdır. Bu hastalık önce bir nokta olarak başlamaktadır. Çok ağır hareket etmek suretiyle insanın diğer yerlerine yayılmaktadır. Hele yüz kısmına geldiği zaman insanı çok çirkin bir kılığa sokmaktadır. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz mübarek ellerini dokundurduğu zaman bu hastalıklar da anında ortadan kayboluyorlardı.

Allahü Teâlâ hazretleri sevip seçtiği peygamberinin diğer insanlardan üstün olduğunu ortaya koyabilmek için onun mübarek ellerinde bu mucizeleri yaratıyorlardı.

Vehb ibni Münebbih (r.a.) diyorlar ki:

“Hazreti İsa (a.s.) efendimizin başına bir günde elli bin hastanın toplandığı oluyordu. Bunların her birinin derdi ve hastalığı diğerinden ayrı idi. Allah’ın peygamberi, Allah’a ve kendi risaletine iman etmeleri şartı ile onlara dua ediyordu. Mübarek elleri ile dokunduğu her hasta anında kurtuluyordu. Yıllardır yataklarda felçli olarak yatanlar bile kalkıp yürüyorlardı. Deliler akıllanıyorlar, küt ve kötürüm olanlar ayaklanıyorlardı.”

7- Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ölmüş olanları diriltiyorlar ve yeniden hayata kavuşturuyorlardı.

Abdullah bin Abbas radiyallahü anhüma efendimiz bu hususta buyuruyorlar ki:

“Hazreti İsa (a.s.) efendimiz dört kişiyi öldükten sonra yeniden diriltmiştir. Bunlardan üçü, dirildikten sonra yaşamaya devam etmişlerdir. Biri ise dirilmiş, konuşmuş ve sonra yine ölmüştür. Bu zât Hazreti Nuh (a.s.) efendimizin oğlu Hazreti Sam (a.s.) idi.

Öldükten sonra diriltilenlerden birisi Âzer adında bir zât idi. Âzer, Hazreti İsa (a.s.) efendimizin yakın dostu bulunuyordu. Âzer vefat edince onun kız kardeşi Allah’ın peygamberine haber gönderdi ve:

— Dostunuz Âzer vefat etti, dedi.

Ölen Âzer ile Hazreti İsa (a.s.) efendimizin bulunduğu yer üç günlük bir yoldu. Onun vefatını duyan Allah’ın peygamberi, yanında kendisine inanmış kalabalık bir cemaat olduğu halde Âzer’in köyüne gittiler. Âzer öleli üç dört gün olmuş ve tabi defnedilmişti.

Allah’ın Peygamberi oradakilere:

— Bana Âzer’in kabrini gösteriniz, emrini verdi.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz kabrin başına gelerek dua etti ve:

— Ya Âzer, Allah’ın izni ile yeniden diril ve kalk! Diye seslendi.

Birden bire mezar yarıldı ve Âzer diri olarak mezardan çıktı. Bundan sonra daha uzun müddet yaşadı. Evlendi ve çoluk çocuğa karıştı.

Bu mucizeyi gören binlerce kişi Allah’a ve onun peygamberine iman ederek küfür bataklığından kurtuldular.

İkincisi, bir ihtiyar hanımın oğlu idi. Genç yaşta vefat etmişti. İhtiyar hanım ise Hazreti İsa (a.s.) efendimize iman edenlerdendi. Cenazesi götürülüyorken Hazreti İsa (a.s.) efendimiz tesadüfen oradan geçiyorlardı. Bu yaşlı hanımın genç yavrusuna yanık yanık ağladığını görünce merhamete geldi. O anda mübarek ellerini göklerin boşluğuna kaldırarak:

— Ya Rabbel âlemin, bu gence yeniden hayat ver, diyerek dua etti.

Delikanlı derhal dirilerek tabutunun üzerinde oturdu. Tabutu taşıyanlar korkup dağıldılar. Evden gencin elbiselerini getirtti. Genç giyindi, evine ve annesinin yanına döndü.

Bu genç yeniden dirildikten sonra bir hayli uzun yaşadı. Evlendi ve çocuk sahibi oldu.

Bu mucize, iman ehlinin imanını bir kat daha kuvvetlendirdi. İmansızlardan pek çokları da Allah'a ve onun peygamberine inandılar ve hidayete erdiler.

Üçüncüsü, bir devlet tahsildarının oğlu idi. Bu zât da Allah'a ve onun peygamberine iman edenlerdendi. Küçük yaştaki sevgili oğlu ölünce Hazreti İsa (a.s.) efendimize haber gönderdi. Çünkü bu bağı yanık adamın dünya yüzünde başka evladı bulunmuyordu. Haberi alan Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ancak bir gün sonra oraya gidebildi. Cenazenin başında dua buyurdu ve çocuk yeniden dirildi. Babası ve annesi pek sevindi. Mü'minlerin imanları kuvvet kazandı. İmansızlardan çokları da imana geldiler.

Dördüncü olarak Hazreti Nuh (a.s.) efendimizin oğlu Hazreti Sam'ı (a.s.) dirilttiler. Hazreti Sam'ı (a.s.) diriltmesinin sebebi şu idi:

Yahudiler Allah'ın Peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimizi inkâr ediyorlardı. O mucizeler gösterdikçe onlar:

– Bunlar sihirdir, bizi büyülüyorsunuz, diyorlardı.

O da ölüleri diriltmişti. Ölülerin dirildiğini gözleri ile görüyorlardı. Ama imansız Yahudiler buna da bir bahane bulmuşlardı.

– Yeni ölmüş olanları diriltiyorsun. Bunlar belki de gerçekten ölmemişlerdi. Bayılmış ve ölü zannedilerek defnedilmişlerdi. Sen de sihir yaparak bunları yeniden kaldırıyorsun. Eğer gerçekten peygamber isen eski ölüleri dirilt de görelim, dediler. Allah'ın Peygamberi de:

– Kimi istiyorsanız söyleyiniz. Allah'ın izni ile onu da yeniden diriltebilirim, cevabını verdi.

– O halde Sam bin Nuh'u dirilt. Çünkü o öleli dört bin seneden fazla oldu, dediler.

O da:

– Bana onun kabrini gösteriniz, buyurdu.

Onlardan bir cemaat beraber giderek onun kabrini gösterdiler. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz kabrin başında uzun uzun dua etti ve sonra da:

– Ey Nuh'un oğlu Sam, Allah'ın izni ile yeniden diril ve kalk, diye seslendi.

Birden bire yer şiddetle sarsıldı. Kabir yarıldı. Hazreti Sam (a.s.) kabrinden dışarı çıkarak oturdu. Saç ve sakalının yarısı ağarmıştı. Kabrinden kalkar kalkmaz oradakilere:

– Ne var, ne oluyor? Yoksa kıyamet mi koptu? Diye sordu.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz de ona:

– Hayır, kıyamet kopmadı henüz, dedi.

– O halde beni neden kaldırdınız kabrimden?

– Ben Allah'ın kulu ve peygamberi Meryem oğlu İsa Mesih'im. Bu imansız kavim benden mucize istediler. Ben de seni Allah'ın izniyle yeniden dirilttim ve hayata döndürdüm. Şimdi söyler misiniz bana neden saç ve sakalınızın bir tarafı beyaz ve öteki tarafı siyahtır?

– Ey Allah'ın Ruhu ve Kelimesi olan zât, bil ki bizim zamanımızda insanların saç ve sakalları ağarmıyordu. Gürültüyü duyunca kıyamet kopuyor zannettim ve pek çok korktum. İşte bu korku yüzünden saç ve sakalının yarısı ağardı.

– Dünyamıza dönerek yeniden yaşamak ister misiniz?

– Hayır, ben bulunduğum âlemden memnunum. Geri gelmek istemem.

– O halde buyurunuz, o âleme yeniden gidiniz...

– Bir şartla ölmeyi ve o âleme yeniden gitmeyi kabul ederim.

– Nedir şartınız?

– Siz Allah'ın gerçek bir peygamberisiniz. O'nun Ruhu ve Kelimesisiniz. Allah sana Tevrat'ı ve Zebur'u öğretti. İncil'i vahyetti. O'nun yanında sözün geçerlidir. Duan da makbuldür. O halde benim için dua buyur da ben ölüm esnasında çekilen acıları yeniden duymayayım.

– O halde ben de sizin için dua ediyorum. Rabbim sana ölüm acılarını yeniden duyurmasın...

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz mübarek ellerini kaldırarak dua buyurdular. Sam bin Nuh (a.s.) yeniden vefat ettiler. Aynı kabre hürmet ve sevgi ile defnolundular.

Ne yazık ki inatçı Yahudiler, bunun da bir büyü olduğunu söyleyerek iman etmeye yaklaşmadılar.

*Hâzin Tefsiri'*nde diriltilen beşinci bir ölüden bahsedilmektedir.

Müfessir merhum, Ali İmran Sûresi'nin önce şu ayetini naklediyorlar:

Hazreti İsa (a.s.) onlardan küfür ve inkâr ısrarı hissettiğinde; “Allah için bana -bu yolda- yardım edecek olanlar kimlerdir?” dedi. Havariler de: “Allah için bizler yardımcılarız. Allah’a iman ettik. Ve sen de şahit ol ki, gerçekten bizler Müslüman’ız. Ey Rabbimiz, -Peygamberine- indirdiklerine inandık ve Peygambere uyduk. O halde sen de bizi -birliğine ve kudretine- şahit olanlardan yaz” dediler.¹³

Bu ayeti kerimleri tefsir ediyorken merhum şunları naklediyorlar:

“Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, İsrailoğullarına peygamber olarak gönderildiği ve peygamberliğini açıklamakla vazifelendirildiği zaman onları İslam’a çağırmışlardı. Onlar da bu daveti kabul etmediler ve Allah’ın peygamberini kendi memleketlerinden sürüp çıkardılar.

Yerinden ve yurdundan kovulan Allah’ın peygamberi, sevgili ve şerefli annesi ile birlikte kırlarda ve köylerde dolaşıp duruyorlardı.

Bir gün bir köye indiler. O köylülerden iyi bir insan onları misafir etti. İzzet ve ikramda bulundu.

Bu iki misafirin gelişi ile köylünün evi bereketlenmişti. Bu yüzden o da misafirlerini bırakmak istemiyordu.

Bir gün ev sahibi olan köylü, evine pek üzgün olarak döndü. Hazreti Meryem (a.s.) validemiz köylünün hanımına:

— Kocanızın nesi var? Dedi. “Onu pek kederli görüyorum.”

— Hiç sormayınız...

— Bana söylemenizde hayır vardır. Belki Allahü Teâlâ hazretleri onun sıkıntısını benim vasıtamla kaldırır.

— O halde söyleyeyim: Bizim çok zalim bir kralımız vardır. Her gün kendisine ve askerlerine vatandaşlarından bir kişinin yemek vermesini ve şarap içirmesini emretmiştir. Bunu yapamayan yoksulları da şiddetle cezalandırır. Yarın ise sıra bizde, evimizde ise sizin de gördüğünüz gibi kral ve askerlerine verecek ne yiyecek vardır ne de içecek.

Bunun üzerine Hazreti Meryem (r.anha) validemiz:

— Kocanıza söyleyiniz ey hatun, bunun için üzülmesin. Ben oğluma emrederim, o sizi bu sıkıntıdan Allah’ın izni ile kurtarır, dedi.

¹³ Âli İmran, 52, 53.

Daha sonra sevgili oğlunu yanına çağırır ve durumunu anlattı.

– Bu iyi kalpli ve misafirperver insanların sıkıntılarını gidermeliyiz, şeklinde konuştu.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz de:

– Ben bunu yaparsam büyük bir şer meydana gelebilir, dedi annesine.

– Öyle de olsa, günlerdir bizi misafir eden ve ağırlayan bu insanlara iyilik yapmalıyız ve sıkıntılarını ortadan kaldırmalıyız.

– O halde o hanıma söyle; evinde ne kadar kazan ve kırba varsa su ile doldursun. Sonra da bana haber versin, dedi.

Evin hanımı söylenilenleri yaptı. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz de dua buyurdular ve mübarek ellerini kaplara birer birer soktular. Kazanlar kırmış et ve yağla, kırbalar da şarapla doluverdi.

Ertesi günü kral ve askerleri köylünün evine geldiler. Yediler, içtiler ve doydular. Fakat yine de kaplardaki yiyecekler ve içeceklerden bir şey eksilmemişti.

Bu ziyafetten son derece memnun kalan kral köylüyü yanına çağırarak:

– Ben ömrümde bu kadar lezzetli bir şarap içmedim. Nereden buldun bu güzel şarabı? Diye sordu.

Köylü de:

– Filanca yerden getirttim efendimiz, cevabını verdi.

Kral:

– Ama ben de şaraplarımı hep oradan getiriyorum. Benim şaraplarımda bu lezzet yoktur.

Adam:

– Ben bunu bir başka yerden getirmiştım de, dedi. Kral baktı ki adam sözleri karıştırıyor ve söylemek istemiyor.

O zaman onu sıkıştırmaya ve tehdit etmeye başladı.

– Şu işin gerçeğini söyle de elimden kurtul. Yoksa vereceğim cezayı sen düşün, diyerek tehdit etti.

O zaman adam gerçeği söyledi:

– Bizde genç bir delikanlı var efendimiz, dedi. “Günlerdir benim misafirimdir. Allah’ın yanında sözü geçkindir. Onun duası ve mübarek elinin dokundurulması ile oldu bunlar. O ne dilerse hemen oluveriyor.”

– O halde o genci benim huzuruma getiriniz, emrini verdi kral da.

Bu kralın çok sevdiği bir oğlu vardı. Onu kendi yerine bırakmayı düşünüyorken bu delikanlı genç yaşta ölüvermişti. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz kralın huzuruna girince kral ona:

– Duaları ile suları et ve şarap yapan genç sen misin? Diye sordu.

O da:

– Benim bir şey yaptığım yoktur. Her şey Allah'ın kuvvet ve kudreti ile meydana geliyor. Ben dua ediyorum, Rabbim de kabul buyuruyor. Çünkü ben, insanları imansızlığın bataklığından kurtarmak için gönderilmiş bir peygamberim, dedi.

Kral da:

– Duaları ile suları şarap haline getiren bir insan, ölmüş olanlara da yeniden hayat verebilir mi?

– Elbette... Allah istedikten sonra her şey olur...

– Benim sevgili bir oğlum vardı. Genç yaşında ölmüş bulunuyor. Rica ediyorum, dua et de o yeniden hayata dönsün. O zaman biz de senin gerçekten Allah'ın peygamberi olduğuna iman edelim.

– Beni dinlerseniz ey kral, onun yeniden hayata dönmesini istemeyiniz. Çünkü sizin hakkınızda hayırlı olmayacaktır. Hatta birçok şerler ve belalar zuhur edecektir.

– Zararı yok. Ben oğlumu sağ olarak göreyim de ondan sonra gelecek her belaya katlanmaya hazırım.

– O halde benim de sizden mukabil bir isteğim vardır.

– Nedir söyleyiniz.

– Oğlunuzu yeniden dirilttiğim zaman bana ve anneme izin veriniz. Biz dilediğimiz yere gidebilelim.

– Pekâlâ, bu isteğinizi kabul ediyorum.

Bunun üzerine Hazreti İsa (a.s.) efendimiz çocuğun kabrinin başına giderek dua buyurdular. Kralın oğlu dirilerek yeniden hayata döndü ve yaşamaya başladı. O memleketin halkı, kralın oğlunun yeniden dirildiğini görünce çok kızdılar;

– Yıllardır bu zalim kral bizi yedi bitirdi. Şimdi ölen oğlunu da yeniden diriltti. Kendisinden sonra oğlu da bizi yemeye devam edecektir. O halde bunun çaresine bakmalıyız, diyerek ayaklandılar.

Silaha sarılarak kralı ve oğlunu öldürdüler. Sarayını yağmaladılar.

Ölen insanları diriltmek kudretini Hazreti İsa'nın elinde gördükleri için ona da düşman oldular ve takibe başladılar. İşte o zaman Hazreti İsa (a.s.) efendimiz kendisine iman edenlere:

— Allah için bu yolda bana yardım edecek olanlar kimlerdir? Diye sormuştu.

Onun havarileri de:

— Allah için sana yardım edecek olan bizleriz. Çünkü bizler Allah'a ve onun peygamberine iman ediyoruz. Sen de şahit ol ki bizler Müslüman'ız. Allah'ın emirlerine teslim olmuş bulunuyoruz, demişlerdi.

Sonra da imanlarını ortaya koymak için dua etmişler ve şöyle yalvarmışlardı:

— Ey Rabbimiz, senin peygamberine indirdiğin her emre inandık ve peygamberine uyduk. O halde senin kuvvet ve kudretini tasdik eden şahitlerden yazıver bizleri."¹⁴

Hazin merhumun naklettiği bu mucizede aslında daha birçok mucizeler iç içe bulunmaktadır. Şöyle ki:

1- Hazreti İsa (a.s.) efendimizin ve mübarek annelerinin teşrifleri ile köylünün evi bereketlenmişti. Bu yüzdendir ki köylü bu şerefli misafirleri salmak istemiyordu.

2- Onun mübarek ellerinin dokunması ile kaplarda ve kırbalarda dolu olan su, kızarmış et, yağ ve şarap haline gelmişti.

3- Kral ve askerleri yiyip doydukları halde kaplardaki yiyecekler ve içecekler tükenmemişti.

4- Şarap dünya şarabı değildi. Lezzet veriyor ama sarhoş etmiyordu. Onun içindir ki kral işin farkına varmış ve ömründe böyle bir şarabı içmediğini söylemişti. Çünkü şarap insan yapısı değildi.

5- Ölen delikanlının dirilmesi ile birçok şer ve zararın meydana geleceğini haber vermişti. Söyledikleri de aynen olmuş ve memleketi bir ihtilal fırtınası kaplamıştı.

Yüce Allah, biz aciz kullarını ahiret yurdunda bu yüce peygamberin ve sevdiği iyi kulların saflarında haşreylesin, âmin.

¹⁴ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 1, s. 231.

8- Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, insanların evlerinde yedikleri yemeklerin ne olduğunu ve evlerinde neler sakladıklarını biliyorlardı.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bir adamın evinde dün ve bugün neler yediğini, evinde yemek için neler hazırlandığını ve akşama neler yiyeceğini biliyor ve haber veriyorlardı.

İmam, Allâme Muhyis-Sünne Ali bin Muhammed Bağdadî merhum tefsirlerinde bu konudaki ayeti kerimeyi tefsir ediyorlarken şunları söylüyorlar:

“Hazreti İsa (a.s.) efendimiz gençlere ve küçük çocuklara, onların annelerinin ve babalarının evlerinde neler yaptıklarını, neler yiyip içtiklerini anlatıyorlardı. Bir defasında onlara:

— Koşarak evinize gidiniz... Çünkü evde anneniz ve babanız sizden gizli olarak şu şu yemekleri yiyorlar. Size de şu kadarını ayırdılar, demişti.

Çocuklar eve geldikleri zaman anne ve babalarına:

— Siz ben yokken şunu şunu yemişsiniz. Ondan bana da veriniz! Diyerek ağlamaya başladılar.

Aileleri de mecburen çocuğun istediğini verdiler. Sonra da:

— Senden saklı olarak bunları bizim yediğimizi nereden bildin? Diye sordular.

Çocuklar da:

— İsa bin Meryem haber verdi bize, dediler.

Bunun üzerine çocukların aileleri:

— Amanın o sihirbazdır. Onunla konuşmayınız, diyorlar ve çocuklarını sokağa salmıyorlardı.

Çocuklar usanmasınlar diye de hepsini bir yerde, bir evde toplamışlardı.

Ertesi günü Hazreti İsa (a.s.) efendimiz onların evlerine kadar gelerek çocuk arkadaşlarını aradı. Onlar da inkâr ederek:

— Burada yoktur, dediler.

Allah'ın peygamberi de:

— Peki, ama bu evden sesler geliyor. Ne var orada? Diye sordu.

Onlar da:

– Orada domuzlar var, dediler.

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimiz de:

– Pekâlâ, söylediğiniz gibi olsun, diyerek oradan uzaklaştılar.

Allah'ın peygamberi oradan gittikten sonra çocukları kapattıkları yeri açtılar. Bir de ne görsünler! Çocukların tamamı domuz haline gelmiş...

İsrailoğulları bu manzaradan çok korktular ve Allah'ın Peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimize kötülük etmek için anlaştılar. Fakat Allahü Teâlâ hazretleri, kulu ve peygamberi olan bu zâtı onların şerlerinden ve tuzaklarından korudu."¹⁵

Bazı tefsir âlimleri; bu mucizenin Mâide mucizesinden sonra meydana geldiğini kaydetmektedirler. İleride anlatılacağı gibi Hazreti İsa (a.s.) efendimize gökten bir sofraya iniyordu. Allah'ın peygamberi onlara:

– Bu yemekler size Allah'tan geliyor. Hıyanet etmeyiniz ve doyduktan sonra yarın için kendinize yemek ayırmayınız, emrini veriyordu.

Onlar ise Allah'ın peygamberini dinlemeyerek sofrada artan yemekleri saklamışlardı. Bunu bilen Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ertesi günü yemek vaktinde onlara:

– Önce dünden sakladığınız yemekleri çıkartınız bakalım, dedi.

Onlar da:

– Bir şey saklamadıklarını ve yanlarında dünden kalma bir yemeğin bulunmadığını, söylediler. Bunun üzerine Hazreti İsa (a.s.) efendimiz:

– Yalancılar domuz olsunlar, buyurdu.

O kişiler hemen ve anında domuz şekline büründüler. Diğer insanlar ibret olmak üzere bir kaç gün domuz olarak dolaştılar ve sonra hepsi birden öldüler.

Demek oluyor ki; Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, küçük çocukların ailelerinin evlerinde neler yediklerini ve neler sakladıklarını biliyordu. Aynı zamanda gökten gelen sofradan ayrılan ve saklanan yemekleri ve saklayanları da biliyorlardı.

¹⁵ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 1, s. 230.

Yalancılar domuz şekline girdiğine ve sonrada öldüklerine göre bu hâdise bir değil tam üç mucize sayılmaktadır.

- 1) Allah'ın peygamberinin saklanan yemekleri bilmiş olması,
- 2) Yalancıların veya çocukların domuz şekline girmiş olmaları ve ibret olarak sokaklarda dolaşmaları,
- 3) Sonra da bunların toptan ölmeleridir.

Şimdi Allah'ın kalamından şu ayeti kerimeyi okuyalım:

Allahü Teâlâ hazretleri ona; Hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretti. Ve onu İsrailoğullarına peygamber olarak gönderdi. -O da onlara şunları söyledi- "Gerçek şu ki, ben size Rabbinizden bir ayet ile geldim. Şüphe yoktur ki ben çamurdan kuş kılığında şekiller yapıyorum ve onlara üfürüyorum. O da Allah'ın izni ile bir kuş oluveriyor. Anadan doğma körleri, abraşları iyileştiriyorum. Ve Allah'ın izni ile ölüleri de diriltiyorum. Evinizde yediklerinizi ve biriktirdiklerinizi size haber veriyorum. Bütün bunlarda sizin için bir ibret vardır. Eğer mü'min iseniz."¹⁶

Ayet, ibret ve mucize, inananlar içindir. İnanmayan insanlar için mucizenin de faydası yoktur. Nitekim inatçı ve inkârcı milletler Allah peygamberlerinden gördüklerine inanmamışlar ve çoğu kere onların sihir=büyü olduğunu iddia etmişlerdir. Ama netice de onlar dünyada helak olarak yeryüzünden silinmişlerdir. Muhakkak olanı şudur ki, inkârcıların âhirette uğrayacakları azap ve ceza daha büyük ve daha şiddetli olacaktır.

Allah bizleri inkârdan ve sapıklıktan korusun. Âmin.

9- *Hazreti İsa (a.s.) efendimiz kavmi ve İsrailoğulları tarafından kaç kere öldürülmek istenildiği halde Allah onu korumuştur.*

Evvelce de açıkladığımız gibi; İsrâiloğulları gördükleri mucizelerden sonra inanacakları yerde Allah'ın peygamberine kin bağlamışlar ve onu öldürmek istemişlerdi. Fakat her defasında buna muvaffak olamamışlar ve öldürememişlerdi. On birinci mucize açıklanırken bu mevzuda daha geniş bilgi verilecektir.

¹⁶ Âli İmran, 48, 49.

10- Hazreti İsa (a.s.) efendimize ve ümmetine göklerden bir sofranın inmişti.

Bu mucizenin tafsilatını, *ed-Dürrü'l-mensur* adlı tefsirden aynen naklediyoruz.

“Selmanı Farisî (r.a.) efendimiz anlatıyorlar:

Havariler Hazreti İsa (a.s.) efendimize gelerek:

— Mümkün müdür, Rabbin bize göklerden bir sofrayı indirebilir mi? Dediler.

Allah'ın Peygamberi (a.s.) efendimiz bu istekten hiç hoşlanmadı. Havarilere:

— Allah'ın yeryüzünden size ikram ve ihsan ettiği rızka kanaat ediniz. Göklerden sofrayı istemeyiniz. Çünkü göklerden size sofrayı inerse bu, Rabbiniz tarafından sizin için bir ayet olur. Semud kavmi, peygamberlerinden bir mucize istedikten sonra helak oldular. Çünkü o mucize ile imtihan olundular ve bunu kaybettiler. Sonra bu, onların helak olmasına vesile oldu. Korkuyorum ki, göklerden gelen sofradan sonra sizlerde helak olursunuz.

Havariler ısrar ettiler ve:

— Göklerden senin elinle gelen sofradan yemek istiyoruz. Kalbimizin doymasını ve sizin bize haber verdiklerinizin gerçekliğini kavramak arzusundayız. Bu sofrayı gözlerimizle gördüğümüz zaman bu dileğimiz gerçekleşecektir.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz onların ısrarını görünce kendi ibadet mahalline çekildi. Güzelce gusletti, yıkandı, abdestlendi. Keçi kılından dokunmuş elbiselerini giyindi. Sonra da Allah'ın dilediği kadar namaz kıldı. Namazdan sonra kibleye yöneldi. Ellerini göğsünün üzerinde birleştirdi. Huşu ve hüznün ile ağlamaya başladı. O kadar ki gözyaşlarından yerler ıslanmıştı. Sonra şu şekilde dua etmeye başladı:

— Allah'ım, göklerden kendi kudretin ve ihsanıyla bize bir sofrayı indir. Bu sofrayı bizden önce gelenlere ve bizden sonra gelecek olanlara bir ayet, bir vaaz ve nasihat vesilesi olsun. Biz bu sofrayı ile bayram edelim, sevnelim. Bizim yediğimiz yemeklerin üzerine fazladan olarak bizi böyle rızıklandır. Çünkü sen kullarına rızık verenlerin en hayırlısıdır.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ümmetinin üzerine diğer kavimler gibi bir azap ineceğinden korkuyordu. Çünkü mucize isteyen milletler sonra

o mucizeyi kabul etmezlerse mutlaka üzerlerine Allah'ın azabı iniyor ve helak oluyorlardı. Allah'ın kanunu bu idi. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bundan korkuyor ve bunun için gözyaşı döküyordu. Yoksa -hâşâ- duasının kabul olunmayacağından veya isteğinin Allah tarafından verilmeyeceğinden bir endişesi yoktu.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bu dualarını tamamlayınca göklerden kırmızı renkte bir sofranın indi. Sofra, görünmeyen eller tarafından iki beyaz bulutun arasında iniyordu. Sofranın altında bir beyaz bulut, üstünde de bir beyaz bulut vardı. Sofranın göklerden nasıl indiğini ve kendilerine doğru geldiğini orada hazır bulunanlar ve havariler de görüyorlardı.

Hazreti İsa (a.s.) efendimize gelince, o ağlıyordu. Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri bu sofrayı gönderiyorken bir şart koşmuştu:

— Eğer onlar bu mucizeye de inanmazlarsa onlara, âlemde kimseye yapmadığım bir azap ile azap edeceğim, buyurmuştu.

Bu yüzdendir ki Allah'ın peygamberi; “Ya Rabbi, bunu bize rahmet vesilesi kıl! İlâhi, azap vesilesi kılma!.. Allah'ım, senden ne kadar acayip şeyler istedimse hepsini de ihsan buyurdun. İlâhi! Üzerimize azap ve ceza indirmenden yine sana sığınyorum... İlâhi! Bu sofrayı bizim için selamet ve afiyet vesilesi kıl, fitne ve belaya vesile kılma!” şeklinde dua ediyordu.

Sofra, kendilerinin ve Havarilerinin önüne gelip konuncaya kadar bu dualarına devam buyurdular.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz, Havariler ve diğer insanlar sofranın inince o kadar güzel bir koku duydular ki, daha önce buna benzer bir kokuyu hiç duymamışlardı. Kudret sofrasının kendi önlerine konduğunu görünce, Allah'ın peygamberi ve Havariler secdeye kapandılar. “Ümit etmedikleri yerden kendilerini rızıklandığı için” Allahü Teâlâ hazretlerine şükrettiler. Çünkü çok büyük bir mucize ve oldukça ibretli bir hâdiseye şahit oluyorlardı.

Yahudilere gelince: Onlar bu hâdiseyi gözleri ile gördükleri zaman sevinecekleri yerde çok üzüldüler. Kızgın ve kindar olarak oradan uzaklaştılar.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ve arkadaşları sofranın başına toplandılar. Sonrının üzerinde güzel bir mendil örtülü idi. Allah'ın Peygamberi:

— En cesaretlimiz, nefesine en çok güvenenimiz ve Allah'tan gelen belaları en güzel sabırla karşılayanımız kim ise bu örtüyü o açsın. Biz de bu

büyük ayeti görelim. Allah’a hamd edelim. İsmi anarak verdiği rızkını yiyelim, buyurdu.

Havariler ise:

— Ey Allah’ın Ruhu ve Kelimesi, dediler. İçimizde buna en layık olanı sizsiniz. Bu sofranın üzerindeki örtüyü açmak da sizin hakkınızdır.

Bunun üzerine Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ayağa kalktılar. Yeni bir abdest aldılar. Kendine mahsus olan ibadet mahalline kadar giderek orada uzun uzun namaz kıldılar. Sonra hüznle ağladılar ve mübarek gözlerinden inci tanesi gibi yaşlar döktüler. Sofranın üzerindeki örtüyü açmak için Rabbül âlemin hazretlerinden izin istediler. Bu sofranın kendisi ve ümmeti için rızık ve bereket olması dileğinde bulundular. Daha sonra gelerek sofranın başına oturdular.

— Rızık verenlerin en hayırlısı olan Allah’ın adı ile diyerek örtüyü açtılar.

Gördüler ki; sofranın üzerine oldukça iri ve kızarmış bir balık var, balığın üzerinde pulları yok. Kılçıkları da temizlenmiş. Balığın üzerinden yağlar sızıp duruyor. Balığın etrafına her cinsten ve çeşitten sebzeler ve yeşillikler dizilmiş. Bu yeşilliklerin içinde yalnız pırasa bulunmuyordu. Balığın baş tarafında sirke, kuyruk tarafında ise tuz bulunmaktadır. Sofranın üzerinde beş adet ekmek konulmuş. Ekmeklerden birinin üzerinde zeytin, diğerinde hurma, ötekilerinin üzerinde ise beş adet nar duruyor.

Göklerden gelen sofranın bu manzarasını gören Havarilerin başı Şem’un:

— Ey Allah’ın Ruhu ve Kelimesi, dedi. “Bu dünya yemeği midir, yoksa cennet yemeği midir?”

— Şu anda gördüğünüz mucizeyi tefsir etmeye kalkışmayın, dedi Allah’ın peygamberi de. “Siz meselelerin ne olduğunu inceliyorsunuz. Ben ise şu anda bu mucize sebebi ile azaba ve cezaya uğramanızdan endişe ediyorum. “

Şem’un ise:

— Hayır, ey dosdoğru hanımın oğlu, dedi. “İsrail’in ilahına yemin ediyorum ki, maksadım kötülük ve şüphe değildir. Asla böyle bir şey düşünmedim.”

— O halde söyleyeyim. Gördüğünüz sofrada olanlar bir cennet yemeği değildir. Dünya yemeği hiç değildir. Yalnız Allahü Teâlâ hazretlerinin üstün ve kahir kudreti ile ve “OL” diyerek göz açıp yumuncaya kadar ve hatta daha kısa bir zaman içinde yarattığı bir mucizedir. Artık Allah’ın adını anarak ve ona hamd ederek bu sofradan istediğiniz kadar yiyiniz.

Onlar:

— Ey Allah’ın Rûhu ve Kelimesi, dediler. “Bu ayetin içinde bir başka ayet daha görmek istiyoruz.”

Allah’ın peygamberi:

— Sübhanallah, dedi. “Gördüğünüz bu ayet size yetmiyor mu ki, bir başka ayet daha istiyorsunuz?”

Sonra sofraya yaklaşarak:

— Ey balık, diye seslendi. “Allah’ın izni ile diri ol!”

Bunun üzerine balık anında dirildi. Bir aslan gibi dilini çıkardı. Sofranın üzerindeki diğer yemekleri yemeye başladı. Pulları ve kılçıkları da yenden belirmişti. İri gözlerini insanların üzerinde dolaştırmaya başlamıştı. Bu manzarayı görenler dehşete ve korkuya kapıldılar.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz onlara:

— Ne oluyor size? Diye sordu. “Hem Allah’ın kudretini görmek istiyorsunuz, hem de gördüğünüz zaman ondan korkup kaçıyorsunuz. Ben ise sizin bu yaptıklarınızdan dolayı Allah tarafından cezalandırılmanızdan korkuyorum.”

Sonra balığa dönerek:

— “Ey balık, Allah’ın izni ve iradesi ile eski haline dön!” emrini verdi.

Balık da Allah’ın izni ile eski haline döndü ve kızarmış olarak sofradaki yerini aldı.

Havariler Allah’ın peygamberine:

— Buyurunuz ya Rûhullah, yemeğe önce siz başlayınız. Sonra biz yiyelim, teklifinde bulundular.

O da:

— Amanın, dedi. “Allah’a sığınırım. Göklerden sofraya istediğinde bulunan sizlersiniz. O halde buradaki yemekleri sizler yiyeceksiniz.”

Allah'ın Peygamberi, Rûhu ve Kelimesi Hazreti İsa (a.s.) efendimizin bu sofradan yemediğini gören Havariler ve diğer mü'minler bu sofraya el uzatmadılar ve yemediler.

Onların yemediğini gören Allah'ın peygamberi, mü'min olanların, fakirlerini, hastalarını ve sakatlarını bu sofraya davet etti. Onlara:

— Rabbiniz sizlere rızkı ve peygamberinizin duası olan bu yemekten yiyiniz. Sizin için böyle bir sofraya sunduğu için Allahü Teâlâ hazretlerine hamd ve senada bulununuz. Çünkü bu sizin için bir nimettir. Azap ve cezası da başkalarına olacaktır. Yemeğe başlarken Allah'ın adını anınız -besmele çekiniz- yemekten sonra da Rabbinize hamd ediniz, -Elhamdülillah- deyiniz.” dedi.

Onlar da Allah'ın peygamberinin söylediklerini yaptılar ve sofradan yediler. O anda bu sofradan yemek yiyenlerin sayısı bin üç yüz kadardı. Aralarında ayrıca kadınlar ve çocuklar da vardı. Bu kadar insan, bu sofradan yiyip içip doyduğu halde sofranın üzerindeki yemekler eksilmiyordu. Göklerden geldiği gibi duruyordu.

Herkes yiyip doyduktan sonra sofraya hepsinin gözlerinin önünde görülmeyen eller tarafından göklere çekildi.

Bu yemeklerden yiyen fakirler daha sonra çok zengin oldular. Hastalar şifaya kavuştular. Sakatlar düzeldiler.

Havariler ve arkadaşları, bu yemekten yemediklerine çok pişman oldular. Ölünceye kadar bunun hasreti onların yüreğinde kaldı.

Sofra, bir gün durup bir gün gelmek suretiyle tam kırk gün inmeye devam etti.

Sofranın tekrar indiğini gören İsrailoğulları; kadın erkek, çoluk, çocuk, zengin, fakir, genç, ihtiyar hepten sofraya hücum ettiler. Sofradan yemek isteyenlerin üst üste yığıldığını gören Allah'ın peygamberi, onları sıraya koymak mecburiyetinde kalmıştı. Önce hastalar ve sakat olanlar yiyorlardı. Sonra çocuklar ve kadınlar. Daha sonra yaşlı kişiler ve en sonunda da diğer insanlar yiyorlardı. Yine de sofradaki yemeklerden bir şey eksilmiyordu.

Allahü Teâlâ hazretleri Hazreti İsa (a.s.) efendimize vahiy buyurarak: “Gönderdiğim sofradaki rızkı; fakirlere, düşkünlere ve yetimlere dağıt, zenginlere değil...” emrini verdi.

Allah'ın peygamberi de böyle yaptı. Bunu gören varlıklı ve servet sahibi kişiler bu hali ayıpladılar ve şikâyetçi oldular. Ama Allah'ın peygamberi, onların şikâyetlerine kulak asmadı ve sofradan yedirdi.

Bu hali gören Yahudiler ve varlık sahibi kişiler göklerden gelen sofradan şüphe etmeye başladılar. Şeytan mel'unu bu fırsattan faydalanmış ve onların gönüllerine fitne tohumu ekmisti. Nihayet şüpheli ve fitneci kişiler Allah'ın peygamberinin yanına gelerek:

— Bize bu sofradan ve göklerden gelişinden haber ver, dediler. “Bu gerçek midir? Çünkü içimizde bu sofranın göklerden gelip gelmediği hususunda şüphe edenler çoktur.”

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz de onlara:

— Mesih'in Rabbine yemin ediyorum ki, yalan söylüyorsunuz, dedi. “Çünkü peygamberinizin Allah'tan bir sofraya istemesini dileyen sizler idiniz. Allah da gördüğünüz gibi sofrasını indirdi. Bunu gördünüz ve üzerinizdeki nimetlerden yediniz. Allah'ın ayetlerini ve benim mucizelerimi gözlerinizle gördüğünüz halde şüpheye düşüyorsunuz ve yalanlıyorsunuz. O halde Allahü Teâlâ hazretlerinin üzerinize indireceği azaba ve cezaya hazır olunuz. Rabbül âlemin hazretlerinin acıyarak merhamet etmediklerinden başkaları hepten helak olacaktır.

Allahü Teâlâ hazretleri de kulu ve peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimize vahiy buyurdu:

— Ben inkârcıları kendi memurlarımla yakalayacağım. Sofrayı inkâr edenleri cezalandıracağım. Onlara öyle bir ceza vereceğim ki; bu insanların arasında bu güne kadar görülmedik bir ceza ve azap olacaktır! Emrini duyurdu.

O günü, sofrayı inkâr edenler evlerine gittiler ve yataklarına en güzel şekil ve suretleri ile yattılar. Ama sabahleyin hepsi de yataklarından domuz şekline bürünmüş olarak kalktılar. Domuz olarak sokaklara dağıldılar. Sokaklardaki pislikleri, süprüntüleri ve çöpleri yemeğe başladılar.

İnkârcıların domuz olduklarını ispatlamak için Hazreti İsa (a.s.) efendimiz onlara isim isim seslendi. Kendi isimlerini duyan domuzlar başlarını kaldırıyorlar ve Allah'ın peygamberine bakıyorlardı. Ama hiç bir cevap veremiyorlar ve konuşamıyorlardı.

İmansız ve inkârcılara ibret olmak üzere bu domuz sürüleri, daha doğrusu domuz şekline bürünmüş olan insanlar sokaklarda bir hafta kadar dolaşıp durdular. Ondan sonra hepsi de öldüler.”¹⁷

Şimdi artık Allah’ın kitabından, bu mucizeyi haber veren ayeti kerimeleri okuyabiliriz:

Rabbimiz buyuruyorlar ki:

Hani ya Havariler; “Ey Meryem’in oğlu İsa, Rabbin gökten bizim üzerimize bir sofraya indirebilir mi?” demişlerdi. O da: “Eğer gerçekten inanmış iseniz Allah’tan korkunuz.” -böyle gereksiz isteklerde bulunmayınız- dedi. Onlar da: “Bu sofradan yemeyi, kalbimize imanı gerekli şekilde yerleştirerek doymayı, senin bize doğruyu söylemiş olduğunu bilmeyi ve bunların üzerine şahitlerden olmayı istiyoruz” dediler. Meryem oğlu İsa’da: “Allah’ım, Ey Rabbimiz, bize gökten bir sofraya indir. İlk gelenlerimiz için ve sonradan geleceklerimiz için bu bize bir bayram olsun ve senin tarafından bir ayet bir mucize olsun. Ve bizi rızıklandır. Sen rızık verenlerin en hayırlısı” dedi. Böyle dua etti. Allahü Teâlâ hazretleri de buyurdu ki: “Gerçek şu ki ben onu -o sofrayı- sizin üzerinize indireceğim. Bu sofraya indikten sonra sizden bunu kim inkâr ederse şüphesiz ona öyle bir azap edeceğim ki, âlemlerde hiç kimseye böyle azap etmiş değilim.”¹⁸

Nitekim öyle oldu. Allahü Teâlâ geçmiş kavimlere birçok azap ve tufan göndermişti. Ama hiç bir milleti domuz sürüsü haline getirerek sokaklarda dolaştırmamıştı. Hazreti İsa (a.s.) efendimizi ve sofraya mucizesini inkâr edenler domuz sürüsü haline geldiler ve bir kaç gün sonra da helak oldular.

Abdullah ibni Ömer (r.a.) efendimiz, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin şöyle buyurmuş olduklarını rivayet etmektedirler: “Kıyamet gününde azabın en şiddetlisini; sofrayı inkâr edenler, münafıklar ve Firavun’un adamlarıdır.”

Görüldüğü gibi bu büyük mucizenin içinde birçok mucizeler daha bulunmaktadır. Şöyle ki:

¹⁷ Ebü'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr Suyuti, *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur*, C. 2, s. 346.

¹⁸ Mâide, 112-115.

1) Gökten inen sofranın üzerindeki balık pişmiş ve kızarmış olduğu halde yeniden dirilmiştir.

2) Dirilen balık Allah'ın izni ile yeniden ölmüş ve yine pişmiş ve kızarmış olarak sofradaki yerini almıştır.

3) Balıklar suda yaşadıkları halde, dirilen balık yaşamış ve sofradakileri yemeğe başlamıştır.

4) Binlerce insan bu kudret sofrasından yedikleri halde hepsi de doymuş ve yemekler eksilmemiştir.

5) Bu yemeklerden yiyenler hasta ise şifaya kavuşmuşlar, dertliler kurtulmuşlardır. Sakat olanların sakatlıkları gitmiştir. Fakirler zengin olmuşlar ve zengin olanların servetleri daha çok artmış ve bereketlenmiştir.

6) Sofrayı inkâr edenlerin tamamı, domuz şekline sokulmak suretiyle cezalandırılmıştır. Bu domuz sürüleri bir ibret olmak üzere günlerce sokaklarda süpürüntüleri yiyerek dolaşmışlardır.

7) Domuz şekline bürünen insanların hepsi de bir günde ve hatta bir anda ölmüşlerdir.

11- Hazreti İsa (a.s.) efendimiz diri olarak dünyamızdan ayrılmışlar ve göklere çıkmışlardır.

Onun şerefli hayatlarını naklediyorken de anlattığımız gibi; Yahudilerin fitnesi ve şikâyeti üzerine Romalıların valisi onu öldürmek istemişti. Fakat burada iki mucize birden zuhur etti.

Birincisi; o sırada Hazreti İsa (a.s.) efendimizin yanında bulunan on yedi mü'minin tamamı ona benzediler. Romalılar, İsa hangisi, bilemediler.

İkincisi ise; Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ümmetine ve havarilerine dönerek onlara:

— Cennet karşılığında kim bugün kendisini bana satacak? Diye sormuşlardı.

İçlerinden sadık bir mü'min:

— Ben yâ Nebiyyallah, diyerek ileriye atılmıştı.

Allah'ın sevgili Nebisi de:

— O halde dışarıya çık ve Romalı askerlere ben olduğunu söyle. Sen şehit olacaksın. Allah da sana cennetinde en yüksek makamı verecektir, buyurmuşlardı.

Bunun üzerine Romalılar o zâtı çarmıha gererek şehit ettiler. Hazreti İsa (a.s.) efendimize gelince; Hâdiseden üç veya yedi gün sonra diri olarak göklere yükseldi. Kıyamet yaklaşınca kadar orada bir melek=insan olarak yaşayacaktır. Kıyamet gününün yaklaştığı zaman tekrar yeryüzüne inecek ve Hazreti Muhammed (a.s.) efendimizin ümmeti olarak vazife yapacaktır.

Şimdi isterseniz Allah'ın kitabından şu ayeti kerimeyi okuyalım:

(İsrailoğullarının lanetlenip cezalandırılmalarının bir sebebi de) inkârları ve Hazreti Meryem'e çok büyük bir iftira atmalarıdır. Allah'ın Resûlü Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük demeleridir. Halbuki onu ne öldürebildiler ne de asabildiler. Fakat öldürüp astıkları adamı ona benzettiler. Onun hakkında ayrılığa düşenler var ya, işte onlar onun hakkında şüphe içindedirler. Onların bu hususta bir bilgisi yoktur. Onu gerçekten öldürmediler. Belki, Allahü Teâlâ hazretleri onu kendi huzuruna yükseltti. Çünkü Allahü Teâlâ hazretleri yenilmez ve üstün bir kuvvete sahiptir. Her şeyi hikmeti ile çekip çevirmektedir.¹⁹

Ayeti kerimenin baş tarafları, İsrailoğullarının neden lânetlendiğini ve neden cezalandırıldığını anlatmaktadır. Onun içindir ki biz meali veriyor-ken parantez içinde bu hususa işaret ettik.

Evet, şerefli hayatlarını anlatırken de söylediğimiz gibi onlar Hazreti Meryem (r.anha) validemize iftira etmişlerdi. Hâşâ sümme hâşâ ona zina ettiğini söylediler ve Allah'ın Peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimize de:

— İşte zina eden kadının oğlu gidiyor, diyerek hakarete bulundular.

Buna çok üzülen Allah'ın peygamberi onlara beddua etti. Onların da hepsi, yani iftiracıların tamamı domuz ve maymun sürüleri haline geldiler. Bir kaç gün sokaklarda böyle dolaştıktan sonra hepsi de öldüler.

İşte bu yüzdendir ki, onu öldürmek istemişlerdi. Allahü Teâlâ hazretleri de kulu ve peygamberi Hazreti İsa (a.s.) efendimizi korudu. Onu kendi huzuruna yükseltti. Öldürdükleri mü'mini ona benzettiler.

Sonra da ihtilafa düştüler. Çünkü mü'minlerden birisi eksilmişti. Aslında Hazreti İsa (a.s.) efendimizi öldüremediklerini onlarda anladılar; ama kendi kendilerini tekzip etmemek için öldürdük iddiasında bulundular.

¹⁹ Nisâ, 156-158.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz hakkında Kur'a-ı Kerim'in haber verdiği mucizeler ve tafsilatı bunlardır.

Diğer İslamî kaynaklarda şu mucizelere dahi rastlanmaktadır.

1- Hazreti İsa (a.s.) efendimizin duası ile balıkçıların ağına tam iki gemi dolusu balık toplanmıştı.

Hâdisenin tafsilatını *Hazin Tefsiri*'nden naklediyoruz.

"Hazreti İsa (a.s.) efendimiz İsrailoğullarını İslam'a çağırdığı zaman onlar inatlaştılar ve kabul etmediler. Allah'ın peygamberini inkâr ettiler.

Bunun üzerine yeryüzünde dolaşmak ve başka milletleri Allah'ın dine çağırmak maksadı ile yola çıktı. Deniz kenarında balık avlamakta olan bir topluluğa rastladı. Balıkçılar on iki kişi idiler. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz onlara selam verdi ve:

— Burada ne yapıyorsunuz? Diye sordu.

— Balık avlıyoruz, dediler onlarda. "Ne var ki bugün rızkımız dar. Denizden balık çıkmıyor...

— O halde bırakın bu mesleği de benimle gelin. Balık yerine insanları avlayalım.

— Kimsiniz siz?

— Ben Meryem oğlu Mesih İsa'yım. Allah'ın kulu ve onun peygamberiyim.

— İyi ama peygamber olduğunı nereden bilelim? Bize bir alamet göster de inanalım.

Bunun üzerine Hazreti İsa (a.s.) efendimiz balıkçıların en yaşlısı ve başları olan Şem'una:

— Ağınızı denize atınız, emrini verdi.

Adam da ağını denize attı. Ağ o kadar çok balıkla doldu ki, on iki kişi oldukları halde ağı çekemediler. Civardaki diğer balıkçılardan yardım istediler. Ağı çektikleri zaman tam iki gemi dolusu balık çıktığını hayretle gördüler.

Bu büyük mucizeyi gören balıkçılar bir daha ondan ayrılmadılar. İnsanları Allah'ın dinine ve doğru yola çağırıyorken onun yardımcısı oldular.

Kur'an-ı Kerim'de adlarına "Havariler" denilen on iki zât işte bunlardır. Hıristiyan kaynaklarında ve İncillerde bunların adları "Şakirtler" olarak geçmektedir ki, talebeler ve çıraklar demek olur."²⁰

2- Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bir cins boya tohumu ile bütün kumaşları ayrı ayrı renklerde, hem de aynı kazanın içinde boyamışlardı.

Bu hâdisenin tafsilatını da yine *Hazin Tefsiri*'nden alıyoruz.

"Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bir gün elbiseleri boyayan ve beyazlatılması gereken kumaşları da kireç kaynağı kullanarak beyazlatan bir cemaate rastlamıştı. Onlara:

— Kolay gelsin, ne yapıyorsunuz böyle? Diye sordu.

Onlar da:

— Görüyorsunuz işte, dediler. "Elbiseleri boyuyoruz. Beyazlatılmak istenileni de kireç kaynağı kullanarak beyazlatıyoruz."

— Bana da öğretir misiniz bu sanatı?

— Tabi öğretiriz, dediler ve Hazreti İsa (a.s.) efendimizi yanlarına aldılar.

(Diğer bir rivayette ise; oğlunun bu sanatı öğrenmesini Hazreti Meryem (r.anha) validemiz arzulamışlardı. Oğlunu boyacılar o teslim etmişti.)

Bir müddet sonra boyacıların başı olan zâtın bir yolculuğa çıkması icap etti. Hazreti İsa (a.s.) efendimizi yanına çağırarak:

— Bak oğlum, dedi. "Ben bir yolculuğa çıkıyorum. Seyahatim on gün kadar sürebilir. Bu elbiselerin hepsini boya. Nasıl olsa artık bu mesleği öğrendin."

Sonra da hangi elbiseyi hangi renge boyayacaksa o elbiseye aynı renkte bir iplik bağlayarak gitti.

Ustası gittikten sonra Hazreti İsa (a.s.) efendimiz elbiselerin hepsini bir kazana doldurdu. Kazanın içine, kendisinden boya çıkartılan otların tohumundan bir tek tohum attı. Sonra da:

— Allah'ın izni ile her biriniz istenilen renklere ayrılınız! Dedi.

²⁰ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 1, s. 232.

Kazandaki elbiseleri kaynatmaya başladı. Tam o sırada seyahate giden boyacı, boyahanede bir şey unuttuğu için geriye dönmüştü. Elbiselerin hepsinin bir kazanda kaynadığını görünce çok kızdı ve:

— Ne yapıyorsun oğlum, elbiseleri berbat ettin! Diye bağırdı.

— Hayır, dedi Allah'ın peygamberi de. "Her elbise kendi rengini almış bulunuyor."

— Bu nasıl mümkün olur? Elbiselerin hepsi bir kazanda kaynamıyor mu? Beni deli yerine mi koyuyorsun?

— İnanmıyorsanız elbiseleri teker teker kendi elinizle kazandan çıkartınız. Görmek istediğinizi göreceksiniz, şeklinde konuştu Allah'ın Peygamberi de.

Adam elini kazana attı. Gerçekten de söylenildiği gibi olmuştu. Aynı kazanda kaynadıkları halde bütün elbiseler ayrı ayrı renklerdeydi. Hem de en parlak ve en güzel şekilde boyanmışlardı.

Bu manzarayı gören adam şaşırdı da:

— Bunu nasıl yaptın oğlum? Diye sordu.

Allah'ın peygamberi de:

— İşte bununla, dedi.

Elinde tutmakta olan boya otunun tohumunu gösteriyordu. Bunu gören adam:

— İyi ama bu boya değil, sadece bir tohum dedi. Üstelik bu kadar çok elbiseyi ayrı ayrı renklerde nasıl boyayabiliyor?

— Elbiseleri kazana koydum. Sonra da; "Allah'ın izni ile her biriniz istenilen renklere ayrılıyorsunuz!" dedim. Onlar da ayrıldılar.

Bu sözlerden büsbütün şaşkına dönen boyacı ona:

— Allah aşkına kimsiniz siz? Bir görüşte boyacılık sanatını kavradınız. Şimdi de bu olmayacak işi yapıyorsunuz, diye sordu.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz de:

— Ben, Meryem'in oğlu Mesih İsa'yım. Allah'ın kulu ve peygamberiyim. Allah beni; sapıkları yola getirmek ve en doğru yolu göstermek için vazifelendirdi. Peygamber kıldı. O halde geliniz beraber çalışalım. Bundan sonra da insanların gönlündeki küfür siyahlıklarını beyazlatmak için uğraşalım. Benimle beraber olduğunuz müddetçe açlık ve yokluk da görmeyeceksiniz, dedi.

Boyacıların hepsi de ona iman ettiler ve bir daha onun yanından ayrılmadılar. Allah ve iman yolunda onun yardımcısı oldular.

İşte bu yüzden onlara; “Beyazlatanlar” manasına olarak “Havariyyûn” denildi.²¹

- 3- *Hazreti İsa (a.s.) efendimiz uykuda iken dahi yanında konuşulanları duyuyorlar ve uyandıktan sonra bunları haber veriyorlardı.*
- 4- *Hazreti İsa (a.s.) efendimiz İsrailoğullarından uzaklarda olduğu halde onların kendi hakkında konuştuklarını ve ne karara vardıklarını biliyor ve duyuyordu.*
- 5- *Hazreti İsa (a.s.) efendimiz kurumuş bir kafatasını konuşurmuşlardı.*

Hazreti İsa (a.s.) efendimizin bu mucizesine de Merhum İmam, Ebû Hamid Gazalî'nin *İhyau ulumi'd-din* adlı eserinde rastlamış bulunuyoruz. Merhum diyorlar ki:

“Rivayet olunduğuna göre Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bir gün kurumuş bir insan kafasına rastladı. Mübarek ayağı ile bir kafatasına dokundu ve:

— Allah'ın izni ile konuş! Kimsin sen? Dedi.

Bunun üzerine o kurumuş kafatası konuştu ve şunları söyledi:

— Ey Allah'ın Ruhu, dedi. “Ben filan zamanın kralı idim. Bir gün başımda saltanat tacım olduğu halde tahtımda oturuyordum. Etrafımda hizmetçilerim, vezirlerim ve askerlerim de vardı. Ansızın karşıma ölüm meleği çıkıverdi. Onu görür görmez aklım başımdan uçtu. Bütün uzuvlarımın hareketleri durdu. Ruhum ona doğru koştu. Şimdi geçirdiğim ömre pişmanım. Keşke o topluluk başlangıçta ayrılık olsaydı... Keşke dünyada bana beni sevdiklerini söyleyenlerin hepsi bana yabancı olsalardı.”

Allah'ın izni ile kuru kafa konuşmuş ve dünyadaki hayatına pişman olduğunu söylemiştir. Etrafındakilerin, kendisini aldattıklarını ve azdırdıklarını anlatmıştır.”²²

²¹ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 1, s. 232.

²² Ebû Hamid Hucetülislam Muhammed b. Muhammed Gazalî, *İhyau ulumi'd-din*, C. 4, s. 464.

6- *Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bir gün bir kuzunun kulağına eğilerek; “Ölüm vardır, unutma!” dedi. Kuzu o günden sonra bir daha ot ve yem yemedi.*

Bilindiği gibi hayvanlar dilsiz ve akılsızdırlar. İnsan gibi düşünceleri ve şuurları yoktur. Fakat Allah peygamberi isterse hayvanlar dahi söz anlamaktadır. Ölüm halini öğrenince bir daha ot ve hem yemekten kaçınmaktadırlar.

Diyarbakirli Seyyid Ahmed Efendi, *Kitab-ı Mürşid’i Pend’i Ahmediye* adlı güzel ve edebî eserinde bu mucizeyi nazmederek anlatmıştır. Allah’ın peygamberinin şefaatinde ve merhumun da ruhaniyetinden istifade etmek için o bahsi *Pend’i Ahmediye* adlı eserden aynen alıyoruz:

*Bir rivayet var münasip yâ ricâl,
Dinle canım, mevti kıl kalbe hayal..*

*Hazreti İsa olur bir gün revan,
Gördü bir yerde koyun güder çoban*

*Ol koyun içre kuzular serkişür,
Şâdu hurrem çevrilûben görüşür.*

*Vardı İsa Hazreti ana nihan,
Tuttu bir kuzuyu anda ol zaman,*

*Didi kim kulağına; “Ölsen gerek
Ahır toprak olup kalsan gerek...*

*Bu sürura razı değil bu cihan,
Oldu bu menzil mahalli imtihan*

*Ölümü fikreyleyen etmez sürur
Oldu bu gafillere darül gurur...,*

*Bir nice gün geldi gitti ol ulu,
Gördü ol kuzu fikirden kaygulu...*

Mâtem içre öyle durur ser nigün,
Yemez içmez fikrile olmuş zebûn

Hazreti İsa dedi ki; “Ya çoban,
Hasta mudır bu kuzu hali yaman?

Ol didi; “Ya Hastalık değil işi,
Sencileyin geldi bir gün bir kişi

Tuttu ol kuzuyu bilmem neyledi?
Gizlice bir söz kulağına dedi...

Ol zamandan fikre varup durur ol,
Ot yemez, içmez suyu doyunca ol...

Fariğ oldu oynamadan bu kezin,
Başın eğip aşağı durur hemin...”

Hazreti İsa dedi kim; Ya çoban,
Ol sözü ben söyledim ona nihan...

Söyledim ona ki; “Sen ölsen gerek
İşbu toprağa düşüp yatsan gerek...”

Gusse’i ölüm anı almış durur,
Ol sebeptendir zayıf olmuş durur...

Bu ölüm fikrinçeker hayvan iken
Biz acep fikretmeyiz insan iken

Bu ölüm fikri eder hayvana kâr,
Eylemez akli olan insana kâr...

Hazreti İsa (a.s.) Efendimizin Bugünkü İncillerde Kayıtlı Olan Mucizeleri

Bu gün Hıristiyanların ellerinde bulunan İncillerde dahi Hazreti İsa (a.s.) efendimizin birçok mucizeleri zikredilmiştir. Gerçi bugünkü İncillere gerçek gözü ile bakmak mümkün değildir. Fakat Kur'an-ı Kerim'in, mucizelerinden ve peygamberliğinden haber verdiği büyük bir zâtın, bir Allah Resûlünün başka mucizelerinin de bulunduğu hiç bir zaman gözden uzak tutulamaz.

Muhakkak olan bir şey varsa, Allah elçilerinin bütün mucizeleri eksiksiz olarak bize ulaşmamıştır. Araya giren uzun asırlar onların birçok mucizelerinin unutulmasına vesile olmuştur. Onların bizim bilmediğimiz daha birçok mucizelerinin bulunduğu şüphe yoktur.

Bu sebebi göz önünde bulundurarak biz, elde mevcut olan İncilleri teker teker gözden geçirdik. Bu kitaplarda dahi onun birçok mucizelerini gördük. Bir misal olmak üzere orada gördüğümüz sekiz adet mucizeyi kitabımıza aktarıyoruz.

Birinci Mucize:

Matta İncili, Bab: 8, 1-3.

1) *Ve (İsa) dağdan inince büyük bir kalabalık onun ardınca gittiler. 2) Ve işte bir cüzzamlı gelip; "Ya Rab, eğer istersen beni temizleyebilirsin..." diyerek ona secde kıldı. 3) İsa da ona elini uzattı ve "İsterim, temiz ol..." diyerek ona dokundu. Onun cüzzamı hemen temizlendi.*

Burada, Hazreti İsa (a.s.) efendimizin elini dokundurması ile bir cüzzamlıyı temizlediği anlatılmaktadır ki tabi mümkündür. Çünkü Kur'an-ı Kerim'de onun elini dokundurmak suretiyle anadan doğma körlerin gözlerini açtığı ve abraşları tedavi ettiği haber verilmektedir. Bunları tedavi eden bir peygamber elbette elini dokundurmak veya dua etmek suretiyle bir cüzzamlıyı temizleyebilir.

Ne var ki, Hıristiyanlar onu bir "İlah" veya "Allah'ın Oğlu" olarak görmekte ve inanmaktadırlar. Onun içindir ki, İncil'in ifadesine göre cüzzamlı hasta ona "Ya Rab" diyor ve secde kılıyor.

Hazreti İsa (a.s.) efendimiz Allah'ın peygamberidir ve bir insandır. İnsana "Ya Rab" denilmesi veya ona secde kılınması caiz değildir. Bu hal aksine olarak küfürdür. Zaten Hazreti İsa (a.s.) efendimizin böyle bir şeyi kabul etmesine imkân yoktur.

Biz Allah Resûlünün mucizesini kabul ediyoruz. Hatalı sözleri de İncilleri yazanlara ve ona inananlara bırakıyoruz.

İkinci Mucize:

Matta İncili, Bab: 8, 5 ve devamı.

5) Ve İsa Kefernahuma girdiği zaman bir yüzbaşı ona yaklaştı ve yalvararak 6) "Ey efendi, hizmetçim inme hastalığına yakalandı. Evde yatıyor ve çok acı çekiyor" dedi. 7) Ve İsa da; "Ben gelirim ve ona şifa veririm..." dedi. 8) Yüzbaşı ise cevap verip dedi: "Ey efendi benim bir değerim yok ki, damumun altına giresin... Fakat bir söz söyle hizmetçim iyi olur. 13) Sonra İsa yüzbaşıya dedi: "Git, sana iman ettiğin gibi olsun." Ve hizmetçi o saatte iyi oldu.

Bu, bir peygamber duasının uzaktan uzağa da tesir gösterdiğinin en güzel örneğidir. Luka ve Yuhanna İncillerinde dahi bu mucize değişik şekil ve sözlerle kaydedilmiştir.

Üçüncü Mucize:

Matta İncili, Bab: 8, 23 ve devamı.

23) Ve İsa bir gemiye binince talebeleri de onunla beraber bindiler. 24) Ve işte denizde büyük bir fırtına oldu. O kadar ki gemi dalgalarla örtüldü. İsa ise uyuyordu. 25) Talebeleri İsa'ya geldiler ve: "Ey efendi, bizi kurtar, helak oluyoruz..." dediler. 26) Ve o da onlara: "Ey az imanlılar, ne oluyor da korkuyorsunuz?" dedi. Sonra kalktı, rüzgârı ve denizi azarladı. Büyük bir sükûnet hâsıl oldu. 27) Ve adamlar: "Bu nasıl bir zâttır ki, rüzgârlar ve denizler bile kendisine itaat ediyor?" diyerek şaşıldılar.

Kur'an-ı Kerim'de denizin ve rüzgârın insanların emrine verildiği beyan buyrulmuştur. Aynı zamanda Hazreti Süleyman (a.s.) efendimizin bir günde bir aylık yolu rüzgâr vasıtası ile gittiği haber verilmiştir. O halde kâmil ve üstün bir insan, bir peygamber arzu ederse deniz sakinleşebilir, rüzgârlar durabilir.

Dördüncü Mucize:

Matta İncili, Bab: 8, 28 ve devamı.

28) Ve İsa karşı tarafta Cerceslilerin köyüne gelince mezarlarından çıkan iki deli onları karşıladı. Çok azgın oldukları için hiç kimse o yoldan geçemezdi. 29) Ve işte onlar; "Ey İsa, bizden sana ne? Buraya, bize vaktinden önce azap etmeye mi geldin?" diye bağırıyorlardı. 30) Onlardan uzakta otlayan bir de domuz sürüsü vardı. 31) Şeytanlar İsa'ya; "Bizi bu delilerden çıkarırsan şu domuz sürüsüne

girmemize izin ver..." diyerek yalvardılar. 32) O da onlara; "Gidin!" dedi. Onlar da çıkıp domuz sürüsüne gittiler. Ve işte bütün sürü uçurumdan aşağıya, denize atılıp boğuldular. 33) Çobanlara gelince onlar kaçtılar ve şehre gittiler. Her şeyi ve cine tutulmuşların işini haber verdiler.

Buradaki hâdise ve mucize şudur:

İki insanı cin tutmuş ve şeytanlar musallat olmuşlardır. Bu yüzden onlar çok azgın bir şekilde delirmişlerdir. O kadar delidirler ki insanlara zarar vermektedirler. Şerlerinden korkanlar o yoldan geçememektedirler. Hazreti İsa (a.s.) efendimiz de cinnîleri ve şeytanları kovalayarak delileri kurtarmıştır.

Hazreti Süleyman (a.s.) efendimiz de cinnîlere ve şeytanlara hükme diyordu. Bunu Allah'ın kitabı haber vermektedir. Bir peygamberin yaptığını elbette öteki peygamber de yapabilir. Her şey Allah'ın izni, iradesi ve onun kudretiyle olmaktadır.

Beşinci Mucize:

Matta İncili, Bab: 9, 1 ve devamı.

1) Ve İsa bir gemiye bindi. Karşıya geçti, kendi şehrine geldi. 2) Ve işte ona yatakta yatan felçli bir hasta getirdiler. İsa onların imanını görünce felçliye dedi: "Cesur ol oğul, günahların bağışlandı..." 3) Yazıcılardan bir kısmı, içlerinden: "Bu adam nankörlük ediyor..." dediler. 4) İsa da onların düşüncelerini bilerek: "Niçin yüreklerinle kötü şeyler düşünüyorsunuz?" dedi. 5) "Hangisi daha kolaydır? Günahların bağışlandı demek mi? Yoksa kalk yürü demek mi? 6) Fakat bilirsiniz ki, insanoğlu yeryüzünde bir sultandır. Hataları bağışlayabilir." O zaman felçli adama: "Kalk, yatağını yüklen ve evine git!" dedi. 7) O da kalktı ve evine gitti. 10) Topluluk bunu görünce çok şaşıldılar. Ve insana böyle kudret veren Allah'a hamd ettiler.

Burada Hazreti İsa (a.s.) efendimiz bir değil iki mucize gösteriyorlar. Birisi; oradakilerin gönlünden geçenleri bilmesi; diğeri de felçliyi anında kaldırmasıdır. Bir de öğüt veriyorlar: "Cesur ol oğul, günahların bağışlandı..." diyorlar.

Evet, sabırla ve metanetle karşılandığı zaman, çekilen dertler ve has-talıklar insanın günahlarına kefarettir. İslam'ın görüşü de budur.

Burada, aynı zamanda İncil'i kaleme alan Matta'nın bir hatası veya diğer tabirle bir çelişkisi ortaya çıkıyor. İncil'in birçok yerlerinde ona hâşâ

“Allah’ın Oğlu” diyor. İnsanların ona “Ya Rab” diye hitap ettiğini haber veriyor. Burada ise dikkat edilecek olursa yazıcıların “İnsana bu kadar kudret veren Allah’a hamd ettikleri”ni söylüyor. Bir kişi hem insan hem de ilah olamaz ki...

Altıncı Mucize:

Matta İncili, Bab: 9, 20 ve devamı.

20) Ve işte yirmi yıldır kan akıntısı olan bir kadın İsa’nın arkasından gelip elbisesinin eteğine dokundu. 21) Çünkü o; “Yalnız elbisesine dokunursam kurtulurum...” diyordu. 22) İsa da başını çevirdiği zaman onu gördü ve “Cesur ol kızım, imanını seni şifaya kavuşturdu,” dedi. Ve kadın o saatte iyi oldu.

Yedinci Mucize:

Matta İncili, Bab: 9, 27 ve devamı

27) Ve İsa oradan geçerken iki kör, ey Davud’un oğlu bize merhamet et diye yalvardılar. Ve arkasından gittiler. 28) Ve eve gelince körler yanına geldiler. İsa da onlara: “Bunu yapmağa kudretim olduğuna inanıyor musunuz?” dedi. Körler de ona; “Evet, ey efendi...” dediler. 29) O zaman İsa; “Size imanınıza göre olsun!...” diyerek gözlerine dokundu. 30) Onların gözleri açıldı.

Hazreti İsa (a.s.) efendimizin anadan doğma körlerin gözlerini açtığı Kur’an-ı Kerim’de haber verilmiştir. Buradaki mucize onu teyit etmektedir. Luka’nın ve Markus’un İncillerinde dahi körlerin gözlerinin açılmasından bahseden pek çok mucizeler vardır. Sözü uzatmamak için onlardan bahsetmiyoruz.

Sekizinci Mucize:

Matta İncili, Bab: 14, 15 ve devamı

15) Ve akşam olunca şakirtleri ona dediler: “Yer ıssızdır. Zaten vakit geçti. Halkı salıver de köylere gitsinler ve kendilerine yiyecek satın alsınlar.” İsa onlara dedi: “Gitmelerine hacet yoktur. Onlara siz yiyecek vereceksiniz. Şakirtler de: “Burada beş ekmek ve iki balıktan başka yiyeceğimiz yoktur” dediler. “Onu buraya, bana getiriniz” dedi. Ve çayır üzerine otursunlar diye halka emretti. Ve beş ekmekle iki balığı aldı. Göğe bakıp şükran duası etti, bereket diledi. Ve ekmekleri kırıp şakirtlere verdi. Şakirtler de halka verdiler. Hepsi de yeyip doydular. Parçalarından artanı on iki küfe dolusu olarak kaldırdılar. Yiyenler, kadınlar ve çocuklardan başka beş bin erkek kadar idiler.

Kur'an-ı Kerim'de, Hazreti İsa (a.s.) efendimiz ve ümmetine göklerden sofraya indiği haber verilmiştir. Nitekim daha önce bunu açıklamış bulunuyoruz.

Burada ise beş ekmek ile iki balığın beş bin kişiden fazla insanı doyurduğu ve geriye on iki küfe yiyecek arttığı bildirilmektedir. Belki de bu, Maide mucizesinin aynısıdır. İncillerde şekil değiştirmiştir.

Gerçeği Allahü Teâlâ hazretleri bilir.

Diğer İncillerde, Hazreti İsa (a.s.) efendimizin ölümleri dirilttiği, denizlerin üzerinde yürüdüğü, delileri ve saralıları kurtardığı, eli kuruyan bir kadının elini yeniden eski haline getirdiği ve binlerce hastaya şifalar dağıttığı mucizeleri de yer almaktadır.

İncillerin bu haberleri gerçek midir, değil midir? Bilemeyiz. Ne var ki biz Müslümanlar Allah'ın kudretine ve peygamberlerin mucizelerine iman ediyoruz.

Rabbim bizi bu imanla yaşatsın. Emanetini bu iman ile alsın ve bu iman ile de huzuruna çağırılsın. Âmin.

"Yâ Sîn, Hikmetlerle dolu Kur'an-ı Kerim'e yemin ediyorum. Yemin olsun ki sen -ya Muhammed- gerçekten peygamberlerdensin. Dosdoğru yol üzerindesin. Aziz ve Rahim Allah tarafından indirilmiştir -sana verilen bu şerefli Kur'ân- Babaları korkutulmayan ve bu yüzden kendileri de gaflet içinde bulunan bir kavmi korkutmalısın. Yemin olsun ki onların pek çoğu hakkında söz gerçekleşmiştir -haklarındaki ilâhî hükiüm verilmiştir.- Bu yüzden onlar iman etmezler. Gerçek şu ki biz onların boyunlarına demirden halkalar taktık. Bu halkalar onların çenelerine kadar dayanmıştır. Bu yüzden kafaları yukarıda durmaktadır. Bir de onların önlerine bir set, arkalarına bir set çektik. Gözlerine perde çektik onların. Bu yüzden onlar artık seni göremezler." (Yâsîn, 1-9)

HAZRETİ MUHAMMED MUSTAFA ﷺ EFENDİMİZ ve MUCİZELERİ

Ebû Cehil'in Suikast Teşebbüsü

Bir gün Resûlullah (s.a.v.) efendimiz, Kureyşlilerin toplandığı yerden ayrılıp gitmişlerdi. Ebû Cehil yanında bulunan Mekkelilere:

— Ey Kureyş topluluğu, dedi. "Görüyorsunuz ki Muhammed davasında ayak diremektedir. Dinimizin ayıplarını ortaya koymakta ve babalarımıza hakaret etmektedir. Bizim ona karşı yumuşak davranışımızdan faydalanmaktadır. İlahlarımıza dil uzatmaktadır. Hepiniz şahit olunuz! Allah'a söz veriyorum ki yarın onu öldüreceğim!"

İçlerinden birisi:

– Bunu nasıl yapacaksın ya Ebû'l hakem? Diye sordu.

Kureyşliler ona “Hikmet babası” manasına geldiği için bu isimle sesleniyorlardı. Çok akıllı bir kâfirdi, çünkü.

– Taşıyabileceğim büyüklükte bir taş hazırlayacağım, dedi o da.

– Sonra?

– Sonra o burada namaz kılıyorken secdeye kapandığı zaman bu taşla kafasını ezeceğim, sizler o anda beni koruyun. Bu iş olup bittikten sonra bırakınız Abdülmenafogulları ne yaparlarsa yapsınlar bana... Onlarla ben hesaplaşırım...

Kureyşliler de:

– Yemin olsun ki seni koruyacağız. İstedliğini yap ve bu davayı bitir, dediler.

Ertesi sabah Ebû Cehil söylediği şekilde büyük bir taş hazırlayarak Haremî Şerif'e geldi ve beklemeye başladı. Derken Resûlullah (s.a.v.) efendimiz Kâbeye geldi. Önce Beyt-i Şerif'i tavaf etti. Sonra da Rûknü Yemani ile Hacerü'l Esved'in arasındaki makamda namaza durdu.

O sırada Kureyşliler orada toplanmışlardı. Dikkat ve sabırsız bir şekilde Ebû Cehil'in işleyeceği cinayeti bekliyorlardı.

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz secdeye kapanınca Ebû Cehil hazırladığı taşı kucaklayarak ona yaklaştı. Tam taşı atacağı sırada korkuya kapılarak kaçmaya başladı. Rengi uçmuş ve korkudan gözleri dışarıya fırlamıştı. Bu işe şaşırان Kureyşliler ona sokularak:

– Ne oldu Ebû'l Hakem? Neden kaçıyorsun böyle? Diye sordular.

Ebû Cehil de:

– Yemin ederim ki onu öldürmeye kat'i kararlıydım. Ona yaklaştığım zaman bir erkek deve beliriverdi. Vallahi şimdiye kadar bu kadar büyük dişleri olan korkunç bir deve görmemiştim. Neredeyse beni yiyecek veya parçalayacaktı. Ben de gördüğünüz gibi korktum ve kaçtım. Benim gördüğümü sizler de görmüş olsaydınız beni ayıplamazdınız, dedi.¹

¹ Ebû Muhammed Cemaleddin Abdülmelik İbn Hişam, *Siretu İbn Hişam*, C. 1, s. 298.

Ebû Cehil'in Hezimetİ

Ebû Cehil sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin azılı bir düşmanı idi. Ama ne zaman ona bir tuzak kursa veya kötülük etmek istese hepten aleyhine dönerdi.

İraş denilen çöl köyünden gelen bir Arap, Ebû Cehil'e birkaç deve satmıştı. Fakat adamın garip ve kimsesiz olduğunu öğrenince parasını vermemişti.

Çaresiz kalan köylü Haremi Şerif'e geldi. Orada toplu olarak bulunan Mekkelilere:

— Ey Kureyş cemaati, diye seslendi. "Ben garip bir kimseyim. İcinizden Hişam'ın oğlu Ebû'l Hakem develerimi satın aldı. Ama hakkımı vermiyor. İcinizden hanginiz garip dostudur? Kim ondan benim hakkımı alabilir?"

Orada bulunan adamlar alay ve eğlence olsun diyerek Allah'ın sevgili Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizi gösterdiler ve:

— Şu beyaz yüzlü adama git. O Ebû'l Hakem'in dostudur ve senin hakkını ondan alır, dediler.

Bunun üzerine yabancı adam sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna geldi. Ona:

— Ey Allah'ın kulu, diye seslendi.

— Ne var? Ne istiyorsunuz?

— Hişam oğlu Ebû'l Hakem benim develerimi satın aldı. Fakat paramı ödemiyor. Bense garip ve yolcuyum. Bu cemaat, işimi senin göreceğini söylediler. Allah sana merhamet etsin. Ondan benim hakkımı almanı rica ediyorum.

— O halde gel benimle! Buyurdu.

Berberce yürüdüler. Harem'de oturan Mekkeliler, onların arkasından bir adam gönderdiler ve ona:

— Şunların arkalarından git ve olan bitenleri sonra gel bize anlat, dediler.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz yabancı ile beraber gelerek Ebû Cehil'in kapısını çaldı. Ebû Cehil içerden:

— Kimsiniz? Diye sordu.

— Allah'ın Resûlü Muhammed'im, dışarı çıkınız...

Ebû Cehil kapıyı açarak dışarıya çıktı. O kadar çok korkmuştu ki yüzünde bir damla kan kalmamıştı. Dudakları titreyerek:

— Ne istiyorsunuz? Diye sordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona emredercesine:

— Bu garibin hakkını veriniz! Dedi.

Ebû Cehil hiç tereddüt etmeden içeriye girdi ve adamın parasını getirdi.

Adam sevinerek ve teşekkürler ederek köyüne döndü.

Mekkelilerin, durumu öğrenmek için gönderdikleri adam geriye döndü ve arkadaşlarına gördüklerini şöyle anlattı:

Muhammed, Ebû'l Hakem'in kapısını çaldı. Dışarıya çıktığında yüzü korkudan bembeyaz kesilmişti. Muhammed ona:

— Bu adamın hakkını ver! Diye emretti.

Ebû'l Hakem hiç itiraz etmeden ona:

— Pekâlâ, dedi. “Ama ben gelinceye kadar sen buradan ayrılma,” diye yalvardı. Sonra gidip parayı getirdi. Yüzünde hâlâ korku vardı.

Bunlar böyle konuşuyorken Ebû Cehil yanlarına geldi. Arkadaşları onu ayıpladılar ve:

— Yazıklar olsun sana, dediler. Ne oldu böyle? Yemin ederiz ki senin yaptığın hiç de yakışık almamış...

“Sevmediğin ve üstelik düşmanı olduğun bir adamın emrine neden itaat ettiniz?” demek istiyorlardı.

Ebû Cehil onlara şu sözleri söyledi:

— Siz ne dersenez deyiniz. Yemin ederim ki onun sesini duyduğum zaman içim korku ile doldu. Dışarı çıktığımda onun başının üzerinde bekleyen korkunç bir deve gördüm. Boynu iri, başı büyük ve dişleri ise çok uzundu. Onları kapıdan kovsaydım deve beni parçalayabilirdi...

Her iki hâdisede Ebû Cehil'in gözüne deve şeklinde gözüken Allah'ın meleği idi. Bu kadar büyük mucizeler gören bu kâfir inatlaşıyor ve iman etmeye bir türlü yaklaşmıyordu.²

² Ebû'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C. 3, s. 42.

Pehlivan Rükâne ve İki Mucize

Rükâne bin Abdi Yezd, Kureyş'in en iyi pehlivanlarındandı. Bu zât Abdülmenaf soyundan geliyordu. Kureyş'in içinde onun sırtını yere getiren yoktu.

Allah'ın Resûlü Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz bir gün تنها bir yerde ona rastladı ve:

— Ey Rükâne, dedi. “Allah'tan korkmuyor musun? Neden hâlâ benim davetimi kabul etmiyorsun?”

— Senin söylediklerinin doğru olduğunu bilseydim hemen inanırdım; ama bilemiyorum ki...

— Pekâlâ, seninle güreşir ve seni yenersem o zaman bana iman eder misin?

— Elbette...

— Gel öyle ise...

Rükâne ile Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz tutuştular. Rükâne hiç dayanamamıştı. Efendimiz (s.a.v.) saniyesinde onun sırtını yere getirdi. Rükâne şaşırılmıştı. Ona:

— Bu acayip bir durumdur, dedi. “Nasıl olurda beni yenebilirsin? Halbuki benden daha kuvvetli değilsin.”

— Arzu edersen sana bundan daha acayip bir şey gösterebilirim.

— Nasıl mesela?

— İstersen şu ağacı çağırayım yanıma gelsin. Ne dersin?

— Haydi, çağır da görelim...

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz ağacı çağırdı. Ağaç anında yerinden sökülerek sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna geldi ve ona selam verdi. Sonra yerine dönmesini işaret buyurdu. Ağaç tekrar yerine döndü. Sanki hiç kopmamış gibi yerine dikilip kaldı.

Bu mucizeyi gören Rükâne iman edeceği yerde oradan uzaklaştı. Kendi akrabalarının yanına gelerek onlara:

— Ey Abdülmenafoğulları, diye seslendi. Arkadaşımız Muhammed ile bütün yeryüzü halkını büyülediniz. Yemin ediyorum ki ben ondan daha büyük bir büyücü görmedim.³

³ Ebû Muhammed Cemaleddin Abdülmelik İbn Hişam, *Siretu İbn Hişam*, C. 1, s. 382.

Rükâne kendi kabilesi içinde dahi güçlü bir insandı. Onun iman etmesi Müslümanlara kuvvet kazandıracaktı. Fakat o, gördüğü mucizelere rağmen iman etmedi. Gördüğü mucizeleri, büyü ve büyücülük olarak vasıflandırdı.

Ne kadar yazık!..

Hazreti Tufeyl Bin Amrud Devsîh'in Nuru

Bu zât Devs kabilesinin ulu kişilerindendi. Nasıl Müslüman olduğunu bizzat kendisi anlatmaktadır. Diyorlar ki:

“Resûlullah (s.a.v.) efendimiz Mekke’de İslam’ın mücadelesini yürütüyorlardı. Ben de o günlerde bir iş için Mekke’ye gelmişim. Kureys’in ulu kişilerinden bazıları yanıma geldiler ve bana:

— Şehrimize hoş geldin ya Tufeyl, dediler.

Sonra da şöyle konuştular:

— Ya Tufeyl, Haşimîlerden Abdullah’ın oğlu Muhammed -(s.a.v.)- bizi sıkıntı içinde bıraktı. Cemaatimizi birbirinden ayırdı ve bizi dağıttı. Sözleri o kadar büyüleyicidir ki, insanla anasının, babasının ve hatta karısının arasını açabilir. Bizim başımıza gelen felâketin senin başına da gelmesini istemiyoruz. Bu sebepten seni ikaz ediyoruz. Sakın onunla konuşma ve sözlerini dinleme! Çünkü seni de büyüleyebilir...

Kureysliler onunla görüşüp konuşmayacağıma dair benden yemin almadıkça yakamı bırakmadılar.

Kâbe’ye girdiğim zaman onu gördüm. Yüzümü başka tarafa çevirdim ve sözlerini duymamak için kulaklarıma pamuk tıkadım.

Ertesi günü ben yine Haremi Şerif’e gittim. Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz orada namaz kılıyorlardı. İstemediğim halde Allahü Teâlâ hazretlerinin lütfu ile onun bazı sözlerini duydum. Çok güzel ve tesirli sözlerdi bunlar. Kendi kendime:

— Yazıklar olsun bana, dedim. “Ben akli başında, şair ve edip bir insanım. Güzeli ve çirkini bir birinden ayırt edecek bir kabiliyetтейim. O halde bu adamın sözlerini dinlemekten neden kaçınıyorum? Eğer söyledikleri doğru ve güzelse kabul ederim. Değilse etmem.”

Sonra onu, evine dönünceye kadar gözetledim. Hane-i saadetlerine gelince ben de arkalarından gittim ve huzuruna girdim. Zât-ı nebevîlerine:

— Ya Muhammed, dedim. “Kavmin seni bana kötülediler. Böyle böyle söylediler. O kadar çok korkuttular ki beni, sözlerinizi duymamak için kulaklarıma pamuk tıkadım. Buna rağmen Allah sizin sözlerinizi bana duyurdu. O halde senin vazifen ve davan nedir? Bana bunları anlatınız.”

Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.) efendimiz bana İslam'ı anlattı. Kur'an-ı Kerim'den ayetler okudu. Yemin ederim ki hayatımda onun sözlerinden daha güzelini duymamıştım. Oracıkta Müslüman oldum ve Hakk'a şahâdet eyledim. Zât-ı nebevîlerine veda ediyorken:

— Ey Allah'ın peygamberi, dedim. “Ben kavminin arasında sözü dinlenen bir adamım. Onları da İslam'a çağıracağım. O halde bana bir alâmet veriniz ki onları İslam'a davet ediyorken bana yardımcı olsun.”

Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini göklerin boşluğuna kaldırarak:

— Allah'ım ona bir alâmet ver! Diye dua buyurdular.

Müslüman olmuş ve huzura kavuşmuş olarak kavmime dönüyordum. Geceleyin alnımda bir nur peyda oldu. Çıra gibi yanıyor ve yolumu aydınlatıyordu. Ben:

— Allah'ım, bu nur yüzümden bir başka yere geçsin. Çünkü kavmim alnımda bir hastalık zuhur ettiğini zannederler, diye dua ettim.

Duam kabul buyruldu. Nur, alnımdan elimdeki kamçıya geçiverdi. Kamçı pırıl pırıl yanıyor ve etrafını aydınlatıyordu.

Kavmimin arasına bu nur ile girdim ve onları İslam'a davet ettim.”

Hazreti Tufeyl bin Amr (r.a.) yaşadığı müddetçe bu kamçıdaki nur sönmemişti.⁴

Ebû Leheb'in Karısı

Ed-Dürri'l-mensur' da Züheyr bin Muhammed'den şu rivayet nakledilir:

“Sevgili peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Haremi Şerif'te açıktan açığa Kur'ânı Kerim okuyorlardı. Mekke müşrikleri onun mübarek sesini duyorlardı. Fakat kendisini çoğu zaman göremiyorlardı. Allahü Teâlâ hazret-

⁴ Ebû Muhammed Cemaeddin Abdülmelik İbn Hişam, *Siretu İbn Hişam*, C. 1, s. 282.

leri sevgili kulu ve peygamberini onların gözlerinden gizliyordu. Kur'an-ı Kerim'i dinliyorlar; ama Hazreti Peygambere bir şey yapamıyorlardı.”⁵

İmam Suyuti merhumun tefsirinde Hazreti Esma binti Sıddık (r.anha) şunları rivayet etmektedir:

“Tebbet Sûresi nazil olduğu zaman şaşşı gözlü Ebû Leheb'in karısı Ümmü Cemil çok kızmıştı. Eline büyük bir taş alarak Haremi Şerif'e doğru koşuyor ve bir taraftan da şu şiiri okuyordu.

*Babalarımızı zem etti,
Dinimizi terk etti...
Karşıyız biz hepimiz,
Onun emirlerine...*

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz Hazreti Ebubekir (r.a.) ile Haremi Şerif'te oturuyorlardı. Ona:

— Ya Resûlullah, Ümmü Cemil geliyor. Elinde de büyük bir taş var. Sana bir kötülük edecektir, dedi.

Allah'ın Resûlü (s.a.v.) de:

— Üzülme, o beni göremeyecektir, buyurdular.

İsra Sûresi'nin 45 ve 46. ayetini okumaya başladılar. Bu ayeti kerimenin mealı şöyle idi:

Ve sen -Ya Muhammed!- Kur'an-ı Kerim'i okuduğun zaman seninle ahirete iman etmeyenlerin arasında örtülmüş bir perde yarattık. Ve onların kalplerinin üzerine, anlayışlarını kapatmak için bir örtü çektik. Kulaklarında da bir ağırlık vardır. Ve sen -Ya Muhammed!- Kur'an-ı Kerim'de Rabbinin birliğini andığın zaman ürkererek arkalarını dönerler ve oradan uzaklaşırlar.

Gerçekten de öyle oldu. Ümmü Cemil oraya geldi ve Hazreti Ebû Bekir sıddık (r.a.) efendimize:

— Arkadaşın şimdi buradaydı, nereye kayboldu? Diye sordu.

— Ne yapacaksın?

⁵ Ebû'l-Fazl Celeleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr Suyuti, *ed-Dürri'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur*, C. 4, s. 187.

- O bizi hicvetti, onun kafasını ezeceğim...
- Bu evin Rabbine yemin ediyorum ki o sizi hicvetmedi...
- Kureys benim kendi efendilerinin kızı olduğumu herkesten iyi bilir, diyerek oradan uzaklaştı.

O gittikten sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Sıddık'a (r.a.):

- Onunla benim arama Cebrail (a.s.) girdi. Bu yüzden o beni görmedi, buyurdular."

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin bu tarzda mucizeleri pek çoktur.

Ebû Leheb'in Oğlu Uteybe

Ebû Leheb, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin özbeöz amcası idi. Ne var ki, onun hak yolda olduğunu bildiği halde ona inanmazdı. İnanmamakla kalmaz, düşmanlık eder ve kin beslerdi. Bu yüzden Leheb Sûresi nâzil olmuştu. Allahü Teâlâ hazretleri bu sûre ile onu ve karısını lanetlemişti.

Ebû Leheb'in oğlu Uteybe bu duruma fena halde kızmıştı. Bu kızgınlıkla bir gün sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin yanına gitti. Ona hakaretlerde bulundu. Çok ağır sözler söyledi ve ayrılıyorken de mübarek yüzüne tükürdü. Bu durum sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin çok ağrına gitti. Mübarek ellerini göklerin boşluğuna kaldırarak:

- Allah'ım, köpeklerinden bir köpeği buna musallat kıl! Diyerek beddua etti. Uteybe bu sözleri duymuştu.

Evine döndüğü zaman öğünmek maksadı ile amcazadesine yaptığı hakaretleri babasına anlatmaya başladı. Onu dinleyen Ebû Leheb heyecanla:

- Peki, o sana mukabelede bulunmadı mı? Diye sordu.

Uteybe:

- Ne haddine? Dedi. "Ne var ki ben ayrılıyorken Rabbine yalvardı ve "Allah'ım köpeklerinden bir köpeği ona musallat et..." dedi."

Bunu duyan Ebû Leheb çok korktu.

- Oğlum, dedi. "Yemin ederim ki onun bedduasından kurtuluş yoktur. En iyisi seni Mekke'den kaçırayım."

Şam taraflarında تنها bir mahalde yaşayan bir rahip vardı ki bu zât Ebû Leheb'in dostu idi. Şam taraflarına gitmekte olan bir kervana karışarak oğlunu o rahibin yanına götürdü. Rahibe:

— Seninle olan dostluğuma güvenerek oğlumu yanına getirdim. Kardeşimin oğlu Muhammed -(s.a.v.)- ona beddua etti. Korkuyorum. Onu kormanızı istiyorum, dedi.

Rahip de:

— İyi; ama bu sıralarda buralarda köpek sürüsü gibi aslanlar geziyor. Ne yapabiliriz? Bari kiliseden dışarıya çıkmasın, şeklinde konuştu.

Ebû Leheb geceleyin başka tedbirler aldı. Mekke'den gelen kervancıları halka halinde yatırdı. En ortalarına da oğlunu yatırdı. Kendisi de oğlu ile birlikte yattı.

Gece yarısı olunca kiliseye bir erkek arslan girdi. Kervandakiler uyanmışlar ama korkudan herkesin nefesi kesilmişti. Erkek arslan oradakilerin yüzünü birer birer kokladı. Onlara hiçbir şey yapmadı. Sıra Uteybe'ye gelince onu da kokladı. Sonra kuvvetli bir pençe vurarak kafasını kopardı. Misafirlerin ve babasının gözü önünde Uteybe'yi parçalayarak yedi ve sonra oradan uzaklaştı.

Bu durumu gören Ebû Leheb:

— Vallahi onun Muhammed'in bedduasından kurtulamayacağını biliyordum, diyerek ağlıyordu.

Evet, biliyordu. Biliyordu; ama inadından iman ve tasdiğe bir türlü yaklaşmıyordu.⁶

Hazreti Abdullah Bin Mes'ud (r.a)

Hazreti Abdullah bin Mes'ud sahabe-i kiramın büyüklerindendir. Müslüman oluşlarını ve gördüğü mucizeleri bizzat kendileri şöyle anlatıyorlardı:

“Ben Ukbe bin Ebumabed'in çobanı idim. Bir gün sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yanıma uğradılar. Bana:

— Süt var mı çocuk? diye sordular.

⁶ Ebû'l-Fida İmâdüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye* , C. 4, s. 248.

– Var, var; ama bu koyunların hepsi de bana emanet edilmiştir. Sağmanıza izin veremem, dedim.

– Peki, üzerine hiçbir koçun çıkmadığı kısır bir koyun da mı yok? Buyurdular.

– Öyle bir koyun vardır elbette, dedim.

– O halde onu bana getir...

Koyunu ona getirdim. Kısır koyunun memelerine mübarek ellerini koyunca süt inmeye başladı. Sütü bir kaba sağdılar ve içtiler. Sonra tekrar sağdılar ve yanında bulunan arkadaşına içirdiler. Üçüncü defa sağdılar ve bana içirdiler. Yemin ederim ki hayatımda bu kadar lezzetli bir süt içmedim.

Sonra mübarek ellerini tekrar koyunun memelerine koyarak:

– Büzül! Dediler.

Memeler büzüldü ve eski halini aldı. Bu manzarayı görünce pek çok şaşırdım ve kendilerine:

– Allah aşkına kimsiniz siz? Diye sordum.

– Allah'ın Resûlüyüm, buyurdular.

– O halde ey Allah'ın Resûlü, bu güzel sözlerden bana da öğret, diye ricada bulundum.

O da mübarek ellerini başımın üzerine koyarak:

– Allah'ın rahmeti üzerine olsun, sen öğretilenleri bilensin, dediler ve oradan uzaklaştılar."

Bu mucizeden sonra Hazreti Abdullah bin Mes'ud Müslüman oldu ve ashabı kiramın en büyüklerinin arasına girdi.⁷

Kureys'in Boykot Sahifeleri

Mekke müşrikleri, Allah'ın peygamberini yolundan döndüremeyeceklerini anlayınca buna bir çare düşünmeye başladılar. Çünkü bugüne kadar yaptıkları hakaretler ve işkenceler hiçbir Müslüman'ı yolundan geri çevirememişti. Aksine Müslümanlar kendilerine işkence edildikçe imanda daha çok kuvvet kazanıyorlardı. Çünkü Hazreti Hamza ve Hazreti Ömer

⁷ Ebü'l-Hasan İzzeddin Ali b. Muhammed b. Abdülkerim İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gabe fî ma'rifeti's-sahabe*, C. 3, s. 365.

(r.a.) efendilerimiz de İslam'ı kabul etmişlerdi. Bunlar Mekke'de bileği bükülmez iki yiğit kişi idi.

Habeşistan'a hicret eden Müslümanlara, İmparator Necaşi hürmet ve sevgi göstermişti. Müslümanların iadesini isteyen müşriklerin elçisini kovmuştu.

Bunun üzerine Mekke'nin ileri gelenleri Darü'n-Nedve denilen yerde toplandılar. Sözü'n kapısını Ebû Cehil açtı:

— Arkadaşlar, görüyorsunuz ki Muhammed her gün biraz daha kuvvetleniyor. Bu adam dinimize sövmekte ve putlarımıza hakaret etmektedir. Atalarımızın cehennemde olduğunu iddia ediyor. Artık buna bir çare bulmanın zamanı gelmiştir. Ne dersiniz?

İçlerinden birisi:

— Öldürelim onu, dedi.

Ebû Cehil:

— Öldürmek en iyisidir; ama bunu yapamayız...

— Niçin?

— Çünkü Haşimoğulları, kendilerinden birisi öldürüldüğü zaman onun kanını yerde bırakmazlar. Kılıçlar kınından sıyrılınca da bu işin nerede duracağı belli olmaz.

Bir başkası konuştu:

— O halde hapsedelim ve ölünceye kadar da oradan çıkartmayalım...

— Bu da olmaz, dedi Ebû Cehil. "Çünkü Muhammed'in arkadaşları sadıktır. Ne yapıp yaparlar ve onu oradan kurtarırlar."

— Onu Mekke'den sürelim. Başka diyarlara gitsin...

— İşte bu hiç olmaz.

— Neden?

— Onun ne kadar tesirli konuştuğunu görüyorsunuz. Gittiği yerde bir ordu kurar ve gelir hepimizi kılıçtan geçirir.

Bu ve buna benzer şekilde tam üç gün konuştular. Üç gün sonra onu ve ona iman eden Müslümanları boykot etmeye karar verdiler. Bu kararlarını bir ceylan derisine yazarak herkese okudular ve yemin ettirdiler. Sonra da bu deriyi Kâbe'nin duvarına astılar.

Bu sözleşmenin esası şunlardı:

- 1- Hiç kimse Müslümanlarla konuşmayacak, onların mahallesine girmeyecek ve onların mahallesinden çıkmalarına izin vermeyecek,
- 2- Hiç kimse Müslümanlara mal satmayacak ve onlardan da bir şey satın almayacaktır.
- 3- Muhammed -(s.a.v.)- kendilerine teslim edilinceye kadar bu sözleşme sürecek.

Bunun üzerine Müslümanlar Ebû Talip mahallesinde ablukaya alındılar.

Onların bu zulüm ve baskıları tam üç sene sürdü. Müslümanlar çok büyük sıkıntılar çektiler. Gerçi akrabalarından onlara gizlice yardım edenler oluyordu. Mesela bir devenin götürebileceği kadar yiyecek yüklüyorlardı. Geceleyin Müslümanların bulunduğu mahalleye salıveriyorlardı. Müslümanlar, yiyecekleri paylaşıyorlar ve deveyi de kesip yiyorlardı.

Müslümanlar, açlıktan ot ve ağaç yapraklarını yiyorlardı. Aç kalan küçük çocukların feryadı uzaklardan duyulur olmuştı. O güne kadar sabredenler artık dayanamaz oldular ve Allah'ın peygamberine şikâyetle bulundular.

Şikâyetler çoğalınca sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz amcası Ebû Talib'i davet etti. Ona:

— Amca, dedi. “Kureyş'in yazdığı yazılara Allah bir kurt musallat etti. Bütün yazıları bu kurt yedi. Deride Allah'ın adından başka bir yazı kalmadı. Git onlara bu durumu anlat, inatlarından vazgeçsinler!”

Ebû Talip geldi. Ebû Cehil başta olmak üzere Mekkelilere şunları söyledi:

— Kardeşimin oğlu böyle söylüyor. Eğer onun söyledikleri doğru ise artık bu inadınızdan vazgeçiniz. Eğer doğru değilse söz veriyorum, onu size teslim edeceğim.

Kureyşliler bu teklife razı oldular. Kâbe duvarına astıkları sahifeye baktılar ki, orada Bismillah=Allah'ın adı ile cümlesinden başka hiçbir yazı kalmamış...

Allah'ın peygamberinin verdiği haber gerçek çıktı ve sözleşme bozuldu. Müslümanlar da üç seneden beri çektikleri sıkıntıdan ve boykottan kurtuldular.

Ayın Yarılması Mucizesi

Buharî, Müslim ve bütün İslamî kaynaklar ittifakla bu mucizeyi nakletmektedirler.

Ashabı kiramın büyüklerinden Hazreti Abdullah bin Abbas, Hazreti Abdullah bin Mes'ud, Hazreti Enes bin Malik, Hazreti Mesruk'un (r.a.) ve diğerleri rivayet ediyorlar:

“Mekke müşrikleri, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizden mucize istediler.

— Mademki Allah'ın peygamberi olduğunu iddia ediyorsun. Bize bunu ispat edecek bir şey göster, dediler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de onlara ayın iki parçaya ayrıldığını gösterdi. O sırada ay, Hira dağının üzerinde bulunuyordu. Mübarek parmağı ile aya işaret buyurdular. Ay ikiye bölündü. Bir parçası aşağıda, diğer parçası da yukarıda kaldı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz etrafındakilere:

— Şahit olunuz! Buyurdular.

Bunun üzerine Ebû Cehil ve arkadaşları feryat ederek:

— Muhammed ve arkadaşları bize büyü yapıyorlar ve gözlerimizi bağıyorlar. Sorup araştırınız bakalım, diğer kabilelerde yaşayan insanlar da bu manzarayı görmüşler mi? Dedi.

Ertesi günü başka yerlerden Mekke'ye gelenlere sordular. Onlar da; “Ayın ikiye yarıldığını, bir parçasının diğer parçadan biraz aşağıda kaldığını gördüklerini...” söylediler. Bunu duydukları zaman yine inkâr ettiler ve:

— Muhammed bize devamlı olarak büyü yapıyor, şeklinde konuştular.

Bunun üzerine şu ayeti kerimeler nazil oldu:

Kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı. Ve onlar bir ayet görecektir -he-men ondan- yüz çevirirler ve “Devam eden bir büyü bu” derler. Ve yalanladılar da arzularına uydular. Ve her iş kararlaştırılmıştır.⁸

Yani:

— Ayın, Peygamberin işareti ile yarılması, artık kıyametin yaklaştığının alametidir. Bu aynı zamanda, onların hakkında verilecek hüküm saatinin de

⁸ Kamer, 1-3.

geldiği demektir. İmansızlar, her ne zaman bir mucize görseler buna inanmıyorlar, inkâr ediyorlar ve bunun devam eden bir büyü olduğunu iddia ediyorlar. Dine inanmayanların büyüye inanmış olmaları ne kadar acayiptir. Onlar bu inkârlarını arzularına ve heveslerine uyarak yapıyorlar. Onların hakkında verilecek ilâhî hüküm zaten kararlaştırılmıştır, demektir.

Güneşin Hapsedildiği Mucize

Merhum Ali El Kârî'nin *Eş'sîfa* adlı eserinde bu mucize şu şekilde anlatılmıştır:

“Bir gün sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek başlarını Hazreti Ali (r.a.) efendimizin dizine koymuşlar ve uzanmışlardı. O sırada Allah'ın sevgili Resûlüne bir vahy gelmiş bulunuyordu. Onun mübarek başı Hazreti Ali'nin dizinde olduğu için ikinci namazını kılamamıştı. Allah'ın Peygamberini ise bulunduğu bu güzel halden ayırmak istemiyordu. Vahy hali geçip de sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz kendilerine gelince:

— Ya Ali! Namazını kılmış mıydın? Diye sordular.

— Hayır ya Resûlullah, kılamadım, dedi o da.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini semaların boşluğuna kaldırarak!

— Allah'ım, o, senin Resûlünün itaatinde bulunuyordu. Namazını bu yüzden geçirmiştir. O halde ona güneşi geri çevir ki, namazını kılsın! Diye dua buyurdular.

Bu mucizenin ravisi olan Hazreti Esmâ binti Umeyys (r.a.) diyorlardı ki: “Vallahi güneşi gördüm. Battıktan sonra tekrar doğdu. Dağların ve yerin üzerinde bir müddet durdu ve sonra yine yerine döndü.

Bu mucize Hayber'in Sahba mevkiinde cereyan etmişti.”

Yüceler yücesi Allah, kâinatı onun hürmetine yaratmıştır. Onun ve onun sevgilisinin hatırı için güneşi geri çevirmesi imkânsız mıdır?

Mirac Mucizesi

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin en büyük mucizelerinden birisi de hiç şüphesiz Mirac'dır. Mirac hakkında ciltler dolusu kitaplar yazılsa yine de azdır. Nitekim yazılmıştır da. Âlimlerimiz bu sahada gerekli hizmeti yapmışlardır.

Biz buraya, birçok hadis kitaplarından süzerek hülâsa etmeye çalıştığımız Mirac yolculuğunu kaydetmekle yetineceğiz.

Mirac Yolculuğu

Mübarek bir gece idi. O gece sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Haremi Şerif’te bulunuyorlardı. Hatim denilen taşın yanında uzanmış ve orada uyuya kalmıştı. O zamanlar gerçi Kâbe’nin içi putlarla doluydu. Fakat ne olursa olsun, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Kâbe’yi ve civarını seviyorlardı. Orada ibadet etmekten büyük zevk alıyorlardı. En büyük huzuru ve emniyeti Kâbe’nin yanında buluyorlardı. Çünkü Kâbe; Allah’a ibadet etmek maksadı ile kurulmuş ilk evdi.

Geceleri buraya geldiği çok oluyordu. Saatlerce ibadet ettiği ve hatta orada kaldığı çok görülüyordu.

Gerçi o günlerde Allah’ın Peygamberinin buralarda dolaşması, hem de geceleri yalnız olarak bulunması oldukça tehlikeliydi. Her an için ona bir suikast yapılabilirdi. Mekke müşrikleri zaten bunun hazırlığı içindeydiler. Fırsat ve imkân buldukları takdirde onun mübarek kanını dökmekten geri durmayacaklardı.

Etrafında dolaşıp durmakta olan büyük tehlikeleri o biliyordu. Ama zerre kadar korkmuyordu ve aldırış etmiyordu.

Neden korkacaktı?

O Allah’a sığınmıştı. Allahü Teâlâ hazretleri, onu düşmanlarından koruyacağını vaad buyurmuştu. Âlemlerin Rabbi, vaadinden döner miydi hiç?

Hele Kâbe’nin, bu yüce Allah evinin yanında Onun için hiçbir endişe yoktu. O burada Rabbine ibadet ve itaat ediyorken en büyük zevki ve huzuru buluyordu. Kendisini emniyette hissediyordu. Çünkü Rabbine güveniyor ve ona bağlanıyordu: **“Ve kim Allahü Teâlâ hazretlerine güvenirse Allah ona yeter.”** Rabbimiz mukaddes kitabında böyle buyuruyorlardı.

Evet, kendisinin haberi yoktu; ama Allah’ın Peygamberi Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimizin göklerdeki “Meleküt Âlemine” seyahat edeceği gece gelip çatmıştı. Çünkü o âlemlerin Rabbi tarafından ağırlanacak ve ondan yeni emirler alacaktı.

O gece cennet-i alanın bekçisi olan Rıdvan’a bir haber uçuruldu. “Büyük bir misafiri ağırlamak için cenneti en güzel şekilde süslemesi ve ha-

zırlaması...” emredildi. Rıdvan da ebedi nimetlere layık olan insanların ebedi makamına yepyeni ziynetler vererek beklemeye başladı.

Bu sırada her şeyden habersiz olarak Kâbe’nin haremde uyumakta olan Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimizin huzuruna üç melek gelecek, onu uyandırdılar. Bunlardan birisi Hazreti Cebrail’di (a.s.). Diğerleri de onun tanımadığı ve ilk defa gördüğü meleklerdendi.

Meleklerden birisi Hazreti Cebrail’e (a.s.):

— Bu o mudur? Diye sordu.

Hazreti Cebrail (a.s.) de:

— Evet, O’dur, cevabını verdi.

Melekler, Allah’ın sevgilisini sırt üstü yatırdılar. Diğer meleklerin de yardımı ile Hazreti Cebrail (a.s.) onun göğsünü açtı ve nurdan bir bıçakla yardı. Bu esnada Allah’ın Peygamberi Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimiz hiçbir acı ve ağrı duymuyordu. Hazreti Cebrail (a.s.) onun mübarek kalbini de dışarıya çıkardı ve onu da yardı. Kalbinin içinden siyah ve pıhtılaşmış bir kan parçası çıkartarak attı.

— Bu Şeytanın mayasıdır ve atılması gerekir, diyordu.

Sonra bu mübarek kalbi Zemzem suyu ile bir güzelce yıkadı ve temizledi. Bir başka melek de içi iman ve hikmet dolu bir leğen tutuyordu elinde. Bunu Allah’ın peygamberinin mübarek kalbinin içine doldurdular. Sonra kalbi kapatarak yerine koydular. Daha sonra mübarek göğsünü de kapattılar.

Bizim anladığımız maddi manada bir kalp ameliyatı icra edilmişti. Hazreti Cebrail (a.s.) ve diğer melekler bu vazifeyi yaptıktan sonra çekip gittiler. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ameliyatın verdiği rahatlıkla tekrar uykuya daldılar.

Hazreti Cebrail (a.s.) Allah’ın emri ile cennetten bir binek hayvanı aldı. Bu hayvanın adına Burak deniliyordu. Işıktan çok daha süratli uçuyor. Bu Burak, Lâhut âlemine seyahat edecek zât için hususi şekilde yaratılmıştı.

O esnada su, toprak, ateş ve havadan ibaret olan bütün unsurlara, topyekûn tabiat kanunlarına bir an için durmaları emredildi. Zaman, mekân, söz, görüş, duyuş, hazer, sefer gibi bütün kayıtlar muvakkat bir zaman için çözüldüler. Çünkü Allah’ın en büyük ve en sevgili kulu onun huzuruna davet ediliyordu. Zaten bütün bu kayıtları ve kanunları yara-

tan Allah değil miydi? Sevgili kulunun, en büyük ve en son peygamberinin şerefine bir an için bu kayıtlar ve kanunlar kaldırılıyordu.

Hazreti Cebrail (a.s.) Burak'ı alarak Hatim'de uyumakta olan sevgili Peygamberimiz'in (s.a.v.) huzuruna geldi. Bu defa yalnızdı. Burak, katırdan biraz alçak, ama merkepten biraz yüksekçe bir hayvandı. Bembeyaz tüyleri, kerpetenle tutulamayacak kadar sık ve berraktı. Üzerine, kıymetli taşlarla süslenmiş altından bir eğër vurulmuştu.

Cebrail (a.s.) Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizi tekrar uyandırdı. Ona:

— Buyurunuz Ya Resûlullah, Allah'ın huzuruna davet buyruldunuz. Önce gökler âlemini göreceksiniz. Sonra da huzuru Rabbül alemine kabul buyrulacaksınız. Sizi lâhut âlemine bu Burak götürecektir. Ben de size rehberlik edeceğim. Bana bu şerefi ihsan eden Allah'a hamd olsun, dedi.

Cennetten getirdiği tacı ve elbiseyi ona giydirdi.

Burak denilen bu hayvan önce huysuzluk etti ve Allah'ın peygamberini üzerine bindirmek istemedi. Bunun üzerine Cebrail (a.s.) ona:

— Utanmıyor musun ey Burak, sakın ol! Dedi. “Beklediğin adam budur. Yemin ederim ki, kâinatta senin üzerine binecek bundan daha hayırlı bir insan yoktur.”

Bunun üzerine hayvan utancından terledi. Boynunu bükerek itaat gösterdi. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de Burak'a bindi. Cebrail (a.s.) Burak'ın yularından tutarak çekti. Burak gözünün gördüğü yerlere adımlıyordu. Bir yokuş çıkarken ön ayakları kısalıyordu, arka ayakları uzuyordu. Bir iniş inerken bu defa ön ayakları uzuyor ve arka ayakları kısalıyordu.

Bu; sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin gördüğü manzara idi. Aslında onlar o kadar hızlı uçuyorlardı ki, ışık hızı onların yanında kaplumbağa yürüyüşünden daha ağır kalırdı.

Göz açıp yumuncaya kadar kısa süren bir zaman içinde birinci kat göğün kapısına geldiler. Hazreti Cebrail (a.s.) kapıyı vurarak:

— Açınız, dedi.

İçeriden bir ses:

— Kimsiniz? diye sordu.

— Cebrail'im, dedi o da.

- Yanınızda kimse var mı?
- Evet, Muhammed var.
- Muhammed gönderilmiş miydi?
- Evet gönderildi.

– O halde buyurunuz. Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Bu gece bize ne güzel bir misafir geliyor... Gökler âlemi böyle yüce bir misafiri ağırlamakla şeref duyacaktır, diyerek kapıyı açtılar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ve Hazreti Cebrail (a.s.) birinci kat göğe ayakbastılar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz burada, birinci kat gökte, sağında ve solunda bir takım gölgeler dolaşan bir adam gördü. Adam oldukça heybetliydi. Ne var ki sağ tarafındaki gölgelere baktığı zaman gülüyor ve seviniyordu, sol tarafındaki gölgelere baktığı zaman üzülüyor ve ağlıyordu. Hazreti Cebrail (a.s.) bu zâtın kim olduğunu tanıttı:

– Ya Resûlullah, bu atanız Hazreti Âdem’dir (a.s.). Sizin geleceğinizden haberi vardır ve beklemektedir. Ona selam veriniz, dedi.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz de ona yaklaşarak selam verdiler. Hazreti Âdem (a.s.) efendimiz onun selamını büyük bir hürmet ve sevgi ile aldı ve:

- Merhaba salih peygamber ve salih oğul! Diyerek onu selamladı.

Mirac’ını tebrik etti. Oradan uzaklaşıyorlarken Hazreti Cebrail (a.s.) görülen manzarayı açıkladı:

Âdem (a.s.) etrafında dolaşan gölgeler onun kendisinden sonra gelen zürriyetidir. Sağ tarafında oynayanlar salihler ve iman ehli olanlardır. Sol tarafında oynayanlar ise kâfir ve imansız olarak yaşayanlar ve ölenlerdir. Hazreti Âdem (a.s.) kendi zürriyetinden gelenlerin imanlı olanlarını gördükçe seviniyor. Küfür ehlini gördükçe üzülüyor ve merhametinden ağlıyor.

Hazreti Cebrail (a.s.) ile sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yollarına devam ettiler. Uçarak ikinci kat göğe yükseldiler. Hazreti Cebrail (a.s.) ikinci kat göğün kapısını çaldı.

- Açınız! Diye seslendi.

İçeriden bir melek sordu:

- Kimsiniz?

- Cebrail'im.
- Yanınızda kimse var mı?
- Evet, Muhammed var.
- Muhammed gönderildi miydi?
- Evet gönderildi.

– O halde buyurunuz! Gökler âlemi böyle şerefli bir misafiri çoktandır bekliyordu. Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz ya Resûlullah! Diyerek kapıyı açtılar.

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimize gerekli hürmet ve tazimi gösterdiler. Efendimiz (s.a.v.) bu ikinci kat gökte iki teyze çocukları olan Hazreti İsa ve Hazreti Yahya (a.s.) efendilerimizi gördü. Hazreti Cebrail (a.s.) bu iki peygamberi, zât-ı nebevîlerine tanıttı ve:

– Bunlar, İsa ve Yahya'dırlar ya Resûlullah, onlara selam veriniz, dediler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de onlara yaklaşıp selam verdiler. Onlar da kendilerine yakışan bir hürmet ve tazim ile selamını aldılar ve:

– Salih peygambere ve salih kardeşe merhaba! Dediler.

Mirac'ını ve bu mukaddes yolculuğunu tebrik ettiler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ikinci kat gökte neleri görmesi lâzım geliyorsa hepsini gördü. Nihayet buradan da yükselerek üçüncü kat göğe yükseldiler. Buraya geldikleri zaman öteki göklerde olduğu gibi Hazreti Cebrail (a.s.) kapıyı çaldı. İçeriden bir ses:

- Kimsiniz? Diye sordu.
- Cebrail'im, dedi o da.
- Yanınızda kimse var mı?
- Var, Muhammed var.
- Muhammed gönderilmiş miydi?
- Evet, gönderildi.

– O halde buyurunuz! Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Gökler âlemine bu gece ne büyük ve ne kadar şerefli bir misafir ayak basmış bulunuyor, diye iltifatlar yağdırarak kapıyı açtılar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Cebrail (a.s.) ile birlikte üçüncü kat göğe ayakbastılar. Burada dahi Hazreti Yusuf'u (a.s.) gördüler. Hazreti Cebrail (a.s.) tanıtma vazifesini yaptı ve:

- Bu kardeşiniz Hazreti Yusuf'tur (a.s.), ona selam veriniz.
- Ya Resûlullah! Dediler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Yusuf (a.s.) efendimize sokularak selam verdi. Hazreti Yusuf (a.s.) efendimiz, hürmetlerin en güzeli ve muhabbetin en sıcaklığı ile onun selamını aldı ve onu:

- Hoş geldiniz salih peygamber ve salih kardeş, diyerek selamladı. Büyük iltifatlarda bulundu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz üçüncü kat gökteki hikmetleri ve ibretleri bir bir müşahade etti. Meleklerin tesbih ve ibadetlerini duydu ve gördü. Buradan da yükselerek dördüncü kat göğe vardılar. Kapıya geldiği zaman hazreti Cebrail (a.s.) kapıyı vurarak:

- Açınız! Dedi.
- Kimsiniz? Diye sordular içeriden.
- Cebrail'im, diye cevap verdi o da.
- Yanınızda başka kimse var mı? Dediler.
- Evet, vardır, Muhammed geliyor, dedi.

İçeridekiler derhal kapıyı açtılar ve:

- Buyurunuz, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Gökler âlemi sizin ayağınızla şeref bulmuştur, diyerek iltifatlar yağdırdılar.

Böylece dördüncü kat göğe ayakbastılar. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz burada da Hazreti İdris (a.s.) efendimizi gördüler. Hazreti Cebrail (a.s.) ona İdris'i (a.s.) tanıttı ve:

- Bu zât, İdris'tir (a.s.) ya Resûlullah, ona selam veriniz! Dedi, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona yaklaşarak selam verdi.

Hazreti İdris (a.s.) efendimiz hürmetlerin en güzeli ile onun selamını aldı ve gerekli tazimde bulundu. Aynı zamanda o da diğer peygamberler gibi:

- Merhaba ey salih peygamber, salih kardeş, diyerek iltifatta ve hürmette bulundu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz buradaki müşahedelerinden sonra durmayarak beşinci kat göğe yükseldiler. Kapıyı vurdular ve açılmasını istediler. İçeriden:

- Kimsiniz? Diye sordular.
- Cebrail'im, diyerek kendisini tanıttı.
- Yanınızda başka kimse var mı? Diye sordular.
- Var, Muhammed yanımdadır.
- Muhammed gönderildi mi?
- Evet gönderildi.

– O halde buyurunuz, hoş geldiniz sefalar getirdiniz. Gökler âlemi bu gece ne kadar büyük bir misafiri ağırlıyor! Diyerek kapıyı açtılar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) ve Hazreti Cebrail (a.s.) kapıdan içeriye girdiler. Beşinci göğe ayakbastılar. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz burada da Hazreti Harun (a.s.) efendimizle karşılaştı. Cebrail (a.s.) ona Hazreti Harun (a.s.)ı tanıttı ve:

- Bu kardeşiniz Harun'dur ya Resûlullah, ona selam veriniz, dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) ona yaklaşarak selam verdi. Hazreti Harun (a.s.) efendimiz onun selamını oldukça derin bir hürmet ve muhabbetle aldı.

– Salih peygamber ve salih kardeşim hoş geldiniz, diyerek iltifatta bulundu.

Sonra beşinci kat gökteki hikmetleri ve kudret-i ilâhiyyeyi müşahade ettiler. Buradan da ayrılarak altıncı kat göğe yükseldiler. Kapıya geldikleri zaman Hazreti Cebrail kapıyı vurarak:

- Açınız! Dedi.
- Kimsiniz? Dediler.
- Cebrâil'im.
- Yanınızda kimse var mı?
- Muhammed var...
- Muhammed gönderildi mi?
- Evet gönderildi.

– O halde buyurunuz. Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Bu gece ne büyük gecedir ki, gökler âlemi kâinatın en büyük varlığını ağırlamakla şerefliyor. Buyurunuz! Diyerek kapıyı açtılar.

Böylece Cebrail (a.s.) ve Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimiz altıncı kat göğe dahil oldular. Burada Hazreti Musa (a.s.) efendimizle karşılaştılar. Hazreti Cebrail (a.s.):

— Bu kardeşiniz Musa’dır ya Resûlullah, ona selam veriniz! Dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Musa (a.s.) efendimize yaklaştı ve selam verdi. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz de:

— Merhaba salih peygamber ve salih kardeş! Diyerek iltifat ve hürmette bulundu.

Burada durmayarak hemen yükseldiler. Hazreti Musa (a.s.) efendimizin yanından uzaklaşıyorken bir ağlama ve hıçkırık sesi duydular. Dönüp baktıklarında ağlayanın o olduğunu gördüler. Bir ses ona:

— Niçin ağlıyorsun ya Musa? Diye sordu. O da yükselmekte olan Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimizi işaret ederek:

— Şu delikanlının peygamber olarak gönderilişi benden sonradır. Ama onun cennete girecek olan ümmetleri benim ümmetlerimden daha çok olacaktır. Ona ağlıyorum, dedi.

Allah’ın Peygamber olarak gönderdiği şerefli kulları merhametli insanlardır. Hazreti Musa (a.s.) efendimiz aslında kendi ümmetlerinden dışarıda kalanlara ve cehenneme girecekler için ağlıyordu.

Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz ve Hazreti Cebrail (a.s.) uçarak yükseldiler ve yedinci kat göğün kapısına geldiler. Hazreti Cebrail (a.s.) kapıyı çaldı ve:

— Açınız! Dedi.

İçeriden:

— Kimsiniz? Diye sordular.

— Cebrail’im, dedi o da.

— Yanınızda kimse var mı? Yalnız mısınız? Diye tekrar sordular.

— Muhammed var, dedi.

— Muhammed gönderildi mi? Dediler.

— Evet, dedi gönderildi.

— O halde, buyurunuz, hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Gökler âlemi bu gece ne kadar büyük ve ne kadar şerefli bir misafiri ağırlıyor, diyerek ve daha başka hürmet ve iltifatlarda bulunarak kapıyı açtılar.

Böylece Hazreti Cebrail (a.s.) ile sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yedinci kat göğe dahil oldular. Bu gökte de Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizle karşılaştılar. Hazreti İbrahim (a.s.) efendimiz sırtını Beyt'ül Mamur'a dayamış oturuyorlardı. Beyt'ül Mamur, yeryüzündeki Kâbe gibi, gökyüzünde meleklerin ziyaretgâhıdır. Hazreti Cebrail (a.s.):

— Bu babanız Hazreti İbrahim'dir ya Resûlullah, ona selam veriniz! Dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de kendi soyundan geldiği bu yüce peygambere sokuldu ve selam verdi. Hazreti İbrahim (a.s.) büyük bir sevgi ve şefkatle onun selamını aldı. En güzel şekilde karşılık verdi.

— Hoş geldin salih oğul, salih peygamber merhaba, diyordu.

Sonra beraberce Beytül Mamur'u tavaf ve ziyaret ettiler. Kendileri ile birlikte tam yetmiş bin melek ziyarete katılmıştı. Hazreti Cebrail (a.s.):

— Her gün burayı yetmiş bin melek ziyaret eder, diyordu.

Yerler ve gökler yaratıldığından bugüne bu tavaf ve ziyaretler devam ediyordu. Buraya bir kere gelen meleğin bir daha uğradığı da görülmemişti. Demek oluyor ki Allah'ın melekleri bu kadar çoktu. Tabi sayısını ancak yaratan kendisi bilebilirdi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Beytül Mamur'u tavaf ve ziyaret ettikten sonra zât-ı nebevîlerine altından bir tepsi içinde üç kadeh takdim edildi. Kadehlerin birinde şarap vardı. tabi bu, o âleme mahsus olan bir şaraptı. Dünyanın kirli ve sarhoş edici şarabından değildi. İkinci-sinde bal şerbeti, üçüncü kadehte de süt vardı.

Allah'ın peygamberi kadehlere şöyle bir baktı. Sonra süt dolu kadehi alarak içti. Diğer kadehlerdeki içeceklere iltifat buyurmadı. Bunun üzerine Hazreti Cebrail (a.s.):

— Senin ve ümmetinin yaratılışındaki temizliği seçmiş bulunuyorsunuz ya Resûlullah, dedi. Eğer öteki kadehlerden birini, mesela şarap kadehini almış olsaydınız ümmetiniz sapıklıkta boğulup kalırdı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz buradaki ziyaret ve müşahedelerini tamamladıktan sonra durmadan yükseldiler ve Sidretül Münteha'ya ulaştılar. Sidre; köknar ağacının adıdır. Sidretül Münteha; en nihayetteki veya huduttaki köknar ağacı demek olur? Bu ağaç, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin bu güne kadar görmediği büyüklükte ve güzellikte bir

ağaçtı. O kadar büyüktü ki, bir atlı onun gölgesinde hiç durmadan yetmiş yıl at koşturmuş olsaydı yine de sonuna ulaşamazdı. Ağacın yaprakları fil kulakları kadar büyüktü. Dallarının ve yapraklarının arasında altından yapılmış çekirgeler şeklinde melekler dolaşıyorlardı.

Bu muazzam ağacın dibinden dört ırmak kaynıyordu. İrmakların ikisi dışarıya doğru akıyordu. İkisi de içeriye doğru akarak kayboluyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz:

— Bu ırmaklar nedir? diye sordu Hazreti Cebrail'e.

O da:

— Bu ırmakların içe doğru akarak kaybolanları, iki cennet ırmağıdır. Sana ve senin ümmetine hediye edilmiştir. Dışarıya doğru akanlara gelince Nil ve Fırat'ın ana kaynaklarıdır, şeklinde cevap verdi.

Bu cevabın gerçek sırrını hiç şüphesiz Allahü Teâlâ hazretleri biliyorlar. Ama belki de bu iki ırmağın civarında yaşayanların hepten Müslüman olacağının müjdesi idi. Nitekim bu gün, hâlâ böyledir.

Sidretül münteha denilen ağacın yanında bulunuyorken sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz büyük tecellilerden ilkinde mazhar olmuş bulunuyorlardı. Çünkü burada Hazreti Cebrail'i (a.s.), asıl şekli ile yani yaratılıştaki kılık ve kıyafeti ile gördü. Bu onun ikinci görüşü oluyordu. Bir keresinde de ilk vahyi alıyorken Hira'da bu şekil ve kılıkta görmüşlerdi. İlk vahiy ise mübarek bir kadir gecesine rastlamıştı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu makamda Hazreti Cebrail'den (a.s.) ayrıldı. Kendi başına yükselmeye devam etti.

Öyle bir makama ulaştı ki, burada kudret kaleminin cızırtılarını duyuyordu.

Öyle bir makama varmıştı ki, dil onu artık tarif edemiyor. Çünkü nurdan bir âlemde burası.

Artık huzuru Rabbül âlemine kabul buyrulmuştu. Zât-ı ilâhiyye'ye yaklaştı, yaklaştı... O kadar çok sokuldu ki, ona, aralarında iki yay boşluğu kadar ve hatta daha az bir mesafe kaldı.

Bu makamda Allahü Teâlâ hazretleri sevgili kulu ve peygamberine neler vahyedecekse etti. Neler söylemesi gerekiyorsa söyledi. Hangi sırları duyurması lazımsa duyurdu. Hangi emirleri vermeyi ezelde takdir buyurmuşsa onların hepsini verdi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin mübarek gözleri gördüğü noktadan asla sapmadı. Zât-ı ilâhiyyeden dinlediklerini, o deryalardan çok daha geniş olan mübarek kalbine olduğu gibi nakşetti.

Bu makamda duyması ve görmesi gereken her şeyi her sırrı ve her emri gördü ve duydu. Zerre kadar sapmadı, yanılmadı. Benzetmekte hata olmuyorsa; Allah ile onun sevgili Resûlü, yüz yüze, diz dize uzun sohbet ettiler.

Allahü Teâlâ hazretleri ile O'nun sevgili Resûlü Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimiz neler görüştüler, neler konuştular? Bütün bunları bilemiyoruz. Ne Kur'an-ı Kerim açıklıyor bu sırrı, ne de sevgili peygamberimiz. Ayeti kerimelerde sadece bu manzaralara işaret buyuruluyor ve şöyle deniliyor: **“O kuluna neler vahyedecekse etti. Gönül âlemi gördüklerini asla yalanlamadı.”**

Evet, Allah böyle beyan buyuruyor manzarayı.

Mirac yolculuğunu ashâbı kiramına bir bir anlatan sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu noktaya geldikleri zaman susmuşlardır. Zât-ı ilâhiyye ile kendi aralarındaki sırları açıklamamışlardır.

Mirac'daki müşahede tamam olduktan sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) artık yeryüzüne geri dönüyorlardı. Dönüşte bütün melekler ve Peygamberler onun Mirac'ını tebrik ettiler. Hazreti Musa (a.s.) efendimizin yanına geldikleri zaman o da Mirac'ını tebrik etti ve:

— Rabbin huzurundan ne ile dönüyorsun? Ümmetine hediye olarak ne götürüyorsun? Diye sordu.

O da:

— Gecede ve gündüzde elli vakit namaz kılmakla emrolundum, dedi.

— Bu çok fazla olmuş Ya Muhammed, dedi Hazreti Musa. “Ben dünyaya senden önce gönderildim. İnsanların durumunu biliyorum. İsrailoğulları ile çok şiddetli mücadelelerim oldu. Senin ümmetin ise pek zayıftır. Elli vakit namaz kılamazlar. O halde Rabbin huzuruna dön ve bu emrin biraz hafifletilmesini iste.

Bu istişare ve ikaz üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz o muazzam mesafeleri tekrar geçti. Rabbül âleminin huzuruna tekrar girdi ve emrinin hafifletilmesi için niyazda bulundu. Onun bu niyazları kabul

edildi ve namazın on vakti kaldırıldı. Elli vakit namaz kırk vakte indirilmiş bulunuyordu.

Bu emirle Hazreti Musa (a.s.) efendimizin yanına geldikleri zaman o yine itirazda bulundu:

— Allah’a yemin ederim ki, senden önce geldim ve insanları çok tecrübe ettim. Senin ümmetin bu yükü kaldıramazlar. Kırk vakit namaz kılamazlar onlar. O halde Rabbin huzuruna dön ve emrinin hafifletilmesini iste! Dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) tekrar Allah’ın huzuruna döndü. Huzura girerek niyazda bulundu. Namaz emrinin biraz daha hafif tutulması için yalvardı. Cenab-ı Hak on vakit daha kaldırdı ve otuz vakte indirdi. Ne var ki Hazreti Musa (a.s.) efendimiz kendi tecrübesine dayanarak ve biraz da Muhammed ümmetine olan merhametinden dolayı yine itirazda bulundu.

— Olmaz, olmaz... Bu da çoktur. Geriye dön ve Rabbine yalvar emrinin hafifletilmesini iste! Diyordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ikazı uygun bularak geriye döndü. Yine merhametlilerin en merhametlisinin huzuruna girdi.

— Ya Rabbel âlemin, ümmetin zayıftır, emrini hafif tut! Diye niyazda bulundu.

Allahü Teâlâ hazretleri on vakit daha kaldırdı. Böylece gece ve gündüzde kılınacak namaz yirmi vakte indirilmiş bulunuyordu.

Dönüşte bu durumu Hazreti Musa (a.s.) efendimize anlattıkları zaman o yine itirazda bundu.

— Yirmi vakit namaz da çoktur. Senin ümmetin zayıftır. Bu kadar çok namazı kılamazlar. Allah’ın huzuruna dön ve bu emrin de hafifletilmesini iste, dedi.

Bu tavsiyeye uyarak tekrar geriye döndü. O muazzam mesafe ve merhaleleri geçerek yüceler yücesinin huzuruna girdi. Niyaza durdu. Namaz emrinin biraz daha hafifletilmesi için yalvardı. Allahü Teâlâ hazretleri onun niyazını kabul buyurdu ve on vakit daha kaldırdı. Böylece namaz emri, gecede ve gündüzde on vakte indirilmiş bulunuyordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu emir ile tekrar Hazreti Musa (a.s.) efendimizin yanına uğradı. Her defasında olduğu gibi o:

- Ne ile emrolundun ya Resûlullah? Diye sordu.
- Gecede ve gündüzde on vakit namaz kılmakla emrolundum.
- Yine çok olmuş bu namaz. Senin ümmetin bu kadarını dahi kılmazlar. Rica ediyorum, tekrar Allah'ın huzuruna dön ve bu emrin biraz daha hafifletilmesini iste!

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu ikazı yerinde buldu. Derhal geriye döndü. Tekrar geçilmesi gereken makam ve mesafeleri yorulmaksızın geçti. Rabbül âlemin hazretlerinin huzuruna girdi. Niyaza vardı. Emrinin hafifletilmesi için yalvardı.

- Benim ümmetim zayıftır. Bu yük onlara ağır gelir, diyordu.

Yüce Allah onun bu niyazını da kabul buyurdu. Gecede ve gündüzde kılınacak namazları beş vakte indirdi. Bu emri alarak dönüyorlarken yine Hazreti Musa (a.s.) efendimize uğradılar. Mademki onunla istişare etmeye başlamıştı. Neticeyi de bildirmeliydi. Mamafih, onun haber vermesine lüzum kalmadan Hazreti Musa (a.s.) efendimiz durumu sordu:

- Ne ile emrolundunuz ya Resûlullah? Rabbinizin huzurundan ne ile dönüyorsunuz?
- Gecede ve gündüzde beş vakit namaz kılmakla emrolundum.
- Çouktur bu ya Resûlullah... Biliyorsunuz ben dünyaya sizden önce geldim. İsrailoğulları ile çok çetin boğuşmalarım oldu. İnsanların arasında uzun müddet kaldım ve onları tanıdım. Sizin ümmetiniz ise o insanlardan daha zayıftır. Bu kadar namazı kılmazlar. Onun içindir ki Rabbin huzuruna yine dön ve bu emrin biraz daha hafifletilmesini iste...

– Artık utanıyorum ya Musa... Bu emre razı olacağım ve boyun bükacağım.

Beş vakit namaz emrine boyun bükerek razı olan sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, Hazreti Musa (a.s.) efendimize veda edip ayrılıyorken bir ses duydu. Bu, yüceler yücesinin, Âlemlerin Rabbi Allah'ın sesiydi: "Emrimi imza ettim. Kullarıma farz kıldığım emri hafiflettim. Beş vakit namazı, ilk emrettiğim elli vaktin yerine kabul ettim. Bire on verdim" diyordu Allahü Teâlâ hazretleri.

Bundan sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Cebrael (a.s.) ile birlikte önce cehennem, sonra da cenneti ziyaret ettiler. Cehennemde kâfir ve günahkârların uğradıkları azap şekillerini ve şiddetini

olduğu gibi müşahede buyurdular. Allah'ın sevgili Resûlü, Allah'ın insanları korkuttuğu azabı bizzat müşâhede buyuruyorlardı.

Cennette ise iyilerin, salih ve muttaki kişilerin makamlarını gördüler. Bu da Allah'ın imanlı kullarını güzel amellere teşvik ediyorken faydalı olacaktı.

Kendileri daha sonraları Mirac yolculuğunu güzide ashabına anlatıyorlarken:

— Cennette en çok fakir kimseleri gördüm. Cehennemde ise daha ziyade kadınlar ve zenginler vardı, buyurdular.

— Bu niçin böyledir ya Resûlullah? Diyenlere de şöyle buyurdular:

— Çünkü zengin olanlar, Allah'ın kendilerine lütuf ve ihsan buyurduğu nimetlere şükretmezler. Serveti buldukları zaman azarlar. Günahlara dalarlar. Tevbe etmeden de ecel kendilerine yetişiverirse Cehennemlik olurlar. Kadınlara gelince, onlar da nankörlükleri yüzünden cehennemi boylarlar. Çünkü kocalarına kızdıkları zaman ilk söyleyecekleri söz:

— Zaten koca olarak senin neyini gördüm ki, demek olur.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Mirac yolculuğunu tamamlayıp da geriye dönüyorlarken Kudüs'e uğradılar. Kudüs'teki Aksa mescidinde onu kalabalık bir melekler cemaati ile gelmiş geçmiş bütün peygamberlerin ruhları karşıladılar. Burada onların hepsi ile teker teker tanıştı. Onlar da onun Mirac'ını tebrik ettiler. Sonra da Mescidi Aksa'nın mihrabına geçerek melekler ve peygamberler kafilesine imam oldu. Onlara iki rekât namaz kıldırdı.

İhtimal ki bu sabah namazı idi. Çünkü Mirac'da beş vakit namaz emrini almış bulunuyorlardı. İlk emir, bütün peygamberlerle birlikte bu mu-kaddes Aksa mescidinde yerine getiriliyordu.

Kudüs'te ifa edilen bu merasim ve namazdan sonra Hazreti Cebrail (a.s.) zât-ı nebevîlerini Mekke-i Mükerreme'ye getirdi ve hane-i saadetlerine bıraktı.

Büyük bir mucize olan ve içinde daha binlerce mucizeler bulunan Mirac yolculuğu böylece tamamlanmış oluyordu.

Mekke'den Çıkışlarındaki Mucizeler

Mekkeliler Allah'ın Peygamberini öldürmek istiyorlardı. Ne var ki onu öldürdükleri zaman belki peygamberlik davası ortadan kalkacaktı; ama

bu defa kan davası başlayacaktı. Haşimî hanedanı onun kanını yerde bırakmazlardı... Bu maksatla bir kere kılıçlar kınından sıyrılınca, dökülen kanların nereye varacağı hiç belli olamazdı.

Mekke müşrikleri işte bundan çekiniyorlar ve öldüremiyorlardı.

Nihayet Ebû Cehil ve yandaşlarının sabırları taşmıştı. Onu muhakkak öldürmeleri lazımdı.

Mekke'deki her kabileye mensup silahlı gençler seçildi. Bunlar Allah'ın Peygamberine aynı anda hücum edeceklerdi ve aynı anda kılıç vuracaklardı. Böylece onun kanına bütün oymaklar katılmış olacaktı. Haşimî hanedanı bu oymakların hepsi ile başa çıkamazdı. O halde mecburi olarak kan bedelini alarak davalarından vazgeçeceklerdi.

Allahü Teâlâ hazretleri, müşriklerin bu tuzağından sevgili Resûlü Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizi haberdar etti. Zaten kendileri de Medine'ye hicret hazırlığı içindeydiler. Allah'tan emir gelince hemen o gece çıkmaya karar verdiler.

Ne var ki müşrikler bu karardan da haberdar oldular. Onu ellerinden kaçırmamak için silahlı gençler Allah'ın Peygamberinin evini sardılar.

O gece sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz kendi nur yatağına Hazreti Ali (r.a.) efendimizi yatırdı. Gece yarısından sonra evden çıktı. Çıkıyorken yerden bir avuç toprak aldı. Yasin Sûresi'nin şu ayetlerini okudu:

Yâ Sîn, Hikmetlerle dolu Kur'an-ı Kerim'e yemin ediyorum. Yemin olsun ki sen -ya Muhammed- gerçekten peygamberlerdensin. Dosdoğru yol üzerindesin. Aziz ve Rahim Allah tarafından indirilmiştir -sana verilen bu şerefli Kur'an.- Babaları korkutulmayan ve bu yüzden kendileri de gaflet içinde bulunan bir kavmi korkutmalısın. Yemin olsun ki onların pek çoğu hakkında söz gerçekleşmiştir -haklarındaki ilâhî hüküm verilmiştir.- Bu yüzden onlar iman etmezler. Gerçek şu ki biz onların boyunlarına demirden halkalar taktık. Bu halkalar onların çenelelerine kadar dayanmıştır. Bu yüzden kafaları yukarıda durmaktadır. Bir de onların önlerine bir set, arkalarına bir set çektik. Gözlerine perde çektik onların. Bu yüzden onlar artık seni göremezler.⁹

Sonra toprağın üzerine mübarek nefesleri ile üfürdüler. Bu bir avuç toprağı, evin etrafını saran silahlı canilerin üzerlerine saçtı. Öyle ki, ken-

⁹ Yasin, 1-9.

disine toprak isabet etmeyen hiç kimse kalmadı ve hepsi de ayakta uyudular.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) de onların aralarından süzülüp çıktı. Silahlı caniler ve kâfirlerin hiç birisi zât-ı nebevîleri görememişlerdi.

İbni Kesir merhum tefsirinde diyor ki:

“Sabaha karşı Mekke eşrafından birisi silahlı canilerin yanlarına geldi. Baktı ki hepsi de ayakta oldukları halde horul horul uyuyorlar. Onlara:

— Hepiniz yerin dibine girin! Diye bağırdı. “Muhammed hepinizin başına toprak saçarak sizleri uyuttu ve kendisi çekip gitti.”

Uyanan herkes başını yokluyordu. Gerçekten de herkesin başının üzerinde az veya çok bir miktar toprak vardı. Bağırان ve kendilerini uyandıran kişiye inanmayarak onu mübarek hanelerine daldılar. Ama gördüler ki, yatakta yatan kendileri değil Hazreti Ali (r.a.) efendimizdi. Onu bırakarak Peygamberin (s.a.v.) ardına düştüler. Yollarda ve dağlarda onu aramaya başladılar.”¹⁰

Sevr Mağarası

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz candan arkadaşı ve kayın-pederi Hazreti Ebû Bekir (r.a.) efendimizle birlikte sabaha kadar yürüdüler. Sabahleyin Sevr dağındaki mağaraya sığındılar.

Mağaranın ağzındaki dikenli çalılar derhal dallarını uzattılar. O kadar ki, bu çalılar kesilmedikçe mağaranın içine girmek artık mümkün olmazdı.

Bir örümcek gelerek ağını tam bu çalıların ortasına ördü. Kendisi de ağın ortasına yerleşti ve öylece kaldı.

Bir çift yabani güvercin gelerek bu çalıların arasına yuvasını kurdu. Dişi güvercin yumurtladı ve hemen yumurtasının üzerine yattı. Erkek güvercin, bir başka dalda onu beklemeye başladı.

Mekke müşrikleri onun izini sürerek buraya kadar geldiler. Gerçi sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu hususta lazım gelen tedbirleri almıştı. Hazreti Ebû Bekir-i Sıddık (r.a.) efendimizin çobanı, koyunlarını onların izlerinden yürüterek izleri karıştırmıştı. Fakat o günün Arapları

¹⁰ Ebû'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *Tefsirü'l-Kur'ani'l-Azim*, C. 3, s. 303.

arasında iz sürmekte çok usta bir kişi vardı. Bu adam, taşların ve kayaların üzerindeki izleri bile takip edebiliyordu. Mekkeliler, onu arıyorken bu izciyi de yanlarına almışlardı.

İzleri süren adam mağaranın yanına kadar geldi ve:

— İşte buradalar, bu mağaranın içindeler, dedi.

Ebû Cehil itiraz ederek:

— Delirdin mi sen? Dedi adama. “Burası hiç canlı girmiş bir yere benziyor mu?”

— Bir kere aramanızda fayda vardır. Çünkü Muhammed ve arkadaşı ya bu mağaradadır yahut da buradan göklere uçmuştur. Çünkü izler burada bitiyor...

Ebû Cehil de:

— Muhammed doğmadan bu mağaranın ağzı kapanmış bulunuyor. Bu mağaraya canlı bir varlık giremez. Şayet girmişse bile şimdiye kadar yılanlara yem olmuştur, dedi ve zaman geçirmemek için oradan uzaklaştılar. Başka yerleri aramaya başladılar.

Mekkeli müşrikler mağaranın ağzında yüksek sesle konuşup duruyorken sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, mübarek başını Hazreti Ebû Bekir-i Sıddık'ın dizine koymuşlar ve uyuyorlardı. Hazreti Sıddık (r.a.), korkudan titriyordu. Allah'ın peygamberi onun titremesine uyanırlar ve bu sadık arkadaşına:

— Ne var? Ne oluyorsun? Diye sordular.

O da:

— Geldiler ya Resûlullah, dedi. Ayaklarını dibine eğilip baksalar bizi görebilecekler.

Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz ona:

— Üzülme Allah bizimle beraberdir, buyurdu ve sanki hiçbir şey olmuyormuş gibi mübarek başını onun dizine koyarak uyudu.

Allahü Teâlâ hazretleri, bir örümcek ağı ve bir yabani güvercin yuvası ile sevgili kulu ve peygamberini düşmanlarının gözlerinden saklamıştı.

Şimdi Kur'an-ı Kerim'i okuyalım:

Hani ya, -ya Muhammed!- kâfirler seni hapsedmek, yahut öldürmek veyahut da yurdundan sürüp çıkarmak için çeşitli hileler düzüyorlardı.

Onlar hile düzüyorlardı, Allah da hile düzüyordu. Ve Allah, hile düzenlerin en hayırlısıdır.¹¹

Hile düzene hile düzmek; onun kurduğu hile ve tuzakları boşa çıkarmak ve kendilerinin düşmelerini sağlamak demektir. Allahü Teâlâ hazretleri sevgili peygamberini daha önce ikazda bulunduğu için onların hilelerini boşa çıkarmış oluyordu.

Tevbe Sûresi'nde ise şöyle buyrulmuştur:

Eğer ona -Hazreti Muhammed'e (s.a.v.)- yardım etmezseniz etmeyiniz. Yemin olsun ki Allahü Teâlâ hazretleri ona yardım etmiştir. Hani ya onu kâfir olanlar iki kişinin ikincisi olarak -Mekke'den- çıkarmışlardı onu. Onlar ikisi bir mağaraya sığındıkları zaman hani ya arkadaşına; "Üzülme Allah bizimle beraberdir" demişti. Allah onun üzerine sekinetini -korkusuzluk ve huzuru- indirdi. Ve onu görmediğiniz ordularla kuvvetlendirdi. Kâfirlerin sözlerini ve hükümlerini alçalttı. En yüce olan Allah'ın sözleridir. Ve Allah aziz ve hakimdir.¹²

Suraka Bin Cu'süm ve Gördükleri Mucize

Mekke müşrikleri, Allah'ın Peygamberini ellerinden kaçırmışlardı. On-
dan çok korkuyorlardı. Medine'ye, oradaki arkadaşlarının yanına ulaşırsa
büyük bir kuvvet kazanırdı. Zamanla büyük bir ordu toplayarak Mekke
üzerine yürüdü ve intikamını alırdı.

Kâfirler böyle düşünüyorlardı. Bu korku ile onu mutlaka yakalamak
istiyorlardı. Ebû Cehil, Ebû Süfyan ve arkadaşları:

— Muhammedi ölü ve diri yakalayarak getirenlere yüz deve verilecektir, diye ilan etmişlerdi.

Bu büyük mükâfatı elde etmek için birçok silahşor, çölün ötesinde berisinde dolaşarak onları arıyorlardı.

Süraka da çölün ileri gelen silahşorlarından idi. İyi ata binerdi. Ok ve mızrak atmakta üstüne yoktu. Kılıç kullanmakta da çok usta idi. Süraka da yüz develik mükâfatı kaçırmamak için çölde at koşuturup duruyordu. Hazreti Muhammed (s.a.v.) ve onun sevgili arkadaşını arıyordu.

Yolda rastladığı bir çoban ona yeterli bilgiyi vermişti.

¹¹ Enfal, 30.

¹² Tevbe, 40.

— Şu kılık ve kıyafette üç kişi buradan geçtiler. Sizin aradığınız bu adamlar olabilirler, dedi.

Süraka kurnazlık ederek:

— Hayır, benim aradığım onlar değildir. Çünkü tarif uymuyor, dedi.

Maksadı; yüz develik mükâfatı yalnız almak istiyordu. Çobanın verdiği bilgiyi başkaları duyarsa, kendisinden önce onlar yetişebilirlerdi. Bu da Süraka'nın işine gelmezdi.

Derken birkaç gün sonra Süraka onlara yetişti. O sırada Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ile güzide arkadaşı, develerinin gölgesine sığınmışlar, dinleniyorlardı. Uzaktan Süraka'yı gören Hazreti Sıddık endişelenerek:

— Süraka bize yetişti ya Resûlullah, dedi. O iyi bir silahşordur. Bizim yanımızda ise silah yoktur...

— İkinin üçüncüsü Allah olursa endişelenmeye yer yoktur, buyurdular.

Sonra nurlu dudaklarını oynatarak:

— Ey arz, onu tut! Emrini verdiler.

Toprak bu emre hemen boyun eğdi. Süraka'nın atı tökezledi ve kendisi yere yuvarlandı.

Süraka bunu bir uğursuzluk sayarak putların niyetine fal okları attı. Müşriklerin âdeti böyle idi. Putların adına oklar atarak güya yaptıklarını onlara danışıyorlardı.

Ama hayret! Belki de putlar ilk defa doğruyu söylüyorlardı. Çünkü ona attığı fal:

— İleride yol yoktur, geriye dön! Diyordu.

Süraka ise:

— Zaten putlar yalan söylerler, diyerek atına atladı ve onların üzerlerine sürdü.

Ama sekiz on adım gitmeden at yine tökezlemiş Süraka yine attan yuvarlanmıştı. Tirkeşindeki okları çıkartarak yine putların adına fal okları attı. Fal:

— İleride yol yoktur, geriye dön! Diyordu.

Süraka kızarak yine:

— Lanet olsun bu putlara, hepten yalan söylerler zaten, diyerek atına atladı.

Develerinin gölgesinde dinlenmekte olan iki arkadaşın üzerine sürdü. Onlara yaklaştı ve mızrağını hazırladı. Tam savuracağı sırada atının iki ayağı birden kumlara gömüldü. Kendisi de pek fena bir şekilde yerlere yuvarlandı. Hayvan ayaklarını kumdan kurtaramıyordu.

İşte o zaman Süraka'nın aklı başına geldi ve iki arkadaşına seslendi.

— Ya Ebâ Bekr, ben Süraka bin Cu'süm'üm. Yemin ederim ki size bir ziyanım dokunmayacaktır. İzin veriniz de yanınıza geleyim.

— Ne istiyorsan, olduğun yerden söyle, diye cevap verdi o da.

— Sizinle benim aramda bir alamet olmak üzere bana bir amanname yazınız. Ricam ve isteğim budur sizden.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Sıddık'a:

— İstedığınızı yazınız, emrini verdiler.

O da oralarda bulduğu düz bir kemik parçasına Süraka'nın istediklerini yazarak ona attı. Süraka ise kumlardan güçlükle kurtulan atına binerek oradan uzaklaştı.

Düşmanlar bir kere daha hüsrana uğramışlar ve Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) yetişememişlerdi.

Kısır ve Hasta Bir Koyun

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ve güzide arkadaşının hicret yolculuğu esnasında yiyecekleri tükenmişti. Yolda bir çadır gördüler ve bir şeyler bulabilmek ümidi ile çadıra geldiler. Burası, Ümmü Mabed adında soylu bir hanımın çadırı idi. Ondan para karşılığında et, hurma ve su istediler. Fakat Ümmü Mabed:

— Ne yazık ki yanımda size verecek bir şeyim yoktur. Bu senelerde kıtlık ve kuraklık çekiyoruz. Kocam bir şeyler bulmak için çöle açıldı. Onun da ne zaman döneceğini bilemiyorum, dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz çadırın önünde bağlı durmakta olan bir koyun gördü ve:

— Bu koyunu sağmama izin verir misiniz? Dedi.

Ümmü Mabed de:

— Koyunun ne kadar hasta ve zayıf olduğunu görüyorsunuz. Zaten hasta olduğu için sürüye gidemedi ve burada kaldı. Onda süt ne gezer...

- Yine de müsaade edin, ben onu sağayım...
- Pekâlâ sağınız! Diyerek içeriden bir kap getirdi hanım.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz besmele çekerek koyunun memelerini avuçlarının içine aldı ve bir müddet öyle tuttu. Sonra da yine Bismillâhırrâhmânırrahim diyerek sağmaya başladılar. Kap, ağzına kadar sütle doldu. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) bu ilk sütü çadırın ve koyunun sahibesi olan Ümmü Mabed hanıma verdi. Hanım bu sütü içti. Sonra tekrar sağdı. Kap yine ağzına kadar sütle dolmuştu. Bunu da Hazreti Ebû Bekir (r.a.) efendimize verdi. Üçüncü defa sağarak kabı yine doldurdular. Bu sütü de kendilerine rehberlik eden adama verdiler. Dördüncü defa sağarak yine kabı doldurdular. Bunu da kendileri içtiler. Koyunu beşinci defa sağdılar. Kap ağzına kadar yine sütle doldu. Bu sütü Ümmü Mabed hanıma uzatarak:

- Bunu da akşam eve dönünce kocanız içsin! Buyurdular.

Bu manzarayı gören hanım şaşırılmıştı. Öyle ya, nasıl şaşırmasın ki hasta ve kısır bir koyundan beş kişiyi doyuracak süt sağmışlardı.

- Allah aşkına kimsiniz siz? Diye sordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz hanıma kendisini tanıttı ve vazifesini anlattı. Sonra da yollarına devam buyurdular.

Akşam olunca hanımın kocası Ebû Mabed çadırına geldi. Çadırdaki manzarayı görünce şaşırdı. Hanımına:

- Ne oluyor ya Ümmü Mabed, dedi. “Bu çadırda bir nur ve oldukça güzel bir koku var?”

Hanım efendisine olup bitenleri anlattı ve kendisi için ayrılan sütü kocasına ikram etti. Adam sütü içti ve hayretler içinde kaldı. Çünkü ömründe bu kadar tatlı bir süt içmemişti.

Bunun üzerine Ebû Mabed atına atlayarak bu yolcuların arkalarından koştu. Belirli bir müddet sonra onlara yetişti. Onlarla tanıştı ve Müslüman oldu. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ile birlikte Medine'ye gelmek arzusunda bulundu. Fakat Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ona izin vermedi.

- Sen burada bize lâzım olacaksın. Bekle! Zamanı gelince biz seni çağırırız, buyurdular.

Bu tarihi hicret yolculuğu böyle birçok mucizelerle dolu olarak geçti.

Bir Kısır Koyun Daha

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin hicret yolculuğunda azığı tükenmişti. İki arkadaş ne yapacaklarını düşünüyorlarken yolda koyunlarını otlatmakta olan bir çoban gördüler. Onun yanına giderek, koyunlarında kendilerine para karşılığı verecek süt olup olmadığını sordular. Çoban da:

- Yoktur, cevabını verdi.
- Pekâlâ, koçla hiç çiftleşmemiş kısır bir koyunun da mı yok?
- Evet, öyle bir koyunum var; ama ne işinize yarar sizin o?
- İzin ver de onu sağalım...

Çoban alaylı alaylı gülerek:

- Alın da sağın bakalım...

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz koyunun memelerini avuçlarının içine aldı. Bir müddet öyle tuttu. Sonra da:

- Bismillâhirrahmânirrahim, diyerek koyunu sağmaya başladı.

Sağdıkları kap ağzına kadar sütle doldu. Bu sütü içmesi için önce çobana verdi. İkinci defa sağarak Hazreti Ebû Bekir'e verdi. Üçüncü sağdığını kılavuzuna ikram etti. Son sağdığını da kendileri içtiler.

Bu manzarayı gören çoban şaşırdı ve onlara kim olduklarını sordu.

Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) kendisini tanıttı ve çobana vazifesini anlatarak onu İslam'a davet etti. Çoban bu daveti kabul ederek hemen Müslüman oldu. Sonra da:

- Ne olursunuz, beni de yanınıza alınız, diye yalvardı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) de:

— Biz şimdi Medine'ye gidiyoruz. Hele sen biraz sabırlı ol. Bizim orada zuhurumuzu duyduğun an çıkar gelirsin, buyurdular ve yollarına devam ettiler.

Kılıç Olan Odun Parçası

Ukkaşe bin Muhsin adındaki Müslüman, Bedir harbinde çok kahramanca savaşmıştı. Öyle bir an geldi ki, düşmana vurmakta olduğu kılıcı kırıldı. Kılıcı kırılan Ukkaşe (r.a.), sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna koşarak:

— Kılıcım kırıldı, ya Resûlullah, bana yeni bir kılıç veriniz, ricasında bulundu.

Halbuki Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.), yanında ona verecek bir kılıç yoktu. Zaten Bedir kahramanlarının silahlarını güçlkle temin etmişlerdi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Ukkâşe'nin eline bir odun parçası tutuşturarak:

— Al bunu ya Ukkâşe, kılıç gibi kullan. Ümid ederim ki Allah bu odunu kılıç gibi keskin hale getirir, buyurdu.

Ukkâşe hiç itiraz etmeden bu odun parçasını aldı ve düşmana saldırdı. Odun, onun elinde çok keskin ve bembeyaz bir kılıç haline geliverdi.

Ukkâşe, dünyada yaşadığı müddetçe bu kılıcı yanında sakladı. Hazreti Ebû Bekir (r.a.) efendimizin hilâfeti zamanında Müseyleme adında bir yalancı peygamber çıkmıştı ortaya. Müslüman orduları bu yalancı peygamberle harp ederek onu ve etrafındakileri dağıttılar. Hazreti Ukkâşe (r.a.) de bu harpte şehit olanlar arasında idi. Şehit olduğu zaman hâlâ bu mübarek kılıç onun elinde bulunuyordu. Daha sonra bu kılıcı Hazreti Ebû Bekir (r.a.) efendimiz alarak hatıra olarak sakladı.

Hurma Dalından Bir Kılıç Daha

Bedir harbine, Kureyş'in torunlarından Selem bin Elsem de katılmıştı. Harp esnasında onun da kılıcı kırıldı, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna gelerek durumu anlattı ve ondan bir silah istedi. Ama Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) o günlerde her şey gibi silah sıkıntısı da çekiyordu. Mübarek ellerinde tutmakta olduğu bir hurma dalını Seleme'ye uzattı ve:

— Al, bununla düşmana saldır! Emrini verdi.

Hazreti Seleme bin Elsem; "Hurma dalı ile düşmana saldırılır mı?" şeklinde bir düşünceye kapılmadı. Aksine olarak:

— Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) her sözünde ve işinde bir hikmet vardır, diyerek hurma dalını eline aldı.

Bununla düşmana saldırdı. Hurma dalı Seleme'nin elinde uzun ve keskin bir kılıç haline geliverdi.

Seleme ölünceye kadar bu mübarek kılıcı yanında taşıdı. Onunla pek çok harplere girdi ve pek çok kahramanlıklarda bulundu. Nihayet bu mübarek kılıç elinde olduğu halde şehitlerin arasına karıştı.

Saklı Olan Mızraklar

Bedir zaferinde Mekkeliler yetmiş kadar ölü ve yetmiş kadar da esir bırakarak kaçmışlardı. Müslümanların eline esir düşenlerin arasında Nevfel bin Haris de vardı. Bu zât sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin amcazadesi idi.

Nevfel, Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ile olan akrabalığına güvenerek serbest bırakılacağını zannediyordu. Ama sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) her esir gibi onun da fidye vermesi lazım geldiğini kendisine bildirdi. Nevfel:

— Benim malım yoktur, nereden fidye vereyim? Mekke'de kalanların arasında beni kurtarabilecek bir kimse de yoktur...

Şeklinde konuştu. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimiz de:

— Bu tarafa geliyorken Cidde'ye sakladığın mızrakların var. Akrabalarına haber gönder onları satarak parasını sana göndersinler ve seni kurtarsınlar, buyurdu.

Nevfel şaşırılmıştı. Çünkü Cidde'ye sakladığı mızraklardan hiç kimşenin hatta hanımının bile haberi yoktu. Amca zadesi bunu nereden biliyordu?

— Yemin ederim ki, Cidde'ye sakladığım mızraklardan hiç kimsenin haberi yoktu. Bunu yalnız sen bildiğine göre demek ki gerçekten peygambersin. Ben de Allah'a ve size iman ediyorum, diyerek Müslüman oldu.

Bununla beraber sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) yine de fidyeyi almadan onu serbest bırakmadı.

Daha sonra bu Nevfel'in Müslümanlığa ve Müslümanlara çok büyük hizmetleri dokundu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Huneyn seferine çıkıyorken Nevfel orduya tam üç bin mızrak hediye etmişti. Böylece sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin seneler önce Medine'de söylediği sözler gerçekleşmişti. Çünkü o Müslüman olduğu günü Nevfel'e:

— Senin mızraklarının müşriklerin beynini deldiğini görüyorum, buyurmuştu.

Hazreti Abbas bin Abdulmuttalib (r.a.) Efendimizin Esareti

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin öz amcası Hazreti Abbas (r.a.) efendimiz aslında Müslüman'dı. Ama siyaset icabı Mekke'de kalmıştı.

Mekke müşrikleri Bedir seferine çıkıyorken mecburi olarak o da harbe katılmıştı. Bu harpte Allahü Teâlâ hazretleri Müslümanlara zafer ihsan etti. Müşriklerden yetmiş kadarı öldürüldü. Yetmiş kadarı esir alındı. Diğerleri ise kaçtılar.

Hazreti Abbas (r.a.) efendimiz de esirlerin arasındaydı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz belirli bir fidye karşılığında esirleri serbest bırakacağını ilan etti. Amcasına da:

— Amca, senin servetin müsaittir. Kendini, Nevfel'i, Ukayl'i ve Utbe bin Amr'ı kurtar, dedi.

Hazreti Abbas (r.a.) efendimiz:

— Benim bu kadar servetim yoktur, cevabını verdi.

— Ama bu sefere çıkıyorken hanımınla birlikte toprağa gömdüğün paran vardır. Onu oradan getirt ve kendi fidyeni ver.

— Vallahi bu parayı benden ve hanımımdan başka bilen kimse yoktu. Sen gerçekten Allah'ın peygamberisin. Bu harpte benimle beraber olan ve benden zorla aldığınız yirmi okka altını bu fidyenin yerine sayınız.

— Hayır, bu altınlar Allah'ın senden alarak bize verdiği bir ganimettir. Fidyeni ödemek mecburiyetindesin. Aksi takdirde seni serbest bırakmam.

Çaresiz kalan Hazreti Abbas (r.a.) efendimiz fidyeyi ödedi ve kendisini esaretten kurtardı.

Kopan Kolun Yerine Takılması

Süneni Beyhaki' de Hubeyb bin Es'af anlatıyorlar:

“Ben kendi kabilemden bir kişi ile beraber Allah Resûlünün yanlarına gitmiştim. O sırada Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir harbe hazırlanıyorlardı. Bunu görünce zât-ı nebevîlerine:

— Sizinle beraber olmak ve düşmanlarınızla vuruşmak istiyorum, dedim.

— Peki, siz Müslüman oldunuz mu? Diye sordular.

— Hayır, dedim ben de. Ama onlar bizim de düşmanımızdır.

— Öyle de olsa, müşriklere karşı bir başka müşrikin yardımını kabul edemeyiz...

Bunun üzerine arkadaşımın ben şahâdet kelimesini okuyarak Müslüman olduk ve bu harbe katıldık.

Bu harpte tam omzumdan bir kılıç darbesi aldım. Kolum kopmuştu. Küçük bir deri parçası kalmıştı. O kopan kolumu tutuyordu. Kolum sallana sallana, Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) huzuruna vardım. Kolumun durumunu gören Allah'ın Peygamberi (s.a.v.), mübarek tükürüğünü kılıç yarasının üzerine sürerek kolumu yerine koydu. Kolum sanki hiç kopmamış gibi oluverdi. Ben de tekrar silahımı kaparak harbe katıldım. Kolumu kopartan müşriki yakalayarak onu cehenneme yolladım.”¹³

Hazreti Katade'nin (r.a.) Gözü

Hazreti Katade bin Numan (r.a.), ashabı kiramın ileri gelenlerinden idi. Aynı zamanda iyi bir okçu idi. Uhud harbinde onun büyük kahramanlıkları görülmüştü. Ne var ki düşman tarafından atılan bir ok Hazreti Katade'nin gözüne isabet etmiş ve gözünün birini yerinden çıkartıvermişti. Katade, çıkan gözünü avucunun içine alarak Resûlullah (s.a.v.) efendimizin huzuruna geldi ve:

– Seni Hak Peygamber olarak gönderen Allah hakkı için şu gözümü yerine koyunuz ya Resûlullah! Diye niyazda bulundu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de:

– Sana bir göz yeter ya Katade! Dedi.

Hazreti Katade ise:

– Ya Resûlullah, amcamın kızı ile nişanlıyım. Yakında düğünümüz olacaktır. Onun tek gözlü bir kocayı isteyeceğini ummuyorum, diye inledi.

Bunun üzerine Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi efendimiz Katade'nin elindeki gözü mübarek avucuna aldı. Mübarek tükürükleri ile ıslatarak gözü yerine koydu. Koyar koymaz ağrılar durdu ve göz görmeye başladı. Sanki göz yerinden hiç çıkmamış gibiydi. Yani yara izi de kalmamıştı.

Katade'nin bu gözü ötekinden iyi görüyordu.

Ne mutlu Katade'ye... Allah ondan razı olsun.

¹³ Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyin b. Ali Beyhaki, *es-Sünenü'l-kübra*, C. 9, s. 37.

Resûlullah (s.a.v.) Efendimizin Mızrakları

Übey bin Halef Mekke'nin ulularındandı. Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) de azılı bir düşmanıydı. Mekke'de iken onu ne zaman görsen ölümle tehdit ediyordu.

— Benim iyi bir atım vardır. Her gün ona bir ölçek arpa yediriyorum. Bir gün onun üzerinden seni vuracağım, diyordu.

Bu tehdit birkaç kere tekerrür edince Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) sinirlenerek:

— İnşallah o atın üzerindeyken ben seni vuracağım, buyurmuşlardı.

Uhud harbi gününde müşriklerin arasında bu Übey bin Halef de vardı. Harbin çok kızıştığı bir sırada fırsatını bularak o meşhur atı ile sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) bulunduğu yere kadar sokuldu. Ashabı kıram telaşlanarak:

— Emir buyurunuz onu karşılayalım ya Resûlullah, dediler.

— Hayır, onu bana bırakınız! Buyurdular.

Übey yaklaşıncı sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yanında bulunan Haris bin Samit'in elinden mızrağını aldı ve bu mızrakla Übey'i karşıladı. Mızrağı isabetli olarak onun gırtlığına dürtmüştü. Boğazından yaralanan Übey atının üzerinde sallandı ve hemen geriye kaçtı.

Übey'in gırtlığından aldığı yara çok derin değildi; ama kanama bir türlü durmuyordu. Nihayet Mekke'ye dönüyorlardı. Übey yanında bulunanlara:

— Daha önce Mekke'de iken Muhammed bana "İnşallah bu atın üzerinde iken seni ben öldüreceğim" demişti. İşte onun sözü gerçekleşti, diyerek atından düştü ve cehennemi boyladı.

Kuzman Adındaki Süvarinin Akıbeti

Bir keresinde sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzurunda Kuzman adındaki bir süvariden söz açıldı. Herkes onu iyiliğinden ve iyi bir süvari olduğundan bahsediyordu. Onları sonuna kadar dinleyen Allah'ın Peygamberi (s.a.v.):

— O cehennem ehliendir, buyurdular.

Herkes hayret etmişti. Öyle ya bu kadar iyi ve bu kadar kahraman bir insan nasıl cehennem ehli olabilirdi.

Uhud harbinde Kuzman büyük kahramanlıklar gösterdi. Tek başına yedi veya sekiz kâfirin leşini yerlere serdi. Bu durum Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) anlatılınca:

— Yazık ki o cehennem ehлиндendir, buyurdular.

Ashabı kiram yine hayret etmişlerdi. Çünkü bu harpte kimse onun kadar kahramanlık gösterememişti. Nerdeyse şüpheye düşeceklerdi.

Kuzman can siparane vuruşmaya devam ediyordu. Nihayet aldığı yaralar Kuzman'ı durdurdu. Arkadaşları onu evine taşıdılar. Müslümanlardan bir gurup Kuzman'ı evinde ziyaret ettiler ve:

— Tebrik ederiz, imtihanı kazandın. İslam'a büyük hizmetlerde bulundun. Müjdeler olsun sana, dediler.

Kuzman yüzünü buruşturdu.

— Vallahi ben İslam için vuruşmadım, dedi.

Oradakiler hayret ederek:

— Peki, o halde niçin savaşıyordun? Diye sordular.

— Milletimin şerefi için ve kahraman bir insan olduğumu ispat etmek için savaştım, cevabını verdi.

Ashabı kiram sessizce başından ayrıldılar. İslam için savaşmadığını söyleyen bir adamın yanında kalmak münasip olmazdı.

Daha sonra Kuzman aldığı yaraların acısına dayanamayarak eline geçirdiği bir hançerle intihar etti. Onun intiharını görenler koşarak sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) huzuruna geldiler ve:

— Ya Resûlullah, neredeyse şüpheye düşecektik. Mübarek sözleriniz gerçekleşti ve Kuzman kendi kendisini öldürdü, dediler.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) Hazreti Bilal'e dönerek:

— Kalk ya Bilal, ezan oku! "Cennete yalnız mü'min olanlar girerler. Gerçek şu ki Allah Teâlâ hazretleri bu dini günahkâr bir adamın eli ile de kuvvetlendirebilir", buyurdular.¹⁴

Bu hâdisedeki mucize; sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin önceden haber verdiklerinin gerçekleşmiş olmasıdır. Çünkü Kuzman, hem Allah için savaşmadığını söylemiştir, hem de kendi kendisini öldürmüştür.

Allah bizi kötü akıbetlerden korusun!

¹⁴ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 7, s. 212.

Hurma Dalından Bir Kılıç Daha

Uhud harbinde ashabı kiramdan Abdullah bin Cahş'ın da kılıcı kırılmıştı. Onun, müşriklerin arasında silahsız olarak kaldığı ve oldukça sıkıştığını gören sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz elindeki bir hurma dalını hemen ona uzattı. Hurma dalı Abdullah'ın elinde kabzası kendinden çok sağlam bir kılıç oluverdi.

Hazreti Abdullah bin Cahş bu kılıçla çok kahramanlıklar gösterdi. Ömrü oldukça da yanında taşıdı. Girdiği bütün harplere bu kılıçla girdi ve hepsinde kazançlı çıktı.

Bu kılıcın adına hurma dalı manasına olarak El Urcûn diyorlardı.

El Menhur

Gıfar kabilesinden Ebû Rahm adındaki sahabe de Uhud harbine katılanların arasındaydı. Harp esnasında bu zâtın tam gırtlığına bir ok saplandı. O da koşarak Resûlullah (s.a.v.) efendimizin huzuruna geldi ve:

— Anam, babam sana feda olsun ya Resûlullah, dedi. “Şu oku mübarek ellerinizle çıkartınız!”

Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) mübarek elleri ile bu oku saplandığı yerden çıkardı. Açılan yaraya da mübarek tükürüklerinden bir miktar sürdüler. Yara hemen kapandı ve Ebû Rahm tekrar savaşıma devam etti.

Bundan sonra arkadaşları bu Ebû Rahme “El Menhur” adını vermişlerdir. El menhur; boğazlanmış demektir. Bununla beraber o bu adı çok seviyordu. Çünkü sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin mübarek eli ve tükürüğü ile boğazlanmaktan kurtulmuştu.

Uzayan Yay Kirişi

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz Uhud harbi gününde kendi mübarek yayları ile düşmanın üzerine ok atıyorlardı. Nihayet yayının kirişi kopuverdi. Kirişi kopan bu yayı Ukkâşe bin Muhsin'e verdi ve bağlamasını emretti. Ukkâşe uğraştı ve bağlayamadı:

- Ya Resûlullah, bu kiriş parçalanmış yetişmiyor, dedi.
- Sen çekmeye devam et, o yetişecektir, buyurdu.

Ukkâşe diyorlar ki: “Vallahi yayın kirişi bir karıştan daha da kısa idi. Ben çektim o uzadı ve bağladım. Kiriş tekrar kırılıncaya kadar bu yayla düşmanın üzerine ok attım.”

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) uzayacak dediği giriş uzamıştı.

Yumuşayan Taşlar

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Mekke müşriklerinin ordu toplayarak Medine üzerine geleceklerini haber almıştı. Henüz onların kuvvetlerine karşı duracak durumda değillerdi. Bir harp çaresi olarak Medine'nin etrafına hendekler kazdırmıştı. Şehri böyle koruyacaklardı.

Bu hendek kazma işinde çalışan sahabilerden Hazreti Cabir bin Abdullah (r.a.) diyorlar ki:

“Hendeğin birisinden çok sert bir taş çıktı. Taş üstelik çok büyüktü. Kazma kürek tesir etmiyordu. Durumu Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) haber verdik. Bunun üzerine zât-ı nebevîleri bir su kabı getirttiler.

— Bu suyu götürün ve o taşın üzerine dökün, emrini verdiler.

Onu hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ediyorum ki; bu su taşın üzerine döküldüğü zaman toprak gibi yumuşadı ve kolaylıkla sökülüp atıldı.”

Hendekte Bir Kaya Daha

Sünenü'n-Nesai'de Hazreti Selman Farisî (r.a.) efendimiz anlatıyorlar ve diyorlar ki:

“Medine'nin çevresindeki hendeği kazıyorken oldukça sert ve büyük bir kaya çıktı. Benden başka kim uğraştı ise onu parçalamaya muvaffak olamadılar. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) de benim yakınımında bir yerde çalışıyordu. Durumu görünce balyozu elimden aldı. O kocaman kayayı üç vuruşta parçaladı.

Balyozu taşa her vuruşunda şimşek alevi gibi bir alev çıkmıştı. Ben:

— Anam, babam sana feda olsun ya Resûlullah, bu alevler ne idi? Diye sordum.

O da:

— Sen o alevleri gördün mü ya Selman? Dediler.

— Evet ya Resûlullah gördüm.

— Balyozu birinci vuruşumda Yemen'in anahtarları verildi. İkinci vuruşunda Şam ve İran'ın anahtarları verildi. Üçüncüsünde ise Batı'nın ve Mısır'ın anahtarları verildi. Buralar pek yakında Müslüman toprakları olacaklar ve sen buraları göreceksin ya Selman, buyurdular.”

Hazreti Selman Farisî (r.a.) efendimiz devamla buyuruyorlar ki:

“Yemen sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin hayatında iken İslam bayrağının altına girmiş bulunuyordu. Çünkü kendileri “Balyozu ilk vuruşumda bana Yemen’in anahtarları verildi” buyurmuşlardı. Diğer yerler de Hazreti Ömer (r.a.) efendimizin zamanında Müslümanların eline geçti. Böylece onun haber verdiği bütün mucizeler gerçekleşti ve ben buraları gördüm. Halbuki o günü bu sözleri duyan münafıklar alay etmişler ve

— Siz burada şehrinizi müdafaa için hendek kazmaya uğraşıyorken Muhammed size Yemen’in ve İran’ın anahtarlarını sunuyor. Ne mutlu size, demişlerdi.

Ama Allahü Teâlâ hazretleri, peygamberinin müjdesini gerçekleştirdi ve münafıkların yalanlarını ortaya döktü.”¹⁵

Bereketlenen Hurmalar

Bışr ibni Saad’ın kızı Fatıma anlatıyorlar:

“Babam ile dayım Abdullah bin Revaha hendekte çalışıyorlardı. O günlerde ise bizim oldukça geçim sıkıntımız vardı. Annem onlara öğle yemeği olsun diye bir miktar hurma tedarik ederek benimle yolladı. Hendekte varınca Allah’ın Resûlüne (s.a.v.) rastladım. Bana:

— Yanıma gel küçük kız, eteğinde ne var? Diye sordu.

Bende:

— Babamla dayımın öğle yemeği olarak bir miktar hurma var ya Resûlullah, dedim.

— Onları bana ver, dediler.

Ben de hemen verdim. Hurmalar o kadar azdı ki iki kişinin azığı oldukları halde Allah’ın Peygamberinin (s.a.v.) iki avucunu zor dolduruyordu. Etrafindakilere:

— Yere bir sergi seriniz! Emrini verdiler.

Ashabı kiram derhal bu emri yerine getirdiler. Allah’ın Peygamberi (s.a.v.), hurmaları serginin üzerinde dağıttı. Sonra da orada çalışanların tamamını hurma yemeleri için davet buyurdu. Hendekte çalışanların hepsi o hurmalardan yediler ve doydular. Ben hayret ve şaşkınlık içinde manzarayı seyrediyordum. Allah’a yemin ederim ki onlar hurmalardan ye-

¹⁵ Ebû Abdurrahman Ahmed b. Ali b. Şuayb Nesai, *Sünenü’n-Nesai*, C. 6, s. 43.

dikçe hurmalar çoğalıyor ve yere serilen bezin kenarlarından yerlere dökülüyordu.

İnsanlar doyduktan sonra arta kalan hurmaları topladım. Büyücek bir torba olmuşlardı. Ben de bunları eve geri anneme götürdüm.”

Onun mübarek elleri dokunur da hiç bereketlenmez olur mu?

Hazreti Cabir Bin Abdillan'ın (r.a.) Ziyafeti

Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi' de Hazreti Cabir bin Abdillan (r.a.) efendimiz kendileri anlatıyorlar ve diyorlar ki:

“Medine'nin etrafına hendek kazdığımız günlerdeydi. Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimizin açlıktan ve yorgunluktan takatsiz düştüğünü gördüm. Eşime:

— Evde yiyecek hiçbir şey yok mu? Dedim.

Çünkü ben Allah'ın Resûlünü açlıktan ve yorgunluktan bitkin bir durumda gördüm.

Karım da küçük bir torbadan bir sa' arpa çıkardı. Bu arpayı el değirmeninde çekerek öğüttü. Kapımızın önünde zayıfca bir oğlağımız vardı. Ben de tuttum bu oğlağı kestim. Allah'ın Peygamberini (s.a.v.) evime davet etmeye karar verdim. Onu çağırmaya gidiyorken karım bana:

— Evde olanları görüyorsun, beni Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) yanında rezil etme, diye tembihte bulundu.

Yani; “Görüyorsun, yemeğimiz çok az, kalabalık misafir getirmeye kalkışma...” demek istiyordu ve haklıydı da.

Gittim, Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) sokularak ona usulcacık:

— Ya Resûlullah, bir sa' kadar arpamız vardı. Zayıfca da bir oğlağımız. Karım arpayı öğüttü ve onu ekmek yaptı. Ben de oğlağı keserek pişirdim. Birkaç arkadaşınızla beraber hanemize teşrif buyurunda bunları yiyelim, dedim.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yüksek sesle:

— Ey hendekte çalışan Müslümanlar, Cabir sizin için ziyafet hazırlamış. Haydi, hepiniz buyurunuz. Kimse kalmasın burada, demez mi?

Şaşırdım kaldım. Şaşkınlığımı anlamış olmalı ki bana dönerek:

— Hanımınıza söyleyiniz, ben gelinceye kadar hamurunu pişirmesin, et kazanını da ocaktan indirmeyiniz, emrini verdiler.

Ben de onlardan önce koşarak geldim ve söylenenleri yaptım. Zât-ı nebevîleri ise orada çalışan kalabalığı toplayarak teşrif buyurdular.

Kalabalığı görünce eşim telaşla bana:

— Ne yaptın, ne yaptın? Deyip duruyordu.

Ben de:

— Söylediğini yaptım; ama Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz böyle münasip gördüler. Ben de itiraz edemedim, dedim.

Biz eşimle böyle konuşuyorken Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) arkadaşları ile teşrif buyurdular. Onları oturtuktan sonra bana:

— Hamur ve yemek kazanı nerede? Diye sordular.

Ben de bunları onun huzuruna getirdim. Hamurun içine tükürdüler ve bereketle dua ettiler. Oğlağın kaynadığı kazanın içine de tükürdüler ona da bereketle dua ettiler. Sonra hanımına seslenerek:

— Yanına yardımcı olarak ekmeğe bir kadın çağır, kazanı da sakın ocaktan indirme, buyurdular.

Allah'a yemin ediyorum ki, o günü evimize teşrif eden ashâbı kiramın sayısı bin kadar belki daha da fazla idi. Hazırladığımız yemekten hepsi de doydular. Yine de ekmeğimiz ve kazandaki etimiz olduğu gibi duruyordu. Hiçbir şey eksilmemişti.”¹⁶

Duası ile Şehit Olanlar

Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi' de Seleme bin Ekvâ hazretleri anlatıyorlar ve diyorlar ki:

“Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizle Hayber seferine çıkmıştık. Yolculuğu gece yapıyorduk. İçimizden birisi kardeşim Âmir'e:

— Bir şeyler okusana, dedi.

Âmir, şair idi ve çok güzel şiir okurdu. Bunun üzerine Âmir de şunları okumaya başladı:

“Allah'ım, sen olmasaydın, biz doğru yolu bulamazdık...”

¹⁶ Ebû Zekeriyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi*, C. 13, s. 215.

Ne sadaka verirdik. Ne de namaz kılardık.

Bizim izimizden giderek kendini senin yolunda feda edeni affediver.

Düşmanla karşılaşsaksak bizim ayağımızı kuvvetlendir.

Üzerimize sekinet ve korkusuzluk indir.

O zaman biz; bizden imdad isteyenin yardımına koşarız.

Gürültü ile üzerimize gelenlere de..."

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz onun şiir okuyuşunu duydu ve:

- Kim bu güzel şiiri okuyan? Diye sordu.
- Âmir ibni Ekvâ'dır ya Resûlullah, dediler.
- Allah ona rahmetini göndersin, diye dua buyurdular.

Ashabı kiramdan bir zât

— Ya Resûlullah, dedi. "Rahmet ona gerekli oldu. Keşke bu güzel duadan bizi de faydalandırsaydınız."

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) rahmetle dua ettiği kişinin mutlaka şehit olacağını ve Allah'ın yanında yüksek bir makam kazanacağını onlar biliyorlardı.

Derken, Hayber'e geldik. Kaleyi kuşattık. Şiddetli bir muharebe oldu. Allah bizlere zaferi ihsan eyledi ve Hayber'i fethetti.

Geceleyin Müslüman ordusunda birçok ateşler yakıldı. Allah'ın Resûlü (s.a.v.):

- Bu ateşler nedir? Diye sordular.
- Et pişiriyoruz, Ya Resûlullah, dediler.
- Ne eti pişiriyorsunuz?
- Hayber'den ele geçirdiğimiz ehli eşeklerin etini.

Bunu duyan Allah'ın Peygamberi (s.a.v.):

— Hemen devirin kazanlarınızı. Sonra da bu etin dokunduğu kaplarınızı ve kazanlarınızı güzelce yıkayın. Çünkü ehli eşek eti haramdır, emrini verdiler.

Âmir bin Ekvâ bu muharebe de bir Yahudi ile vuruşuyordu. Nasıl olursa kendi kılıcı geriye tepti ve kendisini öldürdü. Âmir hakkında rahmet duası gerçekleşmiş ve şehit olmuştu. Ama ne de olsa ben kardeşimin

şehadetinden üzgündüm. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bana rastladı ve üzgün halimi gördü. Bana:

— Neyin var Seleme, neden üzgünsün? Diye sordular.

Ben de:

— Anam, babam sana feda olsun yâ Resûlullah, dedim. “Kardeşim Âmir şehit oldu. Ama insanlar onun amelinin boşa gittiğini ve hiçbir kazancının olmadığını söylüyorlar. Ben de buna çok üzülüyorum.”

— Kim söylüyor bunları?

— Ensar’dan Üseyd bin Hudeyr ve diğerleri söylüyorlar.

— Bunu kim söylüyorsa yalan söylüyor. Çünkü Âmir’in iki kat mükâfatı vardır. O Arapların arasında eşi az bulunan bir mücahit ve şehittir, buyurdular.

Bunu duyunca benim üzüntüm sevince döndü.”¹⁷

Duası ile Uzayan Ömür

Ashabı kiramdan Kaab bin Ömer vardı. Medinelilerin ileri gelenlerinden sayılırdı. Bu zâta arkadaşları Ebûl Yüsr diyorlardı. Kolaylık babası demek olur.

El-Bidâye ve’n-nihaye’ de anlatıldığına göre onun bu ismi almasına Hayber’deki bir hâdise sebep olmuştu:

Müslümanlar Hayber’i kuşatmışlardı. Vakit akşamdı. Hayberli bir çoban, acele acele koyunlarını kaleye sokmaya çalışıyordu. Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz bu Yahudi’yi ve koyunları görünce:

— Bu koyunlardan bize yedirebilecek bir yiğit yok mu içinizde? Diye sordular.

Kaab hemen ileriye atılarak:

— Ben varım ya Resûlullah? Dedi.

— O halde durma, koş! Emrini verdiler.

Kaab hemen yerinden fırladı. Erkek bir deve kuşundan daha hızlı koşuyordu. Koyunlara yetişti. Çobanın telaşlanmasına rağmen hemen iki koyunu birden kucakladı. Ordugâhına doğru koşmaya başladı. O kadar hızlı koşuyordu ki, görenler onun kucağında bir şey yok zannederlerdi.

¹⁷ Ebû Zekeriyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bi-şerhi’n-Nevevi*, C. 1, s. 165.

İki koyunu getirdi. Ve Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) önüne koydu. Bunu gören sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini göklere kaldırarak:

— Allah'ım, Ebûl Yüsr'ün ömrünü uzun eyle! Diye dua buyurdu.

Sonra koyunlar kesildi, kızartıldı ve yenildi.

(Unutmamak gerektir ki, Harp esnasında düşmandan elde edilen her şey ganimettir ve helaldir.)

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin duaları bereketi ile Ebûl Yüsr Kaab bin Ömer oldukça uzun yaşadı. Ashabı kiramın en son vefat edenlerindendi.

Onun yanında sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizden ne zaman bir hadisi şerif nakledilse kendini tutamayarak ağladı. Sonra da yukarıda naklettiğimiz Hayber macerasını anlatırlardı. Etrafındakilere:

— Benden faydalanmaya bakınız! Çünkü onun duası ile ashabı kiramın en son vefat edeni ben olacağım, diyorlardı.¹⁸

Allah ondan razı olsun.

Zehirlenmiş Koyun Eti

Bu hâdise, *el-Mevahib-i ledünniyye* ve diğer hadis ve siyer kitaplarında ittifakla rivayet edilmiştir:

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hayber'i feth etmişlerdi. Hayber'in yeni idaresini İslam'a göre düzenlemek, Yahudi esirleri hakkında gerekli hükmü vermek ve elde edilen ganimetleri mücahitler arasında taksim etmek gerekiyordu. Bu maksatla Hayber'de birkaç gün daha kalmak mecburiyeti hâsıl olmuştu.

Yahudilerin ileri gelenlerinden Selam bin Mişkem'in karısı Zaynep, ikram olsun diye bütün bir kuzuyu kızartarak sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize yolladı. O sırada huzuru saadette başka sahabiler de vardı. Onları da sofraya davet buyurdular. Resûlullah (s.a.v.) efendimiz kızarmış koyunun kolundan bir lokma alarak ağzına götürdü. Biraz çiğneyince hemen geri tükürdü. Sofranın başındakilere:

— Elinizi çekiniz, kuzu zehirlidir, buyurdular.

¹⁸ Ebû'l-Fida İmâdüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C. 4, s. 195.

Derhal kuzuyu kızartarak hediye eden Zeyneb'i huzurlarına çağır-dılar. Kadın gelince ona:

— Bu kuzuyu ne maksatla zehirledin? Diye sordular.

Kadın da:

— Kuzunun zehirli olduğunu size kim söyledi? Dedi.

Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz kuzunun kolunu göstererek:

— İşte bu söyledi, dedi.

Gerçek ortaya çıkınca kadın suçunu itiraf etti:

— Kavmimden korkulmaz bir hale geldin. Önüne durulmaz bir kuvvet kazandın. Ben de kendi kendime dedim ki! "Eğer bu adam kralsa, ondan kurtulmuş oluruz. Şayet kendi söylediği gibi Allah'ın Peygamberi ise kuzunun zehirli olduğunu bilir ve yemez" ve bu koyunu zehirledim. Sizin en çok kol tarafını sevdiğinizi söylediler. Ben de zehrin çoğunu o tarafa attım.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz kendi hakkından dolayı kadını affetti. Gerçi etin suyundan boğazına bir miktar gitmişti. Hemen kan aldırarak kendi kendilerine tedavi ettiler. Fakat ashâbı kiramdan Bîşr ibni Berâ zehirli kuzudan bir lokmayı yutmuştu. Bu zât şehit oldu.

Bîşr şehit olunca sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz kısas hükmünü icra etti ve kadını öldürttü.

Muhaddisini kiramdan İmam Zühri (r.a.) diyorlar ki:

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Bîşr ibni Berâ'nın diyetini devlet hazinesinden mirasçılara ödedi. Kuzuyu zehirleyen Zeyneb'i ise affetti. Çünkü Zeynep Müslüman olmuştu.¹⁹

Bize göre Allah'ın peygamberinin şanına yakışanı da budur. Tabi gerçeği Allah bilir.

Buradaki mucize:

Koyunun kolunun veya kemiğinin konuşmuş olması ve zehirli olduğunu Allah'ın Resûlüne (s.a.v.) haber vermiş olmasıdır.

Çoban Esved'in Hurileri

Esved, Hayber Yahudilerinden birinin çobanı idi.

¹⁹ İmam-ı Kastalani, *el-Mevahib-i ledünniyye*, C. 1, s. 150.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hayber'i kuşattığı zaman merak etti ve yanına geldi. Çünkü onun hakkında Hayber Yahudilerinin ağzından birçok sözler duymuştu. Huzura girdikleri zaman:

— Bana İslam'ı anlatır mısınız? Nasıl şeydir İslam? Diye ricada bulundu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de İslam'ı ona, onun anlayacağı bir şekilde izah etti. Bunun üzerine Esved:

— Söylediklerinizi aklım kabul etti. Ben de Müslüman olmak istiyorum. Bunun için ne yapmam lâzımdır? Diye sordu.

Ona kelime-i şahâdet getirmesini söylediler. O de kelime-i şahâdeti okuyarak Müslüman oldu. Sonra da:

— Ya Resûlullah ben artık Hayber'e dönmek istemiyorum. Bu koyunları ne yapsam acaba? Diye sordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de:

— Koyunları kaleye doğru sür, onlar giderler, buyurdu.

Esved koyunları Hayber kalesine doğru sürdü. Koyunlar, sanki arkalarından kovalayan birisi varmış gibi koşarak kale kapısından içeriye girdiler.

Bu Esved, aynı günü harbe katıldı. Ne var ki, Yahudiler mancınık denilen aletlerle Müslümanların üzerine büyük taşlar atıyorlardı. Bu taşlardan birisi Esved'e isabet etti ve şehit oldu. Müslüman olur olmaz harbe katılmıştı. Bir kere bile namaz kılmak nasip olmamıştı kendisine. Böyle olduğu halde öyle herkesin elde edemeyeceği büyük bir makama, şehitlik makamına ulaşmıştı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Esved'in cenaze namazını kıldırıldılar. Sonra da ansızın cenazeye arkalarını döndüler. Ashabı kiram bu manzaraya hayret etmişlerdi.

— Ya Resûlullah, neden arkanızı döndünüz. Esved'in cenazesine? Diye sordular.

— Şu anda Esved'in cennetteki hurilerden iki hanımı yanında bulunuyorlar. Ben de onlara bakmak istemediğim için arkamı döndüm, buyurdular.

Ne mutlu ona ve onun gibi olanlara!

Allah onlardan razı olsun.

Hazreti Ali (r.a.) Efendimizin Ağrıyan Gözleri

Hayber kuşatması alışılmışın dışında uzun sürmüştü. Kaleyi düşürmek mümkün olmuyordu. Yahudiler direniyorlardı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz sancağı şerifi Hazreti Ebû Bekir Sıddık (r.a.) efendimize verdi. Ona:

— Göreyim seni, kaleyi açmadan gelme, emrini verdi.

Hazreti Ebû Bekir Sıddık (r.a.), akşama kadar çok şiddetli bir şekilde muharebe etti. Yahudilere hiç göz açtırmayan hücumlarda bulundu. Fakat kaleye girmeye muvaffak olamadan geriye döndü.

Ertesi günü sancağı şerifi Hazreti Ömerü'l Faruk (r.a.) efendimize teslim etti. Ona da:

— Göreyim seni, gayret et ve kaleye girmeden geri dönme, emrini verdi.

Hazreti Faruk'u azam (r.a.) efendimiz akşama kadar çok şiddetli muharebelerde bulundu. Fakat kaleye girmeye muvaffak olamadı. Üzgün, bitkin ve vazifesini yapamamış bir insanın kırıklığı ve ezikliği içinde geriye döndü.

Üçüncü günü sancak Hazreti Osman Zinnureyn (r.a.) efendimize teslim edildi. Ona da aynı emir verilmişti:

— Allah yolunda gayret et ve kaleyi almadan geriye dönme! Denilmişti.

Hazreti Osman (r.a.) efendimiz sancağı aldı ve ordunun başına geçti. Akşama kadar çok şiddetli savaşlar oldu. Fakat kaleye girmek ve hatta kaleye yaklaşmak bile mümkün olmadı. Hazreti Osman (r.a.), verilen vazifeyi başaramayarak akşam karargâha geri dönmüştü.

Kuşatmanın uzamasından Müslümanlar yavaş yavaş sıkılmaya başlamışlardı. Bazılarının gönlüne ümitsizlik düşüyordu. Allah Resûlünün, ne söyleyeceğini ve nasıl bir emir vereceğini merak ve sabırsızlıkla bekliyorlardı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, Hazreti Osman'dan sancağı alırken:

— Yarın sancağı öyle bir kişiye vereceğim ki, Allah ve O'nun Peygamberi onu severler. O da Allah'ı ve Peygamberini sever. Fetih onun elinde mutlaka gerçekleşecektir, buyurdular.

Bütün ashab, heyecanla bu kişinin kim olacağını merak ediyordu. Bazıları, bunun kendileri olmasını temenni ediyorlardı.

Sabah olunca sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz etrafındakilere:

— Bana Ali bin Ebû Tâlib'i çağırınız! Emrini verdiler.

Emir yerine getirildi ve Hazreti Ali (r.a.) hemen huzuru saadete çıktılar. Ne var ki, o günlerde Hazreti Ali (r.a.) efendimizin mübarek gözleri ağrıyordu. Öyle ki on adım ilerisini göremeyecek durumda idi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini onun gözlerinin üzerine koyarak dua buyurdular ve:

— Allah'ım, bu gözlerden yanıklığı ve donukluğu kaldır. Onlara şifa ihsan et, şeklinde niyazda bulundular.

Müslim-i şerifin rivayetinde: Mübarek tükürüklerini onun gözlerine sürerek dua ettiler.

Hazreti Ali (r.a.) efendimizin mübarek gözleri hemen o anda şifa buldu. Ağrıları dindi. Eskisinden daha iyi görmeye başladı.

Sonra sancağı şerifi ona teslim ettiler ve:

— Haydi, yürü, Allah'ın Resûlü ve Cibrîl seninledir. Kaleyi almadan geriye dönmeyeceksin, emrini verdiler.

Sancağı alan Hazreti Ali (r.a.) efendimiz ikindiye kadar çok şiddetli bir şekilde savaştı. İkindi üzeri Yahudilerin mukavemeti kırıldı ve Müslüman ordusu kaleye girdiler.

Fetih, Allah'ın aslanının elinde müyesser olmuştu.

Hazreti Selmanı Farisî (r.a.) Efendimizin Hürriyeti

Hazreti Selmanı Farisî aslında İranlı idi. Gençliğinde bir rüya görmüştü. Onun rüyasını tabir edenler:

— Ahir zaman Peygamberi gelecek sen de ona hizmet edeceksin, demişlerdi.

O, ahir zaman peygamberini aramak için yollara düştü. Suriye'ye geldiği zaman oradaki Hristiyan din âlimleri ile görüştü. Onlar; "Bu zâtın Medine'de gelmesi gerekmektedir..." dediler. O da Medine neresi, bilmiyordu. Bulmak için yollara düşünce yolda hıyanete uğradı. Bazı soysuz kişiler bu garip adamı yakaladılar ve köle diyerek bir Yahudi'ye sattılar. Selman buna çok üzüldü. Ama kendisini satın alan Yahudi'nin Medineli olduğunu öğrenince bu defa çok sevindi. Ahir zaman peygamberinin yurduna kendiliğinden ulaşmış oluyordu.

Burada Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ile tanıştı ve hemen Müslüman oldu. Oldu; ama boynunda kölelik zinciri vardı. Bunu nasıl parçalayacaktı? Durumu Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) açtı. O da:

— Mükâtebe iste! Emrini verdi.

Mükâtebe; bir kölenin para karşılığında kendi hürriyetini satın alması demekti. Hazreti Selman bunu efendisine teklif edince Yahudi oldukça ağır bir şart koştu. Öyle ağır bir şart idi ki bu; ömür boyu altından kalkılamazdı. Yahudi'nin istekleri şu idi:

— Sana göstereceğim araziye üç yüz hurma dikeceksin. Fidanlarını da kendin temin edeceksin. Bunlar meyve vermeye başlayacaklar. Sonra bana kırk okka gümüş vereceksin. Bu şartları yerine getirdiğin takdirde hürsün...

Selman bir köle idi. Bu kadar fidanı ve gümüşü nereden bulacaktı? Üstelik bugün dikilen bir hurma ancak sekiz on sene sonra meyve verebilirdi.

Demek oluyor ki, Selman'ın köleliği daha on sene devam edecekti. Hem dikilen her fidan aynı anda meyve vermezdi ki... Bunun içinde tutmayanlar ve kuruyanlar olurdu. Buna göre onun köleliği uzadıkça uzayacaktı.

Ümitsizce Resûlullah (s.a.v.) efendimizin yanına geldi. Yahudi'nin teklifini anlattı. Fakat Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

— Hurmaları dikeceğin yeri hazırla, sonra benim yanıma gel, emrini verdiler.

Hazreti Selman (r.a.) efendimiz, Yahudi'nin gösterdiği araziye üç yüz çukur açtı. Sonra yine Allah Resûlünün huzuruna gelerek durumu haber verdi. Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz ashabı kiramına dönerek:

— Kardeşiniz Selman'a yardım ediniz. Ona lazım olan hurma fidanlarını temin ediniz, buyurdular.

Ashabı kiram, kendi aralarında seferber olarak hurma fidanlarını toplamaya başladılar. Birkaç saat içinde üç yüz hurma fidanı bir araya gelmiş bulunuyordu.

Fidanları da alarak hurmaların dikilmesi gereken tarlaya gittiler. Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz kendi mübarek elleri ile bu üç yüz hurma fidanını teker teker diktiler.

Hurmaların hepsi de tuttu ve aynı sene meyve vermeye başladılar.

Hurmalar meyve verince geriye kırk okka gümüşün temini kalıyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Selman'a yumurta büyüklüğünde bir altın verdi. Ona:

— Bununla sana lazım olan kırk okka gümüşü al ve efendine ver, dedi.

Selman.

— Ama Ya Resûlullah, bu altın kırk okka gümüş getirmez ki, dedi.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz altını Selman'ın elinden aldı ve mübarek dili ile yaladı. Sonra tekrar eline vererek ona:

— Şimdi götür ve sat, emrini verdi.

Hazreti Selmanı Farisî (r.a.) efendimiz bir tavuk yumurtası büyüklüğündeki bu altını götürdü ve sattı. Elde ettiği para ile kırk okka gümüşü satın aldı. Efendisine götürüp verdi ve hürriyetine kavuştu.

Yahudi Âlimlerinin Soruları

İmam Suyuti merhum, *ed-Dürri'l-mensur* adlı tefsirinde bizlere şu mucizeleri haber vermektedir:

“Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Medine'ye teşrif buyurdıkları zaman Yahudi âlimlerinden bir topluluk onun ziyaretine geldiler. Zât-ı nebevîlerine dediler ki:

— Ya Ebel Kasım, sana bir takım sualler soracağız. Bunlara ancak peygamber olan bir zât cevap verebilir. Eğer gerçekten peygamber iseniz bize bunları anlatınız...

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de onlara:

— Ne istiyorsanız sorunuz bana, dedi. “Yalnız Allah'ın adına bana söz veriniz; Hazreti Yakup'un (a.s.), oğullarından aldığı ahdi ve misakı ben de sizden almak istiyorum. Sizin sorup öğrenmek istediklerinizi, size doğru olarak haber verdiğim takdirde bana inanacak ve bana tabi olacak mısınız?”

Onlar da:

— Senin dediğin gibi olsun, dedikten sonra suallerini şu tarzda sordular:

— Sana dört mesele soracağız?

1) Haber ver bize; Tevrat nazil olmadan önce İsrail'in kendi nefesine haram kıldığı yemek ne idi?

2) Erkeğin suyu nasıldır, kadının suyu nasıldır? Çocuklar neden erkek veya kız olurlar? Sebebi nedir?

3) Bu ümmi peygamberin uykusu nasıldır?

4) Meleklerden onun dostu ve yardımcısı kimdir?

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz onlara:

– Suallerinize sizin istediğiniz şekilde cevap verirsem bana uyacak mısınız? Diyerek onlardan tekrar ahit ve yemin aldı.

Onlar da gerekli şekilde yemin ettiler ve söz verdiler. Onların söz veremeleri üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz şöyle konuştular:

– Tevrat'ı nazil eden zât-ı ilâhiyyenin üzerine size yemin veriyorum, siz bilmiyor musunuz ki, İsrail bir gün hastalanmıştı. Hastalığı uzayınca: “Eğer Allahü Teâlâ hazretleri bana şifa ve afiyet ihsan buyurursa, ben de kendi nefsim en sevdiğim yiyecek ve içeceği haram kılacağım” diyerek dua etmiş ve adakta bulunmuştu. Onun en sevdiği yiyecek, deve eti, en sevdiği içecek de deve sütü idi. Allahü Teâlâ hazretleri ona şifa ve afiyet ihsan edince o da nefesine deve eti ile deve sütünü haram kılmıştı.

Bunu duyan âlimler:

– Evet, Allah için doğru söyledin. Bu cevap yerindedir, dediler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) de:

– Allah'ım, şahid ol! Diye dua buyurdu ve sözlerine şöyle devam etti:

– Kendisinden başka ilah olmayan Allah adına yemin veriyorum size ve soruyorum; bilmiyor musunuz ki, erkeğin suyu -menisi- koyu ve beyazdır. Kadının suyu ise sarı ve incedir. Münasebet esnasında hangisinin suyu ötekine galip olursa Allah'ın izni ile çocuk onun olur ve ona benzer. Eğer erkeğin suyu kadının suyundan fazla olursa çocuk erkek olur. Yok, kadının suyu erkeğin suyundan fazla olursa çocuk kız olur. Yine de bütün bunlar Allah'ın izni ve takdiri ile.

Yahudi âlimleri:

– Evet, Allah için doğrudur, bu cevap da yerindedir, dediler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de mübarek ellerini semaya kaldırarak:

– Allah'ım sen de şahit ol! Diye yalvardı.

Sonra sözlerine şöyle devam buyurdu.

– Tevrat'ı Hazreti Musa'ya (a.s.) indiren Allah'ın adına size yemin veriyorum ve söylüyorum; siz bilmiyor musunuz ki, bu ümmi peygamberin yalnız gözleri uyur. Ama kalbi uyumaz ve daima uyanık kalır.

Yahudi âlimleri:

– Allah için, evet bu da yerindedir, dediler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yine mübarek ellerini kaldırarak:

– Allah'ım sen de şahit ol! Diye dua etti.

Yahudi âlimleri:

– Şimdi bir tek cevabınız kaldı. Söyleyiniz meleklerden sizin arkadaşınız ve dostunuz kimdir? Biz ona göre sana tabi olacağız veya ayrılacağız...

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de:

– Meleklerden benim dostum ve arkadaşım Hazreti Cebrail'dir (a.s.). Bu melek aynı zamanda bütün peygamberlerin dostudur, buyurdular.

Bunun üzerine Yahudi âlimleri:

– O halde senden ayrılıyor. Eğer meleklerden bir başkasını dost ve arkadaş edinmiş olsaydın sana uyabilirdik, dediler.

– Peki, Cebrail'i (a.s.) tasdik etmekten sizi alıkoyan nedir?

– O melek bizim düşmanımızdır, dediler ve oradan çekip gittiler.

Sordukları bütün suallere doğru cevap aldıkları halde inatlarından iman etmemişlerdi.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ hazretleri şu ayeti kerimeleri inzal buyurdu:

De ki -ey peygamber:- "Kim Cibril'e düşman ise bilsin ki gerçekten o Kur'an-ı Kerim'i Allah'ın izni ile senin kalbine indirdi. Kur'an-ı Kerim onların ellerinde bulunan Tevrat'ı tasdik ediyor. Mü'minler içinde bir hidayet kaynağı ve bir müjdedir." Ve kim Allahü Teâlâ hazretlerine, meleklerine, Cebrail'e ve Mikâil'e düşman ise, bilsin ki, Allahü Teâlâ hazretleri de muhakkak surette kâfirlerin düşmanıdır. Yemin olsun ey peygamber, biz sana apaçık ayetler indirdik. Onları yalnız fa-

sık olanlar inkâr ederler. Onlar -yani Yahudiler ve onların âlimleri- her ne zaman bir ahit ve misakta bulunurlarsa, içlerinden bir fırka onu bozup duracak mı? Hayır, onların pek çoğu -ellerindeki Tevrat’a bile iman etmiyorlar. Onlara, kendi ellerinde bulunan kitabı, Tevrat’ı tasdik eden bir peygamber geldiği zaman, kendilerine kitap verilenlerden bir topluluk, Allah’ın kitabını arkalarına atmışlardır. Sanki onlar gerçeği bilmiyorlar.^{20 21}

Buradaki mucize:

Sevgili peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin Yahudi âlimlerinin sormak istediklerini ve niyetlerini bilmiş olmasıdır. Onların inanmayacaklarını bildiği içindir ki birkaç defa tekrar buyurarak onlara en ağır yeminleri vermiştir. Fakat yine de inatlaşan ve gururlarını yenemeyen Yahudi âlimleri iman etmemişler ve sapıklıkta gömülü olarak kalmışlardır.

Sevgili peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin Yahudi âlimleri ile karşılaşması birkaç kere vuku bulmuştur. Biz örnek olarak yalnız bunu nakletmekle iktifa ettik.

Ebû Âmir’in Akıbeti

Bu mucizeyi de İbni Kesir merhumun tefsirinden naklediyoruz.

“Medine-i Münevvere’de Ebû Âmir adında bir adam vardı. Bu zât kendisinin Hanif olduğunu söylüyordu. O günlerde putperestliği reddeden ve Hazreti İbrahim (a.s.) efendimizin dininden olanlara “Hanif” deniyordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Medine-i Münevvere’ye teşrif buyurdıkları zaman Ebû Âmir onun ziyaretine geldiler. Zât-ı nebevîlerine:

— Getirdiğiniz dinin mahiyeti nedir? Diye sordular.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de:

— Ben ceddin Hazreti İbrahim’in (a.s.) dini olan Haniflik ile gelmiş bulunuyorum. Bildiğiniz gibi Hanif; Hakk’a ve en doğruya yönelmek demektir. Benim dinim de budur, buyurdular.

²⁰ Bakara, 97-101.

²¹ Ebû'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebi Bekr Suyuti, *ed-Dürrü'l-mensur fi't-tefsiri'l-me'sur*, C. 1, s. 89.

Ebû Âmir:

— O halde beraberiz. Çünkü ben de Hanif'im, dedi.

Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimiz ise:

— Hayır, dedi. "Sen Hanif değilsin. Ancak bana uyduğun takdirde Hanif olabilirsin."

Ebû Âmir sertleşerek:

— Ya Muhammed, dedi. "Görüyorum ki sen bu dine Hanif'ten olmayan işleri sokmuşsun..."

— Ben böyle bir iş yapmadım. Fakat ben Allah'ın dini ile tertemiz beyaz ve lekesiz olarak geldim. Bu gerçeği sen anlamazsan başka kim anlar?

Bu sözleri duyan Ebû Âmir şımarıklık ederek:

— Allah, yalancıyı, kovulmuş, garip ve yalnız olarak öldürsün, şeklinde konuştu.

Ebû Âmir bu sözleri ile Allah'ın Peygamberini (s.a.v.) -hâşâ- yalancılık ile suçlamak istiyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de:

— Evet, kim bilerek yalan söylüyorsa Allahü Teâlâ hazretleri onun akıbetini sizin söylediğiniz gibi yapsın, buyurdular.

Ebû Âmir gerçeği bildiği halde ona iman etmedi. Kendi aklına göre hareket etti ve huzurdan çıkıp gitti.

Ebû Âmir'in akıbeti, kendi söylediği gibi oldu. Çünkü o, Medine-i Münevver'e de artık barınamayacağını anlayınca, Mekke'ye, müşriklerin yanına kaçtı.

Mekke-i Mükerreme, Müslümanların eline geçince de bu defa Tâif'e sığındı.

Gün gelmiş, Tâif'te dahi İslam bayrağı dalgalanmaya başlamıştı. Tabi Ebû Âmir artık buralarda duramazdı. Suriye'ye kaçtı ve Şam'da yaşamaya başladı.

Şam'da kendi bedduası kendisi için gerçekleşti. Kovulmuş, garip ve yalnız olarak ölüp gitti.

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) duası böylece yerini bulmuş oluyordu."²²

²² Ebû'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *Tefsirü'l-Kur'ani'l-Azim*, C. 2, s. 388.

Resûlullah (s.a.v.) Efendimizin Heybeti

Kurayze kalesinin muhasarası sırasında sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz sancağı Hazreti Ali (r.a.) efendimize vermişti.

Kurayze Yahudilerinin büyüğü sayılan Huyey ibni Ahtab ve arkadaşları, Hazreti Ali (r.a.) efendimizle harp edecekleri yerde Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) ve Müslümanlara sövüp saymaya başladılar. Peygamberin mübarek hanımlarını da dillerine alarak en ağır küfürleri yağdırıyorlardı.

Bir ara, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz kaleye doğru yürümeye başladılar. Hazreti Ali (r.a.) derhal önünü kesti ve:

- Kaleye yaklaşmanız münasip olmaz ya Resûlullah, dedi.
- Niçin?
- Çok fena şekilde sövüyorlar Yahudiler...
- Onlar beni görünce dillerini tutarlar, buyurdu ve kaleye doğru yürümeye başladı.

Kaleye yaklaşınca Yahudilere:

- Ey maymunların kardeşleri, Allah sizi daha önceden de rezil etmedi mi? Üzerinize belâlarını yağdırmadı mı? Hâlâ ne diye edepsizliğinize ve inadinıza devam ediyorsunuz? Diye seslendi.

Yahudiler ise ona:

- Ya Ebel Kasım sen cahil bir adam değilsin, karşılığını verdiler.

Peygamberi görmeksizin durmadan sövüp saydıkları halde, onun mübarek yüzünü gördükleri zaman heybetinden korktular ve bu sözden başka bir şey söyleyemediler.²³

Umeyr İbni Vehb ve Müslümanlık

El İsabe fi-Hayatis Sahabe'de İbni İshak merhumdan rivayet olunuyor:

“Bedir harbinde Kureyşliler büyük bir bozguna uğramışlardı. Bu bozgun, Mekkelilerin ve orada yaşayan Kureyşlilerin burnunu kırmıştı.

Bu bozgunundan sonra Umeyr ibni Vehb ile Safvan bin Ümeyye Hicir denilen vadide oturmuşlar konuşuyorlardı. Umeyr, İslam'ın azılı düşmanlarından. Mekke'de iken zayıf ve kimsesiz Müslümanlara çok eziyet et-

²³ Hayat-ı Hz. Muhammed, s. 338.

mişti. İslam'a büyük bir kını vardı. Oğlu Bedir harbine katılmış ve Müslümanların eline esir düşmüştü. Umeyr, Safvan'a Bedir'de olup bitenleri anlatıyordu. Safvan:

— Bu felaketten sonra yaşamının bir manası yoktur, dedi.

Umeyr de:

— Vallahi doğru söylüyorsun, dedi. "Ne var ki bir miktar borcum vardır. Bir de çocukğumun benden sonra ne olacağını düşünüyorum. Eğer bunlar olmasalardı gider Muhammed'i öldürürdüm."

Bunun üzerine Safvan dedik ki:

— Yemin ederim ki borçlarını ben ödeyeceğim. Eğer sana bir şey olursa ailene de ben bakarım. O halde durma git ve yapacağını yap.

— Gizli bir sır olarak aramızda kalmalıdır bu...

— Elbette...

Umeyr kılıcını iyice biletti. Sonra da bu kılıcı şiddetli bir zehre batırdı. Bundan sonra gizlice yola çıktı. Derken Medine'ye ulaştı.

Umeyr Medine'ye varınca devesini Mescid-i Saadet'in önünde çöktürdü. Tam o sırada Hazreti Ömerül Faruk (r.a) efendimiz onu gördü ve tanıdı. Etrafındakilere:

— Şu gördüğünüz köpek, Allah'ın düşmanı Umeyr ibni Vehb'dir. Mutlaka kötü bir niyet ile gelmiştir. Dikkatli olunuz! diyerek mescid-i sadete koştu.

Durumu Hazreti Peygamber (s.a.v.) efendimize anlattı. O ise:

— Onu buraya getiriniz! Emrini verdi.

Hazreti Ömerül Faruk (r.a.) efendimiz dışarıya çıktı ve Umeyr'in yakasından yapıştı. Ensar'a da:

— Koşun, Allah'ın Peygamberinin etrafında halkalanın. Çünkü bu uğursuz adam emin bir kişi değildir. Koltuğunun altında bir kılıç saklayıp durmaktadır, dedi. Sonra da onu sürüklercesine Mescid-i Nebevi'ye soktu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz manzarayı görünce:

— Onun yakasını bırak ya Ömer! Dedi.

Umeyr'e de:

— Yaklaş bakalım ya Umeyr! Emrini verdi.

Umeyr yaklaştı ve sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin yanına oturdu.

— Seni buraya getiren nedir ya Umeyr? Diye sordu Peygamberimiz (s.a.v.):

— Elinizde oğlum esir bulunuyor. Onu istemek için geldim.

— Koynunda sakladığın bu kılıç ne oluyor o halde?

— Allah bütün kılıçlardan bunu hayırsız kılsın. Çünkü hiçbir işe yaramadı ve bizi sizin elinizden kurtaramadı.

— Sen buraya ne için geldiğini doğru olarak söylesene!

— Durum söylediğim gibidir ya Muhammed, başka bir niyetim yoktur.

— O halde ben sana anlatayım olur mu?

— Anlat, ne biliyorsan...

— Sen Safvan bin Ümeyye ile Hicrî'da oturup konuştun. Sen Ümeyye'ye; Bedir'de Kureyşlilerin nasıl bir çukura gömüldüklerini, geriye kalanların nasıl korkarak kaçtıklarını anlattın. Sonra da "Borçlarım ve çoluk çocuğum olmasaydı gider Muhammed'i öldürürdüm..." dedin. Ümeyye de yemin ederek, borçlarını ödeyeceğini ve başına bir şey gelirse çoluk çocuğuna bakacağını söyledi. Böylece sen kalktın. Koynunda sakladığın şu kılıcını biledin. Ve hatta onu şiddetli bir zehire batırdın. Sonra da çocuğunu kurtarmak bahanesi ile buraya geldin. Ama yemin ederim ki yapacağın bu işle senin aranda büyük bir mesafe vardır, buyurdular.

Yani "Beni öldürmeye muvaffak olman mümkün değildir" demek istiyorlardı.

Allah Resûlünün (s.a.v.) mübarek ağzından bu sözleri duyan Safvan şaşırmişti. Heyecandan sözleri titreyerek şöyle konuştu:

— Vallahi doğru söylüyorsunuz. Sizin hak peygamber olduğuna şahâdet ederim. Ey Allah'ın Resûlü, biz göklerden sana gelen haberlere ve sana gelen ilâhî vahye inanmıyorduk ve seni yalanlıyorduk. Halbuki, biz Hicrî'da çok gizli konuşmuştuk. Verdiğimiz bu kararı Safvan ve ben-den başka bilen yoktu. Yemin ederim ki bunları sana Allah haber vermiştir. Bu vesile ile beni hidayete kavuşturan ve doğru yola eriştiren Allahü Teâlâ hazretlerine hamd olsun.

Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi (s.a.v.) efendimiz ashâbı kîrama:

— Safvan artık sizin kardeşinizdir. Ona dinde bilmediklerini öğretiniz. Kur'an-ı Kerim'i de kendisine okutunuz. Sonra da kendisini ve oğlunu serbest bırakınız, emrini verdiler.

Umeyr, İslam'ı gereği gibi öğreninceye kadar Medine'de kaldı. Sonra oğlunu da yanına alarak Mekke'ye döndü.

Mekke Müslümanların eline geçinceye kadar orada İslam'ın yayılması için çalıştı ve büyük hizmetler yaptı."²⁴

Fidye İçin Gelen Develer

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz hicretin beşinci senesinde Beni Mustalik kabilesi ile harp etti. Ne var ki, önceden Müslümanlara harp ilan eden bu kabile, İslam ordusunu görünce kaçıp dağıldılar.

Fakat aynı kabileye bağlı Mürîsa oymağı kaçmadı. Onlar İslam ordusu ile harbe tutuştular ve mağlûp oldular. Düşmanlar on ölü verdiler. Altı yüz kadar da esir alındı. Ayrıca üç bin deve ve beş bin keçi ganimet olarak elde edildi.

İslam'da elde edilen ganimet için hüküm şudur: Esirlerin ve ganimetlerin beşte biri devletindir. Geriye kalanları harbe katılan mücahitlerin arasında eşit olarak taksim olunur.

Bu muharebede, kabile reisi Haris'in kızı Cüveyri'ye de esir düşmüştü. Taksim esnasında Ensar'dan Sabit ibni Kays (r.a.) hazretlerinin hissesine düşmüştü.

Haris, kızının esir alındığını duyunca:

— Benim kızım esir olarak kalamaz, diyerek Medine'ye koştu.

Medine'de, "Yüz deve getirdiği takdirde kızının serbest bırakılacağı..." kendisine tebliğ edildi. Haris hemen geriye dönerek yüz deveyi tedarik etti. Fakat yolda tamahkârlığı tuttu. Yüz deveden en iyi ikisini seçti ve Akik vadisine sakladı. Geriye kalan doksan sekiz deve ile Medine'ye geldi. Allah Resûlünün huzuruna girerek:

— Ya Muhammed! Kızımın fidyesi olan develeri getirdim. Ne var ki iki deve eksiktir. Başka bulamadım. Bunu böyle kabul etmenizi rica ediyorum, dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona:

²⁴ El İsabe fi-Hayatis Sahabe, C.3, s. 36.

– Develer eksik değildir ya Haris! Dedi. “Ne var ki sen onlardan ikisini Akik vadisinde sakladın. Git onları da getir ve kızını öyle al.”

Haris şaşırmişti. Develerden ikisini sakladığını kendisinden başka bilen yoktu. Bunu Peygamber (s.a.v.) nereden öğrenmişti?

– Bunları sana kim haber verdi? Diye sordu Haris.

– Allahü Teâlâ hazretleri haber verdi.

– O halde ben de inandım. Allah’tan başka ilah olmadığına ve senin de onun gerçek peygamberi olduğuna iman ettim. Müslümanlık için neler yapmam gerekiyorsa bana öğretiniz, dedi ve Müslüman oldu.

Haris’in Müslüman olduğunu öğrenen oğlu ve kabilesi de gelerek Müslüman oldular. Hürriyetine kavuşan Cüveyriye de İslam’ı kabul etti. Sonra da sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu hanımı kendi zât-ı nebevîlerine nikâhladılar.

Böylece esirlikten kurtulan Hazreti Cüveyriye (R.anha), Allah’ın Peygamberinin (s.a.v.) hanımı ve bütün mü’minlerin anası olmak şerefine erişti. İslam’ın en büyük düşmanı olan Haris de tabi onun kayın pederi oldu.

Ne mutlu onlara...

Yahudi Hıyaneti ve Cezası

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Medine-i Münevvere’ye hicret buyurdıkları zaman, civardaki Yahudilerle bir anlaşma imzalamıştı.

Bu anlaşmaya göre:

Yahudilerle Müslümanlar iyi komşu olarak geçineceklerdi. Kimse kim-senin dinine ve inancına karışmayacaktı.

Yahudiler bir tecavüze uğrarlarsa, Müslümanlar onların yardımına koşacaklar ve silahları ile onları koruyacaklardı. Ama Müslümanlar bir teca-vüze uğrarlarsa, Yahudiler yalnız silah ve malzeme yardımında buluna-caklardı. İnsanca yardım yapmayacaklardı.

Bu anlaşma Yahudilerin lehineydi.

Her iki tarafından da anlaşma yaptığı kabileden iki kişi yanlışlıkla öldürülmüştü. O halde bu öldürülen kişilerin diyetlerinin ödenmesi la-zımdı. Anlaşmaya göre Beni Nadir Yahudilerinin bu diyetin yarısını ver-meleri lazım geliyordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, yanına ashabı kiramdan birkaç kişi alarak Beni Nadir Yahudilerine gitti. Onlara anlaşmayı ve vazifelerini anlattı. Sonra da:

— Öldürülen her insanın kan bedeli yüz deve. Burada iki kişi öldürülmüştür. Ölenlerin fidyesinin birini biz vereceğiz, diğerini de siz, dedi.

Onlar da:

— Elbette ya Ebel Kasım, biz anlaşmamıza sadığız, hemen temin edelim, diyerek dağıldılar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ve arkadaşları, bir evin duvarının dibinde oturuyorlardı. Soysuz ve ahlâksız Yahudiler, aralarında kan bedeli olan develeri toplayacakları yerde hemen Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) bir suikast hazırladılar. İçlerinden birisi, onun oturduğu evin damına çıkacaktı. Oldukça büyük bir taşı ansızın onun mübarek başı üzerine bırakıverecekti. Böylece artık ondan kurtulmuş olacaktı.

Hain Yahudi dama çıkmış ve taşı hazırlamıştı. Kendisini hissettirmeden yavaş yavaş sokuluyordu. Fakat Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz ansızın oturduğu yerden kalktı ve yürüyüverdiler. Çünkü suikast teşebbüsünü Hazreti Cebrail (a.s.) gelerek haber vermişti.

Orada bulunan ashabı kiram ve Yahudiler onun abdest bozmak için uzaklaştığını zannettiler. Uzun bir müddet bekledikten sonra gelmediğini gören ashabı kiram da yerlerinden kalkarak onun arkasından yürüdüler. Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) ancak Medine'de ulaşabildiler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ahitlerini bozan ve üstelik kendisine suikast teşebbüsünde bulunan bu hain Yahudileri cezalandırdı. Onları yerlerinden ve yurtlarından çıkarttı. Orada barınanların hepsini de Hayber'e sürdü. Tabi bu arazi ve bahçeler de Müslümanlara kaldı.

Utbe Bin Ferkad ve Güzel Kokusu

Utbe bin Ferkad'ın hanımı Ümmü Âsım (r.anha) anlatıyorlar:

“Utbe'nin benden başka iki hanımı daha vardı. Biz üç hanım Utbe'nin gözüne girebilmek için aramızda yarışıyorduk. Utbe'nin eve geleceği sıralarda her birimiz taranıyorduk. Süsleniyorduk ve güzel kokular sürünüyorduk.

Utbe'ye gelince onun koku sürünmek âdeti değildi. Hiçbir zaman koku süründüğünü görmemiştim. Ama buna rağmen Utbe hepimizden daha güzel kokuyordu.

Bir gün bunu merak ederek kendilerine sordum. Cevap olarak dedi ki:

— Bir defasında ben kurdeşen olmuşum. Resûlullah (s.a.v.) efendimizin huzuruna giderek halimden şikâyet ettim. O da bana:

— Soyun ya Utbe! Dedi.

Soyundum. Elbiselerimle ayıp yerlerimi sakladım.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini kurdeşen olan yerlerimde gezdirdi. Anında hastalıktan eser kalmadı. Üstelik onun mübarek ellerinin dokunduğu yerlerde güzel kokular hâsıl oldu. Bir daha da bu güzel koku kaybolmadı.”

Ne büyük saadet!..

Bu aynı zamanda Utbe’nin cehennemden kurtuluşu içinde bir müjdedir. Çünkü Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimizin mübarek ellerinin dokunduğu yere cehennem ateşi dokunamaz.

Onun Nurları

Sahihü’l-Buharî’de Hazreti Enes bin Malik (r.a.) efendimiz rivayet buyuruyorlar ve diyorlar ki:

“Karanlık bir geceydi. Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimizin huzurunda sohbet etmekte olan iki kişi evlerine gitmek üzere yerlerinden kalktılar.

Ama gecenin karanlığı çok ağırdı ve göz gözü görmüyordu. Birden bire fener gibi bir ışık peyda oldu onların önlerinde. Işığın kendisi görünmüyordu; ama önlerini aydınlatıyordu. Bir müddet yürüdükten sonra herkes kendi evinin tarafına ayrıldı. Gözle görülmeyen bu mübarek ışık ikiye bölündü. Bu defa her ikisinin de yolunu aydınlatıyordu.

Bu iki zât evlerine girinceye kadar ışık yollarını aydınlatmaya devam etmişti.”²⁵

Bu mucizeyi açıklayan Aynî merhum diyorlar ki:

“Bu iki zât, ashabı kiramdan Üseyd bin Hudeyr ile Ubbad ibni Bişr (r.a.) idiler. Işık saçan onların ellerinde tuttukları değnekleri idi. Beraber yürüdükleri zaman tek ışık olarak gözüktü. Ayrıldıkları zaman ise herkesin değneği kendi yolunu aydınlatmaya devam etti.”²⁶

²⁵ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü’l-Buharî*, C. 4, s. 186.

²⁶ Aynî, C. 7, s. 578.

Bu hâdise, bu iki ashap için keramettir. Resûlullah (s.a.v.) efendimiz için de mucizedir. Çünkü onların yollarını aydınlatan nur, onun nuruydu.

Bu da Bir Başka Nur

Üsdü'l-gabe fî ma'rifeti's-sahabe' de Ebû Said Hudri (r.a.) efendimiz rivayet buyuruyorlar ve diyorlar ki:

“Çok karanlık bir geceydi. Resûlullah (s.a.v.) efendimiz yatsı namazını kaldırmak için hane-i saadetlerinden çıkmışlardı. Karanlık pek fazla olduğu için o gece camiye kimse gelmemişti. Bu arada şiddetli bir şimşek parladı. Şimşegin kısa süren aydınlığı içinde Katade bin Numan gözüktü. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz onu görünce:

— Katade misin? Diye seslendi. O da:

— Evet, Ya Resûlullah, anam ve babam size feda olsun. Bu karanlık gecede cemaatin az olacağını bildim ve zât-ı nebevîlerinden ayrı kalmak istemedim, dedi.

— O halde namazdan sonra yanıma gel! Emrini verdiler.

— Elbette gelirim ya Resûlullah, diye cevap verdi.

Namazdan sonra Katade, huzuru nebeviye geldi ve bir miktar oturdu. İzin alıp da evine gidiyorken sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona bir asa verdi. Ve:

— Bunu al Ya Katade, dedi. “Önünden ve dört etrafından onar arşınlık bir mesafeyi senin için aydınlatacaktır.”

Gerçekten de öyle oldu.

Katade ömrü boyu bu değnekten faydalandı. Karanlık geceler de onu mübarek ellerine alırlar ve yollarını aydınlatırlardı.”²⁷

Bir Nebi, Bir Sıddık, İki Şehit

Sahihü'l-Buharî de Hazreti Enes bin Mâlik (r.a.) efendimiz rivayet buyurarak diyorlar ki:

“Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Uhud dağı severlerdi. Arada sırada Uhud dağına tırmanıyorlardı ve:

— Uhud bizi sever biz de Uhud'u, buyururlardı.

²⁷ Ebü'l-Hasan İzzeddin Ali b. Muhammed b. Abdülkerim İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gabe fî ma'rifeti's-sahabe*, C. 3, s. 100.

Yine bir gün bu mübarek dağa tırmanmışlardı. Beraberlerinde Hazreti Ebû Bekir, Hazreti Ömer ve Hazreti Osman (r.a.) vardı. Onlar dağın tam zirvesinde bulunuyorlarken Uhud dağı sarsıldı. Dağ şiddetli bir şekilde sallanıyordu. Bu üç büyük insan:

– “Ne yapmamız gerekiyor?” dercesine Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimizin mübarek yüzlerine baktılar.

Fakat o hiç heyecanlanmamıştı. Sonra canlı bir varlıkla konuşuyormuş gibi:

– Sakin ol Uhud! Dedi. Çünkü senin üzerinde şu anda bir nebi, bir sıddık ve iki şehit bulunuyor...

Uhud dağının zelzelesi anında durdu.”

Bu büyük hâdisede iki büyük mucize vardır:

Birincisi: Eşyanın ve mesela cansız bir varlık olan dağın onun sözünü duyması ve itaat etmesidir.

İkincisi de: Gelecek zamanda olanları haber vermesidir. Çünkü Hazreti Ömer ve Hazreti Osman (r.a.) hakkında “İki şehit” tabirini kullandılar.

Gerçekten de öyle oldu. Hazreti Ömer (r.a.) efendimizi, İranlı bir köle namaz kılariken vurmuştu. Hazreti Osman (r.a.) efendimiz de isyancılar Kur’an-ı Kerim’i okuyorken şehit etmişlerdi.

Üfürölünce Açılan Gözler

Füveyk, Beni Selman kabilesinden bir Müslüman’dı. İki gözleri birden kör olmuştu.

Bir gün Allah Füveyk’e hidayet verdi. Allah’ın Peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizin huzurlarına geldiler ve orada İslam ile şereflendiler.

Allah’ın sevgili kulu ve peygamberi ona:

– Gözlerin neden kör oldu Füveyk? Diye sordu.

O da:

– Deve güdüyordum ya Resûlullah, dedi. “Bir gün develerin arkasından koşarken ayağım kaydı. Yere düştüm. Düştüğüm yerde bir yılan yuvası ve yumurtaları bulunuyormuş. Ben tam onların üzerlerine düşmüşüm. Kırılan yumurtalar gözlerimin içine sıçradı ve beni kör etti. O gün bu gün göremiyorum.”

— Başını bana doğru eğ! Buyurdular.

Füveyk eğilince onun gözlerinin içine doğru üflediler. Füveyk'in gözleri anında açıldı ve görmeye başladı.

Füveyk'in oğlu Hubeyb anlatıyorlar ve diyorlar ki: "Babamı gördüm; seksen yaşını geçmiş bulunuyordu. Ama hâlâ iğneye ipliği takabiliyordu."

Bir peygamber nefesi ile açılan göz hiçbir zaman zayıflamazdı elbette.²⁸

Gözleri Açılan Mücahit

Esmâ binti Mervan, Yezid bin Zeyd'in karısı idi. Yezid, Arapların ileri gelenlerinden ve Ümeyye oğullarındandı.

Esmâ, şaire bir hanımdı. Ne var ki şiirlerini, İslâm'ın, Müslümanların ve Resûlullah (s.a.v.) efendimizin aleyhinde kullanıyordu. İslâm ve Müslümanlar hakkında olmadık sözler söylüyordu. Onun sözleri ve şiirleri diğer insanların arasına yayılıyordu. Umeyr bin Adiy, iki gözden âmâ bir Müslüman'dı.

Öyle olduğu halde o bu hain kadını öldürmeye karar verdi. Bir gece Esmâ'nın evine gizlice girdi. O esnada Esmâ küçük çocuğunu emziriyordu. Umeyr bekledi. Esmâ, çocuğunu emzirip uyutunca yerine yattı. Umeyr de usulcacık onun nefesinin geldiği tarafa yaklaştı. Kadını eliyle yokladı. Birisinin kendisini yokladığını duyarak uyanan kadın:

— Kimsiniz siz? Diye sordu.

— Umeyr bin Adiy'im, dedi o da.

— Yatağında ne arıyorsunuz? Kör gözlerinizle buraya nasıl gelebilirsiniz? Diye sordu.

Umeyr de:

— Elbette ki seni arıyorum, diyerek yanında getirdiği kılıcını Esmâ'nın göğsüne sapladı.

O kadar çok bastırdı ki, kemiklerinin çatırtısını duydu. Kılıç, onun arkasından çıkmış ve ölmüştü.

Sonra da kimseye gözükmekten ve yakalanmadan oradan uzaklaştı. Bu işi başaran Umeyr bin Adiy, sabah namazında Mescid-i Nebevî'ye geldi. Namazdan sonra onu gören Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz:

²⁸ *El-İsabe*, C. 1, s. 307.

– Ya Umeyr, Mervan'ın kızını öldürdün mü? Diye sordu.

Halbuki Umeyr'in yaptığı bu işte kimsenin ve hatta Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimizin haberleri yoktu. O bu işi kendi başına karar vererek yapmıştı. Dili ile İslam'ın ve Müslümanların başına bela olan bir kadını ortadan kaldırmıştı.

Umeyr:

– Evet ya Resûlullah, dedi. “Onu öldürdüm. Anam babam sana feda olsun. Bu mevzuda bana düşen ceza ne ise ona razıyım.”

– Bu mevzuda iki koç çarpişmaz, buyurdular.

Yani kendisine bir ceza verilmeyeceğini anlatmış oluyorlardı. Daha sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ashâbı kirama dönerek:

– Allahü Teâlâ hazretlerinin gizli yardımını görmek istiyorsanız, Umeyr'in yüzüne bakınız, buyurdu.

Bunu duyan Hazreti Ömer (r.a.) efendimiz:

– Şu kör adama bakınız, dedi. “İki gözü de görmediği halde neler yaptı ve nelere ulaştı?”

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz:

– Umeyr'e kör demeyiniz, o artık görmektedir, buyurdular.

Gerçekten de Umeyr o andan itibaren görmeye başlamıştı.

Umeyr'in mensup olduğu kabilede, Müslüman olup olmamakta tereddüt edenler vardı. Onun gözlerinin anında açıldığını görünce onlar da tereddütten kurtuldular ve hepsi Müslüman oldular.

Umeyr'in, Allah ve Peygamberi (s.a.v.) aşkına yaptığı bu hareket, hem kendisine, hem de kabilesine büyük kazançlar sağlamıştı.²⁹

Hudeybiye Yolundaki Su Kuyusu

Hudeybiye yolculuğunda sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz alışılmış bir yol takip etmişti. Çünkü Mekkelilerin onun önüne asker çıkardıkları haberi ulaşmıştı.

Gerçekten de Mekkeliler, Halit bin Velid ve İkrime bin Ebû Cehil'in kumandası altında iki yüz kişilik bir süvariye, Müslümanların yollarını kesmek için göndermişlerdi. Halbuki Allah'ın Peygamberi (s.a.v.)

²⁹ Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyin b. Ali Beyhaki, *es-Sünenü'l-kübra*, C. 7, s. 60.

ve Müslümanlar Mekke'ye harp için değil, umre için, ibadet için gidiyorlardı.

Mekke'nin aşağı kısmındaki Mirar dağına gelince sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Kavsa adındaki devesi orada çöktü. Bazı Müslümanlar:

— Peygamberin devesi yoruldu, artık yürüyemiyor, şeklinde konuştular.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu sözleri duyunca onlara:

— Hayır, dedi. "Devem yorulmadı ve yorulduğu için de çökmedi. Ne var ki fil ordusunu Mekke'ye sokmayan, onu burada tutuyor. O halde buraya ininiz. Burada konaklayacağız."

— Aman ya Resûlullah, buralarda su yoktur. Susuz bir yerde konaklayıp da ne yapacağız? Diye itiraz edenler oldu.

Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimiz ise:

— İniniz! Diyerek kat'i emir verdiler.

Tabii bu emir karşısında onların itaatten başka çareleri yoktu. İndiler ve çadırlarını kurdular.

Sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz tirkeşinden bir ok çıkartarak ashabı kiramdan Naciye denilen zâta verdi. Ona:

— Buralarda susuz bir kuyu olacaktı. O kuyuyu bul. Kuyunun dibine kadar in ve bu okumu kuyunun dibine sapla! Diye emretti.

Naciye gitti. Durumu merak eden birkaç kişi daha arkasından gittiler. Kuyuyu buldular ve emredileni yaptılar. Oku saplar saplamaz kuyunun dibinden su kaynamaya başladı. O kadar ki kısa bir müddet sonra kuyu ağzına kadar su ile doldu. Bu su, oradaki Müslümanların tamamının ihtiyacına kâfi gelmişti.³⁰

Herkes Uyuyunca...

Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi' de ashabı kiramdan Umran bin Huseyn (r.a.) efendimiz anlatıyorlar ve diyorlar ki:

"Bir yolculuklarında sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizle beraber bulunuyordum. - İhtimal ki, bu yolculuk, Hudeybiye dönüşü idi- Ko-

³⁰ Hayatı Hazreti Muhammed, s. 368.

nakladığımız yerde uyuya kalmışız Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimiz dahil, hiç birimiz sabah namazına uyanamadık.

Uykusundan ilk uyanan Hazreti Ebû Bekr (r.a.) efendimiz olmuştu. Ama o, Resûlullah'ı (s.a.v.) uyandırmamıştı. Çünkü kendiliğinden uyanmadıkça biz zât-ı nebevîlerini uyandırmıyorduk. Uyku âleminde ne ile meşgul olduğunu bilemezdik ki...

Birkaç kişi daha uyandılar. Onlar da Allah'ın Peygamberini (s.a.v.) uyandırmaya cesaret edemediler.

Daha sonra Hazreti Ömer (r.a.) efendimiz uyandılar. O bütün Müslümanların uyumakta olduğunu görünce yüksek sesle tekbir almaya başladı. Onun tekbir seslerini duyan ashâbı kiram ve sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz uyandılar.

— Ya Resûlullah, hiç birimiz sabah namazına uyanamamışız, dediler.

O da:

— Zararı yok, kalkınız hemen yürüyoruz, buyurdular.

Bir saat kadar yürüdükten sonra:

— Durunuz, namazımızı burada kılacağız, emrini verdiler.

Güneş oldukça yükselmiş bulunuyordu. Hazreti Bilâl'e ezan okutturdular. Ashâbı kirama sabah namazını cemaatle kıldırıldılar.

İçimizden birisi, namaza katılmamış ve kenarda oturmuştu. Namazdan sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu adamı huzuruna çağırarak:

— Sen neden bizimle namaz kılmadın? Diye sordu.

Adam da:

— İhtilam olmuşum ya Resûlullah, yıkanacak kadar su bulamadım, dedi.

— O halde temiz toprak ile teyemmüm et ve namazını kıl, buyurdular.

Adam da söylenenleri yaptı.

Burada da durmayarak yolumuza devam ettik. Vakit öğlen olmuştu. Sıcak iyice bastırmış bulunuyordu. İyice susamıştık. Hiç kimsenin yanında suyu kalmamıştı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, Hazreti Ali'nin (r.a.) yanına beni de katarak su aramamızı emir buyurdular. Issız çölde su bul-

mak ümidi ile atımızı sağa sola koşturup duruyorken bir kadına rastladık. Devesine iki büyük tulum su yüklemiş ve kendisi de devenin üzerine binmişti.

— Bu suyu nereden aldın? Diye sorduk kadına.

— Bir gün ve bir gecelik yoldan getiriyorum. Kabilem kalabalıktır. Benimde küçük çocuklarım vardır, şeklinde konuştu.

Yani suyuma dokunmayın demek istiyordu.

— Gel, o halde seni Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) huzuruna götüreceğiz. Derdini ona anlatırsın, dedik.

— Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) de kim oluyormuş? Dedi kadın da.

— Yanına gidince görürsün, dedik biz de ona.

Kadını aldık ve Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) huzuruna getirdik. Kadın hâlâ:

— Benim öksüzlerim var, bana dokunmayın, deyip duruyordu.

Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz bir kap istediler. Kap gelince tulumlardan birinin ağzını mübarek elleri ile açtılar, kaba alacağı kadar su boşalttılar. Sonra da tulumun ağzını bağladılar. Ashabı kiramı davet etti:

— Geliniz, suyunuzu alınız! Emrini verdiler.

Herkes bu kaptan su içti ve ihtiyacı olan suyunu da aldı. Kaplarını doldurdular ve develerini de suladılar. Yine de kaptaki su tükenmiyordu. En sonunda o cünüp olduğunu söyleyen adama yıkanacağı kadar su verildi.

Herkesin su ihtiyacı tamamlanınca sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz:

— Bu hanıma yardım ediniz. Yanınızda kalan azık ve yiyeceklerden veriniz! Dediler.

Kadın şaşkın şaşkın olanlara bakıyorken onlar azıklarından arta kalan hurma, kuru üzüm ve ekmekten bir hayli topladılar. Bunlar büyücek bir çuvalı doldurmuştu. Bunu hanımın devesine yüklediler. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz kadına:

— Görüyorsun ki biz senin suyundan bir şey eksiltmedik. Allahü Teâlâ hazretleri kendi kudreti ve ihsanı ile bizim suyumuzu ve senin de azığını verdi. Haydi şimdi kabilene selamlele git, buyurdular.

Bu hanım kabilesine gidince gördüğü manzarayı hayret ve şaşkınlık içinde şöyle anlatıyordu:

— İnsanların en büyüğü olan birisine rastladım. Şöyle şöyle yaptı. Yahut da o; gerçekten Allah'ın peygamberidir. Bilemiyorum ama etrafındaki böyle söylüyorlar ve böyle inanıyorlar...

Allahü Teâlâ hazretleri bu hanımın sebebi ile o kabilenin tamamına iman ve İslam'ı nasip buyurdu."³¹

Ne büyük saadet!

Yine Hudeybiye

Hudeybiye yolculuğu, gerçekten çok sıkıntılı, üzüntülü ama mucizelerle dolu olarak geçmiştir. Bu yolculukta ashabı kiramın en büyük üzüntüsü; umre vazifesini yapamadan geriye dönmüş olmaları idi. Allahü Teâlâ hazretleri onlara bu yolculukta birçok mucizeler göstererek gönüllerini bu sahada doyurdu.

Sahihü'l-Buharî'de bunun bir başka misali anlatılmaktadır.

Hazreti Cabir bin Abdillâh (r.a.) efendimiz rivayet buyurarak diyorlar ki:

"Hudeybiye gününde biz çok susamıştık. Hiç kimsenin yanında su kalmamıştı. O sıralarda sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz abdest alıyorlardı. Ashabı kiram, onun yanında su bulunduğunu görünce huzuruna doğru koştular. Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz onlara:

— Ne oluyorsunuz? Bu telaşınız nedir? Diye sordular.

Onlar da:

— Ya Resûlullah, abdest almak ve içmek için sizin mübarek elinizde bulunan sudan başka kimsenin yanında su kalmadı. Biz de bu yüzden sizin huzurlarınıza geldik, dediler.

Bunu duyan sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini abdest altıkları kabın içine soktular. Mübarek parmaklarının arasından çeşmeler gibi sular kaynamaya başladı. Bu sudan içtik, abdest aldık ve kaplarımızı da doldurduk."

³¹ Ebû Zekeriyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bişerhi'n-Nevevi*, C. 5, s. 189.

Salim bin Ebul Caad, bu hâdiseyi anlatan Hazreti Cabir bin Abdillâh (r.a.) efendimize:

— O günü kaç kişiydiniz? Diye sordu.

Hazreti Cabir (r.a.):

— Biz o günü yüz bin kişi de olsaydık, yine de bu su bize yetecekti. Ama biz o günü bin beş kişiydik. Aynı zamanda hayvanlarımız da vardı yanlarımızda, cevabını verdi.³²

Ben Varken Helak Olmazsınız...

Hadis, siyer ve magazin kitaplarından sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin sayısız mucizelerinden bahsedilmektedir. İmam-ı Buharî ve İmam-ı Müslim merhumların rivayet ettikleri hadisi şeriflerde görüyoruz ki, bazen mübarek parmaklarından sular fışkırıyor. Bazen bir kuyuya tükürüyorlar, suları taşıyor. Bazen kuyunun dibine bir ok saplıyorlar, suyu bir orduya yetiyor. Bazen de bir kaptaki su tükenmiyor.

Biz bu su mucizesine, *Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi*'de gördüğümüz bir mucizeyi kısaltarak buraya alıyoruz:

“Bir yolculuk esnasındaydı. Sabahtan başlayarak güneş yükselinceye kadar ashâbı kiram yürüdüler. Yolda su yoktu. Ashâbın yanlarına aldıkları sular ise tükenmişti. Güneş iyice kızdırınca susuzluk artık dayanılmaz bir hal aldı. Bunun üzerine Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimizin huzuruna geldiler ve:

— Ya Resûlullah, susuzluktan helak olduk, dediler.

Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz:

— Ben aranızda bulunuyorken helak olmazsınız, buyurdular.

Sonra da kendi zât-ı nebevîlerine mahsus olan abdest leğenini istedikler. Yine kendi kırbalarında pek az bir şekilde kalmış olan suyu leğene boşalttılar. Bundan sonra ashâbı kiramı davet buyurarak:

— Gelsin, herkes suyunu alsın! Diye emir verdiler.

Orduda bulunan bütün asker koştular. Bu leğendeki sudan içtiler, kaplarını doldurdular, hayvanlarını suladılar. Yine de leğendeki su tükenmi-

³² Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 170.

yordu. Leğeni elinde tutmakta olan sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) idi. Suları gelenlere dağıtan ise Hazreti Ebû Katade (r.a.) idi.

Ebû Katade kendileri diyorlar ki:

— Herkes suyunu aldı. Geriye Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ile ben kaldım.

Bana:

— Haydi, sen de iç! Buyurdu.

— Sizden evvel içemem ya Resûlullah, dedim ben de.

— Milletin sucusu olan en son kendisi içer, iç!

Israr edince ben de içtim. Benden sonra da Resûlullah (s.a.v.) efendimiz içtiler.”³³

Allahü Teâlâ hazretleri, onun mübarek ellerinden bu mucizeleri yapıyor ve kullarını susuz bırakmıyordu.

Kabbas İbni Eşyem El Leysi

Hazreti Kabbas ibni Eşyem, Leys kabilesinden ve Arapın ileri gelenlerindendi. Kureyşlilerle birlikte Bedir harbine katılanlardandı. Bu harpte Müslümanların azlığına ve Mekkelilerin çokluğuna bakarak sevinmişti. Çünkü kısa bir zaman sonra zafer Kureyş'in olacak ve Müslümanlar tarih sayfalarından silinecekti.

Ne var ki hâdise umulanın tersi olarak cereyan etti. Silah ve malzemeleri bile tam olmayan bu bir avuç Müslüman'ın karşısında Kureyş, birkaç saat bile dayanamadı. Arkalarında yetmiş ölü ve yetmiş kadar da esir bırakarak kaçmaya başlamışlardı. Bu manzarayı gören Kabbas kendi kendine:

— Ben ömrümde böyle iş görmedim. Kureyş'in erkekleri harpten kaçıyor, kadınları duruyor, diyordu.

Gerçekten de öyle olmuştu; ama Müslüman mücahitleri kadınlara silah kullanmıyorlardı.

Kabbas Kureyşlilerle birlikte Hendek harbine de katılmıştı. Bu harpte dahi Kureyşlilerin ve birleşik Arap ordularını nasıl kaçtıklarını gözleri ile görmüştü.

³³ Ebû Zekerıyyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bişerhi'n-Nevevi*, C. 5, s. 184.

Daha sonra Allahü Teâlâ hazretleri ona hidayet verdi ve gönlü İslam'a ısındı. İslam'ı daha yakından tanımak için Medine-i Münevvere'ye geldi. Orada eski bir arkadaşının şefaati ile huzuru nebeviyeye girdi. Onu görünce sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz kendine mahsus tatlı bir eda ile gülümsedi. Ona:

— Otur ya Kabbas, dedi. “Ben ömrümde böyle bir iş görmedim. Kureyş'in erkekleri harpten kaçıyor, kadınları duruyor...” diyen adam-sın sen değil mi?

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) ağzından bu sözleri duyan Kabbas iliklerine kadar titredi ve şöyle konuştu:

— Seni Hak peygamberi olarak gönderen Allah'ın adına yemin ederek söylüyorum ki bu sözü benden kimse duymadı. Hatta ben bunu söylüyor-ken dudaklarım dahi kıpırdamamıştı. İçimden kendi kendime konuşmuş-tum. O halde şahâdet ediyorum ki ilah olarak yalnız Allah vardır. O tek-tir ve ortağı yoktur. Ve yine şahâdet ediyorum ki, sen Allah'ın Resûlüsün. Getirdiklerin haklıdır.

Seneler önce onun dudakları kıpırdamadan içinden geçirdiklerini Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) duymuş, bilmiş ve ona haber vermişti. Bu mucize Hazreti Kabbas'ın (r.a.) sağlam ve lekesiz bir şekilde Müslüman olmasına vesile olmuştu.

Kabbas, ömrünün bundan sonraki kısmını İslam'a hizmet ederek geçirdi. Ne büyük saadet!

Habeş Kralı Eshime Necâşi (r.a.)

O günkü Habeş krallarına Necâşi diyorlardı. Bu zâtın asıl adı Eshime idi. İslam'a büyük hizmetleri ve yardımları dokunmuştu.

Mekke'de zulüm gören Müslümanlar Habeşistan'a hicret etmişlerdir. Necâşi, Müslümanları Mekkelilere teslim etmemiş ve onları korumuştur.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hudeybiye musâlahasından sonra dünya hükümdarlarına mektuplar gönderdi. Bu mektupta onlara kendini tanıttı ve İslam'a davet etti. Tabi Necâşiye de bir mektup göndermişti. Mektubu alan Necâşi Müslüman olmuş ve Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) çok kıymetli hediyeler göndermişti.

Sahihü'l-Buharî' de bildirildiğine göre Necâşi'nin ölümü sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize malum olmuştu. Mescidi saadette oturmuşlar,

ashabı kiram ile sohbet ediyorlarken ansızın sözlerini keserek bunu onlara haber verdiler.

— Kardeşiniz Necâşi bu gün vefat etmiş bulunuyor. Onun için Allah'tan rahmet ve mağfiret dileğinde bulununuz, buyurdular.

Sonrada sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ayağa kalktı. Ashabı kirama saf bağlamalarını emir buyurdu. Onlara:

— Bu gün salih bir kişi vefat etmiş bulunuyor. Kardeşiniz Necâşi'nin namazını kılacağız, diyerek dört tekbir ile tam bir cenaze namazı kıldırıldılar.

Medine'deki münafıklar her zaman olduğu gibi, bundan şüpheye düşmüşlerdi. Hemen aralarından seçtikleri emin bir adamı gizlice Habeşistan'a yolladılar. Necâşi'nin Medine'de namazı kılındığı günü ölüp ölmediğini araştırdılar.

Necâşi Eshime (r.a.), Medine'de cenazesi kılındığı günü vefat etmişti. Münafıklar bu gerçeği öğrendiler ve bir kere daha hezimete uğradılar. Ne var ki tevbe ve istiğfar ederek halis bir Müslüman olmak akıllarının köşesinden bile geçmedi.³⁴

Sünenü'n-Nesai' de ise bu hususta şu rivayet yer almaktadır:

“Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, Hazreti Ümmü Seleme (r.anha) validemizle evlendiği zaman ona:

— “Ben Habeş kralı Eshime Necâşi'ye bir ipekli elbise ve birkaç okka misk göndermiştim. Necâşi ise vefat etmiş bulunuyor. Bana öyle gözüküyor ki, yeni kral benim hediyelerimi geri çevirecektir. Onlar geldiğinde senin olsun...” buyurdular.

Gerçekten de öyle oldu. Yeni kral, Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) hediyelerini kabul etmeyerek geri çevirmişti. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, Habeşistan'dan geri gelen bu miskten her hanımına birer okka verdi. Geri kalan miski ve ipekli elbiseyi de Hazreti Ümmü Seleme (r.anha) validemize hediye buyurdular.”³⁵

Dikkat edilirse bu iki mucizedir. Çünkü hem Necâşi'nin vefatı haber verilmiştir, hem de yeni kralın hediyeleri kabul etmeyeceği bildirilmiştir. Her şey, onun söylediği şekilde cereyan etmiştir. Zaten başka türlü olması mümkün değildir ki...

³⁴ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 246.

³⁵ Ebû Abdurrahman Ahmed b. Ali b. Şuayb Nesai, *Sünenü'n-Nesai*, C. 4, s. 27.

Sen Şehide Bir Hanımsın!

Ensardan Hazreti Abdullah bin Haris'in bir kızı vardı. Ona Ümmü Varaka diyorlardı. Çok mübarek ve dindar bir hatun idiler.

Bedir gününde bu mübarek hatun sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna geldiler ve harbe katılmak için izin istediler.

— Bana lütfen izin veriniz ya Resûlullah, orada size ve Müslüman yaralılarına hizmet edeyim. Belki Rabbim bana da şehitlik makamını nasip eder, dediler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona:

— Evinde otur ya Ümmü Varaka, sen zaten şehide bir hanımsın, bu yurdular.

Bu müjde ve emirle Ümmü Varaka da evine döndü.

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) verdiği bu saadet müjdesi, Hazreti Ömerül Faruk (r.a.) efendimizin hilafeti zamanında gerçekleşti. Hâdisi şöyle cereyan etmişti:

Hazreti Ümmü Varaka'nın (r.a.) iki cariyesi vardı. Ölümünden sonra bunların azat edilmelerini vasiyet etmişlerdi. Bu vasiyeti öğrenen iki esire kadın, bir an önce hürriyetlerine kavuşmak için hanımlarını gizlice öldürdüler ve kaçtılar.

Hazreti Ömerül Faruk (r.a.) efendimiz bu cinayeti öğrenince:

— Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz ne kadar doğru söylemişler, dedi. “Bedir gününde ona; “Evinde otur, sen zaten şehide bir hanımsın...” bu yurmuşlardı. Bu gün bu müjde gerçekleşti. Geliniz bu şehide hanımın cenazesini kılalım.”

Cenaze defnedildikten sonra katil cariyeler, takip edildiler ve yakalandılar. Hazreti Ömer (r.a.) efendimiz kısas olarak bu iki kadının ikisini de idam etti.

Medine'de idam olunan ilk suçlu kadınlar bunlardı.

Arkalarında Duranları Gören İnsan

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz önünde olan hâdiseleri gördüğü gibi, arkasında olanları da aynen önündeki gibi görüyorlardı. Bu; ona verilen binlerce üstünlükten birisiydi.

Ashabı kiramdan oldukça kalabalık bir cemaat onun bu mucizesine pek çok defa şahit olmuşlardı.

Biz buna bir örnek vermek istiyoruz.

Müslim Şerhi Nevevî’de Hazreti Ebû Hureyre (r.a.) efendimizin şu ri-
vayeti yer almaktadır:

“Bir keresinde Resûlullah (s.a.v.) efendimiz bize namaz kıldırıyorlardı.
Namaz bitince Ashabı kiramdan bir zâtı huzurlarına çağırdılar ve ona:

— Ey filan, namazını güzel kılsan olmaz mı? Namaz kılan kişi, nama-
zını nasıl kıldığına dikkat etse ya... Gerçek şu ki namaz kılan kendisi için
kılıyor. Vallahi ben önümde olanları gördüğüm gibi arkamda olanları da
görüyorum, buyurdular.”

Namazını hatalı kılan kişi, diğer Müslümanlar tarafından bilinmesin
ve tanınmasın diye Hazreti Ebû Hureyre (r.a.) onun ismini vermemekte-
dirler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir başka zamanda ise şöyle
buyurmuşlardı:

— Siz burada benim önümü görüyorsunuz. Vallahi sizin rükûnuz ve
secdeleriniz bana gizli değildir. Çünkü ben sizi arka tarafımdan da görü-
yorum.

Aynı kaynakta Hazreti Enes bin Malik (r.a.) efendimizin rivayetinde
ise şöyle buyurmuşlardır:

— Rükûlarnızı ve secdelerinizi yerli yerince yapınız. Vallahi ben
sizin nasıl rükû ettiğinizi ve nasıl secde ettiğinizi arka tarafımdan da
görüyorum.³⁶

Her gün göklerden haber alan ve Allahü Teâlâ hazretleri ile konuşan
bir peygamber için bunlar olmayacak bir iş değildir.

Taksimci Kasap mı?

Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimizin arkasına bakmaksızın, arkasında olan-
ları gördüğüne bir misal daha verelim:

Hazreti Avf bin Mâlik (r.a.) anlatıyorlar:

“Zatı Selasil Gazvesinde ben de vardım. Bu gazveye Hazreti Ebû Be-
kir (r.a.) ve Hazreti Ömer (r.a.) de katılmış bulunuyorlardı.

³⁶ Ebû Zekerıyyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevî, *Sahih-i Müslim bi-
şerhi’n-Nevevî*, C. 4, s. 149.

Yolculuk esnasında bir cemaate uğradım. Bir deve boğazlamışlardı. Ama etini nasıl taksim edeceklerini bilemiyorlardı. Bu hususta fikir ayrılığına düşmüşler ve sert bir şekilde münakaşaya başlamışlardı.

Onların bu durumunu görünce yanlarına sokuldum ve:

— Ben kasabım, bu işlerden iyi anlarım. Bana da bu etten bir hisse verirseniz, bu deveyi hepinizi memnun edecek şekilde parçalar ve pay ederim, razı mısınız? Diye sordum.

Memnun oldular ve hep birden:

— Razıyız, dediler.

Deveyi parçaladım ve aralarında paylaştırdım. Kendi hisseme düşen eti alarak arkadaşlarımın yanına geldim. Eti pişirdim ve arkadaşlarıma yedirdim. Böyle uzun ve yorucu bir yolculukta et yemiş olmaları onları sevindirmişti.

Yemekten sonra Hazreti Sıddık ve Hazreti Fârûk:

— Bu eti bize yedirdin ya, nereden gelmişti bu? Diye sordular.

Ben de onlara olanı biteni anlattım. Bu iki zât bana kızdılar ve:

— Vallahi bu eti bize yedirmekle iyi etmedin, diyerek parmaklarını taktılar ve kustular.

Yedikleri eti şüpheli buldukları için içerilerinden çıkartmışlardı. Bu duruma ben de çok üzüldüm.

Seferden dönünce doğruca Resûlullah (s.a.v.) efendimizin hane-i sadetlerine gittim. Maksadım; taksimden elde ettiğim bu etin bana helal olup olmadığını zât-ı nebevîlerine sormaktı. O sırada kendileri namaz kılıyorlardı ve arkaları bana dönüktü. Ben yüksek sesle:

— Esselamü aleyke ya Resûlullah, diyerek selam verdim.

Zât-ı nebevîleri başını çevirmeksizin:

— Avf ibni Mâlik misin? Diye sordular.

— Evet ya Resûlullah, anam ve babam sana feda olsun, dedim.

— Şu münakaşa eden adamların boğazladıkları deveyi kavgasız taksim eden kasap Avf öyle mi?

— Evet, Ya Resûlullah, Allah beni sizin yolunuzda feda kılsın...

Allah'ın sevgili kulu ve Resûlü Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) başka hiçbir söz söylemeksizin tekrar namaza durdular. Ben de daha fazla

beklemeyerek oradan ayrıldım. Bu sözlerinden etin bana helal olduğu hükmünü çıkardım.”

Buradaki mucizeleri:

Hane-i saadete gelenin kim olduğunu, arkalarına bakmaksızın bilmiş olmaları ve seferde cereyan eden hâdiseyi haber vermeleridir. Deve eti hakkında sükût ettiklerine göre; bunun onlara haram olmadığı anlaşılmaktadır. Çünkü taksimci kavgayı önlemiş ve kendi ücretini almıştır.

Ağlayan Kütük

Onun aşkına, kuru odun kütükleri bile dayanamayarak ağlıyorlardı. O öyle yüce ve sevgili bir peygamberdi.

Medine-i Münevvere’nin ilk mescidine üç basamaklık bir minber yapılmıştı. Bu minber bir hurma kütüğünden ibaretti.

Hicretin altıncı yılında mescidi saadet genişletilmişti. Çünkü Müslümanlar çoğalmış ve ilk yapılan mescide sığmaz olmuşlardı. Ensar’dan bir zât:

— Ya Resûlullah, izin verirseniz minberi de yenileyelim, ricasında bulundu.

Efendimiz (s.a.v.) de bu ricayı kabul buyurdular. Adam, ılgın ağacından güzel bir minber yaparak yerine koydu. Eski minberi de bir köşeye attı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu yeni minberde ilk cuma hutbelerini okumak üzere çıktılar. Tam o sırada, deve iniltisi gibi ses duyulmaya başlandı. Ses, eskiden minber olarak kullanılan hurma kütüğünden geliyordu. Bu kuru ağaç, herkesin duyabileceği bir ses ile ağlıyordu. Nasıl ağlamasın ki, Allah’ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz tam altı yıldan beri onun üzerine çıkarak hutbelerini okuyorlardı. Şimdi o bir köşeye atılmıştı.

Onun ağlamasını sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de duydu-lar. Hutbelerini yarıda keserek minberden indiler. Ağlayan kütüğün yanına kadar gittiler. Mübarek elleri ile onu okşadılar ve sonra onu bir insan gibi kucakladılar.

Ağacın ağlaması hemen duruverdi.

Daha sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu mübarek ağacın defnedilmesini emir buyurdular.

Bir insan gibi ona mezar kazıldı ve defnedildi.

Bir kuru ağaç bile onun aşkı ile ağlayıp inliyorken ondan uzak kalanlara ve onu tanımayanlara ne demeli bilmem ki?..³⁷

Sanki Bir Tac Gibi...

O Allah'a o kadar yakındı ki, ne dilerse hemen veriyordu Mevlası... Dua ve dilekleri anında kabul buyruluyordu.

Bir gün mescidi saadetlerinde cuma hutbesi okuyorlardı. Bir Müslüman ayağa kalkarak:

— Ya Resûlullah, konuşmak istiyorum, izin var mı? Dedi.

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) hutbesini yarıda kesmek ve araya söz katmak edebe uygun bir hareket değildi. Ama adam ayağa kalkmıştı bir kere. İnsanları incitmek ise onun adetlerinden değildi.

— Konuş, seni dinliyorum! Dedi adama.

Adam da:

— Medine'de büyük bir kuraklık vardır. Uzun müddetten beri yağmur yağmıyor. Ekinlerimiz kurudu, hayvan sürülerimiz mahvoldu. Allahü Teâlâ hazretlerine dua buyurun da bize yağmur göndersin, diye niyazda bulundu. Sonra edeple yerine oturdu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerine göklerin boşluğuna kaldırdılar ve üç kere:

— Allah'ım, bize yağmur gönder, diye dua buyurdular.

Bu hadisin râvisi Hazreti Enes ibni Mâlik (r.a.) diyorlar ki:

— Resûlullah (s.a.v.) efendimiz dua buyuruyorlarken gökyüzü cam gibi parlaktı. Tırnak ucu kadar bulut gözükmüyordu. O dua buyurur buyurmaz gökyüzü birden bire bulutlandı. O kadar ki, bulutlar dağlar gibi üst üste yığılmıştı. Zât-ı nebevîleri daha minberden inmeden yağmur yağmaya başladı.

Yağmur hiç kesilmeksizin ertesi cuma gününe kadar devam etti. Cuma günü hutbe esnasında aynı zât ayağa kalkarak:

— Ya Resûlullah, yağmur o kadar çok oldu ki evlerimiz çöküyor. Allahü Teâlâ hazretlerine dua buyurun da artık bu yağmuru durdursun, dedi.

³⁷ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 173.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de gülümsediler ve mübarek ellerini kaldırarak:

— Allah'ım, etrafımıza yağdır, üzerimize değil, diye dua buyurdular.

Bir de baktım ki bulutlar, Medine-i Münevvere'nin üzerinden çekilmişler. Bundan sonra yağmur Medine'nin etrafına yağıyordu. Şehrin üzeri ise açık ve parlaktı. Güneşin ışığı başımızın üzerinde bir tac gibi duruyordu.³⁸

Tükenmeyen Hurmalar

Cabir ibni Abdullah, sahabe-i kiramın büyüklerindendi. Babası Abdullah, Uhud'da şehitlik mertebesine eren bahtiyar kişilerden birisiydi. Belki de bu yüzden olmalı, bu zât sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) yanında pek sevimliydi. Çünkü o, Uhud ve Bedir şehitlerinin dul ve yetimlerine ayrı bir alaka gösteriyordu.

Cabir'in Uhud'da, şehit olan babasının bir miktar borcu bulunuyordu. O sene ise hurmalar pek verimli olmamışlardı. Bütün Medineli Müslümanlar gibi, Hazreti Cabir'in geçimi de hurmadandı. Bu sene ise hurmalar, borçları karşılayacak kadar olmamışlardı.

Bunu gören Hazreti Cabir (r.a.), alacaklılarının yanına giderek:

— Borcu bir miktar indiriniz yahut da bana gelecek seneye kadar mühlet veriniz, ricasında bulundu. Fakat alacaklılar bu ricanın her ikisini de kabul etmediler.

Çaresiz kalan Hazreti Cabir (r.a.), sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzurlarına çıkarak durumu anlattılar. Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi (s.a.v.) efendimiz yerlerinden kalkarak:

— Bir de ben rica edeyim onlara, buyurdu ve alacaklıların yanına gitti.

Onlara:

— Ya mühlet veriniz yahut da bir miktarını affediniz, diye ricada bulundu.

Ama alacaklı kişiler onu dahi reddettiler.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Cabir'e dönerek:

³⁸ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 173.

— Evine git, hurmaların hepsini cinsine göre ayır. Hiç birini diğerine katma. Sonra da beni çağır, emrini verdiler.

Hazreti Cabir bin Abdillâh (r.a.), evine giderek emredilenleri yaptı. Daha sonra Resûlullah (s.a.v.) efendimiz teşrif buyurdular. Hurmaların üzerinde mübarek ellerini gezdirdiler ve dua ettiler. Dua tamam olunca Hazreti Cabir'e:

— Şimdi alacaklıları çağır... Bu hurmanın içinden herkesin hakkını ölçerek ver. Allahü Teâlâ hazretleri senin ve babanın borcunu bu hurmalardan ödeyecektir, buyurdular ve kalkıp gittiler.

Hâdisenin sonunu bize nakleden Hazreti Cabir (r.a.) efendimiz diyorlar ki: "Alacaklı olanları çağırdım. Herkesin hakkını ölçerek verdim. Bütün borçlar ödendi. Allah'a yemin ederim ki, yine de sergideki hurmalardan bir şey eksilmedi. Hepsi olduğu gibi duruyordu."

Hazreti Ebû Talha'nın (r.a.) Yemeği

Bu mucizeyi, İmam-ı Buhârî, Enes bin Mâlik (r.a.) efendimizden naklen anlatıyorlar:

"Hazreti Ebû Talha (r.a.), hanımı Ümmü Süleym'e (r.a.):

— Bu gün Resûlullah (s.a.v.) efendimize uğramıştım. Mübarek sesleri oldukça zayıf çıkıyordu. Anladım ki açlık çekiyorlar. Evimizde Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) yedirecek hiçbir şeyimiz yok mu? Diye sordu.

Hazreti Ümmü Süleym (r.anha) de:

— Evet, vardır, diyerek birkaç arpa ekmeği çıkardı.

Onları bir örtünün içine sardı. Gidiyorken güneşten müteessir olmasın diye örtünün bir ucunu da Hazreti Enes'in başına örttü. Hazreti Enes (r.a.), o günlerde on iki yaşlarında bir çocuktı.

Hazreti Enes (r.a.) diyorlar ki:

— Beni ekmekle birlikte Resûlullah (s.a.v.) efendimize gönderdiler. Zât-ı nebevîleri o sırada Mescid-i saadette bulunuyorlardı. Yanlarında Ashabı Suffa'dan bir cemaat vardı.

(Merhum Ahmed ibni Hanbel hazretlerinin rivayetine göre ise sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz o sırada Ashabı Suffa'ya Nisa Sûresi'ni okuyorlardı. Bir taraftan da elinin biri ile mübarek karınlarını ovalayıp duruyorlardı. O kadar çok acıkmışlardı.)

Huzurlarına vararak beklemeye başladım. Beni görünce:

– Seni Ebû Talha mı gönderdi? Diye sordu.

Ben de:

– Evet ,Ya Resûlullah, dedim.

– Yemek öyle mi?

– Evet, Ya Resûlullah...

Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.) efendimiz yanında bulunan Ashabı Suffa'ya:

– Kalkınız oraya gidiyoruz, dediler.

Onlar da kalktılar. Ben de yanlarında idim. Ebû Talha'nın evine geldik. Ebû Talha (r.a.), bu kalabalık cemaati görünce hanımına:

– Ya Ümmü Süleym, Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz kalabalık bir cemaat ile hanemize teşrif buyurdular. Bizimse onlara yetecek kadar yiyeceğimiz yoktu. Ne yapsak acaba? Dedi.

Hanımı da:

– Allah ve onun Peygamberi daha iyi bilir, cevabını verdi.

Bu mübarek hanım biliyordu ki, Allah'ın peygamberleri insanları utandıracak ve sıkıntıya sokacak hiçbir işi yapmazlar. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) bu kadar cemaati alıp geldiğine göre mutlaka onun bir bildiği vardır. O, buna lekesiz bir şekilde iman etmişti.

Hazreti Ebû Talha, koşarak Allah'ın Peygamberini (s.a.v.) karşıladı. Efendimiz (s.a.v.) Ebû Talha'nın hanımına:

– Yiyecek neyin varsa getir! Buyurdular.

Hazreti Ümmü Süleym, birkaç arpa ekmeği daha getirdi. Bunları da o gün, arpayı el değirmeninde çekerek hazırlamıştı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz; "Ekmek katığı olarak bir şeyin bulunup bulunmadığını..." sordu. Hazreti Ümmü Süleym (r.anha) ise yağ tulumunu getirerek Allah'ın Resûlünün önüne koydu. Koydu ama tulum boştu ve içinde yağ falan da yoktu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz getirilen birkaç arpa ekmeğini mübarek elleri ile bir örtünün üzerine doğradı ve yaydı. Sonra yağ tulumunu elleri ile sıvazlayarak dua buyurdular. Tulum o anda yağ ile doluverdi.

Sonra da sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz:

– Dışarıda bizi bekleyenlerden on kişiyi buraya çağırınız! Emrini verdiler.

On kişi geldi. Sofraya oturdu. Yağ ile arpa ekmeğinden ibaret olan yemeği yediler ve doydular. Ama sofradan hiçbir şey eksilmiyordu.

– On kişi daha çağırınız! Emrini verdiler.

Onlar da geldiler, yediler ve doydular. Hülâsa dışarıda tam seksen kişi vardı. Hepsisi de onar onar geldiler, yediler ve doydular. En sonunda zât-ı nebevîleri kendileri yediler ve doydular.

Yine de sofradan hiçbir şey eksilmiyordu. Ekmekler ve tulumda bereketlenen yağlar olduğu gibi duruyordu.”³⁹

Bir Yolculukta Bereketlenen Yemekler

Sahihü'l-Buharî de Hazreti Abdurrahman bin Sıddık (r.a.) rivayet ederek buyuruyorlar ki:

“Bir yolculuk esnasında sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizle beraberdik. Yüz otuz kişi kadardık.

Bu yolculukta, hesapta olmayan bazı sıkıntılar meydana geldi. Çünkü yolculuk arzu edilenin dışında oldukça uzun sürmüştü. Bu yüzden ki azığımız tükendi ve açlık tehlikesi baş gösterdi. Hepimiz çölde bulunuyorduk. Civarda yiyecek temin edebileceğimiz meskûn yerler yoktu. Bu durumu Allah'ın Peygamberi Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimize bildirdi. O da:

– Yanında az veya çok yiyeceği olan hiç kimse kalmadı mı? Bunu bana araştırınız! Emrini verdi.

Biz de arayıp sorduk. Yalnız bir Müslüman'ın yanında bir sa' kadar un bulundu. Onun emri ile bu un hamur yapılarak yoğruldu.

Bu sırada yanımızdan çok uzun boylu bir müşrik geçiyordu. Önünde bir koyunu vardı. Onu bir yere götürüyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz adama:

– Bu koyunu bize satar mısın, yoksa hediye mi etmek istersin? Diye sordu.

³⁹ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 170.

Adam da:

— Satarım, dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz adamın parasını vererek koyunu satın aldı. Onun emri ile koyun kesildi ve kızartıldı. O bir sa' undan da ekmek yaptık. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz etin ve ekmeğin üzerine ellerini koyarak dua buyurdular.

Allah'a yemin ediyorum ki, yüz otuz kişiden karnı doymayan hiç kimse kalmadı. Orada hazır bulunanlar yiyorlardı. Bulunmayanların yemeklerini ayırıyorduk. Bu kadar adam doyduktan sonra geriye iki çuval dolusu et ve ekmek artmıştı. Onu da bir deveye yükleyerek yanıımıza aldık."⁴⁰

Hazreti Ebû Bekir Sıddık (r.a.) Efendimizin Misafirleri

Bu mucizeyi de yine İmam-ı Buharî merhum nakletmektedir:

Hazreti Sıddık-ı azam (r.a.) efendimizin muhterem ve mübarek oğulları Hazreti Abdurrahman (r.a.) anlatıyorlar ve diyorlar ki:

"Ashabı Suffa, fakir insanlardı. Evleri ve aileleri olmadığı için Mescid-i Saadetin sofasında yatıp kalkıyorlardı. Onun içindir ki bu muhterem ve mübarek insanlara "Ashabı Suffa" denilmişti.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ashabı kiramına:

— Kimin yanında iki kişilik yemek varsa, buradan bir kişi götürsün. Kimin dört kişilik yemeği varsa buradan bir veya iki misafir alsın yanına, emrini vermişlerdi.

Babam her gün onlardan üç kişiyi misafir ediyorlardı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize gelince, o kendi başına bu zevattan on kişiyi her gün doyuruyordu.

Babam umumiyetle akşam yemeklerini Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimizle yiyorlardı. Yatsıya kadar onun yanında oturuyorlar ve namazdan sonra evlerine geliyorlardı.

Bir akşam, yatsı namazından sonra da Allah'ın Resûlü ile bir miktar oturmuşlardı. Daha sonra geç vakitte evine geldi. Annem ona:

— Evde ağırlamakla vazifeli olduğun misafirler vardı. Bunları bildiğin halde neden geç kaldın? Diye sordu.

⁴⁰ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 6, s. 198.

Babamız da:

- Onlara akşam yemeği vermediniz mi? Diye sordu.
- Verdik, dedi annem de. “Hatta ısrar ettik. Ama sen gelmedikçe sofraya oturmayacaklarını söylediler ve yemediler.”

Babam bu durumda önce anneme çok kızdı. Ama sonra meseleyi öğrenince bir şey söylemedi. Onların yemeklerini önlerine koydu. Hepsi birlikte yediler. Biz de onlarla yedik.

Allah’a yemin ediyorum ki, biz yedikçe yemekler artmaya devam ediyordu. Misafirler doyduktan sonra artan yemekleri topladık. Babam bunu Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimize götürmemi emrettiler. Ben de götürdüm. Efendimiz (s.a.v.), benim götürdüğüm bu yemekle on iki kişiyi daha doyurdular.

Hazreti Abdurrahman bin Sıddık (r.a.) şunu demek istiyorlar bize: “Evdeki yemek üç kişiliktir. Ben, annem ve babam olmak üzere üç kişi de biz olduk ve sofraya oturduk. Yedik, doyduk. Ama yemekler eksilmedi. Artanı ile on iki kişi daha doydu. Yemekler bereketlenmişti.”⁴¹

Bu hâdise, Hazreti Ebû Bekir Sıddık (r.a.) efendimize göre keramettir. Ama gerçekte sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin mucizeleridir.

Tesbih Eden Yemekler

Hazreti Abdullah ibni Mes’ud (r.a.) efendimiz rivayet buyurdular ve dediler ki:

- Biz Allah’ın Resûlü (s.a.v.) efendimizle birlikte bir yolculukta bulunuyorduk. Ashabı kiram, sularının pek azalmış olduğundan şikâyet ettiler. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de onlara:

- Artan su varsa bana getiriniz, emrini verdiler.

Bir kap içinde çok az bir su getirdiler. Zât-ı nebevîleri bu çok az suyun içine mübarek ellerini soktular ve:

- Haydi temize ve mübareke, Allahü Teâlâ hazretlerinden berekete, dediler.

Allah’a yemin ediyorum ki, sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) mübarek parmaklarının arasından suların kaynakıldığını gördüm. Kendisi ile beraber yolculukta bulunanların bütün su ihtiyaçları tamamlanıncaya kadar müba-

⁴¹ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 172.

rek parmaklarının arasından sular akmaya devam etti. Ve yemin ediyorum ki, o yemek yiyorlarken yediği yemeğin tesbih ettiğini duyuyorduk.⁴²

Yemeklerin, hurmaların, buğdayların yağların, sütün ve daha başka şeylerin bereketlendiğine dair yüzlerce mucizeleri bulunmaktadır. Biz, bir gül bahçesinden bir demet sunarcasına bunlarla iktifa ediyoruz. Çünkü diğer mucizelerinden de örnekler vermek arzusundayız.

Salât ona, selam ona... Âline ve ashabına.

Ümeyye'nin Katili

Hazreti Saad bin Muaz (r.a.) efendimiz, Medine-i Münevvere'nin ileri gelenlerinden. Bu zâtın Mekke'de bulunan Ümeyye bin Halef'le dostluk ve kardeşlik anlaşması vardı. Cahiliye devri Araplarında bu adetler vardı. Onlar diledikleri ile dostluk ve kardeşlik anlaşması yaparlardı.

Hazreti Saad bin Muaz (r.a.), Müslüman olduktan sonra da bu anlaşmayı sürdürmüştü. Bu anlaşma sayesinde o rahat bir şekilde Mekke'ye gidip gelebiliyordu. Mekke'ye gittiği zaman Ümeyye'ye misafir oluyordu. Ümeyye de ticaret için Suriye taraflarına geçiyorken Saad bin Muaz'a misafir oluyordu. Çünkü Medine-i Münevvere Mekke'nin Suriye yolu üzerindedir.

Bir keresinde Hazreti Saad bin Muaz (r.a.) efendimiz Mekke'ye gitmiş ve her zaman olduğu gibi Ümeyye'ye inmişti. Ümeyye'ye; "Kâbe'yi tavaf ve ziyaret etmek arzusunda olduğunu..." söylemişti. Ümeyye de ona:

— Hele biraz sabret. Öğle sıcağında herkes bir köşeye çekilir. Sen de bu fırsattan istifade ederek Kâbe'yi tavaf edersin. Başkalarının seni Kâbe'yi tavaf ederken görmeleri münasip olmaz, dedi.

Gerçek de bu idi. Mekkeliler Müslümanların azılı düşmanı idiler. Onu Kâbe'de görmeleri, büyük tehlikeler doğurabilirdi.

Kararlaştırdıkları vakitte Kâbe'ye gittiler. Olacak bu ya, Kâbe'yi tavaf ediyorken Ebû Cehil'e rastlayıverdiler. Ebû Cehil Ümeyye'ye:

— Kim bu yanındaki adam? Diye sordu.

Ümeyye'den önce konuşarak:

— Ben Medine'den Saad bin Muaz'ım. Tanımadıysan tanı, dedi o da.

⁴² Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 4, s. 171.

Ebû Cehil bağırdı:

— Siz Muhammed'i ve arkadaşlarını bağrınıza bastınız. Şimdi de burada emniyet içinde Kâbe'yi tavaf ediyorsunuz öyle mi?

— Evet öyle...

— Vallahi Ümeyye'nin misafiri olmasaydın buradan sağ çıkamazdın...

— Siz de benim Kâbe'yi tavaf ve ziyaretime mani olursanız Vallahi Şam'a giden yolumuzu keserim. Bir daha o taraflara adımınızı atmazsınız.

Ebû Cehille aralarında bu sert tartışma başlayınca Ümeyye onu ikaz ediyor ve:

— Ebul Hakem'e karşı sesini yükseltme, diyordu. Çünkü o bu dere-lerin efendisidir.

Ümeyye bu sözü birkaç kere tekrarlayınca Hazreti Saad:

— Ya Ümeyye sen aradan çekil ve onunla beni baş başa bırak. Çünkü benim bildiğimi sen bilmiyorsun?

— Nedir senin bilip de benim bilmediğim?

— Bu adam senin katilindir. Seni o öldürecektir...

— Ebul Hakem mi beni öldürecek?

— Evet bu şeytan adam...

— Bunu nereden çıkardın şimdi?

— Allah'ın Peygamberi Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimizinden duydum...

Ümeyye'nin birden rengi atıverdi. Üzgün bir şekilde:

— Vallahi bunu Muhammed söylemişse doğrudur. Çünkü o yalan söylemez.

Ümeyye misafiri ile birlikte evine döndüğü zaman oldukça üzgün ve endişeliydi. Karısına:

— Biliyor musun misafirimiz ne söyledi?

— Ne söyledi?

— Ebul Hakem beni öldürecekmiş...

— Nereden çıktı bu söz?

— O, Muhammed'den duymuş.

– Bunu Muhammed mi söylemiş?

– Evet O...

– Vallahi Muhammed yalan söylemez. Eğer gerçekten söylemişse durumun iyi değil demektir.

Konuşma böylece kapandı ve Hazreti Saad bin Muaz (r.a.) efendimiz Mekke’de işini bitirdi ve Medine’ye döndü.

Mekkeliler Bedir harbi için hazırlanıyorlardı. Mekke’nin bütün ileri gelenleri Ebû Cehil’in başkanlığında bu harbe katılmaya hazırlanıyorlardı. Ama Ümeyye’nin bu harbe katılmaya kat’iyyen gönlü yoktu. Çünkü karrısı devamlı onu ikaz ediyor ve:

– Yesripli kardeşinin söylediklerini unutma... Ebul Hakem’le birlikte bu sefere katılma, diyordu.

Ama Ebû Cehil ısrar ediyordu:

– Sen bu vadiye sözü geçen ve hatırı sayılan bir insansın. Senin bizden ayrılman münasip olmaz. Bizimle yola çık. Birkaç konak gel. Ondan sonra istersen bir bahane ile geri Mekke’ye dönebilirsin, diyordu.

Ümeyye de onu kıramayarak bu sefere katıldı. Yolda atından düşerek ağır bir şekilde yaralandı. Bedir’de Müslümanların zaferini ve kendi adamlarının mağlûbiyetlerini gördükten sonra öldü.⁴³

İbni Hişam merhum, bu hâdiseyi naklettikten sonra Ümeyye’nin ölümünü farklı olarak anlatmakta ve şunları söylemektedir: “Ümeyye Bedir harbine katılmak zorunda kalmıştı. Onu Ensar’dan üç kişi öldürdüler. Bunlar; Muaz bin Afra, Harice bin Zeyd ve Hubeyb bin Usame (r.a.) hazeratı idiler. Böylece Hazreti Saad bin Muaz (r.a.) efendimizin sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizden naklen verdiği haber gerçekleşiyordu.”

Bu hâdisede Ümeyye’yi gerçi Müslümanlar öldürmüştü; ama onu gerçekte Ebû Cehil öldürmüş oluyordu. Çünkü Ümeyye bu harbe katılmak istemiyordu. Onu Ebû Cehil zorlamış ve yakasını bırakmamıştı. Böylece onu ölüme Ebû Cehil götürmüş oluyordu. Zaten bu muharebede Ebû Cehil’in kendisi de gebertilmişti.

Bu zavallı müşrikler, hem Hazreti Muhammed’in (a.s.) yalan söylemeyeceğini, onun söylediklerinin mutlaka gerçekleşeceğini biliyorlardı, hem de ona inanmamakta inat ve ısrar ediyorlardı. Ama sonunda hepsi de teker teker belalarını bulmuşlardı.

⁴³ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü’l-Buharî*, C. 4, s. 184.

Hala Sultan'a Verilen Müjde

Ümmü Haram binti Milhan (r.anha), Abdülmuttalib'in akrabalarındandı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizle bu yolda yakınlığı vardı. Aynı zamanda bu muhterem hanım onun süt teyzesi idi. Kendilerine Hala Sultan denilmesinin sırrı ve hikmeti bu idi. Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) olan akrabalığı idi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) bu muhterem ve mübarek hanımı çok severler ve sık sık ziyaret ederlerdi. Bu muhterem hanım, ashabı kiramın büyüklerinden Hazreti Übbade bin Samit'in hanımı idi. Yine ashabı kiramın ulularından ve uzun müddet Allah'ın Peygamberi'ne (s.a.v.) hususi hizmetlerde bulunan Hazreti Enes bin Mâlik'in de öz be öz teyzesi idiler.

Bir gün sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu muhterem ve mübarek hanımın evine gittiler ve orada yemek yediler. Yemekten sonra, âdeti seniyyeleri olduğu gibi biraz uzandılar ve orada öğle uykusu uyudular. Ümmü Haram (r.anha) da onun mübarek başını okşuyor ve sanki bit pire arıyormuş gibi mübarek saçlarının arasını parmakları ile karıştırıyorlardı.

Bir müddet uyuduktan sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz gülererek uyandılar. Ümmü Haram (r.anha):

— Anam babam size feda olsun ya Resûlullah, Zât-ı Nebevîlerinizi güldüren nedir? Dediler.

Allah'ın Resûlü (s.a.v.):

— Ümmetimden bir cemaati gördüm. Denizlerin üzerinde dolaşıyorlar ve Allah yolunda harp ediyorlardı. Onların su üzerindeki cihatları pek hoşuma gittiği için gülüyorum, dediler.

Hazreti Ümmü Haram (r.anha) da:

— Ya Resûlullah, anam babam sana feda olsun, ne olursunuz bana da dua buyurun da ben de onlardan olayım, diye niyazda bulundular.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de mübarek ellerini kaldırarak onun için dua buyurdular. Sonra mübarek başlarını yastığa koyarak tekrar uyudular.

Bir müddet uyuduktan sonra yine gülererek uyandılar. Ümmü Haram (r.anha) yine:

— Anam babam yolunda feda olsun ya Resûlullah, sizi güldüren nedir? Diye sordular.

— Ümmetimden bir cemaatin durumu bana arz edildi. Onlar denizlerin üzerlerine binmişlerdi. Esirlerini götüren krallar gibiydiler. Halleri hoşuma gittiği için güldüm, buyurdular.

Hazreti Ümmü Haram (r.anha):

— Anam babam sana feda olsun ya Resûlullah, dua buyurun da ben de onlardan olayım, diyerek niyazını tekrarladı.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

— Müjde, sen birincilerdensin, buyurdular.

Yani; denize açılan ilk mücahitlerin arasında bulunacaksınız, demektir.

İslam'da ilk deniz seferi Muaviye bin Ebû Süfyan zamanında gerçekleşti. Müslümanlar onun zamanında deniz yolu ile Kıbrıs'a çıktılar ve orayı ele geçirdiler.

Hazreti Ümmü Haram (r.anha), o günlerde oldukça yaşlı bir hanım olmasına rağmen, denize çıkılacağını öğrenince hemen sefere katıldı. Müslüman orduları Kıbrıs'ta karaya ayak bastıkları zaman bu muhterem ve mübarek hanıma bir at temin ettiler. Atı ile Kıbrıs içlerine doğru yürüyordu. Harbin şiddetinden olmalı, atı ürktü ve tökezledi. Tökezleyen atın üzerinden yerlere yuvarlanan Hazreti Ümmü Haram (r.anha) oracıkta ruhunu teslim etti.

Nur yuvası olan kabri halen Kıbrıs'tadır ve Müslümanlar tarafından ziyaret edilmektedir. Kıbrıslı Müslümanlar da ona Hala Sultan demektedirler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin verdiği müjde, otuz küsur sene sonra gerçekleşmişti. Hazreti Ümmü Haram (r.anha), deniz seferine çıkan ilk hanım ve ilk şehide oluyordular.⁴⁴

Hazreti Abdullah Bin Ebî Atik'in (r.a.) Kırılan Ayağı

Yahudilerin ileri gelenlerinden Ebû Rafi denilen bir adam vardı. Bu zât, Hicaz topraklarında kendine mahsus bir kalede oturuyordu.

⁴⁴ Ebû Zekerıyyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bişerhi'n-Nevevi*, C. 13, s. 57.

Bu Yahudi keferesi, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizi tanımazdı. Onunla hiç görüşmemiştir. Böyle olduğu halde ona dil uzatır ve aleyhinde ağır kelimeler kullanırdı. O civarda sözü geçen bir adam olduğu içinde onun söylediği sözler Arapların arasında hemen yayılıveriyordu.

Onun söylediği sözlerden birisine çok üzülen sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ashabı kiramına:

— Bu Yahudi köpeğinin havlamasını durduracak kimse yok mu içinizde? Diye sordu.

Bunun üzerine Ensar'dan Hazreti Abdullah bin Ebiatık (r.a.) ayağa kalkarak:

— Ben varım ya Resûlullah, dedi.

— O halde yanına birkaç gönüllü arkadaş daha al ve onun işini bitir. Allah ve O'nun Resûlü seninle beraberdirler, buyurdu.

Abdullah (r.a.), yanına birkaç gönüllü alarak hemen yola çıktı. Ebû Rafî'in yaşadığı kaleye vardılar. Arkadaşlarını kale dışında bırakarak kendisi bir yolunu buldu ve kaleye girdi. Gece herkes uyuduktan sonra Ebû Rafî'in işini bitirdi. Ne var ki kaleden kaçırken merdivenlerden yuvarlandı ve ayağı kırıldı. Kırık ayakla arkadaşları onu Medine'ye taşıdılar. Hazreti Abdullah (r.a.):

— Bu Yahudi köpeğinin havlaması artık ebedi olarak durmuştur ya Resûlullah, diyerek müjdeyi verdi ve onu nasıl öldürdüğünü anlattı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek elleri ile onun ayağını tuttular ve dua buyurdular. Anında ağrılar geçti ve ayak kaynadı. Sanki hiç kırılmamış gibiydi.⁴⁵

Anan Olsaydı Razi Olur muydun?

Hazreti Ebû Ümame (r.a.) efendimiz anlatıyorlar:

“Genç bir adam, bir gün sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna geldiler ve:

— Ya Resûlullah, İslam için Allah'tan getirdiğin her emri kabul ediyorum ve inanıyorum. Yalnız zina için bana izin vermenizi rica ediyorum, dedi.

Orada hazır bulunan ashabı kiram bu genç adama çok kızdılar.

⁴⁵ Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail Buharî, *Sahihü'l-Buharî*, C. 5, s. 27.

– Kimdir bunu söyleyen, kim? Diyerek üzerine yürümek istediler. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

– Yaklaş! Dedi.

Genç adam emre uydu ve huzuru nebeviyeye geldi. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimiz ona sordu:

– Bunu annen için olsun ister miydin? Hoşuna gider miydi? Dedi.

Yani; “Annenin başkaları ile zina etmesini nasıl karşılardın?” demek istiyorlardı.

Genç adam şiddetli bir şekilde cevap verdi:

– Hayır ya Resûlullah, Allah beni sizin yolunuzda feda etsin?

– Evet, diğer insanlar da annelerinin bu duruma düşmelerini istemezler. Unutma ki her kadın bir erkeğin annesidir. Peki, kızın için bu işin yapılmasını sever miydin?

– Vallahi hayır ya Resûlullah, Allah beni sizin yolunuzda kurban etsin. . .

– Gerçek budur. Diğer insanlar da kızları için bu durumu sevmezler ve istemezler. Ama her kadın bir erkeğin kızıdır. Pekâlâ, söyle bana, aynı şeyi kız kardeşin için olsun, hoşlanır mıydın?

– Asla ya Resûlullah, Allah beni size feda kılsın, vallahi asla. . .

– Bütün diğer insanlar da öyledirler. Onlar da kız kardeşleri için böyle bir durumu istemezler ve sevmezler. O halde söyle bana, halan veya teyzen için bu halden hoşnut olur muydun?

– Hayır ya Resûlullah, Allah'a yemin ederim ki hoşlanmazdım.

– Diğer insanlar da böyledirler. Onlar da halalarının veya teyzelerinin böyle olmalarından hoşlanmazlar. . .

Sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu gencin başına mübarek ellerini koydular ve:

– Allah'ım bu gencin günahlarını affet, kalbini temizle, kendisini de nefsin şerrinden koru, diye dua buyurdular.”

Bu hadisin ravisi olan Hazreti Ebû Ümame (r.a.) diyorlar ki: “Bu duadan sonra, bu gencin başını kaldırıp da bir kadına baktığını bir daha gören olmadı. . .”⁴⁶

⁴⁶ Nebhani, s. 593.

Ne büyük saadet...

Ve ne kadar yerinde bir ikaz!..

Öyle ya, kendisi ile zina edilen her kadın, diğer insanlardan birisinin anasıdır. Yahut kızı veya kız kardeşidir. Bir diğerinin halası, ötekinin teyzesidir. Her kadında bu manalardan biri veya bir kaç muhakkak vardır.

Annemizle, kızımızla, kız kardeşimizle, halamız veya teyzemizle başkaları sevişip zina ederlerse biz ne hale geliriz?

Her kadın bunlardan birisi değil midir?

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin duası ile o genci bu çirkin alışkanlıktan kurtaran Allah; bizleri ve evladüyâlimizi bu çirkinliklerden ve tehlikelerden muhafaza buyursun, âmin.

Kim Bu Arslanlar Yiyesice?

Hazreti Abdullah bin Abbas (r.a.) efendimiz anlatıyorlar ve diyorlar ki:

“Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir gün mübarek sırtını güneşe vermişler oturuyorlardı. O sırada yanlarına Hatim’in kızı Leyla geldi. Arka tarafından Allah’ın Resûlüne yaklaşarak iki eli birden onun mübarek omuzlarına vurdu. Allah’ın sevgili kulu ve peygamberi, mübarek başını çevirmeksizin

— Kim bu aslanlar yiyesice? Dedi.

Leyla da:

— Benim ya Resûlullah, dedi. Kuşları doyuran ve etrafına güzel kokular dağıtan bir adamın, Hatim’in kızıyım. Ben Leyla’yım...

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek başını çevirmeksizin sordu ona:

— Peki, ne istiyorsunuz benden? Dedi.

Leyla da:

— Nefsimi size arz etmek için geldim ya Resûlullah. Hanımınız olmak istiyorum. Beni nikâhınıza kabul buyurunuz...

— Peki, kabul ettim...

Allah’ın Peygamberinin (s.a.v.) ağzından bu müjdeyi alan Leyla sevinerek akrabalarının yanına gitti ve onlara:

— Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz beni hanımlığa kabul buyurdular. Size bu müjdeyi vermeğe geldim, dedi.

Leyla'nın akrabaları bu işe kızdılar ve ona:

— Ne kadar kötü bir iş yapmışsın? Dediler.

Leyla bu sözlere şaşırarak:

— Bunun kötülük neresinde? Dedi. Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) hanımı oluyorum. Bunu bana layık görmüyor musunuz?

— Hayır, seni ona layık görmüyoruz. Çünkü sen çok kıskanç bir kadınsın. Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) ise senden başka daha birçok hanımları var. Oraya vardığında kıskançlık ve huzursuzluk çıkartırsın. Allah'ın Peygamberini (s.a.v.) rahatsız edersin. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) de sana beddua eder, mahvolursun. En iyisi vakit geçirmeden git, bu büyük şereften affını iste...

Bu sözler Leyla'nın aklına uygun düştü. Huzuru nebeviyeye gelerek

— Ya Resûlullah, biraz önce söylediğim sözlere pişman oldum. Beni affetmenizi rica ediyorum, diye niyazda bulundu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona:

— Pekâlâ, affettim, senin istediğin gibi olsun, buyurdular.

Leyla daha sonra Ensar'dan Mes'ud bin Evsed ile evlendi.

Leyla bir gün Medine'nin dışında olan evinin avlusunda yıkanıyordu. Evi, şehrin dışında ve etrafı avlu ile çevrili olduğu için onun dışarıdan görülmesi mümkün değildi. Bu yüzden o da çekinmeden avluda yıkanıyordu. O yıkanyorken birden bire nereden çıktığı belli olmayan bir kurt, avlu duvarından atladı ve Leyla'ya saldırdı. Leyla bu aç kurda karşı kendisini müdafaa edemedi. Kurt onun vücudunun bazı yerlerini parçaladı ve yedi.

Leyla, aldığı yaralarla birkaç gün yaşadı ve vefat etti.

O, pervasız bir şekilde Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) mübarek omuzlarına vurduğu zaman:

— Kim bu aslanlar yiyesice? Diye sormuşlardı.

Bir müddet sonra, bu dua yerini bulmuş ve Leyla'yı bu kurt parçalamıştı."

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) mübarek ağzından bir söz çıkar da o hiç yerini bulmaz olur muydu?

Dün Ne Yapmıştın?

Zeyd ibni Ebi Şeybe (r.a.) anlatıyorlar:

“Medine-i Münevvere’nin çarşısında geziyorken çok güzel bir kadın görmüştüm. Kadın bana davetkâr, bir şekilde bakıyordu. Ben de kadına sokuldum ve böğrünü çimdikledim. Kadın dönüp bana baktı ve gülümsedi. Bir şey söylemeden uzaklaştı.

Ertesi günü sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna gittim. Kendileri, yeni Müslüman olanlardan biat alıyordu. Herkes sıra ile onun mübarek elini tutuyor ve her şeyleri ile ona itaat edeceklerine yemin ediyorlardı.

Sıra bana gelince huzuru saadetlerine sokuldum ve biat etmek üzere elimi uzattım. Fakat o:

- Dün ne yapmıştın? Diyerek elini benden çektiler.
- Hatırlamıyorum ya Resûlullah, dedim. Zât-ı nebevîlerinizi incitecek bir harekette mi bulundum acaba? Dedim ben de.
- Dün çarşıda bir kadına çimdik atan sen değil miydin? Şeklinde konuştular.

Halbuki bu yaptığımı kimse görmemişti. Benden başka bilen yoktu. Kadını da tanıımıyordum, o da beni tanıımıyordu. Allah’ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz böyle konuşunca heyecan ve utancımdan titredim:

- Ya Resûlullah, benimle biat etiniz. Şahâdet ediyorum ki Allah biridir ve sen onun Peygamberisin. Allah’a yemin ediyorum ki bir daha böyle kötülük yapmayacağım, diye yalvardım.

Bunun üzerine mübarek ellerini uzattılar ve benimle biat ettiler.”

Hazreti Ebû Katade’nin (r.a.) Ok Yarası

Hazreti Ebû Katade (r.a.), Ensar’dandı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin de süvarisiydi. Zukırad seferinde onun çok büyük kahramanlıkları görülmüştü. O günü Hazreti Ebû Katade, tek başına birçok düşmanı yerlere sermiş ve canlarını cehenneme göndermişti. Aynı zamanda fitnenin ve düşmanın başı olan Mesadete’yi de mızrağı ile öldürerek cehenneme yollamıştı.

O günü Hazreti Ebû Katade’nin bu büyük kahramanlıklarını gören sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz:

— Allah'ım Ebû Katade'nin cildini ve kıllarını mübarek kıl... Yüzü her zaman muzaffer olsun, diye dua buyurdular.

Onun bu duasını işiten Hazreti Ebû Katade:

— Senin de ey Allah'ın Resûlü! Diye cevap verdi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

— Mesadete'nin işini bitirdin mi?

— Evet, ya Resûlullah, bu mızrakla onun karnını deştim.

— Yüzündeki kan ne?

— Biraz önce bir ok isabet etti ya Resûlullah...

— Yaklaş bana, buyurdular.

Sonra mübarek tükürüğünü yaranın üzerine sürdüler. Yara hemen iyi oldu. Sanki yüzüne hiç ok değmemişti.

Hazreti Ebû Katade dünyamızda yetmiş yıldan fazla yaşadı. Fakat aldığı duanın bereketi ile hiç ihtiyarlamadı. Yüzünün, cildinin ve saçlarının güzelliği hiç kaybolmadı. Onu görenler, henüz onbeşlik bir delikanlı zannediyorlardı.⁴⁷

Bir Ok Yarası Daha...

Huneyn harbinde ashabı kiramdan Hazreti Âiz bin Ömer'in (r.a.) alına bir ok isabet etmişti. Onu kanlar içinde gören sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek elleri ile alının ve göğsünün kanlarını sildiler ve şifası için dua buyurdular.

Yaralar anında kapandı ve acıları da dindi.

Ne var ki sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin mübarek elinin izi onun göğsünde kaldı. Hiçbir zaman silinmedi.

Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz bu fani dünyadan göçtükten sonra Hazreti Âiz:

— Resûlullah (s.a.v.) efendimizin mübarek elini görmek isteyen benim göğsüme baksın, diyerek ağlıyordu.⁴⁸

⁴⁷ Şifai Şerif şerhi, C. 1, s. 660.

⁴⁸ Ebû'l-Fazl Celaledin Abdurrahman b. Ebî Bekr Suyuti, *el-Hasaisü'l-kübra*, C. 1, s. 271.

Hatip bin Ebi Beltia'nın Affı

Hazreti Hatip bin Ebi Beltia (r.a.) Muhacirlerdendi. Ashabı kiramın arasında seçkin bir yeri vardı. Bedir ve Uhud harplerinde bulunmuş ve büyük hizmetler yapmıştı.

Ne var ki bu zât, Mekke seferine çıkılacağı bir sırada büyük bir yanlışlık yaptı. Bir mektup yazarak onu gizlice Mekkelilere gönderdi. Mekke üzerine yürümekte olan İslam ordusunun yürüyüşünü haber veriyordu.

Halbuki sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Mekke harekâtını çok gizli tutuyordu. Onları gafil olarak avlamak ve Mekke'yi kansız olarak teslim almak arzusundaydı.

Allahü Teâlâ hazretleri Cebraîl'i (a.s.) göndererek Hatib'in yaptığı yanlış ve hatalı hareketi haber verdi. Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Ali ve Hazreti Zübeyr'i (r.a.) huzurlarına çağırdı ve onlara:

— Atlarınıza atlayınız ve Mekke istikametinde oldukça hızlı koşunuz. Bir kadın Mekke'ye mektup götürmektedir. Üç gün sonra ona yetişeceksiniz. Kadını ve mektubu bana getiriniz, emrini verdi.

Kadının şeklini de tarif buyurdu.

Bu iki kahraman hemen atlarına atladılar ve yola çıktılar. Üç gün hiç durmadan at koşturdular. Üç gün sonra tarif edilen kadını buldular ve yakaladılar. Ne var ki kadın inkâr ediyordu ve:

— Aradığınız ben değilim, haksızlık ediyorsunuz, diyordu.

Nihayet bu kadından ümitlerini kestiler ve daha ileriye gitmeye karar verdiler. Fakat atlarına binecekleri sırada Hazreti Ali (r.a.) efendimiz Hazreti Zübeyr'e (r.a.):

— Ya Zübeyr, Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) yalan söylemez. Onun tarif ettiği kadın budur. Ben önce bu kadının her yerini arayacağım. Mektubu bulamazsam bunu öldüreceğim. Eğer hain ise cezasını bulmuş olur. Yok, eğer suçsuz ise bizim niyetimiz halistir. Allah yolunda bir kadını öldürmüş oluruz ne çıkar? Diyerek atından indi ve kılıcını çekti.

Kadın baktı ki durum ciddi ve işin şakası yoktur. O zaman:

— Allah aşkına bana kıymayınız, aradığınız işte buradadır, diyerek saçlarının arasına sakladığı mektubu çıkardı ve onlara verdi.

Bu iki kahraman kadını ve mektubu alarak geriye döndüler. Arkalarından gelmekte olan İslam ordugâhına yetiştiler. Mektubu ve kadını Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimize teslim ettiler.

Yaptığı hatanın ortaya çıktığını gören Hatib bin Ebi Beltia perişandı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz onu huzuruna çağırarak:

— Ya Hatib, seni bu işe sürükleyen sebep ne idi? Diye sordu.

Hatib ise:

— Ya Resûlullah, vallahi Allahü Teâlâ hazretlerine ve onun peygamberine inanmış bir kimseyim. Ne var ki akrabalık gayreti ile bu hataya düştüm. Vereceğiniz her hükme razıyım...

Ashabı kiramdan birçoklarının elleri kılıçlarının kabzasında bulunuyordu. Çünkü böyle bir hıyanetin cezası her din ve her nizamda ölümdür. Hazreti Ömer (r.a.) efendimiz konuşarak:

— Ya Resûlullah, dedi. “İzin verin de bunun kafasını kopartayım. Çünkü Hatib münafık oldu.”

Merhamet ve affın kaynağı olan Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz ise ona:

— Dikkatli ol ya Ömer, dedi. “Bilmiyor musun ki Allahü Teâlâ hazretleri Bedir’e ve Uhud’a katılanların hepsini affetmiştir. Kardeşiniz Hatip ise hem Bedir’de hem de Uhud’da bizimle beraberdi. Bu yüzden ben onu affediyorum, Allah da affetsin...”

Bu müjde karşısında Hatip bayılacak bir hale gelmişti. Tam bu esnada Cebrail (a.s.) gelerek Allah'ın sevgilisine şu ayeti kerimeleri getiriyordu:

Ey mü'minler, benim düşmanımı ve kendi düşmanınızı onlara sevgi göstermek suretiyle dost edinmeyiniz. Onlar size Hakk'tan geleni inkâr etmiş bulunuyorlar. Rabbiniz Allah'a iman ettiğiniz için onlar sizi Peygamberi -yurdunuzdan, Mekke'den- çıkarttılar. Eğer benim yolumda cihada çıkmış ve benim rızamı istiyorsanız... Onlara gizlice sevgi gösteriyorsunuz. Ben ise sizin gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı biliyorum. İçinizden kim bunu yaparsa doğru yoldan sapmıştır.⁴⁹

Yani: “Ey Allah'a iman edenler ve onun peygamberini tasdik edenler! Onlara samimi ve yürekten sevgi göstererek benim düşmanım ve kendi

⁴⁹ Mümtetine, 1.

düşmanlarınızı kendinize dost edinmeyiniz. Çünkü onlar sizin inandığınız gerçekleri kabul etmiyorlar ve inkâr ediyorlar. Onlar sizi bu yüzden Mekke'den çıkarttılar. Allah'a ve onun Peygamberine (s.a.v.) inandığınız için Peygamberi (s.a.v.) ve sizi yerinizden ve yurdunuzdan ettiler. Eğer benim yurdumda cihad etmek ve rızamı Kazanmak için yurdunuzdan yola çıkmışsanız artık onlara yüz vermeyiniz. Gizli gizli onları sevmeye devam etmeyiniz. Çünkü ben sizin gizlediklerinizi de açığa vurduklarınızı da pekâlâ biliyorum. Kim Allah'ın düşmanlarını kendine dost edirse bilsin ki o doğru yoldan sapmış bulunmaktadır" demektir.

Eğer onlar size karşı güçlü ve kuvvetli gelirlerse hemen size düşman olmaya devam ederler. Ellerini ve dillerini size kötülükle uzatırlar ve yeniden kâfir olmanızı severler. Akrabalarınız ve çocuklarınızın size hiçbir faydası olmayacaktır. Allah kıyamet gününde onlarla sizin aranızı ayıracaktır. Ve Allahü Teâlâ hazretleri sizin bütün yaptıklarınızı görüp durmaktadır.⁵⁰

Attab bin Üseyd ve Haris İbni Hişam'ın İslam Nuruna Kavuşmaları

Bu iki zât Mekke'nin ileri gelenlerindendi. Mekke'nin Müslümanlar tarafından fethedilmesi onların belini kırmıştı. Fetih günü, yanlarında meşhur Ebû Süfyan da olduğu halde bir köşeye çekilmiş oturuyorlardı. Mekke'nin fethi ve Arapların uğradığı mağlûbiyet karşısında perişan olmuşlardı.

O sırada Hazreti Bilal Habeşî (r.a.) efendimizin yanık sesi duyuldu...

— Allahü Ekber, Allahü Ekber...

Hazreti Bilal Habeşî (r.a.) efendimiz ezan okuyorlardı. Allah'ın Resûlü Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimizin emri ile Kâbe'nin üzerine çıkmıştı. Ezanı oradan veriyordu.

Ezan sesi hepsini sarsmıştı. Attab sükûtu bozarak:

— Allah, Babam Üseyd'e ikram etti de bu sesi duymadan öldü. Yoksa bu kara karganın Kâbe'nin damında öttüğünü görseydi o zaman kederinden ölürdü, dedi.

⁵⁰ Mümtetine, 2, 3.

Haris ise:

— Vallahi bu adamın gerçek olduğunu bilseydim, hiç durmaz ben de ona katılırdım. Ama bilemiyorum ki, şeklinde konuştu.

Yanlarında oturan Ebû Süfyan söze karışarak:

— Vallahi ben bir şey konuşmak istemiyorum. Çünkü o öyle bir adamdır ki, şu çakıl taşları bile bizim neler konuştuğumuzu ona haber verirler, dedi.

Onlar aralarında bu şekilde konuşup duruyorken sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yanlarına çıka geldi. Onlara sokularak:

— Neler konuştuklarınızı size haber vermemi ister misiniz? Buyurdu.

Sonra kelimesi kelimesine onların neler konuştuklarını kendilerine haber verdi.

Bu durum karşısında bu iki zât, kelime-i şahâdet getirerek Müslüman oldular.

— Vallahi bizim konuştuklarımızı bizden başka duyan olmamıştı. Kendi aramızda konuşuyorduk. Mutlaka bunları size Allah haber verdi. Biz de Allah'a ve sana iman ettik, dediler.⁵¹

Devrilen Putlar

Abdullah bin Abbas (r.a.) efendimiz anlatıyorlar ve diyorlar ki:

“Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Mekke-i Mükerrreme'ye muzaffer olarak girdiler.

Mekke'ye girdikleri ilk işleri Kâbe-i Muazzama'yı tavaf etmek oldu. Tavafı, devesinin üzerinden inmeksizin yapmışlardı.

Kâbe'nin etrafında ve duvarlarında yüzlerce put vardı. Bunlar, oldukları yerlere kurşun dökülerek kaynatılmıştı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz tavaf esnasında her putun önünden geçiyorken:

De ki: “Hak geldi ve batıl yok oldu. Çünkü batıl zaten yok olmaya mahkûmdur.”⁵²

⁵¹ Ebû'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C. 1, s. 303.

⁵² İsra, 81.

Ayeti kerimesini okuyorlar ve elindeki kamçısı ile putlara işaret ediyorlardı. Yerlerine kurşun dökülerek kaynatılmış olmalarına rağmen onun işaretini alan putlar kendiliğinden yerinden sökülüyor ve yerlere devriliyorlardı. Ön tarafından işaret eylediği put sırtüstü yere uzanıyordu. Arkasından işaret buyurduğu put ise yüzükoyun yerlere kapanıyordu.

O gün, tam üç yüz altmış kadar put onun işareti ile yerlere serilmişti.”⁵³

Fudâle İbni Umeyr’in Kini

Fudâle, Mekke’nin Leys kabilesine mensuptu. Fetih günü herkes gibi o da Müslüman olmuştu. Olmuştu; ama Mekkelilerin Allah’ın Peygamberine (s.a.v.) mağlûp olmalarını hazmedemiyordu. Bu yüzden Allah’ın Peygamberini (s.a.v.) öldürmeye karar vermişti. Bu kötü niyetini gerçekleştirmek için fırsat kollayıp duruyordu.

Bir gün baktı ki, Allah’ın Peygamberi (s.a.v.) yalnızdır ve tek başına Kâbe’yi tavaf etmektedir. Bunu görünce yanına keskin bir hançer alarak Harem-i Şerif’e girdi. Kâbe’yi tavaf eder gibi yaparak Allah’ın Peygamberinin (s.a.v.) ardına düştü.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz arkalarına bakmaksızın tavaflarına devam ediyorlardı. Fudâle ona oldukça yaklaşmıştı. Fakat birden bire Fudâle’nin beklemediği bir şey oldu. Çünkü Efendimiz (s.a.v.) arkalarına bakmaksızın ona:

- Fudâle misin? Diye sordu.
- Evet ya Resûlullah, benim, dedi o da.
- Kendi kendine ne konuşuyorsun öyle?
- Kendi kendime konuşmuyordum ya Resûlullah, Allah’ı zikrediyorum sadece...

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz birden geriye döndü. Kendine mahsus o tatlı edası ile gülümseyerek:

- Kötü niyetine istiğfar et Fudâle, dedi.

Sonra mübarek elini Fudâle’nin kalbi üzerine koyarak bir müddet tuttu.

⁵³ Ebû'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C. 3, s. 59.

Olayı anlatan Fudâle diyorlar ki: “Allah’a yemin ederek söylüyorum ki, Resûlullah (s.a.v.) efendimizin mübarek ellerini göğsümden kaldırdıkları zaman artık yeryüzünde bana ondan daha sevgili bir varlık bulunmuyordu. Elhamdülillah kalbimden kin ve nefret sökülüp gitmiş, yerini sevgi ve muhabbete bırakmıştı.

Oradan ayrılıp evime gidiyorken, önceden dostum olan bir kadın karşıma çıktı ve beni evine davet etti. Ama ben ondan da nefret etmiştim. Onun davetini kabul etmeyerek gönül huzuru içinde evime döndüm.”

Hazreti Sa’d İbni Ebi Vakkas (r.a.)

Hazreti Sa’d ibni Ebi Vakkas (r.a.) efendimiz Mekke’de Müslüman olanlardandı. Hazreti Osman (r.a.) efendimizden sonra en büyük servete bu zât sahip bulunuyordu. Çok iyi ok atıyordu. İyi nişancıydı.

Mekke’den Medine’ye hicrete hazırlandıkları bir sırada oldukça ağır bir şekilde hastalandı. Hayattan ümidini kesti ve vasiyetlerde bulundu.

Onun hastalığını duyan sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ziyaretlerine geldiler. Mübarek elini Hazreti Sa’d ibni Ebi Vakkas’ın (r.a.) alınına koyarak şifası için dua buyurdular.

Hazreti Sa’d’ın hastalığından eser kalmadı. Anında iyileşti ve hicret için yola çıktı.

Hazreti Sa’d ibni Ebi Vakkas uzun müddet yaşadılar ve İslam’a büyük hizmetlerde bulundular.

Düğün Hediyesi Olan Yemek

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hazreti Zeynep (r.anha) validemizle nikâhlanmıştı. Bunu duyan Hazreti Ümmü Süleym (r.anha), Hazreti Enes ibni Malik’i (r.a.) çağırdı. Ona:

— Resûlullah (s.a.v.) efendimiz evlenmiş bulunuyorlar. Ona bir düğün hediyesi hazırlasak, ne dersin? Diye sordu.

— Münasip olur, dedi o da.

Bunun üzerine Hazreti Ümmü Süleym (r.anha); hurma, süt ve yağdan mamul bir yemek hazırladı. Bunu Hazreti Enes ibni Malik’in (r.a.) eline verdi ve sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize gönderdi.

— Ya Resûlullah, bu zât-ı nebevîlerinize Ümmü Süleym’in düğün hediyesidir, diyerek takdim etti Hazreti Enes (r.a.).

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona:

– Dışarıya çık, falanı, filanı ve gördüklerini buraya çağır! Emrini verdi.

Hazreti Enes (r.a.), emredileni yaptı. Hane-i saadetin etrafı insanlarla doldu. Resûlullah (s.a.v.) efendimiz Ümmü Süleym'in (r.anha) gönderdiği yemeğin üzerine mübarek elini koyarak dua buyurdu. Sonra kapının önünde biriken Müslümanları onar onar yemeğe davet etti. Onlara:

– Besmele çekerek bu yemekten yiyeceksiniz! Dedi.

Onlar yiyip doydular. Sonra on kişi daha çağırdı. Onlar da doydular.

Hazreti Enes ibni Mâlik (r.a.) buyuruyorlar ki:

– Zannedersem, o günü misafirlerin sayısı üç yüz kişiyi bulmuştu. Herkes onar onar gelip yiyorlar, doyup kalkıyorlardı. Yine de yemek olduğu gibi duruyor ve tükenmiyordu.

Yemekten sonra misafirlerden bir kısmı oturmuşlar sohbet ediyorlardı. Resûlullah (s.a.v.) efendimiz birkaç defa yerlerinden kalktılar. Hücre-i saadetlerine girdiler ve çıktılar. Her defasında misafirlerden bir kısmının hâlâ oturduklarını ve dağılmadıklarını görüyorlardı.

O sırada Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi kendisine o anda vahyedilen şu ayeti kerimeleri onlara okudu:

Ey mü'minler! Size izin verilmedikçe Peygamberin evlerine girmeyiniz. Yemeğe çağrıldığınız zaman kaplara bakmayınız. Fakat davet edildiğiniz zaman -onun evine- giriniz. Yemeğinizi yedikten sonra hemen dağılınız ve orada sohbete dalmayınız. Çünkü sizin bu haliniz Peygambere eziyet verir ve o bunu size açıklamaktan utanır. Allah ise Hakk'ı bildirmekten utanmaz. Onun hanımlarından bir şey istediğiniz zaman perde arkasından isteyiniz. Bu, sizin kalpleriniz ve onların gönülleri için daha temiz bir harekettir. Allah'ın Peygamberine eziyet vermeniz münasip olmadığı gibi onun vefatından sonra hanımları ile evlenmeniz de caiz değildir. Çünkü sizin bu hareketiniz Allah'ın yanında büyük bir suçtur.⁵⁴

Ashabı kiram hazeratı, bu ayeti kerimeleri dinleyince özür dileyerek dağıldılar.

⁵⁴ Ahzab, 53.

Hazreti Ebû Hureyre (r.a.) Efendimizin Sütü

Bu mucizeyi, Hazreti Ebû Hureyre (r.a.) efendimiz bizzat kendileri anlatıyorlar:

“Bir gün aç kalmıştım. Açlıktan yerlerde yuvarlanıyordum. Çaresiz kalmış ve karnımın üzerine taş bağlamıştım.

Çaresiz kalınca sokağa çıktım. Yol üzerinde oturdum. O sırada Hazreti Ebû Bekir (r.a.) efendimiz yanımdan geçtiler ve bana selam verdiler. Ben de ona bir ayeti kerime okudum. Bunun manasını kendilerinden sordum. Maksadım aç olduğumu ona anlatmaktı.

Sualime cevap verdiler. Ama halimden bir şey anlamadılar ve geçip gittiler.

Biraz sonra Hazreti Ömer (r.a.) efendimiz yanımdan geçtiler ve bana selam verdiler. Ben ona da bir ayeti kerime okuyarak manasını sordum. Sualime cevap verdiler ama aç olduğumu anlamaksızın yanımdan uzaklaştılar.

Daha sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yanımdan geçtiler. Yüzüme bakar bakmaz halimi anladılar. Kendilerine mahsus olan o güzel tebessümü ile gülümseyerek bana:

- Benimle gel Ebû Hureyre, emrini verdiler.
- Lebbeyk ya Resûlullah, diyerek arkalarından yürüdüm.

Zât-ı nebevîleri, hane-i saadetlerine girdiler. Ev halkına; “Yiyecek bir şey olup olmadığını...” sordular. Evdekiler de:

- Bir bardak kadar süt var, ya Resûlullah, onu da zât-ı nebevîleriniz için ayırmıştık, cevabını verdiler.

Sonra bu sütün nereden geldiğini sordular. Evdekiler, hediye olarak geldiğini bildirdiler. O zaman bana dönerek:

- Ya Ebû Hüreyre, git Ashabı Suffa’nın tamamını buraya çağır. Çünkü onlar da senin gibi açtırlar, buyurdular.

Ashabı Suffa; mescidi saadetin sofasında yatan yersiz, yurtsuz ve garip Müslümanlardı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize bir sadaka gelecek olursa hemen onlara dağıtıyordu. Sadakanın içinden kendileri bir şey almıyorlardı. Eğer kendisine gelenler hediye ise bunun içinden ihtiyacı kadarını alıyorlar ve gerisini yine onlara gönderiyorlardı.

Bir bardak süt için onların tamamını çağırmamı emir buyurunca canım sıkıldı. Çünkü ben açlıktan helak olmak üzereydim. Bu bir bar-

dak süt Ashabı Suffa'ya ne yapacaktı? Onların her birine birer yudum bile düşmezdi. Ne var ki Allahü Teâlâ hazretlerinin Peygamberine itaat farzdır. Ben de çaresiz olarak emri yerine getirdim ve onları çağırdım.

Ashabı Suffa geldiler. Hepsi yetmiş kişi kadardı. İçeri girmek için izin istediler. Kendilerine izin verildi. Girdiler ve edeple huzuru nebevide oturdular. Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz bana dönerek:

— Ya Ebû Hureyre, bu sütü misafirlerimize teker teker ikram et, diye emir buyurdular.

Ben hâlâ endişe içindeydim. Ama çaresiz emre itaat ettim. Bardağı aldım ve en baştaki Müslüman'a verdim. Adam kana kana içti ve doydu. Sonra yanındaki Müslüman'a verdi. O da içti ve doydu. Sıra ile yetmiş kişinin tamamı bu bir bardak sütü içtiler ve doydular. Ama bardaktaki süt hâlâ eksilmiyordu.

Sonra Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bardağı kendi mübarek ellerine aldılar ve bana bakarak gülümsediler.

— Ya Ebû Hureyre, dediler.

— Lebbeyk ya Resûlullah, anam ve babam size feda olsun...

— Şimdi sen ve ben kaldık değil mi?

— Evet ya Resûlullah...

— Otur ve bu süttten sen de iç...

— Sizden önce içemem ya Resûlullah...

— Otur ve iç...

Oturdum ve bardağı elime alarak içmeye başladım. Ben nefes almak için bardağı ağzımdan ayırdıkça o gülümseyerek hepten:

— İç, iç! Diyorlardı.

O kadar çok içtim ki artık içemez oldum. Ama Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz hâlâ bana:

— İç, iç! Diye ısrar ediyorlardı.

— Seni Hak Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ediyorum ki için dışım süt oldu. Artık içemiyorum, dedim.

Bunun üzerine bardağı elimden aldı. Besmele okudu. Allahü Teâlâ hazretlerine hamd ve senada bulundu. Sonra da kalanını kendileri içtiler.

O günü bir bardak süt, zât-ı nebevîleri ile birlikte yetmiş kişiyi doyurmuş ve yine de tükenmemişti.”⁵⁵

Düşmanla Vuruş Ya Şeybe!

Şeybe bin Osman, Mekke’nin ileri gelenlerinden bir zât idi. Mekke fet-holununcaya kadar putlara ve küfre hizmet etmişlerdi. Fetih gününde di-ğer Mekkeliler gibi o da Müslüman olmak bahtiyarlığına erişti.

Mekke’nin fethinden hemen sonra diğer Arap kabileleri ayaklandılar. Akıllarınca Mekke’yi Müslümanların elinden kurtaracaklardı.

Toplanan bu Araplar ile Müslümanların arasında muharebe koptu. Huneyn denilen vadide oldukça şiddetli bir muharebe cereyan etti. Tabi bu harp, Müslümanların zaferi ve kâfirlerin perişanlığı ile neticelendi. Çünkü daima iman ehli üstündür ve üstün gelmişlerdir.

Huneyn denilen vadide cereyan ettiği için bu harbe bu vadinin adı verildi ve “Huneyn Harbi” denildi.

Şeybe bin Osman da bu Huneyn harbine katılanlardandı.

Şeybe’nin babası ve amcası daha önce müşriklerle birlikte Bedir har-bine katılmışlar ve orada gebertilmişlerdi. Şeybe’nin babası Hazreti Ali (r.a.) efendimizin kılıcı ile can vermişti. Amcasını ise Hazreti Hamza (r.a.) efendimiz cehenneme yollamıştı.

Şeybe Müslüman olmuştu; ama içinde bunların acısı hâlâ duru-yordu.

Huneyn harbine Müslümanların safında ve Müslüman olarak katılan Şeybe, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin arka tarafında bulunu-yorlardı. Birden bire içine bir şeytan girdi. Babasının ve amcasının Bedir gününde öldürüldüğünü hatırladı. Kendi kendine:

— İşte tam fırsat, bu gün öcümü alabilirim, diye düşündü.

İçinden bu kötü niyeti kurunca Allah’ın Peygamberine (s.a.v.) biraz daha yaklaştı. Maksudı; bir fırsatını bularak onu öldürmektir. Onun sağ ta-rafında amcası Hazreti Abbas (r.a.) efendimiz bulunuyordu. Şeybe kendi kendine:

— Bu taraftan yaklaşamam. Çünkü bu onun amcasıdır. Bana imkân ve aman vermez, dedi.

⁵⁵ Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyin b. Ali Beyhaki, *es-Sünenü’l-kübra*, C. 7, s. 83.

Sol tarafına geçti. Fakat onun solunda da Süfyan ibni Haris yürüyorlardı. Bu zât, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin amcasının oğluydu. Şeybe'nin onu aşması ve Peygambere (s.a.v.) ulaşması mümkün değildi.

Bunu gören Şeybe, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizi arkadan vurmaya karar verdi. Gerçi o günün Araplarının mertlik ve erkeklik anlayışına aykırıydı bu. Ama Şeybe kendine göre haklıydı ve başka çaresi de yoktu.

Tekrar arka tarafına dolandı. Yavaş yavaş yaklaştı. Vurabileceği bir yakınlığa gelince kılıcını çıkardı ve kaldırdı. Tam vuracağı sırada sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin mübarek sırtından bir şimşek parladı. Şimşeğin saçtığı ışık o kadar parlaktı ki, Şeybe neye uğradığını bilemedi. Gözlerini iki elleri ile kapatarak kendisini yere attı. Az kalsın ki yanıyordu.

Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz arkalarına bakmaksızın onu tanıdı ve:

— Bana yaklaş Şeybe, korkma! Buyurdu.

Şeybe korkarak ve yaptığından utanarak ona yaklaştı. Allah'ın en sevgili, en yüce ve en merhametli kulu olan Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini kaldırarak:

— Allah'ım, Şeybe'nin içindeki şeytanı çıkart, diye dua buyurdu.

Sonra Şeybe'ye dönerek:

— İleri atıl Şeybe, benimle değil düşmanlarla vuruş! Emrini verdi.

Bu hâdisenin gerisini Şeybe kendileri anlatıyorlar ve diyorlar ki: “Biraz önce intikam duygusuna kapılarak öldürmek istediğim Allah'ın Resûlü artık benim için gözümden ve kulağımdan daha sevgili idi. Emrini tuttum. Düşmanın üzerine atıldım. İslam orduları muzaffer oluncaya kadar düşmanla vuruştum ve kılıç salladım.”⁵⁶

Hazreti Ebû Heyseme (r.a.)

Hazreti Ebû Heyseme (r.a.), her nasılsa Tebük seferinden geriye kalmıştı. Zaten münafıkların fitnesi ile bu sefere katılmayan Müslümanlar olmuştu. Ebû Heyseme de bunlardandı.

⁵⁶ Ebû'l-Hasan İzzeddin Ali b. Muhammed b. Abdülkerim İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gabe fî ma'rifeti's-sahabe*, C. 3, s. 7.

Oldukça sıcak bir gündü. Ebû Heyseme evine geldi. İki hanımı vardı. Hanımlar, evlerinin çardağını sulayarak serinleştirmişlerdi. Efendilerine yemek hazırlıyorlardı.

Ebû Heyseme içeriye girince kendisi için hanımlarının yaptığı hazırlığa önce sevindi. Sonra birden bire Allah'ın sevgili Resûlü (s.a.v.) efendimizi hatırladı. İçinden ve kendi kendine şöyle diyordu:

— Allah'ın sevgili Resûlü (s.a.v.) şu anda kırlardadır. Güneşin, sıcağın ve rüzgârın altında yolculuk yapmaktadır. Ben ise gölgedeyim. Güzel karılarım bana hizmet ediyorlar ve yemeğimi hazırlıyorlar. Kim bilir Allah'ın Peygamberi ve onun etrafında bulunan Müslümanlar kaç günden beri sıcak bir ev yemeğinin hasretinde bulunuyorlar... Bu insaflı bir iş değildir...

Daha sonra hanımlarına şunları söyledi:

— Allah'a yemin ederim ki hiç birinizin odasına ve yatağına girmeyeceğim ve Allah'ın Resûlüne yetişeceğim...

Bu mübarek hanımlar, bu habere sevindiler ve hemen gerekli yol hazırlıklarını yaptılar. Bu Heyseme de gerekli silah ve malzemelerini yanına alarak atına atladı ve yola koyuldu. Geceli ve gündüzlü atını koşturdu. Nihayet Tebüük'te İslam ordugâhına yetişti.

İslam ordusunun gözcüleri, uzaktan bir atlının geldiğini gördüler ve durumu sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize haber verdiler.

— Ya Resûlullah, uzaktan bir süvari göründü. Emriniz nedir? Dediler. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz:

— Endişe edilecek bir şey yoktur. Çünkü o gelen Ebû Heyseme'dir, buyurdular.

Gerçekten de gelen Ebû Heyseme idi. Yolda gelenin kim olduğunu görmediği halde gelenin kim olduğunu bilmişler ve ashabına haber vermişlerdi. Ebû Heyseme ordugâha ulaşır huzuru nebeviyeye girdi. Diz çökerek özür diledi ve affını istedi. Sevgili efendimiz (s.a.v.) ise ona:

— Müjde ya Eba Heyseme, dedi. "Helak olmaktan kurtuldun" buyurdular ve kendisi için dua ettiler.

Çünkü Allah'ın Peygamberinden ayrı kalmak hayırlı bir iş değildi.⁵⁷

⁵⁷ Ebû'l-Hasan İzzeddin Ali b. Muhammed b. Abdülkerim İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gabe fî ma'rifeti's-sahabe*, C. 4, s. 292.

Hıcır Kuyuları ve Bulut Mucizesi

Tebük seferi esnasında sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin yolu Hıcır vadisine uğramıştı. Burası vaktiyle Hazreti Salih (a.s.) efendimizin ve onun kavminin yaşadığı ülke idi. Allah'ın Peygamberine (s.a.v.) isyanları yüzünden hepsi de burada helak olmuşlardı. Hazreti Salih (a.s.) efendimiz ise onların aralarından çıkarak Mekke'ye gitmişlerdi.

Hıcır vadisine uğrayışları geceye rastladığı için burada inmek zorunda kalmışlardı. Buraya inilince sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Ashabı kirama şu emri verdiler:

— Burası Hıcır vadisidir. Buranın kuyularından su içmeyin. Hayvanlarınızı da içirmeyin. Buranın suyu ile abdest almayın ve gusül etmeyin...

Ashabı kiramdan bir kısmı:

— Ya Resûlullah, sizin emrinizden önce buranın suyu ile hamur yoğurmuş ve ekmek yapmış bulunuyoruz. Onları ne yapmamızı emir buyurursunuz? Diye sordular.

— Yaptığınız ekmekleri dahi dökünüz. Onları hayvanlarınıza bile yedirmeyiniz, emrini verdiler.

Daha sonra da şunları tebliğ buyurdular:

— Burada bu gece konaklamak mecburiyetindeyiz. Hiç kimse çadırından dışarıya çıkmasın. Zaruri ihtiyacı için çıkmak zorunda olanlar mutlaka yanına bir arkadaş alsınlar, yalnız çıkmasınlar, buyurdular.

Orduda bulunan bütün ashabı kiram, Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) verdiği bu emri tuttular. Ne var ki Beni Saide kabilesinden iki kişi, verilen emre rağmen çadırlarından çıktılar. Fakat çadırından dışarıya çıkan Müslüman'ın birisini rüzgâr uçurdu. Öyle uçurdu ki, kendisini Tay kabilesinin yaşadığı topraklarda buldu. Bu günkü ölçülere göre Tay kabilesinin yaşadığı yer ile Hıcır vadisi arasında iki bin kilometrelik bir mesafe vardır. Diğer Müslüman'ın ise ne yazık ki ölüsü ve dirisi bulunamadı.

Sabahleyin durumu sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize haber verdiler. O da:

— Ben size arkadaşsız olarak çadırınızdan çıkmamanızı emretmiştim, buyurdular. Kaybolan kişiler için de dua buyurdular.

Onlardan birini, çölün çok uzaklarında boğulmuş olarak buldular. Efendimiz, mübarek ellerini onun göğsüne koyarak dua buyurdular. Adam yeniden hayata döndü.

Tay kabilesinin arasına düşen Müslüman'a gelince; birkaç ay sonra onu Taylılar Medine'ye getirdiler.

Ertesi günü erkenden Hicir'dan hareket ettiler ve yürüdüler ordu susuz kalmıştı. Çünkü Hicir vadisinin kuyularından su alınması yasaklanmıştı.

Susuzluk tahammül edilmez bir hal alınca orduda bulunanlardan bir kısmı durumu Hazreti Ebû Bekir (r.a.) efendimize açtılar.

— Görüyorsunuz susuz kaldık. Peygambere söyleyiniz de ne yaparsaksa yapsın? Dediler.

Böyle konuşanlar, orduya gösteriş olsun diye katılmış olan münafıklardı. Hazreti Ebû Bekir Sıddık (r.a.) efendimiz Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimizin huzuruna gelerek durumu anlattı ve ordunun şikâyetini duyurdu.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek ellerini göklere kaldırarak dua buyurdular. O, ellerini mübarek yüzlerine sürüyorken gökte dağlar gibi bulutlar birikti. Bulutlardan o kadar çok yağmur yağdı ki, herkes suya kandı ve su ihtiyaçlarını giderdiler.

Bütün Müslümanlar, bu büyük mucize karşısında seviniyorlarken orduda bulunan münafıklar:

— Bulut işte... Bunun da mucize olacak hali yok ya, diyorlardı.

Sevgili Peygamberimiz'in (s.a.v.) Yitik Devesi

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Tebuk seferinde iken yolda bir devesi kaybolmuştu. Ashabı kiram bu kaybolan deveyi ne kadar aradılarsa da bulamadılar.

Kaynuka kabilesinden Zeyd adında birisi:

— Kendisinin Allah'ın Peygamberi olduğunu ve göklerden haber aldığı söyleyen Muhammed değil midir? Ama şimdi bir devesi kaybolmuş, onun yerini bile bilemiyor, şeklinde konuştu.

Çünkü bu adam münafıktı. Münafıklar, gösteriş olsun diye bu sefere katılmışlardı. Ama imansızlıkları içlerinde gizliydi. Fırsat buldukça bunu açığa vuruyorlardı. Bu defa da öyle olmuştu. Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) devesi bulunamayınca münafıkların eline güya fırsat geçmiş oluyordu. Bu bahane ile akıllarınca onu yalanlamak istiyorlardı.

Bir müddet sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek başlarını kaldırdılar ve etrafındakiler şunları söylediler:

— Şu anda içinizden birisi; “Kendisinin Allah’ın Peygamberi olduğunu ve göklerden haber aldığını söyleyen Muhammed değil midir? Ama şimdi bir devesi kaybolmuş, onun yerini bile bilemiyor...” şeklinde konuşmuş bulunuyor. Allah’a yemin ederim ki ben Allah’ın bana öğrettiklerinin dışında bir şey bilmiyorum. Şu anda Allahü Teâlâ hazretleri o kişinin konuşmasını ve o devemin yerini haber verdi.

Sonra devenin bulunduğu yeri, ashabı kirama tarif buyurdular. Ashabı kiramdan birkaç kişi giderek tarif buyrulan yerde deveyi buldular ve alıp getirdiler.

O çirkin konuşmayı yapan Zeyd, Ammar ibni Hazm’ın kafilesinde idi. Ammar da onun konuştuklarını duymuştu. Zeyd böyle konuşuyorken tabi Allah’ın peygamberi yanlarında değildi ve konuşulanları de işitmemişti.

Sonra Resûlullah (s.a.v.) efendimizin yukarıdaki konuşmasına şahit olan Ammar, hemen Zeyd’in yanına geldi. Mızrağı ile onun boynuna dürterek:

— Bana bak, Allah’ın kulu, dedi. Benim kabilemde bir münafık varmış da benim haberim yokmuş. Ey Allah’ın düşmanı, kendi kendini ele verdin. Vakit geçirmeden benim kabilemden çık ve benden uzaklaş, diyerek adamı kovdu.

Fakat nasipsiz münafığın tevbekâr olmak akıllarının köşesinden bile geçmedi.

Hazreti Ebû Zer Gıfarî (r.a.)

Tebük seferi, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin en son seferleri olmuştu. Bu sefer için çok büyük hazırlıklar yapılmıştı. Çünkü karşılarındaki düşman çok kalabalık ve kuvvetliydi.

Medine’de Müslümanların arasında yaşayan münafıklardan birçoklarının iç yüzü bu seferde ortaya çıkmıştı. Çünkü her birisi birer bahane uydurarak bu büyük sefere katılmamışlardı. Üstelik bir takım Müslümanları da kandırmaya muvaffak olmuşlardı. Sefere katıldıkları halde yolda geriye dönenler vardı.

Hazreti Ebû Zer (r.a.) bu sefere katılanlardandı.

Yolculuk esnasında ordudan geriye kalanları sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize haber veriyorlardı. O ise:

— Bırakınız, geriye kalanlar kalsın, bizimle gelenler gelsin, buyurmuşlardı.

Hazreti Ebû Zer'in (r.a.) devesi yorulmuştu. Bu yüzden o ordunun gerilerinde kalmıştı. Durumu sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize bildirince yine o:

— Bırakınız, bizimle gelen gelsin, kalan kalsın, buyurdular. Çünkü birer bahanelerle yoldan geri dönenler vardı. Ebû Zer'in de bunlardan biri olması ihtimali vardı.

Halbuki Hazreti Ebû Zer'in (r.a.) böyle bir düşüncesi yoktu. Onun devesi yorulmuştu. Bu yüzden arkaya kalmış bulunuyordu.

Hazreti Ebû Zer (r.a.), devesinin artık yürümeyeceğine kanaat getirdi. Devedeki yükleri, götürebileceği kadarı ile sırtına yüklendi. Yoluna bu yük ile devam etti. Uzun ve zahmetli bir yolculuktan sonra ordugâha yetişti.

Ordunun gözcüleri:

— Uzaktan bir adam belirdi ya Resûlullah, diyerek haber verdiler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de:

— Ebû Zer'dir o, buyurdular.

Yaklaşınca tanıdılar. Gerçekten de gelen Ebû Zer'di. Onca yükü sırtına almıştı. Yaşlı başlı adam olmasına rağmen bu yük ile yaya olarak ordugâha kavuşmaya çalışıyordu. Ashabı kiram onu görünce:

— Vallahi bu gelen Ebû Zer'dir. Allah'ın Peygamberi doğru söylemişler, şeklinde konuştular.

Allah'ın sevgili Resûlü (s.a.v.) onu bu vaziyette görünce gülümsediler ve:

— Allahü Teâlâ hazretleri Ebû Zer'e merhamet etsin. O yalnız yürüyor, yalnız olarak ölecek ve mahşer yerine de yalnız olarak gelecektir, buyurdular.

Hâdisenin sonu gerçekten de sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin haber verdikleri gibi oldu.

Hazreti Ebû Zer (r.a.) ile Hazreti Osman (r.a.) efendimizin arası açılmıştı. Siyasi düşünce bakımından ayrılığa düşmüşlerdi. Hazreti Osman (r.a.) efendimiz onu, Medine'nin dışındaki Rebeze köyüne sürmüş ve orada yaşamaya mecbur etmişti.

Hazreti Ebû Zer (r.a.) efendimiz ömrünü bu köyde tükettiler.

Artık ecelinin geldiğini anlayınca yanında bulunan bir oğlu ve hanımına şunları söyledi:

— Ölüm gelmiş bulunuyor. Beni ikiniz yıkayın ve kefenleyin. Sonra cenazemi götürüp şu yolun ortasına bırakın ve bekleyin. Yoldan gelip geçen olursa onlara:

— Bu Resûlullah (s.a.v.) efendimizin ashabından Ebû Zer'dir. Bunun cenazesinin kaldırılmasına yardımcı olunuz deyiniz, dedi ve ruhunu Hakk'a teslim etti.

Oğlu ve hanımı onun söylediklerini aynen yaptılar. Cenazeyi getirip yol ortasına kayboldular.

Birkaç saat cenaze orada bekledi.

Bir müddet sonra Hazreti Abdullah ibni Mesud'un (r.a.) yolu oraya uğradı. Irak'tan gelen bir cemaatle birlikte umreye gidiyordu. Neredeyse farkına varmadan yolun ortasına bırakılan bu cenazeyi atları ile çiğneyeceklerdi. Hazreti Abdullah hayretle:

— Bu da kim oluyor? Diye bağırdı.

Orada bulunan oğlu:

— Bu Resûlullah (s.a.v.) efendimizin ashabından Ebû Zer'dir. Onun cenazesinin kaldırılmasına yardımcı olunuz, dedi.

Bunu duyan Hazreti Abdullah ibni Mesud ağlayarak atından indi. Cenazeyi açarak baktı. Yüzünü gözünü öptü. Sonradan da:

— Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz ne kadar doğru söylemişler... Tebük günü Ebû Zer hakkında; "O yalnız geliyor. Yalnız ölecek ve mahşer yerine de yalnız olarak gelecektir" buyurmuşlardı. İşte o mucize seneler sonra gerçekleşmiş bulunuyor, dedi. Sonra gözyaşları içinde onu toprağa vererek yollarına devam ettiler.⁵⁸

Muşakkak Vadisindeki Su

Uzun ve çok zahmetli Tebük yolculuğunda birçok mucizeler görülmüştü. Bunlardan birisi de Muşakkak vadisindeki sudur.

⁵⁸ Ebû'l-Hasan İzzeddin Ali b. Muhammed b. Abdülkerim İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gabe fî ma'rifeti's-sahabe*, C. 1, s. 302.

Yolculuk esnasında İslam ordusunda bulunanlar, Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimize başvurarak sularının kalmadığını bildirdiler. Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi de onlara:

— Önümüzde Muşakkak vadisi vardır. Orada bir kayalığın arasında su bulacağız. Ne var ki ben o kayalığa ulaşınca kadar önden gidenler bu suya dokunmasınlar, buyurdular.

Bu konuşmayı duyan ordudaki münafıklar atlarını önden sürdüler. Bir türlü inanamadıkları, ama hepten inanmış görünmeye gayret ettikleri Peygamberin doğru söyleyip söylemediğini anlamak istiyorlardı.

Vadiye ulaştılar ve kayaları buldular. Gerçekten kayaların arasından çok az bir su sızıntısı vardı. Aşağıda bir taş oyuğuna su birikmiş bulunuyordu. Ne var ki biriken su, bir kişinin ihtiyacını bile giderecek durumda değildi.

Buna rağmen oraya ulaşan münafıklar bu suyun tamamını içtiler.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz vadiye ulaşınca suyun tamamının içildiğini ve kayada az bir ıslaklık kaldığını gördüler.

— Ben gelinceye kadar bu suya dokunulmamasını emretmiştim. Kim yaptı bunu? Diye sordular.

— Ya Resûlullah, falan ve filan kişiler, diye haber verdiler.

Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz emrini dinlemeyen bu münafıklara beddua ettiler. Daha sonra mübarek ellerini ıslak kayanın üzerine koydular. Kendi kırbasında kalmış olan pek az bir suyu elinin üzerinden dökülmesini emrettiler. Ashabı kiram da bu emri hemen yerine getirdiler ve suyu onun mübarek elinin üzerinden döktüler.

O anda kayadan gök gürültüsü gibi bir ses duyuldu. Sonra sular şırlı şırlı akmaya başladı. O kadar ki, İslam ordusunda bulunan otuz bin kişi bu sudan içtiler, hayvanlarını suladılar ve kırbalarını su ile doldurdular.

Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz buyurdular ki:

— Sizler yaşadıkça bu su akmaya devam edecektir. Hatta sizden sonrakiler de bu sudan içmeye devam edeceklerdir.

Gerçekten de öyledir. Günümüzde bile bu mübarek su hala akmaya devam etmektedir ve o vadiye hayat vermektedir.⁵⁹

⁵⁹ Ebû Zekeriyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi*, C. 15, s. 41.

Beni Saad Kabilesi'nin Su Kuyusu

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Tebük'te karargâh kurmuşlardı. İslam ordusunun geldiğini duyan Romalılar korkarak kaçtılar. Bu seferde harp olmadı.

O civarda yaşayan kabileler bölük bölük gelerek İslam'ı kabul ettiler.

Bu arada o civarda yaşayan Beni Saad kabilesinin ileri gelenleri de gelerek Efendimiz'i (s.a.v.) ziyaret ettiler. Ona:

— Ya Resûlullah, biz suyu çok az olan bir yerde yaşıyoruz. Bize dua buyurun da suyumuz çoğalsın. Eğer biz suya kanarsak daha kuvvetli bir kabile oluruz. O zaman dinimize muhalif olan hiç kimse buralardan geçemez ve İslam'a dil uzatamaz, diye niyazda bulundular. Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi de onlara:

— Bana birkaç tane çakıl taşı getiriniz! Emrini verdiler.

Çakıl taşları getirildi ve mübarek ellerine sunuldu. Bu taşları ellerinde evirip çevirerek dua buyurdular. Sonra bu taşları Beni Saad kabilesinin ileri gelenlerine vererek:

— Bunları besmele çekerek birer birer kuyuya atınız. Allah'ın izni ile suyunuz bereketlenecektir, buyurdular.

Beni Saad kabilesinin mensupları, emredileni yaptılar. Bu taşları Besmele çekerek kuyuya bıraktılar. Kuyunun suyu o kadar çoğaldı ki, alınmadığı zaman üzerinden taşıyordu.

Suları çoğalan kabilenin imanları bir kat daha kuvvet kazandı. Onlar da o civarlarda müşrik bırakmadılar ve İslam'ın yayılması için büyük hizmetlerde bulundular.⁶⁰

Eslemilerden Hamza bin Amr'ın Nuru

Bir hayli sıkıntılı ve maceralı geçen Tebük seferi esnasında idi. Ordunun içine karışmış olan münafıklar vardı. Bu imandan nasipsiz kişiler, her defasında büyük mucizeler görüyorlardı. Buna rağmen inanmak ve gizli inkârlarına tevbe etmek istemiyorlardı. Bu da yetmiyor gibi bu yolculukta Allah'ın sevgili kulu ve peygamberine suikast teşebbüsünde bulundular ve onu öldürmek istediler. Aralarında bunun planlarını yaptılar. Önle-

⁶⁰ Ebü'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C.5, s.84.

rinde oldukça sarp bir yokuş vardı. Ordu ve Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) buradan geçmek mecburiyetinde idiler.

Münafıklar planlarını buna göre yaptılar. Kalabalıktan ve gecenin karanlığından faydalanarak Allah Resûlünü uçurumdan aşağıya yuvarlayacaklardı. Allahü Teâlâ hazretlerinin, sevgili kulu ve peygamberine her şeyi haber vereceğinden bu zavallılar habersizdi. Halbuki nice defalar, kendi tuzaklarının ters teptiğini görmüşlerdi.

Evet, Allahü Teâlâ hazretleri, münafıkların tuzaklarını Peygamberine haber verdi. Münafıkların hilelerini öğrenen sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz orduya:

— Aşağıdaki vadiyi dolanınız, bu yokuştan geçmeyiniz! Emrini verdiler.

Ama kendileri devesini bu yokuşa sürdüler. Hazreti Ammar bin Yâsir (r.a.), onun devesinin yularından tutmuştu ve önden yürüyordu. Hazreti Huzeyfe (r.a.) ise devesinin arkasından yürüyordu.

Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz yokuşu tırmanıp düzlüğe ulaşınca, orada pusu kurmuş olan münafıkların seslerini duydu. Birden bire gazaba gelen sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) Hazreti Huzeyfe'ye:

— Önümüze pusu kuran şu adamları buradan kovala! Emrini verdi.

Halbuki vakit geceydi ve ortalık oldukça karanlıktı. Hazreti Huzeyfe (r.a.) efendimiz elindeki sopa ileriye atıldı. Karanlıkta fark edebildiği hayvanların suratına vurmaya başladı. Pusu kuran münafıkların hayvanları bu saldırıdan ürktüler. Kendileri de korkuya kapılarak yokuş aşağıya kaçtılar. Vadide yürümekte olan orduya karıştılar.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz Hazreti Huzeyfe'ye:

— Onları tanıyabildin mi? Kimdi bu adamlar? Diye sordu.

Hazreti Huzeyfe de:

— Hepsinin yüzünde maske vardı ya Resûlullah. Bazılarının hayvanlarını tanıdım ama kendilerini tanımam mümkün olmadı, dedi.

O sırada gürültüyü duyan Eslemilerden Hazreti Hamza bin Amr yanlarına ulaşmış bulunuyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Hamza'ya:

— Bu münafıklar bir takım eşya düşürmüş olmalılar. Onları topla. Yarın bu eşyalardan suçluları buluruz, emrini verdi.

Allah'ın Peygamberinden bu emri alan Hamza diyorlar ki: "Ortalık oldukça karanlıktı. Bu karanlıkta eşyaları nasıl bulayım?" diye düşünüyorken sağ elinin parmaklarının arasından çok kuvvetli bir ışık yayıldı. Işık her tarafı aydınlatıyordu. Bu ışıkla yerde iğne bile olsa bulunabilirdi. Ben de bu ışığın yardımı ile ip ve kamçılara varıncaya kadar münafıkların düşürdüğü bütün eşyaları topladım."

Bu; Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz için iki mucizedir.

Birincisi: Münafıkların burada kendisi için bir tuzak hazırlamış olduklarını bilmesidir.

İkincisi ise; Hamza'nın elinin ışık saçmasıdır. Tabii bu hâdise aynı zamanda Hamza için keramettir.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz bu münafıkları affetti ve cezalandırmadı.⁶¹

Hazreti Bilal Habeşî (r.a.) Efendimizin Tebük'te Hurma Ziyafeti

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Tebük'te bulunuyorlardı. Hüzeym kabilesinin ileri gelenlerinden bir zât huzuru nebeviyeye gelerek kelime-i şahâdet okudu ve Müslüman oldu. Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ona:

— Otur, sen kurtuldun! Buyurdu.

Sonra huzurlarında bulunan Hazreti Bilal'e:

— Ya Bilal, bize yiyecek bir şey getir! Diye seslendi.

Bunun üzerine Hazreti Bilal (r.a.) yere deriden bir örtü serdi. Sonra kendi azık tulumundan iki avuç kadar hurma çıkardı. Bu hurmaları; yağ ve kurumuş yoğurtla yoğurarak tuluma basmıştı.

Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz huzurunda bulunan yedi kişiye:

— Buyurunuz, Allah'ın ismini anarak yiyiniz! Diyerek sofraya çağırdı.

Bu yedi kişi, deri sofradaki hurmaların azlığını düşünerek çekine çekine yiyorlardı. O kadar yediler ki nihayet hepsi de doydular. Sofrada yine o kadar hurma vardı. Hiç eksilmemişti.

⁶¹ Ebü'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C.2, s.372.

İçlerinden birisi:

— Ben bu hurmaların hepsini kendi başıma yiyebilirdim, dedi.

Efendimiz (s.a.v.) de ona:

— Müslüman bir karınla yer, kâfir ise yedi karınla yer! Buyurdular.

Yani; Müslüman çabuk doyar, kâfir ise kolay doymaz demek istiyorlardı.

Ertesi günü Huzeymli Müslüman tekrar huzur-u saadete geldiler. Dün gördüğü mucize, onun imanına kuvvet kazandırmıştı. Allah'ın sevgilisi Efendimiz (s.a.v.) yine Hazreti Bilal'e seslenerek:

— Ya Bilal bize yemek getir! Emrini verdiler.

Hazreti Bilal (r.a.) de yine deri örtüyü yere yaydı. Kendi tulumundaki yağ ve kuru yoğurt ile yoğrulmuş olan hurmaları avuç avuç çıkardı ve örtünün üzerine dağıttı. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ise ona:

— Ya Bilal, arşın sahibi olan Allah vermeyecek diye korkma, çıkart hurmaların hepsini, buyurdu.

Hazreti Bilal de tulumda kalan hurmaların hepsini örtünün üzerine silkeledi. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, etrafındaki misafirlerine:

— Buyurunuz, Allah'ın adını anarak yiyiniz, diyerek onları sofraya davet etti.

Huzurunda on kişi kadar vardı. Hepsi de hurmadan yediler ve doydular. Ama sofradaki hurmalar hiç eksilmemişti.

Hazreti Bilal (r.a.), sofraya döktüğü kadarını belki biraz daha fazlasını toplayarak tulumuna doldurdu.

Huzeymli Müslüman üçüncü günü yine huzur-u nebeviyeye geldi. İmanın biraz daha kuvvet kazanmasını istiyordu. Yine aynı şekilde Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz Hazreti Bilal'e sofraya hazırlamasını emretti.

Bu defa on kişiden fazla adam vardı. Hepsi de Hazreti Bilal'in döktüğü hurmalardan yediler, doydular. Yine de sofraya konulan hurmalardan eksilen olmadı. Hazreti Bilal (r.a.) sofraya koyduğu kadar belki biraz daha fazla hurmayı geri tulumuna dolduruyordu.

Huzeymli Müslüman diyor ki:

— Ben bu mucizeyi üç gün arka arkaya gördüm. İmanım bin kat daha kuvvet kazandı.

Ne mutlu ona!

Onu Geyik Avlarken Yakalayacaksın Ya Halit!

Tebük seferi, çok zahmetli ve sıkıntılı başlamıştı. Ama çok güzel bir şekilde sona ermişti. Çünkü İslam ordularının geldiğini duyan düşmanlar kaçmışlardı. Civardaki kabileler birer birer gelerek İslam'ı kabul etmişler ve nura kavuşmuşlardı. Kansıız ve harpsiz olarak teslim olmuşlar ve Allah'ın Resûlüne itaat etmişlerdi. Bu hal Müslümanları çok sevindirmişti.

Ne var ki Şam'a yedi konak mesafedeki Devme Emiri Ükeydir bin Abdülmelik, Allah'ın Resûlüne itaat etmeyenlerin arasındaydı. Bu zât Hristiyan'dı. Bu yüzden İslam'ın aleyhine hazırlanan Roma ordusuna yardımında bulunmuştu. O halde bu zâta bir ders verilmesi lazımdı.

Bu maksatla sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz, Hazreti Halit bin Velid'in kumandasına 420 süvari verdi ve onu Ükeydir'in üzerine gönderdi. Halit yola çıkıyorken ona:

— Yürü ya Halit, muzaffer olacaksın. Abdülmelik'in oğlunu geyik avlarken yakalayacaksın. Onu bana getirmeni istiyorum! Dedi.

Hazreti Halit (r.a.), hızlı bir şekilde yürüyerek Devme'ye ulaştı. Uzak-tan Devme kalesi görününce durdu ve süvarilerini gizledi.

Mehtaplı bir geceydi. Ükeydir bin Abdülmelik, sarayının damına çıkmış bulunuyordu. Hanımı da yanında olduğu halde mehtabı seyre dalmıştı. Tam o sırada birkaç yabani geyik geldi. Geyikler boynuzlarını sarayın demir kapısına sürüp duruyorlardı. Bu manzaradan şaşkına dönen hanım, kocasına:

— Sen hiç böyle bir manzara gördün mü? Dedi.

— Vallahi görmedim, hayret doğrusu, dedi o da.

— O halde bunları kim kaçırır?

— Akıllı olan hiç kimse böyle bir avı kaçırmaz, diyerek silahlarını aldı. Yanına kardeşini ve birkaç muhafızını da alarak geyiklerin arkasında düştü.

Mehtabın tatlı ışığında geyikler kaçıyorlar, onlar kovalıyorlardı. Geyikleri kovalıyorlarken Hazreti Halit (r.a.) efendimizin süvarileri ile karşılaşverdiler.

Hazreti Halit (r.a.) ve arkadaşları onları görünce çok sevindiler ve:

— Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimizin müjdesi gerçekleşti. Bana; "Abdûlmelik'in oğlunu geyik avlarken yakalayacaksın..." buyurmuşlardı, dedi.

Ükeydir, karşılaştığı Müslüman süvarileri ile vuruşmaya kalkıştığı için muhafızları ve yanında getirdiği kardeşi Hasan öldürüldü. Kendisi de yakalandı.

Ükeydir'in sırtında som altınla işlenmiş atlas bir cübbe vardı. Hazreti Halit (r.a.), bir zafer müjdesi olarak bu cübbeyi, Ükeydir'in mızrağını ve kılıcını bir süvari ile hemen sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize gönderdi. Kendileri de muzaffer olarak kaleye girdi.

Kale sakinleri teslim oldular ve Müslümanlara artık düşmanlık etmeyeceklerine dair yemin ettiler. Hazreti Halit (r.a.) onlardan harp tazminatı olarak sekiz yüz koyun, dört yüz vasak (takriben seksen ton) buğday ve dört yüz zırh aldı, canlarını bağışladı. Fakat kalenin emiri Ükeydir bin Abdûlmelik'i bırakmayarak onu sevgili Peygamberimiz'e (s.a.v.) getirdi. Çünkü emir bu şekildeydi.

Hazreti Halit (r.a.) sevgili Peygamberimize (s.a.v.) ancak Medine'de yetişebildi.

Ükeydir Medine'ye gelip de sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizle konuşunca gönlü açıldı. İslam'ı ve Allah'ın Peygamberini (s.a.v.) sevdi. Müslüman olarak yurduna döndü. Ömrünün bundan sonrasını İslam'a hizmet ederek geçirdi.

Ükeydir'in cübbesi, mızrağı ve kılıcı daha önceden Medine'ye ulaşmıştı. Müslümanlar cübbenin güzelliği karşısında hayran oldular. Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz de onlara:

— Siz bu cübbeye mi hayran oluyorsunuz? Vallahi Saad bin Muaz'ın cennetteki mendilleri bile bundan çok daha güzeldir, buyurdular.

Hazreti Saad bin Muaz (r.a.), daha önce şehit olmuş bulunuyorlardı.

Büceyr bin Bücerte (r.a.)

Büceyr bin Bücerte (r.a.), Tay kabilesindendi. Müslüman olmuş ve Medine-i Münevver'e ziyaretine gelmişti. Devme Emiri Ükeydir Medine'ye getirildiği zaman o da oradaydı. Ükeydir'in Müslüman olduğunu ve yeniden kendi kalesine emir olarak gönderildiğini görünce irticalen şu şiiri okudu:

“Bereket buldu yabani geyikleri kovalayan...

Allah’ın, hidayete ermek isteyen her kişiye,

Hidayet ihsan ettiğini gördüm ben de.

Emir aldık Tebük kumandanından,

Yoldan sapan herkesle harp etmek için...”

Büceyr; Tebük kumandanı cümlesi ile sevgili Peygamberimizi (s.a.v.) kastediyordu.

Bu şiir Allah’ın sevgili Resûlü (s.a.v.) efendimizin o kadar çok hoşuna gitti ki ona:

— Hay senin ağzın çürümesin! Buyurdu.

Büceyr, dünyamızda doksan seneden fazla yaşadı. Bu duanın bereketi ile dişleri dökülmedi. Dökülmek şöyle dursun, bu yaşa kadar bir tek dişi sallanmadı bile...

Ne büyük saadet!

Urve ibni Mes’ud’un Şهادeti

Urve Tâifliydi ve Sakıf kabilesine mensuptu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Tâif’i kuşattığı zaman Urve Yemen’de bulunuyordu. O Yemen’den döndüğü zaman Allah’ın Resûlü Tebük seferini zaferle tamamlamış bulunuyordu. Ne var ki, civardaki bazı kabileler gibi, Sakıf kabilesi de henüz İslam’ı kabul etmemiş bulunuyordu.

Bunu öğrenen Urve koşarak Medine’ye geldi. Allah’ın Peygamberine (s.a.v.) teslim oldu ve Müslümanlığı kabul etti. Bir müddet Medine’de oturdu. Müslümanlığı çok güzel bir şekilde öğrendi. Daha sonra kabilesine dönmek ve onları İslam’a davet etmek için izin istedi. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona:

— Henüz erkendir. Gitme, kavmin seni öldürecektir, buyurdular.

Urve ise:

— Ya Resûlullah, onlar beni gözlerinden daha fazla severler. İzin verin de gideyim, diye ısrar edince kendisine izin verildi.

Urve Sakıf’a gider gitmez hemşehrilerini İslam’a davet etmeye başladı. Ama kimse kendisine cevap vermedi. Herkes onun başından dağılıyordu.

Ertesi günü Urve evinin damına çıkarak sabah ezanı okumaya başladı. Bu ezan sesi Sakıflı kâfirlerin sabrını taşırdı. Uykusundan uyanan, okuna ve yayına sarıldı ve Urve'nin üzerine oklar yağdırdı. Sakıflılar, gözleri kadar sevdikleri Urve'ye, küfür yolunda oklar yağdırıyorlardı.

Mübarek vücuduna saplanan oklarla Urve son nefesini veriyorken şunları söylüyorlardı:

— Allah'ın bana ikram ve ihsan buyurduğu bir keramet ve Allah'ın bana içirdiği bir şehitliktir bu. Şu anda yanımda Resûlullah (s.a.v.) efendimiz ile birlikte harp eden şehitler var. Beni onların arasına defnediniz...

Son sözleri bunlar olmuştu. Akrabaları onun vasiyetini yerine getirdiler ve şehitlerin arasına defnettiler.

Ne var ki bu bahtiyar şehidin kanı yerde kalmadı. Sakıf kabilesi, yaptıklarına pişman oldular. Hemen hepsi de topyekûn İslam'ı kabul ettiler. Onların tapmakta oldukları putlarını da Ebû Süfyan parçaladı.

Âmir ibni Tufeyl ve Erbed ibni Kays

Tebük seferi, Arapların gönlünde büyük bir iz bırakmıştı. Çünkü Romalılar tam iki yüz bin kişilik bir ordu toplamışlardı. İslam ordusu ise hepsi otuz bin kişi kadardı. İslam ordusunun geldiğini duyan Romalılar kaçmışlardı. Halbuki aynı Roma ordusu birkaç sene önce İranlıları dize getirmişti.

Bunun tesiri ile kabileler bölük bölük gelerek Müslüman oluyorlardı. Yemen, Mühre, Bahreyn, Yemame hepten İslam bayrağının altına girmişlerdi. Küfürde inatlaşan birkaç küçük kabileden başka Müslüman olmayan kalmamıştı.

Beni Âmir kabilesinin Reisi Âmir ibni Tufeyl ve Erbed ibni Kays bunlardandı. Bu iki zât kendi kabilelerinin reisi idiler.

Bütün kabileler akın akın Medine'ye gidiyorken Âmir ibni Tufeyl de onlara katıldı. Yanına Erbed ibni Kaysı almıştı. Güya Medine'de Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) ile Müslüman olmanın şartlarını konuşacaktı. Hakikatte ise ona bir suikast düzenliyordu. Aklınca Arapları, bu baş belası adamdan kurtarmak arzusundaydı. Bu maksatla arkadaşı Erbed ibni Kays şu talimatı vermişti:

— Ben Muhammed'i تنها bir yere çekerek konuşurum. Tam o sırada sen yaklaşsın. Ona bir kılıç vurarak öldürürsün. Böylece bu dava bitmiş olur...

Ne var ki zavallı Âmir, Allah'ın her gizli şeyi Peygamberine duyuracağından habersizdi.

Medine'ye geldiği zaman Resûlullah'a (s.a.v.) kendisini tanıttı ve ona:

— Ya Muhammed, seninle تنها bir yerde baş başa konuşmak istiyorum, dedi.

Resûlullah (s.a.v.):

— Sen Allah'ın birliğine ve benim de onun peygamberi olduğuma iman etmedikçe seninle konuşmam. Ne تنها yerde görüşürüm seninle ne de cemiyet içinde. Bunu bil, dedi ve yürüyüp gitti.

Âmir ertesi günü Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) geçeceği yolu bekledi. Yine aynı dilekte bulundu.

— Sizinle تنها bir yerde baş başa görüşmek istiyorum, diyordu. Allah'ın Resûlü de aynı cevabı verdi:

— Sen Allah'a ve benim onun Peygamberi olduğuma iman etmedikçe seninle ne tenhada görüşürüm ne de cemiyet içinde, diyerek yürüdü.

Âmir, üçüncü günü de aynı şekilde hareket etti. Onun yolunu bekleyerek aynı teklifte bulundu. Allah'ın peygamberi hepten aynı cevabı veriyordu.

— Allah'a ve benim onun Peygamberi olduğuma iman etmedikçe seninle ne tenhada görüşürüm ne de cemiyet içinde, diyordu.

Bunu kendisi için bir hakaret sayan Âmir kızdı:

— Ya Muhammed, yemin ediyorum ki süvarilerimi ve piyadelerimi toplayarak buraya yeniden geleceğim. O zaman sen benimle görüşüp konuşmak için çare arayacaksın, diye bağırdı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) Âmir'in ne kadar güçlü ve kuvvetli olduğunu biliyordu. Tek başına birçok kabileleri ayaklandırabilir ve büyük bir ordu toplayabilirdi. Onun içindir ki Âmir gidiyorken:

— Allah'ım, Âmir ibni Tufeyl'e karşı sen bana yetersin! Diye dua buyurdu.

Âmir atna binerek hemen Medine'den ayrıldı. Yolda arkadaşı Erbed'e çattı:

— Yazıklar olsun sana, dedi. “Verdiğim emri neden yerine getirmedin?”

— Babası belirsiz olasıca adam, her şeyi öğrenmeden ne diye kızıyorsun?

— Nedir öğrenmek istediğim her şey?

— Sen ne zaman Muhammed'in önüne geçerek onunla konuştuysan ben onu göremedim. Hepten seni gördüm. Onun ise yalnız sesini duyuyordum ama kendisini göremiyordum. Bu durumda onu nasıl öldürebilirim? Ezbere bir kılıç sallasan sana isabet etmez miydi? Dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin duaları kabul buyruldu. Âmir kabilesine kadar ulaşamadı. Çünkü yolda koleraya yakalandı. Aynı zamanda boynu şişmişti. Boynu o kadar çok şişti ki, deve boynu kadar oldu. Artık kendisini taşıyamayacağını anlayınca Selül kabilesinden bir kadının evine sığındı. Orada öldü. Son sözleri şu olmuştu: "Ey Âmir oğulları, deve boynu gibi bir boyun ve Selül'den bir kadının evinde ölüm..."

Erbed ibni Kayse gelince o da kabilesine ulaşamadı. Yolda onu da yıldırım çarparak canını cehenneme gönderdi. Günahsız devesi de kendisi ile birlikte yanmıştı.

Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) aleyhinde düzdükleri tuzaklara kendileri yakalanmışlardı.

Kim bilir şimdi cehennemde ne yapıyorlar?

Kisra'nın Hazineleleri

Adiy bin Hatem, meşhur Hatemi Tâi'nin oğluydu. Babasından sonra kabilesinin reisi olmuştu. Adiy Hristiyan'dı. Kendi kabilesinin kazancısının dörtte birini onlardan vergi olarak tahsil ediyordu.

Tay kabilesi, bu günkü Kuveyt bölgesinde yaşıyordu. İslam'ın nuru Medine'den tâ oralara kadar ulaşmıştı.

İslam ordularının geldiğini duyan Adiy, ailesini de alarak götürebildiği kadar bir servetle Şam'a kaçtı. Çok acele kaçtığı için bazı akrabalarını ve kız kardeşi Süfâne'yi bırakmıştı.

Resûlullah (s.a.v.) efendimizin askerleri, Tay kabilesinin bulunduğu yerleri de fethettiler. Oralardan pek çok ganimet ve esir alarak Medine'ye döndüler.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz bir gün esirlerin hapsedildiği bir ağılın önünden geçiyordu. Onu gören Süfane ayağa kalkarak:

— Ey Allah'ın Peygamberi, dedi. "Babam öldü. Kardeşim de bizi bırakarak kaçtı. Allah için bana bir iyilikte bulun..."

— Senin koruyucun kimdir? Diye sordu efendimiz de.

Süfane:

— Adiy bin Hatem'dir, dedi.

— Şu Allah ve onun peygamberinden kaçan adam mı? Diyerek yürüdü. Başka bir şey konuşmadı.

İkinci günü Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) oradan geçtiğini gören Süfane aynı müracaatta bulundu ama yine aynı cevabı aldı.

Üçüncü günü sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yine oradan geçiyorlardı. Süfane bu defa onunla konuşup konuşmamakta tereddüt etti. Fakat o sırada esirlerin yanında bulunan Hazreti Ali (r.a.) efendimiz onu usulcacık ikaz ederek:

— Susma, dileğini Allah'ın Peygamberine ulaştır! Dedi.

Bunun üzerine Süfane ayağa kalkarak:

— Ya Resûlullah, babam öldü. Kardeşim kaçtı. Allah için bana bir iyilikte bulun, diye yalvardı.

Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz de ona:

— Pekâlâ, seni serbest bırakıyorum. Ne var ki seni memleketine götürecek birisini buluncaya kadar burada bekleyeceksin, dediler.

O günlerde Kuzaalılardan bir topluluk Medine'ye gelmişlerdi. Medine dönüşü onlar Şam'a gideceklerdi. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Süfane'yi, Kuzaalılara emanet etti. Onlarla onu, Şam'a kardeşinin yanına gönderdi.

Süfane, Şam'da kardeşini bulunca ona çok ağır sözler söyledi. Kendilerini ve kabilesini bırakıp kaçtığı için onu ayıplıyordu. Ya erkekçe dövüşerek ölecek veya Müslüman olacaktı. Kaçmak da ne oluyordu?

— Kabilemizi, adımızı ve şerefimizi iki paralık ettin? Babam sağ olsaydı, kim bilir hakkında ne düşünürdü? Diyordu.

Adiy bin Hatem, kız kardeşinden Allah'ın Peygamberini sordu. Onun nasıl adam olduğunu öğrenmek istiyordu. Süfane şu tarzda konuştu:

— Vallahi benim görüşüme göre bir an önce Medine'ye giderek o zâta teslim olmalısın. Eğer gerçekten Allah'ın Peygamberi ise, ona uymakla kur-

tulmuş olursun. Yok, eğer peygamber değil de bir kral ise yine kazançlı çıkarsın, onun himayesinde olursun...

— Bu görüşün yerindedir kardeşim, diyen Hatem'in oğlu, hemen hazırlandı ve yola çıktı.

Günlerce süren yolculuktan sonra Medine'ye ulaştı.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz gelen misafirin, Hatemi Tâi'nin oğlu olduğunu öğrenince onu evine davet etti. Hatem'in oğlu, Peygamberin her haline dikkat ediyordu. Resûlullah (s.a.v.) efendimiz Adiy'i alıp evine gidiyorken yolda ihtiyar bir hanıma rastlamıştı. Onun şikâyetlerini dinledi. Dileğini yerine getirdi. Hatırını hoş etti. Bunu gören Adiy kendi kendine:

— Bu bir kralın işi değildir... Çünkü krallar bu kadar alçak gönüllü olamazlar, diyordu.

Hane-i saadete gelince Adiy'in altına hurma lifinden doldurulmuş bir minder verdi. Kendisi de yere oturdu. Adiy yine kendi kendine:

— Bu da bir kral işi değildir. Çünkü hiçbir kral yere oturmaz, di-yordu.

O sırada sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin hane-i saadetine bir adam geldi ve yoksulluktan şikâyet etti. Sevgili Peygamberimiz de evinde neler var neler yoksa adama verdi. Memnun ederek gönderdi. Tam o sırada bir Müslüman daha geldi huzurlarına:

— Yolumu kestiler ya Resûlullah, dedi. "Beni soydular."

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz sayılan adamın zarar ve ziyanının Beytülmalдан karşılanmasını emir buyurdu. Bunları görüp duran Adiy bin Hatem kendi kendine konuşuyor ve:

— Yok yok, bütün bunlar bir kralın işi değildir. Bu adam muhakkak ki söylediği gibi peygamberdir, diyordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

— Ya Adiy, sen Hıyre'yi⁶² gördün mü? Diye sordu.

— Duydum; ama oraya gitmedim, dedi Adiy de.

— Ya Adiy, eğer yaşarsan, bir kadının Hıyre'den kalkıp Mekke'ye kadar gelip gittiğini göreceksin. Bu kadının içinde Allah korkusundan başka hiçbir endişesi ve korkusu bulunmayacaktır. Buralarda yol keserek fitne

⁶² Hıyre: Irak'ta, Necefle Kerbela arasında bir yerin adıdır.

ateşini tutuşturanlar nerede? Ya Adiy, eğer yaşarsan Kisra'nın hazinelerinin Müslümanların kucağına döküldüğünü göreceksin.

— Hürmüzün oğlu Kisra mı? Diye sordu Adiy de.

— Evet, Hürmüz'ün oğlu Kisra. Eğer yaşarsan şunu da göreceksin, bir Müslüman avucuna altını veya gümüşü dolduracaktır. Zekât veya sadaka olarak vermek için fakir arayacaktır. Ama bunu kabul eden kimseyi bulamayacaktır. Her biriniz bir gün Allahü Teâlâ hazretleri ile yüz yüze geleceksiniz. Aranızda bir vasıta ve tercüman olmaksızın onunla konuşacaksınız. O size soracak; "Ben sana peygamber göndermedim mi? O Peygamber sana benim emirlerimi duyurmadı mı?" Kul; "Evet, ya Rabbi, gönderdin..." diyecektir. Allah tekrar konuşarak; "Sana mal ve servet vermedim mi? Seni üstün kılmadım mı?" diyecektir. Kul ise; "Evet yarabbi, verdin ve beni üstün kıldın..." diye cevap verecektir. O günü o insan sağına bakacak yalnız cehennemi görecektir, soluna bakacak, yalnız cehennemi görecektir. O halde yarım hurma ile de olsa -sadaka vererek- kendinizi cehennemden kurtarınız. Bunu bulamayanlar güzel söz söylesinler.

Adiy bin Hatem kendisi anlatarak diyorlar ki: "O günü artık gönlümde zerre kadar şüphe kalmadı. İman ettim ve Allah'ın Resûlüne (s.a.v.) canı gönülden bağlandım. Sonra vallahi yaşadım. Resûlullah (s.a.v.) efendimizin o günü haber verdiklerinin bir bir gerçekleştiğini gördüm. Bir hanımın Hıyre'den kalkarak Mekke'ye kadar kendi başına geldiğini ve Kâbe'yi tavaf ettiğini gördüm. Namusundan, malından ve canından emindi. İçinde Allah korkusundan başka bir korku yoktu. Hürmüz oğlu Kisra'nın Müslümanlara mağlup olduğunu ve hazinelerinin Müslümanların eline geçtiğini de gördüm. Vallahi benden sonra yaşayanlar üçüncüsünü de göceklerdir. Vallahi olacaktır, vallahi olacaktır.⁶³

Adiy bin Hatem'in üçüncüsü dediği şudur:

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

— Eğer yaşarsan, bir Müslüman'ın avucunu altın veya gümüşle doldurduğunu, zekât ve sadaka verecek adam aradığını ve fakat kabul eden fakir bulunmadığını göreceksin, buyurmuşlardı.

Yani Müslümanlar bu kadar zengin olacaklardır demektir. Adiy bu devri görmemiştir; ama Müslümanlık o devirleri de elhamdülillah yaşamıştır.

⁶³ Sahihi Buhâri: 4/175

Bu hâdisedeki mucize ikidir. Şöyle ki:

1- Kız kardeşi Süfane'ye; "Allah'tan ve onun peygamberinden kaçan Adiy mi?" diye sormuş olmasıdır. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Adiy bin Hatem'i görmemişti. Onun ne maksatla kaçtığını da tabii bilmiyordu. Böylece görmediği bir hâdiseyi yanındaymış gibi haber vermiştir. Sonradan onun bu maksatla kaçtığı ortaya çıkmıştır.

2- Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Adiy bin Hatem'e bir takım haberler vermiştir. Bunlar geleceğe ait haberlerdi. Adiy bunların teker teker gerçekleştiğini gözleri ile görmüştür. Bunları görünce gönlüne o kadar büyük bir iman ve itimad dolmuştur ki, üçüncüsünün gerçekleşmesine tam üç kere yemin etmiştir.

Üsdü'l-gabe'de bildirildiğine göre sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizle Adiy bin Hatem karşılaştıkları zaman aralarında şu konuşmalar da geçmiştir:

- Sen Hatem'in oğlu Adiy misin?
- Evet, oyum.
- Sen Rakûsi⁶⁴ idin değil mi?
- Evet.
- Kendi kavminin de reisi bulunuyordun.
- Evet.
- Ve onların kazançlarının dörtte birini vergi olarak alıyordun...
- Evet.
- İyi ama bu senin mensup olduğun dinde dahi helâl değildir, öyle değil mi?
- Evet öyledir.
- O halde sen o dinde dahi samimi değildin. Menfaat için Rakusiliğe bağlanıyordun. En güzeli Müslüman ol ve kurtul...

Bunun üzerine Adiy bin Hatem kelime-i şahâdet okuyarak Müslüman olmuştu. Çünkü onun Rakusî olduğunu kendisinden başka bilen yoktu.⁶⁵

⁶⁴ Rakusilik; Hristiyanlıkla putperestliğin karışımı bir din.

⁶⁵ Ebü'l-Hasan İzzeddin Ali b. Muhammed b. Abdülkerim İbnü'l-Esir, *Üsdü'l-gabe fî ma'rifeti's-sahabe*, C. 3, s. 392.

Şair Nabiga ve Güzel Dişleri

Şair Nabiga, Caad kabilesine mensuptu. Yaşlı devrinde Müslüman olmuştu. Müslüman olduktan sonra sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizi ziyarete geldi. Onun huzur-u saadetlerinde meşhur “Raiye” kasidesini okudu. Bu güzel kasidenin ilk beyitleri şu manaları ihtiva ediyordu:

“Hidayetle gelen Allah Resûlünün huzuruna geldim.

Yıldız kümeleri gibi parlak bir kitap okuyordu.”

Bu kaside sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizi o kadar çok memnun ettik ki ona:

— Allah senin ağzını çürütmesin, diye dua buyurdu.

Nabiga yüz on iki yaşına kadar yaşadı. Dişleri hiç dökülmedi. Dökülenler olursa yenisi hemen çıkıyordu. Dişleri dolu taneleri gibi güzel ve parlak olarak duruyordu ağzının içinde.⁶⁶

Yazık Sana Sa’lebe!

Sa’lebe bin Hâtip Ensar’dandı. Bir gün sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) huzur-u saadetlerine gelerek:

— Ya Resûlullah, dua buyurun da Allah beni rızıklandırınsın, dedi.

Sa’lebe yoksulluk çekiyordu. Servet sahibi olmak için Allah’ın Resûlünden dua istiyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona:

— Yazık sana Sa’lebe, dedi. Şükcrünü eda edebileceğin az bir mal, şükcrünü ödeyemeyeceğin çok maldan senin için hayırlıdır.

Bir başka günü Sa’lebe yine huzuru Resûlullaha geldi ve:

— Ya Resûlullah, dua buyurun da Allahü Teâlâ hazretleri beni rızıklandırınsın, diye niyazda bulundu.

Sevgili Peygamberimiz ise:

— Allah’ın Resûlünün yaşayışında senin için en güzel örnek mevcut değil midir? Nefsime kudret elinde tutan Allah’a yemin ediyorum ki, ben dağlara “Altın olunuz ve yürüyerek yanıma geliniz...” diye emretseydim gelirlerdi. Ama görüyorsunuz yine de sabrediyorum ve dünyaya değer vermiyorum. Siz de benim gibi olun, dedi.

Birkaç gün sonra Sa’lebe yine geldi.

⁶⁶ Nebhani, s. 58.

— Ya Resûlullah, dua buyurun da Allahü Teâlâ hazretleri beni rızıklandırsın, diye ricada bulundu.

Sözlerine şunları da ekledi.

— Seni hak peygamber olarak gönderen Allah’a yemin ediyorum ki, Allahü Teâlâ hazretleri bana mal ve servet verecek olursa, ben bu servet-ten bütün hak sahiplerine haklarını veririm...

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek el-lerini semalara kaldırarak:

— Allah’ım, Sa’lebe’yi mal ve servet ile rızıklandır, diye dua buyurdular.

Sa’lebe o günlerde bir koyun almıştı. Koyunlar, kısa zamanda leşe düşen kurtların süratle çoğaldığı gibi çoğaldı. Bu kadar sürüyü şehir içinde barındırmak imkânı olmadığı için Medine’nin dışına taşındı. Öğle ve ikinci namazları hariç, diğer vakitlerde camiye ve cemaate gelemeyen oldu.

Koyunları günden güne artıyordu. Öyle oldu ki yalnız cuma namazlarına gelebiliyordu. Diğer vakitlerde camiye ve cemaate gelemeyen oldu. Koyunları artınca artık cuma namazlarına da gelemeyen oldu. Çünkü Sa’lebe’nin koyunları vadilere sığmıyordu.

Zekât ayeti nazıl olunca sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz zekât tahsildarları çıkardı. Emr-i nebevilerini bir deriye yazdılar ve bunu kendilerine zekât farz olanlara okunmasını söylediler.

Zekât tahsildarlarından iki kişi Sa’lebenin yanına gittiler ve yanlarında bulunan Peygamberin (s.a.v.) emrini ona okudular. Ne var ki Sa’lebe, memnun olacağı yerde üzüldü. Gelen Müslümanlara:

— Bu bir cizyedir⁶⁷ veya cizyenin kardeşidir. Şimdi gidin. Başka yerlerdeki işlerinizi bitirin, dönüşte bana uğrayın, şeklinde konuştu.

Sa’lebe büyük bir gafletle, zekâtı cizyeye benzetiyordu.

Resûlullah (s.a.v.) efendimizin zekât tahsildarları oradan Mesleme’nin yanına gittiler. Mesleme Allah’ın Peygamberinin (s.a.v.) tahsildarlarının geldiğini görünce o develerinin en güzel ve en besili olanlarını ayırdı ve onlara verdi. Tahsildarlar:

— Senin vermen gereken bu değildir. Bu deve zekât hakkından biraz fazla oluyor, dediler.

⁶⁷ Cizye; Müslüman devletin kâfir olanlardan aldığı verginin adıdır.

Mesleme ise:

— Benim gönlüm Allah yolunda bu develeri vermeyi istiyor. Alın götürün. Bunları alırsanız ben daha çok sevinirim, dedi.

Onlar da bu güzel ve besili develeri aldılar. Oradan tekrar Sa'lebe'nin yanına geldiler. Allah'ın emrini kendisine tebliğ ettiler. Sa'lebe onlara:

— Şu yanınızda taşıdığınız mektubu bir kere daha okuyunuz!

Onlar da okudular ve mektubu Sa'lebe'ye gösterdiler. Sa'lebe mektubu kendisi de okuyunca onlara yine:

— Bu bir cizyedir veya cizyenin kardeşidir. Siz şimdi gidin bakalım ben biraz düşüneyim, dedi ve zekâtını vermedi.

Tahsildarlar da oradan ayrılarak Medine'ye geldiler. Mesleme'nin zekâtını teslim ettiler. Sa'lebe'nin konuşmalarını da olduğu gibi anlattılar Allah'ın Peygamberine...

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ise daha onlar konuşmadan iki defa:

— Yazıklar olsun Sa'lebe'ye, yazıklar olsun Sa'lebe'ye, demişlerdi.

Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) efendimiz Mesleme'ye bereketle dua ettiler.

Bu hâdise üzerine şu ayeti kerimeler nazil oldu:

Onların içinde; “Yemin olsun ki Allahü Teâlâ hazretleri bize mal ve servet verecek olursa mutlaka -bunun içinden fakirlere- sadaka veririz ve salih kişilerden oluruz...” diyerek Allah ile ahitleşenler vardır. Allahü Teâlâ hazretleri kendi fazlından ve kereminden onlara verdiği zaman ise cimrilik ettiler ve sözlerinden dönüverdiler.⁶⁸

Bu ayeti kerime nazil olunca Sa'lebe'nin akrabalarından birisi onun yanına kadar gitti ve:

— Yazıklar olsun sana ya Sa'lebe, dedi. “Zekâtını vermedin. Allahü Teâlâ hazretleri senin hakkında ayet gönderdi. Helak oldun Sa'lebe helak oldun. Koş git Allah'ın Peygamberinin huzuruna da kendini kurtarmaya ve affettirmeye çalış!..

Bunun üzerine Sa'lebe yaptığına pişman oldu. Zekâtını ayırdı ve Medine'ye getirdi. Ne var ki sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona:

⁶⁸ Tevbe, 75, 76.

— Allahü Teâlâ hazretleri senin sadakanı almayı bana yasak etti. İşte senin işin budur. Zamanında ben sana emir verdim. Sen itaat etmedin, buyurdu.

Bunun üzerine Sa'lebe ağlayarak ve başına topraklar saçarak oradan uzaklaştı.

Hazreti Ebû Bekir Sıddık (r.a.) efendimizin hilafeti zamanında Medine-i Münevvere'ye gelerek zekâtının kabul edilmesi ricasında bulundu. Fakat Hazreti Sıddık-ı azam (r.a.) efendimiz:

— Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz senin zekâtını kabul buyurmadılar. Onun kabul etmediğini ben edemem, dedi ve kabul etmedi.

Hazreti Ömer (r.a.) efendimizin hilâfeti zamanında Sa'lebe yine Medine'ye gelerek zekâtının kabul edilmesi ricasında bulundu. Fakat Faruk'u azam (r.a.) efendimiz:

— Allah'ın Peygamberinin ve Hazreti Sıddık'ın kabul etmediklerini ben mi edeceğim? Diyerek Sa'lebe'yi kovdu.

Sa'lebe'nin zekâtını Hazreti Osman (r.a.) efendimiz de kabul buyurmadılar.

Sa'lebe Hazreti Osman (r.a.) zamanında öldü.⁶⁹

Buradaki mucizeler şunlardır:

1-Sa'lebe'nin akıbetini görerek ilk iki müracaatında ona dua buyurmadılar ve sabır tavsiye ettiler. Çünkü servetin onun için hayırlı olmaya çağını biliyorlardı. Nitekim hayırlı olmadı.

2-Tahsildarlar geldikleri zaman daha onlar konuşmadan "Yazık Sa'lebe'ye..." buyurmuş olmalarıdır. Tahsildarlarla aralarında geçenleri göremediği halde onun halini bilmişlerdir.

Bu hâdiseyi tahlil eden Hazreti Abdullah bin Abbas (r.a.) buyuruyorlar ki: "Sa'lebe; Allah'ın kendisine ve bütün mü'min kullarına farz kıldığı zekât emrini cizyeye benzetmiş ve bunu iki defa yapmıştır. Bu yüzden sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz onun zekâtını kabul buyurmadılar. Çünkü zekâtı getiriyorken de zaten cimrilik etmiş, koyunların zayıf ve değersiz olanlarını seçmişti.

⁶⁹ el-Hazîn, Alauddin Ali b. Muhammed b. İbrahim el-Bağdâdî, *Lüba-bu't-Tevîl fi Meâni't-Tenzîl*, C. 2, s. 224.

Sonra Sa'lebe isteseydi zekâtını biraz fazlası ile civarındaki fakirlere dağıtmak suretiyle kendisini kurtarabilirdi. Yazıklar olsun ki o bunu da yapmadı. Bu yüzdendir ki üç büyük halife onun zekâtını kabul etmedi. Allah bilir ya, Sa'lebe bu yüzden münafık ve imansız olarak öldü."

Allahü Teâlâ hazretleri bizleri bu gibi kötü akıbetlerden muhafaza buyursun... Âmin.

Allah'ım Ona Sebat Ver!

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir gün Hazreti Cerir bin Abdullah'ı huzurlarına çağırıldılar. Ona:

— Zül Hılse adına Yemen Kâbesi veya Şam Kâbesi denilen bir put-hane vardır. Ben puthaneden kurtulmak istiyorum. Bunu kim yapacak? Beni bu puthaneden kim kurtaracak? Diye sordu.

Hazreti Cerir:

— Ya Resûlullah, ben bu işi seve seve yaparım. Ama biliyorsunuz ben sakatım. At üzerinde duramıyorum, dedi.

Bunun üzerine sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz mübarek eli ile Cerir'in göğsüne vurdu ve:

— Allah'ım ona sebat ver! Onu hidayete eren ve hidayete erdiren bir insan eyle! Diye dua etti.

Sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) bu duası üzerine Hazreti Cerir'in sakatlığı hemen geçti ve ata biner oldu.

Sakatlığının geçtiğini gören Hazreti Cerir hemen Ahmes kalesine gitti. Onların arasından sözünün geçtiği yüz elli süvari aldı. Kendisi bunların başına geçerek geceli gündüzlü durmaksızın yürüdü. O puthanenin bulunduğu yere ani bir baskın yaptı ve binayı yaktı.

Daha sonra birliğin içindeki Ebû Ertad denilen zâtı, sevgili Peygamberimize (s.a.v.) müjdeci olarak gönderdi.

Ebû Ertad Medine'ye gelince huzur-u nebeviyeye girdi ve:

— Ya Resûlullah, ben o puthaneyi bıraktığım zaman uyuz bir deve gibiydi, dedi.

Uyuz olan develeri katran ile sıvarlar ve siyahlaşır. Ebû Ertad, puthanenin yanarak simsiyah kömür haline geldiğini anlatmak istiyordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bu harekâta katılan Ahmes kabilesi süvarilerine bereket ile dua buyurdu.

Hazreti Cerir bin Abdülla (r.a.) efendimiz buyuruyorlar ki:

— Müslüman olduğum günden beri Resûlullah (s.a.v.) efendimiz bir kere olsun benden gizlenmedi. Ne zaman beni görseler mutlaka gülüm-süyorlardı.⁷⁰

Allah bizi ahirette bu yüce insanlara komşu eylesin... Âmin.

Ye ve Yedir Ya Ümmü Süleym!

Hazreti Enes ibni Mâlik (r.a.) efendimizin mübarek annelerine Ümmü Süleym diyorlardı. Bu mübarek hanım, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizi canından daha çok seviyorlardı. Abdu'l Muttalip soyundan olduğu için de akrabaları idi.

Ümmü Süleym'in bir tek koyunu vardı. Bu koyunun sütünden elde ettiği yağı biriktirdi ve küçük bir küpe bastı. Küp dolunca onu cariyesi ile birlikte Resûlullah (s.a.v.) efendimize gönderdi.

— Allah'ın Peygamberine selam söyleyiniz, bunu kabul buyursunlar ve kahvaltılarında ekmeklerine sürerek yesinler, dedi.

Cariye götürdü yağı sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimize takdim etti ve Ümmü Süleym'in selamını tebliğ etti. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz evdekilere:

— Ümmü Süleym'in küpünü boşaltınız! Emrini verdi.

Küp boşaltıldı ve cariyenin eline teslim edildi. Genç kız, küpü götürüp yerine koydu. O sırada Hazreti Ümmü Süleym evde değildi.

Eve geldiği zaman küpün yağla dolu olduğu ve hatta üzerinden taşı-tığını gördü. Cariye kıza kızarak:

— Ben sana bu yağı Allah'ın Peygamberine götürmeni söylememiş miydim? Diye bağırdı.

Kızcağz da:

— Götürdüm hanım efendi, dedi.

— Ama bu küp yağ dolu...

⁷⁰ Ebû Zekeriyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi*, C. 16, s. 34.

— Onu bilemem. Bildiğim bir şey varsa Allah'ın Peygamberi küpü boşalttılar ve benim elime boş olarak teslim ettiler. Yemin ederim ki ben küpü yerine boş olarak koydum.

Hazreti Ümmü Süleym yemin etmesine rağmen cariyeye inanmadı. Küpü kendisi kucakladığı gibi Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin huzuruna vardı ve durumu anlattı. Allah'ın Peygamberi ise kızın küpü getirdiğini ve boşaltarak kendisine teslim ettiğini haber verdi. Bunun üzerine Ümmü Süleym:

— Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ediyorum ki, küp ağzına kadar yağ ile dolu ve hatta üzerinden taşmaktadır. Ben bu durumu görünce kızıdan şüphelenerek sizin huzurunuzda geldim, dedi.

Allah'ın Resûlü ise ona:

— Ya Ümmü Süleym, dedi. Allahü Teâlâ hazretleri kendi kulu ve peygamberine yedirdiği gibi sana da yedirirse bu acayibine mi gidiyor? Haydi git, o yağı ye ve yedir...

Hazreti Ümmü Süleym evine döndü. Bu yağdan tas tas komşularına dağıttı. İki ay kadar bu küpteki yağı yediler. Tükenmedi. İki ay sonra küpteki yağın azaldığını görünce onu başka bir kaba boşalttılar. Fakat boşaltılan yağ çabucak tükeniverdi.

Bu durumu Allah'ın sevgili Resûlüne anlattıkları zaman o:

— Küpü boşaltmamış olsaydınız, ömür boyu bu yağı yiyecek ve tüketemeyecektiniz, buyurdu.⁷¹

Sen mi Soracaksın, Yoksa Ben mi Söyleyeyim?

el-Bidâye ve'n-nihaye' de Hazreti Vâbise'tül Esedi anlatıyorlar:

“Bir gün Resûlullah (s.a.v.) efendimizin huzuruna girdim. Ashabı kiram oldukça kalabalıktı. Cemaati yararlanarak yanına yaklaşmaya çalışıyordum. O sırada Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz beni görmüş olmalı ki ashabına:

— Vâbise'ye yol veriniz gelsin! Buyurdular.

Ashabı kiram da bana yol verdiler. Huzuruna vardım. Dizin dibine oturdum. Maksadım, Allah Resûlünden bazı şeyleri sorup öğrenmekti. O kendine mahsus bir eda ile gülümseyerek yüzüme baktı. Sonra da:

⁷¹ Ebû Zekeriyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi*, C. 15, s. 40.

- Ya Vâbise, bana bir şeyler sormak için geldin öyle mi? Dedi.
- Anam, babam sana feda olsun ya Resûlullah, öyledir, dedim.
- Peki, sen mi soracaksın, yoksa senin sormak istediklerini ben mi sana haber vereyim? Ne dersin?

– Ruhum yoluna feda olsun ya Resûlullah, siz buyurunuz! Dedim.

Mübarek parmak uçlarını birleştirerek göğsüme sürdüler ve parmaklarını göğsümden ayırmaksızın şöyle buyurdular:

– Ya Vâbise, sen bana iyilikten ve gûnahtan sormak için geldin. Sana fetva veren müftüler ne derlerse desinler sen yine fetvayı nefsinden sor. -Diğer bir rivayette: kalbinden sor- Nefsinin mutmain olduğu her şey hayır ve iyiliktir. Nefsin mutmain olmuyorsa o iyilik değildir. İnsanlar onun caiz olduğuna fetva verseler bile senin kalbinde şüphe ve tereddüt bırakan her şey gûnahtır. O halde onlardan kaçın!

Hazreti Vâbise diyorlar ki: “Allah’a yemin ederim ki soracağım bunlardı. Ben onları sormadan Allah’ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz bilmişlerdi.”⁷²

O Halde Bunu Esirlere Yediriniz

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir cenaze defninden dönüyorlardı. Ensardan bir hanım önüne geçerek onu yemeğe davet etti. Ashabı kiramdan birkaç kişi ile birlikte bu davete icabet ettiler. Sofra ortaya geldi ve yemeye başladılar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz önüne konulan etten henüz bir lokma almış bulunuyordu. Ağzına aldığı lokmayı yutmaksızın:

– Bu koyunun etinin sahibinin izni olmadan alındığını görüyorum...

Buyurdular. Bunun üzerine sahibesi olan hanım şöyle konuştular:

– Ya Resûlullah, zât-ı nebevîleriniz için bir koyun almak üzere birisini pazara göndermiştim. Bulamadan geriye döndü. Komşumuzun bir koyunu vardı. Onu almak için komşuyu aradım. O da evde yoktu. Ama hanımı; size ikram edeceğimi öğrenince koyunu göndermiş. O koyun bu koyundur. Akşam kocası eve dönünce onu razı edeceğim ve parasını vereceğim...

⁷² Ebû'l-Fida İmâdüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C. 6, s. 181.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de:

– O halde bunu esirlere yediriniz!

Buyurarak sofradan kalktılar ve yürüdüler.

Yüzün Ak Olsun!

Ashabı kiramdan Hazreti Abdullah bin Üneys (r.a.) anlatıyorlar:

Bir gün Resûlullah (s.a.v.) efendimiz beni huzuru saadetlerine çağır-dılar. Ve:

– Sana oldukça mühim bir vazife vereceğim, hazır mısın? Diye sordu.

– Anam babam sana feda olsun Ya Resûlullah, hazırım, dedim.

– Hüzeli kabilesinin Reisi Süfyan bin Nübeyh'in asker topladığını öğrenmiş bulunuyorum. Maksadım benimle harp etmektir. Şu anda o Nahle'de veya Arna vadisindedir. Yanına kadar gidecek ve onu öldüre- ceksin. Çünkü bu adam ortadan kalkarsa o tarafın fitnesi biter...

– Ya Resûlullah, Süfyan'ı bana biraz tanıtır ki onu görünce bileyim.

– Onu görünce şeytanı hatırlarsın. Bir de onu gördüğün zaman cıl- dinde bir gerilme olur. Alameti budur.

– Anam ve babam sana feda olsun ya Resûlullah, diyerek yola çıktım.

Uzunca bir yolculuktan sonra onun bulunduğu yere ulaştım. Bir mah- fenin içinde hanımları ile birlikte oturuyordu. Vakit ikinci idi. "Onunla benim aramdaki mücadele uzun sürerse ikinci namazını kaçırabilirim..." Bu endişe ile namazımı yürüyerek ve ima ile kıldım. Yaklaştım ve çadı- rına girmek için izin istedim.

– Ve gelen kimdir? Diye sordu.

Ben de Allah'ın Resûlü (s.a.v.) efendimizi kastederek:

– Senin, bu adamla harp edeceğini duyan ve bunun için gelen bir Arap, dedim.

Ben böyle konuşunca beni yanına kabul etti.

– Ben de size katılmak istiyorum. Bu hususu kadınlardan uzak bir yerde müzakere edelim, şeklinde konuştum.

Kabul etti. Çadırdan çıktık ve beraberce yürüdük. Fırsatı bulunca ani- den kılıcımı çektim ve şimşek gibi bir süratle hareket ettim. Çok kuvvetli

bir şekilde kılıcımı ona vurdum. Bir kılıç darbesi onu öldürmeye kâfi geldi. Feryadına hanımları koşarak geldiler. Ben de oradan kaçtım. Atımı devamlı bir şekilde koşturarak Medine'ye ulaştım.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz beni görünce:

- Yüzün ak olsun ya Üneys'in oğlu, dedi.
- Öldürdüm onu ya Resûlullah, dedim ben de.
- Doğru söyledin, buyurdular.

Sonra beni hane-i saadetlerine davet ettiler. Evlerinde bana bir asa hediye ettiler ve:

- Bunu yanında sakla! Emrini verdiler.

Bazı kişiler bu değneği elimde görünce:

- Bu nedir? Diye sordular.

Ben de:

– Bilmiyorum. Resûlullah (s.a.v.) efendimiz bana hediye ettiler. Hikmeti nedir bilemiyorum, dedim.

- Pekâlâ, huzuruna girip de bunun sebebini soramaz mısın?

- Sorarım tabi, diyerek tekrar huzurlarına çıktım ve:

– Ya Resûlullah, bana bu asayı vermenizdeki hikmet nedir? Diye sordum.

– Bu asa kıyamet gününde seninle benim aramda bir alamet olacaktır, buyurdular.

Hazreti Abdullah ibni Üneys (r.a.) bu asayı ölünceye kadar yanında sakladı. Öldüğü zaman kefenine konulmasını ve kendisi ile birlikte defnedilmesini istedi. Vasiyeti yerine getirildi ve değnek kendisi ile birlikte defnedildi.⁷³

Hayır, Ben Allah'ın Resûlü ile Birlikte Müslüman Oldum

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Yemâmenin Reisi Temmâme'yi esir etmişlerdi. Onu getirdiler ve mescid-i saadetin dış direklerinden birine bağladılar.

Namaz vaktinde sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz onu gördü ve:

- Yanında ne var ya Temmâme? Diye sordu.

⁷³ Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyin b. Ali Beyhaki, *es-Sünenü'l-kübra*, C. 9, s. 38.

Temâmê:

— Yanımda hayır vardır ya Muhammed, dedi. “Eğer beni öldürürsen, kan sahibi bir adamı öldürmüş olursun. Eğer ikram edersen şükreden ve nimetin kadrini bilen bir kişiye ikram etmiş olursun. Eğer mal istiyorsan iste, verilecektir.”

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz hiçbir şey söylemeden yürüdüler.

Ertesi günü sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz yine Temmâmê’nin yanından geçti ve:

— Yanında ne var ya Temmâmê? Diye sordu.

Temmâmê de:

— Sana dün söylediklerim vardır. Eğer ikram edersen şükreden ve nimetin kadrini bilen bir adama ikram etmiş olursun. Öldürürsen kan sahibi bir adamı öldürmüş olursun. Eğer mal ve servet istiyorsan, dilediğin kadarını iste, verilecektir, şeklinde konuştu.

Temmâmê, kendi kanının yerde kalmayacağını ve kabilesinin bunu arayacağını, yani intikam almak isteyeceklerini anlatmak istiyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ona hiçbir cevap vermeden oradan ayrıldı.

Ertesi günü yine Allah’ın Resûlü (s.a.v.) efendimiz onun yanından geçti ve:

— Yanında ne var ya Temmâmê? Diye sordu.

O da:

— Sana dün ve önceki günü söylediklerim vardır. Eğer bana ikram edersen nimetin kadrini bilen ve şükreden bir adama ikram etmiş olursun. Eğer öldürürsen kan sahibi bir adamı öldürmüş olursun. Eğer mal ve servet istiyorsanız, dilediğiniz kadarını isteyiniz, verilecektir, dedi.

Bunun üzerine Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz etrafındakilere:

— Temmâmê’yi çözünüz! Emrini verdi.

Temmâmê’nin bağları çözülünce hemen fırladı. Medine’nin dışındaki hurmalıklardan birine giderek orada bir güzelce yıkandı. Sonra da koşarak mescid-i saadete geldi. Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimizin önünde durdu ve:

— Şahâdet ediyorum ki ilah olarak yalnız Allahü Teâlâ hazretleri vardır. Yine şahâdet ediyorum ki Muhammed onun kulu ve peygamberidir, dedi.

Sonra sözlerine şöyle devam etti:

— Ya Muhammed, vallahi, yeryüzünde bana senin yüzünden daha sevimsiz bir yüz yoktu. Şimdi senin yüzün bana yüzlerin en sevgilisidir. Vallahi yeryüzünde senin getirdiğin dine kızdığım kadar hiçbir dine kızmıyordum. Ama şimdi senin dinin benim yanımda dinlerin en güzeli ve en sevgilisi oldu. Vallahi yeryüzünde en çok nefret ettiğim şehir, senin yaşadığın bu şehir idi. Şimdi burası benim için şehirlerin en güzeli ve en sevimli olanıdır. Senin süvarilerin beni yakalayarak buraya getirdiler. Şimdi ise ben Kâbe'ye giderek orayı ziyaret etmek ve umre yapmak istiyorum, ne buyurursunuz?

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz onu müjdeledi. İslam'ı kabul edişinden dolayı tebrik etti. Sonra da umre yapılması için ona izin verdi.

Temâmî hemen yollara düşerek Mekke'ye ulaştı. Kâbe'yi tavaf ve ziyaret ederek umresini yaptı.

O günü Mekke henüz müşriklerin elindeydi. Mekke'deki tanıdıkları ve arkadaşları ona rastlayınca:

— Yazıklar olsun sana, dediler. Dinini mi değiştirdin?

— Hayır, vallahi, dedi. “Ben Muhammed (s.a.v.) ile birlikte İslam'ı seçtim ve dinlerin en güzeline, en hayırlısına kavuştum.

Mekkeliler ona hakarete başlayınca da Temâmî şöyle konuştu:

— Bana bakınız Mekkeliler, dedi. Yemâme'de benim mevkiimin ne olduğunu hepiniz bilirsiniz. Sizin ticaret kervanlarınız oradan geçiyor. Eğer edepsizliğe devam ederseniz çok ziyan edersiniz. Yemin ederim ki Allah'ın Resûlü bana izin vermedikçe Yemâme'den bu tarafa sizin için bir tek buğday tanesi bile geçemez...

Bu sözleri duyan müşrikler korktular ve bu defa Temâmî'den özür dilediler. Temâmî, kendi kabilesinin Müslüman olması için çok çalıştı ve neticede hepsini de İslam'ın nuru ile nurlandırmaya muvaffak oldu. İslam'a çok büyük hizmetleri dokundu.⁷⁴

⁷⁴ Ebû Zekeriyâ Muhyiddin Yahyâ b. Şeref b. Muri Nevevi, *Sahih-i Müslim bi-şerhi'n-Nevevi*, C. 12, s. 87.

Şimdi Benim Elimden Seni Kim Kurtarabilir?

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Beni Salebe ve civarındaki kabilelerin İslam aleyhinde hazırlandıklarını öğrendi. Onların başında Da'sur ibni Haris vardı. Bu Da'sur, çok cesur ve yiğit bir adamdı.

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz ashabı kiramdan 450 kişi seçti. Bizzat kendileri bunların başına geçti ve bu kabilelerin üzerine yürüdü. Onlardan önce davranarak fitneyi bastırmak istiyordu.

Yolda onlardan birisini yakaladılar ve adamı sorguya çektiler. Adam Medine'ye gidiyordu. Adı Cebbar olan bu zâtı Allah'ın Peygamberi (s.a.v.) İslam'a davet etti. O da kabul ederek Müslüman oldu.

Bundan sonra Cebbar İslam ordusuna kılavuzluk etti. Onlara ansızın ulaşabilecek gizli yolları gösterdi. Bir kum tepesinin arkasından yaklaşarak onlara ansızın baskın verdiler. İslam'a hücum için toplanan Arapların tamamı kaçtı ve dağlara çekildi. Mal ve davarlarını ise daha önceden dağlara saklamış bulunuyorlardı.

O günü şiddetli bir yağmur yağdı ve ashabı kiram ıslandılar.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz de ıslanmışlardı. Elbiselerini kurutmak için bir kum tepesinin arkasına dolandı. Orada soyundu ve elbiselerini güneşe serdi. Kendisi de orada bulunan bir ağacın altına uzandı.

Enmar kabilesine mensup olan Araplar, bulundukları tepeden durumu görüyorlardı. İçlerinden en yiğit ve cesur olanları Da'sur idi. Arkadaşları ona:

— İşte tam fırsat, git Muhammed'i öldür. O imdat deyinceye kadar sen onun işini bitirsin, dediler.

Da'sur fırsatı uygun buldu. Yanına oldukça keskin bir kılıç alarak gizli yollardan Allah'ın Peygamberinin (s.a.v.) yanına sokuldu. Allah'ın Peygamberini (s.a.v.) silahsız ve yalnız olarak yakalamıştı. Kendi zaferinden emin olarak:

— Ya Muhammed, bu gün benim elimden seni kim kurtarabilir? Diye bir kakhaha attı.

Allah'ın sevgili kulu ve peygamberi yerinden doğruldu ve tek kelime ile:

— Allah, dedi.

Bu sözü duyan Da'sur titredi ve kılıç elinden düşüverdi. Düşen kılıcı hemen Allah'ın Peygamberi kaptı ve Da'sur'a:

— Ya şimdi benim elimden seni kim kurtaracak? Dedi.

— Hiç kimse beni senin elinden kurtaramaz ya Resûlullah, Eşhedü enlâ ilahe illellah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resûlühü, diyerek Müslüman oldu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz Da'sur'u, kavmini İslam'a davet ile vazifelendirdi. O da adamlarının yanına döndü.

Da'sur adamlarının yanına dönünce onu fena halde ayıpladılar. Korkaklık ve beceriksizlikle suçladılar:

— Yazıklar olsun sana, eline fırsat geçtiği halde onu öldüremedin, diyerek azarladılar.

O da:

— Vallahi, benim gördüğümü görmüş olsaydınız böyle konuşmazdınız, dedi o da.

— Peki, sen neler gördün bakalım?

— Tam kılıcı vuracağım sırada ikimizin arasında beyaz elbiseli bir adam girdi. Göğsüme şiddetli bir yumruk vurdu. Nefesim kesildi. Kılıç elimden düştü ve ben yere yuvarlandım. Muhakkak ki o bir melekti. Ben de gerçeği kavradım ve Müslüman oldum. Aklınız varsa siz de Müslüman olun ve kurtulun, şeklinde konuştu.

O kavmin hepsi de hidayete kavuştular ve Müslüman oldular.⁷⁵

Allah'ı Tesbih Eden Çakıl Taşları

Hazreti Ebû Zer (r.a.) efendimiz anlatıyorlar ve diyorlar ki:

“Bir gün Resûlullah (s.a.v.) efendimizin ziyaretine gittim. Selam verdim. Selamıma güzelce mukabele etti ve bana:

— Ziyaretinizin sebebi nedir? Diye sordular.

— Allah ve onun Resûlüdür, dedim ben de.

— O halde oturunuz, emrini verdiler.

Biraz sonra Hazreti Ebû Bekir (r.a.) teşrif buyurdular. Selam verdiler. Onun da selamına mukabele ettikten sonra ona da aynen:

⁷⁵ İmam-ı Kastalani, *el-Mevahib-i ledünniyye*, C. 1, s. 94.

– Ziyaretinizin sebebi nedir? Diye sordular.

Hazreti Ebû Bekir (r.a.):

– Yalnız Allah ve onun Resûlüdür, cevabını verdiler.

– O halde oturunuz, buyurdular.

Hazreti Ebû Bekir (r.a.), sevgili Peygamberimizin (s.a.v.) sağ tarafına oturdular.

Bir müddet sonra Hazreti Ömer (r.a.) efendimiz teşrif buyurdular ve selam verdiler. Onun selamını da en güzel şekilde aldıktan sonra ona da:

– Ziyaretinizin sebebi nedir ya Ömer? Dediler.

Hazreti Faruk'ı âzam (r.a.):

– Sırf Allah ve onun Resûlüdür, dediler.

– O halde oturunuz! Buyurdular.

Hazreti Ömer (r.a.) efendimiz onun sol tarafına geçerek oturdular.

Birkaç dakika sonra Hazreti Osman (r.a.) da teşrif buyurdular. Onunla da aynı şekilde konuştuktan sonra:

– Oturunuz! Emrini verdiler.

Hazreti Osman (r.a.), Hazreti Ömer'in yanına geçerek oturdular.

Bu esnada sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz baş tarafını çok iyi duyamadığım bir takım sözler söylediler.

Mübarek avuçlarının içinde yedi veya dokuz olduklarını zannettiğim çakıl taşları vardı. Bunları evirip çevirip duruyorlardı. Taşlar onun mübarek avucunda hepimizin duyabileceği şekilde tesbih etmeye başladılar. Taşların tesbih sesleri arı vızıltısı gibi geliyor ve ne söyledikleri rahatlıkla anlaşılıyordu.

Taşları Hazreti Ebû Bekir'in (r.a.) avucuna koydular. Taşlar onun avucunda dahi tesbihlerine devam ediyorlardı. Sonra taşları onun elinden aldılar ve yere koydular. Yere konulunca taşlar sustu ve sesleri duyulmaz oldu. Tekrar yerden aldılar ve Hazreti Ömer'in (r.a.) avucuna koydular. Taşlar tekrar onun avucunda tesbih etmeye başladılar.

Çakıl taşlarını biraz sonra onun elinden de alarak yere koydular. Yere konulur konulmaz taşlar yine susmuşlardı. Sesleri duyulmuyordu. Taşları tekrar yerden alarak Hazreti Osman'ın (r.a.) eline koydular. Taşlar onun avucunda dahi sesli olarak tesbihe başladılar. Sonra taş-

ları onun elinden de alarak yere koydular. Yere konulan taşların sesleri kesilmişti.

Çok arzuladığım halde ben söyleyemedim. O da bu taşları benim avucuma koymadılar.”⁷⁶

Her Sihirbazı Öldürünüz!

Velid bin Ukbe Kûfe valisi idi. Yanında da Ebû Bostan adında bir İranlı bulunuyordu. Bu İranlı sihirbazdı. Sanatı Velid’e gösteriyor ve onu eğlendiriyordu.

Sihirbaz Ebû Bostan oldukça hüner sahibi bir adamdı. Mesela bir eşeğin ağzından girer arkasından çıkardı. Yahut arkasından girer, ağzından çıkardı. Bazen kendi kafasını kopartarak yerlere yuvarlardı. Sonra onu alır ve yerine takardı.

Cündüb ibni Kâab (r.a.) ilk Müslümanlardan ve muhacirlerdendi. O günlerde vazife ile Hazreti Osman (r.a.) tarafından Kûfe’ye gönderilmişti. Valinin huzuruna girdi. Yanında Teymilerden Becale de bulunuyordu. O sırada İranlı Ebû Bostan sihirbazlıklarını gösterip duruyordu. Cündüb’ün bu maskaralığa canı sıkılmıştı. Becale’nin kulağına eğilerek:

– Bu sihirbazlık hakkında ne biliyorsun? Diye sordu.

O da:

– Ben Resûlullah (s.a.v.) efendimizden duydum; “Kadın olsun, erkek olsun, gördüğünüz her sihirbazı öldürünüz...” buyurmuşlardı, dedi.

Cündüb:

– Allah’ın Resûlü (s.a.v.) elbette ki sözün en gerçeğini söylerler. Valahi onun mübarek ağzından bu sözleri ben de duymuş bulunuyorum. O halde Allah’ın Peygamberinin (s.a.v.) emrini yerine getirmek bana farz olmuştur, dedi.

Tam o sırada sihirbaz kendi kafasını kaybetmiş ve tekrar yerine takmıştı.

Cündüb ibni Kâab ansızın kılıcını çekti. Şimşek gibi bir hareketle kılıcını sihirbazın boynuna indirdi. Sihirbazın kafası bir tarafa, gövdesi diğer tarafa düştü. Cündüb öldürülen sihirbazın cesedini tekmeleyerek:

– Haydi kalk, dedi. “Ne duruyorsun, kafanı tekrar yerine taksana!”

⁷⁶ Ebû'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C.6, s.132.

Kûfe valisi Velid bin Ukbe önce ne yapacağını şaşırdı. Sonra da Cündüb'ü hapsedti ve durumu Hazreti Osman (r.a.) efendimize bildirdi.

Hazreti Osman (r.a.) efendimizden gelen cevap şu merkezdeydi:

— “Kadın olsun, erkek olsun her sihirbazı öldürünüz” hadisi gerçektir. Cündüb'e gelince; onun bu sihirbazı öldürmüş olması, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin bir mucizesidir. Çünkü Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz bir gün Cündüp hakkında şöyle buyurmuşlardı: “Bu Cündüb!.. Cündüb'ün ne yapacağını biliyor musunuz? O yalnız bir kılıç darbesi vuracaktır. Allahü Teâlâ hazretleri onun bu darbesi sayesinde hak ile batılı bir birinden ayıracaktır.” Binâenlaeyhi, Cündüp vazifesini yapmıştır. Onu serbest bırakınız.”

Bunun üzerine Velid ibni Ukbe, özür dileyerek Cündüb'ü serbest bıraktı.

Evet, sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin seneler önce verdiği haber bir mucize olarak gerçekleşmişti. Sık sık kafasını kopartarak yerine yeniden takan sihirbazın kafası, gerçekten kopartılınca artık bir şey yapamamıştı. Böylece onun yalancılığı, sahtekârlığı ve göz boyacılığı ortaya çıkmış oluyordu.

Geberdikten sonra kafasını bir daha yerine takamamıştı çünkü...

Şikâyet Gelen Deve

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir gün Ensar'dan bir zâtın bahçesinde bulunuyorlardı. O sırada bir deve onun yanına geldi. Deve inliyor ve gözlerinden yaşlar akıtiyordu. Onu görünce Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberinin de mübarek gözlerinden inci taneleri gibi yaşlar akmaya başladı. Sonra:

— Bu devenin sahibi kimdir? Diye sordular.

Bir genç ayağa kalkarak:

— Benim ya Resûlullah, dedi.

— Allah'ın sana verdiği bu deve hakkında Allah'tan korkman gerekmez mi? Bak senden şikâyet ediyor. Aç ve susuz bıraktığını, tahammülünden fazla yük yüklediğini söylüyor, buyurdular.

O genç Müslüman da hemen:

— O halde Allah için bu deveyi size hediye ettim ya Resûlullah, dedi.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz gencin hediyesini kabul buyurdu. Sonra da bu deveyi ihtiyacı olan başka bir Müslüman'a hediye eyledi.⁷⁷

Kuduran Deve

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz bir gün mescid-i saadetlerinde oturuyorlardı. O sırada Ensar'dan bir zât içeriye girdi ve:

— Ya Resûlullah, devam kudurdu. Tarlalarım ve bahçelerim kurudu. Deve de olmayınca onları sulayamıyoruz. Başka hayvanımız yoktur. Satın alma imkânımız da mevcut değildir. Acaba ne yapmamızı emir buyursunuz? Şeklinde konuştu.

Fahri Kâinat (s.a.v.) efendimiz:

— O halde haydin yanına gidelim ve şu devenin haline bir bakalım, diyerek yerlerinden kalktılar.

Ashabı kiramdan kalabalık bir cemaatte zât-ı nebevîleri ile birlikte kalktılar. Devenin hapsedildiği ağıla geldiler. Devede gerçekten kudurmuşluk hali gözüküyordu. Ağılda bağırarak sağa sola koşup duruyordu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz ağılın kapısını açarak içeriye girdi. Devenin sahibi bağırdı:

— Aman Ya Resûlullah dikkatli olunuz! Kudurmuş köpekten daha azgındır. Zât-ı nebevîlerinize saldırabilir...

— Endişe etmeyiniz, o bana bir şey yapamaz, buyurdular. Devenin yanına doğru yürüdüler.

Kudurmuş deve, Allah'ın Peygamberini görünce durdu. Ona dikkatli dikkatli baktı. Sonra koşarak onun yanına geldi. Dışarıdan manzarayı seyreden ashabı kiramın kalbi küt küt atıyordu. Deve ona doğru koştuğuna göre bir şey yapmasından endişe ediyorlardı. Fakat deve onun huzuruna gelince ön ayaklarını dizinden bükerek yere çöktü. Başını onun mübarek ayaklarına koyarak birkaç defa böğürdü. Sevgililer sevgilisi Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimiz mübarek eli ile devenin başını ve boynunu okşadı. Onu sevdi. Sonra alnındaki saçlarından tutarak çekti ve sahibine teslim etti:

— Devenizi alınız, bana söz verdi, size itaat edecek. Yalnız sizden şikâyeti var, bunu aç bırakıyormuşsunuz. Suyunu zamanında vermiyormuşsunuz.

⁷⁷ Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyin b. Ali Beyhaki, *es-Sünenü'l-kübra*, C. 8, s. 13.

Tahammülünden fazla çalıştırıyor ve götüremeyeceği yükler yüklüyormuşsunuz... Allah'tan korkun ve bunları yapmayın! Buyurdular.

Bu manzarayı gören ashabı kiramın bazıları dediler ki:

— Ey Allah'ın Peygamberi, deve dilsiz bir hayvandır. Öyle olduğu halde o zât-ı nebevîlerinizi tanıdı ve size secde etti. Halbuki biz insanız. O halde bizim size daha iyi ve daha çok secde etmemiz gerekir. İzin veriniz de size biz de secde edelim...

Bu sözleri duyan Allah Resûlünün mübarek yanakları kızardı. Sonra şu tarzda konuştu:

— Bunu yapmayınız... Çünkü ben de sizin gibi bir insanım. İnsanın insana secdesi münasip değildir. Eğer insanın insana secdesi caiz olsaydı, hakkının büyüklüğünden dolayı, kadınların kocalarına secde etmelerini emrederdim...

Bir Ceylanın Şikâyeti

Kâinat kendi hürmetine yaratılan zât-ı nebevî efendimizin nur yatağına yatmak saadetine erişen Hazreti Ümmü Seleme (r.anha) validemiz anlatıyorlar:

“Allah'ın sevgili kulu ve Peygamberi (s.a.v.) ile birlikte bir yolculukta idik. Yolculuk esnasında birden:

— Ya Resûlullah! Diye bir ses duyuldu.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz sağına ve soluna baktı. Kimsecikler gözükmüyordu. Yürüyordu. Fakat ses yine duyuldu. Ses çok yakından geliyor ve iki defa:

— Ya Resûlullah, ya Resûlullah! Diye bağırıyordu birisi.

Allah'ın sevgilisi yine sağına ve soluna bakındılar. Hiç kimseyi göremediler ve yürüdüler. Ses üçüncü defa duyuldu. Göremediğimiz birisi ona:

— Ya Resûlullah! Diye sesleniyordu.

Resûlullah (s.a.v.) efendimiz bu defa sesin geldiği tarafa doğru yürüdü. Biraz ileride ayakları bağlı bir ceylan gördü. Ceylanın yanında da bir Arap uyuyordu. Örtüsünü başına çekmişti. Ses bu ceylandan geliyordu. Ceylan Allah'ın izni ile dile gelmiş, bir insan gibi rahat bir şekilde konuşuyordu:

— Ya Resûlullah, diyordu. “Bu adam beni avladı. Şu dağda iki yavrum vardır. Onlar şu anda çok acıktılar. Benim göğüslerim de sütle dolu bulunuyor. Lütfen beni serbest bırakınız. Gidip yavrularımı emzireyim ve tekrar geleyim. O zaman beni tekrar mübarek ellerinizle bağlarsınız.”

Ceylanın konuşması karşısında bizler hayretler içindeydik. Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz ceylana:

— Söylediklerini gerçekten yapacak mısın? Diye sordu.

Ceylan da:

— Sözüümü tutmazsam Allah bana azap etsin ya Resûlullah, dedi.

Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.) efendimiz ceylanın iplerini çözdü. Ceylan bir ok gibi fırlayarak uzaklaştı. Biz de orada oturarak beklemeye başladık. Aradan bir saat kadar zaman geçmişti ki ceylan koşarak geldi ve Allah’ın Peygamberine teslim oldu. Resûlü Ekrem (s.a.v.) efendimiz onu tekrar bağlarken onu avlayan adam uyandı. Karşısında Allah’ın Peygamberini görünce önce ne yapacağını şaşırды. Sonra şöyle konuştu:

— Anam ve babam size feda olsun ya Resûlullah, dedi. “Bu ceylanı ben avlamıştım; ama eğer zât-ı nebevîleriniz bunu arzu buyururlarsa hediye ediyorum, sizin olsun.”

Allah’ın Resûlü de ona:

— Hediyenizi kabul ediyorum, buyurdu ve ceylanın iplerini yenisinden çözdü.

İpleri çözülen ceylan sıçrayarak oradan uzaklaşıyorken hepimizin duyacağı bir şekilde Eşhedü Enlâ İlâhe İllellah Ve Eşhedü Enne Muhammeden Abdühü Ve Resûlühü diyordu.⁷⁸

Cennet Hanımlarının Hanımefendisi Hazreti Fatıma (r.anha) Validemizin Hüznü ve Sevinci

Allah’ın kâinatı kendi hürmetine yarattığı zâtı şerifin artık bu dünyaya veda etmeleri zamanı gelip çatmıştı. Onun son hastalıkları sırasındaydı. Sevgili ve dünyada kalmış olan biricik kızı Hazreti Fatıma (r.anha) validemiz sık sık sevgili babalarını ziyarete geliyorlardı.

Bir gün yine ziyaretlerine gelmişlerdi. Sevgili babasının acısını ve hastalığını şiddetini görünce:

⁷⁸ Ebü'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye*, C.6, s.147.

– Vah babacığım, diye inledi.

Gözlerinden inci tanesi gibi yaşlar akıtıyordu. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimiz de ona:

– Üzülme gözümün nuru, babanın bu günden sonra artık bir hastalığı ve acısı kalmayacak, buyurdu.

Cennet hanımlarının hanımefendisi, bunu bir şifa müjdesi kabul ederek evine gitti. Zaten evi, Allah'ın Peygamberinin evi ile bitişikti.

Birkaç saat sonra tekrar ziyaretine geldiler. Onu gören Allah'ın biricik ve son peygamberi (s.a.v.) efendimiz:

– Kızına merhaba, hoş geldiniz! Dedi.

Sonra ona işaret buyurdu. Kulağına bir şeyler fısıldadı. Bunun üzerine cennet hanımlarının hanımefendisi Hazreti Fatıma (r.anha) validemiz hıçkırıkla hıçkırık ağlamaya başladı. Onun ağladığını gören sevgililer sevgilisi kızına tekrar işaret buyurdu ve kulağına yine bir şeyler fısıldadı. Bu defa Hazreti Fatıma (r.a) validemizin yüzü gülmüştü. Biraz önce hıçkırıklarını tutamayan cennet hanımlarının hanımefendisi gülümsüyordu.

O sırada yanlarında bulunan mü'minlerin anası Hazreti Aişe-i Sıddıka (r.anha) merak ederek sordu:

– Biraz önce ağladınız ve sonradan da güldünüz. Sevgili babanızla ne konuştunuz, çok merak ettim, dedi. O da:

– Bu, Allah'ın Peygamberi ile kızının arasındaki bir sırdır. Size açıklanması münasip değildir, şeklinde konuştu.

Allah'ın sevgilisi, biricik ve en son peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimiz bu fani âleme veda buyurunca, Hazreti Fatıma (r.anha) validemiz bu konuşmanın ne olduğunu açıkladı. Buyurdular ki:

– Allah'ın Resûlü (s.a.v.) bana; bu hastalıktan kalkamayacağını ve Allah'ın huzuruna çıkmak üzere olduğunu haber verdiler. Ben buna çok üzüldüm ve kendimi tutamayarak ağladım. Daha sonra bana:

– Ailemden bana ilk kavuşan sen olacaksın. Sonra ben Rabbime niyaz ettim. Senin, “Cennetteki bütün hanımların hanımefendisi olmanı istedim. Rabbim bu dileğini de kabul buyurdu” dediler. Ben de bu habere sevindim ve gülümsedim. Gerçekten de öyle oldu.

Hazreti Fatıma (r.anha) validemiz, muhterem ve mübarek babalarından altı ay kadar sonra onun yanına, cenneti alaya teşrif buyurdular.

Süheyl İbni Amr'ın Durumu

Süheyl ibni Amr, Mekke'nin hatiplerindendi. Çok güzel söz söyler ve tesirli konuşurdu. Mekke'de iken ve Müslüman olmazdan önce Allah'ın Peygamberinin ve Müslümanların aleyhinde nutuklar çekerti.

Derken bu zât Bedir harbinde Müslümanların eline esir düştü.

Onun Mekke'deki durumunu bilen Hazreti Ömerül Faruk (r.a.) efendimiz sevgili Peygamberimize müracaat ederek:

— Ya Resûlullah, dedi. "İzin verin de ben řu Süheyl'in ağızındaki bütün dişlerini sökeyim."

— Bu da nereden çıktı?

— Eğer onun dişlerini sökersem bir daha İslam ve Müslümanların aleyhine konuşma yapamaz da onun için...

— Hayır, bunu yapmanıza izin veremem. Haksız bir ceza veririm, peygamber de olsam Rabbim bana aynı cezayı verir. Ümit ederim ki bir gün gelir, Süheyl senin kızmayacağın bir mevkide bulunur, buyurdular.

Süheyl, diğer esirler gibi kendisinden fidye alınarak serbest bırakıldı ve Mekke'ye gönderildi.

Daha sonra bu zât Mekke'nin fethi günü İslam'ı kabul etti. Müslümanların arasına karıştı. Çokta iyi bir Müslüman olmuştu.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) efendimizin vefatı duyulunca Mekke karıştı. Bu insanlar zaten uzun müddet İslam'ı kabul etmemişlerdi. şurada Müslüman olalı hepsi iki yıl kadar olmuş bulunuyordu. İki yıl sonra Allah'ın Peygamberi dünyamızı terk ediyorlardı.

Bunu fırsat bilen Mekkelilerin çokları İslam'dan çıkmaya karar verdiler. Yine eski putperestliklerine dönmek istiyorlardı. Bu düşüncelerini açıktan açığa söylemekten de çekinmiyorlardı.

Attab ibni Üsyed o günlerde Mekke valisi idi. Karışıklığa mani olmayacağını anlamış ve bir köşeye saklanmıştı.

İşte tam bu sırada Süheyl ibni Amr ortaya atıldı. Harem-i Şerif'te toplanmış bulunan kalabalığa hitabede bulundu. Sözlerine Allah'a hamd ederek, Resûlüne salât ve selam okuyarak başladı. Cahiliye devrinin kötülüklerini ve İslam'ın güzelliklerini dile getirdi. Arkasından Resûlullah (s.a.v.) efendimizin vefat etmiş olduğunu duyurarak sözlerini şöyle bağladı:

— Biliniz ki, onun vefatı; İslam'ı zayıflatmak şöyle dursun, kuvvetini daha da artıracaktır. Mekkeliler, İslam'ı kabulde en arkaya kaldınız! Dinden çıkmak hususunda en önde gidenlerden olursanız hüsrana uğrarsınız. Allah'a ve onun sevgili Resûlüne yürekten iman eden bizler, imanımızda yek pare bir duvar gibiyiz. Kim dinden çıkar, yolunu sapıtır ve bize karşı gelirse, bilsin ki kılıcımızı ensesinde bulacaktır. Dinden çıkan kişi, en yakın akrabamız dahi olsa kafasını kopartmakta ve kanını akıtmakta zerre kadar tereddüt etmeyeceğiz. Bu böyle bilinsin!

Ve hamd olsun alemlerin Rabbi olan Allah'a. Haydin namaza!..

Süheyl'in bu sözleri Mekke'de uyanmaya yüz tutan fitnenin sönmesine kâfi geldi. Mekke valisi Attab ibni Üseyd de saklandığı yerden çıkarak Harem-i Şerif'e geldi ve Müslümanların namazlarını kıldırdı.

Amr ibni Süheyl'in yaptığı bu güzel hizmet Medine'de duyulunca Hazreti Ömerül Faruk (r.a.) efendimiz ağladı ve:

— Allah'ın Peygamberi ne kadar doğru söylemişler... Ben onun bütün dişlerini sökmek istemişim de bana; "Ümid ederim ki Amb ibni Süheyl, bir gün senin kızmayacağın bir mevkide bulunur..." buyurmuşlardı, dedi.⁷⁹

Velhamdü Lillahi Rabbil Âlemin

⁷⁹ Ebü'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer İbn Kesir, *el-Bidâye ve'n-nihaye* , C. 5, s. /274.